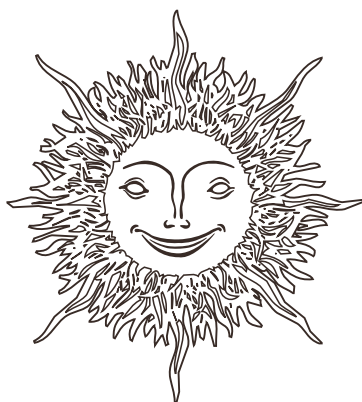

Βουλή των Αντιπροσώπων

Πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου

*Πόρισμα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
για το Φάκελο της Κύπρου, που εγκρίθηκε από την ολομέλεια
της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 17 Μαρτίου 2011.*

CYPRVS AETERNA

Περιεχόμενα

Πρόλογος Προέδρου Βουλής των Αντιπροσώπων	9
Σημείωμα του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου	11
Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το Φάκελο της Κύπρου	13

ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Πρώτο

A. Εισαγωγή	17
B. Τα κυριότερα υπό διερεύνηση γεγονότα της περιόδου 1967 - 1974	26
Γ. Σύντομη ιστορική αναδρομή	27
Δ. Τα υπό διερεύνηση γεγονότα	39
Ε. Ο ρόλος των διαφόρων δυνάμεων	126
ΣΤ. Συμπεράσματα	131

Μέρος Δεύτερο

Παραρτήματα

Παράρτημα I	Επιστολή Γεώργιου Λαδά, Προέδρου Βουλής των Αντιπροσώπων, προς Πρόεδρο Βουλής των Ελλήνων Ιωάννη Αλευρά (1981), ψήφισμα Βουλής (1982) και όροι εντολής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου (1989)	141
Παράρτημα II	Γνωμάτευση Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας (1989)	144
Παράρτημα III	Οικονομικός απολογισμός της επιτροπής για την περίοδο 2007 - 2010	150
Παράρτημα IV	1. Μνημόνιο συνεργασίας Βουλής-Πανεπιστημίου Κύπρου και συμφωνία παράτασης της ισχύος του	152
	2. Μνημόνιο συνεργασίας Βουλής και Ρολάνδου Κατσιαούνη, επιστημονικού συμβούλου	160
	3. Μνημόνιο συνεργασίας Βουλής και Σπύρου Κέττηρου, επιστημονικού συνεργάτη	163
Παράρτημα V	1. Αλφαβητικός κατάλογος προσώπων που κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής	167
	2. Αλφαβητικός κατάλογος προσώπων που κλήθηκαν και δεν παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής	182
Παράρτημα VI	Συνεδρίες επιτροπής κατά την περίοδο 2006 - 2011	183

Παράρτημα VII	Κατάλογος DVD που παραδόθηκαν στην επιτροπή από το Σπύρο Κέττηρο	184
Παράρτημα VIII	Κατάλογος βιβλίων που κατατέθηκαν στην επιτροπή κατά την περίοδο 1999 - 2011	185
Παράρτημα IX	Επιστολή Προέδρου Μακαρίου προς στρατηγό Φαίδωνα Γκιζίκη	193
Παράρτημα X	Έντυπο σήματος για έναρξη του πραξικοπήματος	199
Παράρτημα XI	Χειρόγραφο κείμενο του διαγγέλματος του Προέδρου Μακαρίου από τον Ελεύθερο Ραδιοφωνικό Σταθμό Πάφου	200
Παράρτημα XII	“Διάγγελμα” του Νίκου Σαμψών	201
Παράρτημα XIII	Ομιλία του Προέδρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ	202
Παράρτημα XIV	1. Κατάλογος των Ελληνοκυπρίων αγνοουμένων	213
	2. Κατάλογος 126 προσώπων των οποίων οι υποθέσεις δεν έχουν κατατεθεί στη ΔΕΑ	290
	3. Κατάλογος Ελλαδιτών πεσόντων	306
	4. Κατάλογος Ελληνοκυπρίων πεσόντων κατά ή συνεπεία της τουρκικής εισβολής	316
	5. Κατάλογοι πεσόντων αντιστασιακών, πεσόντων, πεσόντων θυμάτων και Ελλαδιτών πεσόντων κατά το πραξικόπημα	371
Παράρτημα XV	Χάρτης Κύπρου-Εισβολή 1974	383

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

385

Πρόλογος

Το δίδυμο έγκλημα του 1974, το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή, έχει προκαλέσει ανεπούλωτες πληγές και έχει στιγματίσει την παραπέρα πορεία της Κύπρου και του λαού της. Είχε ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη σύγχρονη τραγωδία για τον κυπριακό ελληνισμό, για ολόκληρο τον ελληνισμό. Ανεξίτηλα παραμένουν στη μνήμη τα γεγονότα εκείνης της τραγικής περιόδου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων με ψήφισμά της τον Απρίλιο του 1982 ζήτησε το άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου, με στόχο να γνωσθεί όλη η ιστορική αλήθεια γύρω από το δίδυμο έγκλημα του 1974. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, ύστερα από μια περιπετειώδη και πολύ μακρά πορεία, ολοκλήρωσε την προσπάθεια για διερεύνηση των γεγονότων και καταγραφή των αιτιών και των αιτιατών που οδήγησαν στο διπλό έγκλημα τον Ιανουάριο του 2011.

Στις 17 Μαρτίου 2011 το πόρισμα της επιτροπής παρουσιάστηκε στην ολομέλεια της Βουλής, όπου και εγκρίθηκε.

Με το πόρισμα η Βουλή των Αντιπροσώπων εκπλήρωσε ένα καθήκον: να φωτίσει όσο γίνεται περισσότερο διάφορες πτυχές της πρόσφατης τραγικής και σκοτεινής συνάμα περιόδου της κυπριακής ιστορίας. Φυσικά, το πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου δεν αποτελεί ούτε δικαστική απόφαση ούτε ετυμηγορία της ιστορίας. Πρόκειται για συλλογή στοιχείων, μαρτυριών και πληροφοριών γύρω από τη μεγάλη προδοσία του 1974 και τα όσα επακολούθησαν.

Παρά τις δυσκολίες, το πόρισμα περιλαμβάνει αρκετά και σημαντικά στοιχεία. Στοιχεία και μαρτυρίες που υποδεικνύουν ηθικούς και φυσικούς αυτουργούς, συνεργούς και συνενόχους. Το πόρισμα απαντά σε πολλά ερωτήματα. Άλλα παραμένουν αναπάντητα. Φωτίζει ένα μεγάλο μέρος της αλήθειας, όχι ολόκληρη, όχι όλα τα κομμάτια της. Τα συμπεράσματα και οι διαπιστώσεις είναι ωστόσο ξεκάθαρα. Η Βουλή των Αντιπροσώπων με το άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου, όπως αποκλήθηκε η όλη προσπάθεια, δεν αποσκοπεί σε ανάξεση πληγών και παθών του παρελθόντος. Στόχος της είναι να φωτιστεί όσο γίνεται περισσότερο η τραγική και σκοτεινή εκείνη περίοδος, προκειμένου ο λαός μας να είναι σε θέση να οδηγηθεί σε εθνική αυτογνωσία.

Η ιστορία θα κρίνει τα γεγονότα, θα κρίνει και το συγκεκριμένο πόρισμα. Η ιστορία εξάλλου δεν μπορεί να παραχαραχθεί. Η συλλογική μνήμη έχει ήδη αποφανθεί, στη βάση αρκετών γεγονότων και μαρτυριών, πολλά από τα οποία βοούν.

Το πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου ουσιαστικά επιβεβαιώνει τη μεγάλη προδοσία σε βάρος της Κύπρου και του λαού της.

Άξιοι επαίνου και συγχαρητηρίων είναι όσοι εργάστηκαν για το σκοπό αυτό. Οι βουλευτές μέλη της επιτροπής, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής και οι συνεργάτες της έχουν παραδώσει στον κυπριακό λαό και γενικότερα στον ελληνισμό μια σημαντική ιστορική και πολιτική εργασία, που προσφέρεται για καλύτερη ανάγνωση και κατανόηση της πιο μαύρης σελίδας της πρόσφατης ιστορίας της Κύπρου, καθώς και για διδαχή και φρονηματισμό.

Μάριος Καρογιάν
Πρόεδρος Βουλής των Αντιπροσώπων

Σημείωμα του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου

Το κείμενο του πορίσματος για το Φάκελο της Κύπρου όπως έχει εγκριθεί από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, στις 17 Μαρτίου 2011, αποτελεί το επιστέγασμα μιας δύσκολης και επίπονης προσπάθειας, η οποία ξεκίνησε το 1982, αλλά εισήλθε στην ουσιαστική της φάση τον Ιούνιο του 2006.

Η όλη προσπάθεια λόγω του περιεχομένου της ήταν πλούσια σε εμπειρίες, αλλά και συναισθηματική φόρτιση. Η εργασία αυτή, με τη μορφή της λήψης τόσο μεγάλου αριθμού μαρτυριών, τη συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τη συστηματική μελέτη κρατικών αρχείων, αποτελεί καινοτόμο προσπάθεια του κυπριακού κοινοβουλίου.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου, οι γραμματείς της, οι στενογράφοι, το προσωπικό της μηχανογράφησης και της τεχνικής υποστήριξης των εργασιών της, οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες και το υπόλοιπο προσωπικό της Βουλής, αλλά και οι επιστημονικοί συνεργάτες με αίσθημα ιστορικής ευθύνης προσεγγίσαμε το θέμα με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα.

Σκοπός της προσπάθειας ήταν η διερεύνηση και καταγραφή των αιτιών και των αιτιατών που οδήγησαν στην προδοσία του 1974 και στη μεγαλύτερη τραγωδία της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας. Εκτιμώ ότι η έγκριση και έκδοση του πορίσματος δε θα πρέπει να αποτελέσει το τέρμα της διαδρομής, αλλά την αρχή μιας νέας πορείας, έτσι ώστε το πλούσιο υλικό που έχει συγκεντρωθεί από την επιτροπή να τεθεί στη διάθεση της επιστημονικής και πανεπιστημιακής κοινότητας για περαιτέρω μελέτη και έρευνα, με στόχο η καταγραφή της ιστορίας να στηρίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση. Περαιτέρω, το υλικό αυτό θα πρέπει να τεθεί στη διάθεση κάθε πολίτη που θέλει να γνωρίσει την ιστορία του τόπου του.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες προς όλους όσοι βοήθησαν με οποιοδήποτε τρόπο στην επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών της επιτροπής.

Δρ Μαρίνος Σιζόπουλος
πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
για το Φάκελο της Κύπρου

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το Φάκελο της Κύπρου

ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου έλαβε εντολή από το σώμα το 1989, η οποία ανανεώθηκε και επιβεβαιώθηκε κατά τις επόμενες βουλευτικές περιόδους μέχρι και την παρούσα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το σώμα, επαναδραστηριοποιήθηκε από τον Ιούνιο του 2006, με σκοπό την ολοκλήρωση του έργου της αναφορικά με:

- τις συνθήκες και τα γεγονότα που σχετίζονται με την ετοιμασία, την οργάνωση, την εκτέλεση και τη συμμετοχή στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και την καθ' οιονδήποτε τρόπο στήριξη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, καθώς και τη συμμετοχή σε δραστηριότητες που είχαν στόχο την κατάργηση της έννομης τάξης,
- τη διερεύνηση όλων των στοιχείων που σχετίζονται με την εισβολή, τις ευθύνες και παραλείψεις,
- τη διερεύνηση του ρόλου χωρών και υπηρεσιών, μεθόδων και ατόμων με σκοπό τον καταμερισμό πολιτικών ευθυνών.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ για την υλοποίηση της πιο πάνω εντολής της η επιτροπή συγκέντρωσε αρχειακό υλικό από την Κύπρο και το εξωτερικό, έλαβε μαρτυρικό υλικό από την κατάθεση ενώπιόν της προσώπων τα οποία είχαν ρόλο ή γνώση γεγονότων της υπό διερεύνηση περιόδου, συγκέντρωσε συναφές οπτικοακουστικό υλικό, αποδελτίωσε και ψηφιοποίησε τον κυπριακό τύπο εκείνης της περιόδου, εντόπισε, συνέλεξε και μελέτησε σχετικά έγγραφα από ιδιώτες, από κρατικές αρχές ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και συγκέντρωσε βιβλία το περιεχόμενο των οποίων αφορά τα γεγονότα της υπό διερεύνηση περιόδου.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ για τη συγκέντρωση μεγάλου μέρους του υλικού αυτού η επιτροπή συνεργάστηκε με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με το οποίο συνήψε Μνημόνιο Συνεργασίας, καθώς και με άλλους επιστημονικούς συνεργάτες.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η επιτροπή για τη συλλογή όλου του προαναφερθέντος υλικού ακολούθησε, με βάση την εντολή της ολομέλειας του σώματος, συγκεκριμένη διαδικασία και μεθοδολογία.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το πιο πάνω υλικό φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο της Βουλής με τη μορφή έγγραφου, οπτικοακουστικού, ψηφιακού ή/και ηλεκτρονικού υλικού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, στα πλαίσια των όρων εντολής της, έχοντας ολοκληρώσει την έρευνα της υπό διερεύνηση περιόδου έχει συντάξει πόρισμα του οποίου στόχος δεν είναι ο καταμερισμός ποινικών ευθυνών.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων,

Στη βάση των όρων εντολής της οποίας διεξήχθη το όλο έργο από την επιτροπή,

Αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Θεωρεί ότι η διαδικασία και μεθοδολογία της λήψης του υλικού, σε όποια μορφή και εάν είναι καταγεγραμμένο, περιλαμβανομένης της κατάθεσης μαρτυρικού υλικού, αλλά και ο τρόπος εξασφάλισης και συλλογής του καλύπτονται από κοινοβουλευτικό προνόμιο.

2. Αναγνωρίζει ότι το έργο που έχει διεκπεραιώσει η επιτροπή συνιστά έργο μεγάλης ιστορικής και πολιτικής αξίας, αλλά και σημαντική συνεισφορά για τις παρούσες και τις επόμενες γενιές.
3. Υιοθετεί το περιεχόμενο και τα συμπεράσματα του πορίσματος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου στο σύνολό τους.
4. Θέτει το πόρισμα και το αρχειακό υλικό στη διάθεση ιστορικών, μελετητών και ολόκληρου του κυπριακού λαού με τρόπο που η ίδια η Βουλή θα καθορίσει.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου.

Εγκρίθηκε με 32 ψήφους υπέρ (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Δημοκρατικό Κόμμα, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών) και 15 ψήφους εναντίον (Δημοκρατικός Συναγερμός και Ευρωπαϊκό Κόμμα).

17 Μαρτίου 2011

***Πόρισμα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
για το Φάκελο της Κύπρου***

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ιστορικό εγγραφής και συζήτησης του θέματος

Για σκοπούς ιστορικής αναφοράς η πρώτη απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το άνοιγμα του Φακέλου της Κύπρου καταγράφεται σε ψήφισμα το οποίο εγκρίθηκε στις 22 Απριλίου 1982, μετά από σχετική συζήτηση που προηγήθηκε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Την εγγραφή του θέματος ζήτησαν οι βουλευτές του ΔΗΚΟ Αλέξης Γαλανός και Ρήνα Κατσελλή.

Το θέμα επανήλθε για συζήτηση και σύσταση της επιτροπής με επιστολές που κατέθεσαν στον Πρόεδρο του σώματος το ΣΚ ΕΔΕΚ (22.2.1986, 17.6.1987) και το ΔΗΚΟ (25.2.1986, 28.8.1997). Όλα τα κόμματα τάχθηκαν υπέρ του ανοίγματος του Φακέλου της Κύπρου και της σύστασης κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διερεύνηση των γεγονότων τα οποία έλαβαν χώρα πριν, κατά και μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή.

Με απόφασή της η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Ιανουαρίου 1989 αποφάσισε τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου με σύνθεση και όρους εντολής που εμφανίζονται στο σχετικό σημείωμα (Παράρτημα Ι).

Με βάση τους όρους εντολής της, η επιτροπή θα έχει την ευθύνη να διερευνήσει γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα στην πατρίδα μας και τα οποία οδήγησαν στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου και την τουρκική εισβολή της 20^{ης} Ιουλίου 1974 και να συγκεντρώσει και να αξιολογήσει στοιχεία της κυπριακής τραγωδίας, που επικράτησε να ονομάζονται “Φάκελος της Κύπρου”.

Στις 23 Φεβρουαρίου 1989 οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι των κομμάτων είχαν συνάντηση με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας από τον οποίο ζήτησαν να απαντήσει σε διάφορα νομικά ερωτήματα αναφορικά με την επιτροπή. Σχετικές γνωματεύσεις επισυνάπτονται (Παράρτημα ΙΙ).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή στα αρχικά στάδια λειτουργίας της ήταν ad hoc επιτροπή και στις 10 Οκτωβρίου 2002 έγινε μόνιμη. Η λειτουργία της επιτροπής διακρίνεται σε τρεις περιόδους:

1. Πρώτη περίοδος λειτουργίας (2.4.1999 - 16.4.2001). Η σύνθεση της επιτροπής ανακοινώθηκε στις 2 Απριλίου 1999. Τα μέλη της επιτροπής σε σύσκεψη με τον Πρόεδρο του σώματος στις 29 Ιουλίου 1999 υπέδειξαν ομόφωνα για πρόεδρό της τον Τ. Χατζηδημητρίου. Επίσημα η επιτροπή καταρτίστηκε σε σώμα στην πρώτη της συνεδρία την 21^η Οκτωβρίου 1999. Η επιτροπή αποτελείτο από τους ακόλουθους βουλευτές:

Τάκης Χατζηδημητρίου (ΣΚ ΕΔΕΚ), πρόεδρος
Αριστοφάνης Γεωργίου (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)
Σωκράτης Χάσιος (ΔΗΣΥ) (Μετά την υπουργοποίησή του αντικαταστάθηκε από τον Ευάγγελο Σαμμούτα.)
Νίκος Κλεάνθους (ΔΗΚΟ)
Ανδρούλα Βασιλείου (ΕΔΗ).

2. Δεύτερη περίοδος λειτουργίας (1.6.2001 - 10.4.2006). Η επιτροπή αποτελείτο από τους ακόλουθους βουλευτές:

Δώρος Θεοδώρου (ΚΣ ΕΔΕΚ), πρόεδρος
Αριστοφάνης Γεωργίου (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)
Ελένη Θεοχάρους (ΔΗΣΥ)
Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ).

Από την 1^η Μαρτίου 2003 και μέχρι τις 10 Απριλίου 2006, μετά την υπουργοποίηση του προέδρου της, η επιτροπή παρέμεινε χωρίς πρόεδρο και ουσιαστικά ανενεργή.

3. Τρίτη περίοδος λειτουργίας (8.6.2006 - 14.4.2011). Στις 8 Ιουνίου 2006 η Επιτροπή Επιλογής καθόρισε τη νέα σύνθεσή της. Η επιτροπή αποτελείτο από τους ακόλουθους βουλευτές:

Μαρίνος Σιζόπουλος (ΚΣ ΕΔΕΚ), πρόεδρος
Αριστοφάνης Γεωργίου (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)
Γεώργιος Γεωργίου (ΔΗΣΥ)
Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ).

Στις 15 Ιουλίου 2006 η επιτροπή πραγματοποίησε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Βουλής Δημήτρη Χριστόφια στην οποία παρευρίσκονταν επίσης ο γενικός διευθυντής της Βουλής Κωστάκης Χριστοφόρου και η αναπλ. διευθύντρια της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ελένη Ηλιάδη. Στη συνάντηση καθορίστηκαν οι όροι εντολής της επιτροπής.

Οι όροι περιλάμβαναν τα εξής:

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διερεύνηση των γεγονότων τα οποία διαδραματίστηκαν τη χρονική περίοδο που καλύπτεται μεταξύ του Ιανουαρίου 1967 και του Δεκεμβρίου 1974 και τα οποία οδήγησαν στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου και στην τουρκική εισβολή της 20^{ης} Ιουλίου και της 14^{ης} Αυγούστου 1974. Το υλικό που θα συγκεντρωθεί θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία αρχείου στη Βουλή, το οποίο θα αποτυπώνει όσο το δυνατό πιο αντικειμενικά τα διαδραματισθέντα γεγονότα.
2. Για τη διερεύνηση των γεγονότων αποφασίστηκαν τα εξής:
 - α. Λήψη καταθέσεων από πρόσωπα τα οποία είχαν ενεργό συμμετοχή στα γεγονότα της επίμαχης περιόδου, όπως π.χ. πολιτικοί, στρατιωτικοί, κρατικοί αξιωματούχοι ή υπάλληλοι, καθώς και από οποιοδήποτε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος μπορεί να καταθέσει στοιχεία (προφορικά ή εγγράφως) τα οποία να συνδράμουν στην παραπάνω προσπάθεια. Οι καταθέσεις θα λαμβάνονται στο χώρο της Βουλής από τα μέλη της επιτροπής και το περιεχόμενό τους θα είναι απόρρητο.
 - β. Συλλογή εγγράφων από υπουργεία και υπηρεσίες της Κύπρου (ΓΕΕΦ, ΚΥΠ, Υπουργείο Εξωτερικών κ.ά.), από ιδιώτες ή άλλες προσβάσιμες πηγές (Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου).
 - γ. Μελέτη του αρχειακού υλικού που υπάρχει στη Βουλή των Ελλήνων ή ενδεχομένως και σε άλλες υπηρεσίες (εφόσον παραχωρηθεί η σχετική άδεια) για την καταγραφή στοιχείων.
 - δ. Συλλογή εγγράφων από τρίτες χώρες (ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Ρωσία/ΕΣΣΔ).
 - ε. Συγκέντρωση οπτικοακουστικού υλικού το οποίο φυλάσσεται στο ΡΙΚ ή σε άλλους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς ή και σε άλλες πηγές.
 - στ. Συλλογή δημοσιευμάτων από τον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο της Κύπρου και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, της Ελλάδας ή και άλλων χωρών.
 - ζ. Συλλογή βιβλίων που αναφέρονται στα γεγονότα της υπό διερεύνηση περιόδου.
3. Το παραπάνω υλικό θα καταλογογραφηθεί, θα αρχειοθετηθεί και θα φυλάσσεται σε χώρο που θα αποφασίσει η Βουλή.

4. Για την υλοποίηση της αποστολής της η επιτροπή θα μπορεί να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με ιδρύματα ή και άτομα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.
5. Το υλικό που θα συγκεντρωθεί θα είναι απόρρητο για όσο χρόνο η Βουλή θα αποφασίσει. Τα πνευματικά δικαιώματα του υλικού ανήκουν στη Βουλή. Η πρόσβαση σε αυτά ιστορικών, ερευνητών ή άλλων προσώπων θα είναι δυνατή μετά από έγκριση της Βουλής.
6. Δηλώσεις ή ανακοινώσεις (στον τύπο ή άλλης μορφής) κατά τη διάρκεια των εργασιών της επιτροπής θα γίνονται από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον πρόεδρο της επιτροπής ή άλλο πρόσωπο το οποίο θα εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό.
7. Με την ολοκλήρωση των εργασιών της η επιτροπή θα ετοιμάσει πόρισμα στο οποίο θα αναφέρεται το σύνολο των δραστηριοτήτων της και το οποίο θα παρουσιασθεί στην ολομέλεια του σώματος. Θα κοινοποιηθεί επίσης όπου η Βουλή θα αποφασίσει. Το πόρισμα ΔΕ θα αναφέρεται σε πολιτικές ή ποινικές ευθύνες.
8. Οι εργασίες της επιτροπής θα καταβληθεί προσπάθεια να ολοκληρωθούν μέχρι το Δεκέμβριο του 2010.

Ακόμα αποφασίσθηκε να εγκριθεί ειδικός προϋπολογισμός για την επιτροπή ύψους £150.000 για τα πρώτα 3 χρόνια λειτουργίας της (£50.000 για κάθε χρόνο). Λεπτομερής απολογισμός για τον τρόπο διάθεσης του προϋπολογισμού της επιτροπής ετοιμάσθηκε από την Υπηρεσία Οικονομικής Διαχείρισης της Βουλής και επισυνάπτεται (Παράρτημα ΙΙΙ).

Τα έτη 2007 και 2008 εγκρίθηκε για τις ανάγκες της επιτροπής το ποσό των £50.000 και των €85.000, αντίστοιχα. Το 2009, πέραν των €85.000, εγκρίθηκε συμπληρωματικός προϋπολογισμός €35.000 και για το 2010 το ποσό του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ανήλθε στις €120.000. Ο λόγος της αύξησης του προϋπολογισμού για τα έτη 2009 και 2010 οφείλετο στην πρόσθετη ευθύνη που ανέλαβε η επιτροπή για την ψηφιοποίηση του συγκεντρωθέντος υλικού και την ετοιμασία λογισμικού προγράμματος. Οι αναλυτικές οικονομικές καταστάσεις, όπως αυτές τηρήθηκαν από την Υπηρεσία Οικονομικής Διαχείρισης της Βουλής επισυνάπτονται (Παράρτημα ΙΙΙ).

Τέλος, ο Πρόεδρος της Βουλής ανέλαβε την ευθύνη σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να εξασφαλίσει:

- έγκριση για ελεύθερη πρόσβαση της επιτροπής στα κρατικά αρχεία και
- έγκριση για πρόσβαση στο υλικό που συνέλεξε η αντίστοιχη επιτροπή που συστάθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων την περίοδο 1986 - 1988.

Τη γραμματεία της επιτροπής αποτελούσαν οι:

- Ελένη Ηλιάδη, Πρώτη Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών,
- Ανδρέας Νεοφύτου, Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Α', και
- Γεωργία Πέτρου, Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, η οποία ορίσθηκε μέλος της γραμματείας το Σεπτέμβριο του 2010.

Ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας Τάσος Παπαδόπουλος έδωσε οδηγίες στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα να παράσχουν πλήρη υποστήριξη στις εργασίες της επιτροπής και να θέσουν στη διάθεσή της το αρχειακό τους υλικό. Στα πλαίσια της παραπάνω οδηγίας στις 13 Δεκεμβρίου 2006 πραγματοποιήθηκε στη Βουλή ειδική συνεδρία της επιτροπής στην οποία παρέστησαν οι ακόλουθοι:

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας οι παρευρισκόμενοι ενημερώθηκαν για τους όρους εντολής της επιτροπής και επιπρόσθετα:

- Το διήμερο 25 - 26 Ιουλίου 2006 ο πρόεδρος της επιτροπής, συνοδευόμενος από το λειτουργό της Βουλής Ανδρέα Νεοφύτου, επισκέφθηκε την Αθήνα και είχε συναντήσεις με τους:

- τους οποίους ενημέρωσε για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων να ενεργοποιήσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου και να ζητήσει τη συνδρομή τους για πρόσβαση στο μαρτυρικό υλικό που συγκέντρωσε η αντίστοιχη επιτροπή του ελληνικού κοινοβουλίου. Για το σκοπό αυτό είχε αποσταλεί σχετική επιστολή στη Βουλή των Ελλήνων με την οποία είχε διαβιβασθεί και επίσημα το σχετικό αίτημα. Το αίτημα τέθηκε ακόμα τόσο στον Έλληνα Πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή όσο και στους Προέδρους της Βουλής των Ελλήνων Α. Μπενάκη και Δ. Σιούφα. Μέχρι και τον Οκτώβριο του 2009, όταν Πρωθυπουργός της χώρας ήταν ο Κ. Καραμανλής, δεν υπήρξε απάντηση στο σχετικό αίτημα το οποίο είχε διαβιβασθεί.

20

Ταυτόχρονα, στις 24 Μαρτίου 2010 εστάλη επιστολή στον Πρωθυπουργό της Ελλάδας Γεώργιο Παπανδρέου και στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων Φίλιππο Πετσάλνικο, στην οποία επαναλαμβανόταν το αίτημα για παραχώρηση πρόσβασης και μελέτης του υλικού που είχε συγκεντρώσει η αντίστοιχη επιτροπή, καθώς και προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας Ευάγγελο Βενιζέλο και τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών Δημήτρη Δρούτσα για την παραχώρηση ανάλογης άδειας για μελέτη συγκεκριμένου υλικού το οποίο έχει εντοπισθεί ότι φυλάσσεται στο αρχείο των υπηρεγίων τους.

Όπως διαπιστώνεται από σχετικά έγγραφα της Βουλής των Αντιπροσώπων, το θέμα της πρόσβασης στο υλικό που συγκεντρώσε η Βουλή των Ελλήνων κατά τη διάρκεια των εργασιών της αντίστοιχης επιτροπής τέθηκε πολλές φορές στο παρελθόν. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Τον Αύγουστο του 1997 ο γενικός διευθυντής της Βουλής, ενεργώντας στα πλαίσια οδηγιών που έλαβε από τον Πρόεδρο της Βουλής, είχε προβεί σε ενέργειες προς τον ομόλογό του στο ελληνικό κοινοβούλιο για παραχώρηση αντιγράφου του υλικού.
- Στις 5 Σεπτεμβρίου 1997 ο Πρόεδρος της Βουλής απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων επαναθέτοντας το θέμα.
- Όπως διαβιβάσθηκε προφορικά στη Βουλή από το γενικό γραμματέα της Βουλής των Ελλήνων, η μη παραχώρηση του σχετικού υλικού στηρίζεται σε απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης ότι το σχετικό αρχείο είναι τεράστιο και σε αυτό περιέχονται απόρρητα έγγραφα τα οποία δε δόθηκαν ποτέ σε κανέναν. Την απόφαση μπορεί να διαφοροποιήσει μόνο η ελληνική κυβέρνηση, εφόσον κρίνει ότι τα πράγματα παρουσιάζονται σήμερα διαφορετικά.

Υπογραφή μνημονίων συνεργασίας

Το Μάρτιο του 2007 υπογράφηκαν τα μνημόνια συνεργασίας με:

- το Πανεπιστήμιο Κύπρου (Παράρτημα IV/1) (με τη λήξη της συνεργασίας στις 28 Φεβρουαρίου 2010 το σχετικό μνημόνιο ανανεώθηκε με παράταση της συνεργασίας μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2010) και
- το Ρολάνδο Κατσιαούνη (Παράρτημα IV/2).

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου στις 2 Απριλίου 2007 όρισε ως Ερευνητική Ομάδα (ΕΟ) τους:

1. Πέτρο Παπαπολυβίου, αναπληρωτή καθηγητή ιστορίας,
2. Γιώργο Καζαμία, αναπληρωτή καθηγητή ιστορίας,
3. Μαρία Παναγώτου, υποψήφια διδάκτορα (2.4.2007 - 31.12.2010),
4. Χρίστο Κυριακίδη, υποψήφιο διδάκτορα (2.4.2007 - 29.2.2008), ο οποίος αντικαταστάθηκε από την
5. Κωνσταντίνα Κωνσταντίνου, υποψήφια διδάκτορα (3.3.2008 - 30.9.2008), η οποία στο τέλος αντικαταστάθηκε από την
6. Ευαγγελία Ματθοπούλου, υποψήφια διδάκτορα (2.10.2008 - 31.12.2010),
7. Χαράλαμπο Αλεξάνδρου, υποψήφιο διδάκτορα (15.4.2009 - 31.12.2010), ο οποίος προστέθηκε ως μέλος της ΕΟ λόγω αυξημένων αναγκών.

Στις 3 Οκτωβρίου 2008 υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας διάρκειας 3 μηνών (1.10.2008 - 31.12.2008) με το δημοσιογράφο Σπύρο Κέττηρο, ο οποίος ανέλαβε να συγκεντρώσει

το οπτικοακουστικό υλικό που υπήρχε στο Αρχείο του ΡΙΚ ή και σε άλλους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς και αφορούσε τα γεγονότα τα οποία διερευνούσε η επιτροπή (Παράρτημα IV/3).

Διαδικασία λήψης καταθέσεων

1. Η λήψη των καταθέσεων επραγματοποιείτο στη Βουλή κατά τη διάρκεια ειδικής συνεδρίας κλεισμένων των θυρών. Το περιεχόμενο των καταθέσεων ήταν απόρρητο. Στους προσκεκλημένους δινόταν η δυνατότητα, εάν και εφόσον το επιθυμούσαν, να αναφερθούν σε γεγονότα ή στοιχεία ή και ονόματα εμπλεκόμενων προσώπων με γραπτό κείμενο το οποίο θα τοποθετούσαν σε ειδικό φάκελο ο οποίος θα σφραγιζόταν, θα τον μονογραφούσε ο πρόεδρος της επιτροπής και θα ανοιγόταν σε ημερομηνία που ο μάρτυρας θα καθόριζε. Χρήση αυτού του δικαιώματος έκανε μόνο ο μάρτυρας Σπ. Παπαγεωργίου και αφορούσε την κατάθεση δύο εγγράφων.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της επιτροπής δεν υπήρξε διαρροή του περιεχομένου των καταθέσεων, γεγονός το οποίο αποδεικνύει το υψηλό αίσθημα ευθύνης το οποίο επέδειξαν όλα τα εμπλεκόμενα στη λειτουργία της επιτροπής πρόσωπα.

2. Στις συνεδρίες, εκτός από τον πρόεδρο και τους βουλευτές μέλη της επιτροπής, παρευρίσκονταν οι Ελένη Ηλιάδη, Πρώτη Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, Ανδρέας Νεοφύτου, Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Α', Γεωργία Πέτρου, Γραμματέας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (από το Σεπτέμβριο του 2010), οι στενογράφοι της Βουλής, ο χειριστής του ηλεκτρονικού υπολογιστή και οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες των βουλευτών μελών της επιτροπής.
3. Η κάθε κατάθεση, για σκοπούς ασφάλειας, αλλά και αποφυγής οποιωνδήποτε μελλοντικών παρεμβάσεων και αλλοίωσης του περιεχομένου της, τηρήθηκε και φυλάσσεται σε πέντε διαφορετικές μορφές:
 - α. στενογραφημένο κείμενο,
 - β. αποστενογραφημένο κείμενο,
 - γ. ηλεκτρονική μορφή,
 - δ. ηχογραφημένη μορφή στις κασέτες των στενογράφων,
 - ε. ηχογραφημένη μορφή σε ψηφιακό δίσκο ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Όλες οι μορφές είναι αριθμημένες και μονογραφημένες από τον πρόεδρο της επιτροπής. Σημειώνεται ότι τα αποσπάσματα των καταθέσεων παρατίθενται στο πόρισμα με κάθε επιφύλαξη από την επιτροπή λόγω της πιθανής υποκειμενικότητας που μπορεί να τις χαρακτηρίζει.

4. Οι μάρτυρες κλήθηκαν μετά από προσωπική προφορική επικοινωνία του προέδρου ή μέλους της επιτροπής. Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, πριν από την κλήτευσή τους, ενημερώνονταν από τον πρόεδρο ή τα μέλη της επιτροπής (οι πλείστοι σε κατ' ιδίαν συνάντηση) για τους λόγους της κλήτευσής τους, καθώς και για τους όρους εντολής της επιτροπής. Αυτά επαναλαμβάνονταν και κατά την έναρξη της συνεδρίας.
5. Για τον κάθε προσκεκλημένο τηρήθηκε ξεχωριστός φάκελος, ο οποίος περιλαμβάνει τις διάφορες μορφές της κατάθεσης, την πρόσκληση σύγκλησης της συνεδρίας, καθώς και τυχόν έγγραφα τα οποία έχουν κατατεθεί και σχετικά δημοσιεύματα (αν υπήρξαν) στον τύπο.

6. Η κατάσταση των προσώπων που κλήθηκαν και κατέθεσαν (εξετάσθηκαν) ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου (με αλφαβητική σειρά) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V/1.
7. Αριθμός προσώπων αρνήθηκε να προσέλθει ενώπιον της επιτροπής για κατάθεση (Παράρτημα V/2). Η επιτροπή, παρά την εξουσία που είχε να κλητεύσει τα συγκεκριμένα άτομα, με βάση το σχετικό νόμο και τον κανονισμό της Βουλής, με υποχρέωση αυτά να παρευρεθούν και να καταθέσουν, το απέφυγε. Θεώρησε ότι οι μάρτυρες θα έπρεπε να προσέλθουν αυτόβουλα μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης και τη σχετική ενημέρωση που είχαν για τον τρόπο λειτουργίας της επιτροπής.
8. Η επιτροπή απέφυγε να καλέσει για κατάθεση υπηκόους άλλων χωρών και περιορίστηκε για ευνόητους λόγους μόνο σε Κυπρίους υπηκόους. Εξαίρεση αποτέλεσαν οι ακόλουθοι:
 - α. Ο τέως βασιλιάς των Ελλήνων Κωνσταντίνος. Η επιτροπή εκτίμησε ότι η κατάθεσή του θα μπορούσε να φωτίσει σημαντικές πτυχές των γεγονότων που διερευνούσε, δεδομένου ότι πιθανόν να είναι κάτοχος πληροφοριών ή και λεπτομερειών που θα τη βοηθούσαν στην τεκμηρίωση διάφορων εκδοχών. Η κατάθεση λήφθηκε από την επιτροπή στο Λονδίνο, στις 10 Δεκεμβρίου 2009, όπου ταξίδευσε ειδικά για αυτό το σκοπό.
 - β. Ο Αλέξανδρος Σημαιοφορίδης, ο οποίος την περίοδο 1969 - 1974 υπηρέτησε με το βαθμό του λοχαγού ως προϊστάμενος του κλιμακίου της ελληνικής ΚΥΠ στην Κερύνεια. Είχε συλληφθεί από τα τουρκικά στρατεύματα στις 23 Ιουλίου 1974 και στη συνέχεια είχε ανταλλαγή με Τούρκους αιχμαλώτους.

Συνεδρίες της επιτροπής

Για τις συνεδρίες που αφορούσαν διαδικαστικά θέματα τηρήθηκαν πρακτικά από τη γραμματεία της επιτροπής.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 188 συνεδρίες. Από αυτές οι 40 αφορούσαν συζήτηση διαδικαστικών θεμάτων και οι υπόλοιπες αφορούσαν τη λήψη καταθέσεων. Συγκεκριμένα:

1. κλήθηκαν και κατέθεσαν συνολικά 155 άτομα,
2. ο συνολικός χρόνος των συνεδριάσεων ανήλθε στις 448 ώρες,
3. τηρήθηκαν συνολικά περίπου 20 000 σελίδες πρακτικών που αφορούν τις καταθέσεις των μαρτύρων.

Αναλυτική κατάσταση των παραπάνω κατά κοινοβουλευτική σύνοδο επισυνάπτεται στο Παράρτημα VI.

Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας της επιτροπής (1999-2001) πραγματοποιήθηκαν συνολικά 22 συνεδρίες για λήψη καταθέσεων και προσήλθαν ενώπιόν της 19 μάρτυρες.

Για σκοπούς αποφυγής, αλλά και ελέγχου τυχόν διαρροών σχετικά με το περιεχόμενο των συνεδριάσεων, με εξαίρεση τις πρώτες συνεδριάσεις, η επιτροπή αποφάσισε να μην επιτρέπει την αντικατάσταση μέλους της από άλλο συνάδελφο βουλευτή της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας σε περίπτωση κωλύματος του μέλους. Ακόμα, δεν επέτρεψε σε συναδέλφους βουλευτές μη μέλη της επιτροπής να παρακολουθούν τις συνεδριάσεις.

Τα μέλη της επιτροπής εκφράζουν την ευαρέσκεια και την πλήρη ικανοποίησή τους για την εξαιρετική βοήθεια που είχαν από τους γραμματείς των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, τις στενογράφους, τον τεχνικό που είχε την επιμέλεια της ηχογράφησης των καταθέσεων, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, καθώς και τη διεύθυνση της Βουλής. Όλοι τους επέδειξαν υψηλό αίσθημα ευθύνης και οι επιδόσεις τους βαθμολογούνται με άριστα. Η συμβολή τους στην ομαλή λειτουργία της επιτροπής, καθώς και στο έργο που έχει επιτελεσθεί μέσα σε δύσκολες συνθήκες είναι σημαντική.

Μελέτη αρχείων - Συλλογή εγγράφων

1. Αρχείο Εθνικής Φρουράς

Το αρχείο το οποίο τηρείται στη Διεύθυνση Ιστορίας Εθνικής Φρουράς (ΔΙΕΦ) μελετήθηκε από την ΕΟ του πανεπιστημίου την περίοδο από την 31^η Αυγούστου 2007 μέχρι τις 7 Αυγούστου 2009. Η μελέτη αφορούσε έγγραφα που είχαν τηρηθεί από το ΓΕΕΦ, τις διάφορες διοικήσεις, καθώς και μονάδες της ΕΦ και κυρίως αυτές που είχαν ενεργό εμπλοκή στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και κατά τη διάρκεια των 2 φάσεων της τουρκικής εισβολής, της 20^{ης} Ιουλίου και της 14^{ης} Αυγούστου 1974. Η ΕΟ του Πανεπιστημίου Κύπρου κατά τη μελέτη του αρχείου αποδελτίωσε 571 φακέλους και πέραν των 50 000 εγγράφων. Τελικά ψηφιοποιήθηκαν και λήφθηκαν 30 000 έγγραφα συνολικού αριθμού πέραν των 50 000 σελίδων.

Θα πρέπει να σημειωθεί η εξαιρετική συνεργασία που υπήρξε τόσο με τον τέως Αρχηγό ΓΕΕΦ υποστράτηγο Κωνσταντίνο Μπισμπίκα όσο και με το σύνδεσμο του ΓΕΕΦ με την επιτροπή αντιπλοίαρχο Κωνσταντίνο Φυτιρή, το διευθυντή της ΔΙΕΦ αντισυνταγματάρχη (ΠΖ) Σοφούλη Παναγιώτου, καθώς και με το προσωπικό που υπηρετούσε στη ΔΙΕΦ.

Σημαντική βοήθεια στο έργο της επιτροπής προσέφερε και ο Υπουργός Άμυνας Κώστας Παπακώστας.

2. Αρχείο Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ)

Το αρχείο μελετήθηκε την περίοδο από τις 2 Ιουνίου 2009 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2010. Από τη μελέτη εντοπίστηκαν και λήφθηκαν σε ψηφιοποιημένη μορφή έγγραφα συνολικού αριθμού πέραν των 69 000 και των 130 000 σελίδων.

3. Αρχείο Αρχηγείου Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου

Η μελέτη του αρχείου άρχισε στις 10 Ιουνίου 2010 και ολοκληρώθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010. Από αυτό παραλήφθηκαν σε ψηφιοποιημένη μορφή περίπου 13 000 έγγραφα συνολικού αριθμού περίπου 30 000 σελίδων.

4. Αρχείο Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου

Το αρχείο μελετήθηκε κατά την περίοδο από τις 25 Ιουνίου μέχρι τις 13 Ιουλίου 2007. Στο αρχείο εντοπίστηκαν έγγραφα τα οποία αφορούσαν την εκκλησιαστική κρίση του 1973. Παραλήφθηκαν 2 566 ψηφιοποιημένα έγγραφα συνολικού αριθμού πέραν των 5 000 σελίδων.

5. Αρχείο Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα

Η μελέτη έγινε την περίοδο από τις 6 μέχρι τις 11 Ιουλίου 2008. Δεν έχει εντοπισθεί υλικό ιδιαίτερης αξίας για τους σκοπούς της επιτροπής. Παραλήφθηκαν έγγραφα που περιέχουν κυρίως μαρτυρίες αναφορικά με κακοποιήσεις Ελληνοκυπρίων κατά τη διάρκεια της εισβολής συνολικού αριθμού περίπου 800 εγγράφων.

6. Αρχείο Υπάτης Αρμοστείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Λονδίνο

Η μελέτη του αρχείου πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2008. Δεν έχει εντοπισθεί υλικό ιδιαίτερης αξίας.

7. Αρχείο Υπουργείου Εξωτερικών

Η μελέτη του αρχείου πραγματοποιήθηκε την περίοδο Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2010.

8. Βρετανικά αρχεία

Αυτά μελετήθηκαν σε τρεις χρονικές φάσεις: στο διάστημα από τις 25 Νοεμβρίου μέχρι την 1^η Δεκεμβρίου 2007, από τις 16 Νοεμβρίου μέχρι τις 23 Νοεμβρίου 2008 και από τις 28 Ιανουαρίου μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου 2009. Παραλήφθηκαν περίπου 12 500 αποχαρακτηρισμένα έγγραφα συνολικού αριθμού πέραν των 25 000 σελίδων. Πρόσθετο αρχειακό υλικό συγκεντρώθηκε από την ΕΟ του Πανεπιστημίου Κύπρου με έξοδα του ιδρύματος. Επίσης έχει παραληφθεί αριθμός φακέλων, προϊόν της προσωπικής έρευνας του καθηγητή Γιώργου Καζαμιά στο χρονικό διάστημα 2005 - 2007.

9. Αρχεία ΗΠΑ

Από διάφορες πηγές έχει παραληφθεί αριθμός εγγράφων τα οποία προέρχονται κυρίως από το Υπουργείο Εξωτερικών και αφορούν πρακτικά συσκέψεων, καθώς και αλληλογραφία με τις πρεσβείες των ΗΠΑ.

10. Δικογραφίες

Στις 15 Ιανουαρίου 2009 η επιτροπή είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου Πέτρο Αρτέμη, στον οποίο τέθηκε το αίτημα να παραδοθούν στην επιτροπή αντίγραφα των πρακτικών δικών που έχουν σχέση με τα διερευνώμενα από την επιτροπή γεγονότα και κατατέθηκε κατάλογος. Για τον ίδιο σκοπό στις 11 Νοεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε συνεδρία στην οποία παρευρέθηκαν η διευθύντρια του Κρατικού Αρχείου και εκπρόσωπος του Ανωτάτου Δικαστηρίου με στόχο τη ρύθμιση της διαδικασίας μελέτης και παραλαβής από το Κρατικό Αρχείο υλικού που αφορά δικογραφίες. Η έρευνα για τη συγκέντρωση του υλικού πραγματοποιήθηκε από τις 7 Απριλίου μέχρι τις 3 Αυγούστου 2010. Το υλικό το οποίο παραδόθηκε στην επιτροπή ανέρχεται περίπου σε 1 900 έγγραφα.

11. Αρχείο της Εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής για το Φάκελο της Κύπρου της Βουλής των Ελλήνων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν παραχωρήθηκε άδεια πρόσβασης για μελέτη ή για παραλαβή εγγράφων από το αρχείο αυτό, όμως η επιτροπή με συγκεκριμένες ενέργειες έχει παραλάβει από διάφορες πηγές αριθμό σημαντικών καταθέσεων και εγγράφων, όπως και δημοσιεύσεις οι οποίες έχουν κυκλοφορήσει και δεν έχουν διαψευσθεί ως προς το περιεχόμενό τους.

12. Αρχείο Γεώργιου Γρίβα (της περιόδου 1971 - 1974)

Η επιτροπή εντόπισε το συγκεκριμένο αρχείο και είχε προβεί σε συζητήσεις με τα άτομα που το κατείχαν με στόχο την παραχώρησή του στη Βουλή. Αρχικά υπήρξε θετική ανταπόκριση. Στη συνέχεια όμως υπήρξε άρνηση παραχώρησής του. Η επιλεκτική και αποσπασματική παράθεση τμημάτων του αρχείου στην επιτροπή δεν της επιτρέπει να προβεί σε αντικειμενική αξιολόγηση του περιεχομένου, έτσι ώστε να οδηγηθεί σε ασφαλή συμπεράσματα.

13. Ιδιωτικά αρχεία

Ο δημοσιογράφος-ιστορικός Ά. Παυλίδης παρέδωσε στην επιτροπή το σύνολο του αρχείου το οποίο διέθετε και που χρησιμοποίησε για τη συγγραφή του βιβλίου “Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον”.

14. Κατάλογοι οι οποίοι περιλαμβάνουν τους νεκρούς του πραξικοπήματος και της εισβολής και αγνοουμένους της εισβολής (Παράρτημα XIV).

Συλλογή οπτικοακουστικού υλικού

Κύρια πηγή συλλογής του υλικού αποτέλεσε το Αρχείο του ΡΙΚ. Ο έκτακτος συνεργάτης της επιτροπής την περίοδο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου 2008 δημοσιογράφος Σπύρος Κέττηρος συνέλεξε το υλικό το οποίο εμφανίζεται στο επισυναπτόμενο παράρτημα (Παράρτημα VII).

Βιβλιογραφία/Αποδελτίωση τύπου της περιόδου 1967 - 1974

Η επιτροπή συγκέντρωσε αριθμό βιβλίων το περιεχόμενο των οποίων αναφέρεται στα γεγονότα τα οποία επισκοπούσε. Αριθμός των βιβλίων κατατέθηκε στην επιτροπή από τους μάρτυρες οι οποίοι κλήθηκαν και κατέθεσαν ενώπιόν της. Ο συνολικός αριθμός των βιβλίων τα οποία έχει συγκεντρώσει η επιτροπή παρατίθεται στο Παράρτημα VIII. Επιπρόσθετα, η επιτροπή έχει αποδελτιώσει και ψηφιοποιήσει τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες οι οποίες κυκλοφορούσαν την περίοδο 1967 - 1974.

B. ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΥΠΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1967 - 1974

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της η επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειές της στη διεξοδική κατά το δυνατό διερεύνηση των παρακάτω γεγονότων της επισκοπούμενης περιόδου τα οποία θεωρήθηκαν ως τα πλέον σημαντικά. Φυσικά, κατά τη διάρκεια των εργασιών της, εάν και εφόσον προέκυπταν πληροφορίες για πρόσθετα γεγονότα, κατέβαλλε προσπάθεια για συγκέντρωση σχετικού υλικού ή και στοιχείων, π.χ. κινητοποίηση μονάδων της ΕΦ (32^α ΜΚ, 286 ΜΤΠ) κατά τη δολοφονική απόπειρα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου το Μάρτιο του 1970.

Τα κυριότερα γεγονότα τα οποία διερευνήθηκαν ήσαν τα ακόλουθα:

- Οι συνομιλίες στον Έβρο μεταξύ της χούντας και της κυβέρνησης της Τουρκίας.
- Η στρατιωτική επιχείρηση της ΕΦ εναντίον των θέσεων των Τουρκοκυπρίων στα χωριά Κοφίνου και Άγιος Θεόδωρος το Νοέμβριο του 1967.
- Η αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας.
- Οι προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου του 1968.
- Η άφιξη και η δραστηριότητα στην Κύπρο του Αλέκου Παναγούλη.
- Η ίδρυση και η δράση του Εθνικού Μετώπου.
- Η δολοφονική απόπειρα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις 8 Μαρτίου 1970.
- Η δολοφονία του Π. Γιωρκάτζη στις 15 Μαρτίου 1970.
- Η άφιξη στην Κύπρο του Γεώργιου Γρίβα τον Αύγουστο του 1971 και η ίδρυση της ΕΟΚΑ Β'.

- Η ματαίωση του σχεδίου διενέργειας πραξικοπήματος στις 15 Φεβρουαρίου 1972.
- Η συνάντηση Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και Γ. Γρίβα στις 26 Μαρτίου 1972.
- Η εκκλησιαστική κρίση του 1972 - 1973.
- Ο θάνατος του Γ. Γρίβα στις 27 Ιανουαρίου 1974.
- Το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974.
- Η τουρκική εισβολή της 20^{ης} Ιουλίου και της 14^{ης} Αυγούστου 1974.

Στην περιγραφή των κυριότερων γεγονότων δεν περιλαμβάνονται θέματα τα οποία αφορούσαν την εσωτερική κατάσταση, καθώς και γεγονότα που συνέβησαν την περίοδο 1971 - 1974, όπως π.χ. πολιτικές δολοφονίες και επιμέρους επιχειρήσεις από ένοπλες ομάδες. Τα γεγονότα αυτά περιλαμβάνονται στο υλικό το οποίο φυλάσσεται στη Βουλή και αναφέρεται σε δικογραφίες, καταθέσεις που περιέχονται στο Αρχείο του Αρχηγείου Αστυνομίας, καθώς και σε έγγραφα τα οποία περιλαμβάνονται στο Αρχείο της ΚΥΠ.

Για κάποια θέματα όπως η παράδοση του αεροδρομίου Λευκωσίας στα ΗΕ, καθώς και για τις συνομιλίες της Γενεύης υπάρχει πλήρης βιβλιογραφική κάλυψη με στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο Αρχείο της Βουλής και προέρχονται από υλικό το οποίο έχει παραληφθεί από ξένα αρχεία και κυρίως της Μεγάλης Βρετανίας.

Γ. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στις 4 Ιουνίου 1878 ο Σουλτάνος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας παραχώρησε έναντι ενοικίου την Κύπρο στη Μεγάλη Βρετανία, αφού παρέμεινε κάτω από την τουρκική κυριαρχία για 308 χρόνια (1570 - 1878).

Από τα πρώτα χρόνια της αγγλοκρατίας η πολιτική και εκκλησιαστική ηγεσία έθεταν με υπομνήματα, ψηφίσματα και συλλαλητήρια το αίτημα για ένωση με την Ελλάδα. Η απάντηση που δινόταν από το Λονδίνο ήταν *“το ζήτημα είναι κλειστό”* ή (μέχρι το 1914) ότι η Κύπρος ανήκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και δεν μπορούσε η Βρετανία να αποφασίσει για την τύχη της.

Το 1907 κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο ο Υφυπουργός Αποικιών της Βρετανίας Ουίνστον Τσώρτσιλ είχε δηλώσει: *“Είναι απόλυτα φυσικό ο Κυπριακός λαός που είναι Ελληνικής καταγωγής να έχει σαν ιδανικό την ενσωμάτωσή του με την μητέρα πατρίδα του. Και είναι φυσικό να επιδιώκει με πάθος την πραγμάτωση αυτού του ιδανικού”*.

Στις 5 Νοεμβρίου 1914 η Βρετανία, εκμεταλλευόμενη την είσοδο της Τουρκίας στον πόλεμο στο πλευρό της Γερμανίας, προσάρτησε την Κύπρο ακυρώνοντας τη Συνθήκη του 1878.

Στις 17 Οκτωβρίου 1915 ο Υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας Έντουαρντ Γκρέι πρότεινε στην Ελλάδα να της παραχωρήσει την Κύπρο, *“εάν θα έβγαινε αμέσως στον πόλεμο στο πλευρό των συμμάχων”*. Τελικά η προσφορά δεν έγινε αποδεκτή από την τότε ελληνική κυβέρνηση του Αλέξανδρου Ζαΐμη.

Στις 13 Μαΐου 1919 ο Βρετανός Πρωθυπουργός Λόιντ Τζορτζ δήλωσε στο “Συμβούλιο των Τεσσάρων” που επεξεργαζόταν τη Συμφωνία των Βερσαλλιών:

“Πρόθεσή μου είναι να δώσω επίσης στην Ελλάδα τη νήσο Κύπρο. Όσον αφορά τους Τούρκους δεν έχω κανενός είδους ενδιασμό απέναντί τους. Αυτοί δεν έχουν κανένα δικαίωμα σε μια χώρα την οποία μετέτρεψαν σε έρημο”.

Το 1920 η Τουρκία ως ηττημένη του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου υπέγραψε τη Συνθήκη των Σεβρών. Σύμφωνα με αυτήν, παραιτείτο από όλα τα δικαιώματα και όλους τους τίτλους κυριότητάς της στην Κύπρο, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα την προσάρτηση του νησιού από τη Βρετανία.

Η συνθήκη αυτή επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια από τη Συνθήκη της Λωζάνης το 1923. Η Κύπρος υπαγόταν πλέον στην “κατοχή και διοίκηση” της Βρετανίας. Σύμφωνα με τη συνθήκη, η Τουρκία “απεμπολούσε κάθε δικαίωμα και κάθε τίτλο, οποιασδήποτε φύσης, πάνω σε έδαφος που βρισκόταν πέρα από τα σύνορά της”. Με τη συμφωνία τα σύνορά της είχαν καθορισθεί με ακρίβεια και αναγνωριζόταν η προσάρτηση της Κύπρου από τη Βρετανία.

Με το βασιλικό διάταγμα της 10^{ης} Μαρτίου 1925 η Κύπρος ανακηρύχθηκε Αποικία του Στέμματος.

Η καταψήφιση από τους Έλληνες βουλευτές νομοθεσίας για δασμολόγιο και η επιβολή του με διάταγμα του κυβερνήτη θεωρήθηκε καταπάτηση των κοινοβουλευτικών θεσμών για ακόμα μία φορά. Αυτό αποτέλεσε το έναυσμα για τις λαϊκές κινητοποιήσεις της 21^{ης} Οκτωβρίου 1931. Σύντομα όμως πήραν τη μορφή της εξέγερσης με αίτημα την ένωση με την Ελλάδα.

Ο Μητροπολίτης Κιτίου κήρυξε την ένωση με την Ελλάδα και την ανυπακοή στις βρετανικές αρχές. Οι κινητοποιήσεις κράτησαν πέντε μέρες. Οι διαδηλωτές περικύκλωσαν και έκαψαν το Κυβερνείο. Ακολούθησε η προκήρυξη του νόμου για έκτακτα μέτρα από τις βρετανικές αρχές. Συνελήφθησαν και φυλακίσθηκαν πέραν των 1 000 ατόμων, εκτοπίστηκαν πολλοί προύχοντες και θρησκευτικοί ηγέτες, το Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου κηρύχθηκε παράνομο και η ηγεσία του συνελήφθη και εξορίστηκε, απαγορεύτηκε η διδασκαλία της ελληνικής ιστορίας και η έπαρση της ελληνικής σημαίας και επιβλήθηκε στο λαό η καταβολή του ποσού για την ανοικοδόμηση του Κυβερνείου. Το καθεστώς των έκτακτων μέτρων κράτησε 8 χρόνια.

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου μεγάλος αριθμός Κυπρίων κατατάχθηκε εθελοντικά στο βρετανικό στρατό και πολέμησε σε διάφορα πολεμικά μέτωπα, κυρίως στη Μέση Ανατολή, τη Βόρειο Αφρική και την Ιταλία. Επιπρόσθετα, σημαντικός αριθμός είχε καταταχθεί στον Ελληνικό Στρατό, υπηρέτησε σε μονάδες στο ελληνοαλβανικό μέτωπο και στη συνέχεια έλαβε μέρος στον αγώνα του ελληνικού λαού εναντίον της γερμανικής ναζιστικής κατοχής συμμετέχοντας σε διάφορες αντιστασιακές οργανώσεις.

Τα αρνητικά αποτελέσματα του εμφύλιου πολέμου στην Ελλάδα και το διχαστικό κλίμα που είχε επικρατήσει σημάδεψαν την πολιτική ζωή της χώρας στα χρόνια που ακολούθησαν. Το κλίμα αυτό, όπως ήταν φυσικό, σταδιακά επιχειρήθηκε να μεταφερθεί και στην Κύπρο, λαμβάνοντας ανησυχητικές διαστάσεις κατά την περίοδο της επτάχρονης δικτατορίας στην Ελλάδα.

Μετά το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου το Μάιο του 1948 οι Βρετανοί πρότειναν νέο σχέδιο συντάγματος, το οποίο παραχωρούσε στους Κυπρίους μια μορφή διοικητικής αυτονομίας, τους στερούσε όμως το δικαίωμα της άμεσης εφαρμογής της αυτοδιάθεσης. Το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε στα πλαίσια της Διασκεπτικής Συνέλευσης του 1947 - 1948 και απορρίφθηκε από τον κυπριακό λαό.

Το 1948 έμελλε να αποτελέσει χρόνο σταθμό για τις μελλοντικές εξελίξεις στο Κυπριακό. Το χρόνο αυτό εκλέχθηκε Μητροπολίτης Κιτίου ο Μακάριος Γ΄ και τον Οκτώβριο του 1950 Αρχιεπίσκοπος. Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εξελίχθηκε σε ηγέτη και εθνάρχη των Ελλήνων της Κύπρου και σημάδεψε την ιστορία της κατά τρόπο καθοριστικό για τα επόμενα 30 χρόνια.

Στις 15 Ιανουαρίου 1950 διοργανώνεται παγκύπριο δημοψήφισμα για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Από τους 224 747 που είχαν δικαίωμα ψήφου υπέγραψαν υπέρ της ένωσης 215 108 (ποσοστό 95,7%), ανάμεσά τους και μεμονωμένοι Τουρκοκύπριοι. Εναντίον της ένωσης υπέγραψαν 57 άτομα.

Μετά το ενωτικό δημοψήφισμα του 1950 επιχειρείται για πρώτη φορά το 1953 από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο η εγγραφή για συζήτηση του Κυπριακού στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Η ελληνική κυβέρνηση αρνήθηκε να στηρίξει την προσφυγή.

Το 1954 με τη σύμφωνη γνώμη και τις πιέσεις του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου η ελληνική κυβέρνηση του Αλέξανδρου Παπάγου κατέθεσε την πρώτη προσφυγή για το Κυπριακό στη Γενική Συνέλευση των ΗΕ. Στο ψήφισμα που είχε εκδοθεί, αν και αναγνωρίζεται το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης, στην ουσία υιοθετούνται οι θέσεις της Βρετανίας.

Την 1^η Απριλίου 1955 αρχίζει επίσημα ο ένοπλος απελευθερωτικός ανταποικιακός αγώνας της ΕΟΚΑ με στόχο την αυτοδιάθεση-ένωση. Πολιτικός αρχηγός του αγώνα ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και στρατιωτικός ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής. Κατά τη διάρκεια του τετράχρονου αγώνα, ο οποίος έλαβε παλλαϊκό χαρακτήρα, υπήρξαν στιγμές απaráμιλλης ανδρείας και ηρωισμού, που προκάλεσαν διεθνή θαυμασμό. Ο αγώνας έληξε με τις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου.

Το Σεπτέμβριο του 1955, μετά από πρόσκληση της Μεγάλης Βρετανίας, η Ελλάδα και η Τουρκία έλαβαν μέρος σε Τριμερή Διάσκεψη για το Κυπριακό στο Λονδίνο. Ήταν η πρώτη επίσημη εμπλοκή της Τουρκίας στο Κυπριακό μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης του 1923. Η εξέλιξη αυτή αποτέλεσε την πρώτη μεγάλη διπλωματική επιτυχία της Τουρκίας και ταυτόχρονα μεγάλη διπλωματική αποτυχία για την Ελλάδα. Για την πραγματοποίηση της διάσκεψης ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε εκφράσει σοβαρές διαφωνίες. Τη διάσκεψη ακολούθησε όργιο βιαιοπραγιών από τον τουρκικό όχλο σε βάρος των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης. Τις βιαιοπραγίες, όπως έχει αποδειχθεί, οργάνωσε και καθοδήγησε το τουρκικό κράτος στα πλαίσια της πολιτικής του για εθνικό ξεκαθάρισμα και αφομοίωση ή εξαφάνιση όλων των μειονοτήτων.

Την ίδια περίοδο (1956) η τουρκική κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Αντνάν Μεντερές ανέθεσε στον καθηγητή συνταγματικού δικαίου Νιχάτ Ερίμ την εκπόνηση σχεδίου για την επανάκτηση της Κύπρου. Οι δύο σχετικές εκθέσεις υποβλήθηκαν με ημερομηνίες 22 Νοεμβρίου και 12 Δεκεμβρίου 1956, αντίστοιχα.

Το σχέδιο περιλάμβανε τις παρακάτω πέντε βασικές αρχές:

1. Οι διεκδικήσεις στην Κύπρο θα πρέπει να στηρίζονται σε πολιτικούς λόγους χωρίς να διαταράσσονται οι σχέσεις με τη Μεγάλη Βρετανία.
2. Στο νησί υπάρχουν δύο διαφορετικές εθνικές κοινότητες, η καθεμιά από τις οποίες έχει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Η λύση θα αποφασισθεί με ξεχωριστά δημοψηφίσματα.
3. Η αρχή της αυτοδιάθεσης θα πρέπει να εφαρμοσθεί με τη μετακίνηση ελληνικού πληθυσμού, ώστε να υπάγεται στη διοίκηση της επιθυμίας του, αλλά και να μην καταπατούνται τα δικαιώματα της τουρκικής κοινότητας που είναι μειοψηφία και να διασφαλίζεται επίσης η ασφάλεια της Τουρκίας.
4. Η Τουρκία θα πρέπει να καθορίσει την προσφορότερη μορφή διχοτόμησης, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά και στρατιωτικά της συμφέροντα, καθώς και τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων. Στην ασφάλεια της περιοχής που θα παραχωρηθεί στους Ρωμιούς της Κύπρου θα πρέπει να συμμετέχει και η Τουρκία, γιατί το θέμα σχετίζεται τόσο με την ασφάλεια της ίδιας όσο και με αυτήν της Μέσης Ανατολής.

5. Πρέπει να επιδιωχθεί η ελεύθερη μετάβαση Τούρκων στην Κύπρο. Υπό την προϋπόθεση ότι θα λάβουμε τα μέτρα μας, το σύνολο του τουρκικού πληθυσμού μπορεί να αυξηθεί στο ποσοστό που ανερχόταν επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τότε δε θα ανησυχούμε για την έκβαση του δημοψηφίσματος που θα γίνει είτε για τον καθορισμό του συνόλου της νήσου είτε για τη διχοτόμηση.

Το Μάρτιο του 1957 επισημοποιείται η εμπλοκή των ΗΠΑ στο Κυπριακό.

Στις αμερικανοβρετανικές συνομιλίες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις Βερμούδες (20.3.1957 - 24.3.1957) συμφωνήθηκαν τα παρακάτω για το ζήτημα της Κύπρου:

1. Οι ΗΠΑ θα υποστήριζαν τη δράση της Αγγλίας στην Αθήνα.
2. Το Κυπριακό θα αντιμετωπιζόταν στο εξής στα πλαίσια του ΝΑΤΟ.
3. Οι διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό έπρεπε να προσανατολιστούν σε μια απευθείας συμφωνία ανάμεσα στην Τουρκία και την Ελλάδα (Ε.Ν. Τσελέπη, *Το Κυπριακό και οι συνωμότες του*, σελ. 100-103).

Το Φεβρουάριο του 1959 οι κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ελλάδας και της Τουρκίας προσυπέγραψαν στη Ζυρίχη τη συμφωνία παραχώρησης ανεξαρτησίας στην Κύπρο.

Η συμφωνία επαναβεβαιώθηκε στο Λονδίνο το Φεβρουάριο του 1959 με τη συμμετοχή και των εκπροσώπων της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας της Κύπρου. Με την υπογραφή των συμφωνιών διαφώνησαν οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ, ο Τάσος Παπαδόπουλος, ο Βάσος Λυσσαρίδης, καθώς και οι Κλεάνθης Γεωργιάδης και Γλαύκος Χρίστης από την Κερύνεια.

Η συμφωνία περιλάμβανε:

1. το κείμενο συμφωνίας (Συνθήκη Εγκαθίδρυσης),
2. τη Συνθήκη Εγγυήσεως,
3. τη Συνθήκη Συμμαχίας και
4. μία συμφωνία κυρίων μεταξύ των Κ. Καραμανλή και Α. Μεντερές, το περιεχόμενο της οποίας δε δόθηκε ποτέ στη δημοσιότητα και η ύπαρξη της οποίας ήταν εν πολλοίς άγνωστη.

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας (το οποίο δεν τέθηκε στη δοκιμασία της λαϊκής έγκρισης και επικύρωσης) τέθηκε σε εφαρμογή στις 16 Αυγούστου 1960, επίσημη ημέρα ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη Προέδρου και Αντιπρόεδρου πραγματοποιήθηκαν στις 13 Δεκεμβρίου 1959. Εξελέγησαν από την ελληνοκυπριακή κοινότητα Πρόεδρος ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος με ποσοστό 67,8% και από την τουρκοκυπριακή κοινότητα Αντιπρόεδρος ο Φαζίλ Κουτσιούκ.

Οι πρώτες βουλευτικές εκλογές για την εκλογή των 35 Ελληνοκυπρίων και των 15 Τουρκοκυπρίων βουλευτών πραγματοποιήθηκαν την 31^η Ιουλίου 1960.

Η Κυπριακή Δημοκρατία αναγνωρίστηκε ως ανεξάρτητο κράτος από το σύνολο των χωρών και έγινε αποδεκτή ως πλήρες μέλος του ΟΗΕ. Το 1961 με επίσημη δήλωση του Προέδρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προσχώρησε στο Κίνημα των Αδεσμεύτων.

Το Νοέμβριο του 1963 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος υπέβαλε στον Αντιπρόεδρο Φ. Κουτσιούκ έγγραφο προς συζήτηση με το οποίο πρότεινε στην τουρκοκυπριακή κοινότητα την αναθεώρηση 13 άρθρων του συντάγματος, ώστε η λειτουργία της νεαρής Δημοκρατίας να καταστεί πλέον εύρυθμη. Οι προτάσεις είχαν κοινοποιηθεί και στις τρεις εγγυήτριες δυνάμεις.

Τις προτάσεις απέρριψε η Τουρκία στις 6 Δεκεμβρίου 1963 χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε συζήτηση. Ακολούθησε η απόρριψή τους και από την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Στις 23 Δεκεμβρίου 1963 ξέσπασε η τουρκοκυπριακή ένοπλη ανταρσία. Οι Τουρκοκύπριοι υπουργοί αποχώρησαν από την κυβέρνηση και οι Τουρκοκύπριοι δημόσιοι υπάλληλοι από τη δημόσια υπηρεσία. Υπό την ένοπλη βία των ανδρών της τρομοκρατικής τουρκοκυπριακής οργάνωσης ΤΜΤ, ηγέτης της οποίας ήταν ο Ραούφ Ντενκτάς, οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι του νησιού μετακινήθηκαν και συγκεντρώθηκαν σε συγκεκριμένες περιοχές όπου σχηματίστηκαν αμιγείς θύλακες, στους οποίους δεν επιτρεπόταν η είσοδος Ελληνοκυπρίων ούτε και η άσκηση ελέγχου από τη νόμιμη κυβέρνηση.

Με τη βοήθεια αξιωματικών του Τουρκικού Στρατού οι Τουρκοκύπριοι προέβησαν στη συγκρότηση ένοπλων τμημάτων και προχώρησαν στην κατασκευή οχυρωματικών έργων. Παράλληλα, η Τουρκία προέβη στην κρυφή αποστολή οπλισμού στους Τουρκοκυπρίους, καθώς και στρατιωτικών για την ενίσχυση των ένοπλων τμημάτων τους. Από τις πληροφορίες τις οποίες είχαν συγκεντρώσει οι αρχές ασφαλείας του κράτους κατά το 1964 υπήρχαν περίπου 1 000 Τούρκοι αξιωματικοί και στρατιώτες στους τουρκοκυπριακούς θύλακες.

Το Μάρτιο του 1964 οι Τουρκοκύπριοι προχώρησαν στη σύσταση της Γενικής Επιτροπής, η οποία τέθηκε υπό την ηγεσία του Αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Φ. Κουτσιαούκ και ανέλαβε παράνομα και αυθαίρετα την άσκηση νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας.

Τον ίδιο μήνα με το υπ' αριθμόν 186/4 Ψήφισμά του το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ αναγνώρισε τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και την κυβέρνησή του ως τους νόμιμους εκπροσώπους και συνεχιστές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανεξάρτητα από την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων.

Τον Ιούνιο του 1964 συγκροτήθηκε η Εθνική Φρουρά (ΕΦ) η οποία στελεχώθηκε με Ελλαδίτες αξιωματικούς, καθώς και Ελληνοκυπρίους αξιωματικούς και άνδρες που υπηρετούσαν στον Κυπριακό Στρατό. Το σύνολο των υπηρετούντων στην ΕΦ το 1974 ανήρχετο σε περίπου 15 000 άνδρες.

Η αποστολή της Ελληνικής Μεραρχίας

Την ίδια περίοδο (1964) με απόφαση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας Γ. Παπανδρέου εγκαταστάθηκε σταδιακά στην Κύπρο η Ελληνική Μεραρχία *“για να προστατεύσει το νησί από ενδεχόμενη υλοποίηση από την Τουρκία της απόφασης για εισβολή”*. Η Μεραρχία αριθμούσε περίπου 8 500 άνδρες (3 Συντάγματα Πεζικού, 2 Μοίρες Καταδρομών, 2 ίλες αρμάτων (η μία αποτελείτο από 17 άρματα Μ47 και η άλλη από 17 άρματα Μ24). Επιπλέον, η ΕΛΔΥΚ αριθμούσε 1 200 άνδρες (3 Τάγματα Πεζικού).

Η αποστολή της Μεραρχίας έγινε σταδιακά. Η πρώτη αποστολή έφθασε στην Κύπρο στις 7 Μαΐου 1964 και ολοκληρώθηκε στις 20 Οκτωβρίου 1964. Η Μεραρχία είχε δύναμη πυρός σώματος στρατού. Τα τμήματα τα οποία τη συγκροτούσαν στα διάφορα έγγραφα και αναφορές αναφέρονται και ως *“καμουφλαρισμένες δυνάμεις”*. Η ηγεσία της Μεραρχίας ανατέθηκε στο διοικητή της ΕΛΔΥΚ ταξίαρχο Περίδη και οι υπόλοιπες στρατιωτικές δυνάμεις συγκροτούσαν τη Στρατιωτική Διοίκηση Κύπρου (ΣΔΙΚ) και είχαν διοικητή τον αντιστράτηγο Γ. Καραγιάννη.

Η δυαδική στρατιωτική αρχή προκάλεσε έντονες αντιδράσεις στο Γ. Γρίβα και τον αντιστράτηγο Γ. Καραγιάννη, αλλά και στον Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη.

Σε επιστολή του προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό στις 30 Ιουνίου 1964 (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 73-74) ο στρατηγός Γρίβας αναφέρει σχετικά: “Δεν δύναμαι να πιστεύσω ότι υπάρχουν στρατιωτικοί λόγοι υπαγορεύσαντες την λήψιν των μέτρων τούτων και την δημιουργίαν του εξαμβλώματος αυτού των αρμοδιοτήτων των διοικήσεων εις μίαν νήσον ευρισκομένην υπό την απειλήν εισβολής και δι’ ὧν δεν γνωρίζει τις ποίος είναι ο υπεύθυνος διὰ την άμυναν, διότι υπάρχουν δύο Διοικήσεις έχουσαι εκάστη ιδίαν αποστολήν και μεταξύ των οποίων ουδεμία συνεργασία υπάρχει”.

Με την παραπάνω επιστολή του ο Γ. Γρίβας θέτει και ορισμένα σοβαρά ερωτήματα προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό, όπως:

1. “Αι αφιχθείσαι εξ Ελλάδος μονάδες, [...] σταθμεύσασαι ουχί βάσει πιθανών αποστολών των δι’ εχθρικήν απόβασιν, αλλά μόνον προς τον σκοπόν της ανέτου διαβιώσεώς των. Μήπως υπάρχει άλλη αποστολή των μονάδων τούτων, και εάν υπάρχει πως δεν την γνωρίζει ο στρατηγός Καραγιάννης, υπεύθυνος διὰ την άμυναν της νήσου;”.
2. “Εάν την νύκτα της 27-28 τρέχ. εγένετο Τουρκική απόβασις εν Κύπρω, ως ειδοποιήθημεν, πώς και πού θα έδρων αι δυνάμεις αύται, τελείως αποπροσανατόλιστοι, αφού ουδεμία επαφή επετεύχθη μεταξύ τούτων και του Στρατηγού Καραγιάννη; Εκτός εάν υπάρχουν δύο σχέδια και δύο αρχηγοί, αι δε δυνάμεις εξ Ελλάδος προορίζονται δι’ άλλον σκοπόν άγνωστον εις ημάς”.

Εξάλλου, σε επιστολή του στις 30 Ιουνίου 1964 προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ο διοικητής της ΕΦ αντιστράτηγος Γ. Καραγιάννης (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 75), σε σχέση με το πρόβλημα που προέκυψε με τη διοίκηση της Ελληνικής Μεραρχίας, αναφέρει:

“Η δημιουργηθείσα κατάστασις εις την νήσον είναι στρατιωτικώς απαράδεκτος, διότι δύο διοικήσεις Μεγάλων Μονάδων ευρισκόμεναι εν αυτή προς τον αυτόν σκοπόν, ουδεμίαν επιχειρησιακήν επαφήν έχουσιν, έχει δε δημιουργηθή η εντύπωσις ότι ο μεταξύ των δεσμός είναι χαλαρός.

Η εντύπωσίς μου είναι ότι ο υποφαινόμενος Διοικητής Σ.ΔΙ.Κ. (Στρατιωτική Διοίκησις Κύπρου) αντιστράτηγος Καραγιάννης Γεώργιος δεν εμπνέει εμπιστοσύνην προς το Γ.Ε.ΕΘ.Α., όστις έχει επιφορτισθή με το βαρύν καθήκον της αμύνης Κύπρου”.

Τέλος, σε επιστολή του (21.6.1964) προς τον Υπουργό Εθνικής Αμύνης της Ελλάδας Πέτρο Γαρουφαλιά ο Π. Γιωρκάτζης επισημαίνει τα προβλήματα που προκύπτουν από την απόφαση για ανάθεση της διοίκησης στο διοικητή της ΕΛΔΥΚ και όχι στο διοικητή της ΣΔΙΚ, καθώς και το γεγονός ότι ικανός αριθμός των τμημάτων της Μεραρχίας συγκεντρώθηκαν στην περιοχή Λευκωσίας και δεν υπήρξε ικανοποιητική διασπορά σύμφωνα με τις ανάγκες άμυνας και απόκρουσης τουρκικής εισβολής (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 19-20).

Ενισχυτικό των παραπάνω υπονοιών περί ενδεχόμενης και άλλης επιχειρησιακής αποστολής της Μεραρχίας, πέραν της αντιμετώπισης τουρκικής εισβολής, είναι και το απόρρητο τηλεγράφημα (477), το οποίο απέστειλε ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Τζ. Μπολ στις 22 Αυγούστου 1964 στον Ντιν Άτσεσον με κοινοποίηση στις πρεσβείες των ΗΠΑ στην Αθήνα και το Λονδίνο. Αναφέρει σχετικά: “Το αρχηγείο της CAS μάς ενημέρωσε ότι ο ελληνικός στρατός διαθέτει την ισχύ στο νησί για να κανονίσει το Μακάριο, αν δοθεί η εντολή. Έτσι το μπαλάκι της απόφασης ρίχνεται πίσω στην Αθήνα και πιστεύω ότι πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι αυτή είναι και η δική μας αντίληψη της κατάστασης”. Επιπρόσθετα, αναφέρει: “Μετά την ανάγνωση των τηλεγραφημάτων απόψε, διαφαίνεται ότι ο Μακάριος έχει το επάνω χέρι στη σχέση με την ελληνική κυβέρνηση. Σύμφωνα με όλα τα δεδομένα, η Αθήνα φοβάται να κινηθεί εναντίον

του, εκτός και αν ο στρατηγός Γρίβας είναι διατεθειμένος να αναλάβει αυτή την ευθύνη. Αυτό υποδηλώνει ότι θα πρέπει να κινηθούμε προς την κατεύθυνση επηρεασμού του στρατηγού Γρίβα, κάτι που δεν κάναμε ακόμη”.

Τελικά, για την επίλυση του προβλήματος που προέκυψε και την επίτευξη στρατιωτικού συντονισμού συστάθηκε η Ανώτερη Στρατιωτική Διοίκηση Αμύνης Κύπρου (ΑΣΔΑΚ), η οποία αποτελείτο από τις ελληνικές και ελληνοκυπριακές δυνάμεις που βρίσκονταν στην Κύπρο. Διοικητής της ΑΣΔΑΚ ανέλαβε ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής, ο οποίος είχε αφιχθεί μυστικά στην Κύπρο στις 10 Ιουνίου 1964. Οι δυνάμεις όμως της Μεραρχίας θα ετίθεντο υπό τη διοίκηση και τις διαταγές του μόνο σε περίπτωση τουρκικής εισβολής.

Σε έκθεσή του προς το ΓΕΕΘΑ (21.6.1964) ο αντιστράτηγος Δ. Γεωργιάδης (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 21-37) μετά από επίσκεψη στην Κύπρο συνόψισε το σχεδιασμό των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση εχθρικής ενέργειας ως εξής:

“Η εκκαθάριση των Τ/Κ εστιών θα εκτελεσθή διά των ως ανωτέρω αναφερομένων δυνάμεων της Ε.Φ. ΚΥΠΡΟΥ με ελαφράν ενίσχυσιν διά καμουφλαρισμένων δυνάμεων. Η συντριβή της αποβάσεως διά του όγκου των καμουφλαρισμένων Ελληνικών δυνάμεων της Ε.Φ., της Ελληνικής Αεροπορίας και του Ναυτικού”.

Από τη μελέτη της παραπάνω έκθεσης συνάγεται το συμπέρασμα ότι η επιχειρησιακή βαρύτητα θα έπρεπε να δοθεί στην αντιμετώπιση της αποβατικής ενέργειας.

Επιπρόσθετα, στην έκθεσή του ο αντιστράτηγος Δ. Γεωργιάδης επισημαίνει την ανάγκη να εγκατασταθεί σύστημα προειδοποίησης διά επικείμενη τυχόν απόβαση, ώστε να μπορεί να επισημαίνει τον απόπλου των αποβατικών σκαφών από την Τουρκία και να είναι δυνατή η προετοιμασία αντιμετώπισης τουλάχιστον 2 ώρες προτού πλησιάσουν τις ακτές της Κύπρου.

Για την υλοποίηση αυτής της προϋπόθεσης εισηγήθηκε τα παρακάτω:

1. Σύστημα ραντάρ, το οποίο να χειρίζεται έμπειρο προσωπικό.
2. Μηχανοκίνητα εξοπλισμένα μέσα, τα οποία να ελέγχουν διά νυκτερινών περιπολιών σε ικανό βάθος το θαλάσσιο χώρο.
3. Τορπιλακάτους και άλλα ευέλικτα μαχητικά σκάφη επιφανείας, υποβρύχια και άλλα μέσα.
4. Ναρκοθέτηση του θαλάσσιου χώρου για προσβολή και αποδιοργάνωση των αποβατικών σχηματισμών.
5. Έγκαιρη επέμβαση της Αεροπορίας για διάλυση του αποβατικού σχηματισμού.
6. Άμεση ναρκοθέτηση επικίνδυνων αρματικών ακτών διά ναρκοζωνών, βαλλομένων διά αντιαρματικών όπλων, πολυβόλων και πυροβόλων, διά την πρόκληση σοβαρών ζημιών σε άρματα του εχθρού τα οποία θα αποβιβασθούν από τα μεταφερόμενα αυτά αποβατικά σκάφη.
7. Ανάπτυξη λογικού ποσοστού ημετέρων αρμάτων τύπου M47 για την τελική συντριβή των εχθρικών αρμάτων.

Τον Αύγουστο του 1964, με αφορμή τις ένοπλες συγκρούσεις που προκλήθηκαν στην περιοχή Μανσούρας-Κοκκίνων, η Τουρκία απείλησε και πάλι με απόβαση στην Κύπρο και η Τουρκική Πολεμική Αεροπορία προέβλεπε σε βομβαρδισμούς στην περιοχή κάνοντας χρήση απαγορευμένων βομβών τύπου ναπάλμ.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο η επιτροπή να προβεί στην παρακάτω διευκρίνιση: Σε πολλές περιπτώσεις από διάφορες πλευρές έχει επιχειρηθεί να κατηγορηθεί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ότι αθέτησε υπόσχεση προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου αναφορικά με την κήρυξη της ένωσης με την Ελλάδα, η οποία είχε συμφωνηθεί από κοινού. Για τη δικαιολόγηση αυτής της εικασίας προβάλλεται η δήλωση του Έλληνα Πρωθυπουργού: *“Άλλα συμφωνούμε και άλλα πράττετε”*. Από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η επιτροπή προκύπτει το εξής:

Η συμφωνία Αθήνας-Λευκωσίας αφορούσε την αποφυγή εμπλοκής της ΕΦ σε οποιεσδήποτε στρατιωτικές επιχειρήσεις χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ελληνικής κυβέρνησης. Μετά την έναρξη των στρατιωτικών επιχειρήσεων στη Μανσούρα τον Αύγουστο του 1964 ο Έλληνας Πρωθυπουργός διαβίβασε μέσω του Υπουργού Εξωτερικών Κωστόπουλου, στις 8 Αυγούστου 1964, μήνυμα στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, το στρατηγό Γ. Γρίβα και τους αντιστράτηγους Δ. Γεωργιάδη και Γ. Καραγιάννη, στο οποίο ανέφερε: *“Εκφράζομεν βαθυτάτην λύπην, διότι όλοι αι συμφωνίαι μας αποβαίνουν εις μάτην. Άλλα συμφωνούμεν και άλλα πράττετε, επακολουθούν δε δυσμενέσταται συνέπειαι [...]”*. Το μήνυμα επέδωσε στους παραλήπτες ο Έλληνας πρέσβης στη Λευκωσία Δελιβάνης.

Σε απαντητικό μήνυμα προς το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ο Έλληνας πρέσβης ανέφερε ότι οι δύο αντιστράτηγοι Γεωργιάδης και Καραγιάννης του *“προσέθεσαν μετ’ εμφάσεως ότι δεν είχαν παραλείψει τηρήσει ενήμερον Γ.Ε.ΕΘ.Α., παρά του οποίου ουδεμίαν αντίθετον οδηγίαν έλαβον”* (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 107-120).

Σχέδιο Άτσεσον

Τον Ιούλιο του 1964 πραγματοποιήθηκαν στη Γενεύη συναντήσεις αντιπροσωπιών της Ελλάδας και της Τουρκίας για διευθέτηση του Κυπριακού. Των συνομιλιών προηγήθηκε η επίσκεψη στις ΗΠΑ του Έλληνα Πρωθυπουργού Γεώργιου Παπανδρέου (24.6.1964 - 28.6.1964).

Στο επίκεντρο των συνομιλιών τόσο με τον Αμερικανό Πρόεδρο Λ. Τζόνσον όσο και με τους άλλους Αμερικανούς αξιωματούχους ήταν το Κυπριακό και η διαδικασία διευθέτησής του.

Από τα πρακτικά των συναντήσεων τα οποία τήρησε η ελληνική αντιπροσωπία (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 44-67) προκύπτει το εξής:

Σταθερή θέση των ΗΠΑ ήταν η απομάκρυνση του Κυπριακού από τα πλαίσια των ΗΕ και η ενδονατοϊκή διευθέτησή του με μυστικές συνομιλίες μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας στο Καμπ Ντέιβιντ, υπό την εποπτεία των ΗΠΑ. Τη θέση αυτή απέρριψε σθεναρά ο Έλληνας Πρωθυπουργός, ο οποίος επέμενε η διαδικασία να βρίσκεται εντός των πλαισίων των ΗΕ υπό την ευθύνη του εκπροσώπου του. Η όποια συμμετοχή των ΗΠΑ να είναι επικουρική, εφόσον τη ζητήσουν τα ΗΕ. Ακόμα, η Ελλάδα απέρριψε τις απευθείας συζητήσεις με την Τουρκία. Αντιπρότεινε εκ του σύνεγγυς συνομιλίες και η συνάντηση των εκπροσώπων των δύο χωρών να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον η Τουρκία μετακινηθεί από τη θέση της και προκύψουν σοβαρές πιθανότητες σύγκλισης.

Από την πλευρά των ΗΠΑ υπήρξε εμφανής εκβιασμός για την αποδοχή της πρότασης τους κινδυνολογώντας ότι, σε περίπτωση απόρριψης, δεν επρόκειτο να αποτρέψουν την Τουρκία από την πραγματοποίηση εισβολής στην Κύπρο, όπως έπραξαν στις αρχές Ιουνίου του 1964. Σε περίπτωση πολέμου μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας δήλωσαν ότι δεν έχουν πρόθεση παρέμβασης. Η θέση των ΗΠΑ συνοψίσθηκε στην εξής διατύπωση: *“Οι ΗΠΑ θα πράξουν παν το δυνατόν, για να αποθαρρύνουν τουρκική ενέργεια, αλλά δεν θα την παρεμποδίσουν δυναμικά”*.

Τέλος, οι ΗΠΑ ξεκαθάρισαν ότι η λύση η οποία θα εξευρεθεί θα πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια της Τουρκίας. Ταυτόχρονα όμως να μην αποτελεί πλήρη νίκη είτε της Τουρκίας είτε της Ελλάδας.

Δύο εβδομάδες μετά την επίσκεψη Γ. Παπανδρέου στις ΗΠΑ, τον Ιούλιο του 1964, διεξήχθησαν στη Γενεύη οι συνομιλίες ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, με στόχο την “εκτόνωση της κρίσης” που προκλήθηκε λόγω της τουρκοκυπριακής ανταρσίας του Δεκεμβρίου του 1963 και της αποχώρησης των Τουρκοκυπρίων υπουργών από την κυβέρνηση, καθώς και τις απειλές της Τουρκίας για εισβολή στην Κύπρο. Στόχος των συνομιλιών ήταν “η επίλυση του κυπριακού προβλήματος”. Στις συνομιλίες ρόλο μεσολαβητή είχαν αναλάβει εκ μέρους του ΟΗΕ ο Σακχάρι Τουομιόγια και των ΗΠΑ ο Ντιν Άτσεσον, τέως Υπουργός Εξωτερικών.

Όπως προκύπτει από έκθεση που συνέταξε ο εκπρόσωπος της Ελλάδας στις συνομιλίες πρέσβης Δημήτρης Νικολαρεΐζης (14.7.1964), στις συνομιλίες από πλευράς Άτσεσον τέθηκαν κατά προτεραιότητα ζητήματα τα οποία είχαν σχέση με την ασφάλεια της Τουρκίας και δευτερευόντως με τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων. Συγκεκριμένα, η έκθεση αναφέρει:

“Την Τουρκία ευλόγως ανησυχεί μελλοντική τύχη Κύπρου. Διότι από βορρά συνορεύει με Σοβιετική Ένωση, εις ευρωπαϊκόν ηπειρωτικόν τμήμα της με Βουλγαρία και εν συνεχεία με Ελλάδα, η οποία διά συνόρων Έβρου και σειράς ελληνικών νήσων κυκλώνει Μικρασιατικήν ακτήν Τουρκίας. Κύκλωσις θα συνεπληρουότο εάν εις Ελλάδα περιήρχετο και Κύπρος, η οποία θα απετέλει νέαν σφήνα προς κατεύθυνση κόλπου Αλεξανδρέττας. Τούτο Τουρκία δεν δύναται δεχθή λόγω ανταγωνισμού και συχνών συρράξεων διά των οποίων διήλθον σχέσεις δύο γειτόνων Εθνών”.

Σχέδιο Άτσεσον 1

Στη διάρκεια των συνομιλιών ο Άτσεσον υπέβαλε το πρώτο σχέδιο λύσης του Κυπριακού, το οποίο μεταξύ άλλων προέβλεπε τα εξής:

1. Σε αντάλλαγμα της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, η Ελλάδα θα προέβαινε σε ορισμένες παραχωρήσεις προς την Τουρκία σύμφωνα με τις παρακάτω εισηγήσεις:
 - α. Παραχώρηση τμήματος της Κύπρου προς την Τουρκία με πλήρη κυριαρχία.
 - β. Το τμήμα αυτό θα εχρησιμοποιείτο από την Τουρκία ως στρατιωτική βάση με δικαίωμα να αναπτύσσει σε αυτό στρατεύματα ξηράς, θάλασσας και αέρος.
 - γ. Ο χώρος αυτός ουσιαστικά έπρεπε να είναι μεγάλος, για να μπορεί να αναπτύσσεται οικοδόμηση εγκαταστάσεων και για τη διεξαγωγή στρατιωτικών ασκήσεων και επιχειρήσεων.
 - δ. Ως τέτοιος χώρος προτάθηκε η χερσόνησος της Καρπασίας.
2. Καθορισμός ειδικών περιοχών οι οποίες θα περιλάμβαναν τουρκοκυπριακή πλειοψηφία και οι οποίες θα απολάμβαναν ειδικού διοικητικού καθεστώτος με ευρείας έκτασης αρμοδιότητες. Το συντονισμό των αρμοδιοτήτων θα αναλάμβανε Κεντρική Τουρκοκυπριακή Διοίκηση, η οποία θα είχε την έδρα της στο τουρκοκυπριακό τμήμα της Λευκωσίας.
3. Οι ειδικές εγγυήσεις των μειονοτικών δικαιωμάτων θα εξασφαλιζόνταν σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης.

Σχέδιο Άτσεσον 2

Ως αποτέλεσμα της απόρριψης του πρώτου σχεδίου από την ελληνική κυβέρνηση, ο Άτσεσον υπέβαλε δεύτερο συμβιβαστικό σχέδιο, οι κυριότερες πρόνοιες του οποίου ήσαν οι ακόλουθες:

1. Η περιοχή για την τουρκική στρατιωτική βάση θα παρεχωρείτο έναντι ενοικίου, π.χ. για 50 χρόνια.
2. Η περιοχή θα ήταν μικρότερης έκτασης και η γραμμή διαχωρισμού της θα καθοριζέτο στη βάση στρατιωτικών συζητήσεων, μετά από μελέτη από τον Έγπατο Αρχηγό των Συμμαχικών Δυνάμεων της Ευρώπης.
3. Αντί των τουρκοκυπριακών γεωγραφικών διοικητικών περιοχών οι δύο από τις έξι επαρχίες της Κύπρου θα διοικούσαν μόνιμα από Τουρκοκυπρίους επάρχους και θα ήσαν αυτές οι οποίες θα περιλάμβαναν ουσιαστικό τουρκοκυπριακό πληθυσμό.
4. Η Κεντρική Τουρκοκυπριακή Διοίκηση θα αντικαθίστατο από υψηλό επίσημο, ο οποίος θα ευρίσκετο υπό τον Έλληνα Γενικό Διοικητή, ο οποίος θα επλαισιωνόταν από προσωπικό και θα ασχολείτο με την παρακολούθηση της εφαρμογής των δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων.

Τελικό Σχέδιο Άτσεσον

Η συνέχιση των συνομιλιών και η μη αποδοχή του σχεδίου 2 από την Ελλάδα και την Τουρκία οδήγησαν τον Άτσεσον στην υποβολή του τελικού του σχεδίου, το οποίο αποτελείτο από 15 σημεία. Σ' αυτά περιλαμβάνονταν τα ακόλουθα:

- Άμεση ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και αναγνώριση της ελληνικής κυριαρχίας.
- Ορίζετο ως υπουργός ο Γενικός Διοικητής ο οποίος θα ήταν μέλος της ελληνικής κυβέρνησης.
- Η βάση προς την Τουρκία θα εκμισθωνόταν για 50 χρόνια και η έκτασή της δε θα υπερέβαινε το 4,5% του εδάφους της Κύπρου. Τα κυριότερα ελληνικά χωριά θα εξαιρούντο της περιοχής και στην υπό εκμίσθωση περιοχή αναγνωριζόταν η ελληνική κυριαρχία.
- Οι επαρχίες της Κύπρου δε θα υπερέβαιναν τις οκτώ και σε δύο από αυτές θα διορίζονταν Τουρκοκύπριοι έπαρχοι.
- Εδημιουργείτο θέση Συμβούλου επί Μουσουλμανικών Υποθέσεων.
- Για τους Τουρκοκυπρίους καθοριζόταν ειδικό μειονοτικό καθεστώς ανάλογο με αυτό της δυτικής Θράκης.
- Μόνιμα εγκατεστημένος στην Κύπρο εκπρόσωπος του ΟΗΕ θα επέβλεπε την εφαρμογή του μειονοτικού καθεστώτος.
- Αναγνώριση στην Ελλάδα και την Τουρκία του δικαιώματος ατομικών προσφυγών, βάσει της Σύμβασης της Ρώμης για τα δικαιώματα του ανθρώπου.
- Εδημιουργείτο κοινό αμυντικό όργανο Ελλάδας και Τουρκίας για συνεργασία στο στρατιωτικό, πολιτικό και τουριστικό τομέα.
- Η Τουρκία θα αναλάμβανε την υποχρέωση να δεχθεί την επανεγκατάσταση των απελαθέντων από την Κωνσταντινούπολη και άλλες τουρκικές πόλεις Ελλήνων, καθώς και να τηρήσει τις διεθνείς της υποχρεώσεις για την Ίμβρο και την Τένεδο.

Στις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Γενεύη η κυπριακή κυβέρνηση δεν είχε συμμετοχή και φαίνεται να μην είχε και οποιαδήποτε επίσημη ενημέρωση για όλα τα παραπάνω.

Σε δηλώσεις του στην Αθήνα στις 30 Ιουλίου 1964 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ανέφερε σχετικά:

“Δεν δύναμαι να αποκρύψω το γεγονός ότι αυτόκλητοι μεσολαβηταί ανέπτυξαν προσφάτως εις τα παρασκήνια της Γενεύης έντονον δραστηριότητα προς εκτροχιασμό του Κυπριακού εκ της ακολουθητέας γραμμής, συνεχίζονται δε εις ετέρους κύκλους προσπάθειαι προς μετατόπισιν του προβλήματος εκ της διεθνούς βάσεώς του. Αισθάνομαι βαθυτάτην ικανοποίησιν διότι τα σχέδια ταύτα προσέκρουσαν επί της σταθεράς αντιστάσεως της Ελληνικής κυβερνήσεως” (Σπ. Παπαγεωργίου, Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967, τόμ. Β, σελ. 231).

Σε αντίθεση με τη σταθερή θέση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου έναντι των συζητήσεων στη Γενεύη και των σχεδίων που είχαν υποβληθεί από τον Άτσεσον, από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης φαίνεται ότι υπήρξαν παλινδρομήσεις. Η αρχική θέση ήταν αρνητική. Στη συνέχεια φαίνεται ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός διαφοροποίησε τη θέση του, από την οποία εκπορεύεται και η περίφημη δήλωσή του *“όταν σου χαρίζουν μία πολυκατοικία, μπορείς να δώσεις ένα διαμέρισμα”*, για να διατυπώσει αργότερα την τελική του θέση με τη φράση *“Η Ελλάς ουδέν ζητεί, διατί να δώσει; Η Τουρκία ουδέν δίδει, διατί να πάρει;”* (Α. Παυλίδης, Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον, σελ. 54).

Ενδεικτικό της ελληνικής στάσης είναι το απόρρητο τηλεγράφημα (347), το οποίο απέστειλε στις 22 Αυγούστου 1964 ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών Τζ. Μπολ στον Αμερικανό πρέσβη στην Αθήνα για δράση, με κοινοποίηση στον Άτσεσον και τις πρεσβείες των ΗΠΑ στην Άγκυρα και το Λονδίνο, και το οποίο αναφέρει: *“Δεν μπορούμε να δεχθούμε την αμφιταλάντευση της ελληνικής κυβέρνησης και πρέπει να τους το ξεκαθαρίσετε αυτό [...]. Χρησιμοποιούμε κάθε δυνατό μέσο, ώστε να συμφωνήσει η Τουρκία και δεν μπορούμε να αποδεχθούμε οποιεσδήποτε δευτέρες σκέψεις από ελληνικής πλευράς, σε αυτή τη φάση. Γι’ αυτό και κατά την επόμενη συνάντησή σου με τον Παπανδρέου, εισηγούμαι να του μεταφέρεις το βαθύτατο αίσθημα έκπληξης της Ουάσινγκτον από την υπαναχώρησή του. Πρέπει να διατηρήσεις την πίεση στο μέγιστο επίπεδο, ωσότου επιτύχουμε με όλη αυτή τη δουλειά”*.

Σε μεταγενέστερες δηλώσεις του ο Γεώργιος Παπανδρέου στις 10 Φεβρουαρίου 1966 ανέφερε σχετικά για το Σχέδιο Άτσεσον:

“Η Τουρκία απέρριψε την πρότασιν, διότι ήθελεν κυριαρχίαν, η οποία ισοδυναμεί προς διχοτόμωσιν. Και ο Μακάριος επίσης την απέρριπτε, διότι ήθελεν Ένωσιν άνευ όρων. Τοιουτοτρόπως εματαιώθη η πρότασις.

Αναγράφεται επίσης ότι το σχέδιον Άτσεσον δεν είχε ανακοινωθεί επισήμως εις τον Αρχ. Μακάριον. Τούτο είναι αληθές. Και δεν ανακοινώθη ακριβώς διότι δεν είχε γίνει αποδεκτόν από την ελληνικήν κυβέρνησιν. Εάν είχε γίνει αποδεκτόν, βεβαίως θα ανακοινούτο” (Σπ. Παπαγεωργίου, Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967, τόμ. Β, σελ. 239-240).

Ο Πέτρος Γαρουφαλιάς, Υπουργός Εθνικής Αμύνης το 1964, είχε αναφέρει στις 11 Φεβρουαρίου 1966 σχετικά με το παραπάνω θέμα τα εξής:

“Δεν είχα μεταβεί εις Κύπρον, διά να βολιδοσκοπήσω τον Αρχιεπίσκοπον Μακάριον, ως προς την αποδοχήν του σχεδίου Άτσεσον, ως κακώς κατά κόρον ανεγράφη.

Ο Αρχιεπίσκοπος γνωρίζει καλύτερον παντός άλλου εάν του ανεκοίνωσα ποτέ το σχέδιον Άτσεσον ή άλλον παρόμοιον.

[...] έκτασις 200 - 300 τετρ. μιλίων δεν αποτελεί στρατιωτικήν βάσιν, η συνήθης έκτασις των οποίων κυμαίνεται μεταξύ 40 - 60 τετρ. μιλίων, αλλά συγκαλυμμένην διχοτόμωσιν και ότι η Καρπασία, ως διαμόρφωσις εδάφους, καθιστά δυσχερεστάτην την στρατιωτικήν αποβολήν των Τούρκων, εάν αρνηθούν ούτοι να αναχωρήσουν μετά την λήξιν της εκμισθώσεως.

Ο Γ. Παπανδρέου εύρεν ορθάς τας απόψεις μου, τας υιοθέτησε και έσπευσε κατεπειγόντως να δώση οδηγίας απορριπτικές της προτάσεως. Ο ατυχής Τουρμιόγια, ευρεθείς προ αρνητικών απαντήσεων Ελλάδος και Τουρκίας και προ υπαναχωρήσεων, ενώ είχε πιστεύσει εις την λύσιν τελικώς του κυπριακού προβλήματος, επλήρωσε με την ζωήν του την περιπέτειαν εκείνην” (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 240-241).

Ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 56-58) ανέφερε στην επιτροπή ότι σε επίσκεψη την οποία είχε πραγματοποιήσει στην Αθήνα τον Αύγουστο του 1964 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος τόσο ο Πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου όσο και ο ίδιος σε πολύωρες συναντήσεις προσπάθησαν να τον πείσουν να αποδεχθεί το Σχέδιο Άτσεσον. Ο Αρχιεπίσκοπος πρόβαλε σθεναρή άρνηση. Ο Πρωθυπουργός απέτυχε να τον πείσει. Ο τέως βασιλιάς ανέφερε ότι ο ίδιος κατόρθωσε να αποσπάσει καταρχάς τη συγκατάθεση του Μακαρίου, ο οποίος του ανέφερε: *“Αν επιμένετε θα το αποδεχθώ. Ακούστε κάτι, εγώ το δέχομαι τώρα. Σας το λέω αυτή τη στιγμή”*. Στη συνέχεια όμως ο Μακάριος το απέρριψε, δεδομένης και της απάντησης του Προέδρου των ΗΠΑ Τζόνσον στο τηλεγράφημα που του απέστειλε για ενημέρωση σχετικά με την ελληνική θέση επί του σχεδίου: *“I don’t understand why the Turkish base cannot be allocated in perpetuity”* [Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί η τουρκική βάση (η Καρπασία) να μην μπορεί μείνει μόνιμα (εννοεί στην Τουρκία)].

Ο Κ. Μητσοτάκης σε επιστολή του στην εφημερίδα των Αθηνών *“Τα Νέα”*, στις 14 Ιουλίου 2009, ανέφερε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στην Ελλάδα ομόφωνα είχε αποδεχθεί το Σχέδιο Άτσεσον.

Η εμπλοκή των ΗΠΑ στις συνομιλίες αποσκοπούσε στην εξεύρεση λύσης εντός των νατοϊκών πλαισίων, με προφανή στόχο αφενός μεν να μη διαταράσσονται οι σχέσεις ανάμεσα σε δύο χώρες μέλη (Ελλάδα και Τουρκία), ικανοποιώντας ταυτόχρονα αλλά προσωρινά τα αιτήματα και των δύο, αφετέρου δε την απομάκρυνση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ώστε να αποτραπεί μία ενδεχόμενη αύξηση της σοβιετικής επιρροής στην Κύπρο.

Σε τηλεγράφημα στην πρεσβεία των Αθηνών (ημερομηνίας 22.8.1964, αρ. 347) ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών δίνει οδηγίες στον πρέσβη της χώρας του για το πώς θα δράσει, ώστε να πείσει την ελληνική κυβέρνηση να αποδεχθεί το Σχέδιο Άτσεσον. Επιπρόσθετα, αναφέρει: *“Μια ταχεία λύση μέσω της αμερικανικής πρότασης είναι η μόνη δίοδος που παραμένει ανοικτή στην προσπάθεια αποτροπής κομμουνιστικοποίησης της Κύπρου [...]”*.

Φαίνεται ότι η βασική φιλοσοφία του Σχεδίου Άτσεσον, που ήταν η διχοτόμηση, παρέμεινε η κύρια επιλογή των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, καθώς και των συζητήσεων που ακολούθησαν τα επόμενα χρόνια μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και αφορούσαν την επίλυση του Κυπριακού.

Οι πραγματικές προθέσεις του Άτσεσον επιβεβαιώθηκαν στη συνέχεια από τον ίδιο, όταν τον Οκτώβριο του 1966 δήλωσε: *“Η καλύτερη λύση για το πρόβλημα της Κύπρου είναι η διχοτόμηση. Και σας λέγω πως, αν είχα στη διάθεσή μου τον έκτο στόλο, θα μπορούσα να το λύσω ακόμα και αύριο [...]”*.

Επιπρόσθετα, σε άκρως απόρρητη αναφορά ο τότε Υπουργός Εθνικής Αμύνης της Ελλάδας Πέτρος Γαρουφαλιάς αναφέρει σχετικά:

“Αντιθέτως την Αμερικήν ενδιέφερε κυρίως ο τερματισμός της εκκρεμότητος διά την αποκατάστασιν της ενότητος των συμμάχων της του ΝΑΤΟ και η εξασφάλις της Κύπρου από τυχόν έλεγχο της Ρωσσίας. Την ολοκληρωτικήν άλλωστε Ένωσιν της Κύπρου με την Ελλάδα με εκμίσθωσιν ως βάσεως εις τους Τούρκους της περιοχής της Καρπασίας εδέχθη αμέσως η Αμερική διά του δευτέρου σχεδίου Άτσεσον” (Σπ. Παπαγεωργίου, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, 1959 - 1967*, τόμ. Β, σελ. 240-287).

Δ. ΤΑ ΥΠΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Συνομιλίες του Έβρου

Μετά την παραίτηση του Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου στις 15 Ιουλίου 1965 λόγω απώλειας της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, συνεπεία της αποστασίας αριθμού βουλευτών του κόμματός του, και μέχρι του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου 1967 πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις συνομιλίες μεταξύ αντιπροσωπιών των Υπουργείων Εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας για την επίλυση του Κυπριακού.

Δεν υπάρχει πληροφόρηση, αλλά ούτε και οποιαδήποτε στοιχεία βρίσκονται στη διάθεση της επιτροπής από τα οποία να προκύπτει ότι η κυπριακή κυβέρνηση και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ήταν ενήμεροι για το περιεχόμενο των συνομιλιών ούτε και αν οι θέσεις που πρότεινε η ελληνική αντιπροσωπία στις συνομιλίες ήταν αποτέλεσμα διαβουλεύσεων με την κυπριακή κυβέρνηση και ετύγχαναν της έγκρισής της.

Σε άκρως απόρρητο σημείωμα του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών αναφέρεται ότι σε σύσκεψη η οποία πραγματοποιήθηκε στο υπουργείο στις 11 Αυγούστου 1966 υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού και με τη συμμετοχή των Ι. Τούμπα (Υπουργός Εξωτερικών) και Κ. Μητσοτάκη (Υπουργός Συντονισμού) καθορίσθηκαν ως βασικές διαπραγματευτικές θέσεις της ελληνικής πλευράς οι κάτωθι:

- Η προβολή του επιχειρήματος ότι η λύση της ανεξαρτησίας είναι ασύμφορος για την Τουρκία.
- Η Ελλάδα να συζητήσει μόνο τη λύση της ένωσης.
- Να μην αποκλεισθεί η σταδιακή πραγματοποίηση της ένωσης με την προϋπόθεση ότι οι φάσεις εφαρμογής της θα συμφωνηθούν εκ των προτέρων.
- Να επιχειρηθεί να εκμαιευθεί το αντάλλαγμα με το οποίο θα ικανοποιηθεί το τουρκικό γόητρο για την επίτευξη της συμφωνίας.

Όπως αναφέρεται, οι προθέσεις της Ελλάδας ήταν η παραχώρηση στην Τουρκία με τη μορφή της μίσθωσης ή της κυριαρχίας στρατιωτικής βάσης. Ως τέτοια υποδεικνυόταν η βρετανική βάση της Δεκέλειας. Δεν αναφέρεται και δεν έχει εντοπισθεί πουθενά αν η Μεγάλη Βρετανία είχε βολιδοσκοπηθεί για αυτό και ποια ήταν η άποψή της.

Επιπρόσθετα, στις 17 Δεκεμβρίου 1966 ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας Ι. Τούμπας, συνοδευόμενος από τους πρέσβεις Γ. Χριστόπουλο, Βύρωνα Θεοδωρόπουλο και Ευστάθιο Λαγάκο, είχε μυστική συνάντηση με τον Τούρκο Υπουργό Εξωτερικών Τσαγλαγιαγκίλ και τους συνεργάτες του στην οικία του Ζακ Πολίτη στο Παρίσι.

Σύμφωνα με το πρακτικό των συνομιλιών, το οποίο τήρησε η ελληνική αντιπροσωπία, η Ελλάδα καθόρισε τη θέση της ως εξής σε σχέση με την επίλυση του Κυπριακού:

“Πιστεύομεν ανενδοιάστως ότι η μόνη διαρκής λύσις η κατοχυρούσα πλήρως και μακροπροθέσμως την ειρήνην είναι η Ένωσις. Άλλως τε η διατήρησις μιας ανεξαρτήτου Κύπρου ενέχει τον κίνδυνον εκτροπής ταύτης εκτός των ορίων του ελευθέρου κόσμου και πιθανώς δημιουργίας νέας Κούβας, ήτοι εστίας μεγίστης ανωμαλίας εις Ανατολικήν Μεσόγειον, της οποίας πρώτος στόχος θα ήτο ασφαλώς η Τουρκία”.

Από την πλευρά του ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε:

“Λύσεις είναι δύο: Ένωσις ή διχοτόμησις. Πάσα άλλη λύσις δεν είναι διαρκής. Αλλά τα σημερινά δεδομένα δεν επιτρέπουν ούτε Ένωσιν, ούτε διχοτόμησιν. Προς αποτροπήν των εκ της ανεξαρτησίας κινδύνων, θα έδει να αφαιρεθῇ η εξωτερική κυριαρχία από την Κύπρον και να αναληφθῇ αὐτή υπό μικτῆς ελληνοτουρκικῆς επιτροπῆς κατ’ αναλογίαν των πληθυσμῶν”.

Από έγγραφα τα οποία κατέχει η επιτροπή προκύπτει ότι υπάρχει πρακτικό των συνομιλιών το οποίο συμφώνησαν και προσυπέγραψαν οι δύο υπουργοί στις 17 Δεκεμβρίου 1966. Το σημείο 2 των πρακτικών αναφέρει:

“Οι δύο υπουργοί συνεφώνησαν ότι η βάση της Δεκελείας θα εχρησιμοποιεῖτο προς τον σκοπόν όπως εξασφάλισι την στρατηγικὴν ασφάλειαν της Τουρκίας. Ο Τούρκος Υπουργός εγνώρισεν ότι το μόνον παραδεκτόν διὰ την Τουρκίαν καθεστώς, εν σχέσει προς την εν λόγω βάσιν, θα ἦτο η μεταβίβασις της πλήρους ἐπ’ αὐτῆς κυριαρχίας εἰς την Τουρκίαν”.

Συνέχεια στις παραπάνω προσπάθειες επεδίωξε να δώσει και το δικτατορικό καθεστώς των Αθηνών, το οποίο είχε προκύψει από το στρατιωτικό πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου 1967, με τις συνομιλίες τις οποίες είχε συγκαλέσει στον Έβρο.

Των συνομιλιών μεταξύ της χούντας και της τουρκικής κυβέρνησης στην Αλεξανδρούπολη και την Κεσάνη προηγήθηκε η επίσκεψη στην Κύπρο του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου (υπό την ιδιότητα του Υπουργού Προεδρίας) για συνομιλίες με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Δεν είναι γνωστό το ακριβές περιεχόμενο των συνομιλιών των δύο ανδρών.

Οι συνομιλίες στον Έβρο πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της χούντας χωρίς προκαθορισμένη ημερήσια διάταξη, αλλά και χωρίς προετοιμασία, όπως αποδεικνύεται από το περιεχόμενο των συζητήσεων. Έλαβαν χώρα την 9^η και τη 10^η Σεπτεμβρίου 1967. Το μοναδικό θέμα ήταν η επίλυση του Κυπριακού. Δεν είναι γνωστό αν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος έλαβε γνώση των προθέσεων της χούντας κατά την επίσκεψη του Γ. Παπαδόπουλου, αλλά και των προτάσεων τις οποίες η Ελλάδα είχε καταθέσει στις συνομιλίες.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων ο Κ. Κόλλιας ανέφερε ότι ο Μακάριος δεν είχε ενημερωθεί, γιατί ήταν υπέρ της ανεξαρτησίας της Κύπρου, και ότι υπήρχε καχυποψία στο πρόσωπό του λόγω των καθημερινών εκθέσεων που υπέβαλλε εναντίον του ο Γρίβας, προσθέτοντας: *“Όμως, το θέμα δεν το ανακοινώσαμε ούτε στον Μακάριο τότε. Εγώ απλώς εγνωστοποίησα και ενημέρωσα τον Μακάριο ότι θα γίνει μία συνάντηση επί του Κυπριακού. Δεν γνωρίζω τας διαθέσεις και τας ενεργείας του Μακαρίου”.* Σε σχετική ερώτηση που του υπέβαλε ο πρόεδρος της επιτροπής αν για την προετοιμασία της συνάντησης είχε συνεργασία με το Μακάριο, ο Κ. Κόλλιας απάντησε: *“Όχι, διότι ο Μακάριος τότε ενδιαφερόταν πολύ για την ανεξαρτησία της Κύπρου [...]”* (κατάθεση 26.2.1987, σελ. 28-29).

Άγνοια τόσο για τις προθέσεις όσο και για τις προτάσεις της χούντας κατά τη διάρκεια των συνομιλιών του Έβρου δήλωσε στην επιτροπή και ο τέως βασιλιάς των Ελλήνων Κωνσταντίνος (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 106). Αντίθετα, ο Κ. Κόλλιας στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων ανέφερε σχετικά: *“Συνεφώνησε και ο Βασιλεύς υπό την προεδρία του οποίου εγένοντο αλληπάλληλοι συσκέψεις εις τα Ανάκτορα όσον αφορά τον τρόπο του χειρισμού”* (κατάθεση 26.2.1987, σελ. 75).

Σύμφωνα με τα πρακτικά τα οποία τηρήθηκαν στη σύσκεψη, προκύπτουν τα παρακάτω. Η επιτροπή έχει στην κατοχή της τόσο τα πρακτικά τα οποία τήρησε η ελληνική αντιπροσωπία όσο και τα αντίστοιχα που τήρησε η τουρκική. Από τον έλεγχο των δύο πρακτικών προκύπτει ταύτιση στη διατύπωση των θέσεων των δύο πλευρών κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.

Την ελληνική αντιπροσωπία αποτελούσαν οι ακόλουθοι:

Κ. Κόλλιας, Πρόεδρος της τότε στρατιωτικής κυβέρνησης,
Γρ. Σπαντιδάκης, Αντιπρόεδρος,
Π. Οικονόμου-Γκούρας, Υπουργός Εξωτερικών,
Γ. Παπαδόπουλος, Υπουργός Προεδρίας,
Γ. Χριστόπουλος, Υφυπουργός Εξωτερικών,
Δελιβάνης και Θεοδωρόπουλος, πρεσβευτές,
Κωττάκης και Λαγάκος, σύμβουλοι,
Ι. Αλεξάνδρου, συνταγματάρχης, σύμβουλος, διερμηνέας.

Επικεφαλής της τουρκικής αντιπροσωπίας ήσαν οι Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ, Πρωθυπουργός, και Ι. Τσαγλαγιαγκιλ, Υπουργός Εξωτερικών. Επιπλέον, συμμετείχαν οι ακόλουθοι:

Ζεκί Κουνεράλπ, γενικός γραμματέας Υπουργείου Εξωτερικών (πρακτικογράφος),
Ιλτέρ Τουρκμέν και Τουράν Τουλούι, πρεσβευτές,
Μουαμμέρ Εκονόμ, Αντνάν Μπουλάκ και Οκτάι Ιστζέν, σύμβουλοι,
Σουάτ Μπιλγκέ, καθηγητής διεθνούς δικαίου, νομικός σύμβουλος στο Υπουργείο Εξωτερικών,
Συνταγματάρχης Τάνσου (πιθανόν ο Ισμαήλ).

Όπως προκύπτει από τα πρακτικά, η ελληνική αντιπροσωπία επανέφερε την προηγούμενη χρονολογικά πρόταση (1966) για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα με αντάλλαγμα την παραχώρηση της βάσης της Δεκέλειας στην Τουρκία υπό τη μορφή της εκμίσθωσης, χωρίς να αποκλείει και την παραχώρηση στην Τουρκία καθεστώτος πλήρους κυριαρχίας. Η δικαιολογία κατάλυσης της κυπριακής ανεξαρτησίας με την προώθηση της παραπάνω πρότασης ήταν η αποτροπή προσχώρησης της Κύπρου στο “σιδηρούν παραπέτασμα”.

Κατά τη δεύτερη μέρα των συζητήσεων (10.9.1967) ο Τούρκος Πρωθυπουργός, απαντώντας στις ελληνικές προτάσεις, ανέφερε (χωρίς να διαψευσθεί) ότι σε προηγηθείσες συνομιλίες μεταξύ των δύο χωρών ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών Ι. Τούμπας ανέφερε στον Ι. Τσαγλαγιαγκιλ ότι επί αρνήσεως του Μακαρίου να αποδεχθεί την προτεινόμενη λύση υπήρχε τρόπος να πεισθεί, δεδομένου, όπως είχε δηλώσει, “η Ελλάς είναι σήμερα ντε φάκτο δύναμις εν Κύπρω” και “ο Μακάριος έχει μόνον πολιτική εξουσία” (σελ. 3 των πρακτικών).

Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνάντησης, η τουρκική αντιπροσωπία συνόψισε τις θέσεις της για μελλοντική λύση του Κυπριακού στα εξής:

1. Διασφάλιση των στρατηγικών συμφερόντων της Τουρκίας. Η όποια συμφωνία θα πρέπει να παρέχει συγκεκριμένες εγγυήσεις.
2. Διασφάλιση πολιτικής ισορροπίας την οποία καθιέρωσαν οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου για τα δικαιώματα και τα συμφέροντα τόσο των δύο κοινοτήτων όσο και της Ελλάδας και της Τουρκίας.
3. Συγκεκριμένες εγγυήσεις για τη διασφάλιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας.
4. Αναγνώριση χωριστής προσωπικότητας στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.
5. Συμμετοχή της τουρκοκυπριακής κοινότητας στη διοίκηση της νήσου.
6. Διασφάλιση της τοπικής αυτοδιοίκησης των Τουρκοκυπρίων.

7. Το μελλοντικό καθεστώς της νήσου θα είναι καθεστώς που δε θα μπορεί να παραβιασθεί.
8. Λήψη μέτρων που να διασφαλίζουν το οικονομικό μέλλον των Τουρκοκυπρίων.
9. Επίτευξη των παραπάνω με τη μεταβολή της Κύπρου σε ομοσπονδία με γεωγραφική βάση. Θα αποτελείται από δύο επαρχίες, την ελληνική και την τουρκική. Η καθεμιά θα έχει εσωτερική αυτονομία, νομοθετική, διοικητική και δικαστική εξουσία.
10. Οι βρετανικές βάσεις, οι οποίες θα εγκαταλειφθούν, θα περιέλθουν ανά μία στην κατοχή της Ελλάδας και της Τουρκίας.
11. Ελλάδα και Τουρκία θα διατηρούν στην Κύπρο ισοδύναμες στρατιωτικές δυνάμεις σε αριθμό στρατιωτών και οπλισμού.

Ο Ντεμιρέλ τόνισε ότι το σύνταγμα του 1960 προέβλεπε ομοσπονδία βασιζόμενη επί των ατόμων. Λόγω της σημερινής κατάστασης, για να αποφευχθούν στο μέλλον οι ίδιες εξελίξεις, θα πρέπει να μεταβληθεί σε ομοσπονδία με γεωγραφική βάση.

Επιπρόσθετα, η τουρκική αντιπροσωπία δήλωσε πως, αν στόχος της Ελλάδας ήταν η κατάργηση της ανεξαρτησίας της Κύπρου, τότε η λύση θα ήταν η συγκυριαρχία Ελλάδας και Τουρκίας. Σε αυτή την περίπτωση οι Ελληνοκύπριοι θα ελάμβαναν την ελληνική ιθαγένεια και οι Τουρκοκύπριοι την τουρκική.

Τόσο από τα πρακτικά των συναντήσεων όσο και από τις καταθέσεις στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων ατόμων τα οποία παρευρίσκονταν στη σύσκεψη (Κόλλιας, Σπαντιδάκης, Λαγάκος) επιβεβαιώνεται ότι σε καμιά περίπτωση η τουρκική αντιπροσωπία δεν έθεσε θέμα αποχώρησης της Ελληνικής Μεραρχίας.

Οι συνομιλίες έληξαν χωρίς να υπάρξει συμφωνία.

Σημειώνεται επίσης το γεγονός ότι το Μάιο του 1967 επισκέφθηκε τον τότε Πρωθυπουργό της χούντας Κ. Κόλλια για συνομιλίες ο Ρ. Νίξον, μετέπειτα Πρόεδρος των ΗΠΑ (1968 - 1974), ο οποίος την περίοδο εκείνη εκτελούσε χρέη νομικού συμβούλου της τουρκικής κυβέρνησης (κατάθεση Κ. Κόλλια, 26.2.1987, σελ. 113).

Στρατιωτική επιχείρηση εκκαθάρισης του τουρκοκυπριακού θύλακα Κοφίνου-Αγίου Θεοδώρου

Την 31^η Οκτωβρίου 1967 συνελήφθη ο Ραούφ Ντενκτάς στην ακτή της Καρπασίας, μεταξύ Αγίου Θεοδώρου Καρπασίας και Βοκολίδας, όταν προσπάθησε ανεπιτυχώς να αποβιβασθεί στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λάρνακας (αποφυλακίσθηκε στις 12 Νοεμβρίου και απελάθηκε στην Τουρκία). Στο ταξίδι της παράνομης εισόδου του συνοδευόταν από άλλα δύο άτομα, τους Νετζάτ Οσμάν Κονούκ και Ερόλ Ιμπραχίμ. Και οι τρεις ήσαν ένοπλοι. Ήταν η τρίτη προσπάθεια παράνομης επιστροφής του Ντενκτάς στην Κύπρο μετά το 1964. Η πρώτη ήταν λίγο πριν από τα γεγονότα στη Μανσούρα-Κόκκινα και η δεύτερη το 1966, όταν δεν έγινε κατορθωτή η προσάραξη στην ακτή του καΐκιού που τον μετέφερε. Η προσπάθεια άφιξης του Ντενκτάς στην Κύπρο ενδεχομένως να μην ήταν άσχετη με τις συχνές αποκοπές της οδικής αρτηρίας Λευκωσίας-Λεμεσού, την ένταση των τουρκοκυπριακών προκλήσεων στην περιοχή της Κοφίνου και με τα γεγονότα τα οποία ακολούθησαν.

Τόσο ο Ντενκτάς (όπως προκύπτει από την κατάθεσή του κατά τη σύλληψή του) όσο και άλλοι κύκλοι των Τουρκοκυπρίων θεωρούσαν ότι η παρουσία των 12 000 ανδρών του Ελληνικού

Στρατού επέβαλλαν ντε φάκτο την ένωση με την Ελλάδα. Γι' αυτό και φαίνεται ότι εκτίμησαν ότι ο μόνος τρόπος ανατροπής των δεδομένων που δημιούργησε η παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας ήταν η πρόκληση μικρής έκτασης ένοπλης σύγκρουσης που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάτω από την πίεση της απειλής για εισβολή για την απομάκρυνση της Μεραρχίας από την Κύπρο. Στη βάση αυτής της εκτίμησης είναι δυνατό να δικαιολογηθούν οι συνεχείς προκλήσεις των Τουρκοκυπρίων στην περιοχή Κοφίνου-Αγίου Θεοδώρου. Ο στρατιωτικός διοικητής των Τουρκοκυπρίων στην περιοχή ήταν ο κύριος υπεύθυνος για τις προκλήσεις και ελάμβανε οδηγίες από την Άγκυρα.

Η στρατιωτική επιχείρηση κατάληψης των θέσεων των Τουρκοκυπρίων στα χωριά Κοφίνου και Άγιος Θεόδωρος πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 1967.

Η επιχείρηση είχε στόχο την εκκαθάριση των ένοπλων ομάδων των Τουρκοκυπρίων που είχαν εγκατασταθεί στα δύο χωριά και τη διάλυση του θύλακα.

Οι λόγοι οι οποίοι οδήγησαν την ηγεσία της ΑΣΔΑΚ στη λήψη της απόφασης για τη διενέργεια της επιχείρησης δεν είναι πλήρως επιβεβαιωμένοι. Αυτό το οποίο έχει επιβεβαιωθεί είναι πως το σχέδιο της επιχείρησης είχε υποβληθεί για έγκριση στο Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ) της Ελλάδας, το οποίο, αφού το διαμόρφωσε στην τελική του μορφή, το επέστρεψε στην ΑΣΔΑΚ (καταθέσεις Κώστα Αχιλλείδη, 24.9.2008, σελ. 39-41, Γιώργου Αγγελίδη, 11.9.2008, σελ. 18-19).

Σύμφωνα με τις καταθέσεις αξιωματικών της ΕΦ που έλαβαν μέρος στην επιχείρηση, η διαταγή για την έναρξή της δόθηκε από το ΓΕΣ.

Από τις αναφορές και τις περιγραφές μαρτύρων που προσήλθαν και κατέθεσαν στην επιτροπή προέκυψαν διάφορες εκδοχές για τους λόγους που οδήγησαν τελικά την ΕΦ στη διενέργεια της επιχείρησης. Από τις εκδοχές, όπως καταγράφονται στη συνέχεια, δεν αποκλείεται να ισχύουν και πέραν της μίας.

Πρώτη εκδοχή

Αναφέρει ότι η εκκαθάριση του θύλακα ήταν επιθυμία του στρατηγού Γ. Γρίβα, αρχηγού της ΑΣΔΑΚ, καθώς και της λοιπής στρατιωτικής ηγεσίας. Οι λόγοι που επέβαλλαν την πραγματοποίηση της επιχείρησης ήσαν στρατιωτικοί. Δεδομένου ότι μέχρι τα νότια παράλια της Κύπρου δεν υπήρχε ελληνοκυπριακό χωριό, θα μπορούσε η περιοχή να αξιοποιηθεί από τους Τουρκοκυπρίους ενόπλους, για να δημιουργηθεί θύλακας ο οποίος να χρησιμοποιηθεί ως χώρος υποδοχής στρατιωτικού προσωπικού και οπλισμού από την Τουρκία, με στόχο την προώθησή τους στη συνέχεια στους υπόλοιπους τουρκοκυπριακούς θύλακες. Η παραπάνω άποψη, σύμφωνα με τον Τ. Παπαδόπουλο, υποστηρίχθηκε από το στρατηγό Γρίβα σε σύσκεψη που έλαβε χώρα στο Προεδρικό Μέγαρο υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, στην παρουσία του ιδίου, άλλων υπουργών και της τότε στρατιωτικής ηγεσίας της Κύπρου, η οποία είχε συγκληθεί, για να δοθεί η έγκριση για τη διενέργεια της επιχείρησης. Ο στρατηγός Γρίβας είχε μάλιστα υποστηρίξει ότι είχε την έγκριση και της Ελλάδας, παρά την άποψη που είχε εκφράσει ο Αρχιεπίσκοπος ότι η δική του πληροφόρηση ήταν πως η ελληνική κυβέρνηση δεν επιθυμούσε την πραγματοποίηση τέτοιας επιχείρησης (κατάθεση 25.6.2008, σελ. 9, 20).

Ο διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας Χάρης Βωβίδης επιβεβαίωσε ότι και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος συμμεριζόταν τις παραπάνω ανησυχίες και απόψεις του Γ. Γρίβα (κατάθεση 23.9.2009, σελ. 35).

Σύμφωνα με τις καταθέσεις παρευρισκομένων στη σύσκεψη στο Προεδρικό, οι τελικές οδηγίες του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προς τη στρατιωτική ηγεσία ήσαν συγκεκριμένες: Η ΕΦ να περικυκλώσει την περιοχή, για να μη δημιουργηθεί καντόνι, αλλά να μην εισέλθει στην κατοικημένη

περιοχή και να μην πυροβολήσει, εκτός αν υπάρξουν πυροβολισμοί μέσα από την Κοφίνου (κατάθεση Γλ. Κληρίδη, 25.4.2007, σελ. 13). Η επιχείρηση εκκαθάρισης θα επραγματοποιείτο, μόνον εφόσον υπήρχε σοβαρή πρόκληση από την πλευρά των Τουρκοκυπρίων (κατάθεση Τ. Παπαδόπουλου, 25.6.2008, σελ. 28, 29) και κατ' αυτή να ληφθούν μέτρα, ώστε να μην είναι εμφανής η συμμετοχή της ΕΦ και να μη χρησιμοποιηθούν ελληνικά στρατεύματα (κατάθεση Γλ. Κληρίδη, 25.4.2007, σελ. 13).

Ενισχυτικό στοιχείο αυτής της εκδοχής ήταν και η παρουσία του στρατηγού Γρίβα στην περιοχή των επιχειρήσεων, τις οποίες μάλιστα και διηύθυνε. Της επιχείρησης προηγήθηκε επίσκεψη του Γ. Γρίβα και συνάντηση με τους Τουρκοκυπρίους, καθώς και πραγματοποίηση στρατιωτικής σύσκεψης της οποίας προήδρευσε (Άντρος Παυλίδης, *Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον*, τόμ. 1, σελ. 128, εκδόσεις Χρ. Ανδρέου, Λευκωσία 1983).

Δεύτερη εκδοχή

Αναφέρει ότι η αποχώρηση της Μεραρχίας ήταν ειλημμένη απόφαση της χούντας. Οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτή την απόφαση δεν είναι απόλυτα επιβεβαιωμένοι. Συμπεραίνεται ότι στην προσπάθειά της να ανακτήσει και να διατηρήσει τον πλήρη έλεγχο στο εσωτερικό της χώρας φοβόταν ότι ένα σημαντικό τμήμα του στρατού το οποίο βρισκόταν στην Κύπρο θα μπορούσε να ήταν εκτός ελέγχου και να ενεργήσει ως αποσταθεροποιητικός παράγοντας.

Ο δεύτερος και πιθανότερος λόγος αφορά ενδεχόμενη απόφαση των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ για οριστική διευθέτηση του Κυπριακού στη βάση του Σχεδίου Άτσεσον, το οποίο είχε απορριφθεί. Για την υλοποίηση του σχεδίου θα έπρεπε να αποχωρήσει η Ελληνική Μεραρχία, για να προωθηθεί το σχέδιο της μερικής και ελεγχόμενης ένοπλης σύρραξης Ελλάδας-Τουρκίας, ώστε να δικαιολογηθεί η λύση της διπλής ένωσης και ο πλήρης νατοϊκός έλεγχος, σχέδιο το οποίο τελικά επιχειρήθηκε να εφαρμοσθεί το 1974. Η εκδοχή αυτή ενισχύεται και από τα παρακάτω γεγονότα:

- Την επιχειρούμενη παράνομη άφιξη του Ρ. Ντενκτάς στην επαρχία Λάρνακας.
- Τις συστηματικές προκλήσεις των Τουρκοκυπρίων στο θύλακα Κοφίνου-Αγίου Θεοδώρου, οι οποίες υποκινούνταν από την Τουρκία.
- Το σχέδιο της επιχείρησης εκκαθάρισης εγκρίθηκε από το ΓΕΣ.
- Η τελική διαταγή για την έναρξη των επιχειρήσεων δόθηκε από το ΓΕΣ.
- Την ευκολία με την οποία η χούντα (χωρίς ουσιαστική διαπραγμάτευση) αποδέχθηκε να αποσύρει τη Μεραρχία.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων ο Κ. Κόλλιας ανέφερε: *“Η συνάντηση κορυφής απέτυχε (συνομιλίες Έβρου). Μετά την αποτυχία της οι Τούρκοι απεφάσισαν δυναμική λύση του κυπριακού. Γι’ αυτό δημιούργησαν τον θύλακα”,* εννοεί της Κοφίνου, *“για να μας προκαλέσουν δηλαδή, γι’ αυτό έγιναν τα επεισόδια αυτά”* (κατάθεση 26.2.1987, σελ. 152).

Τρίτη εκδοχή

Οι τουρκοκυπριακές προκλήσεις στην περιοχή των δύο χωριών αξιοποιήθηκαν από αξιωματικούς επιτελείς στο ΓΕΣ οι οποίοι ήσαν φιλικά προσκείμενοι στον τέως βασιλιά Κωνσταντίνο και ενέκριναν την έναρξη των επιχειρήσεων, ώστε να προκληθεί αναταραχή και να διευκολυνθεί η διενέργεια του βασιλικού στρατιωτικού κινήματος, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις

13 Δεκεμβρίου 1967. Προς επιβεβαίωση αναφέρεται ότι πρωταγωνιστικό ρόλο στην πραγματοποίηση της επιχείρησης είχε διαδραματίσει ο στρατηγός Γρηγόρης Σπαντιδάκης, Υπουργός Εθνικής Αμύνης της χούντας, ο οποίος εμφανιζόταν ως συνεργάτης του τέως βασιλιά. Το κίνημα, όπως είναι γνωστό, απέτυχε στην εφαρμογή του και ο τέως βασιλιάς κατέφυγε στη Ρώμη.

Ο τέως βασιλιάς στην κατάθεσή του στην επιτροπή απέρριψε αυτό τον ισχυρισμό, τονίζοντας ότι ο ίδιος πληροφορήθηκε για την έναρξη των επιχειρήσεων εκ των υστέρων.

Αναφορικά με τις επιχειρήσεις, δήλωσε ότι μετά την ενημέρωση που είχε το απόγευμα της ημέρας έναρξης των επιχειρήσεων ακολούθησε σύσκεψη με τη στρατιωτική ηγεσία στο ΓΕΕΘΑ στην παρουσία και του Γ. Παπαδόπουλου. Όπως ανέφερε στην επιτροπή, αφού έτυχε της σχετικής ενημέρωσης από τους επιτελείς, επισήμανε τους κινδύνους που δημιουργεί η κατάσταση από ενδεχόμενη υλοποίηση της απειλής της Τουρκίας για εισβολή στην Κύπρο. Απαίτησε την άμεση αποχώρηση των δυνάμεων της ΕΦ από τα δύο χωριά και ταυτόχρονα ενημέρωσε σχετικά τον πρέσβη των ΗΠΑ στην Αθήνα (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 110-111).

Αναφορικά με το ρόλο του στρατηγού Σπαντιδάκη, δήλωσε ότι τόσο αυτός όσο και ο Κ. Κομπόκης έπαψαν να είναι άτομα της εμπιστοσύνης και του περιγυρού του από την επιβολή του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου. Άφησε μάλιστα αιχμές για τη στάση τους έναντί του τόσο κατά την εκδήλωση του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου όσο και για γεγονότα τα οποία ακολούθησαν (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 77-79).

Τέλος, παρά το γεγονός ότι η προετοιμασία για την πραγματοποίηση του βασιλικού κινήματος για την ανατροπή της χούντας άρχισε μερικούς μήνες πριν, η απόφαση για την πραγματοποίησή του λήφθηκε πολύ αργότερα, μετά την ολοκλήρωση της επιχείρησης στην Κοφίνου. Ανέφερε ακόμα ότι η πραγματοποίησή του ήταν προγραμματισμένη για μεταγενέστερο χρόνο. Επιστεύεσθηκε όμως μετά από εισήγηση των συνεργατών του, για να αξιοποιηθεί η επιφυλακή στην οποία βρίσκονταν οι ένοπλες δυνάμεις της Ελλάδας μετά τα γεγονότα της Κοφίνου και αυτό, για να μην απαιτηθεί η επιλεκτική διανομή οπλισμού στις φιλικές προς αυτόν μονάδες οι οποίες θα λάμβαναν μέρος στο κίνημα, ενέργεια η οποία ενδεχομένως θα προκαλούσε υποψίες (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 143-148).

Τέταρτη εκδοχή

Τόσο από μάρτυρες όσο και από άλλες πηγές προβλήθηκε η εκδοχή ότι η επιχείρηση ήταν αποτέλεσμα προσχεδιασμένης ενέργειας (προβοκάτσιας) την οποία διενήργησαν άτομα προσκείμενα στον τότε Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη. Κατά το Γλ. Κληρίδη, γιατί ήθελε να προκαλέσει ένταση (κατάθεση 25.4.2007, σελ. 14).

Σε επαφή που είχε ο πρόεδρος της επιτροπής το άτομο το οποίο φέρεται να πραγματοποίησε την επιχείρηση-προβοκάτσια επιβεβαίωσε την πραγματοποίησή της μετά από εντολή που έλαβε από Ελλαδίτες αξιωματικούς στην παρουσία του τότε Υπουργού Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη. Η μυστική συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε διαμέρισμα στη Λευκωσία και σε αυτή παρευρίσκονταν εκτός του Υπουργού Εσωτερικών και Αμύνης και τρεις Ελλαδίτες (άγνωστοι σε αυτόν), οι δύο με πολιτική περιβολή και ο τρίτος με στρατιωτική στολή και με διακριτικά του βαθμού του συνταγματάρχη. Αφού του υπέδειξαν τον τρόπο με τον οποίο έπρεπε να ενεργήσει, του τόνισαν ότι η πραγματοποίηση της επιχείρησης ήταν αναγκαία, για να κηρυχθεί η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Σε κατ' ιδίαν ερώτηση προς τον υπουργό αν αυτό ήταν σε γνώση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αυτός του απάντησε με υπεκφυγή: "Εσύ πήγαινε και είναι εντάξει".

Το ενδεχόμενο η εκδοχή αυτή να αποτέλεσε την κύρια αιτία έναρξης των επιχειρήσεων παρουσιάζει κατά την άποψη της επιτροπής σοβαρές αδυναμίες, δεδομένου ότι η πρόκληση

(προβοκάτσια) πραγματοποιήθηκε τα χαράματα της 15^{ης} Νοεμβρίου και η διαταγή έναρξης της επιχείρησης δόθηκε νωρίς το απόγευμα της ίδιας ημέρας. Ακόμα, ο σχεδιασμός και η προετοιμασία της επιχείρησης έλαβαν χώρα αρκετές βδομάδες πριν από τις 15 Νοεμβρίου, ενώ η συγκέντρωση των δυνάμεων της ΕΦ πραγματοποιήθηκε 7 - 8 μέρες πριν από την έναρξη της επιχείρησης (κατάθεση Γιώργου Αγγελίδη, 11.9.2008, σελ. 25).

Κατά καιρούς δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι η όλη επιχείρηση έγινε με την υπόδειξη ή την ανοχή του Μακαρίου και αποσκοπούσε στην απομάκρυνση του Γ. Γρίβα και της Ελληνικής Μεραρχίας από την Κύπρο. Τόσο η ροή των γεγονότων όσο και τα στοιχεία τα οποία κατέχει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου διαψεύδουν αυτή την εκδοχή.

Στην κατάθεσή του ο Τάσος Παπαδόπουλος (25.6.2008, σελ. 13) ανέφερε: “[...] η επιχείρηση ξεκίνησε με εισήγηση του Γρίβα και όχι ως σχεδιασμός του Μακαρίου, για να πετύχει αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας”.

Πέρα από τους δύο προαναφερθέντες μάρτυρες πρώην Προέδρους της Δημοκρατίας, η επιτροπή προσκάλεσε για κατάθεση τους Κύπριους αξιωματικούς της ΕΦ Κώστα Αχιλλείδη, Γιώργο Αγγελίδη και Ανδρέα Βελετινά, οι οποίοι έλαβαν μέρος στην επιχείρηση και οι οποίοι αναφέρθηκαν στον τρόπο εκτέλεσης της επιχείρησης.

Σε επιστολή του, την οποία κατέχει η επιτροπή, προς Έλληνα υπουργό (προφανώς τον Υπουργό Εθνικής Αμύνης), με ημερομηνία 17 Νοεμβρίου 1967, ο τότε Υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζης μεταξύ άλλων ανέφερε και τα εξής:

“Βασικόν συμπέρασμά μου είναι ότι αθελήτως παρεσύρθητε και πάλιν υπό της εδώ στρατιωτικής ηγεσίας, η οποία εδημιούργησε την όλην κατάστασιν διά να επιδειχθή αφενός και διά να εκθέση, ως αφελώς ενόμιζε, την Κυπριακήν Κυβέρνησιν αφετέρου.

Η Κυπριακή Κυβέρνησις είχεν σοβαράς επιφυλάξεις ως προς τον χρόνον της αναλήψεως της επιχειρήσεως. Ιδιαίτερος επιφυλακτικός ήτο ο Μακαριώτατος, ο οποίος ενώπιόν μου εξέφρασεν επίσης αμφιβολίας ως προς τον χρόνον αναλήψεως αυτής. Δυστυχώς, όμως, η στρατιωτική ηγεσία ήτο τόσον ανένδοτος, ώστε δεν ηδυνάμεθα να πράξωμεν διαφορετικά. Αύτη εκαλύπτετο όπισθεν ιδικής σας εγκρίσεως, την οποία επιμόνως προέβαλλε, με κίνδυνον να εμφανισθώμεν και πάλιν ως προδότηι από των στηλών του τύπου της πολιτικολογούσης στρατιωτικής ηγεσίας.

Από της πρώτης ημέρας προέβλεψα ότι ο Γρίβας θα διεξήγε την επιχείρησιν, καθότι διακατείχετο από την μανία να εμφανισθή ως ο καταπολεμήσας τους Τούρκους και σωτήρ των Ελληνοκυπρίων, καθ’ ον χρόνον ημείς είχομεν προ ολίγου μόνον συμβιβασθή μετ’ αυτών, απολύσαντες τον ηγέτην των Ραούφ Ντενκτάς”.

Η επιτροπή, με βάση τα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, τα όσα επακολούθησαν με την αποστολή Σάυρους Βανς, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο ενήργησε η χούντα για την ανάκληση της Μεραρχίας, εκτιμά ότι τα γεγονότα εκτυλίχθηκαν σύμφωνα με τη δεύτερη εκδοχή. Παράλληλα, αξιοποιήθηκε η επιθυμία της τότε στρατιωτικής ηγεσίας για εκκαθάριση του θύλακα, επιθυμία η οποία δεν αποκλείεται να είχε καλλιεργηθεί εντέχνως (πρώτη εκδοχή) από Ελλαδίτες αξιωματικούς κατ’ εντολή της στρατιωτικής ηγεσίας της Ελλάδας.

Για τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών εκτέλεσης της επιχείρησης, πέρα από τις προκλήσεις των Τουρκοκυπρίων, απαιτείτο και μία αφορμή για περαιτέρω όξυνση της κατάστασης. Αυτή επιχειρήθηκε να δοθεί με την προώθηση της τέταρτης εκδοχής καθ’ υπόδειξιν Ελλαδιτών αξιωματικών οι οποίοι προφανώς ενεργούσαν σύμφωνα με τις εντολές του ΓΕΣ και ενδεχομένως εν γνώσει της τότε στρατιωτικής ηγεσίας της Κύπρου.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων (28.4.1987) ο Γρ. Σπαντιδάκης, Υπουργός Εθνικής Αμύνης της κυβέρνησης της χούντας, ανέφερε σχετικά με το ρόλο του στρατηγού Γρίβα στην επιχείρηση:

“Ο Γρίβας προφανώς από τις περιπολίες, οιστρηλατούμενος από την επιθυμία να εξαλείψει αυτή την περιοχή την τουρκική, που είναι Μαρί, Κοφίνου, Άγ. Θεόδωροι [...]. Φαίνεται ότι από κει παρεσύρθη [...]. Από την άλλη μεριά, όπως είχε εκδηλώσει στο παρελθόν, μήπως κατηγορηθεί ότι δεν βοηθά. Εν τη επιθυμία του προφανώς, σας είπα προκαταβολικώς, του να εξαλείψει όλο το θύλακα, που δεν ήταν θύλακας, να δείξει ότι προσέφερε ακόμα μία πολεμική υπηρεσία επιτυχία κατά των Τούρκων, μήπως ήθελε να δημιουργήσει θέματα στον Μακάριο; Και αυτό ίσως [...].” [Νέτας Βίκτωρ (επιμ.), Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, “Ελευθεροτυπία” (Ιστορικά), Αθήνα, Ιούλιος 2010, σελ. 150, 152].

Η Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων για το Φάκελο της Κύπρου αναφέρει στο πόρισμά της (σελ. 67) σχετικά με την επιχείρηση στην Κοφίνου:

“Αναμφισβήτητα προκύπτει από μαρτυρικές καταθέσεις ότι τα γεγονότα τα σχεδίασαν και τα προκάλεσαν η χούντα της Αθήνας και σε καμιά περίπτωση ο Μακάριος”.

Στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Χριστόδουλος Βενιαμίν, έπαρχος Λεμεσού τότε, ανέφερε:

“Εγώ πιστεύω ότι αναλύοντας τα γεγονότα η Κοφίνου ήταν οργανωμένη, με σκοπό να φύγει η Μεραρχία” (κατάθεση 25.7.2007, σελ. 4).

Στην έκθεσή του προς το Συμβούλιο Ασφαλείας ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Ου Θαντ καταλήγει: *“Αυτή η συμπλοκή ήταν αποτέλεσμα μιας επίθεσης η οποία σχεδιάστηκε, προετοιμάστηκε από το στρατηγό Γρίβα πάνω σε ευρύτατο μέτωπο χρησιμοποιώντας βαριά όπλα και τεθωρακισμένα οχήματα. Ο Εράλπ (ο Τούρκος αντιπρόσωπος στον ΟΗΕ) μου διαβίβασε σοβαρή ανησυχία της τουρκικής κυβέρνησης απειλώντας με επέμβαση”.*

Η αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας

Στις 17 Νοεμβρίου 1967 ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Ι. Τσαγλαγιαγκίλ επέδωσε στον Έλληνα πρέσβη στην Άγκυρα Δελιβάνη διακοίνωση με βασικά αιτήματα την άμεση απομάκρυνση από την Κύπρο της Ελληνικής Μεραρχίας και του στρατηγού Γρίβα. Η χούντα στις 18 Νοεμβρίου 1967 ανακάλεσε το Γρίβα στην Αθήνα με πρόσχημα τη διεξαγωγή συνομιλιών και τον έθεσε υπό περιορισμό.

Η Ελληνική Μεραρχία, ανεξάρτητα από τους λόγους οι οποίοι οδήγησαν στην αποστολή και την εγκατάστασή της στην Κύπρο, εφόσον θα αξιοποιείτο για την προστασία της Κύπρου από ξένες επιβουλές, αναμφισβήτητα αποτελούσε ισχυρό παράγοντα για την άμυνα της Κύπρου και δύναμη αποτροπής οποιασδήποτε εχθρικής ενέργειας για εισβολή στο νησί.

Αμέσως μετά τα γεγονότα της Κοφίνου-Αγίου Θεοδώρου συνεπεία των τουρκικών αντιδράσεων και απειλών για εισβολή στην Κύπρο, οι ΗΠΑ ανέλαβαν μεσολαβητική προσπάθεια με προσωπικό απεσταλμένο του Προέδρου Τζόνσον το Σάουρους Βανς για εκτόνωση της κρίσης. Ο Βανς πραγματοποίησε επισκέψεις στην Άγκυρα, την Αθήνα και τη Λευκωσία. Στόχος του Αμερικανού απεσταλμένου φαίνεται ότι ήταν η αποτροπή έντασης ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία και η ικανοποίηση του τουρκικού αιτήματος για αμυντική αποδυνάμωση της Κύπρου με την απομάκρυνση της Μεραρχίας και τη διάλυση της ΕΦ.

Ο Βανς αρχικά επισκέφθηκε την Άγκυρα. Στη συνέχεια κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα μετέφερε τις τουρκικές απαιτήσεις, μεταξύ των οποίων ήταν και η ανάκληση της Μεραρχίας,

επισειόντας τον κίνδυνο ελληνοτουρκικής σύγκρουσης συνεπεία τουρκικής εισβολής στην Κύπρο και επισημαίνοντας την αδυναμία των ΗΠΑ να την αποτρέψουν, καθώς και τον (ανύπαρκτο) κίνδυνο βουλγαρικής εισβολής στα βόρεια σύνορα της Ελλάδας.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων ο Κ. Κόλλιας ανέφερε ότι δεν υπήρξε καμιά διαπραγματεύση για την αποχώρηση της Μεραρχίας, γιατί η παρουσία της στην Κύπρο έγινε κατά παράβαση των συμφωνιών της Ζυρίχης και άρα ήταν παράνομη. Ανέφερε ακόμα ότι ο Σ. Βανς πίεζε φορτικά για την αποχώρηση της Μεραρχίας, για να αποφευχθεί ο ελληνοτουρκικός πόλεμος. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι την απόφαση για αποχώρηση της Μεραρχίας έλαβε το “Μικρό Υπουργικό Συμβούλιο”, το οποίο αποτελούσαν ο ίδιος και οι Σπαντιδάκης, Μακαρέζος, Παπαδόπουλος και Παττακός. Ο βασιλιάς δεν έλαβε μέρος, έλαβε όμως γνώση για την απόφαση εκ των υστέρων (κατάθεση 26.2.1987, σελ. 18, 73, 77-78, 127).

Επιπλέον, στην κατάθεσή του ο Κ. Κόλλιας ανέφερε ότι, απ’ ό,τι γνωρίζει, ποτέ η Τουρκία δεν είχε διαμαρτυρηθεί για την παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας στην Κύπρο και ούτε ποτέ του είχε ζητηθεί η ανάκλησή της. Για πρώτη φορά τέθηκε το θέμα από το Βανς (κατάθεση 26.2.1987, σελ. 130).

Η κυβέρνηση της χούντας έκανε αποδεκτό το τουρκικό αίτημα για ανάκληση της Μεραρχίας και στις 29 Νοεμβρίου 1967 ανακοίνωσε την απόφασή της, χωρίς να προηγηθεί οποιασδήποτε μορφής διαβούλευση με την κυπριακή κυβέρνηση.

Την απόφαση ανακοίνωσε ο Υπουργός Εξωτερικών Π. Πιπινέλης, ο οποίος είχε αναλάβει καθήκοντα στις 20 Νοεμβρίου 1967, δηλαδή πέντε μέρες μετά την επιχείρηση εκκαθάρισης του θύλακα Κοφίνου-Αγίου Θεοδώρου. Η ανάληψη του υπουργείου από τον Π. Πιπινέλη ήταν προσωπική επιλογή του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων στις 28 Απριλίου 1987 ο Γρ. Σπαντιδάκης, Υπουργός Εθνικής Αμύνης της κυβέρνησης της χούντας, ανέφερε σχετικά: *“Μόλις παρέλαβε υπουργός”, ο Π. Πιπινέλης -παρέλαβε στις 20 Νοεμβρίου- “στις 22 δήλωσε ότι η Ελλάς θα εξετάσει τα θέματα μετά μεγάλης σοβαρότητας. Ακριβώς κατάλαβα εγώ, για να μιλάει έτσι ο υπουργός, έβλεπα ότι οι προθέσεις του δεν είναι πολύ ευχάριστες. Δηλαδή ότι πάει να απαλλαγεί από την υπόθεση [...]”* [Νέτας Βίκτωρ (επιμ.), *Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, “Ελευθεροτυπία”* (Ιστορικά), Αθήνα, Ιούλιος 2010, σελ. 150, 152].

Στη συνέχεια ο Σάυρους Βανς επισκέφθηκε τη Λευκωσία μεταφέροντας αίτημα που περιλάμβανε δέκα σημεία προς αποδοχή, ανάμεσα στα οποία ήταν και η διάλυση της ΕΦ. Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και η κυπριακή κυβέρνηση απέρριψαν το σχετικό αίτημα στο μέρος που αφορούσε την Κύπρο.

Σύμφωνα με τον Τ. Παπαδόπουλο (κατάθεση 25.6.2008, σελ. 14), ο οποίος παρευρισκόταν στη συνάντηση με το Σ. Βανς, το κείμενο με τα δέκα σημεία που είχε προσκομίσει στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και αφορούσε τις απαιτήσεις της Τουρκίας ήταν ήδη υπογραμμένο από τον ίδιο και τον Υπουργό Εθνικής Αμύνης της Ελλάδας.

Ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος ανέφερε στην επιτροπή ότι ο τότε Υπουργός Εξωτερικών Π. Πιπινέλης τού ζήτησε να επικοινωνήσει με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, για να δεχθεί τους όρους του Βανς (κατάθεση 10.12.2009, σελ. 137).

Η κυπριακή κυβέρνηση παράλληλα επιχείρησε να πείσει τη χούντα να απορρίψει τους όρους της διακοίνωσης Τσαγλαγιαγκίλ. Σε συναντήσεις που είχε ο πρέσβης Νίκος Κρανιδιώτης με τον Π. Πιπινέλη (25.11.1967 - 26.11.1967) ζήτησε πλην της απόρριψης των τουρκικών όρων την παραμονή της Μεραρχίας και την ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου με πρόσθετες δυνάμεις και οπλισμό.

Στην κατάθεσή του ο τέως Πρόεδρος Τ. Παπαδόπουλος ανέφερε ότι σε κατ' ιδίαν συνομιλία που είχε με το Βανς, σε κάποιο διάλειμμα της συνεδρίας στο Προεδρικό, του ανέφερε σχετικά με τη μεσολαβητική του προσπάθεια ότι αυτή του επιφύλασσε μία μοναδική εμπειρία στη ζωή του σε σχέση με τη στάση της Ελλάδας και της Τουρκίας. Η τουρκική κυβέρνηση τον είχε ταλαιπωρήσει 7 ώρες, μέχρι να του επιδώσει τις προτάσεις της. Αντίθετα, η ελληνική κυβέρνηση τον εξέπληξε ευχάριστα, γιατί σε σύντομο διάστημα και χωρίς δυσκολία αποδέχτηκε το αίτημα για απόσυρση της Μεραρχίας και υπέγραψε τη συμφωνία (κατάθεση Τ. Παπαδόπουλου, 25.6.2008, σελ. 15, 23).

Η απόφαση της χούντας να προβεί στην απομάκρυνση της Μεραρχίας μπορεί να οφείλεται είτε σε συμμαχικές παρεμβάσεις είτε στο φόβο μήπως ένα σημαντικό τμήμα των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων το οποίο βρίσκεται εκτός ελληνικής επικράτειας δεν ελέγχεται αποτελεσματικά και το οποίο ενδεχομένως θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για αποσταθεροποίηση του καθεστώτος. Η επίσημη όμως εκδοχή ήταν η αποκατάσταση της νομιμότητας με βάση της συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, η οποία είχε διαταραχθεί με τη δήθεν παράνομη μεταφορά της Μεραρχίας.

Ανεξάρτητα από τους πραγματικούς λόγους, η αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας είχε ως αποτέλεσμα:

- την αποδυνάμωση των αμυντικών ικανοτήτων της Κύπρου και κατ' επέκταση την αύξηση των πιθανοτήτων επιτυχίας επιθετικής ενέργειας από την πλευρά της Τουρκίας, καθώς και
- τον επηρεασμό του ηθικού των δύο πλευρών, θετικά για την τουρκική πλευρά (Τουρκία και Τουρκοκύπριοι), αρνητικά για τους Ελληνοκυπρίους.

Τελικά το Δεκέμβριο του 1967 άρχισε η σταδιακή αποχώρηση των τμημάτων της Ελληνικής Μεραρχίας και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 1968. Με την αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας διαλύθηκε και η ΑΣΔΑΚ. Ο στρατηγός Γρίβας είχε ήδη ανακληθεί από την Κύπρο στις 18 Νοεμβρίου 1967.

Για σκοπούς ιστορικής αναφοράς η ανάκληση της Μεραρχίας αποφασίσθηκε από την τότε κυβέρνηση της χούντας με Πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Κόλλια, Υπουργό Εξωτερικών τον Π. Πιπινέλη, Υπουργό Εθνικής Αμύνης τον αντιστράτηγο Γρ. Σπαντιδάκη, Υφυπουργό Εθνικής Αμύνης το Γ. Ζωιτάκη και Υπουργό Προεδρίας τον αρχηγό του πραξικοπήματος Γ. Παπαδόπουλο. Επιτελάρχης του ΓΕΕΦ κατά την επίμαχη περίοδο των γεγονότων της Κοφίνου και της αποχώρησης της Μεραρχίας ήταν ο Γρ. Μπονάνος.

Σε διάφορες κατά καιρούς αναφορές προβλήθηκε η άποψη ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και η κυπριακή κυβέρνηση είχαν συγκατατεθεί στην αποχώρηση της Μεραρχίας. Αυτό δε φαίνεται να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Πέραν των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, στην Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων για το Φάκελο της Κύπρου διάφοροι μάρτυρες κατέθεσαν τα εξής για την αποχώρηση της Μεραρχίας:

Κωνσταντίνος Κόλλιας (26.2.1987, σελ. 170-171): Ανέφερε ότι από την πλευρά του Μακαρίου δεν υπήρχε εκπεφρασμένη γνώμη για την απόσυρση της Μεραρχίας.

Αθανάσιος Σκλαβενίτης (15.7.1986, σελ. 17): Ανέφερε ότι τη διαταγή έδωσε το τότε Επιτελείο Εθνικής Αμύνης.

Αριστείδης Παλαΐνης (13.11.1986, σελ. 119, 121): Ανέφερε ότι η επίσημη δικαιολογία της ανάκλησης της Μεραρχίας ήταν ότι εξασθενεί σε σημαντικό βαθμό την άμυνα της Ελλάδας. Δέχθηκε όμως ότι παρασκηνιακώς ασκήθηκαν πιέσεις στην τότε κυβέρνηση από τους Τούρκους, ίσως και από τους Αμερικανούς.

Ευστάθιος Λαγάκος (9.2.1986, σελ. 86-88): Ανέφερε ότι όλοι (ΗΠΑ, Καναδάς, Αγγλία) συνιστούσαν στην τότε ανυπόληπτη βέβαια κυβέρνηση της Ελλάδος να δεχθεί τους τουρκικούς όρους και να αποσύρει τη Μεραρχία.

Φαίδων Γκιζίκης (24.2.1987, σελ. 135): Ανέφερε ότι δεν ξέρει υπό ποιες συνθήκες ο Παπαδόπουλος αποφάσισε να ανακαλέσει τη Μεραρχία και ότι ίσως να δέχθηκε πιέσεις.

Κωνσταντίνος Παναγιωτάκος (28.4.1987, σελ. 73): Ανέφερε ότι νομίζει πως η Μεραρχία έφυγε κατόπιν τουρκικής πίεσεως. Δεν την έδιωξε ο Μακάριος.

Συνταγματάρχης Ιωάννης Αλεξάνδρου (σύμβουλος στις συναντήσεις του Έβρου, 3.12.1986, σελ. 139-140, 152): Ανέφερε ότι νομίζει πως η απόσυρση της Μεραρχίας οφείλεται σε ξένο δάκτυλο. Δεν ξέρει ποιοι πίεσαν τον Παπαδόπουλο. Η αποχώρηση έγινε, για να εξυπηρετήσει, να εξευμενίσει κάποιους ξένους. Έτσι πιστεύει.

Επιπρόσθετα, στις καταθέσεις τους προς την επιτροπή ανέφεραν:

Τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος (10.12.2009, σελ. 126): *“Για το συγκεκριμένο θέμα της Μεραρχίας δεν μου είπανε τίποτα, εκτός όταν αποφάσισαν να το κάνουνε. Και τότε τους είπα ότι αυτό είναι τρέλα, αλλά αυτοί ήταν αποφασισμένοι να το κάνουν, λόγω της τεράστιας πίεσης που υπήρχε από την Τουρκία και από τον Βανς”*.

Κροίσος Χριστοδουλίδης (5.5.2010, σελ. 28): *“Αυτό που δήλωσε ο Μακάριος είναι ότι όσον αφορά την απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης είναι θέμα που την αφορά, δεν είναι θέμα που αφορά εμένα και δεν κρίνω. Όσον αφορά αυτά που αφορούν εμάς ως κυπριακή κυβέρνηση για τη διάλυση της Εθνικής Φρουράς δεν την αποδέχομαι”*.

Η εκτίμηση της Εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων είναι ότι για την ανάκληση αυτής της δύναμης δε ζητήθηκε η έγκριση, αλλά ούτε καν η γνώμη της κυπριακής κυβέρνησης, η οποία πίστευε ότι η παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας στην Κύπρο ήταν αναγκαία για την άμυνά της και ακόμη ότι αποτελούσε αποτρεπτικό παράγοντα για κάθε σκέψη εχθρικής αποβατικής ενέργειας (*Πόρισμα Βουλής των Ελλήνων*, σελ. 53).

Οι προεδρικές εκλογές του 1968

Η αναφορά στις προεδρικές εκλογές του 1968 κρίνεται αναγκαία, καθότι το γεγονός αυτό συνδέεται με την εκκλησιαστική κρίση η οποία εμφανίσθηκε στη συνέχεια, αλλά και γιατί ήταν η πρώτη προσπάθεια συγκρότησης οργανωμένης πολιτικής αντιπολίτευσης στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Αντιπολίτευση η οποία αξιοποιήθηκε στη συνέχεια από τη χούντα, για να αποδυναμωθεί και να αποσταθεροποιηθεί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και η κυπριακή κυβέρνηση.

Στις 25 Φεβρουαρίου 1968 πραγματοποιήθηκαν οι δεύτερες προεδρικές εκλογές από την ανεξαρτησία της Κύπρου. Μετά τα γεγονότα της Κοφίνου και την αποχώρηση από την Κύπρο του στρατηγού Γρίβα και της Ελληνικής Μεραρχίας ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος θέλησε να ανανεώσει τη λαϊκή εμπιστοσύνη προς το πρόσωπό του. Την ίδια εποχή (Ιανουάριος 1968) είχε εξαγγείλει την πολιτική του εφικτού έναντι του ευκταίου, πολιτική η οποία συνάντησε τη σθεναρή άρνηση και αντίδραση της γριβικής παράταξης.

Υποψήφιοι για την προεδρία ήσαν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο δρ Τάκης Ευδόκας, ο οποίος παρουσιάσθηκε ως ο υποψήφιος-εκπρόσωπος της γριβικής παράταξης. Οι διαδικασίες επιλογής του Τ. Ευδόκα άρχισαν την επομένη της συνεδρίας της Ιεράς Συνόδου στις 25 Ιανουαρίου 1968, όπου οι τρεις μητροπολίτες είχαν θέσει θέμα διαχωρισμού των καθηκόντων του Μακαρίου και παραίτησής του από την προεδρία.

Της υπόδειξης του Τ. Ευδόκα προηγήθηκαν συσκέψεις παραγόντων της παράταξης, οι οποίες όμως παρουσίασαν δυστοκία στην ανεύρεση υποψηφίου. Πριν από την αποδοχή της υποψηφιότητας ο Ευδόκας πραγματοποίησε επίσκεψη στην Αθήνα και είχε συνάντηση με το Γ. Γρίβα.

Αντίστοιχα, τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο είχαν υποστηρίξει οι διάφορες οργανώσεις που συγκροτούσαν παλαιότερα το ΕΔΜΑ, αυτή δε τη φορά και το ΑΚΕΛ.

Οι κύριες θέσεις των δύο υποψηφίων και των υποστηρικτών τους αφορούσαν το εθνικό θέμα.

Η πλευρά του Τ. Ευδόκα τασσόταν ανεπιφύλακτα υπέρ της ένωσης με την Ελλάδα κατηγορώντας το Μακάριο για την υπογραφή των συνθηκών Ζυρίχης-Λονδίνου, καθώς και τη διακήρυξή του για διαχωρισμό του εφικτού από το ευκαίριο το Γενάρη του 1968. Ακόμα, υποστήριξε ότι η υποψηφιότητα του Τ. Ευδόκα αποτελούσε μορφή έκφρασης εναντίον του μονοκομματισμού. Όμως άκρως αποκαλυπτική για το ποιοι ήσαν υπέρ και ποιοι ήσαν κατά των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου είναι σχετική επιστολή την οποία είχε αποστείλει ο Τ. Παπαδόπουλος το Φεβρουάριο του 1959 προς το Γ. Γρίβα.

Αντίστοιχα, η πλευρά του Μακαρίου απαντούσε ότι η ένωση διέρχεται μέσα από την ακηδεμόνευτη ανεξαρτησία και ότι η επίλυση του Κυπριακού θα πρέπει να προέλθει μέσα από τις διαδικασίες και τις διακηρύξεις του ΟΗΕ. Ακόμα, θεωρούσε τις εκλογές ως μέσο λαϊκής επικύρωσης των θέσεων του Μακαρίου και των χειρισμών του στο Κυπριακό.

Η προεκλογική περίοδος, αν και σύντομη, σημαδεύτηκε από διάφορα έκτροπα από τους οπαδούς και των δύο πλευρών. Δύο όμως από αυτά θεωρούνται ως τα πλέον σοβαρά.

Το πρώτο έκτροπο ήταν τα επεισόδια τα οποία προκλήθηκαν κατά την προεκλογική συγκέντρωση του Τ. Ευδόκα στις 23 Φεβρουαρίου 1968 στην πλατεία Ηπείρου (Αγαλμα Σολωμού) στη Λευκωσία. Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι οι υποστηρικτές του Ευδόκα μεγιστοποίησαν την έκταση των επεισοδίων για σκοπούς πολιτικής εκμετάλλευσης επιρρίπτοντας την ευθύνη άμεσα στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, η πρόκληση και μόνο των επεισοδίων αποτέλεσε κηλίδα για τους δημοκρατικούς θεσμούς. Η ανεπαρκής επιτήρηση της συγκέντρωσης από τις δυνάμεις ασφαλείας επισύρει ευθύνες στον πολιτικό τους προϊστάμενο, τον Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη, ο οποίος μάλιστα παρακολουθούσε την ομιλία του Τ. Ευδόκα από το μπαλκόνι παρακείμενου κτιρίου. Η εμπλοκή σε αυτά ανδρών της Αστυνομικής Δύναμης, ανεξαρτήτως κινήτρων ή και των υποκινήτρων, έπρεπε να καταδικασθεί. Οι δε συμμετέχοντες σε αυτά αστυνομικοί και πολίτες έπρεπε να τιμωρηθούν, για να υπάρξει αποκατάσταση του αισθήματος δικαίου και δικαιοσύνης.

Το δεύτερο έκτροπο αφορούσε το δικαιολογημένο παράπονο των υποστηρικτών του Ευδόκα για το γεγονός ότι το κρατικό ραδιόφωνο απέφυγε να καλύψει με επάρκεια τις προεκλογικές δραστηριότητες των υποψηφίων και αρνήθηκε να παραχωρήσει βήμα στους υποψηφίους, ενέργεια η οποία σαφώς και απέβαινε σε βάρος του Τ. Ευδόκα. Αντίθετα, οι υποστηρικτές του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προέβαλλαν το επιχείρημα ότι αυτό συνέβη, για να αποφευχθεί η προεκλογική ένταση και η αχρείαστη υπό τις συνθήκες της εποχής διαίρεση του λαού.

Χαρακτηριστικό ήταν το τελικό εκλογικό αποτέλεσμα. Το μικρό ποσοστό αποχής σε συνδυασμό με το υψηλό ποσοστό (95,5%) με το οποίο ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε επανεκλεγεί Πρόεδρος αποτελούσαν ένδειξη της ισχυρής λαϊκής στήριξης της οποίας τύγχανε, αλλά και της έγκρισης των χειρισμών του στο εθνικό θέμα. Ο ανθυποψήφιος του έλαβε ποσοστό 3,7%.

Μετά τις εκλογές και τη μεσολάβηση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Ου Θαντ, άρχισαν οι διακοινοτικές συνομιλίες με στόχο την επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Ως συνομιλητές ορίσθηκαν ο Γλ. Κληρίδης και ο Ρ. Ντενκτάς, ο οποίος μερικούς μήνες προηγουμένως, τον Οκτώβριο του 1967, είχε επιχειρήσει να εισέλθει παράνομα στην Κύπρο από την Τουρκία, στην οποία είχε καταφύγει το 1964, συνελήφθη στην ακτή της Καρπασίας παρά το χωριό Άγιος Θεόδωρος και απελάθηκε.

Η πρώτη συνάντηση των διακοινοτικών συνομιλιών έγινε στη Βηρυτό τον Ιούνιο του 1968 και οι συνομιλίες συνεχίστηκαν στη Λευκωσία στο ξενοδοχείο “Λήδρα Πάλλας”.

Το κεφάλαιο των συνομιλιών η επιτροπή δε θεωρεί σκόπιμο να το αναπτύξει σε έκταση, παρά το γεγονός ότι προκάλεσε αντιπαραθέσεις ανάμεσα στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τη χούντα, σε μερικές δε περιπτώσεις ιδιαίτερα έντονες, γιατί δεν παρουσιάζει άμεση σύνδεση με τους λόγους που οδήγησαν στο πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Στο αρχείο που διατηρεί η επιτροπή υπάρχουν στοιχεία, όπως μέρος της αλληλογραφίας που ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε ανταλλάξει με τον τότε δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλο, καθώς και τα πρακτικά συσκέψεων που είχαν πραγματοποιηθεί στην Αθήνα με επίκεντρο τις προτάσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς στις συνομιλίες.

Η άφιξη και η δράση του Αλέκου Παναγούλη στην Κύπρο

Παρά το ότι η άφιξη, η παραμονή στην Κύπρο και η μεταγενέστερη δραστηριότητα του Αλέκου Παναγούλη δε φαινόταν εκ πρώτης όψεως να έχει ιδιαίτερη σημασία για τις εργασίες της επιτροπής, καθώς και διασύνδεση με τα υπό διερεύνηση γεγονότα, εντούτοις η σε βάθος διερεύνηση των παραμέτρων, καθώς και των λεπτομερειών της υπόθεσης απέδειξε ακριβώς το αντίθετο. Τελικά φαίνεται ότι αποτέλεσε κομβικό γεγονός στις μεταγενέστερες εξελίξεις εκείνης της περιόδου. Μοιραίο γεγονός φαίνεται να αποτέλεσε η γνωριμία του Α. Παναγούλη με τον τότε Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη και η συνεργασία την οποία ανέπτυξαν στη συνέχεια.

Όπως είναι γνωστό, ο Α. Παναγούλης έφθασε στην Κύπρο στις 15 Ιουνίου 1967 χρησιμοποιώντας το διαβατήριο του Χ. Ζόππου από τη Γερσοκήπου, στο σπίτι του οποίου διέμνε τις πρώτες ημέρες της άφιξής του. Παρέμεινε στην Κύπρο μέχρι τις 28 Ιανουαρίου του 1968, οπότε και αναχώρησε αεροπορικώς για τη Βηρυτό.

Αμέσως μετά τον εντοπισμό του στην Κύπρο από τις ελληνικές μυστικές υπηρεσίες σε συνεργασία με τις αντίστοιχες κυπριακές, υπήρξε προσπάθεια σύλληψής του. Οι πιέσεις οι οποίες ασκήθηκαν στις κυπριακές αρχές ήσαν έντονες και συστηματικές.

Στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Α. Παναγιώτου ανέφερε ότι σε συνάντηση που είχε με τον Π. Γιωρκάτζη μετά από αίτημα του τελευταίου τού ζήτησε να πείσει τον Παναγούλη να παραδοθεί ή να τον παραδώσει ο ίδιος ή να πει πού βρίσκεται, για να τον συλλάβουν. Ακόμα, ο υπουργός τού είχε εξηγήσει ότι έχουν απαυδήσει από την πίεση που ασκείτο σε αυτούς από την Ελλάδα, για να τον συλλάβουν και να τους τον παραδώσουν, ώστε να τελειώσει αυτό το κεφάλαιο (κατάθεση Α. Παναγιώτου, 10.12.2008, σελ. 39).

Κατά την παραμονή του στην Κύπρο ο Αλέκος Παναγούλης είχε φιλοξενηθεί από μέλη της Επιτροπής για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα (ΕΑΔΕ). Παράλληλα, γίνονταν συζητήσεις και σχεδιασμοί για την οργάνωση αντιστασιακών ομάδων στην Ελλάδα και την εκδήλωση ένοπλης δράσης με την υποστήριξη και τη συνδρομή Κυπρίων φίλων του. Για το σκοπό αυτό έτυχε εκπαίδευσης στη χρήση εκρηκτικών.

Σε άκρως απόρρητη επτάσελιδη έκθεσή του ο Χριστόδουλος Βενιαμίν, γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών τότε, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1968, αναφέρει σχετικά:

“Ο Παναγούλης έκαμε την πρώτην εμφάνισίν του εις Λευκωσίαν εις μίαν των συνεδριάσεων της Επιτροπής διά την Αποκατάστασιν της Δημοκρατίας εις την Ελλάδα, συνοδευόμενος υπό του εκ Λευκωσίας Ανδρέα Χριστοδουλίδη, φοιτητού της Νομικής εις Αθήνας.

Ο Παναγούλης παρευρέθη εις αρκετάς συνεδριάσεις χωρίς οιονδήποτε μέλος της Επιτροπής να γνωρίζει την ταυτότητά του, συσταθείς υπό του Χριστοδουλίδη ως Γιώργος”.

Καταλήγοντας η έκθεση, στα συμπεράσματα μεταξύ άλλων αναφέρει:

“Φαίνεται ότι ο Παναγιώτου ήτο το πρόσωπον το οποίον έπαιζε τον πρωτεύοντα ρόλον εις την όλην υπόθεσιν Παναγούλη μετά την άφισίν του εκ Πάφου εις Λευκωσίαν. Υπό Παναγιώτου και Λυσσαρίδη εξεπαιδεύθη ο Παναγούλης εις την κατασκευήν πλαστικών βομβών, χρήσιν όπλων και κατασκευήν κρησφυγέτων”.

Μετά την αποκάλυψη της πραγματικής ταυτότητας του Α. Παναγούλη τα μέλη της ΕΑΔΕ προσπάθησαν να τον φυγαδεύσουν στο εξωτερικό, για να αποφύγει τη σύλληψη (κατάθεση Α. Χριστοδουλίδη, 28.1.2009, σελ. 14, κατάθεση Τ. Χατζηδημητρίου, 7.1.2009, σελ. 70-71). Με παρέμβαση του Β. Λυσσαρίδη ο Πρόεδρος Μακάριος έδωσε εντολή στον Υπουργό Εσωτερικών Π. Γιωρκάτζη να του παραχωρήσει ταξιδιωτικό έγγραφο (πάσο), για να αναχωρήσει από την Κύπρο. Τελικά ο Υπουργός Εσωτερικών μετά από συνάντηση με τον Παναγούλη τού παραχώρησε διαβατήριο.

Κατά την αναχώρησή του από την Κύπρο ο Α. Παναγούλης χρησιμοποίησε διαβατήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας (αριθμός διαβατηρίου Α-01402) με το όνομα “Μάριος Ανδρέου”, το οποίο εκδόθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1967 με εντολή του Υπουργού Εσωτερικών.

Σε σχετικό χειρόγραφο σημείωμα του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1968, προς τον Α. Ρήγα (η επιτροπή κατέχει αντίγραφο του σημειώματος) αναφέρεται επί λέξει:

“Εις κ. Ρήγαν. Παρακαλώ να φροντίσης όπως εκδοθή διαβατήριον εις τον καταζητούμενον Αλέξ. Παναγούλην τον οποίον και θα σου στείλῃ εις το γραφείον σου ο γιατρός Λυσσαρίδης. Έδωσε προς τούτο οδηγίες ο Μακαριώτατος ο οποίος επέμενε, παρ’ όλον ότι του εξήγησα περί τίνος προσώπου πρόκειται. Ισχυρίζεται ότι διά του τρόπου τούτου θα τον “ξεφορτωθούμεν””.

Ο Α. Παναγούλης επισκέφθηκε και δεύτερη φορά την Κύπρο στις 29 Ιουνίου 1968 προερχόμενος από τη Βηρυτό, χρησιμοποιώντας ελληνικό πλαστό διαβατήριο με το όνομα “Αντώνιος Καραπέτρος”, και αναχώρησε στις 11 Ιουλίου 1968 για τη Ρώμη.

Κατά τη διάρκεια της δίκης που πραγματοποιήθηκε στο Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών (μέρος των πρακτικών της δίκης βρίσκεται στην κατοχή της επιτροπής), η οποία και άρχισε στις 4 Νοεμβρίου 1968, ο Πηλίτης, στέλεχος της ελληνικής ΚΥΠ, (πρακτικά δίκης, σελ. 7, 8) ανέφερε:

“Βραδύτερον μετά την δολοφονικήν απόπειραν διαπιστούται ότι η οργάνωσις αυτή είναι η Ελληνική Αντίστασις και εξαρτάται απ’ ευθείας από την οργάνωσιν της Ρώμης της οποίας αρχηγοί είναι ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο Νικολαΐδης, διαπιστούται δε και ανάμιξις του υπουργού της Κύπρου Γιωρκάτζη”.

“Η υπηρεσία μου [...] ενεργεί έρευνας εις τον χώρον της Κύπρου και διαπιστώνει ότι το στρατιωτικόν υλικόν διά την δολοφονικήν απόπειραν της Ελλάδος έχει αποσταλή από την Κύπρο, έχει αποσταλή από τον Υπουργόν Εσωτερικών κ. Γιωρκάτζη”.

Οι στενές σχέσεις που ανέπτυξε με τον τότε Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη, η προμήθεια στον Α. Παναγούλη εκρηκτικών, τα οποία είχαν αποσταλεί στην Αθήνα με το

διπλωματικό σάκο του Υπουργείου Εξωτερικών και είχαν παραληφθεί από την κυπριακή πρεσβεία, καθώς και η αποτυχημένη απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου και η σύλληψη του Παναγούλη οδήγησαν στα ακόλουθα:

- Σε περαιτέρω δραματική επιδείνωση των σχέσεων της χούντας με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και την κυπριακή κυβέρνηση.
- Σε παύση του Π. Γιωρκάτζη από την υπουργική του θέση. Η παραίτηση του υπουργού έγινε την 1^η Νοεμβρίου 1968, μετά από υπόδειξη του Αρχιεπισκόπου (Νίτσα Χριστοδούλου, *ΜΑΚΑΡΙΟΣ ένα προσωπικό ημερολόγιο*, σελ. 14).
- Σε σύγκρουση των δύο ανδρών, οι συνέπειες της οποίας ήταν ιδιαίτερα αρνητικές, όπως αποδεικνύεται από τα γεγονότα τα οποία επακολούθησαν.

Η ίδρυση και η δράση του Εθνικού Μετώπου

Τα όσα θα αναφερθούν για την ίδρυση και δράση του Εθνικού Μετώπου (ΕΜ) προέρχονται από στοιχεία και πληροφορίες που περιλαμβάνονται:

- σε αρχειακές πηγές (Αρχείο ΚΥΠ, βρετανικά κρατικά αρχεία, Αρχείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου),
- σε δημοσιεύματα εφημερίδων της εποχής,
- στις δικογραφίες των μελών του ΕΜ,
- στο βιβλίο του Ά. Παυλίδη “Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον”, σελ. 212-266, και
- στις καταθέσεις ηγετικών στελεχών της οργάνωσης στην επιτροπή.

Το ΕΜ εμφανίστηκε και δραστηριοποιήθηκε το Μάρτιο του 1969. Οι διεργασίες συγκρότησής του άρχισαν στα μέσα του 1968. Ως πρώτος αρχηγός και εμπνευστής φέρεται ο Χριστάκης Τρυφωνίδης από τη Λεμεσό με βοηθό τον Ανδρέα Ευθυμίου.

Σύμφωνα με την κατάθεση του Ναπολέοντα Χριστοφή, ο Μιχαλάκης Ρωσσίδης ήταν ο συναρχηγός. Ακόμη, πιθανολογείται ότι η ενέργεια συγκρότησης της οργάνωσης ήταν σε γνώση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, λόγω των σχέσεών του με το Χρ. Τρυφωνίδη. Η εμπλοκή του ονόματος του Αρχιεπισκόπου φαίνεται να λειτούργησε θετικά στην ένταξη στην οργάνωση και φιλομακαριακών στοιχείων. Επιπλέον, η οργάνωση φιλοδοξούσε να αποτελέσει το αντίβαρο στη δραστηριότητα των οργανωμένων οπαδών του Π. Γιωρκάτζη.

Ο Παναγιώτης Ρωσσίδης ανέφερε ότι, όταν τον προσέγγισε ο Χρ. Τρυφωνίδης μαζί με τον αδελφό του, για να ενταχθούν στην οργάνωση, τους ανέφερε ότι ο στόχος ήταν να πιέσουν το Μακάριο, ώστε να αλλάξει την πολιτική του, να στραφεί προς την ένωση. Σε καμιά περίπτωση δεν τους ανέφερε ότι η οργάνωση συγκροτείται με εντολές του Αρχιεπισκόπου (κατάθεση 22.9.2010, σελ. 12 και 22).

Στην κατάθεσή του ο Μ. Καλογερόπουλος ανέφερε ότι στα αρχικά στάδια ήταν και αυτός μέλος του Εθνικού Μετώπου, όπως και ο Κροίσος Χριστοδουλίδης. Σε συνάντηση που είχε το καλοκαίρι του 1969, ο Π. Γιωρκάτζης τού είχε εκμυστηρευτεί ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος του ζήτησε να συνεργασθούν, για να διαλύσουν το ΕΜ. Ο ίδιος μάλιστα, όπως ανέφερε, είχε διευθετήσει συνάντηση Τρυφωνίδη-Γιωρκάτζη, η οποία πραγματοποιήθηκε στο σπίτι του

πρώτου στη Λεμεσό και στην οποία ήταν παρών (κατάθεση Μ. Καλογερόπουλου, 26.9.2007, σελ. 56, 63-65).

Αναφορικά με την προέλευση του οπλισμού της οργάνωσης υπάρχουν αντιφατικές αναφορές. Οι Κώστας Παπαδούρης (κατάθεση 30.6.2010, σελ. 21) και Παναγιώτης Ρωσσίδης (κατάθεση 22.9.2010, σελ. 24) ανέφεραν ότι αυτός προερχόταν από όπλα που κάποιοι κατείχαν από τον αγώνα της ΕΟΚΑ ή το 1964, καθώς και από επιχειρήσεις υφαρπαγής από αστυνομικά όργανα. Αντίθετα, ο Ν. Χριστοφή ανέφερε ότι 40 περίπου όπλα δόθηκαν στην οργάνωση από τον υπασπιστή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Α. Πουλίτσα. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώθηκε και από τον Α. Γαστριώτη και ο χρόνος παράδοσης προσδιορίστηκε στα τέλη του 1969. Ο Α. Ευθυμίου ανέφερε ότι η ΕΦ διέθεσε τις αποθήκες οπλισμού της (π.χ. στην Κυπερούντα) στην οργάνωση για εξοπλισμό προς διενέργεια των διάφορων επιχειρήσεων. Τέλος, οπλισμός παραλήφθηκε με καταδρομική επιχείρηση και από αποθήκη επιστράτευσης της ΕΦ στο Όμοδος.

Όμως τόσο από τη μελέτη εγγράφων της οργάνωσης όσο και από την όλη της δράση φαίνεται ότι δεν υπήρχαν ξεκαθαρισμένοι στόχοι. Η προέλευση των στελεχών της ήταν ανομοιογενής και η γραμμή της παρουσίαζε σύγχυση. Αυτό οδήγησε σε εσωτερικές συγκρούσεις, αντιπαραθέσεις και τελικά σε διάσπαση και διάλυση.

Ο Ανδρέας Ευθυμίου στην κατάθεσή του ανέφερε ότι ο ίδιος εκτελούσε χρέη οδηγού του Χρ. Τρυφωνίδη και ότι σε αρκετές περιπτώσεις πριν και μετά την ίδρυση της οργάνωσης τον είχε μεταφέρει σε συναντήσεις που είχε με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Το περιεχόμενο των συζητήσεων δεν είναι γνωστό. Δεν αποκλείεται ο Μακάριος να γνώριζε τους φανερούς πολιτικούς στόχους της οργάνωσης. Δεν μπορούμε να επιβεβαιώσουμε αν γνώριζε και τη μεθοδολογία και την πρακτική την οποία θα ακολουθούσε.

Η εκδοχή η οποία προβάλλεται από διάφορους κύκλους ότι η οργάνωση ιδρύθηκε με την έγκριση και την υποστήριξη του Μακαρίου φαίνεται να παρουσιάζει αδύνατα σημεία. Όμως υπάρχουν μαρτυρίες και ενδείξεις για την εμπλοκή του υπασπιστή του Α. Πουλίτσα, ο οποίος φαίνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις ενεργούσε εν αγνοία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και με καθοδήγηση κατά πάσαν πιθανότητα κύκλων της ελληνικής χούντας, όπως στην περίπτωση:

- εμπλοκής του στην απόπειρα δολοφονίας του Μακαρίου στις 8 Μαρτίου 1970, καθώς και στα γεγονότα που είχαν διαδραματισθεί σε σχέση με τον Π. Γιωρκάτζη τις μέρες πριν από τη δολοφονία του τελευταίου στις 15 Μαρτίου 1970,
- ανάπτυξης στενών σχέσεων τόσο με το Δ. Παπαποστόλου όσο και με τους αξιωματικούς του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΕΦ,
- ύπαρξης μαρτυριών ότι την ίδια περίοδο προσπαθούσε να διαπιστώσει αν το αυτοκίνητο του Προέδρου ήταν αλεξίσφαιρο, καθώς και να εξασφαλίσει τα τεχνικά χαρακτηριστικά του ελικοπτερου από το εγχειρίδιο, πράγμα που δεν κατόρθωσε, λόγω της άρνησης του χειριστή του ελικοπτερου Ζ. Παπαδογιάννη να του το παραδώσει.

Με βάση τα παραπάνω, μπορεί κανείς να συμπεράνει τι κρυβόταν πίσω από την ίδρυση και τη δράση της οργάνωσης και ποιοι ήσαν οι πραγματικοί σκοποί της.

Σύμφωνα με τον Κώστα Παπαδούρη, το Φεβρουάριο του 1970 μετά τη διάσπαση της οργάνωσης και την ίδρυση του Ιερού Λόχου, σε συνάντηση με το Δ. Παπαποστόλου ο τελευταίος τον διαβεβαίωσε ότι ο Μιχαλάκης Ρωσσίδης *“είναι εντάξει”* και άρα μπορούν να του έχουν εμπιστοσύνη. Ακόμη, σε νέα συνάντηση η οποία είχε πραγματοποιηθεί μερικές μέρες πριν από την επιχείρηση εναντίον του Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Λεμεσού με το Δ. Παπαποστόλου ή πιθανόν με κάποιο άλλο Ελλαδίτη αξιωματικό ειπώθηκε ότι, όταν δημιουργηθεί κάποια έκρυθμη κατάσταση, *“θα επέμβει ο στρατός”* (κατάθεση 30.6.2010, σελ. 35, 43).

Η οργάνωση τύγχανε υποστήριξης και οικονομικής αρωγής από γνωστά φανατικά αντιμακαριακά στοιχεία, όπως ο Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος. Στην κατάθεσή του ο Κώστας Παπαδούρης ανέφερε ότι μετά τη σύλληψη των στελεχών του ΕΜ στη Λεμεσό οι οικογένειές τους έτυχαν οικονομικής αρωγής από το Μητροπολίτη Κιτίου Άνθιμο. Μεγάλος αριθμός στελεχών ήσαν γνωστά άτομα με αντιμακαριακή δράση και στάση.

Ο Π. Ρωσσίδης ανέφερε ότι στη συνάντηση που είχε μαζί με τον αδελφό του Μιχαλάκη με το Χρ. Τρυφωνίδη, για να ενταχθούν στο ΕΜ, δεν τους αναφέρθηκε ότι ο Μακάριος γνώριζε ή είχε οποιαδήποτε εμπλοκή στην ίδρυσή του. Πρόσθεσε δε ότι ο βασικός λόγος για τη διάσπαση της οργάνωσης και τη διαγραφή της ομάδας Τρυφωνίδη ήταν αποτέλεσμα της διαπίστωσης ότι αυτή δε λειτουργούσε αντιμακαριακά.

Το κλιμάκιο της Λευκωσίας φέρεται να είχε στενές σχέσεις με Ελλαδίτες αξιωματικούς της ΕΦ. Στο σχέδιο πραξικοπήματος **ΕΡΜΗΣ** (λεπτομέρειες αναφέρονται σε άλλο κεφάλαιο) αναφέρεται η οργάνωση ως μέρος των δυνάμεων που θα συμμετείχαν για την επιβολή και σταθεροποίηση του πραξικοπήματος μετά τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Η κυκλοφορία της ιδρυτικής διακήρυξης του ΕΜ την 1^η Μαρτίου 1969 συνέπεσε με τη δολοφονική απόπειρα εναντίον του τότε Αρχηγού Αστυνομίας Κύπρου Χαράλαμπου Χασάπη. Αν και η οργάνωση δεν ανέλαβε την ευθύνη για την απόπειρα, εντούτοις οι υποψίες στρέφονταν εναντίον μελών του ΕΜ.

Απώτερος δεδηλωμένος στόχος του ΕΜ ήταν η ένωση με την Ελλάδα. Παράλληλα, η εξυγίανση της δημόσιας υπηρεσίας και η απομάκρυνση υψηλά ιστάμενων προσώπων τα οποία η οργάνωση θεωρούσε ότι παρεξέτρεπαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο από το στόχο της ένωσης. Ιδιαίτερες κατηγορίες ότι δρούσαν υπόγεια με σκοπό την ικανοποίηση των πολιτικών τους φιλοδοξιών εκτοξεύονταν εναντίον των Γλ. Κληρίδη, Π. Γιωρκάτζη και Τ. Παπαδόπουλου. Επιμέρους στόχοι, όπως αυτοί αναφέρονται σε προκηρύξεις της οργάνωσης, ήταν η διασφάλιση του ελληνικού χαρακτήρα του νησιού, η διατήρηση υψηλού φρονήματος στο λαό, η επιθυμία για ένωση, καθώς και η πραγματική εθνική ελευθερία.

Σε ανακοίνωση που κυκλοφόρησε στις 13 Μαρτίου 1970 η οργάνωση ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής: *“Πολλάκις έχομεν κατηγορήσει τον Αρχηγόν της Κυπριακής Κυβερνήσεως ως τον αίτιον διά την αποπλάνησιν του λαού και εκτροπήν Τούτου από την γραμμήν της ΕΝΩΣΕΩΣ”*.

Σε επιστολή του προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, η οποία είχε δημοσιευθεί στην εφημερίδα “Πατρίς” στις 25 Οκτωβρίου 1971, ο Χρ. Τρυφωνίδης κατήγγελλε τον Αρχιεπίσκοπο ότι, ενώ αφορίζε ως παράνομη οργάνωση το ΕΜ, είχε πολύωρη συνάντηση με στέλεχός του, από το οποίο ζήτησε κατάλογο ονομάτων για διορισμό σε υπουργικές θέσεις και έδωσε διαβεβαιώσεις για εξυγίανση της δημόσιας υπηρεσίας και του Υπουργικού Συμβουλίου. Σε καμία όμως περίπτωση στην επιστολή δεν αναφέρεται ότι η οργάνωση ιδρύθηκε εν γνώσει ή με την παρότρυνση του Αρχιεπισκόπου. Εάν όντως αυτό είχε συμβεί ανάμεσα στα πολλά που ο Χρ. Τρυφωνίδης καταμαρτυρούσε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στη συγκεκριμένη επιστολή, ασφαλώς και θα ανέφερε και αυτό, που θα ήταν και το πλέον σημαντικό και συνάμα επιβαρυντικό στοιχείο.

Η οργάνωση είχε στρατιωτική δομή και παρά την προσπάθεια επέκτασης σε ολόκληρη την Κύπρο, από τα στοιχεία που υπάρχουν, διαπιστώνεται ότι κύρια περιοχή δράσης της ήταν η Λεμεσός και σε μικρότερο βαθμό η Λευκωσία. Η οργάνωση διαιρείτο σε τομείς, την αρχηγία των οποίων είχαν οι τομεάρχες. Κάθε τομέας διαιρείτο επίσης σε ομάδες, την αρχηγία των οποίων είχαν οι ομαδάρχες. Η κάθε ομάδα είχε συγκεκριμένο αριθμό μελών. Η εσωτερική επικοινωνία γινόταν με συνδέσμους και τα μέλη έφεραν ψευδώνυμα.

Περί τα τέλη Ιανουαρίου με αρχές Φεβρουαρίου του 1970 η συνεχιζόμενη αντιπαράθεση ανάμεσα στα μέλη της οργάνωσης οδήγησε στη διάσπαση. Η μία ομάδα με αρχηγό το Μιχαλάκη Ρωσσίδη πρότεινε πιο δυναμική δράση, σε αντίθεση με τη δεύτερη, στην οποία περιλαμβάνεται και ο Χρ. Τρυφωνίδης, που υποστήριζε πιο μετριοπαθή και ήπια δράση. Η πρώτη τελικά απέπεμψε τη δεύτερη με την κατηγορία ότι προσπαθούσε να δημιουργήσει καπετανάτο και αναρχία στην οργάνωση, καθώς και ότι στις τάξεις της περιλάμβανε πράκτορες του Μακαρίου, με τον οποίο συμφώνησε την επίτευξη εκεχειρίας. Ακόμη, τα μέλη της κατηγορήθηκαν για συνεργασία με τους εχθρούς του ΕΜ και ότι έλαβαν υποσχέσεις για ικανοποίηση προσωπικών τους συμφερόντων (είχε κυκλοφορήσει η φήμη περί υπουργοποίησης του Χρ. Τρυφωνίδη, εάν συμβάλει στην παρέκκλιση του ΕΜ από τους αρχικούς του στόχους).

Από την πρώτη ομάδα προήλθε η δημιουργία δύο νέων κλιμακίων, της Εθνικής Αντίστασης και του Ιερού Λόχου.

Η Εθνική Αντίσταση ιδρύθηκε από την ηγεσία του ΕΜ στη Λευκωσία με αρχηγό το Μ. Ρωσσίδη. Σύμφωνα με φυλλάδιο που κυκλοφόρησε, ο σκοπός της ήταν η εθνική αποκατάσταση της Κύπρου και η ένωση με την Ελλάδα. Ταυτόχρονα, εκτόξευε κατηγορίες εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ο Ιερός Λόχος ήταν το κλιμάκιο του νέου ΕΜ με κύριο τομέα δράσης την επαρχία Λεμεσού και αρχηγό το Σταύρο Παπουή. Στόχος η πραγματοποίηση δυναμικών ενεργειών, ώστε να εξαναγκασθεί η κυβέρνηση να ακολουθήσει το δρόμο της ένωσης. Ακόμη, ως στόχος είχε τεθεί η διασφάλιση των εθνικών παραδόσεων και η χάραξη της ορθής οδού των πεπρωμένων της φυλής, βαδίζοντας στο δρόμο που χάραξε ο Διγενής. Οι δύο ομάδες, όπως κατατέθηκε στην επιτροπή, είχαν πραγματοποιήσει σειρά επαφών με στόχο το συντονισμό των ενεργειών τους. Όμως φαίνεται ότι μεταξύ τους υπήρχε κλίμα επιφύλαξης και καχυποψίας, γι' αυτό και οι επαφές είχαν καταλήξει στην απόφαση η δράση του κάθε τμήματος της οργάνωσης να είναι αυτόνομη αλλά συμπληρωματική.

Η επιδρομή και η κατάληψη του Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Λεμεσού και η κλοπή του οπλισμού ήταν μέρος ευρύτερου σχεδίου που θα εφαρμοζόταν σε όλες τις επαρχιακές αστυνομικές διευθύνσεις. Τελικά υλοποιήθηκε μόνο στη Λεμεσό. Ήταν η πρώτη δυναμική ενέργεια του Ιερού Λόχου, που έμελλε να είναι και η τελευταία, γιατί στάθηκε η αφορμή για την εξάρθρωση της οργάνωσης, τη σύλληψη των στελεχών της και την προσαγωγή τους ενώπιον της δικαιοσύνης.

Ταυτόχρονα με την επιδρομή, μέλη της οργάνωσης συνέλαβαν το Χρ. Τρυφωνίδη και επεχείρησαν ανεπιτυχώς να συλλάβουν και τον Α. Ευθυμίου.

Την επιχείρηση ανακάλυψης του κλαπέντος οπλισμού, καθώς και σύλληψης των μελών της οργάνωσης που έλαβαν μέρος παρακολουθούσε αυτοπροσώπως ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ο οποίος είχε μεταβεί στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού.

Ο κύκλος δράσης της οργάνωσης έκλεισε με την προσαγωγή στο δικαστήριο των συλληφθέντων και την καταδίκη τους. Αποφυλακίσθηκαν στις 19 Ιανουαρίου 1971 με χάρη που απένειμε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος λόγω της ονομαστικής του εορτής. Σημαντικός αριθμός από τα μέλη του ΕΜ στη συνέχεια εντάχθηκε στην ΕΟΚΑ Β'.

Εκτίμηση της επιτροπής είναι πως πίσω από την ίδρυση και τη δράση του ΕΜ βρίσκονταν κύκλοι της ελληνικής χούντας με κύριους συντονιστές και καθοδηγητές τους Δ. Παπαποστόλου και Α. Πουλίτσα. Στόχος η πρόκληση εσωτερικών συγκρούσεων μεταξύ οπαδών και αντιπάλων του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και η δημιουργία συνθηκών που να δικαιολογούν στρατιωτική επέμβαση. Αυτό συνάγεται από τα εξής γεγονότα:

- Ενώ η οργάνωση εμφανιζόταν ως δήθεν φιλομακαριακή, στις προκηρύξεις της στρεφόταν εναντίον στενών συνεργατών του Αρχιεπισκόπου, όπως οι Γλ. Κληρίδης, Π. Γιωρκάτζης, Τ. Παπαδόπουλος.
- Η προέλευση των στελεχών της ήταν ανομοιογενής και η γραμμή της παρουσίαζε σύγχυση. Την ίδια στιγμή φιλοξενούσε στις τάξεις της γνωστά αντιμακαριακά στοιχεία και είχε συνεργασία με γνωστούς αντιμακαριακούς κύκλους (π.χ. Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος).
- Η παραχώρηση οπλισμού από τον υπασπιστή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Α. Πουλίτσα (πιθανότατα εν αγνοία του) ερμηνευόταν ως “υποστήριξη” του Προέδρου προς την οργάνωση, όμως ο οπλισμός τελικά κατέληξε σε αντιμακαριακά στοιχεία.
- Η αναφορά της οργάνωσης στο σχέδιο ΕΡΜΗΣ και η αξιοποίησή της για σκοπούς σταθεροποίησης και επιβολής του πραξικοπήματος το οποίο θα επραγματοποιείτο μετά τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις 8 Μαρτίου 1970.

Στην αρκετά αποκαλυπτική κατάθεσή του στην επιτροπή ο Ν. Χριστοφής ανέφερε ότι σε συνάντηση που είχε τον Ιούνιο του 1970 με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στον Άγιο Γεώργιο Αλαμάνου τού είχε πει: *“[...] Πρέπει να ξέρετε ότι είμαι ο άνθρωπος που θέλω να συνδέσω το όνομά μου με την ένωση, αλλά δυστυχώς δεν μπορεί να γίνει τίποτε. Και όπως πάτε, με το πνεύμα που πάτε, τούτο τον τόπο θα τον μοιράσετε”* (κατάθεση 15.9.2010, σελ. 38-39).

Η δολοφονική απόπειρα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου το Μάρτιο του 1970

Η απόπειρα δολοφονίας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις 8 Μαρτίου 1970 δεν ήταν ένα στιγμιαίο ή έστω μεμονωμένο περιστατικό. Αποτέλεσε την αποκορύφωση σειράς από δολοφονικές απόπειρες, η διενέργεια των οποίων άρχισε τον Ιανουάριο του 1970.

Η περίοδος αυτή συμπίπτει με την παρουσία στην Κύπρο του Δημήτρη Παπαποστόλου ως διοικητή των Δυνάμεων Καταδρομών, έμπιστου και στενού συνεργάτη του ισχυρού άνδρα της χούντας των Αθηνών Δημήτρη Ιωαννίδη.

Η πρώτη από τις δολοφονικές απόπειρες είχε προγραμματισθεί να γίνει στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 1970 κατά την επιστροφή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από το ταξίδι του στην Κένυα. Επίδοξος εκτελεστής ήταν ο Αδάμος Χαρίτωνος. Όπως κατέθεσε ο ίδιος στην επιτροπή, είχε συνάντηση με το Δ. Παπαποστόλου, ο οποίος τον προμήθευσε με πιστόλι. Σε στιχομυθία που είχαν οι δύο άνδρες ο Παπαποστόλου τού υπέδειξε σε περίπτωση σύλληψής του να πει ότι ήταν εντεταλμένος από το Γιωρκάτζη για τη δολοφονία (Αδάμου Χαρίτωνος, *Εξομολόγηση*, Λευκωσία 1985, σελ. 30). Σε παρατήρηση ότι δε τον γνωρίζει, ο Παπαποστόλου τον καθυσέχασε λέγοντάς του να μην ανησυχεί, γιατί αυτός (δηλαδή ο Γιωρκάτζης) ούτως ή άλλως δε θα ζει, για να διαμαρτυρηθεί, εννοώντας ότι θα εκτελεσθεί (κατάθεση Αντωνάκη Σολομώντος, 4.2.2009, σελ. 30, κατάθεση Ανδρέα Παναγιώτου, 2.1.2009, σελ. 90). Η απόπειρα τελικά ματαιώθηκε μετά από παρέμβαση του Τάκη Ευδόκα, ο οποίος είχε πληροφορηθεί το σχεδιασμό της απόπειρας δολοφονίας και κάλεσε τον επίδοξο εκτελεστή να επιστρέψει επείγοντως στην Κύπρο, όπως και έγινε.

Οι απόπειρες που ακολούθησαν για διάφορους λόγους δεν ολοκληρώθηκαν, παρά το γεγονός ότι στις πλείστες από αυτές στήθηκαν ενέδρες.

Από τις δικαιολογίες που προβλήθηκαν από τους εκτελεστές, καθώς και τους λόγους που είχαν οδηγήσει στη ματαίωσή τους, ο Δ. Παπαποστόλου φαίνεται να διέγινωσσε απροθυμία για τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Γι’ αυτό και προέτρεπε τους εκτελεστές απλώς να

πυροβολήσουν εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, έστω και αν δεν πληγεί, αρκεί να υπάρξει απόπειρα ανεξαρτήτως αποτελέσματος, όπως έχει κατατεθεί στην επιτροπή. Ακόμη, σύμφωνα με κατάθεση μέλους της ομάδας των εκτελεστών, η απόφαση να πληγεί ο Αρχιεπίσκοπος εντός του ελικοπτέρου ήταν επιλογή του Δ. Παπαποστόλου (Αδάμου Χαρίτωνος, *Εξομολόγηση*, Λευκωσία 1985, σελ. 39). Φέρεται μάλιστα να ανέφερε “θέλω να δω αυτόν τον τράγο να πέφτει από ψηλά και να καίγεται”. Ήθελε η ενέργεια να έχει θεαματικότητα και δραματικότητα.

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες ατόμων τα οποία συμμετείχαν στις απόπειρες, αυτές συντονίζονταν από το διοικητή των Δυνάμεων Καταδρομών Δ. Παπαποστόλου και τον τέως Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη. Ο οπλισμός που χρησιμοποιήθηκε για τις απόπειρες διατέθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης. Η ομάδα των εκτελεστών της απόπειρας αποτελείτο από άνδρες της απόλυτης εμπιστοσύνης των δύο ανδρών και η ευθύνη σχεδιασμού της απόπειρας είχε ανατεθεί στους Κ. Ιωαννίδη, Α. Σολομώντος και Α. Χαρίτωνος (κατάθεση Αντωνάκη Σολομώντος, 4.2.2009, σελ. 24).

Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή, ο Π. Γιωρκάτζης μετά από κάθε ματαιώση απόπειρας έδειχνε ανακουφισμένος, αλλά σε σύντομο χρονικό διάστημα (ημερών) ζητούσε επανάληψη της απόπειρας (κατάθεση Αντωνάκη Σολομώντος, 4.2.2009, σελ. 32). Ενωρίς το βράδυ της παραμονής της απόπειρας της 8ης Μαρτίου 1970 κατά του Μακαρίου την ομάδα των εκτελεστών είχε επισκεφθεί και ο Π. Γιωρκάτζης (Αδάμου Χαρίτωνος, *Εξομολόγηση*, Λευκωσία 1985, σελ. 40).

Σειρά στοιχείων επιβεβαιώνουν το ρόλο που διαδραμάτισε ο Δ. Παπαποστόλου στην οργάνωση και την απόπειρα. Την παραμονή της απόπειρας (7.3.1970) ανέφερε στον Αδάμο Χαρίτωνος: “Μην ανησυχείτε τίποτε. Και αν ακόμη το ελικόπτερο δεν συντριβεί και γλυτώσει, η ενέργεια θα έχει δραματικότητα και θεαματικότητα. Οι Μακαριακοί πιστεύω θα δημιουργήσουν αντίποινα, θα επικρατήσει χαώδης κατάσταση και έτσι μου δίνεται η ευκαιρία να επέμβω και να βάλω τα πράγματα στη θέση τους”. Επιπρόσθετα, τη μέρα της απόπειρας είχε αναλάβει ειδική αποστολή: θα παρέμενε στο σπίτι του σε κοντινή απόσταση από την Αρχιεπισκοπή και μετά την εκδήλωση της απόπειρας θα μετέβαινε στο χώρο της πτώσης του ελικοπτέρου. Εάν ο Μακάριος δεν ήταν νεκρός, θα του έριχνε τη χαριστική βολή (Αδάμου Χαρίτωνος, *Εξομολόγηση*, Λευκωσία 1985, σελ. 40, 42).

Ενήμερος των σχεδίων δολοφονίας (ίσως και ένας εκ των σχεδιαστών) ήταν και ο υπασπιστής του Προέδρου Μακαρίου Αθανάσιος Πουλίτσας, ο οποίος, σύμφωνα με καταθέσεις ατόμων του περίγυρου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, είχε στενές επαφές τόσο με το Δ. Παπαποστόλου όσο και το διευθυντή του 2ου ΕΓ του ΓΕΕΦ. Μάλιστα, φέρεται σε προγενέστερο της απόπειρας χρόνο να επιχείρησε να εξακριβώσει αν το προεδρικό αυτοκίνητο ήταν αλεξίσφαιρο. Ακόμη, επίμονα ζητούσε να παραλάβει το εγχειρίδιο με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του προεδρικού ελικοπτέρου. Τους μήνες που προηγήθηκαν της απόπειρας απέφευγε να συνοδεύει τον Αρχιεπίσκοπο εντός του ελικοπτέρου, προβάλλοντας διάφορες δικαιολογίες. Το ίδιο συνέβη και κατά την ημέρα της απόπειρας, αφού ο Αρχιεπίσκοπος είχε επιβιβασθεί στο ελικόπτερο με συνεπιβάτη μόνο το χειριστή του, τον Ελλαδίτη αξιωματικό Ζαχαρία Παπαδογιάννη.

Παραμονές της απόπειρας μεταφέρθηκε στον Αρχιεπίσκοπο, αλλά και την προεδρική φρουρά πληροφορία ότι επρόκειτο να γίνει απόπειρα δολοφονίας του στο Μαχαιρά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η προεδρική φρουρά να μεταβεί στο Μαχαιρά. Το πρωί της Κυριακής κατά την αναχώρηση του Αρχιεπισκόπου από την Αρχιεπισκοπή δεν είχαν ληφθεί ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας. Ως εκ τούτου, το έργο των εκτελεστών ήταν πολύ πιο εύκολο. Απόδειξη τούτου η κατασκήνωση της μιας εκ των δύο ομάδων στην ταράτσα της Σεβερείου Βιβλιοθήκης αρκετές ώρες πριν από την απόπειρα, χωρίς να γίνει αντιληπτή. Όπως ανέφερε ο Αντωνάκης Σολομώντος, σε συνάντηση που είχε με το Δ. Παπαποστόλου τον ενημέρωσε ότι την ημέρα

της απόπειρας θα φροντίσει να μην υπάρχει αστυνομική φρουρά στην Αρχιεπισκοπή και να βρουν τρόπο να πυροβολήσουν το ελικόπτερο (κατάθεση Αντωνάκη Σολομώντος, 4.2.2009, σελ. 32).

Η αποτυχία της απόπειρας και η σύλληψη των 4 από τα 8 μέλη της ομάδας των εκτελεστών αποκάλυψε αμέσως αυτούς που κρύβονταν πίσω από αυτήν. Η βδομάδα που ακολούθησε χαρακτηρίστηκε από σοβαρά και κρίσιμα γεγονότα, τα οποία τελικά οδήγησαν στη δολοφονία του Π. Γιωρκάτζη.

Η απόπειρα δολοφονίας φαίνεται να αποτελούσε μέρος ευρύτερου σχεδίου, το οποίο περιλάμβανε:

- τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου,
- τη δολοφονία του τέως Υπουργού Εσωτερικών και Αμύνης Π. Γιωρκάτζη ή/και άλλων πολιτικών προσώπων,
- την πρόκληση συνθηκών εμφύλιας αντιπαράθεσης με επίρριψη των ευθυνών για την έναρξή της εκατέρωθεν και
- την επέμβαση του στρατού και την ανάληψη της εξουσίας για δήθεν αποφυγή του εμφύλιου σπαραγμού.

Επιπρόσθετα, από μαρτυρίες, αλλά και έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή της επιτροπής προκύπτει ότι το Γενάρη του 1970 ο Δ. Παπαποστολόπουλος είχε εκπονήσει σχέδιο πραξικοπήματος με κωδική ονομασία ΕΡΜΗΣ.

Το άκρως απόρρητο έγγραφο της Διοίκησης Καταδρομών φέρει ημερομηνία 27 Ιανουαρίου 1970 και αναφέρει σχετικά: *“Δυνάμεις καταδρομών θα προελάσουν από 282330 Μαΐου εν τη κατεύθυνσει ΑΕΤΟΦΩΛΙΑ, με τελικόν ΑΝ.ΣΚ. την πόλιν ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, και επιδίωξιν καταλήψεως ταύτης αναιμάκτως”*. Η επιχείρηση θα επραγματοποιείτο από μία Μοίρα Καταδρομών (6 λόχοι) υποστηριζόμενη από Λόχο 2^{ος} Μοίρας Καταδρομών, τμήματα Πεζικού, δύο Διμοιρίες Διαβιβάσεων και τον 791 ΛΓΜ (Λόχος Γενικών Μεταφορών). Τα τμήματα Πεζικού θα υποβοηθούσαν την επιχείρηση από τις τέσσερις κατευθύνσεις (ανατολικά, δυτικά, βόρεια, νότια) με δυνάμεις που αποτελούσαν ένα τάγμα ανά κατεύθυνση.

Στο βιβλίο του *“Πολιτικά εγκλήματα, Άγνωστες ιστορικές πτυχές 1960-1978”* ο Φανής Δημητρίου αναφέρει ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος του απέστειλε επιστολή στην οποία του υποδείκνυε ότι ο αξιωματικός της ΕΦ που παρέδωσε το σχέδιο στον Π. Γιωρκάτζη τού είχε αποκαλύψει ότι το συγκεκριμένο έγγραφο ήταν πλαστό και δεν είχε λόγους να το αμφισβητήσει. (Φανής Δημητρίου, *Πολιτικά εγκλήματα, Άγνωστες ιστορικές πτυχές 1960-1978*, Λευκωσία 2007, σελ. 306-307).

Στην κατάθεσή του στην επιτροπή, ο εν λόγω αξιωματικός της ΕΦ ανέφερε ότι το συγκεκριμένο σχέδιο αποτελείτο από διάφορα τμήματα, άλλα χειρόγραφα και άλλα δακτυλογραφημένα, και ότι ο ίδιος τα δακτυλογράφησε και τα ενοποίησε. Επιβεβαίωσε μάλιστα ότι ο γραφικός χαρακτήρας της αναγραφής των λέξεων ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ στην πρώτη σελίδα του εγγράφου είναι ο δικός του. Παρέδωσε το σχέδιο στον Π. Γιωρκάτζη. Δύο φωτοτυπημένα αντίγραφα του σχεδίου ετοίμασε κατ’ εντολή του Π. Γιωρκάτζη ο Κ. Πατατάκος, ο οποίος και επιβεβαίωσε στην κατάθεσή του το παραπάνω γεγονός (κατάθεση Κίκη Χαννίδη, 21.1.2009).

Το γεγονός ότι στο σχετικό έγγραφο η ΑΤΗΚ αναφέρεται ως ΟΤΕ (ΣΙΤΑ) πιθανόν να είναι ενισχυτικό στοιχείο ότι ο συντάκτης του σχεδίου ήταν Ελλαδίτης αξιωματικός. Αντίγραφο του συγκεκριμένου σχεδίου βρίσκεται στην κατοχή της επιτροπής.

Σύμφωνα με κατάθεση εθνοφρουρού ο οποίος υπηρετούσε τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στην 32^α ΜΚ (1^η Μοίρα όπως αναγράφεται στο σχέδιο), η οποία στάθμευε στον Άγιο Χρυσόστομο (η ευρύτερη περιοχή είναι γνωστή με το όνομα “Αετοφωλιά”), το πρωί της ημέρας της απόπειρας (8 Μαρτίου 1970), οι καταδρομείς χρεώθηκαν πυρομαχικά και, αφού έγινε διανομή ξηράς τροφής, η μονάδα κινήθηκε ένοπλη προς τη Λευκωσία. Παρά τον κυκλοφοριακό κόμβο της Μίας Μηλιάς η στρατιωτική φάλαγγα σταμάτησε για 30 με 40 λεπτά, αναμένοντας προφανώς το αποτέλεσμα της απόπειρας και τη διαταγή για την υλοποίηση του σχεδίου. Μετά την πληροφορία για την αποτυχία της απόπειρας, αφού οι αξιωματικοί διαβουλευθήκαν μεταξύ τους με εμφανή τα στοιχεία της έντασης στις κινήσεις και ενέργειές τους, δόθηκε διαταγή για επιστροφή της μονάδας στο στρατόπεδο. Κατά την επιστροφή σε ερώτηση του εθνοφρουρού ο λοχαγός του του αποκάλυψε τις προθέσεις και τους λόγους κινητοποίησης της μοίρας, ότι δηλαδή αυτή έγινε στα πλαίσια πραγματοποίησης πραξικοπήματος. Ακόμη, στη συνέχεια κυκλοφόρησε στη μοίρα η πληροφορία ότι η αποστολή που θα εκτελούσε ήταν η κατάληψη του Προεδρικού. Όπως επίσης έχει αναφέρει στην επιτροπή, ο Δ. Παπαποστόλου επισκεπτόταν την 32^α ΜΚ πολύ συχνά, δύο με τρεις φορές τη βδομάδα, κυρίως βραδινές ώρες (κατάθεση Παναγιώτη Ιωάννου, 8.4.2009, σελ. 6-7 και 9-10).

Παρόμοια κινητοποίηση την ίδια ακριβώς χρονική στιγμή παρατηρήθηκε και από το 286 ΜΤΠ (Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού), το οποίο έδρευε στη Λακατάμια (νότια κατεύθυνση). Σύμφωνα με τη σχετική μαρτυρία που δόθηκε στην επιτροπή από εθνοφρουρό που υπηρετούσε τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στην ανωτέρω μονάδα της ΕΦ, το πρωί της 8^{ης} Μαρτίου 1970 η μονάδα τέθηκε σε συναγερμό. Οι οπλίτες με πλήρη εξάρτυση είχαν επιβιβασθεί στα τεθωρακισμένα οχήματα. Εξήλθαν του στρατοπέδου και παρατάχθηκαν σε φάλαγγα. Παρέμειναν για κάποιο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια έληξε ο συναγερμός και επανήλθαν στο στρατόπεδο. Τις βδομάδες που είχαν προηγηθεί αυτού του γεγονότος είχαν πραγματοποιηθεί συχνοί συναγερμοί μικρότερης έκτασης, που αποσκοπούσαν στην ταχεία κινητοποίηση της μονάδας, όμως σε καμία των περιπτώσεων δεν είχαν εξέλθει του στρατοπέδου και οι συναγερμοί δεν είχαν πραγματοποιηθεί ημέρα Κυριακή (κατάθεση Πάμπου Χαραλάμπους, 7.1.2010, σελ. 11-13).

Τελικά για την απόπειρα δολοφονίας του Αρχιεπισκόπου συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν 4 άτομα, οι Αδάμος Χαρίτωνος, Αντωνάκης Γεναγρίτης, Αντωνάκης Σολομώντος και Γεώργιος Ταλιαδώρας.

Οι δύο πρώτοι την 28^η Οκτωβρίου 1972 απέδρασαν από τις Κεντρικές Φυλακές όπου εκρατούντο. Στο σχεδιασμό, αλλά και στην υλοποίηση της απόδρασης συμμετείχαν και Ελλαδίτες αξιωματικοί της ΕΦ. Αυτό προκύπτει από τηλεφωνική συνομιλία (είχε υποκλαπεί από την ΚΥΠ), την οποία είχαν στις 9 Οκτωβρίου 1972 ο συνταγματάρχης Τσαγγαγιάννης και ο Πάρης Κατσανάκης. Για την απόδραση χρησιμοποιήθηκαν και στρατιώτες φιλικά προσκείμενοι στο Γ. Γρίβα και την ΕΟΚΑ Β' και οι οποίοι υπηρετούσαν στην περιοχή των Κεντρικών Φυλακών. Παρ' όλα αυτά, δε φαίνεται να είχαν ληφθεί ιδιαίτερα μέτρα ασφάλειας στις Κεντρικές Φυλακές για αποτροπή της απόδρασης.

Η δολοφονία του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη το Μάρτιο του 1970

Τα σημαντικότερα γεγονότα της βδομάδας από 9 έως 15 Μαρτίου 1970 ήσαν τα ακόλουθα:

- Η προσπάθεια του Π. Γιωρκάτζη να συναντηθεί με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Η προσπάθεια απέτυχε λόγω της άρνησης του Αρχιεπισκόπου να τον συναντήσει. Πιθανολογείται ότι ο Α. Πουλίτσας είχε διαδραματίσει ρόλο σε αυτή την απόφαση του Αρχιεπισκόπου, για να αποτραπεί η γνωστοποίηση λεπτομερειών της απόπειρας, καθώς και η αποκάλυψη των προσώπων που εμπλέκονταν σε αυτήν ως οργανωτές και καθοδηγητές της.

- Η καταδίκη του Π. Γιωρκάτζη από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για κατοχή δύο πιστολιών μετά από ένταλμα έρευνας της αστυνομίας.
- Στις 13 Μαρτίου 1970 ο Π. Γιωρκάτζης επιχείρησε να αναχωρήσει για τη Βηρυτό. Η προσπάθεια απέτυχε λόγω παρέμβασης προς τη διεύθυνση του αεροδρομίου, η οποία έδωσε εντολή στο αεροπλάνο που είχε τροχοδρομήσει απογείωση να επιστρέψει στο χώρο στάθμευσης και να αποβιβασθεί ο Π. Γιωρκάτζης. Η πληροφορία για αναχώρηση του Π. Γιωρκάτζη δόθηκε στο διευθυντή του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΕΦ Παντελή Λαλαούνη από άτομο εντεταλμένο προς το σκοπό αυτό που βρισκόταν στο χώρο του αεροδρομίου (κατάθεση Στέλιου Δρυμιώτη, 14.1.2009, σελ. 11-16). Στη συνέχεια η πληροφορία διαβιβάσθηκε προς τον Α. Πουλίτσα, ο οποίος εκ μέρους του Προέδρου Μακαρίου έκανε την παρέμβαση προς τη διεύθυνση του αεροδρομίου. Φαίνεται ότι με το διευθυντή του αεροδρομίου Μιχαλάκη Πατσαλίδη συνομήλησε και ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος (κατάθεση Κυριάκου Πατατάκου, 5.11.2008, σελ. 25). Στις 13 Μαρτίου 1970 και ώρα 13.00 και 13.05 είχαν εκδοθεί δύο διαταγές από το Αρχηγείο Αστυνομίας με τις οποίες κατόπιν εντολής του Μακαρίου είχε απαγορευτεί η έξοδος από την Κύπρο του Π. Γιωρκάτζη (αρ. σήματος 405).
- Μετά την αποτυχημένη προσπάθεια αναχώρησης από την Κύπρο, ο Π. Γιωρκάτζης επιχείρησε να συναντηθεί ξανά με το Δ. Παπαποστολόου, τον οποίο συνάντησε το βράδυ της 13^{ης} Μαρτίου 1970. Η συνάντηση ήταν μικρής διάρκειας, γιατί ο Δ. Παπαποστολόου διαπίστωσε ότι ο Π. Γιωρκάτζης δεν ήταν μόνος, όπως είχε συμφωνηθεί, αλλά τον συνόδευαν από απόσταση άλλα πρόσωπα. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Κυριάκου Πατατάκου που τον συνόδευε, την πραγματοποίηση της συνάντησης επιδίωξε ο Π. Γιωρκάτζης. Όπως του είχε αναφέρει, ήταν σίγουρο ότι θα πραγματοποιούσαν πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου, αλλά, για να το έκαναν, θα εκτελούσαν πολιτικά πρόσωπα, ώστε να προκαλέσουν αναταραχή και ανασφάλεια, και αυτός θα παρουσιαζόταν ότι επιχειρούσε να τους σώσει (κατάθεση Κυριάκου Πατατάκου, 5.11.2008, σελ. 35-38).
- Την επομένη καθορίσθηκε νέα συνάντηση, η οποία δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί ο Δ. Παπαποστολόου διαπίστωσε και πάλι ότι το Γιωρκάτζη συνόδευαν από απόσταση άλλα άτομα.
- Νέα συνάντηση των δύο ανδρών καθορίσθηκε για το βράδυ της 15^{ης} Μαρτίου 1970, όπου και δολοφονήθηκε ο Γιωρκάτζης. Ο Κ. Πατατάκος στην κατάθεσή του στην επιτροπή ανέφερε ότι ο Γιωρκάτζης τού είπε, πριν τον αποβιβάσει από το αυτοκίνητο, ότι θα σταματήσει, μόνο εάν στο σημείο συνάντησης βρίσκεται ο Δ. Παπαποστολόου. Βεβαιώνει ότι πριν από το άκουσμα των πυροβολισμών το αυτοκίνητο είχε σταματήσει. Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι ο Δ. Παπαποστολόου ήταν στο σημείο της συνάντησης (κατάθεση Κυριάκου Πατατάκου, 5.11.2008, σελ. 45-47). Αυτό που δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί κατά τρόπο απόλυτο είναι αν αυτός ήταν ένας από τους εκτελεστές ή απλώς ήταν παρών στη δολοφονία. Εξάλλου, στο γιλέκο που φορούσε ο Π. Γιωρκάτζης βρέθηκε σημείωμα με το τηλέφωνο του Δ. Παπαποστολόου, το οποίο, σύμφωνα με μαρτυρία, συμβουλευτήκε, για να επικοινωνήσει με το άτομο που θα συναντούσε για επιβεβαίωση της συνάντησης μερικά λεπτά πριν από την αναχώρησή του.
- Ο Ανδρέας Μάτσης ανέφερε στην επιτροπή ότι την ημέρα της δολοφονίας του Π. Γιωρκάτζη κατά τη διάρκεια συνεδρίας της Επιτροπής της Ένωσης Αγωνιστών Λευκωσίας κάποιος τηλεφώνησε στα γραφεία της οργάνωσης και με καθαρή ελλαδική προφορά είπε *“το Γιωρκάτζη τον δολοφόνησαν οι Παπαποστολόου και Πουλίτσας”* (κατάθεση 13.1.2010, σελ. 14).
- Επιπρόσθετα, τη νύκτα της δολοφονίας ο διευθυντής του 2^{ου} ΕΓ/ΓΕΕΦ Παντελής Λαλαούνης έδωσε εντολή σε στρατιώτες να προσέχουν για σκοπούς ασφάλειας το σπίτι στο οποίο διέμενε η οικογένειά του, φοβούμενος για φασαρίες τις οποίες θα προκαλούσαν οι οπαδοί του Γιωρκάτζη (κατάθεση Στέλιου Δρυμιώτη, 14.1.2009, σελ. 17-18).

Σύμφωνα με αναφορά ατόμου που γνώριζε πολύ καλά το Δ. Παπαποστολόου, επέλεγε τα σημεία συνάντησης με διάφορα πρόσωπα να βρίσκονται κοντά σε στρατόπεδα των Καταδρομών. Παρουσιαζόταν πάντοτε με στρατιωτική στολή, για να μπορεί να δημιουργεί άλλοθι.

Επιπρόσθετα, προς την επιτροπή έχουν αναφερθεί και τα ακόλουθα:

- Η γνωριμία του Π. Γιωρκάτζη με τον Παπαποστολόου έγινε με τη μεσολάβηση Κύπριου αξιωματικού του Ελληνικού Στρατού, που υπηρετούσε στις Δυνάμεις Καταδρομών, και χρονικά τοποθετείται στο δεύτερο ήμισυ του 1969 (κατάθεση Αντωνάκη Σολομώντος, 4.2.2009, σελ. 29).
- Ο Π. Γιωρκάτζης μιλούσε με κολακευτικά λόγια για τον Παπαποστολόου και είχε συχνή επικοινωνία μαζί του, καθώς και συχνές συναντήσεις (κατάθεση Ανδρέα Παναγιώτου, 2.1.2009, σελ. 79). Όταν επικοινωνούσε στο γραφείο του στη Διοίκηση Καταδρομών, χρησιμοποιούσε άλλο όνομα (κατάθεση Α. Σκαρπάρη, 18.2.2009).
- Ο Π. Γιωρκάτζης είχε βεβαιωθεί ότι η δολοφονία του Μακαρίου ήταν θέμα χρόνου, γι' αυτό και εκτιμούσε ότι, εάν είχε στενή επαφή με τον Παπαποστολόου, θα μπορούσε να αξιοποιήσει τη νέα κατάσταση που θα προέκυπτε. Μάλιστα, σε κάποιες των περιπτώσεων εξέφρασε αμφιβολίες για την πραγματοποίηση των βουλευτικών εκλογών του Ιουλίου του 1970 (κατάθεση Α. Παναγιώτου, 2.1.2009, σελ. 83, 86-87).

Η απροθυμία επιβεβαίωσης (πέρα από τις ισχυρές υποψίες) των ηθικών αυτουργών, αλλά και των εκτελεστών της δολοφονίας του Π. Γιωρκάτζη, καθώς και η μη προσαγωγή του Παπαποστολόου για ανάκριση μετά τα στοιχεία που προέκυψαν θεωρούνται από την επιτροπή ως αρνητική εξέλιξη, η οποία πιθανόν να εξέθρεψε μεταγενέστερα γεγονότα.

Η πλήρης διαλεύκανση των δύο γεγονότων, καθώς και η επιβεβαίωση του ρόλου του Παπαποστολόου και όλων όσοι κρύβονταν πίσω από αυτόν θα έδινε τη δυνατότητα επαγρύπνησης του λαού, αλλά και αποτροπής του αχρείαστου διχασμού που προέκυψε αμέσως μετά τη δολοφονία του Π. Γιωρκάτζη. Μάλιστα, το γεγονός αυτό έδωσε τη δυνατότητα σε διάφορους κύκλους να ισχυρίζονται ότι στη δολοφονία έλαβε μέρος και άτομο του στενού περιβάλλοντος του Αρχιεπισκόπου, όμως από το σύνολο των στοιχείων που κατέχει η επιτροπή αυτός ο ισχυρισμός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Η άφιξη του Γεώργιου Γρίβα Διγενή στην Κύπρο - Η ίδρυση και δράση της ΕΟΚΑ Β'

Την απόφασή του για άφιξη στην Κύπρο ο Γ. Γρίβας την είχε λάβει σύμφωνα με τον Κροίσο Χριστοδουλίδη το 1969, με τον οποίο επικοινωνούσε με ειδικό κρυπτογραφικό κώδικα που του είχε κοινοποιήσει (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 5.5.2010, σελ. 65-67).

Σύμφωνα πάντα με την κατάθεση του Κροίσου Χριστοδουλίδη, το σίγουρο είναι ότι η δράση του στην Κύπρο δε θα ήταν πολιτική, αλλά θα εκινείτο περισσότερο στο πλαίσιο μυστικής στρατιωτικής οργάνωσης. Είχε ζητήσει την ετοιμασία μυστικού κρησφύγετου στο οποίο θα διέμενε. Η αναχώρησή του από την Αθήνα δε θα γινόταν από την κανονική οδό, θα επραγματοποιείτο μυστικά με πλοιάριο, το οποίο θα κατάπλεε στην Κύπρο, σε περιοχή την οποία θα γνώριζαν μόνο μερικά άτομα που θα αποτελούσαν την ομάδα παραλαβής του.

Το πλοιάριο με το οποίο θα έφθανε μυστικά στην Κύπρο φρόντισε να εξασφαλίσει ο εφοπλιστής Α. Ποταμιάνος, όπως ακριβώς είχε συμβεί και κατά τη μυστική του άφιξη στην Κύπρο το καλοκαίρι του 1964. Αναχώρησε από το Πόρτο Χέλι στις 28 Αυγούστου 1971 με προορισμό την Κύπρο. Στο ταξίδι προς την Κύπρο το Γ. Γρίβα συνόδευε ο Κοσμάς Μαστροκόλιας, ο οποίος

επέστρεψε στην Ελλάδα με το ίδιο πλοiάριο (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 5.5.2010, σελ. 100). Το ακριβές σημείο άφιξης δεν είχε εκ των προτέρων ανακοινωθεί. Τις λεπτομέρειες άφιξης, καθώς και το ακριβές σημείο αποβίβασης μετέφερε μερικές μέρες προηγουμένως ο στενός συνεργάτης του Γρίβα Σπ. Παπαγεωργίου, όπως ανέφερε ο ίδιος στην επιτροπή (κατάθεση 30.5.2007). Αυτή την εκδοχή την απέρριψαν άλλα στελέχη της οργάνωσης, μεταξύ των οποίων και ο Λευτέρης Παπαδόπουλος, ο οποίος ήταν και ο επικεφαλής της ομάδας παραλαβής στον κόλπο Πισσουρίου. Η άφιξη έγινε τη νύκτα της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1971 με καθυστέρηση δύο ημερών λόγω θαλασσοταραχής. Μετά την παραλαβή ο Γ. Γρίβας είχε μεταφερθεί στη Λεμεσό. Μέλη της ομάδας παραλαβής στον κόλπο Πισσουρίου εκτός από το Λευτέρη Παπαδόπουλο ήταν και οι Κώστας Παπασταύρου και Στέλιος Στυλιανού.

Την εποχή εκείνη οι πληροφορίες ανέφεραν ότι η αναχώρησή του από την οικία στην οποία διέμενε στην Αθήνα δεν ήταν σε γνώση της χούντας και ότι δεν είχε γίνει αντιληπτή από τους φρουρούς του. Παρ' όλ' αυτά, τα ακόλουθα στοιχεία θέτουν σε αμφισβήτηση την εκδοχή αυτή:

Πρώτον, τις προθέσεις του στρατηγού γνώριζαν οι Α. Ποταμιάνος, Κ. Μαστροκόλιας και τα αδελφία Σκλαβενίτη (Γιάννης και Αθανάσιος), άτομα τα οποία, όπως έχει επιβεβαιωθεί, ήταν έμπιστοι συνεργάτες του δικτάτορα Δ. Ιωαννίδη (καταθέσεις Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 58-59, Ελένης Γεωργιάδου, 12.11.2008, σελ. 36). Τα παραπάνω πρόσωπα ήταν στενοί και έμπιστοι συνεργάτες του Γ. Γρίβα (κατάθεση Σταύρου Σταύρου-Σύρου, 17.6.2009, σελ. 94-98).

Τα παραπάνω άτομα φαίνεται ότι είχαν αναλάβει την οργάνωση και την προετοιμασία της αναχώρησής του από την Αθήνα. Ως εκ τούτου, είναι απίθανο η χούντα (τουλάχιστον η ομάδα Δ. Ιωαννίδη) να αγνοούσε αυτούς τους σχεδιασμούς. Εάν δεν τους κατηύθυνε και τους υποκινούσε μέσα από το ελεγχόμενο στενό περιβάλλον του στρατηγού, το λιγότερο τους γνώριζε.

Ο Αθανάσιος Σκλαβενίτης μετά το θάνατο του Γρίβα ανέλαβε για κάποια περίοδο την ηγεσία της ΕΟΚΑ Β', την οποία και καθοδηγούσε από την Αθήνα. Η άφιξή του στην Κύπρο μετά τη φυγάδευση του Καρούσου δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί η κυπριακή κυβέρνηση είχε πληροφορηθεί τα τεκταινόμενα και ως εκ τούτου αυτή δεν ήταν δυνατή. Η ανάληψη της ηγεσίας είχε συνοδευτεί και με την υπόσχεση να καλύψει τις ανάγκες της οργάνωσης σε οπλισμό και χρήματα (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη). Με την εκδήλωση του πραξικοπήματος, το απόγευμα της 15^{ης} Ιουλίου έφθασε στην Κύπρο με ειδική πτήση και στις 16 Ιουλίου ανέλαβε καθήκοντα στο 2^ο ΕΓ του ΓΕΕΦ.

Ο άλλος στενός συνεργάτης του Γρίβα Κοσμάς Μαστροκόλιας το Μάρτιο του 1974 απελάθηκε από την Κύπρο με απόφαση της κυβέρνησης, λόγω της ύποπτης δραστηριότητάς την οποία ανέπτυξε στην Κύπρο, καθώς και της εμπλοκής του στην επιχείρηση απομάκρυνσης του Γ. Καρούσου.

Η επιτροπή δεν έχει γνώση αν και κατά πόσο τους σχεδιασμούς του Γ. Γρίβα γνώριζε και ο πρώην σωματοφύλακάς του Αριστείδης Παλαΐνης, ο οποίος ήταν μέλος της ομάδας των έμπιστων αξιωματικών του δικτάτορα Δ. Ιωαννίδη.

Δεύτερον, σύμφωνα με μαρτυρίες προς την επιτροπή, κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα υπήρξε σταδιακή μείωση των μελών της αστυνομικής φρουράς στην οικία του Γρίβα στο Χαλάνδρι, γεγονός που ενισχύει την άποψη της διευκόλυνσης της προγραμματισμένης φυγής του.

Τρίτον, αμέσως μετά την άφιξή του στην Κύπρο ο Γ. Γρίβας έτυχε άμεσης υποστήριξης από τους Ελλαδίτες αξιωματικούς που υπηρετούσαν τόσο στην ΕΦ όσο και στην ΕΛΔΥΚ, όπως μάλιστα με λεπτομέρειες θα αναφερθεί στη συνέχεια.

Δεν είναι δυνατή η επιβεβαίωση αν και σε ποιο βαθμό ο Γ. Γρίβας γνώριζε τις παραπάνω σχέσεις των συνεργατών του. Λογικά θα έπρεπε, εάν όχι στο σύνολό τους, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο μέρος τους να τις γνώριζε.

Κάποιοι από τους μάρτυρες οι οποίοι έχουν προσέλθει για κατάθεση στην επιτροπή προέβαλαν ως λόγους της καθόδου του Γ. Γρίβα στην Κύπρο:

- την πρόθεσή του να συνεργασθεί με το Μακάριο για ανατροπή της χούντας και στη συνέχεια να προωθήσουν από κοινού το στόχο της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 5.5.2010, σελ. 68-69),
- τους κινδύνους που ελλόχευαν για την Κύπρο και την εθνική της υπόθεση που προέρχονταν από την τουρκική επεκτατική πολιτική και τις απειλές για εισβολή και διχοτόμηση του νησιού, που συχνά-πυκνά εκτόξευε η εκάστοτε τουρκική πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, και
- την ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και την ανάληψη της εξουσίας, για να προωθήσει την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα (κατάθεση Σπύρου Παπαγεωργίου, 30.5.2007).

Από τα στοιχεία τα οποία η επιτροπή φρόντισε να συλλέξει, καθώς και από τις μαρτυρίες που έλαβε αναφορικά με τις παραπάνω υποθέσεις προκύπτουν τα εξής:

Σε ανακοίνωσή του ο Γ. Γρίβας στις 8 Απριλίου 1970 υποστήριξε: *“[...] Η ενόττης εν Κύπρω θα έλθει, μόνον όταν αποχωρήσει της πολιτικής σκηνής ο κ. Μακάριος και οι καθ’ οιονδήποτε τρόπο υποβοηθήσαντες αυτόν εις τον διχασμόν, προς δημιουργίαν Μακαριακού κράτους και τον καταποντισμόν του ενωτικού αγώνος [...]”*.

Στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Κροίσος Χριστοδουλίδης (5.5.2010, σελ. 135) ανέφερε ότι σε κατ’ ιδίαν συνάντηση που είχε με το Γ. Γρίβα τού είπε ότι επ’ ουδενί δε ζητά την εξόντωση του Μακαρίου, *“απλώς, αν χρειαστεί διά λόγους εθνικού θέματος και μόνον, πιθανόν να τον ανατρέψω, για να τον κάνω στην άκρη και να βάλω την κατάσταση την οποία εγώ θέλω για προσανατολισμό του εθνικού θέματος στην ορθή του θέση”*.

Σε άκρως απόρρητο σημείωμα το οποίο συνέταξε ο Άγγελος Χωραφάς Πληρεξούσιος Υπουργός Β’, με ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 1971 (δηλαδή δύο μήνες μετά την άφιξη του Γρίβα στην Κύπρο), το οποίο αναφερόταν στη *“θέση της Ελληνικής Κυβερνήσεως έναντι της δραστηριότητας του Στρατηγού Γρίβα και των οπαδών του”* καταγράφονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

“Σε περίπτωση αποκηρύξεως της κινήσεώς του”, δηλαδή του Γ. Γρίβα, “εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως θα αποδυναμώση την θέσιν των γριβικών και θα περιορίση, ούτω, τας πιθανότητας ανατροπής της Κυπριακής Κυβερνήσεως η οποία θα ηδύνατο να οδηγήση εις εσωτερικάς περιπετείας”.

“Είναι πράγματι ακριβές ότι μία δήλωσις, οσονδήποτε ανωδύνως και αν συνταχθή, θα εξασθενήση την θέσιν των γριβικών, θα ενισχύση την Κυπριακήν Κυβέρνησιν και θα περιορίση τας πιθανότητας δυναμικών ενεργειών εναντίον της τελευταίας”.

“Οπωσδήποτε, υπό αυτάς τας συνθήκας, θα απετέλει τουλάχιστον περίεργον ενέργειαν μία δήλωσις αποβλέπουσα κατ’ ουσίαν εις ενίσχυσιν του κυπριακού κατεστημένου”.

Το σημείωμα Χωραφά απαντά κατά τρόπο πειστικό στο ερώτημα κατά πόσο η χούντα γνώριζε την κάθοδο του Γ. Γρίβα στην Κύπρο, καθώς και ποιοι ήταν οι λόγοι που η δράση του θα αξιοποιείτο για την προώθηση των δικών της σχεδιασμών.

Εντός του 1969 ο στρατηγός Γρίβας είχε δώσει οδηγίες για στρατολόγηση ανδρών και σύσταση ένοπλων ομάδων. Στόχος η δημιουργία οργάνωσης με στρατιωτική δομή η οποία να είναι σε θέση να εκτελεί στρατιωτικές επιχειρήσεις. Πριν από την άφιξή του στην Κύπρο η οργάνωση αριθμούσε περί τους 560 ένοπλους άνδρες, καθώς και αρκετούς πληροφοριοδότες σε υπουργεία και διάφορες υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Την ευθύνη στρατολόγησης και εξοπλισμού των ανδρών ανέλαβε ο Κροίσος Χριστοδουλίδης, σύμφωνα με την κατάθεσή του στην επιτροπή (κατάθεση 5.5.2010, σελ. 69-75).

Στα τέλη του 1971 είχε ήδη συσταθεί η ΕΟΚΑ Β' με δομή μυστικής στρατιωτικής οργάνωσης, καθώς και η Επιτροπή Συντονισμού Ενωτικού Αγώνα (ΕΣΕΑ), η οποία αποτελούσε την πολιτική της έκφραση.

Πριν από την άφιξή του στην Κύπρο ο Γ. Γρίβας είχε προτείνει στον Α. Ποταμιάνο, ο οποίος και αποδέχθηκε, την εργοδότηση στις επιχειρήσεις του στον Πειραιά ατόμου το οποίο χρησιμοποιήθηκε ως σύνδεσμος μεταφοράς αλληλογραφίας προς το Σωκράτη Ηλιάδη, καθώς και στενού συνεργάτη του Γ. Γρίβα στη Λεμεσό, ο οποίος προφανώς εκτελούσε χρέη συνδέσμου με τον αρχηγό του μετά την άφιξή του στην Κύπρο. Οι Α. Ποταμιάνος και Κ. Μαστροκόλιας ήσαν τα πρόσωπα τα οποία παρέδιδαν και παραλάμβαναν την αλληλογραφία στον Πειραιά. Αριθμός εργαζομένων στο αεροδρόμιο Αθηνών ήσαν μνημένοι και, όποτε χρειαζόταν, προσέφεραν διευκολύνσεις στον κομιστή της αλληλογραφίας (κατάθεση Ελένης Γεωργιάδου, 12.11.2008, σελ. 6-9, 12-14).

Κύριος παραλήπτης της αλληλογραφίας, αλλά και της αποστολής χρημάτων από την Ελλάδα φέρεται ο Σωκράτης Ηλιάδης, ο οποίος σύμφωνα με τον Κίκη Κωνσταντίνου ήταν και ο ταμίας της ΕΟΚΑ Β' (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 21).

Αναφορικά με την προέλευση της χρηματοδότησης της ΕΟΚΑ Β', ο Κροίσος Χριστοδουλίδης ανέφερε στην επιτροπή:

"[...] ξέρω όμως αργότερα ότι ερχόντουσαν χρήματα από την Ελλάδα, διότι έτυχε εγώ να είμαι ο τελευταίος υπεύθυνος της οργανώσεως και ήξερα ότι κάθε μήνα έφθανε κάποιο ποσό, το οποίο είχα υποχρέωση να το διανέμω, για να πληρωθούν οι οικογένειες των ανθρώπων οι οποίοι ήσαν στην παρανομία, ήσαν αντάρτες και καταζητούμενοι.

[...] ανέλαβε η Ελληνική κυβέρνηση, τώρα δεν ξέρω ποιος της Ελληνικής κυβερνήσεως είχε την ευθύνη, απλούστατα ερχόντουσαν λεφτά μέσω του Σκλαβενίτη (Αθανάσιου). Τώρα από πού ήταν η πηγή του ποσού αυτού δεν ξέρω" (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 24-25).

Οι παρακάτω πληροφορίες προέρχονται από υποκλοπές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων που πραγματοποίησε η ΚΥΠ/Κ και οι οποίες δόθηκαν στην επιτροπή:

Την 30^η Ιανουαρίου 1973 ο Ποταμιάνος παρακαλεί το Σ. Ηλιάδη να διαβιβάσει προς το Γρίβα το μήνυμα ότι οι επιστολές και τα χρήματα θα του αποσταλούν μέσω του Κ. Μαστροκόλια.

Την 31^η Οκτωβρίου 1973 ο Ποταμιάνος δίδει διαβεβαίωση στο Σ. Ηλιάδη ότι το θέμα των χρημάτων θα διευθετηθεί και θα αποσταλούν μέσω του Μ.Χ., που βρίσκεται στην Αθήνα.

Την 1^η Νοεμβρίου 1973 ο Σ. Ηλιάδης διατυπώνει παράπονα προς τον Α. Ποταμιάνο για τη στασιμότητα που παρουσιάζει η υπόθεση των χρημάτων και λαμβάνει και πάλι την υπόσχεση ότι θα σταλούν με πρόσωπο που βρίσκεται κοντά του, στο γραφείο του.

Το Νοέμβριο του 1973 ο Σωκράτης Ηλιάδης ερωτά τον Ποταμιάνο αν πήρε από την Αμερική τις προμήθειες των τριακοσίων χιλιάδων δραχμών και αυτός απαντά καταφατικά.

Ο Σ. Ηλιάδης σε τηλεφωνική επικοινωνία του με τον Ποταμιάνο στις 25 Φεβρουαρίου 1974 του αναφέρει ότι έφθασαν τα λεφτά στην ΜΠΑΡΚΛΕΥΣ και ότι προχωρούν κανονικά και με ταχύτητα για το σκοπό.

Το 1972 η ΕΟΚΑ Β' προέβη στην αγορά οπλισμού ο οποίος είχε εισαχθεί παράνομα στην Κύπρο. Η αγορά έγινε από το Λίβανο μετά από σχετική επαφή με Λιβάνιο έμπορο αρμενικής καταγωγής. Αρχικά ο εκπρόσωπος της οργάνωσης προσέγγισε Ισραηλίτες, οι οποίοι όμως διακριτικά αρνήθηκαν. Η καταβολή των χρημάτων για την αγορά του οπλισμού της ΕΟΚΑ Β' έγινε από το Σωκράτη Ηλιάδη, ο οποίος πραγματοποίησε ταξίδι στη Βηρυτό ειδικά για αυτό το σκοπό. Τη μεταφορά του οπλισμού ανέλαβε ομάδα της οργάνωσης, την οποία αποτελούσαν οι Κίκης Κωνσταντίνου (επικεφαλής), Ανδρέας Ππουρής, Κώστας Παπαδούρης και Γεώργιος Χαραλάμπους. Η εκφόρτωση του οπλισμού έγινε στην παραλία του Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου περί τη 15^η Αυγούστου 1972. Επικεφαλής της ομάδας παραλαβής του οπλισμού ήταν ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (καταθέσεις Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 10, 16-18, και Κώστα Παπαδούρη, 30.6.2010, 7.7.2010).

Τα καταζητούμενα μέλη της ΕΟΚΑ Β' λάμβαναν για σκοπούς βιοπορισμού μισθό, τον οποίο κατέβαλλε ο Σωκράτης Ηλιάδης (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 5.5.2010, σελ. 144). Μηνιαίο μισθό λάμβαναν από το Σ. Ηλιάδη και άλλα ανώτατα στελέχη της οργάνωσης.

Διανομή χρημάτων σε διάφορα σωματεία και οργανώσεις προσκείμενες στη χούντα και την ΕΟΚΑ Β' της περιοχής Λευκωσίας γινόταν και από το 2^ο ΕΓ της ΙΙΙ ΑΤΔ την περίοδο κατά την οποία διοικητής ήταν ο Μ. Γεωργίσης (κατάθεση Χάρη Παττίχη, 2.12.2009, σελ. 11).

Επιπροσθέτως των παραπάνω, ο στενός συνεργάτης του Γ. Γρίβα Σπύρος Παπαγεωργίου κατέθεσε στην επιτροπή αλληλογραφία μεταξύ του στρατηγού και του ισχυρού ανδρός του στρατιωτικού καθεστώτος των Αθηνών Δ. Ιωαννίδη τον Οκτώβριο του 1973, η οποία αποκαλύπτει ότι υπήρχε τακτική επικοινωνία και συντονισμός δράσης. Μάλιστα, ο Γ. Γρίβας παραπονείται στην επιστολή του ότι δεν έτυχε της βοήθειας που χρειαζόταν, για να επιτύχει τους στόχους του. Σε απαντητική του επιστολή ο Δ. Ιωαννίδης, η οποία είχε παραληφθεί στις 3 Νοεμβρίου 1973, τον προέτρεπε να κάνει υπομονή, γιατί σύντομα θα συντελούνταν αλλαγές και η βοήθεια θα ήταν δεδομένη. Η αναφορά στην επιστολή "ελπίζω σύντομα έως 10 Νοεμβρίου και εκ νέου μετά 2 Δεκεμβρίου θα ενισχυθούμε σημαντικά" φαίνεται να μην ήταν άσχετη με τη σχεδιαζόμενη ανατροπή του Γ. Παπαδόπουλου και την ανάληψη της εξουσίας από την σκληροπυρηνική ομάδα του Δ. Ιωαννίδη.

Ο Κροίσος Χριστοδουλίδης ανέφερε ότι δεν έτυχε να δει σχέδιο το οποίο να είχε εκπονήσει ο Γ. Γρίβας ή συνεργάτες του για ανατροπή της χούντας, αλλά ούτε και ήταν αποδέκτης τέτοιου σχεδίου (κατάθεση 5.5.2010, σελ. 111).

Κατά τη διάρκεια των τριάντι χρόνων δράσης της οργάνωσης υπό την αρχηγία του Γ. Γρίβα είχε εκπονηθεί αριθμός σχεδίων επιχειρήσεων, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή της επιτροπής.

Στις 19 Δεκεμβρίου 1971 η ΕΟΚΑ Β' κυκλοφόρησε απόρρητο έγγραφο με το κωδικό όνομα "**Επιχείρησης ΣΦΕΝΔΟΝΗ**", το οποίο εκπονήθηκε με οδηγίες του Γ. Γρίβα (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ) και αφορούσε επιχείρηση κατάληψης του Αρχηγείου Αστυνομίας, του Λόχου Αστυνομίας ο οποίος έδρευε πλησίον του Αρχηγείου και του ΡΙΚ. Η εκπόνηση έλαβε χώρα, προτού πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε συνάντηση με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ώστε να διαπιστωθούν οι προθέσεις του.

Το σχέδιο πραξικοπήματος **ΑΠΟΛΛΩΝ**, από στοιχεία τα οποία κατέχει η επιτροπή, φαίνεται ότι διαμορφώθηκε σε διάφορες φάσεις και σε διαφορετικές χρονικές στιγμές. Την τελική επιμέλεια είχε ο Γρίβας, ο οποίος και θα ηγείτο της εφαρμογής του. Το τελικό κείμενο ήταν πολυσέλιδο και παρουσίαζε εξειδίκευση εκτέλεσης ανά επαρχία, πλην της Κερύνειας.

Σύμφωνα με τον Κροίσο Χριστοδουλίδη, ο πρώτος συγγραφέας το σχέδιο ΑΠΟΛΛΩΝ ήταν ο ίδιος, κατόπιν εντολών του Γ. Γρίβα το 1968. Το σχέδιο αυτό υπέστη συμπληρώσεις μετά το 1971, με βάση τα νέα δεδομένα τα οποία είχαν δημιουργηθεί. Στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου επί ΕΟΚΑ Β' συνέβαλαν εκτός από το Γ. Γρίβα και οι Γ. Καρούσος και Σταύρος Σταύρου-Σύρος. Η οδηγία που είχε ο Κροίσος Χριστοδουλίδης από το Γ. Γρίβα ήταν:

“Κυοφορείται αντεθνική λύση του κυπριακού προβλήματος, φτιάξε μου ένα μηχανισμό μέσα στις ένοπλες δυνάμεις, στην αστυνομία και τον κυβερνητικό μηχανισμό της Κύπρου, έναν τέτοιο που να είμεθα εις θέσιν να καταλάβουμε την αρχή, εάν παραστεί ανάγκη” (κατάθεση 19.5.2010, σελ. 66-69).

Η πρώτη έκδοση του σχεδίου επί ΕΟΚΑ Β' φέρει ημερομηνία 27 Μαρτίου 1972 και υποβλήθηκε από το Γ. Καρούσο (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ) προς το Γ. Γρίβα (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ). Ως στόχοι προσβολής είχαν καθορισθεί το Προεδρικό, η Αρχιεπισκοπή, το αεροδρόμιο Λευκωσίας, η Cyta, το Αρχηγείο Αστυνομίας-ΡΙΚ, αστυνομικοί σταθμοί στη Λευκωσία κ.α.

Η δεύτερη έκδοση φέρει ημερομηνία 14 Ιουνίου 1972 και υπογραφή του Γ. Καρούσου (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ). Αποστολή της επιχείρησης, όπως αναφέρεται, είναι *“η κατάλυσις της εξουσίας του Μακαρίου και η ανάληψις αυτής υπ' ημών”*.

Η τρίτη έκδοση του σχεδίου ΑΠΟΛΛΩΝ φέρει ημερομηνία 25 Φεβρουαρίου 1973 και αφορά επιχείρηση κατάλυσης των αρχών και κατάληψης της εξουσίας. Το σχέδιο αποκαλύφθηκε κατά τη σύλληψη του Σταύρου Σταύρου-Σύρου στη Λεμεσό στις 9 Αυγούστου 1973.

Στο χειρόγραφο προσχέδιο για τον τομέα της Λεμεσού (ΟΥΡΑΝΟΣ), με ημερομηνία 25 Φεβρουαρίου 1973, πρέπει να έγιναν διορθώσεις από Ελλαδίτη αξιωματικό, γιατί σε κάποιο σημείο η λέξη ΣΥΤΑ διορθώνεται με τη λέξη ΣΙΤΑ. Δεν είναι δυνατό να προέβη σε τέτοια διόρθωση Κύπριος, ο οποίος είναι γνώστης της έννοιας της λέξης. Σημειώνεται ότι η ίδια διατύπωση υπάρχει και στο σχέδιο ΕΡΜΗΣ, το οποίο είχε εκπονηθεί το Γενάρη του 1970 από το Δ. Παπαποστόλου.

Στις 2 Μαρτίου 1973 ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ) εκπόνησε το σχέδιο **ΓΡΟΝΘΟΣ**. Σκοπός του σχεδίου ήταν ο καθορισμός των μέτρων και της διαδικασίας επιβολής αντιποίνων κατά συλλήψεων-απαγωγών και κακοποιήσεων στελεχών και μελών της ΕΟΚΑ Β' από την αστυνομία και άλλες αντίπαλες ομάδες.

Το σχέδιο δράσης **ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ** εκπονήθηκε από το Γ. Καρούσο (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ) και φέρει ημερομηνία 8 Απριλίου 1973. Η εφαρμογή του σχεδίου αποσκοπούσε στην *“ασφάλεια των εν τη πρωτευούση ημετέρων από παρανόμους ενεργείας των παρακρατικών και η άμεσος αντίδρασις δι' ανταποδόσεως των προσβολών των”*. Το σχέδιο αποτελείτο από σειρά μικροεπιχειρήσεων ανταπόδοσης ενεργειών, οι οποίες θα διενεργούνταν μόνο κατόπιν διαταγής.

Στον επισυναπτόμενο στο σχέδιο πίνακα ως ενέργειες αναφέρονται:

- απαγωγές προσώπων (Παπαϊωάννου, Λυσσαρίδη, Τομπάζου, Λοϊζιά),
- τοποθέτηση εκρηκτικών (Υπουργείο Παιδείας),
- καταστροφή εγκαταστάσεων (“Ο Φιλελεύθερος”, “Χαραυγή”),
- προσβολή συγκεντρωμένων προσώπων στην πολυκατοικία Λυσσαρίδη.

Στις 11 Μαρτίου 1973 ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ) εκπόνησε το σχέδιο **ΤΥΦΩΝ**. Αυτό αφορούσε τον καθορισμό συγκεκριμένων μεθόδων ενέργειας και αποστολών, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίπαλος θα ήθελε να εντοπίσει, εγκλωβίσει, συλλάβει ή απειλήσει από

θέση ισχύος διά εξοντώσεως ηγετικά στελέχη και καταζητούμενους της ΕΟΚΑ Β'. Στον επισυναπτόμενο στο σχέδιο κατάλογο αναφέρονται τα ονόματα των ατόμων που οι άνδρες της ΕΟΚΑ Β' θα συλλάμβαναν.

Στις 11 Ιουλίου 1973 ο Γ. Γρίβας (ΑΕ/2) συνέταξε Γενικό Σχέδιο Ενέργειας με την κωδική ονομασία **ΝΙΚΗ**. Σκοπός του σχεδίου η κατάληψη της εξουσίας διά την επαναφορά και λύση του Κυπριακού εντός των πλαισίων της αυτοδιάθεσης. Για την εκτέλεση του σχεδίου προβλεπόταν η συμμετοχή και τμημάτων της ΕΦ (Ουλαμός Τ/Θ και Ουλαμός Αρμάτων).

Στις 23 Ιουλίου 1973 ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (ΚΟΝΔΥΛΗΣ) κυκλοφόρησε έγγραφο με στοιχεία που αφορούσαν την άσκηση **ΕΞΠΡΕΣ ΕΝΑ**. Η άσκηση αποσκοπούσε στον έλεγχο της κατάστασης Γενικής Επιφυλακής και Δράσης του δικτύου αγγελιαφόρων της οργάνωσης και βεβαίωση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητάς της με ταυτόχρονη εκπαίδευση του προσωπικού στην ανάληψη σοβαρών καθηκόντων. Η άσκηση προγραμματίσθηκε να εκτελεσθεί την Πέμπτη 27 Ιουλίου 1973.

Το σχέδιο **ΚΕΡΑΥΝΟΣ** (άγνωστος ο συγγραφέας και άγνωστη η ημερομηνία έκδοσης) αφορούσε ενέργεια κατάληψης του Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Λεμεσού.

Σε έγγραφο της οργάνωσης τα οποία κατέχει η επιτροπή αναφέρεται και το σχέδιο επιχείρησης **ΑΛΩΠΗΞ**, το οποίο όμως δε βρίσκεται στην κατοχή της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι την αυθεντικότητα των σχεδίων ΝΙΚΗ, ΓΡΟΝΘΟΣ, ΤΥΦΩΝ και ΒΡΟΝΤΗ επιβεβαίωσε στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (κατάθεση 17 Ιουνίου 2009, σελ. 126-132).

Κρίση στις σχέσεις Λευκωσίας-Αθηνών - Παραλαβή τσεχοσλοβακικού οπλισμού

Από την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας οι σχέσεις Λευκωσίας-Αθηνών ταλανίζονταν από το ζήτημα ποιος θα έχει το προβάδισμα ή τον τελευταίο λόγο στη διαχείριση του Κυπριακού. Αυτό αποτέλεσε σε πολλές περιπτώσεις πρόβλημα και οδήγησε σε ένταση των σχέσεων. Η Αθήνα φέροντας τον τίτλο του εθνικού κέντρου ήθελε να έχει τον αποφασιστικό ρόλο στο Κυπριακό, υποστηρίζοντας ότι τα τεκταινόμενα στην Κύπρο θα μπορούσε να είχαν επιπτώσεις στον ευρύτερο ελληνισμό. Από την άλλη, η Λευκωσία υποστήριζε ότι αποτελούσε μεν κομμάτι του ελληνισμού, αλλά ταυτόχρονα ήταν ανεξάρτητο κράτος με χωριστές πολιτειακές δομές. Αποδεχόταν τη συνεννόηση και το συντονισμό με την Αθήνα, επιφύλασσε όμως στον εαυτό της το δικαίωμα να έχει τον τελευταίο λόγο.

Στο πλαίσιο των παραπάνω αντιλήψεων η Αθήνα ακόμα και μετά την αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας επιδίωξε για τους δικούς της λόγους να έχει, αν ήταν δυνατό, τον πλήρη έλεγχο της ΕΦ, για να μπορεί να ελέγχει και το Μακάριο.

Από την άλλη, ο Μακάριος σε μια προσπάθεια ενδυνάμωσης της θέσης του επιχείρησε να ενισχύσει την Αστυνομική Δύναμη, στην οποία ασκούσε μεγαλύτερο έλεγχο. Σε δύο περιπτώσεις προχώρησε στην εισαγωγή τσεχοσλοβακικού οπλισμού. Αν και οι δύο περιπτώσεις παρουσιάζουν κοινά σημεία, εντούτοις δεν είναι ταυτόσημες.

Το 1966 έγινε η πρώτη εισαγωγή οπλισμού με στόχο την αντικατάσταση και εκσυγχρονισμό του οπλισμού της αστυνομίας και ειδικότερα του τμήματος (το πρώτο Εφεδρικό Σώμα) που είχε την αποστολή να αντιμετωπίσει τις τουρκικές ενέργειες. Ο οπλισμός αυτός περιλάμβανε, εκτός από ελαφρά αυτόματα, οπλοπολυβόλα, καθώς και τεθωρακισμένα οχήματα. Η άφιξη και παραλαβή αποκαλύφθηκε συνεπεία ενός μικροατυχήματος κατά την εκφόρτωση των κιβωτίων.

Αρχικά αντέδρασαν ο στρατηγός Γρίβας και η ελληνική κυβέρνηση και απαίτησαν ο οπλισμός να τεθεί υπό τον έλεγχο της Μεραρχίας. Στη συνέχεια αντέδρασε και η Τουρκία, η οποία απειλίζει να διακόψει τον ελληνοτουρκικό διάλογο που είχε αρχίσει με στόχο την επίλυση του Κυπριακού.

Τελικά η κυπριακή κυβέρνηση, μετά την απειλή της ελληνικής κυβέρνησης να διακόψει τις διπλωματικές σχέσεις με τη Λευκωσία (15.12.1966), υπέκυψε στις πιέσεις και αποδέχθηκε ο οπλισμός να μεταφερθεί στις αποθήκες της αστυνομίας και να επιθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από την ΟΥΝΦΙΚΥΠ.

Το Γενάρη του 1972 έγινε η δεύτερη εισαγωγή τσεχοσλοβακικού οπλισμού. Ο κατάλογος ετοιμάστηκε σε συνεργασία του Α/ΓΕΕΦ Χ. Χαραλαμπίδου με το Χρ. Βενιαμίν, γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος μυστικά είχε προβεί και στη σχετική παραγγελία τον Ιούνιο του 1971. Αυτό επιβεβαιώνεται και από το βιβλίο του Χαραλαμπίδου "Περιμένοντας τον Αττίλα" (σελ. 114).

Ως λόγος προβλήθηκε, όπως και στην περίπτωση του 1966, η ενίσχυση της αστυνομίας, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των Τουρκοκυπρίων, που αυτή τη φορά εκδηλώνονταν στην περιοχή του χωριού Τζιάος το Μάιο του 1971. Η επιχείρηση στην Κοφίνου δημιούργησε προηγούμενο που δικαιολογούσε τον εξοπλισμό της αστυνομίας, ώστε η όποια επιχείρηση εναντίον τουρκοκυπριακού θύλακα να εμφανίζεται ως προσπάθεια αποκατάστασης της τάξης και όχι ως στρατιωτική επιχείρηση.

Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση θα έπρεπε να είχε πληροφορηθεί και για τις κινήσεις συγκρότησης παράνομων ένοπλων ομάδων, δεδομένου ότι η στρατολόγηση των ανδρών που θα επάνδρωναν στη συνέχεια την ΕΟΚΑ Β' βρισκόταν σε προχωρημένο στάδιο.

Ο Χαραλαμπίδου ανέφερε ότι το ΓΕΕΦ είχε συμφωνήσει στην παραγγελία του οπλισμού, γιατί θα αντικαθιστούσε τον πεπαλαιωμένο οπλισμό των Μονάδων Καταδρομών, τον οποίο θα παραλάμβανε η αστυνομία. Δεν αποκλείεται στην πορεία ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος με αφορμή την άφιξη στην Κύπρο του Γ. Γρίβα και την ίδρυση της ΕΟΚΑ Β' να αποφάσισε να διαθέσει τον οπλισμό για ενίσχυση της αστυνομίας προς αντιμετώπιση παράνομων ενεργειών και όχι στην ΕΦ.

Το 2^ο ΕΓ/ΓΕΕΦ στις 25 Ιανουαρίου 1972 (επικοινωνία Δασκαλόπουλου-Λαλαούνη, στοιχεία ΚΥΠ) ενημερώθηκε για τον απόπλου από λιμάνι της Γιουγκοσλαβίας του πλοίου που θα μετέφερε τον οπλισμό στην Κύπρο. Ο οπλισμός εκφορτώθηκε στο λιμάνι του Ξερού και μεταφέρθηκε στο μεταλλείο Μιτσερού για αποθήκευση από άνδρες της προεδρικής φρουράς. Την εκφόρτωση παρακολουθούσε και η ΕΟΚΑ Β', συζητήθηκε μάλιστα και η οργάνωση επιχείρησης υφαρπαγής του οπλισμού (κατάθεση Μ. Καλογερόπουλου, 3.10.2007, σελ. 67-68).

Το γεγονός ήλθε στη δημοσιότητα από δημοσίευμα της αθηναϊκής εφημερίδας "Εστία" την 1^η Φεβρουαρίου 1972, έπειτα από πληροφορία που δόθηκε στην εφημερίδα από τη Λευκωσία.

Στις 9 Φεβρουαρίου 1972 συγκλήθηκε στην Αθήνα υψηλού επιπέδου σύσκεψη για το θέμα. Την απόφαση μετέφερε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ο πρέσβης της χούντας στη Λευκωσία Κ. Παναγιωτάκος. Αυτή αποτελούσε διακοίνωση και ουσιαστικά απαιτούσε από το Μακάριο την παράδοση του οπλισμού στην ΟΥΝΦΙΚΥΠ για φύλαξη και το σχηματισμό κυβέρνησης εθνικής ενότητας με τη συμμετοχή αντιπροσώπων από την εθνικόφρονα παράταξη.

Η πρόκληση και η όξυνση τεχνητής κρίσης από την πλευρά της χούντας δεν ήταν τυχαία. Όπως έχει αποδειχθεί, την ίδια περίοδο προγραμματιζόταν η πραξικοπηματική ανατροπή του Μακαρίου (15.2.1972), αλλά ταυτόχρονα βρισκόταν σε εξέλιξη και η ετοιμασία για εκδήλωση εκκλησιαστικής κρίσης, όπως θα γίνει εκτενής αναφορά παρακάτω.

Η ματαίωση του πραξικοπήματος το Φεβρουάριο του 1972

Της απόφασης για πραξικοπηματική ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προηγήθηκε τον Ιανουάριο του 1972 η απειλητική υπόδειξη της χούντας προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο να αποχωρήσει από την προεδρία της Δημοκρατίας και την ενεργό πολιτική.

Το Φεβρουάριο του 1972 η χούντα των Αθηνών αποφάσισε την ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου χρησιμοποιώντας δυνάμεις της ΕΦ. Πρωταγωνιστές στην εκτέλεση του πραξικοπήματος ήσαν ο κουμπάρος του Δ. Ιωαννίδη και τότε διοικητής της ΕΛΔΥΚ Παύλος Παπαδάκης και ο Ανδρέας Κονδύλης.

Η ενέργεια περιήλθε σε γνώση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και της κυπριακής κυβέρνησης από υποκλοπή τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ της ελληνικής πρεσβείας στη Λευκωσία και του Υπουργείου Εξωτερικών στην Αθήνα. Τις πρωινές ώρες της 14^{ης} Φεβρουαρίου 1972 ο Κ. Παναγιωτάκος ζήτησε από την Αθήνα το πράσινο φως για διενέργεια του πραξικοπήματος. Το αίτημα επανέλαβε αργότερα και ο διευθυντής του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΕΦ Παντελής Λαλαούνης προς την ελληνική ΚΥΠ στην Αθήνα.

Συγκεκριμένα, από το περιεχόμενο των υποκλοπέντων τηλεφωνημάτων (από την ΚΥΠ/Κ) στις 14 Φεβρουαρίου 1972 μεταξύ του πρέσβη Κ. Παναγιωτάκου και των Αλεξανδρή (ζητήθηκε ο Χωραφάς, αλλά απουσίαζε) και Ξένου του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών επιβεβαιώνονται τα εξής:

- Στις 13 Φεβρουαρίου 1972 οι ΗΠΑ έδωσαν προφορικά τη συγκατάθεσή τους για διενέργεια του πραξικοπήματος. Ο Αλεξανδρή ανέφερε επί λέξει: *“Ο κ. υπουργός είχε υπ’ όψη του και το ότι από την πλευρά της άλλης, της υπέρ του Ατλαντικού είχε δοθεί προφορικά χθες διά του συμβούλου του ΟΚ. Ο Κ. Παναγιωτάκος συμπλήρωσε “το GREEN LIGHT επομένως”*. Δεν έχει επιβεβαιωθεί αν η προφορική συγκατάθεση δόθηκε από αξιωματούχο της αμερικανικής κυβέρνησης ή του Υπουργείου Εξωτερικών ή της CIA.
- Ο Κ. Παναγιωτάκος επιμένει για την ανάγκη να δοθεί η εντολή διενέργειας του πραξικοπήματος και απευθυνόμενος προς τον Αλεξανδρή αναφέρει: *“Δεν ξέρω, πάντως, αν δε γίνει σήμερα, θα χάσουμε το λεωφορείο”*.
- Σε στιχομυθία του με τον Ξένο ο Παναγιωτάκος αναφέρει:
“Πες του (του υπουργού) φοβούμαι, αν δε γίνει, θα έχουμε περιπλοκές”.
“Εντάξει, κάνετε ό,τι καταλαβαίνετε, αλλά γρήγορα πρέπει να γίνει ό,τι γίνει”.
“Εφόσον τη στιγμή κατά την οποία εδόθη το GREEN LIGHT από αλλού”.

Κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνδιάλεξης του Παναγιωτάκου με τον Ξένο στο γραφείο του στην ελληνική πρεσβεία παρών ήταν και ο τότε Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος.

Την υποκλοπή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, καθώς και το περιεχόμενό τους επιβεβαίωσε στην κατάθεσή του στην επιτροπή (3.3.2010) ο Μίκης Μιχαηλίδης, υπάλληλος στο ΠΙΚ, ο οποίος εκτελούσε εθελοντικά χρέη τεχνικού υποκλοπών της ΚΥΠ. Ο ίδιος μάρτυρας επιβεβαίωσε και την ενημέρωση που είχε σχετικά με το θέμα ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος (κατάθεση Μίκη Μιχαηλίδη, 3.3.2010, σελ. 72-73).

Για το γεγονός αυτό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημέρωσε τον Πρόεδρο της Βουλής Γλαύκο Κληρίδη, από τον οποίο ζήτησε να μεταφέρει την πληροφορία στον Αμερικανό πρέσβη στη Λευκωσία.

Το μεσημέρι της 14^{ης} Φεβρουαρίου 1972 ο Γλ. Κληρίδης συναντήθηκε με τον Αμερικανό πρέσβη Πόπερ και τον ενημέρωσε για την έγκυρη πληροφορία της κυβέρνησης για το σχεδιαζόμενο πραξικόπημα. Ο Πόπερ δεσμεύθηκε να μεταφέρει την πληροφορία στην κυβέρνησή του.

Σύμφωνα με στοιχεία από το Αρχείο της ΚΥΠ, την ίδια χρονική περίοδο, παραμονές της εκδήλωσης του σχεδιαζόμενου πραξικοπήματος ανατροπής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ο στρατηγός Γ. Γρίβας είχε πραγματοποιήσει συναντήσεις με τους φερόμενους ως πρωταγωνιστές του πραξικοπήματος.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1972 μετέβη στη Λευκωσία, όπου και είχε συνάντηση με τον Έλληνα πρέσβη Κ. Παναγιωτάκο, με στελέχη του κλιμακίου της ΚΥΠ/Ε, το Σωκράτη Ηλιάδη και άλλους παράγοντες, και στη συνέχεια μετέβη στο στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ.

Την επομένη, 11 Φεβρουαρίου 1972, είχε συνάντηση στο ΓΕΕΦ με τον Αρχηγό της ΕΦ αντιστράτηγο Χαραλαμπίοπουλο, ο οποίος μόλις είχε επιστρέψει στη Λευκωσία από την Αθήνα, όπου είχε μεταβεί για τη λήψη οδηγιών και εντολών. Φαίνεται ότι τόσο η επίσκεψη του Α/ΓΕΕΦ στην Αθήνα όσο και οι ληφθείσες οδηγίες δεν πρέπει να ήσαν άσχετες με την εκδήλωση του ήδη προγραμματισθέντος για τις 15 Φεβρουαρίου 1972 πραξικοπήματος. Την επιθυμία του Γρίβα για συνάντηση με τον Α/ΓΕΕΦ μετέφερε στον επιτελάρχη του ΓΕΕΦ Ραγκούση ο διοικητής της Ι ΑΤΔ (Αμμοχώστου) συνταγματάρχης Γιάννης Ζαχαρίας.

Τελικά το πραξικόπημα ματαιώθηκε. Πιθανοί λόγοι για τη ματαίωσή του ήταν η παρέμβαση των ΗΠΑ προς το στρατιωτικό καθεστώς των Αθηνών μετά τη διαρροή του εγχειρήματος, αλλά και η μαζική κινητοποίηση του λαού, ο οποίος διανυκτέρευσε στην πλατεία της Αρχιεπισκοπής. Στις 15 Φεβρουαρίου 1972 πραγματοποιήθηκε ογκώδης συγκέντρωση υποστήριξης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή, για την κινητοποίηση του λαού και την ασφαλή μετάβασή του στη Λευκωσία ένοπλες ομάδες πολιτών προστάτευαν τις κύριες οδικές αρτηρίες από πιθανές ενέργειες της ΕΟΚΑ Β' ή και τμημάτων της ΕΦ.

Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως κατέθεσε στην επιτροπή εθνοφρουρός ο οποίος υπηρετούσε στην 33^η ΜΚ, στη μονάδα έγινε αντικατάσταση του ατομικού οπλισμού των καταδρομέων, οι οποίοι χρεώθηκαν αυτόματα όπλα, και στη μοίρα μεταστάθμευσαν οχήματα μεταφοράς προσωπικού από το ΛΓΜ. Η μοίρα είχε τεθεί σε συναγερμό για μερικές ημέρες. Οι καταδρομείς είχαν πληροφορηθεί εκ των υστέρων από τους οικείους τους τα περί διενέργειας πραξικοπήματος (κατάθεση Μιχάλη Ιερείδη, 20.1.2010, σελ. 12-14, 16).

Λόγω ακριβώς της διαρροής, όπως θα δούμε στη συνέχεια, το 1974 η χούντα εφάρμοσε άλλο τρόπο επικοινωνίας με την πραξικοπηματική ηγεσία της ΕΦ για μεταβίβαση των οδηγιών που αφορούσαν την εκδήλωση του πραξικοπήματος.

Την πληροφορία για διενέργεια πραξικοπήματος με σκοπό την ανατροπή του πρώτος μετέφερε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ο πρέσβης της Σοβιετικής Ένωσης, ο οποίος τον συνάντησε στις 11 Δεκεμβρίου 1971. Χαρακτηριστικά ο Σοβιετικός πρέσβης ανέφερε στο Μακάριο ότι στην τελευταία σύνοδο του ΝΑΤΟ (προφανώς πρόκειται για τη σύνοδο του Ιουνίου του 1971 στη Λισαβόνα), όπου συζητήθηκε και το Κυπριακό, αποφασίσθηκε να δοθεί λύση το γρηγορότερο δυνατό και η λύση αυτή να είναι προς το συμφέρον της συμμαχίας.

Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο για την επίτευξη του σκοπού του το ΝΑΤΟ να προέβαινε σε ανατροπή του Μακαρίου (Νίτσα Χριστοδούλου, *ΜΑΚΑΡΙΟΣ ένα προσωπικό ημερολόγιο*, σελ. 53).

Την παραπάνω πληροφορία φαίνεται ότι επιβεβαίωσε και ο Γερμανός πρέσβης στην Αθήνα, ο οποίος σε σημείωμα που απέστειλε στο συνάδελφό του στη Λευκωσία τού ανέφερε ότι

η ελληνική κυβέρνηση είχε συμφωνήσει με την Τουρκία τον παραμερισμό του Μακαρίου από την εξουσία και ότι η Τουρκία απλώς δίνει πίστωση χρόνου στην Ελλάδα. Η πληροφορία αυτή μεταφέρθηκε και στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στις αρχές Μαρτίου του 1972 (Νίτσα Χριστοδούλου, *ΜΑΚΑΡΙΟΣ ένα προσωπικό ημερολόγιο*, σελ. 72).

Η συνάντηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου με το Γεώργιο Γρίβα το Μάρτιο του 1972

Η παρουσία στην Κύπρο του Γ. Γρίβα και η ίδρυση της ΕΟΚΑ Β' ήταν πλέον γεγονός.

Η πρωτοβουλία για την πραγματοποίηση της συνάντησης των δύο ανδρών ανήκε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Στις 19 Φεβρουαρίου 1972 διεμήνυσε την επιθυμία του προς το Γ. Γρίβα με το Σωκράτη Ηλιάδη. Όπως ο ίδιος ανέφερε, ήθελε να συναντηθεί με το στρατηγό, γιατί πίστευε ότι υπάρχει δυνατότητα να συνεννοηθούν και να σώσουν τον τόπο (Νίτσα Χριστοδούλου, *ΜΑΚΑΡΙΟΣ ένα προσωπικό ημερολόγιο*, σελ. 66).

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος οδηγήθηκε σε αυτή την απόφαση κατά πάσαν πιθανότητα μετά τις σοβαρές εξελίξεις οι οποίες σημειώθηκαν εκείνη την περίοδο, όπως η ματαίωση του πραξικοπήματος, η τροπή που έλαβε η εισαγωγή του τσεχοσλοβακικού οπλισμού, η υποβόσκουσα εκκλησιαστική κρίση, οι κακές σχέσεις με τη χούντα, αλλά και οι πιέσεις που ασκούσε η χούντα και όπως αυτές είχαν εκφραστεί με τη διακοίνωση που προηγήθηκε.

Ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος ανέφερε στην κατάθεσή του (κατάθεση τέως βασιλιά των Ελλήνων Κωνσταντίνου, 10.12.2009, σελ. 29) ότι ο ίδιος προέτρεψε τους δύο άνδρες, λόγω των φιλικών σχέσεων που είχε και με τους δύο, να συναντηθούν και να επιλύσουν τις διαφορές τους. Για το σκοπό αυτό, όπως ανέφερε, ζήτησε από το στρατηγό εν αποστρατεία Ανδρέα Σιαπκαρά να αναλάβει ρόλο μεσολαβητή. Είναι γεγονός ότι ο Α. Σιαπκαράς επισκέφθηκε την Κύπρο και συναντήθηκε και με τους δύο χωριστά.

Στις 12 Μαρτίου 1972 ο πρέσβης της Κύπρου στο Παρίσι Πόλυς Μοδινός επικοινωνήσε με τον Αρχιεπίσκοπο, για να του διαβιβάσει την πληροφορία ότι ο βασιλιάς Κωνσταντίνος επικοινωνήσε με το Γ. Γρίβα διά μέσου αξιωματικού (Α. Σιαπκαράς) και τον συμβούλευσε να συμφιλιωθεί με το Μακάριο. Ο Γρίβας εξέφρασε την προθυμία του για συμφιλίωση, αρκεί ο Μακάριος να τον όριζε αρχηγό του στρατού. Ο βασιλιάς ανέμενε την απάντηση του Μακαρίου, για να τη διαβιβάσει στο Γρίβα και η απάντηση του Μακαρίου ήταν καταρχάς "ναι".

Στις 13 Μαρτίου 1972 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος διαβίβασε με το γιατρό Μάριο Τριτοφτίδη και νέα πρόσκληση προς το στρατηγό Γρίβα για συνάντηση, θεωρώντας την αναγκαία.

Την 21^η Μαρτίου 1972 συναντήθηκαν με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο εκ μέρους του Γ. Γρίβα ο Μάριος Τριτοφτίδης και ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος, για να προετοιμάσουν τη συνάντηση.

Η αρχική εισήγηση από την πλευρά των απεσταλμένων του Γρίβα ήταν η συνάντηση να πραγματοποιηθεί στις 23 Μαρτίου 1972 σε ερημική περιοχή, στην οποία θα μεταφερόταν ο Αρχιεπίσκοπος χωρίς την παρουσία της φρουράς του. Η πρόταση αρχικά έγινε αποδεκτή από τον Αρχιεπίσκοπο, όμως στη συνέχεια μετά από δεύτερες σκέψεις απορρίφθηκε και έτσι η συνάντηση ναυάγησε.

Τελικά συμφωνήθηκε η συνάντηση να πραγματοποιηθεί στο σπίτι της αδελφής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Μαρίας Χατζηκλεάνθους, το οποίο βρισκόταν στην περιοχή του ξενοδοχείου "Χίλτον".

Οι δύο άνδρες συναντήθηκαν στις 26 Μαρτίου 1972. Η μεταξύ τους συζήτηση έγινε χωρίς την παρουσία των συνεργατών τους. Ως εκ τούτου, το τι διημείφθη κανένας δεν μπορεί να το

επιβεβαιώσει. Ο καθένας γνωρίζει αυτά που μετέφεραν οι δύο άνδρες στο περιβάλλον τους, καθώς και το περιεχόμενο των επιστολών τις οποίες αντάλλαξαν στη συνέχεια διά μέσου του Μ. Τριτοφτίδη.

Η πλευρά του στρατηγού Γρίβα ισχυρίζεται ότι στη συνάντηση συμφωνήθηκε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος να περιορισθεί στα εκκλησιαστικά του καθήκοντα και την προεδρία της Δημοκρατίας να αναλάβει κοινά αποδεκτός υποψήφιος. Στη συνέχεια κατηγόρησε μάλιστα τον Αρχιεπίσκοπο ότι αθέτησε τη συμφωνία και δικαιολόγησε τη δράση της ΕΟΚΑ Β'.

Από την πλευρά του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο Μακάριος δεν είχε συμφωνήσει με την εισήγηση του Γρίβα για Πρόεδρο κοινής αποδοχής, αλλά επιφυλάχθηκε να απαντήσει. Την επιφύλαξη για την απάντηση επιβεβαίωσε και ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος, ο οποίος ανέφερε ότι σε αυτό το σημείο της συνάντησης ήταν και ο ίδιος παρών (κατάθεση 17.6.2009, σελ. 113-115). Τελικά η απάντηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ήταν αρνητική και αντιπρότεινε στο Γ. Γρίβα να εγκαταλείψει την παρανομία και να προχωρήσει σε ανοικτή πολιτική δράση.

Σε επιστολή την οποία απέστειλε στις 17 Μαΐου 1972 ο Μ. Τριτοφτίδης προς το Γ. Γρίβα αναφέρει χαρακτηριστικά:

“Προς αποφυγήν οιωνδήποτε παρεξηγήσεων θα επεθύμουν να διευκρινίσω τα λεχθέντα υπ’ εμού προς τον σύνδεσμόν σας όσον και προς τον Μακαριώτατον κατά την συνάντησίν μου της 6ης Μαΐου.

Εκ της αναγνώσεως των δύο κειμένων του ιδικού σας ημ. 17 Απριλίου 1972 και του Μακαριωτάτου ημ. 4 Μαΐου 1972, τα οποία είχατε την ευγενή καλωσύνην να μου αποστείλετε, διεπιστώθη ότι εδίδετο διάφορος εξήγησις ως προς τα μεταξύ υμών και του Μακαριωτάτου συζητηθέντα κατά τη συνάντησίν σας της 26ης Μαρτίου 1972.

[...] Ποία θέματα συνεζητήσατε και επί ποίων εκ τούτων συνεφωνήσατε ουδεμίαν γνώσιν είχαν, μέχρι της ημέρας ότε έλαβον γνώσιν των δύο αναφερομένων εγγράφων, ότε και αντελήφθην ότι υπήρχε διαφορά γνώμης”.

Επιπρόσθετη επιβεβαίωση των παραπάνω προκύπτει και από επιστολή την οποία απέστειλε ο στρατηγός Α. Σιαπκαράς προς το στρατηγό Γρίβα στις 15 Ιουνίου 1972 και την οποία κοινοποίησε και προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο με την ίδια ημερομηνία, όπου διαπιστώνεται ότι μετά από 3 πολύωρες, όπως αναφέρει, συναντήσεις με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ο τελευταίος τον παρακάλεσε να μεταφέρει στο Γρίβα το μήνυμα ότι συμφωνεί με το σκοπό, διαφωνεί όμως ως προς τη μεθόδευση και ότι εμμένει σε ό,τι διατύπωσε εις την επιστολή την οποία είχε αποστείλει στο Γρίβα.

Οι παραπάνω επιστολές βρίσκονται στο αρχείο της επιτροπής.

Χούντα και μέσα μαζικής ενημέρωσης

Είναι φυσικό τα μέσα ενημέρωσης και κυρίως ο έντυπος τύπος της εποχής να μην είχαν εξαιρεθεί από τις προσπάθειες της χούντας για έλεγχο και καθοδήγηση. Η προσπάθεια επικεντρώθηκε κυρίως στις αντιπολιτευόμενες το Μακάριο εφημερίδες, κατά πρώτο λόγο στις εφημερίδες “Πατρίς”, “Εθνική”, “Πρωινή” και “Μεσημβρινή” και κατά δεύτερο λόγο στις εφημερίδες “Γνώμη” και “Η Μάχη”.

Ο έλεγχος και η καθοδήγηση της αρθρογραφίας και της εν γένει πολιτικής αυτών των εφημερίδων στηρίζονταν κατά κύριο λόγο στη χρηματοδότηση, χωρίς ενδεχομένως να αποκλείεται και η χρησιμοποίηση άλλων μέσων.

Κύρια πηγή χρηματοδότησης όλων των προαναφερθεισών εφημερίδων φαίνεται ότι ήταν η ελληνική πρεσβεία στη Λευκωσία.

Κέντρα καθοδήγησης ήταν το κλιμάκιο της ΚΥΠ/Ε στη Λευκωσία και το 2^ο ΕΓ του ΓΕΕΦ.

Κύρια πηγή πληροφόρησης της επιτροπής, καθώς και συγκέντρωσης στοιχείων αποτέλεσε το Αρχείο της ΚΥΠ/Κ, όπως και η αλληλογραφία του Σωκράτη Ηλιάδη με τον Ανδρέα Ποταμιάνο.

Από την υπάρχουσα αλληλογραφία μεταξύ Σ. Ηλιάδη και Α. Ποταμιάνου προκύπτει ότι από το 1964 αντιμακαριακοί κύκλοι συζητούσαν την έκδοση εφημερίδας η οποία να αντιπαρατίθεται και να αντιπολιτεύεται τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, καθώς και να προπαγανδίζει υπέρ της ένωσης. Οι κύκλοι αυτοί επίμονα ζητούσαν από την Αθήνα (μέσω του Α. Ποταμιάνου) τη χρηματοδότηση της έκδοσης της εφημερίδας.

Σε σειρά επιστολών που καλύπτουν την περίοδο Οκτωβρίου 1964 - Ιουνίου 1965 διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- Η κατάπληξη που προκάλεσε η διακοπή της οικονομικής χορηγίας από την Αθήνα, μέσω της ελληνικής πρεσβείας, προς την εφημερίδα “Πατρίς”.
- Η διατύπωση της άποψης ότι η μη οικονομική στήριξη θα οδηγούσε σε κλείσιμο της εφημερίδας και “αυτό δεν θα είναι ευχάριστον διά την όλην εθνικήν υπόθεσιν”.
- Η διερεύνηση σε συνεργασία με την Αθήνα της ίδρυσης πρακτορείου τύπου για τη διανομή των εθνικοφρόνων εφημερίδων.
- Η υποβολή αιτήματος προς την Αθήνα για τη διατύπωση εισηγήσεων επί προτάσεων αντιπροπαγάνδας την οποία θα ανέπτυσαν οι συγκεκριμένες εφημερίδες.
- Σημαντικό ρόλο στην αρθρογραφία της εφημερίδας “Πατρίς” την περίοδο 1964-1965 διαδραμάτιζε ο υπεύθυνος του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων της ΑΣΔΑΚ Γεώργιος Ζωτιάδης.

Επιπλέον, παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά περιπτώσεις που Ελλαδίτες αξιωματικοί έδωσαν συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες προς τις παραπάνω εφημερίδες (στοιχεία ΚΥΠ/Κ):

Τον Οκτώβριο του 1971 ο Παντελής Λαλαούνης του 2^{ου} ΕΓ/ΓΕΕΦ, μετά από συνάντηση με τον Κ. Χατζηνικολάου της “Μεσημβρινής”, ζήτησε από τη γενική γραμματεία να μεριμνήσει, ώστε τα χρήματα του ομολογιακού δανείου να σταλούν στην εφημερίδα.

Το Φεβρουάριο του 1972 ο Νίκος Δοντάς του 2^{ου} ΕΓ/ΓΕΕΦ έδωσε γραμμή στη “Μεσημβρινή” για τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να προβάλλει τις μαθητικές διαδηλώσεις.

Στις 18 Φεβρουαρίου 1972 ο Π. Λαλαούνης επέκρινε σε τηλεφωνική επικοινωνία το Ν. Σαμψών για αλλαγή γραμμής της εφημερίδας “Η Μάχη” και διερωτήθηκε αν είχε εξαγορασθεί από το Μακάριο. Ο Σαμψών διασκέδασε την επίκριση προβάλλοντας το πρόβλημα της υγείας του και την επικείμενη επίσκεψή του στις ΗΠΑ για θεραπεία.

Τον Οκτώβριο του 1972 οι εφημερίδες “Μεσημβρινή” και “Πρωινή” αιτήθηκαν αυξημένη επιχορήγηση από την ελληνική πρεσβεία.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1973 ο Νίκος Δοντάς του 2^{ου} ΕΓ/ΓΕΕΦ παρενέβη στις εφημερίδες “Γνώμη” και “Μεσημβρινή” για δημοσιεύματά τους.

Στις 20 Φεβρουαρίου 1973 ο Νίκος Δοντάς υπέδειξε στη “Μεσημβρινή” να γράψει άρθρο με τίτλο “Ποιοι οι νυκτοβάται, Μακαριώτατε;”. Το άρθρο θα αποτελούσε απάντηση στις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και το χαρακτηρισμό που απέδωσε στα μέλη της ΕΟΚΑ Β’ που συμμετείχαν στις επιχειρήσεις κατάληψης των αστυνομικών σταθμών.

Τον Απρίλιο του 1973 καθ’ υπόδειξη του Νίκου Δοντά η “Μεσημβρινή” προέβαλε δημοσίευμα για δήθεν ρίψη πυροβολισμών εναντίον του στρατοπέδου της ΕΛΔΥΚ από παρακρατικά στοιχεία.

Σημαντικό ρόλο στη χάραξη της πολιτικής του αντιπολιτευόμενου τύπου στην Κύπρο είχε διαδραματίσει και ο δημοσιογράφος της αθηναϊκής εφημερίδας “Εστία” Δημητρόπουλος.

Όμως κάποια στιγμή είχαν προκύψει προβλήματα τόσο με την ελληνική πρεσβεία όσο και μεταξύ των διαφόρων εντύπων της γριβικής παράταξης.

Το πρώτο σοβαρό πρόβλημα είχε προκύψει το φθινόπωρο του 1972, όταν το καθεστώς Γ. Παπαδόπουλου άρχισε να μεταβάλλει τη στάση του έναντι του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Ζητήθηκε από τις εφημερίδες “Μεσημβρινή” και “Πρωινή” να αναπροσαρμόσουν τη γραμμή τους, για να συνεχισθεί η χρηματοδότησή τους. Υποδείχθηκε να συνεχίσουν την υποστήριξη προς το καθεστώς των Αθηνών και τις απόψεις του, να σταματήσουν την υποστήριξη προς το Γρίβα και να κατευνάσουν την πολιτική τους έναντι του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Από τον εκδότη των εφημερίδων υπήρξε άρνηση, η χρηματοδότηση διακόπηκε και ως εκ τούτου η κυκλοφορία των δύο εφημερίδων είχε ανασταλεί λόγω χρεών.

Το δεύτερο πρόβλημα ήταν “ενδοοικογενειακή υπόθεση” της γριβικής παράταξης και αφορούσε την έκδοση της εβδομαδιαίας εφημερίδας “Γνώμη”, εκφραστικού οργάνου του ΔΕΚ, σε καθημερινή και πρωινή. Αυτό φαίνεται να προκάλεσε την αντίδραση της ΕΣΕΑ, η οποία προγραμματίζε την έκδοση εφημερίδας με το όνομα “Εθνική”. Για την αποτροπή της κρίσης έγιναν διάφορες συναντήσεις. Εμπλοκή στην υπόθεση είχε και ο Γ. Γρίβας. Τελικά φαίνεται ότι οι προσπάθειες δεν ευοδώθηκαν και η “Γνώμη” κυκλοφόρησε το Δεκέμβριο του 1972 ως καθημερινή και πρωινή.

Η εκκλησιαστική κρίση του 1972 - 1973

Για την καταγραφή των στοιχείων που αφορούν την εκκλησιαστική κρίση μελετήθηκαν έγγραφα τα οποία προέρχονται από το Αρχείο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, της ΚΥΠ, τα βρετανικά αρχεία, τον τύπο της εποχής, έγγραφα που προέρχονται από άλλες πηγές, καθώς και η σχετική βιβλιογραφία.

Για πρώτη φορά το Δεκέμβριο του 1967 οι Μητροπολίτες Πάφου Γεννάδιος, Κιτίου Άνθιμος και Κυρηνείας Κυπριανός έθεσαν θέμα διαχωρισμού των καθηκόντων του Αρχιεπισκόπου, με αφορμή τις προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου του 1968.

Στις 25 Ιανουαρίου 1968 κατά τη συνεδρία της Ιεράς Συνόδου ζήτησαν την παραίτηση του Μακαρίου από το προεδρικό αξίωμα και τον περιορισμό του στα εκκλησιαστικά του καθήκοντα.

Αφετηρία για την εκδήλωση της εκκλησιαστικής κρίσης αποτέλεσε η συνεδρία της Ιεράς Συνόδου στις 2 Μαρτίου 1972, κατά την οποία οι τρεις μητροπολίτες αξίωσαν την παραίτηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από το προεδρικό αξίωμα.

Απάντηση στην αξίωση των τριών μητροπολιτών έδωσε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος στις 19 Μαρτίου 1972 με επιστολή στην οποία υπεραμυνόταν των θέσεών του, επικρίνοντάς τους ταυτόχρονα για παραλείψεις και παραβιάσεις του καταστατικού χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου.

Στις 7 Μαρτίου 1973 οι τρεις μητροπολίτες προχώρησαν σε καθαίρεση του Μακαρίου και σε διορισμό του Μητροπολίτη Πάφου Γενναδίου στη θέση του τοποτηρητή του αρχιεπισκοπικού θρόνου. Η ενέργεια αυτή δεν είχε αναγνωρισθεί από καμία ορθόδοξη εκκλησία. Επικρίθηκε μάλιστα και από μέλη της χουντικής κυβέρνησης των Αθηνών. (Ήταν η εποχή που η χούντα του Γ. Παπαδόπουλου άρχισε σταδιακά να αποστασιοποιείται από τις εξελίξεις στην Κύπρο και να επιδιώκει βελτίωση των σχέσεων με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.)

Αντιδρώντας ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος σε αυτή την ενέργεια, συγκάλεσε Μείζονα και Υπερτελή Σύνοδο, η οποία συνήλθε στη Λευκωσία από τις 5 μέχρι τις 14 Ιουλίου 1973. Στις 6 Ιουλίου 1973 η σύνοδος ακύρωσε την απόφαση για καθαίρεση του Μακαρίου και, αφού οι τρεις μητροπολίτες αρνήθηκαν να επιλύσουν το θέμα ειρηνικά, στις 14 Ιουλίου 1973 προχώρησε στην καθαίρεσή τους.

Της καθαίρεσης ακολούθησε η διαδικασία αποκατάστασης της εκκλησιαστικής τάξης. Αρχικά είχε εκλεγεί Μητροπολίτης Πάφου ο Χωρεπίσκοπος Κωνσταντίας Χρυσόστομος. Ακολούθως, χειροτονήθηκαν δύο νέοι χωρεπίσκοποι, Λήδρας και Σαλαμίνας. Έτσι η Εκκλησία της Κύπρου απέκτησε και πάλι αυτοδύναμη Ιερά Σύνοδο, η οποία προχώρησε στην αύξηση του αριθμού των μητροπόλεων από τρεις σε πέντε με την ίδρυση δύο νέων, της Λεμεσού και της Μόρφου.

Στις εκλογές που ακολούθησαν εξελέγησαν Μητροπολίτης Λεμεσού ο Χρυσανθος Χρυσοστόμου, Κιτίου ο Χρυσόστομος Μαχαιριώτης, Κυρηνείας ο Γρηγόριος Κυκκώτης και Μόρφου ο Χρυσανθος Σαρηγιάννης. Αναφορικά με τους λόγους που οδήγησαν τους τρεις μητροπολίτες στις συγκεκριμένες ενέργειες, από τα στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή της η επιτροπή προκύπτουν τα ακόλουθα:

Κατά την περίοδο που πρέσβης της Ελλάδας στη Λευκωσία ήταν ο Κ. Παναγιωτάκος αναπτύχθηκε στενή συνεργασία με τους τρεις μητροπολίτες. Όπως αποκαλύπτεται και από σχετικά έγγραφα, ο Κ. Παναγιωτάκος ήταν ο συντονιστής της δραστηριότητας (κατ' εντολή της χούντας) των τριών μητροπολιτών για την καθαίρεση του Μακαρίου.

Την ίδια περίοδο αναπτύχθηκαν στενές σχέσεις και με το στρατηγό Γρίβα, με τον οποίο συναντιούνταν συχνά, όπως και με την ΕΟΚΑ Β'. Οι δύο από τους τρεις μητροπολίτες (Κιτίου και Κυρηνείας) φέρονταν και ως χρηματοδότες της οργάνωσης. Μετά την καθαίρεση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και υπό το φόβο της πρόκλησης αντιποίνων εναντίον τους από οπαδούς του Αρχιεπισκόπου, ένοπλοι άνδρες της ΕΟΚΑ Β' ανέλαβαν τη φρούρηση και προστασία τους (κατάθεση Π. Ρωσσίδη, 22.9.2010, σελ. 53).

Σε μνημόνιο το οποίο συνέταξε στις 25 Φεβρουαρίου 1972 ο τότε Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας και τότε πρέσβης στην Κύπρο Κ. Παναγιωτάκος, μετά από συνάντηση την οποία είχε με τον Τούρκο πρέσβη στην Αθήνα Τουρκμέν, αναφέρει μεταξύ άλλων "[...] η Ελληνική Κυβέρνησις είναι σε συνεχή επαφήν μετά των τριών μητροπολιτών. Και του απεκάλυψα ότι, κατά την διάρκειαν της τελευταίας εν Κύπρω παραμονής, είχαν σειρά συναντήσεων μετ' αυτών. Ότι οι μητροπολίται, μετά την εις αυτούς αποκάλυψιν στοιχείων περί των κινδύνων ους συνεπάγεται η μετά των κομμουνιστών πολιτική συνεργασία του Μακαρίου, υπεσχέθησαν ενεργό συμμετοχήν εις τας προσπάθειάς ανατροπής του Κυπρίου Προέδρου".

Τα παραπάνω επιβεβαιώθηκαν και σε συνέντευξη την οποία παρεχώρησε ο Μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος το 1975 στο περιοδικό "Ταχυδρόμος". Είχε αναφέρει συγκεκριμένα πως

οι κινήσεις των τριών μητροπολιτών “προέκυψαν κατόπιν εντολής που ήρθε από την Αθήνα μέσω του Παναγιωτάκου”.

Την άποψη αυτή ενισχύει και η εκτίμηση του Βρετανού πρέσβη στην Αθήνα. Σε αναφορά του προς το βρετανικό Υπουργείο Εξωτερικών στις 4 Μαρτίου 1972 (TNA, FCO 9/1502, έγγραφο 4, From Athens 040955Z to immediate FCO, Telegram number 146, 4/3/1972) αναφέρει ότι το αίτημα των τριών μητροπολιτών στην Ιερά Σύνοδο στις 2 Μαρτίου 1972 για παραίτηση του Μακαρίου πιθανότατα προωθήθηκε και ίσως μέχρι ενός βαθμού οργανώθηκε από την ελληνική κυβέρνηση.

Σε άλλο σημείωμα του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1973, αναφέρεται σχετικά:

“Η άρσις της καθαιρέσεως ασφαλώς θα συνέβαλλεν εις την ημετέραν γενικωτέραν πολιτικήν λήθης και κατευνασμού εν Κύπρω, αλλά και θα απετέλει πράξιν δικαιοσύνης έναντι των τριών αρχιερέων, οίτινες, ως γνωστόν, είχαν ενθαρρυνθή αρχικώς από ελληνικής πλευράς (προ Μαρτίου 1972) εις την λήψιν της αποφάσεως περί καθαιρέσεως του Αρχιεπισκόπου”.

Από τα παραπάνω στοιχεία καθίσταται προφανές ότι όλες οι κινήσεις και ενέργειες των τριών μητροπολιτών σε σχέση με την εκκλησιαστική κρίση, η οποία είχε προκληθεί την περίοδο 1972 - 1973, αποτελούσαν μέρος του ευρύτερου σχεδιασμού για αποδυνάμωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και εξαναγκασμό του σε παραίτηση, ώστε η χούντα να μπορέσει να προωθήσει τους σχεδιασμούς της για επίλυση του Κυπριακού στη βάση της απόφασής της για διπλή ένωση.

Κρίση στις σχέσεις χούντας - Γεώργιου Γρίβα

Όπως προκύπτει από διάφορες πηγές και κυρίως από το σημείωμα του Πληρεξούσιου Υπουργού Άγγελου Χωραφά (2.11.1971), το δικτατορικό καθεστώς των Αθηνών όχι μόνο δεν ήταν δυσαρεστημένο με την κάθοδο του Γ. Γρίβα στην Κύπρο, αλλά αντίθετα με διάφορους τρόπους στήριξε τη δράση της ΕΟΚΑ Β' τόσο οικονομικά όσο και σε επίπεδο ανθρώπινης υποστήριξης από Ελλαδίτες αξιωματικούς, καθώς και με υποβοήθηση κλοπής όπλων από στρατόπεδα της ΕΦ για εξοπλισμό των ομάδων της ΕΟΚΑ Β' (κλοπή από το στρατόπεδο του Τρικώμου και του ΚΕΝ Πάφου).

Η αρχή της κρίσης προσδιορίζεται γύρω στην άνοιξη του 1972, μετά τη ματαίωση του πραξικοπήματος της 15^{ης} Φεβρουαρίου. Το φθινόπωρο του 1973 η υποβόσκουσα κρίση στις σχέσεις του Γ. Γρίβα και του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου κορυφώθηκε.

Η αντιπαράθεση μεταξύ Γ. Γρίβα και Γ. Παπαδόπουλου φαίνεται ότι ήταν αποτέλεσμα, από τη μια, της αλλαγής γραμμής της χούντας αναφορικά με τη λύση του Κυπριακού, της στήριξης των ενδοκυπριακών συνομιλιών που βρίσκονταν σε εξέλιξη και της εγκατάλειψης της σκληρής γραμμής για ένωση (στην ουσία διπλή ένωση) και, από την άλλη, της απροθυμίας να στηρίξει υλικά και άλλως πως την ΕΟΚΑ Β'. Όμως και οι προσωπικές σχέσεις των δύο ανδρών δεν ήταν σε καλό επίπεδο.

Εξάλλου, δεν υπάρχει η αμφιβολία ότι τόσο ο Γ. Γρίβας όσο και η δράση της ΕΟΚΑ Β', όπως αποκαλύπτεται από έγγραφα τα οποία παρατίθενται σε άλλα σημεία του κειμένου, χρησιμοποιήθηκαν από τη χούντα για τη δημιουργία κλίματος αποσταθεροποίησης του Μακαρίου και δημιουργίας συνθηκών στρατιωτικής επέμβασης. Με τον ίδιο τρόπο η χούντα είχε προγραμματίσει να ενεργήσει και στις περιπτώσεις του Εθνικού Μετώπου, της δολοφονικής

απόπειρας εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις 8 Μαρτίου 1970 και της δολοφονίας του Π. Γιωρκάτζη στις 15 Μαρτίου 1970.

Την ίδια περίοδο παρατηρείται και η έναρξη της σταδιακής βελτίωσης των σχέσεων Αθήνας-Λευκωσίας, η οποία γίνεται πλέον εμφανής το φθινόπωρο του 1972 με την τοποθέτηση του Ευστάθιου Λαγάκου στη θέση του πρέσβη στη Λευκωσία. Οι σχέσεις αυτές είχαν διαταραχθεί σε μεγάλο βαθμό μετά την αποκάλυψη της εμπλοκής του Π. Γιωρκάτζη στη δολοφονική απόπειρα εναντίον του Γ. Παπαδόπουλου τον Αύγουστο του 1968, την εισαγωγή του τσεχοσλοβακικού οπλισμού, τη διακοίνωση του Γ. Παπαδόπουλου προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο το Φεβρουάριο του 1972, με την οποία ζητούσε να παραιτηθεί από την προεδρία της Δημοκρατίας, καθώς και την αποκάλυψη του ματαιωθέντος πραξικοπήματος της 15^{ης} Φεβρουαρίου 1972. Είναι ακόμα γνωστή και η δήλωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ότι δεν έτρεφε συμπάθεια προς τα δικτατορικά καθεστάτα.

Ενδεικτικά δείγματα αυτής της αλλαγής αποτελούν τα παρακάτω:

Στις 29 Νοεμβρίου 1972 ο τότε Υπουργός Εξωτερικών Καβαλιεράτος, αφού επιχείρησε να ματαιώσει επίσκεψη που είχε προγραμματίσει αντιπροσωπία της ΕΣΕΑ στην Αθήνα, δήλωσε ότι κανένας επίσημος δε θα είχε συνάντηση μαζί της.

Στις 15 Μαρτίου 1973 ο Γ. Παπαδόπουλος αρνήθηκε να συναντηθεί με τους Μητροπολίτες Κιτίου και Πάφου, οι οποίοι πραγματοποιούσαν επίσκεψη στην Αθήνα.

Τον Ιούλιο του 1973 η ΕΟΚΑ Β' προέβη στην απαγωγή του Υπουργού Δικαιοσύνης Χρίστου Βάκη προβάλλοντας ως όρους απελευθέρωσης:

- την απόδοση πολιτικών ελευθεριών στον ελληνικό κυπριακό λαό, για να εκφράσει ελεύθερα τη θέλησή του επί του εθνικού θέματος,
- τη διενέργεια γνήσιων και ελεύθερων εκλογών,
- το διαχωρισμό της Εκκλησίας από την πολιτική,
- την παραχώρηση γενικής αμνηστίας,
- την επάνοδο στη θέση τους όλων των παυθέντων αστυνομικών και δημοσίων υπαλλήλων.

Το καθεστώς Γ. Παπαδόπουλου επέκρινε έντονα την ενέργεια απαγωγής του υπουργού και ζήτησε την άμεση απελευθέρωσή του.

Με ανακοίνωσή του το καθεστώς των Αθηνών στις 24 Αυγούστου 1973 κάλεσε το Γ. Γρίβα να διαλύσει την παράνομη οργάνωση ΕΟΚΑ Β' και να επιστρέψει στην Αθήνα. Σταμάτησε ακόμα η χρηματοδότηση της οργάνωσης. Επιπρόσθετα, έπαυσε να έχει υπό την προστασία και καθοδήγησή του τους τρεις έκπτωτους μητροπολίτες.

Σχετικό σημείωμα του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1973, το οποίο κατέχει η επιτροπή, αναφέρει σχετικά με τα παραπάνω:

"[...] η Ελληνική Κυβέρνησις διεμήνυσε (30.3.1973) εις τον στρατηγόν Γρίβα την πλήρη αντίθεσίν της εις τας δυναμικάς ενέργειας της οργανώσεώς του (ανατινάξεις αστυνομικών σταθμών, βόμβαι κ.λπ.), αίτινες αφ' ενός διετάρασσον επικινδύνως την αναγκαίαν ατμόσφαιραν διά τας ενδοκυπριακάς συνομιλίας και αφ' ετέρου παρείχον προσχήματα εις την Τουρκίαν διά την προβολήν νέων απαράδεκτων απαιτήσεων εις την τράπεζαν των διαπραγματεύσεων.

Διά της επιστολής του ο στρατηγός Γρίβας (15.4.1973) απέρριψε, ως γνωστόν, διαρρήδην τας συστάσεις της Ελληνικής Κυβερνήσεως. Επηκολούθησεν συνέχισις της δυναμικής δράσεως των ομάδων Γρίβα και η απαγωγή του Κυπρίου Υπουργού Δικαιοσύνης [...].

Υπό τας συνθήκας αυτάς και κατόπιν αλληπαλλήλων συσκέψεων του ΑΣΕΑ εν Αθήναις, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας προέβη εις την γνωστήν επώνυμον καταδίκην των δυναμικών ενεργειών του Γρίβα και απηύθυνε έκκλησιν εις τα πατριωτικά του αισθήματα όπως διαλύση ούτως αμέσως τας υπ' αυτόν ομάδας. Η έκκλησις αυτή προέκλεσεν τας γνωστάς αντιδράσεις και επικρίσεις της γριβικής παρατάξεως, ήτις εδήλωσεν ότι θα συνέχιζεν τον δυναμικόν αγώνα διά την ένωσιν [...]."

Προ του κινδύνου οι εξελίξεις αυτές (δημόσια αντιπαράθεση και σύγκρουση Γρίβα-χούντας) να προκαλέσουν προβλήματα στις σχέσεις των Ελλαδιτών αξιωματικών που υπηρετούσαν στην Κύπρο με την ΕΟΚΑ Β', επιχειρήθηκε η αποτροπή αυτού του ενδεχομένου με συγκεκριμένες ενέργειες αξιωματικών πιστών στην ομάδα Δ. Ιωαννίδη. Με πρωταγωνιστές τους Π. Παπαδάκη, Α. Κονδύλη, Κ. Παπαγιάννη και Ν. Δοντά επιχειρήθηκε η υπονόμευση της βελτίωσης των σχέσεων Αθήνας-Λευκωσίας με υποβολιμαία δημοσιεύματα και την προβολή δήθεν επεισοδίων των μακαριακών σε βάρος των Ελλαδιτών αξιωματικών, αλλά και της σύσφιγξης των σχέσεων του Γ. Γρίβα με το Δ. Ιωαννίδη.

Για αυτή τη δεύτερη πτυχή ρόλο μεσάζοντος είχαν αναλάβει περί το μήνα Ιούνιο του 1973 ο Σ. Ηλιάδης και ο Α. Ποταμιάνος. Την ίδια περίοδο προσδιορίζονται και οι προσπάθειες του Δ. Ιωαννίδη να ανατρέψει το Γ. Παπαδόπουλο. Στα μέσα Αυγούστου 1973 σε συνεδρία του Ανωτάτου Συμβουλίου Εθνικής Αμύνης στην Αθήνα φαίνεται να προέκυψε και η πρώτη ανοικτή σύγκρουση του Γ. Παπαδόπουλου με το Δ. Ιωαννίδη αναφορικά με το Κυπριακό και τις απόψεις των δύο κορυφαίων στελεχών της χούντας.

Ο Γρίβας στη συνέχεια, στις 23 Σεπτεμβρίου 1973, κατηγόρησε την Αθήνα ότι απέστειλε στην Κύπρο τέσσερις Ελλαδίτες αξιωματικούς (ταγματάρχες), για να τον συλλάβουν ή να τον δολοφονήσουν. Φαίνεται ότι την πληροφορία αυτή μετέφερε στο Γ. Γρίβα ο Κοσμάς Μαστροκόλιας στα πλαίσια της υπονόμευσης του Γ. Παπαδόπουλου από την ομάδα του Δ. Ιωαννίδη. Ανάμεσα στα ονόματα των τεσσάρων αξιωματικών αναφέρονται οι Λιάπης (Διαβιβάσεων), Ναπολέον Δαμασκηνός (διοικητής της 31^{ης} ΜΚ) και Κωνσταντίνος Ραφτόπουλος (διοικητής της 32^{ας} ΜΚ). Ο τέταρτος (δεν έχει επιβεβαιωθεί) φέρεται να ήταν απόστρατος αξιωματικός. Οι Ραφτόπουλος και Δαμασκηνός ήσαν της ομάδας Δ. Ιωαννίδη και στενοί συνεργάτες του Κ. Κομπόκη. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του Κομπόκη στη Βουλή των Ελλήνων στις 9 Ιουλίου 1986, σελ. 149-150. Συμμετείχαν στο σχεδιασμό και την εκτέλεση του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974. Διαφωνία με τον τρόπο χειρισμού του θέματος από το Γ. Γρίβα είχε εκφράσει και ο Σ. Ηλιάδης, ο οποίος είχε υποστηρίξει ότι η πληροφορία ήταν λανθασμένη, όπως και άλλες πληροφορίες οι οποίες προέρχονταν από την Αθήνα, καθώς και ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος, ο οποίος ανέφερε χαρακτηριστικά: *"Παραπλανήσανε τον αρχηγό με αυτή την πληροφορία και ήτανε μια πολύ άστοχη ενέργειά του να την υιοθετήσει"* (κατάθεση 17.6.2009, σελ. 103-104).

Σύμφωνα με στοιχεία της ΚΥΠ/Κ, οι τρεις ανωτέρω αξιωματικοί, οι οποίοι είχαν στενές επαφές με κύκλους της ΕΟΚΑ Β', συμμετείχαν στην οργάνωση της απόπειρας δολοφονίας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στον Άγιο Σέργιο, στις 7 Οκτωβρίου 1973, εν αγνοία του Γρίβα. Την αγνοία του Γρίβα για την απόπειρα επιβεβαίωσε και ο Κίκης Κωνσταντίνου στην κατάθεσή του στην επιτροπή (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 65).

Επιπρόσθετα, ο Γρίβας έδωσε οδηγίες στους ανθρώπους του, καθώς και στα ελεγχόμενα από αυτόν έντυπα να *"εξαπολύσουν επίθεση"* εναντίον του Γ. Παπαδόπουλου. Ζήτησε μάλιστα να σταματήσει η μηνιαία επιχορήγηση προς συγκεκριμένη εφημερίδα, καθότι προέβαλλε

περισσότερο τη χούντα παρά τον ίδιο και την ΕΟΚΑ Β' (Λεωνίδας Φ. Λεωνίδου, *Γεώργιος Γρίβας Διγενής, Βιογραφία*, τόμ. 4, εκδόσεις Επιφανίου, Λευκωσία 2008, σελ. 8).

Είναι πρόδηλο ότι οι ενέργειες αυτές αποσκοπούσαν στη διατάραξη των βελτιωμένων σχέσεων της Λευκωσίας με την Αθήνα και ταυτόχρονα στην περαιτέρω όξυνση της αντιπαράθεσης του Γ. Γρίβα με το Γ. Παπαδόπουλο. Κύριος κομιστής των διαφόρων πληροφοριών από την Αθήνα προς το Γ. Γρίβα ήταν ο Κοσμάς Μαστροκόλιας, οι σχέσεις του οποίου τόσο με το δικτάτορα Ιωαννίδη όσο και με το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου έγιναν γνωστές στη συνέχεια.

Μέσα σε αυτό το κλίμα ο Γ. Γρίβας με επιστολή του προς το Δ. Ιωαννίδη, ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 1973, αιτείται βοήθειας. Την επιστολή κατέθεσε στην επιτροπή ο στενός του συνεργάτης Σπ. Παπαγεωργίου. Η επιστολή αναφέρει συγκεκριμένα: *“Μας αναγκαιούν οικονομική ενίσχυσις και οπλισμός. Όσον το ταχύτερον τα έχομεν τόσο ενωρίτερον θα είμεθα έτοιμοι, τόσον και η επιτυχία θα είναι εξασφαλισμένη”*. Την επιστολή είχε μεταφέρει στον Ιωαννίδη ο Παντελής Δημητρίου, συνεργάτης του Γ. Γρίβα, αλλά και προσωπικός φίλος του δικτάτορα.

Την αναχώρηση για την Αθήνα, την ίδια περίοδο, του Παντελή Δημητρίου και τη συνάντησή του με το Δ. Ιωαννίδη επιβεβαιώνει και ο Σωκράτης Ηλιάδης σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον ευρισκόμενο στην Αθήνα Αρχιμανδρίτη Άνθιμο Ελευθεριάδη.

Από όλα τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι ο Γ. Γρίβας και η ΕΟΚΑ Β' είχαν άμεση και στενή σχέση τόσο με Ελλαδίτες αξιωματικούς που υπηρετούσαν στην Κύπρο και ήσαν έμπιστοι στη χούντα όσο και απευθείας με κύκλους του δικτατορικού καθεστώτος στην Αθήνα, κύκλοι οι οποίοι ήσαν είτε στο προσκήνιο είτε στο παρασκήνιο. Οι κατά καιρούς εσωτερικές συγκρούσεις των διαφόρων ομάδων της χούντας είχαν την αντανάκλασή τους και στις σχέσεις τους με την ΕΟΚΑ Β'.

Ο θάνατος του Γεώργιου Γρίβα

Από τις καταθέσεις προσώπων που κλήθηκαν στην επιτροπή αναφέρθηκε ότι ο αρχικός χώρος διαμονής του Γ. Γρίβα μετά τη μυστική άφιξή του στην Κύπρο ήταν το σπίτι της Ντιάνας Μαύρου στη Λεμεσό, στο οποίο για το σκοπό αυτό είχε διαμορφωθεί ειδικός χώρος.

Τις συναντήσεις του με διάφορα πρόσωπα τις πραγματοποιούσε σε διάφορους άλλους χώρους, όπου μεταφερόταν ειδικά για αυτό το σκοπό.

Σύμφωνα με την κατάθεση του Κίκη Κωνσταντίνου, το καλοκαίρι του 1973 (Ιούνιο ή αρχές Ιουλίου) ο Γ. Γρίβας τού ζήτησε να του ετοιμάσει χώρο, για να μετακινηθεί στην περιοχή Αμμοχώστου, επιθυμία η οποία δεν έγινε δυνατό να ικανοποιηθεί, γιατί ήδη, όπως ανέφερε, ήταν καταζητούμενος (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 25).

Το καλοκαίρι του 1973 ο Γ. Γρίβας μετακινήθηκε σε νέα κρυψώνα στο κέντρο της Λεμεσού. Οι συνθήκες διαμονής του δεν ήσαν ιδανικές και σε συνδυασμό με τις υψηλές θερμοκρασίες παρουσίασε υποτροπή το βρογχικό άσθμα από το οποίο υπέφερε. Η κατάσταση αυτή επιδείνωσε τα καρδιολογικά του προβλήματα.

Παρά τη θεραπευτική αγωγή στην οποία είχε υποβληθεί, φαίνεται ότι η κατάσταση της υγείας του δεν παρουσίασε ιδιαίτερη βελτίωση. Αυτό τον υποχρέωσε να μετακινηθεί στο γνωστό κρησφύγετο στον Άγιο Νικόλαο, όπου και απεβίωσε στις 27 Ιανουαρίου 1974 (κατάθεση Κροΐσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 2-3).

Γύρω από τα αίτια του θανάτου του στρατηγού Γρίβα κυκλοφόρησαν κατά καιρούς διάφορες εκδοχές. Η πλέον ενδιαφέρουσα για διερεύνηση είναι αυτή με βάση την οποία ο Γ. Γρίβας δηλητηριάστηκε με στόχο “να φύγει από τη μέση” και να προωθήσουν κάποιοι τους σχεδιασμούς τους, υπονοώντας σαφώς τη χούντα των Αθηνών.

Τόσο ο προσωπικός γιατρός του Γ. Γρίβα, ο οποίος ετύγχανε να είναι συγγενής του, όσο και ο γιατρός ο οποίος είχε κληθεί για νεκροτομή στη σορό του στρατηγού βεβαιώνουν με την κατάθεσή τους στην επιτροπή ότι ο θάνατός του ήταν αποτέλεσμα της ηλικίας του, αλλά και της καρδιοπάθειας από την οποία υπέφερε. Οι δε συνθήκες διαβίωσής του πιθανόν να είχαν επιδεινώσει την κατάσταση της υγείας του (καταθέσεις δόκτορος Χριστόδουλου Λιβέρη, 29.10.2008, σελ. 9-10 και δόκτορος Δώρου Παπαπέτρου, 3.3.2008, σελ. 9, 14).

Η νεκροτομική έκθεση, η οποία έχει κατατεθεί στην επιτροπή, αναφέρει σχετικά:

“Πνεύμονες: Οιδηματώδεις με λίγη υπεραιμία. Συλλογή υγρού περίπου ενός λίτρου στο αριστερό ημιθώρακιο και πολύ λίγο στη βάση του δεξιού πνεύμονος.

Καρδιά: Τεράστια και υπερτροφική. Η αριστερά κοιλία της καρδιάς διατεταμένη. Η αορτική βαλβίδα στενωμένη, το μικρό δάκτυλο του χεριού δεν περνούσε. Σκληρή σαν να είχε δύο γλωχίνες. Μικρές προεξοχές με σκληρία πάνω στην κορυφή των γλωχίνων. Το μυοκάρδιο υπερτροφικό.

Αιτία θανάτου: Κάμψις της αριστεράς καρδιάς λόγω στενώσεων της αορτής από αρτηριοσκλήρωση”.

Στο περιβάλλον του Γ. Γρίβα παρουσιάστηκε διχογνωμία όσον αφορά το χώρο ταφής του. Η σύζυγός του ήθελε η σορός να μεταφερθεί στην Αθήνα για ταφή, ενώ οι συνεργάτες του προέκριναν την Κύπρο. Τελικά, με την παρέμβαση του Δ. Ιωαννίδη, απεφασίσθη η ταφή να γίνει στην Κύπρο. Την ευθύνη αλλαγής της αρχικής απόφασης για ταφή στην Αθήνα ανέλαβε ο Κ. Μαστροκόλιας, ο οποίος ήλθε στην Κύπρο στις 28 Ιανουαρίου 1974. Ως χώρος ταφής είχε επιλεγεί ο περίβολος της οικίας όπου βρισκόταν το κρησφύγετό του.

Η μετά το Γρίβα περίοδος

Μετά την εξαγγελία του θανάτου του Γ. Γρίβα ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος παραχώρησε πλήρη αμνηστία σε όλα τα καταζητούμενα στελέχη της ΕΟΚΑ Β’ και απέλυσε από τις φυλακές όλους τους κρατούμενους, ως μια χειρονομία καλής θέλησης και τερματισμού της αντιπαράθεσης. Αντίθετα, η ΕΟΚΑ Β’ με εγκύκλιό της, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1974, έδωσε οδηγίες για αναδιοργάνωση και συνέχιση των δραστηριοτήτων της.

Αρχικά την αρχηγία ανέλαβε ο υπαρχηγός της οργάνωσης Γ. Καρούσος, ως φυσικός διάδοχος του αρχηγού της, ως αντικαταστάτης, κατέθεσε ο Κροίσος Χριστοδουλίδης (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 35). Εξέδωσε μάλιστα και την πρώτη εγκύκλιο μετά το θάνατο του Γρίβα, στην οποία τόνιζε την ανάγκη πολιτικοποίησης του αγώνα και αποφυγής εμφύλιου σπαραγμού. Διάφοροι μάρτυρες ανέφεραν ότι το τελευταίο διάστημα ο Γ. Καρούσος βρισκόταν σε σχετική δυσμένεια από το Γρίβα λόγω της θέσης του για εγκατάλειψη της ένοπλης δράσης και τη μετατροπή του αγώνα σε πολιτικό, θέση την οποία εξέφρασε και στην πρώτη συγκέντρωση των ηγετικών στελεχών της οργάνωσης μετά το θάνατο του Γρίβα (καταθέσεις Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 31-32, και Λευτέρη Παπαδόπουλου, 2.6.2010, σελ. 85-86).

Ζώντας του Γρίβα, αναφέρθηκε ότι για τους σκοπούς της διαδοχής ορίστηκε ολιγομελές συμβούλιο, πληροφορία η οποία δεν έχει καταστεί δυνατόν να επιβεβαιωθεί. Σε σύντομο

χρονικό διάστημα με οδηγίες της χούντας ο Γ. Καρούσος όχι μόνο απομακρύνθηκε από την ηγεσία της οργάνωσης, αλλά και από την Κύπρο. Η απομάκρυνση φαίνεται να ήταν προσωπική εντολή του δικτάτορα Δ. Ιωαννίδη στα πλαίσια της προσπάθειας για απόλυτο έλεγχο της ΕΟΚΑ Β' και αξιοποίησής της, με στόχο την προώθηση των σχεδιασμών του. Σε επιστολή του ημερομηνίας 14 Μαΐου 1974 προς το δικτάτορα Δ. Ιωαννίδη ο Λ. Παπαδόπουλος του ανέφερε ότι μετά το θάνατο του Γρίβα είχε διαμηνύσει με το Β. Βιντζηλαίο την ανάγκη:

- να διατηρηθεί η ΕΟΚΑ Β',
- να διατηρηθεί η συνοχή και ο έλεγχος και οι καταζητούμενοι να παραμείνουν στις θέσεις τους,
- να φύγει ο Καρούσος.

Στη δεύτερη συγκέντρωση των ηγετικών στελεχών της οργάνωσης, η οποία είχε πραγματοποιηθεί στη Λευκωσία μερικές μέρες μετά την ταφή του Γρίβα, απόντος του Γ. Καρούσου, ο Κοσμάς Μαστροκόλιας ανακοίνωσε την απόφαση η οποία λήφθηκε στην Αθήνα για απομάκρυνσή του από την Κύπρο. Η απόφαση απομάκρυνσης του Γ. Καρούσου δεν ήταν προς συζήτηση (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 85). Κατά την παραμονή του είχε πολλαπλές επαφές με ηγετικά στελέχη της ΕΟΚΑ Β'. Εμπλοκή στην επιχείρηση είχε και ο Αθανάσιος Σκλαβενίτης. Την επιχείρηση απομάκρυνσης του Καρούσου φαίνεται ότι οργάνωσε και χρηματοδότησε ο Α. Ποταμιάνος.

Ο Λευτέρης Παπαδόπουλος στην κατάθεσή του στην επιτροπή ανέφερε ότι η απομάκρυνση του Γ. Καρούσου έγινε με δική του εισήγηση προς το κλιμάκιο των Αθηνών, αρνούμενος όμως να αποκαλύψει τα ονόματα των ατόμων που το συγκροτούσαν (κατάθεση 2.6.2010, σελ. 94).

Ο Γ. Καρούσος ουσιαστικά “συνελήφθη” από άνδρες της ΕΟΚΑ Β' με πρόσχημα ότι θα τον μετέφεραν σε συνεδρία στελεχών της οργάνωσης (κατάθεση Κροΐσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 39). Η απομάκρυνση τελικά πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της 19^{ης} Φεβρουαρίου 1974 με το καΐκι ΙΑΣΩΝ II, το οποίο απέπλευσε από το λιμάνι της Λάρνακας. Αφού τον παρέλαβε από την περιοχή “Βαθιά Γωνιά” της Ξυλοφάγου κατευθύνθηκε προς τη Ρόδο.

Καπετάνιος του καϊκιού ήταν ο Βασίλης Μούγιος. Το όνομα του Β. Μούγιου αναφέρεται και στην περίπτωση του καϊκιού που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς του γυρίσματος ταινίας με τον Πήτερ Σέλλερς στην Κερύνεια το καλοκαίρι του 1973. Στο καΐκι επέβαιναν ακόμα οι Γεώργιος Χαραλάμπους από την Αγία Νάπα, Απόστολος Ελευθεριάδης από το Παλαιχώρι και Κυριάκος Κουτσόφτας από το Λιοπέτρι (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 87).

Η απομάκρυνση του Καρούσου δεν ήταν οικειοθελής. Πριν από την επιβίβασή του στο καΐκι φαινόταν φοβισμένος και μέχρι εκείνη τη στιγμή δε γνώριζε τον τελικό προορισμό του. Την αναγκαστική φυγάδευσή του παρακολουθούσαν από αέρος οι δυνάμεις ασφαλείας του κράτους, οι οποίες είχαν σχετική πληροφόρηση. Αναφορικά με την παρακολούθηση, υπάρχουν δύο εκδοχές:

- Η πρώτη σύμφωνα με την οποία γνώριζαν τη φυγάδευση και την παρακολουθούσαν για σκοπούς επιβεβαίωσης.
- Η δεύτερη σύμφωνα με την οποία δε γνώριζαν τον επιβάτη που μετέφερε το καΐκι, αλλά πίστευαν ότι θα παραλάμβανε από ελληνικό νησί (πιθανόν τη Ρόδο) το νέο αρχηγό της ΕΟΚΑ Β', για να τον μεταφέρει στην Κύπρο, ο οποίος κατά πάσα πιθανότητα θα ήταν Έλληνας αξιωματικός.

Τελικά ο Γ. Καρούσος αποβιβάσθηκε στο Καστελλόριζο και στη συνέχεια με το πλοίο ΜΑΡΙΩ μεταφέρθηκε στη Ρόδο. Και αυτή τη μεταφορά τη διευθέτησε ο Α. Ποταμιάνος. Κατά την αποβίβαση στο Καστελλόριζο το λιμεναρχείο πραγματοποίησε έλεγχο διαβατηρίων. Ο Καρούσος δεν ήταν κάτοχος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου, άρα εισήλθε στην Ελλάδα παράνομα. Έκανε παρέα με το λιμενάρχη και τελικά τακτοποιήθηκε για τη μεταφορά του στη Ρόδο μετά από συνεννόηση με το Λιμεναρχείο Ρόδου. Όμως δε συνελήφθη από τις ελληνικές αρχές, για να προσαχθεί ενώπιον δικαστηρίου. Η ενέργεια αυτή προκαλεί εύλογες απορίες, δεδομένης της αντίθεσής του προς το δικτατορικό καθεστώς των Αθηνών, τη φυγή και την απόκρυψή του στην Κύπρο. Στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Κροίσος Χριστοδουλίδης ανέφερε ότι, για να γίνει αποδεκτή η σύλληψη και φυγάδευση του Καρούσου από την Κύπρο, τα στελέχη της ΕΟΚΑ Β' είχαν ζητήσει να μην υποστεί οποιεσδήποτε συνέπειες, αίτημα το οποίο η χούντα έκανε αποδεκτό.

Το πλήρωμα του ΙΑΣΩΝ II με την επιστροφή του στην Κύπρο συνελήφθη έξω από τις ακτές της Πάφου. Η σύλληψη αυτή πιθανόν να ήταν και η αιτία που το δικτατορικό καθεστώς των Αθηνών δεν απέστειλε νέο αρχηγό από την Ελλάδα. Τα φερόμενα ως υποψήφια ονόματα ήταν του ταξιάρχου Νικόλα Ντερτιλή, γνωστού από την παρουσία του στην Κύπρο το 1964 - 1965 και τις μάχες Μανσούρας-Κοκκίνων και από τα γεγονότα του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973, έμπιστου του Δ. Ιωαννίδη, και του ταγματάρχη Αθανάσιου Σκλαβενίτη, έμπιστου του Δ. Ιωαννίδη, αλλά και του Α. Ποταμιάνου, ο οποίος είχε διατελέσει και υπασπιστής του Γ. Γρίβα. Κατά το Λευτέρη Παπαδόπουλο, το όνομα του Ν. Ντερτιλή δε βρισκόταν στον κατάλογο των υποψηφίων αρχηγών. Σε αυτόν εκτός από το Σκλαβενίτη περιλαμβάνονταν οι Ανδρέας Σιαπκαράς και Παναγιώτης Θανασούλας (κατάθεση Λ. Παπαδόπουλου, 2.6.2010, σελ. 99).

Με την απομάκρυνση του Γ. Καρούσου ξέσπασε διαμάχη ανάμεσα στα κορυφαία στελέχη της οργάνωσης με επίκεντρο τη διαδοχή. Σύμφωνα με τις καταθέσεις που λήφθηκαν από την επιτροπή, αρχικά και μέχρι την άφιξη του νέου αρχηγού από την Αθήνα είχαν ορισθεί ως συναρχηγοί ο Λευτέρης Παπαδόπουλος και ο Κίκης Κωνσταντίνου. Μεταξύ τους δεν υπήρχε συνεργασία και σε πολλές περιπτώσεις, όπως έχει αναφερθεί, υπήρχαν διαξιφισμοί (καταθέσεις Κίκης Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 90-91, και Κροίσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 41).

Κάποια από τα ηγετικά στελέχη της οργάνωσης λάμβαναν οδηγίες από την Αθήνα μέσω του κλιμακίου της ΚΥΠ/Ε στη Λευκωσία.

Τελικά, της διαμάχης επικράτησε ο Λευτέρης Παπαδόπουλος. Στις αρχές Μαρτίου σε συνάντηση των Κ. Μαστροκόλια, Α. Σκλαβενίτη, Λ. Παπαδόπουλου και Κ. Κωνσταντίνου ανατέθηκε η κύρια ευθύνη συντονισμού στο Λ. Παπαδόπουλο, ενώ ο Κ. Κωνσταντίνου ουσιαστικά είχε περιθωριοποιηθεί (κατάθεση Κίκης Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 93). Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, γενικός αρχηγός με έδρα την Αθήνα ορίσθηκε ο Αθανάσιος Σκλαβενίτης. Η χούντα έβαλε χέρι στην οργάνωση (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 41).

Την περίοδο μετά το θάνατο του Γ. Γρίβα η οργάνωση κατά κύριο λόγο χρησιμοποιήθηκε για την παραπέρα επιδείνωση της εσωτερικής κατάστασης με δολοφονίες πολιτών και άλλες ενέργειες, για να δικαιολογηθεί η πραξικοπηματική ανατροπή του Μακαρίου.

Η περίοδος Απριλίου - Ιουλίου 1974 σημαδεύτηκε από σοβαρά γεγονότα, όπως τα ακόλουθα:

- Ένταση των δραστηριοτήτων της ΕΟΚΑ Β' με δολοφονίες πολιτών. Εντός του Ιουνίου η Αθήνα έδωσε εντολή στην οργάνωση "να κτυπά στο ψαχνό" (κατάθεση Κροίσου Χριστοδουλίδη, 19.5.2010, σελ. 52).
- Το Μάιο ανέλαβε την αρχηγία της οργάνωσης ο Κροίσος Χριστοδουλίδης (ψευδώνυμο "Ποσειδών") μετά από έγκριση της Αθήνας. Στις 9 Ιουλίου 1974, όπως ανέφερε στην επιτροπή (κατάθεση 19.5.2010, σελ. 53), παραιτήθηκε από την αρχηγία διαφωνώντας με

τις ενέργειες στις οποίες προέβαινε η οργάνωση, η οποία πλέον καθοδηγείτο από την Αθήνα και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατός ο έλεγχός της. Απόρροια της παραίτησης ήταν και η γνωστή χειρόγραφη επιστολή του Λ. Παπαδόπουλου, που τον προέτρεπε να μην προβεί σε καμία ενέργεια μέχρι τις 15 Ιουλίου 1974.

- Συνεχείς συλλήψεις από το Εφεδρικό Σώμα μελών της ΕΟΚΑ Β' με αποκορύφωμα τη σύλληψη του αρχηγού της Λευτέρη Παπαδόπουλου στις 11 Ιουλίου 1974.
- Νέα ένταση και κρίση στις σχέσεις Λευκωσίας-Αθηνών λόγω της απόφασης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου να μην εγκρίνει τον κατάλογο των υποψηφίων εφέδρων αξιωματικών, αλλά και της απόφασής του να μειώσει τη στρατιωτική θητεία στους 14 μήνες, με παράλληλη μείωση του αριθμού των Ελλαδιτών αξιωματικών που στελέχωναν την ΕΦ.
- Η αποστολή της επιστολής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στο Φ. Γκιζίκη (Παράρτημα ΙΧ).

Η επιστολή Μακαρίου προς στρατηγό Φαίδωνα Γκιζίκη

Της συγγραφής και αποστολής της γνωστής επιστολής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προς τον Γκιζίκη προηγήθηκε όξυνση της κρίσης ανάμεσα στη Λευκωσία και την Αθήνα. Αφορμή είχε αποτελέσει η άρνηση του Μακαρίου να εγκρίνει τον κατάλογο των υποψηφίων εφέδρων αξιωματικών την άνοιξη του 1974, καθώς και η πρόθεσή του να μειώσει τη θητεία της ΕΦ, με παράλληλη μείωση και του αριθμού των Ελλαδιτών αξιωματικών που υπηρετούσαν στη δύναμή της.

Κατά καιρούς διατυπώθηκε η άποψη ότι η αποστολή της συγκεκριμένης επιστολής προκάλεσε την εκδήλωση του πραξικοπήματος, καθώς και ότι ο συντάκτης της δεν ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος αλλά κάποιο άλλο πρόσωπο, φωτογραφίζοντας τον Κ. Καραμανλή.

Μέσα από τη διεξοδική εξέταση των γεγονότων προκύπτουν τα εξής στοιχεία για τα ανωτέρω:

1. Πέρα από την εκπόνηση σχεδίων πραξικοπήματος από την ΕΟΚΑ Β', όπως τα σχέδια ΣΦΕΝΔΟΝΗ, ΑΠΟΛΛΩΝ και ΝΙΚΗ, η χούντα των Αθηνών είχε προβεί στους δικούς της σχεδιασμούς για την πραγματοποίηση πραξικοπήματος, με στόχο την ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Η πραγματοποίηση του πραξικοπήματος είχε σχεδιασθεί προ πολλού. Εκτός από το σχέδιο ΕΡΜΗΣ, που προέβλεπε την πραγματοποίηση πραξικοπήματος μετά από τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου το Μάρτιο του 1970, η επόμενη απόπειρα πραξικοπήματος ήταν το Φεβρουάριο του 1972. Η απόπειρα ματαιώθηκε μετά την αποκάλυψη του σχεδίου, την κινητοποίηση του λαού και τις ενέργειες στις οποίες είχε προβεί η κυβέρνηση όπως αναφέρθηκαν παραπάνω.
2. Η ένταση της δραστηριότητας της ΕΟΚΑ Β' τους μήνες που προηγήθηκαν υποδαυλιζόταν από Ελλαδίτες αξιωματικούς οι οποίοι ασκούσαν επιρροή στην ηγεσία της και αποσκοπούσε στην όξυνση της εμφύλιας σύγκρουσης και την προετοιμασία του κλίματος για την εκδήλωση του πραξικοπήματος. Οι οδηγίες που έφθαναν από την Αθήνα ήταν "να κτυπούν στο ψαχνό". Η πραγματοποίησή του θα εδικαιολογείτο ως αδήριτη ανάγκη επέμβασης του στρατού, προς αποφυγή της περαιτέρω εμφύλιας αιματοχυσίας, κατά τα πρότυπα της δικαιολογίας που είχε προβληθεί και για το πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου 1967 στην Ελλάδα.

Ο πρέσβης Ευστάθιος Λαγάκος στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων (9.12.1986, σελ. 61) ανέφερε ότι τον έλεγχο της ΕΟΚΑ Β' μετά το θάνατο του Γρίβα

είχε αναλάβει απευθείας το στρατιωτικό καθεστώς των Αθηνών.

Στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων ο υποπτέραρχος Ελευθέριος Λογοθέτης (28.9.1988) ανέφερε ότι αποτελούσε κοινό μυστικό η ανάμειξη της ΕΟΚΑ Β' σε όλες τις απαράδεκτες και εγκληματικές ενέργειες κατά του Μακαρίου, που βέβαια δεν είχαν καμιά σχέση με το αίτημα της ένωσης. Το πιο σημαντικό όμως στη δράση αυτής της οργάνωσης είναι ότι βρισκόταν σε συνεχή συνεργασία με αξιωματικούς και στελέχη της κυπριακής Εθνοφρουράς.

3. Η αίσθηση για την εκδήλωση του πραξικοπήματος ήταν διάχυτη, ακόμα και στους απλούς πολίτες, οι οποίοι μάλιστα το ανέμεναν να εκδηλωθεί από μέρα σε μέρα. Για το σκοπό αυτό το Εφεδρικό Σώμα, καθώς και ομάδες πολιτών πιστές στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τις νυκτερινές ώρες έθεταν υπό την παρακολούθησή τους τα στρατόπεδα της ΕΦ στην ευρύτερη περιοχή της Λευκωσίας.
4. Είναι πρακτικά αδύνατο σε διάστημα 10 ημερών να αποφασισθεί, να προετοιμασθεί η οργάνωση και η εκδήλωση του πραξικοπήματος (ετοιμασία σχεδίου δράσης, επιλογή μονάδων για συμμετοχή, επιλογή του αρχηγού κ.ά.), ώστε να θεωρηθεί ότι η αποστολή της επιστολής από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο προς το Φ. Γκιζίκη ήταν η πραγματική αιτία η οποία προκάλεσε την πραγματοποίησή του.
5. Στην κατάθεσή του ο Αρχηγός Ναυτικού το 1974 Πέτρος Αραπάκης ανέφερε: *“Η επιστολή Μακαρίου προς Γκιζίκη, που είχε ημερομηνία 2 Ιουλίου, σε καμιά περίπτωση δεν συνετέλεσε στη λήψη της τραγικής απόφασης. Όταν έφτασε η επιστολή στην Αθήνα, η εκτέλεση του πραξικοπήματος στην Κύπρο είχε ήδη διαταχθεί [...]”*.
6. Ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος ανέφερε (κατάθεση 17.6.2009, σελ. 46-47) ότι είχε πληροφορηθεί κατά τον Ιούνιο του 1974 για το σχέδιο εκτέλεσης του πραξικοπήματος. Φοβούμενος για τις συνέπειες που αυτό θα είχε ως επακόλουθο, εννοώντας την τουρκική εισβολή, στις 16 Ιουνίου αναχώρησε για την Αθήνα, με σκοπό να συναντηθεί με το Δ. Ιωαννίδη και άλλα ηγετικά στελέχη της χούντας, για να αποτρέψει την πραγματοποίησή του.
7. Ο Μακάριος γνώριζε για τις προθέσεις της χούντας να τον ανατρέψει με πραξικόπημα. Υπήρχε εξάλλου και το προηγούμενο του Φεβρουαρίου του 1972. Η γνωστή επιστολή προς το Φ. Γκιζίκη (Παράρτημα ΙΧ) είχε αποσταλεί σε μια προσπάθεια να κερδίσει χρόνο. Ήλπιζε ότι με τη δημοσιοποίηση του προβλήματος θα συνέτιζε τη χούντα, θα την υποχρέωνε να κάνει δευτερές σκέψεις και να αναστείλει την πραγματοποίησή του. Η ενέργεια αυτή αποτελούσε ουσιαστικά και απόρριψη της εισήγησης συνεργατών του να προχωρήσει σε αιφνιδιαστική σύλληψη και απέλαση της ηγεσίας της ΕΦ για αποτροπή του πραξικοπήματος. Στα πλαίσια ακριβώς της μείωσης των κινδύνων για πραξικοπηματική ανατροπή του με χρήση τμημάτων της ΕΦ ήταν και η απόφασή του να μειώσει τη στρατιωτική θητεία και τη δύναμή της κατά το ήμισυ και κατ' επέκταση και τον αριθμό των Ελλαδιτών αξιωματικών. Το στοιχείο αυτό το ανέφερε και στην ομιλία του της 19^{ης} Ιουλίου 1974 στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Ανέφερε χαρακτηριστικά: *“[...] Είναι βεβαίως γεγονός ότι από τινός χρόνου ο σκοπός των”* (της χούντας) *“καθίστατο φανερός”*. *Ο κυπριακός λαός είχε επί μακρόν χρόνον το αίσθημα ότι η ελληνική χούντα ωργάνωνε πραξικόπημα και αυτό το αίσθημα κατέστη εντονότερον κατά την διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων, ότε η τρομοκρατική οργάνωσις ΕΟΚΑ Β', κατευθυνόμενη εξ Αθηνών, επανήρχισε τας βιαιοπραγίας”*.
8. Η επιστολή συντάχθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Φαίνεται ότι υπήρξε έντονος προβληματισμός και έγιναν διάφορα προσχέδια πριν από το τελικό κείμενο. Για το περιεχόμενο της επιστολής ενημερώθηκαν με ειδικό απεσταλμένο το Χάρη Βωβίδη και κατά τρόπο μυστικό ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος στο Λονδίνο και ο Κ. Καραμανλής στο Παρίσι. Αρχικά ενημερώθηκε ο τέως βασιλιάς, ο οποίος, όπως ανέφερε στην κατάθεσή του στην

επιτροπή, είχε εκφράσει διαφωνία για την αποστολή της. Ο ίδιος προέτρεψε το Χ. Βωβίδη να μεταβεί στο Παρίσι και να ενημερώσει τον Κ. Καραμανλή, όπως και εγένετο (κατάθεση τέως βασιλιά Κωνσταντίνου, 10.12.2009, σελ. 153-154). Τελικά, η επιστολή έφερε ημερομηνία 2 Ιουλίου 1974 και επιδόθηκε στον Γκιζίκη από τον πρέσβη της Κύπρου στην Αθήνα Ν. Κρανιδιώτη το πρωί της 3^{ης} Ιουλίου 1974.

9. Η χούντα θα μπορούσε να γνώριζε για την αποστολή της επιστολής και το περιεχόμενό της πριν από τις 3 Ιουλίου 1974, μόνο εάν την ενημέρωνε κάποιος από τους συνεργάτες του Αρχιεπισκόπου που γνώριζε τις προθέσεις του ή ένας εκ δύο παραληπτών του προσχεδίου. Όμως ακόμα και με αυτό το ενδεχόμενο δεν μπορεί να τεκμηριωθεί η άποψη ότι η επιστολή προκάλεσε το πραξικόπημα, δεδομένου του χρόνου της αρχικής απόφασης για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος.

Ο σχεδιασμός και η απόφαση πραγματοποίησης του πραξικοπήματος

Στο πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων αναφέρονται με λεπτομέρεια οι σχεδιασμοί και η απόφαση για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος, όπως αυτά έχουν στοιχειοθετηθεί από τις καταθέσεις των πρωταγωνιστών. Αναφέρονται σχετικά τα παρακάτω:

“Είναι έξω από κάθε αμφιβολία ότι το μοιραίο για την Κύπρο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 αποφασίστηκε από τους ακόλουθους:

- Φαίδωνα Γκιζίκη, Πρόεδρο της Δημοκρατίας,
- Αδαμάντιο Ανδρουτσόπουλο, Πρωθυπουργό,
- Δημήτριο Ιωαννίδη, αρχηγό της χούντας,
- Γρηγόριο Μπονάνο, Αρχηγό Ενόπλων Δυνάμεων,

με ειδικότερη εισήγηση του Δ. Ιωαννίδη, που επίμονα υποστήριζε ότι ο Μακάριος ήταν εθνικά απαράδεκτος και επικίνδυνος”.

Είχαν προηγηθεί επανειλημμένες διαβουλεύσεις των τεσσάρων ηγετών της χούντας, που αναφέρονται πιο πάνω, στο σπίτι του Ανδρουτσόπουλου.

Σύμφωνα με την κατάθεση του Γρ. Μπονάνου (Εξεταστική Επιτροπή Βουλής των Ελλήνων, 16, 17.12.1986), οι διαβουλεύσεις των ανωτέρω άρχισαν το Φεβρουάριο του 1974. Επιπλέον, ανέφερε σχετικά:

“Δεν ξέρω τους λόγους που είχε ο Ιωαννίδης. Είναι όμως γεγονός ότι την ανατροπή του Μακαρίου την είχε στο μυαλό του από το Φεβρουάριο του 1974 και το είχε θέσει παρουσία Ανδρουτσόπουλου, Γκιζίκη και εμού”.

Την τελική του απόφαση να συμμετάσχει στην ανατροπή του Μακαρίου την έλαβε στις 30 Ιουνίου 1974, όταν έλαβε γνώση της επιστολής του Μακαρίου. Η επιστολή όμως δόθηκε στις 3 Ιουλίου 1974 και η εντολή ανατροπής του Μακαρίου δόθηκε στη σύσκεψη της 2^{ας} Ιουλίου 1974.

Επιπρόσθετα, ο Μπονάνος στο βιβλίο του “Η αλήθεια: 21^η Απριλίου: 25^η Νοεμβρίου: Κυπριακόν”, Αθήνα 1986, αναφέρει ότι ο Ιωαννίδης είχε προμελετήσει την πραγματοποίηση της ανατρεπτικής ενέργειας πολύ πριν από την 25^η Νοεμβρίου 1973, διά το Μάιο του 1974, όταν ο Μακάριος θα απουσίαζε σε επίσημη επίσκεψη στην Κίνα.

Σύμφωνα δε με την κατάθεση του Φ. Γκιζίκη, η απόφαση για τη διενέργεια του πραξικοπήματος λήφθηκε το μήνα Απρίλιο του ίδιου χρόνου.

Ο εξ απορρήτων του Ιωαννίδη μάρτυρας Πηλιχός τοποθετεί το χρόνο λήψης της απόφασης για το πραξικόπημα δύο έως τρεις μήνες πριν από τη 15^η Ιουλίου 1974.

Η οριστική απόφαση των τεσσάρων ηγετών της χούντας λήφθηκε το δεύτερο δεκαήμερο του Ιούνη του 1974.

Η διαδικασία εκτέλεσης του πραξικοπήματος άρχισε τις τελευταίες μέρες του Ιούνη του 1974, με προσδιορισμό από τους Ιωαννίδη-Μπονάνο της 15^{ης} Ιουλίου 1974 ως ημέρας εκδήλωσης του πραξικοπήματος και με επιλογή από τους ίδιους των αξιωματικών της ΕΦ Μιχαήλ Γεωργίτη, διοικητή της III ΑΤΔ, και Κωνσταντίνου Κομπόκη, διοικητή των Δυνάμεων Καταδρομών, για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος.

Την 1^η Ιουλίου 1974 με εντολή του ΑΕΔ στρατηγού Γρ. Μπονάνου δόθηκε φύλλο πορείας, για να παρουσιασθούν στην Αθήνα οι Μ. Γεωργίτης και Παύλος Παπαδάκης, ο οποίος μέχρι και τις αρχές Ιουνίου του 1974 υπηρετούσε στη θέση του επιτελάρχη του ΓΕΕΦ. Η εντολή προς Μ. Γεωργίτη δόθηκε απευθείας στον ίδιο με παράκαμψη του ΓΕΕΦ και του αρχηγού του αντιστρατήγου Γ. Ντενίση.

Ο προγραμματισμός συνεχίστηκε με σύσκεψη η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1974, στις 7.30 μ.μ., στο γραφείο του Γρ. Μπονάνου στο ΑΕΔ, και στην οποία έλαβαν μέρος οι ακόλουθοι:

Δημήτριος Ιωαννίδης, ταξίαρχος,
Γρηγόριος Μπονάνος, στρατηγός, Αρχηγός Ενόπλων Δυνάμεων,
Παύλος Παπαδάκης, υποστράτηγος, διοικητής της 10^{ης} Μεραρχίας που έδρευε στον Έβρο,
Μιχαήλ Γεωργίτης, ταξίαρχος, διοικητής της III ΑΤΔ της ΕΦ,
Κωνσταντίνος Κομπόκης, συνταγματάρχης, διοικητής των Δυνάμεων Καταδρομών της ΕΦ.

Η επιλογή του Παύλου Παπαδάκη, για να συμμετάσχει στη σύσκεψη, φέρεται να έγινε, γιατί:

- ήταν άριστος γνώστης των πραγμάτων και έτρεφε απεριόριστο μίσος εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ο οποίος λίγες εβδομάδες προηγουμένως αρνήθηκε να εγκρίνει την παράταση της παραμονής του στην Κύπρο και ζήτησε την άμεση ανάκλησή του,
- είχε διατελέσει επιτελάρχη του ΓΕΕΦ και είχε ισχυρές διασυνδέσεις με τα αντιμακαριακά στοιχεία στην Κύπρο και την ΕΟΚΑ Β΄,
- το Φεβρουάριο του 1972 ως διοικητής της ΕΛΔΥΚ είχε συνεργασθεί με τον ταξίαρχο Α. Κονδύλη για την εκτέλεση του πραξικοπήματος που είχε αποφασίσει ο δικτάτορας Γ. Παπαδόπουλος,
- ήταν κουμπάρος του Δ. Ιωαννίδη, με τον οποίο διατηρούσε στενές σχέσεις.

Στη σύσκεψη αυτή ο Μπονάνος ενημέρωσε τους παρευρισκομένους για την απόφαση ανατροπής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου με στρατιωτικό πραξικόπημα, που, όπως τους είπε, πάρθηκε από την κυβέρνηση και τη στρατιωτική ηγεσία.

Παράλληλα, καθόρισε ως χρόνο εκδήλωσης του πραξικοπήματος τη 15^η Ιουλίου 1974 και ώρα 7.30 π.μ. και όρισε το Μ. Γεωργίτη ως αρχηγό και τον Κ. Κομπόκη ως υπαρχηγό.

Στην ίδια σύσκεψη καθορίστηκαν από τον Μπονάνο και οι συνθηματικές εκφράσεις που θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν κατά την έναρξη της εκδήλωσης του πραξικοπήματος και κατά την πορεία του:

“Αλέξανδρος εισήχθη νοσοκομείον” ήταν η δηλωτική της έναρξης του πραξικοπήματος φράση (Παράρτημα Χ).

“Αλέξανδρος πάει καλά” ήταν η φράση που σήμαινε καλή εξέλιξη του πραξικοπήματος.

“Αλέξανδρος ασθενεί βαρέως” ήταν η φράση που σήμαινε κακή πορεία του πραξικοπήματος.

Μεταξύ άλλων ο Μπονάνος είπε στους Γεωργίτση και Κομπόκη ότι για κάθε επικοινωνία που θα ήθελαν να έχουν με το ΑΕΔ δεν επιτρεπόταν να χρησιμοποιήσουν κανένα άλλο μέσο (τηλέφωνο κ.λπ.), παρά μόνο αγγελιαφόρο, ως τέτοιον δε επέλεξε τον ταγματάρχη Κ. Κοντώση.

Επιπρόσθετα, τους τόνισε ότι δεν έπρεπε να ανησυχούν, γιατί υπήρχαν διαβεβαιώσεις ότι δεν επρόκειτο να επέμβει κανένας, διότι **“υπήρχε κάλυψη”**. Δεν προσδιοριζόταν από ποιον είχε παρασχεθεί **“η κάλυψη”**, αλλά φαινόταν ότι ήταν από τις ΗΠΑ.

Η σύσκεψη της 2^{ας} Ιουλίου 1974 τέλειωσε με την εντολή των Μπονάνου-Ιωαννίδη προς τους Γεωργίτση και Κομπόκη να έρθουν σε επαφή με τους επιτελείς τους, για να καταρτίσουν το σχέδιο δράσης και να συζητήσουν τις λεπτομέρειες του πραξικοπήματος.

Ακολούθησε νέα σύσκεψη στις 3 Ιουλίου 1974, για να σχεδιασθεί το πραξικόπημα. Τελικά, ο σχεδιασμός δεν έγινε, γιατί δεν ήταν γνωστές οι δυνάμεις οι οποίες θα λάμβαναν μέρος.

Επέστρεψαν στην Κύπρο ο Γεωργίτσης στις 6 Ιουλίου και ο Κομπόκης στις 7 Ιουλίου.

Στο βιβλίο ΗΔ της ΙΙΙ ΑΤΔ στις 2 Ιουλίου 1974 αναφέρεται σχετικά από το Μ. Γεωργίτση:

“Εχορηγήθη σήμερα εκ του υποφαινομένου 4ήμερος άδεια δι’ Αθήνας. Κατά την διάρκειαν της απουσίας μου καθήκοντα Δτού ΙΙΙ ΑΤΔ θα εκτελή ο Σχης Νούσκας Κωνσταντίνος”.

Αντίστοιχα, στις 8 Ιουλίου 1974 αναφέρει:

“Επανήλθεν εξ αδείας ο υποφαινόμενος και ανέλαβον υπηρεσίαν από 6^η Ιουλίου 1974”.

Της επίσκεψης Γεωργίτση και Κομπόκη στην Αθήνα είχε προηγηθεί επίσκεψη του διευθυντή του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΕΦ Κώστα Μπούρλου στις 26 Ιουνίου 1974. Ο Κ. Μπούρλος, επιστρέφοντας στην Κύπρο, μετέφερε και ειδικό κώδικα συνθηματικής επικοινωνίας με την Αθήνα.

Τις παραπάνω επισκέψεις δεν είναι γνωστό αν τις είχε πληροφορηθεί η ΚΥΠ και το Εφεδρικό Σώμα. Εάν τις γνώριζαν, τότε φαίνεται ότι αυτές δεν είχαν αξιολογηθεί σωστά.

Τις μέρες που προηγήθηκαν της 7^{ης} Ιουλίου είχαν επισκεφθεί την Κύπρο οι Α. Σκλαβενίτης (αρχηγός της ΕΟΚΑ Β’), Α. Ποταμιάνος και Κ. Μαστροκόλιας. Τους συνάντησε στο αεροδρόμιο Αθηνών κατά την επιστροφή τους στην Αθήνα στις 7 Ιουλίου 1974 η μάρτυρας Ελένη Γεωργιάδου (κατάθεση 12.11.2008, σελ. 18-19). Η συμπερίληψη του ονόματος του Κ. Μαστροκόλια γίνεται με κάθε επιφύλαξη, δεδομένου ότι στις 6 Μαρτίου 1974 είχε απελαθεί από την Κύπρο και είναι αμφίβολο αν του είχε επιτραπεί να πραγματοποιήσει νέα επίσκεψη.

Την Τρίτη 9 Ιουλίου 1974 μετά την άφιξή τους στην Κύπρο κάλεσαν σε σύσκεψη για τον καθορισμό των λεπτομερειών αναφορικά με την υλοποίηση του πραξικοπήματος τους ακόλουθους:

Παναγιώτη Γιαννακοδήμο, ταξίαρχο, επιτελάρχη του ΓΕΕΦ,
Κωνσταντίνο Παπαγιάννη, αντισυνταγματάρχη, υποδιοικητή της ΕΛΔΥΚ,
Γεώργιο Παπαγιάννη, αντιπλοίαρχο, διοικητή Ναυτικής Δύναμης Κύπρου,
Γρηγόρη Λαμπρινό, αντισυνταγματάρχη, διοικητή της 23^{ης} ΕΜΑ,
Περικλή Κορκόντζελο, επίλαρχο, διοικητή της 21^{ης} ΕΑΝ,
Κωνσταντίνο Κοντώση, ταγματάρχη, σύνδεσμο με το ΑΕΔ,
Κωνσταντίνο Ραφτόπουλο, ταγματάρχη, διοικητή της 31^{ης} ΜΚ,
Ναπολέοντα Δαμασκηνό, ταγματάρχη, διοικητή της 32^{ας} ΜΚ,
Παναγιώτη Λάμπρου, ταγματάρχη, διοικητή της 185 ΜΠΠ,
Κωνσταντίνο Ιωαννίδη, ταγματάρχη, διοικητή της 195 ΜΕΑ/ΑΠ,
Ελευθέριο Ζήδρο, ταγματάρχη Διαβιβάσεων.

Στη σύσκεψη αυτή μετά από συζήτηση κρίθηκε ομόφωνα ότι το πραξικόπημα θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί, γιατί:

- υπήρχε κίνδυνος εσωτερικών ταραχών,
- οι μονάδες ήσαν ουσιαστικά διαλυμένες,
- η προετοιμασία ήταν ελλιπής,
- κυρίως υπήρχε κίνδυνος στρατιωτικής επέμβασης της Τουρκίας,
- ο Παπαγιάννης, υποδιοικητής της ΕΛΔΥΚ, πρότεινε να μη συμμετάσχει η ΕΛΔΥΚ για λόγους σκοπιμότητας, επειδή ήταν αμιγής ελληνική στρατιωτική δύναμη. Τελικά, στις 13 Ιουλίου 1974 δόθηκε διαταγή από το ΑΕΔ να χρησιμοποιηθεί και η ΕΛΔΥΚ λόγω έλλειψης δυνάμεων. Τη διαταγή μετέφερε ο επίλαρχος Σταθάκης, απεσταλμένος του Αρχηγού Στρατού Α. Γαλατσάνου.

Στις 10 Ιουλίου ο σύνδεσμος Κ. Κοντώσης μετέφερε στην Αθήνα, στους Ιωαννίδη και Μπονάνο, τους φόβους και τους ενδοιασμούς που εκφράσθηκαν στη σύσκεψη, πλην όμως η απάντηση ήταν ότι οι ενδοιασμοί και τα αιτήματά τους για αναβολή του πραξικοπήματος απερρίπτοντο. Ήταν διαταγή του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων και της κυβέρνησης να προχωρήσουν στην εκτέλεση της απόφασης για την ανατροπή του Μακαρίου με μοναδική τροποποίηση του αρχικού σχεδίου τον περιορισμό της ΕΛΔΥΚ στην κατάληψη του αεροδρομίου Λευκωσίας και τη μετάθεση της ώρας εκδήλωσης από τις 7.15 π.μ. στις 8.30 π.μ. Επιπρόσθετα, ο Κοντώσης είχε αποστηθίσει το διάγγελμα, τα ονόματα των υποψηφίων προέδρων, καθώς και των υπουργών που θα αποτελούσαν την “κυβέρνηση”.

Στις 11 Ιουλίου οι Γεωργίτσης και Κομπόκης, αφού ενημερώθηκαν από τον Κοντώση, έδωσαν εντολές και οδηγίες στους επικεφαλής των μονάδων που προσδιόρισαν ότι θα λάβουν μέρος στις επιχειρήσεις για την κατάληψη των προεπιλεγμένων στόχων.

Στις 13 Ιουλίου 1974 υπήρξε συνεργασία των Γεωργίτη, Κομπόκη, Παπαγιάννη (ΕΛΔΥΚ) και Γιαννακοδήμου.

Για σκοπούς διαφύλαξης της μυστικότητας για τη διενέργεια του πραξικοπήματος φαίνεται να υπήρξε διακριτική απομάκρυνση από κρίσιμης σημασίας θέσεις της ΕΦ στρατιωτών, ακόμα και κάποιων που είτε ήσαν προσκείμενοι είτε ακόμα και μέλη της ΕΟΚΑ Β' (κατάθεση Χάρη Παττίχη, 2.12.2009).

Παράλληλα, η χούντα με σειρά ενεργειών φρόντισε να παραπλανήσει τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Στις 6 Ιουλίου, με την επιστροφή του στην Κύπρο, ο Γεωργίτης συναντήθηκε με τον Α/ΓΕΕΦ Γ. Ντενίση, στον οποίο μετέφερε διαταγή να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με το Μακάριο, με σκοπό να τον αποκοιμίσει.

Στις 8 Ιουλίου 1974 επισκέφθηκε την Κύπρο και είχε μακρά συνομιλία με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο ο εκδότης Σάββας Κωνσταντόπουλος, στενός φίλος και κουμπάρος του Ν. Σαμψών. Φαίνεται να ενεργούσε ως απεσταλμένος του Πρωθυπουργού της χούντας Ανδρουτσόπουλου, με στόχο "την εκτόνωση της κρίσης". Με την επιστροφή του στην Αθήνα διemήνυσε στον Αρχιεπίσκοπο ότι η Αθήνα θα αναλάμβανε πρωτοβουλίες με στόχο την εκτόνωση της κρίσης. Για αυτό το σκοπό είχε αποφασισθεί να πραγματοποιηθεί σύσκεψη στην Αθήνα.

Η ενημέρωση αυτή σε συσχετισμό με την επίσκεψη στην Αθήνα στις 12 Ιουλίου 1974 του πρεσβευτή Ευστάθιου Λαγάκου και του αρχηγού του ΓΕΕΦ Γεωργίου Ντενίση και του διοικητή της ΕΛΔΥΚ Νικολαΐδη και τη σύσκεψη που έλαβε χώρα στις 13 Ιουλίου 1974 δημιούργησαν στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο την εικόνα ότι το πραξικόπημα προσωρινά αναβλήθηκε και δεν επρόκειτο να πραγματοποιηθεί τουλάχιστον πριν από την ολοκλήρωση της σύσκεψης στην Αθήνα, η οποία θα συνεχιζόταν τη Δευτέρα 15 Ιουλίου 1974 το πρωί.

Αναφορικά με τη σύσκεψη της 13^{ης} Ιουλίου:

- ο Α/ΓΕΕΦ στρατηγός Γ. Ντενίσης ανέφερε στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων ότι η σύσκεψη της 13^{ης} Ιουλίου 1974 αναμφιβόλως ήταν μπλόφα για συσκότιση των πραγμάτων και κράτησε 20 έως 30 λεπτά,
- στην έκθεση την οποία συνέταξε ο αντισυνταγματάρχης (ΠΒ) Ιωάννης Μπήτος τον Ιούνιο του 1975, μετά από σχετική εντολή, αναφέρει σχετικά:

"Φρονώ ότι η πρόσκλησις των εκ Κύπρου αξιωματικών εγένετο, είτε διότι ούτοι αντετίθεντο εις το πραξικόπημα είτε διά παραπλάνησιν είτε και δι' αμφοτέρους τους ως άνω λόγους.

Προκύπτει εκ της διαδικασίας και του αποτελέσματος της συσκέψεως της 13^{ης} Ιουλίου ότι αύτη εις ουδέν άλλον απέβλεπε, παρά εις την συσκότισιν και την παραπλάνησιν τόσο των συμμετεχόντων εις αυτήν όσον και γενικώτερον επί του σχεδιαζόμενου πραξικοπήματος".

Τόσο ο δικτάτορας Δ. Ιωαννίδης όσο και ο Πρωθυπουργός της χούντας Αδαμάντιος Ανδρουτσόπουλος ανέφεραν ότι η διά πραξικοπήματος απομάκρυνση του Μακαρίου είχε καταστεί αναγκαία και επιβεβλημένη λόγω της απόφασής του να μειώσει τη θητεία στην ΕΦ και κατ' επέκταση τη δύναμή της και να απομακρύνει τους Έλληνες αξιωματικούς. Όμως όλα τα στοιχεία παραπέμπουν στο ότι η απόφαση για την πραξικοπηματική ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου είχε ληφθεί πολύ ενωρίτερα, σε χρόνο που ο Αρχιεπίσκοπος δεν είχε εκδηλώσει τις προθέσεις του για την ΕΦ.

Η εκδήλωση του πραξικοπήματος

Η εκδήλωση της πραξικοπηματικής ανατροπής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου δεν ήταν ένα στιγμιαίο γεγονός. Ήταν το αποκορύφωμα της συνωμοτικής δραστηριότητας η οποία εκπορευόταν από διάφορους κύκλους στην Αθήνα και στόχευε στην ενδονατοϊκή επίλυση του Κυπριακού. Ο αρχικός προσδιορισμός αυτών των ενεργειών τοποθετείται στο 1965. Στη συνέχεια, με την ανάληψη της εξουσίας στην Ελλάδα από τη χούντα, προσλαμβάνει πλέον επιθετική μορφή και με την καθοδήγησή της σχεδιάζονται απόπειρες δολοφονίας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αλλά και διενέργειας πραξικοπήματος.

Το Μάρτιο του 1970 υπήρξε το σχέδιο ΕΡΜΗΣ, το οποίο θα εφαρμοζόταν μετά τη δολοφονία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Έγινε ήδη αναφορά στο κεφάλαιο για τη δολοφονική απόπειρα της 8^{ης} Μαρτίου 1970.

Για το ματαιωθέν πραξικόπημα του Φεβρουαρίου του 1972 έγινε ήδη εκτενής αναφορά πιο πάνω.

Τον Ιούλιο του 1973 ο Γ. Γρίβας εκπόνησε εκ μέρους της ΕΟΚΑ Β' σχέδιο πραξικοπήματος με την κωδική ονομασία ΝΙΚΗ, το οποίο, όπως ανέφερε, θα μπορούσε να υλοποιηθεί πριν από τις 20 Ιουλίου 1973. Τη γνησιότητα του σχεδίου επιβεβαίωσε στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Σταύρος Σταύρου-Σύρος (κατάθεση 17.6.2009, σελ. 126-127), ο οποίος μαζί με το Γ. Καρούσο ήταν οι δύο στους οποίους κοινοποιήθηκε για έκφραση απόψεων. Τελικά, για άγνωστους λόγους το σχέδιο ΝΙΚΗ δεν εφαρμόστηκε.

Συνεπεία της κρίσης στις σχέσεις της Αθήνας με το Γ. Γρίβα και την ΕΟΚΑ Β', το φθινόπωρο του 1973 παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση των σχέσεων Αθηνών-Λευκωσίας. Σε ένδειξη ανταπόκρισης ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος επισκέφθηκε την Αθήνα το Νοέμβριο του 1973 και είχε συνάντηση και συνομιλίες με τον Πρωθυπουργό Σπύρο Μαρκεζίνη.

Η αλλαγή στάσης του Γ. Παπαδόπουλου φαίνεται να μην ήταν άσχετη και με την απόφαση ανατροπής του από το σκληρό πυρήνα της χούντας, επικεφαλής του οποίου ήταν ο Δ. Ιωαννίδης, ο οποίος και ανέλαβε ως νέος παρασκηνιακός αρχηγός.

Όπως προκύπτει από την απαντητική επιστολή προς το Γ. Γρίβα, η οποία ελήφθη στις 3 Νοεμβρίου 1973, ο Δ. Ιωαννίδης αφήνει κατά τρόπο σαφή τον υπαινιγμό για τη σχεδιαζόμενη αλλαγή αναφέροντας χαρακτηριστικά:

“Προχθές συναντήθην εκ νέου με ΟΤΟΣΟΛ μου είπε ότι έλαβε σημείωμά σας και ότι σύντομα θα έχετε ό,τι θέλετε [...]. Ελπίζω να αντιληφθήτε τα όσα διά των γραμμών αυτών θέλω να σας διαβιβάσω.

Ελπίζω σύντομα, έως 10 Νοεμβρίου και εκ νέου μετά 2 Δεκεμβρίου, να ενισχυθούμε σημαντικά”.

Σημειώνεται ότι τόσο η επιστολή Γ. Γρίβα προς το Δ. Ιωαννίδη ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 1973 όσο και η απαντητική προς το Γ. Γρίβα κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Σπύρο Παπαγεωργίου.

Σε έκθεση την οποία συνέταξε ο Π. Αραπάκης με ημερομηνία 17 Απριλίου 1975 προς τον Πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή αναφέρεται σχετικά:

“Μόνη σχετική συζήτησής μου μετά του ταξιάρχου Ιωαννίδη εις όλως ανύποπτον χρόνο ήτο κατά την επίσκεψιν τούτου εις το γραφείον μου προ ενός μηνός εκ των γεγονότων της 25^{ης} Νοεμβρίου, ότε μοι είπεν ότι οι Αμερικανοί τού συνέστησαν να ανατρέψει τον Γεώργιον Παπαδόπουλον, αλλ’ ούτος δεν το έπραξεν”.

Στις 5.00 η ώρα το πρωί της 15^{ης} Ιουλίου ο αρχηγός του πραξικοπήματος ταξίαρχος Μ. Γεωργίτης, ο οποίος αντικαθιστούσε τον αρχηγό του ΓΕΕΦ Γ. Ντενίση, ο οποίος απουσίασε στην Αθήνα για τη γνωστή σύσκεψη, είχε μεταβεί στο στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ, για να συντονίσει την επιχείρηση. Το αρχηγείο για την εκτέλεση του πραξικοπήματος είχε εγκατασταθεί στο συγκεκριμένο χώρο για λόγους ασφάλειας. Η επιτυχία του εγχειρήματος δεν ήταν δεδομένη και το ΓΕΕΦ, το οποίο συστεγαζόταν με το Αρχηγείο Αστυνομίας και γειτνιάζε με το στρατόπεδο του Εφεδρικού Σώματος, δεν πρόσφερε την απαιτούμενη ασφάλεια. Στη σύσκεψη στην αίθουσα επιχειρήσεων της ΕΛΔΥΚ παρευρίσκονταν μεταξύ άλλων ο υποδιοικητής της ΕΛΔΥΚ αντισυνταγματάρχης Κ. Παπαγιάννης (ο διοικητής βρισκόταν στην Αθήνα), ο συνταγματάρχης Σωτήριος Λιανάς, ο οποίος προοριζόταν να αναλάβει τη διοίκηση της ΙΙΙ ΑΤΔ. Στην κατάθεσή του ο Μ. Γεωργίτης ανέφερε χαρακτηριστικά:

“Στις 15/7 ήμουν στην ΕΛΔΥΚ και όχι στο ΓΕΕΦ, γιατί, αν πηγαίναμε όλοι εκεί, θα δημιουργούσαμε υπόνοιες, δεν υπήρχαν δε και μέσα επικοινωνιών, αλλά ούτε και ασφάλεια. Ήταν μια μονοκατοικία και έτσι και μια χειροβομβίδα να έριχναν θα μας σκότωναν όλους”.

Ο Μ. Γεωργίτης μετακινήθηκε στο ΓΕΕΦ γύρω στις 4.30 το απόγευμα, όπως ανέφερε στην κατάθεσή του, μετά την κατάληψη του Αρχηγείου Αστυνομίας, του στρατοπέδου του Εφεδρικού Σώματος και την επικράτηση του πραξικοπήματος.

Άλλοι ανώτεροι αξιωματικοί της ΕΦ είχαν μεταβεί στο ΓΕΕΦ στις 5.30 π.μ. περίπου και συμμετείχαν σε σύσκεψη που είχε πραγματοποιηθεί στην αίθουσα επιχειρήσεων.

Στο ΓΕΕΦ βρίσκονταν ακόμα στρατιώτες που υπηρετούσαν στο 2^ο ΕΓ, καθώς και οι οδηγοί των επιτελών. Σε κάποια στιγμή εξοπλίσθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για την κατάληψη της πτέρυγας της Αστυνομικής Δύναμης υπό τις διαταγές Ελλαδικών αξιωματικών.

Στις 8.17 το πρωί με σήμα του προς το Γραφείο του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων (ΑΕΔ) και με χαρακτηρισμό “Άκρως Απόρρητον (ΕΧ) και Αστραπιαίο”, ο Μ. Γεωργίτης ενημέρωνε την Αθήνα για την έναρξη του πραξικοπήματος.

Στις 8.20 π.μ. τα άρματα μάχης, τα τεθωρακισμένα και οι καταδρομείς εφορμούσαν εναντίον του Προεδρικού αρχικά από την είσοδο και στη συνέχεια από την έξοδο, που βρίσκονται στην ανατολική πλευρά επί της λεωφόρου Δημοσθένη Σεβέρη.

Την ίδια στιγμή εκδηλώνονταν και οι επιθέσεις εναντίον του Αρχηγείου Αστυνομίας, του στρατοπέδου του Εφεδρικού και του ΡΙΚ, καθώς και του Διεθνούς Αεροδρομίου Λευκωσίας.

Για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω μονάδες:

Η 31^η ΜΚ, που κινήθηκε από την περιοχή Αθαλάσσας όπου είχε στρατωνισθεί. Ένα τμήμα της έλαβε μέρος στην κατάληψη του Προεδρικού Μεγάρου. Σε σημείο της διαδρομής προστέθηκαν στη δύναμή της αντιαεροπορικά πολυβόλα (τετράκαννα) και πυροβόλα (Μποσφόρ) της 195 ΜΕΑ/ΑΠ (κατάθεση Γιώργου Καλογήρου, 27.8.2009, σελ. 11-12).

Ένα δεύτερο τμήμα της 31^{ης} ΜΚ, που χρησιμοποιήθηκε για την κατάληψη του στρατοπέδου του Εφεδρικού Σώματος. Την ενέργεια υποστήριξαν αρχικά τεθωρακισμένα οχήματα (Marmon Harrington) της 21^{ης} ΕΑΝ και στη συνέχεια τεθωρακισμένα οχήματα (ΒΤΡ) του 286 ΜΤΠ.

Η 32^α ΜΚ, η οποία στάθμευε στον Άγιο Χρυσόστομο. Το Σάββατο 13 Ιουλίου 1974 μετακινήθηκε στο στρατόπεδο της 31^{ης} ΜΚ στην Τύμπου. Στο χώρο αυτό έγινε αναδιοργάνωση της μοίρας και σχηματίσθηκαν διμοιρίες από άτομα που προέρχονταν από διαφορετικούς λόχους.

Η ενέργεια αναδιοργάνωσης των διμοιριών πιθανόν να αποσκοπούσε αφενός στον αποκλεισμό των φιλομακαριακών στοιχείων και αφετέρου, κατά τη διενέργεια της επιχείρησης του πραξικοπήματος, στο να αποτραπεί τυχόν στάση ή και οργανωμένη αντίδραση, γιατί ακριβώς τα νέα τμήματα αποτελούντο από οπλίτες εν πολλοίς άγνωστους μεταξύ τους. Παρόμοια ενέργεια παρατηρήθηκε και στις μονάδες της 23^{ης} EMA και της 21^{ης} EAN για αντικατάσταση των μελών των πληρωμάτων και αλλαγής της σύνθεσής τους.

Το πρωί της 15^{ης} Ιουλίου μετά την αναφορά της μοίρας οι στρατιώτες με τον ατομικό τους οπλισμό, με πυρομαχικά και από δύο χειροβομβίδες που τους παραχωρήθηκαν εκείνη τη στιγμή επιβιβάστηκαν στα φορτηγά και κινήθηκαν προς τη Λευκωσία. Στο χώρο του ΒΜΗ επιβιβάστηκαν σε τεθωρακισμένα οχήματα. Ένα τμήμα κινήθηκε προς το Προεδρικό Μέγαρο, για να λάβει μέρος στην επιχείρηση κατάληψής του.

Η 33^η ΜΚ, η οποία το Σάββατο το πρωί της 13^{ης} Ιουλίου 1974 μετακινήθηκε από το Μπέλλαπαϊς στην Αθαλάσσα, αφού προηγήθηκε αναδιοργάνωση των διμοιριών, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω. Το πρωί της 15^{ης} Ιουλίου κινήθηκε προς το στρατόπεδο του Εφεδρικού και το ΡΙΚ.

Το 286 ΜΤΠ, το οποίο είχε τεθεί υπό τη διοίκηση της ΕΛΔΥΚ. Τεθωρακισμένα οχήματα του τάγματος έλαβαν μέρος στις επιχειρήσεις κατάληψης του αεροδρομίου Λευκωσίας, των Κεντρικών Φυλακών, του στρατοπέδου του Εφεδρικού Σώματος, καθώς και υποστήριξης της επιχείρησης κατάληψης της Αρχιεπισκοπής το απόγευμα προς βράδυ της 15^{ης} Ιουλίου. Μετά την επικράτηση του πραξικοπήματος το τάγμα χρησιμοποιήθηκε για την τήρηση της τάξης στη Λευκωσία.

Η 23^η EMA και η 21^η EAN, που έλαβαν μέρος στην κατάληψη του Προεδρικού Μεγάρου και της Αρχιεπισκοπής.

Τα κεντρικά γραφεία της ΑΤΗΚ κατέλαβε δύναμη της Ναυτικής Διοίκησης με υποστήριξη τεθωρακισμένων. Της επιχείρησης είχε ηγηθεί ο Ε. Ζήδρος, ταγματάρχης Διαβιβάσεων.

Τμήματα της ΕΛΔΥΚ συμμετείχαν στην επιχείρηση κατάληψης του αεροδρομίου Λευκωσίας και των Κεντρικών Φυλακών.

Η επιχείρηση κατάληψης του Προεδρικού Μεγάρου διήρκεσε περίπου μιάμιση ώρα. Τα αποτελέσματα της επίθεσης ήσαν τα εξής:

- Ολοκληρωτική καταστροφή του Προεδρικού Μεγάρου.
- Δεκαπέντε (15) περίπου εθνοφρουροί και αστυνομικοί νεκροί.
- Ο συνολικός αριθμός των νεκρών κατά το πραξικόπημα ήταν 41 στρατιωτικοί (5 Ελλαδίτες και 36 εθνοφρουροί) και 41 αντιστασιακοί (22 μέλη του Εφεδρικού), καθώς και 16 πολίτες θύματα του πραξικοπήματος.
- Άγνωστος αριθμός εθνοφρουρών και αστυνομικών τραυματιών.

Την όλη επιχείρηση κατάληψης του Προεδρικού σχεδίασε και διηύθυνε ο Κ. Κομπόκης, διοικητής των Δυνάμεων Καταδρομών. Επικεφαλής των Δυνάμεων Καταδρομών ήταν ο ταγματάρχης Ν. Δαμασκηνός και των αρμάτων-τεθωρακισμένων ο επίλαρχος Π. Κορκόντζελος, διοικητής της 21^{ης} EAN.

Το απόγευμα της 15^{ης} Ιουλίου άρματα μάχης της 23^{ης} EMA με επικεφαλής το διοικητή αντισυνταγματάρχη Γρ. Λαμπρινό, με την υποστήριξη τμημάτων της 21^{ης} EAN, επιτέθηκαν και

κατέλαβαν την Αρχιεπισκοπή. Πριν από την κατάληψη προηγήθηκε κανονιοβολισμός (άρματα της 23^{ης} ΕΜΑ και στοιχεία ΠΑΟ 106 χιλιοστών του 120 ΛΒΟ), με αποτέλεσμα το κτίριο να υποστεί σοβαρές ζημιές.

Από τις Μοίρες Πυροβολικού (195 ΜΕΑ/ΑΠ, 185 ΜΠΠ) οι οποίες έδρευαν σε στρατόπεδα στην περιοχή Αθαλάσσας έλαβαν μέρος με αντιαεροπορικά στοιχεία στην επίθεση κατάληψης του στρατοπέδου του Εφεδρικού, ενώ παρευρίσκοντο χωρίς εμπλοκή στην επίθεση εναντίον του Προεδρικού Μεγάρου.

Για την κατάληψη του Προεδρικού χρησιμοποιήθηκαν και στοιχεία ΠΑΟ 106 χιλιοστών του 120 ΛΒΟ.

Τέλος, τμήματα της ΕΛΔΥΚ συμμετείχαν στην κατάληψη του αεροδρομίου Λευκωσίας και των Κεντρικών Φυλακών. Η ενέργεια αυτή κρίνεται ως πιστοποίηση της επίσημης εμπλοκής της Ελλάδας στην πραξικοπηματική ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και της παράνομης επέμβασης της ελληνικής χούντας για την κατάλυση της συνταγματικής τάξης, γεγονός το οποίο εκμεταλλεύτηκε η Τουρκία, για να εισβάλει μερικές μέρες αργότερα.

Κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος το ΓΕΕΦ ανέφερε ότι φονεύθηκαν 32 αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες της ΕΦ και τραυματίστηκαν 113.

Την εκδήλωση του πραξικοπήματος, σύμφωνα με αναφορά του Π. Αραπάκη, διηύθυναν από ειδική αίθουσα στο ΓΕΣ οι ταξίαρχοι Δ. Ιωαννίδης και Α. Κονδύλης.

Όπως κατέθεσε στην επιτροπή ο τέως Πρόεδρος Τάσος Παπαδόπουλος, μερικές μέρες μετά την εκδήλωση του πραξικοπήματος ο τότε ταγματάρχης της ΕΦ Τάσος Μάρκου τον είχε επισκεφθεί και του είχε αποκαλύψει ότι είχε προχωρήσει στην εκπόνηση σχεδίου ανατροπής της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Το σχέδιο δεν τέθηκε σε εφαρμογή πιθανόν λόγω της τουρκικής εισβολής (κατάθεση Χαράλαμπου Λόττα, 11.11.2009, σελ. 23).

Η φυγή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου

Περίπου είκοσι (20) λεπτά μετά την εκδήλωση της επίθεσης εναντίον του Προεδρικού και της συνειδητοποίησης της κατάστασης, ο Πρόεδρος Αρχιεπίσκοπος Μακάριος με προτροπή των συνεργατών του εγκατέλειψε το Προεδρικό Μέγαρο από τη δυτική πλευρά. Συνοδευόμενος από άνδρες της προεδρικής φρουράς κινήθηκε προς την οδό Προδρόμου διά μέσου της κοίτης του παρακείμενου ποταμού. Επί της Προδρόμου σταμάτησαν διερχόμενο αυτοκίνητο και σε αυτό επιβιβάσθηκαν ο Αρχιεπίσκοπος και οι συνοδοί του Ν. Θρασυβούλου, Α. Ποταμάρης και Α. Νεοφύτου. Το αυτοκίνητο κινήθηκε δυτικά με κατεύθυνση το Μετόχι Κύκκου. Όμως σε μερικές εκατοντάδες μέτρα ακινητοποιήθηκε λόγω έλλειψης καυσίμων. Ο Αρχιεπίσκοπος και η συνοδεία του, αφού διήνυσαν μερικές δεκάδες μέτρα πεζοί, επιβιβάσθηκαν σε αναπηρικό αυτοκίνητο. Σε μικρή απόσταση από το Μετόχι του Κύκκου συναντήθηκαν με το Ν. Παστελλόπουλο, αξιωματικό του Εφεδρικού, ο οποίος προστέθηκε στη συνοδεία με δεύτερο αυτοκίνητο και στη συνέχεια κινήθηκαν προς το χωριό Κλήρου.

Στην Κλήρου, αφού πραγματοποίησαν ολιγόλεπτη στάση στο σπίτι του Νεοκλή Μαλέκου, επιβιβάσθηκαν σε άλλο αυτοκίνητο και κινήθηκαν προς το μοναστήρι του Κύκκου (11.30 π.μ.) και από εκεί κατέληξαν στην Πάφο (4 μ.μ.), όπου το απόγευμα (5.30 μ.μ.) ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εκφώνησε το γνωστό λόγο από τον Ελεύθερο Ραδιοφωνικό Σταθμό Πάφου (Παράρτημα XI).

Η επιτροπή προσπάθησε να διερευνήσει δύο εκδοχές αναφορικά με τη διαφυγή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από το Προεδρικό Μέγαρο, κατά τη διάρκεια της επίθεσης των μονάδων της ΕΦ στις 15 Ιουλίου 1974, οι οποίες υποστηρίζονται από διάφορους κύκλους.

Η πρώτη εκδοχή αναφέρει ότι ο Αρχιεπίσκοπος δε βρισκόταν στο Προεδρικό Μέγαρο κατά τη στιγμή της εκδήλωσης της επίθεσης, αλλά βρισκόταν στο Τρόδος. Προς ενίσχυση αυτής της εκδοχής, γίνεται ακόμα επίκληση του γεγονότος ότι κανένας δεν είδε τα παιδιά από την Αίγυπτο που φέρεται να τον είχαν επισκεφθεί εκείνο το πρωί.

Οι αναφορές:

- όλων των συνεργατών του Αρχιεπισκόπου, καθώς και μελών της φρουράς του που προσήλθαν και κατέθεσαν στην επιτροπή,
- του λοχαγού του Εφεδρικού Τ. Τσαγγάρη, που τη στιγμή της διαφυγής ολοκλήρωσε την επιχείρηση κατάληψης του στρατοπέδου του 9^{ου} ΤΣ, που γειτνιάζει με το Προεδρικό από τη δυτική πλευρά,
- του οδηγού του αυτοκινήτου που σταμάτησε στην οδό Προδρόμου, για να επιβιβασθεί ο Αρχιεπίσκοπος και η συνοδεία του,
- του στρατιώτη της 23^{ης} ΕΜΑ ο οποίος ανέφερε ότι, μόλις ο Αρχιεπίσκοπος και η συνοδεία του διήλθαν από την περιοχή του στρατοπέδου της μονάδας στην Κοκκινοτριμιθιά, ενημερώθηκε ο διοικητής και αμέσως δόθηκε η διαταγή κινητοποίησης των αρμάτων,
- του ανθυπολοχαγού Σωτήρη Καϊττάνη (κατάθεση 11.8.2010, σελ. 46) και του καταδρομέα της 32^{ας} ΜΚ Θέμη Θεοδοσίου (Σκίτσου), οι οποίοι έλαβαν μέρος στην επίθεση εναντίον του Προεδρικού και επιβεβαιώνουν ότι είδαν τα παιδιά και τους συνοδούς μετά την ολοκλήρωση της μάχης, καθώς και
- του επικεφαλής των τμημάτων κατάληψης του Προεδρικού Κ. Κομπόκη στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων

διαψεύδουν την παραπάνω εκδοχή και επιβεβαιώνουν ακριβώς το αντίθετο.

Η δεύτερη εκδοχή αναφέρει ότι σκόπιμα αφέθηκε αφύλακτη η δυτική πλευρά του Προεδρικού Μεγάρου, για να μπορέσει να διαφύγει ο Μακάριος. Ωστόσο:

- η σφοδρότητα με την οποία εκδηλώθηκε η επίθεση εναντίον του Προεδρικού Μεγάρου,
- η ώρα εκδήλωσης του πραξικοπήματος, για να είναι σίγουροι οι επικεφαλής του πραξικοπήματος ότι ο Αρχιεπίσκοπος θα βρίσκεται στο γραφείο του στο Προεδρικό,
- το γεγονός ότι ο Αρχιεπίσκοπος αναχώρησε από το γραφείο του αμέσως με την εκδήλωση του πραξικοπήματος, καθώς και
- η άφιξη των αρμάτων στη δυτική πλευρά μερικά λεπτά μετά την επιβίβαση του Αρχιεπισκόπου σε αυτοκίνητο και την αναχώρησή του

δε συνηγορούν υπέρ της αποδοχής της παραπάνω εκδοχής.

Εξάλλου, η οδηγία που είχαν οι Γεωργίτης και Κομπόκης από τους Ιωαννίδη και Μπονόνο ήταν να τους παραδοθεί ο Μακάριος ζωντανός ή νεκρός. Ο Γεωργίτης στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων (*Φάκελος Κύπρου - Τα Απώρητα Ντοκουμέντα*, έκδοση "Ελευθεροτυπία")

Αθηνών, Ιούλιος 2010, σελ. 38-39, 50) ανέφερε σχετικά: “Αν σκοτωνόταν ο Μακάριος κατά την εμπλοκή δεν θα υπήρχε θέμα. Εάν συνελαμβάνετο, θα στέλναμε αεροπλάνο, για να τον μεταφέρουν στην Αθήνα”.

Σε ερώτηση μάλιστα του βουλευτή Παπαστεφανάκη αν είχε αποδεχθεί και το φόνο, και τη δολοφονία του Μακαρίου, απάντησε: “Κατόπιν εντολής του ΑΕΔ, ΝΑΙ” (Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, έκδοση “Ελευθεροτυπία” Αθηνών, Ιούλιος 2010, σελ. 38).

Τέλος, στην απάντησή του προς ερώτηση του κ. Μπλέτσα ανέφερε: “Εγώ μεταβίβασα την εντολή όπως ακριβώς την είχε διατυπώσει ο κ. Μπονάνος. Είπα δηλαδή στον Κομπόκη, που άλλωστε ήταν παρών και αυτός στη σύσκεψη, “σκοτώστε τον ή πιάστε τον””.

Ο Γρ. Μπονάνος στην κατάθεσή του (16, 17.12.1986) ανέφερε σχετικά με την τύχη του Μακαρίου ότι “δεν εδόθη εντολή να σκοτωθεί, αλλά δεν αποκλειόταν να φονευθεί”, από τη στιγμή κατά την οποία “η ενέργεια ήταν σχεδόν πολεμική” (Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, έκδοση “Ελευθεροτυπία” Αθηνών, Ιούλιος 2010, σελ. 56).

Στη δική του κατάθεση ο Κ. Κομπόκης (9.7.1986, σελ. 135) ανέφερε ότι έδωσε την εξής εντολή στον επικεφαλής των τεθωρακισμένων Π. Κορκόντζελο: “Στην περίπτωση που προβληθεί αντίσταση, όταν θα καταληφθεί το Προεδρικό Μέγαρο, εφόσον ο Μακάριος είναι ζωντανός, πάλι θα μου αναφέρεις να χειρισθώ εγώ το θέμα προσωπικά”.

Επιπλέον, κατέθεσε ότι κατ’ ιδίαν ο Ιωαννίδης τού είπε να εξασφαλίσει τη ζωή του Μακαρίου, αλλά και τη φυγή του από την Κύπρο. Τον παρακάλεσε μάλιστα η οδηγία αυτή να παραμείνει μυστική, γιατί, αν μαθευτεί, ο κόσμος που τον περιβάλλει θα τον καθαιρέσει (Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, έκδοση “Ελευθεροτυπία” Αθηνών, Ιούλιος 2010, σελ. 54).

Τέλος, είναι γνωστή η τηλεφωνική επικοινωνία Ιωαννίδη-Σαμψών κατά την οποία ο πρώτος ζήτησε “την κεφαλή του Μούσκου” και μάλιστα να του τη μεταφέρει ο ίδιος ο Σαμψών.

Η ασφαλής διαφυγή του Μακαρίου έγινε κατορθωτή λόγω απρόβλεπτων γεγονότων και συγκεκριμένα λόγω:

- της καθυστερημένης άφιξης των αρμάτων τα οποία είχαν αποστολή να καλύψουν τη δυτική πλευρά του Προεδρικού, λόγω εμπλοκής σε ολιγόλεπτη μάχη στο Μετόχι του Κύκκου με άνδρες του Εφεδρικού που στάθμευαν εκεί,
- της επίθεσης τμήματος του Εφεδρικού Σώματος με επικεφαλής το λοχαγό Τ. Τσαγγάρη, το οποίο κατέλαβε με ταχύτητα το στρατόπεδο του 9ου ΤΣ και δεν επέτρεψε στις επιτιθέμενες δυνάμεις των καταδρομών να κινηθούν και να αποκλείσουν το Προεδρικό και από τη βορειοδυτική πλευρά,
- της απουσίας συγχρονισμού εκδήλωσης της επίθεσης από τις δυνάμεις που είχαν εντολή να επιτεθούν εναντίον του Προεδρικού Μεγάρου.

Επιπλέον, φαίνεται ότι η ταυτόχρονη ανάπτυξη πεζοπόρων τμημάτων με τη συνοδεία τεθωρακισμένων και αρμάτων από τη δυτική πλευρά, καθώς και τμήματος της νότιας πλευράς δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί με ταχύτητα λόγω της μορφολογίας του εδάφους. Θα μπορούσε να γίνει εύκολα αντιληπτή και να αποτύχει ο αιφνιδιασμός. Ακόμα υπήρχε σοβαρός κίνδυνος τα τμήματα αυτά να βληθούν από τις βολές των αρμάτων που εισέβαλαν στο Προεδρικό από τη βορειοανατολική πλευρά. Γι’ αυτό και την περιμετρική φύλαξη ανέλαβαν τα άρματα μάχης. Επιπλέον, οι δυνάμεις που θα επετίθεντο από τη νότια κατεύθυνση υπήρχε

κίνδυνος να δεχθούν επίθεση από τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης και του Εφεδρικού που στάθμευαν στην Αστυνομική Σχολή, η οποία βρισκόταν στη νοτιοανατολική πλευρά του Προεδρικού Μεγάρου.

Στη δική του εκδοχή, όπως αυτή έχει κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων (2.7.1986), ο Γεωργίτσας αναφέρει: *“Όπως ήταν το Προεδρικό Μέγαρο, ήταν ένα στρατόπεδο που το είχε καταλάβει το επικουρικό σώμα. Από κει βγήκε έξω, πήρε ένα ιδιωτικό όχημα και έφυγε. Δεν είχαμε κλείσει εκείνη τη διέξοδο, γιατί δεν υπήρχαν δυνάμεις”* (Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, έκδοση “Ελευθεροτυπία” Αθηνών, Ιούλιος 2010, σελ. 50).

Τέλος, από τις καταθέσεις δε φαίνεται να υπήρχε στο Προεδρικό Μέγαρο υπόγειος έξοδος διαφυγής, την οποία να χρησιμοποίησε ο Αρχιεπίσκοπος, όπως κατά καιρούς είχε υποστηριχθεί. Εξάλλου, μια τέτοια έξοδος διαφυγής θα ήταν εύκολο να εντοπισθεί.

Το απόγευμα της 16^{ης} Ιουλίου ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μεταφέρθηκε με ελικόπτερο των βρετανικών βάσεων στο Ακρωτήρι και από εκεί διαμέσου Μάλτας στο Λονδίνο. Προηγήθηκε σύσκεψη στη Μητρόπολη Πάφου, στην οποία έλαβαν μέρος μεταξύ άλλων ο τότε Μητροπολίτης Χρυσόστομος και ο Έπαρχος Πάφου Στεφανίδης. Κατά τη διάρκεια της οι παρευρισκόμενοι είχαν παροτρύνει τον Αρχιεπίσκοπο να εγκαταλείψει την Κύπρο για λόγους ασφάλειας. Έγινε επαφή με το διοικητή της ειρηνευτικής δύναμης στην Πάφο και διευθετήθηκε η αναχώρηση με ελικόπτερο.

Η επιτροπή εκτιμά ότι η διαφυγή διάσωσης του Αρχιεπισκόπου στο εξωτερικό αξιοποιήθηκε για την ολοκλήρωση των σχεδιασμών που οδήγησαν στην ανατροπή του. Με την απομάκρυνσή του από την Κύπρο και την ανάληψη της προεδρίας από το Ν. Σαμφών συνιστούσε συνταγματική εκτροπή και η Τουρκία μπορούσε να δικαιολογήσει την εισβολή. Όπως επίσης αναφέρεται σε έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ, το 1964 και το 1967 υπήρξε αποτελεσματική παρέμβαση των ΗΠΑ για αποτροπή της εισβολής, γιατί στην Κύπρο υπήρχε ένας νόμιμος Πρόεδρος, ενώ το 1974 ένας πρόεδρος φονιάς. Ακόμα η συνδρομή των Βρετανών δε θα πρέπει να εκληφθεί απλά ως βοήθεια προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, αντίθετα θα πρέπει να θεωρηθεί και ως υποβοηθητική της εφαρμογής των σχεδίων διαίρεσης της Κύπρου.

Η απομάκρυνση του Μακαρίου από την Κύπρο επιβεβαίωνε κατά απόλυτο τρόπο τη συνταγματική εκτροπή που επέφερε το πραξικόπημα και έδινε τη δικαιολογία στην Τουρκία για εισβολή. Ακόμα στις κρίσιμες συνομιλίες της Γενεύης απουσίαζε από αυτές. Έτσι δεν μπορούσε να αξιοποιηθεί η διεθνής αποδοχή της οποίας ετύγχανε για την αποτροπή της εισβολής ή τουλάχιστον του ΑΤΤΙΛΑ II. Στοιχείο προβληματισμού θα πρέπει να είναι και ο χρόνος επιστροφής του Αρχιεπισκόπου στην Κύπρο. Ο Κ. Καραμανλής μετά από έντεκα (11) χρόνια αυτοεξορίας επέστρεψε στην Ελλάδα στις 24 Ιουλίου 1974, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος στις 7 Δεκεμβρίου 1974, όταν πια όλα είχαν ολοκληρωθεί.

Το Εφεδρικό Σώμα της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου

Το Εφεδρικό, όπως συνήθως αποκαλείται το συγκεκριμένο τμήμα της Αστυνομικής Δύναμης, συστάθηκε με απόφαση της κυβέρνησης τον Απρίλιο του 1973, με κύρια αποστολή την καταστολή της παράνομης δραστηριότητας της ΕΟΚΑ Β'.

Συγκροτήθηκε κατά τα πρότυπα στρατιωτικής μονάδας και στελεχώθηκε με Κυπρίους αξιωματικούς οι οποίοι υπηρετούσαν στην ΕΦ και αποσπάστηκαν σε αυτό. Επικεφαλής ήταν ο ταγματάρχης (ΠΖ) Παντελάκης Πανταζής.

Αριθμούσε περί τους 300-330 άνδρες, τοποθετημένους σε λόχους των 55-60 ανδρών ο καθένας. Ήσαν εξοπλισμένοι με σύγχρονα αυτόματα όπλα, καθώς και με ελαφρά ατομικά αντιαρματικά.

Στον ενάμιση χρόνο ζωής του το Εφεδρικό κατέγραψε σημαντικές επιτυχίες στην πάταξη της παράνομης δράσης της ΕΟΚΑ Β'. Τις μέρες πριν από την εκδήλωση του πραξικοπήματος κατά τρόπο αναίμακτο είχε ουσιαστικά συλλάβει το μεγαλύτερο μέρος της ηγεσίας της οργάνωσης.

Μέσα από τη μελέτη των γεγονότων, αλλά και των μαρτυριών η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενδεχόμενη εκδήλωση πραξικοπήματος θα προερχόταν από τις δυνάμεις της ΕΦ και η συνεισφορά της ΕΟΚΑ Β' θα ήταν επικουρική.

Με βάση τις εμπειρίες του Μαρτίου του 1970 (σχέδιο ΕΡΜΗΣ) και του Φεβρουαρίου του 1972, ήταν προφανές ότι το πραξικόπημα θα διενεργείτο από τμήματα της ΕΦ και όχι από την ΕΟΚΑ Β', παρά την ύπαρξη σχεδίων πραξικοπήματος τα οποία η ηγεσία της οργάνωσης είχε εκπονήσει, όπως τα σχέδια ΣΦΕΝΔΟΝΗ, ΑΠΟΛΛΩΝ και ΝΙΚΗ. Οι δυνατότητες της ΕΟΚΑ Β' για τη διενέργεια τέτοιου εγχειρήματος ήταν περιορισμένες. Η ΕΟΚΑ Β' θα μπορούσε να παράσχει επικουρική συνδρομή, αλλά σε καμιά περίπτωση δε θα μπορούσε να αποτελέσει την κύρια δύναμη εκτέλεσης του πραξικοπήματος.

Στη βάση αυτού του ενδεχομένου η δράση του Εφεδρικού ήταν απόλυτα επιτυχής όσον αφορά την αντιμετώπιση της δράσης της ΕΟΚΑ Β', αλλά οι επιχειρησιακοί σχεδιασμοί αντιμετώπισης ή και αντίδρασης σε ενδεχόμενη εκδήλωση πραξικοπήματος από δυνάμεις της ΕΦ απουσίαζαν. Στην επιτροπή δεν έχει κατατεθεί οποιοδήποτε σχέδιο αντιμετώπισης πραξικοπήματος, παρά τις προσπάθειες διερεύνησης αυτού του ενδεχομένου.

Επιπλέον, ο βαθμός διάβρωσης που είχε υποστεί το αστυνομικό σώμα δυσκόλευε τις επιχειρησιακές ικανότητες του Εφεδρικού και καθιστούσε προβληματική την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πραξικοπήματος.

Οι δυνάμεις οι οποίες θα εχρησιμοποιούντο σε τέτοια επιχείρηση θα ήταν κυρίως οι καταδρομείς, οι Μονάδες Τεθωρακισμένων (286 ΜΤΠ) και Αρμάτων (21 ΕΑΝ, 23 ΕΜΑ). Αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι των εβδομάδων που προηγήθηκαν του πραξικοπήματος άνδρες του Εφεδρικού, καθώς και ένοπλοι και άοπλοι πολίτες, πιστοί στην κυβέρνηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, κατά τις νυκτερινές μέχρι και τις πρωινές ώρες έλεγχαν τις κινήσεις στην περίμετρο των παραπάνω στρατοπέδων.

Από τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συγκέντρωσε η επιτροπή εκτιμά ότι από την πλευρά της ηγεσίας του Εφεδρικού Σώματος τις κρίσιμες μέρες που προηγήθηκαν του πραξικοπήματος δεν υπήρξε ορθολογιστική αξιολόγηση της κατάστασης, ώστε μια σειρά από ενέργειες στις οποίες είχε προβεί ή και είχε αποδεχθεί να μη δικαιολογείται από την κρισιμότητα της κατάστασης.

Η εκδήλωση του πραξικοπήματος θα γινόταν, όπως είναι φυσικό, στη Λευκωσία. Αναμενόταν μάλιστα από μέρα σε μέρα. Τα χρονικά περιθώρια στένευαν λόγω της εξαγγελθείσης μείωσης της θητείας, της επικείμενης απόλυσης των στρατιωτών στις 20 Ιουλίου και κατ' επέκταση της απομάκρυνσης αριθμού Ελλαδιτών αξιωματικών. Επιπλέον, η ηγεσία της ΚΥΠ, αλλά και του Εφεδρικού είχαν ακριβείς πληροφορίες για την αλλαγή πληρωμάτων στα άρματα. Παρ' όλα αυτά:

- όχι μόνο δεν υπήρξε πρόσθετη ενίσχυση του Εφεδρικού, αλλά αντίθετα σημαντικές δυνάμεις του βρίσκονταν εκτός Λευκωσίας. Ένας λόχος βρισκόταν στην Αμμόχωστο-Λάρνακα και μία διμοιρία στη Λεμεσό,
- στα μέσα Ιουνίου ένας λόχος του Εφεδρικού είχε αποσπασθεί στην Αστυνομική Ακαδημία, για να τύχει εκπαίδευσης σε αστυνομικά καθήκοντα,

- στο Προεδρικό Μέγαρο, την Αρχιεπισκοπή και άλλους κρίσιμους στόχους, όπως ΡΙΚ, ΑΤΗΚ, Αρχηγείο Αστυνομίας, δε λήφθηκαν πρόσθετα μέτρα ασφάλειας,
- απουσίαζε κέντρο συντονισμού των νόμιμων δυνάμεων οι οποίες θα αντιδρούσαν σε ενδεχόμενη εκδήλωση πραξικοπήματος, καθώς και αξιοποίησής τους κατά την εκδήλωσή του,
- οι καταδρομείς που υπηρετούσαν στο Προεδρικό Μέγαρο και λάμβαναν οδηγίες από τη Διοίκηση Καταδρομών δεν απομακρύνθηκαν, όπως λογικά θα αναμενόταν,
- δεν υπήρχε σχέδιο ανταπόδοσης σε περίπτωση αιφνιδιαστικής ενέργειας της ΕΟΚΑ Β' ή της ΕΦ,
- παρά το γεγονός ότι το βράδυ της 14^{ης} προς 15^η Ιουλίου τα στρατόπεδα της ΕΦ της περιοχής Λευκωσίας βρίσκονταν υπό παρακολούθηση, φαίνεται ότι σε αυτά δεν είχε συμπεριληφθεί το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ, με αποτέλεσμα να μη γίνει αντιληπτή η επίσκεψη σε αυτό του ταξίαρχου Γεωργίτη και του επιτελείου του στις 5 το πρωί της 15^{ης} Ιουλίου,
- δεν κίνησε υποψίες και δεν αξιολογήθηκε η παρουσία στο ΓΕΕΦ σε ασυνήθιστη ώρα (5.30 το πρωί) της 15^{ης} Ιουλίου των ανώτατων αξιωματικών της ΕΦ, παρά το γεγονός ότι στην είσοδο του ΓΕΕΦ υπήρχε επανδρωμένο φυλάκιο του Εφεδρικού,
- για λόγους ασφάλειας δε θα έπρεπε να είχε επιτραπεί στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο να μεταβεί στην εξοχική προεδρική κατοικία στο Τρόδος το Σαββατοκυριακό πριν από την εκδήλωση του πραξικοπήματος. Τέτοιες μετακινήσεις εξέθεταν τον Αρχιεπίσκοπο σε πρόσθετους κινδύνους, αλλά και διασπούσαν τις ήδη μειωμένες δυνάμεις του Εφεδρικού.

Φαίνεται ότι η εκτίμηση και ο σεβασμός προς το πρόσωπο του Αρχιεπισκόπου επέφεραν αδυναμία υιοθέτησης και επιβολής συγκεκριμένων μέτρων ασφάλειας, τα οποία θα έπρεπε να είχαν εφαρμοσθεί χωρίς παρεκκλίσεις, ανεξάρτητα από τις απόψεις του Προέδρου. Σε τέτοιες περιπτώσεις τον πρώτο λόγο θα έπρεπε να τον είχαν όσοι είχαν επιφορτισθεί με την ασφάλεια του Προέδρου και την αποτροπή του πραξικοπήματος.

Φυσικά, σε καμιά περίπτωση με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω δεν υποβαθμίζεται ο ηρωισμός τον οποίο επέδειξαν οι άνδρες του Εφεδρικού τόσο κατά τις επιχειρήσεις εναντίον της ΕΟΚΑ Β' όσο και κατά την εκδήλωση του πραξικοπήματος, στην υπεράσπιση του Προεδρικού Μεγάρου και υποβοήθηση της διαφυγής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, την προστασία του κατά τη μετάβαση από την Κλήρου στον Κύκκο και στη συνέχεια στην Πάφο, καθώς και στο στρατόπεδο του Εφεδρικού. Όλα τα σχετικά στοιχεία είναι κατατεθειμένα στο αρχείο της επιτροπής.

Η καταδίωξη του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στην Πάφο

Γεγονός άξιο αναφοράς κρίνεται και η απόφαση της ηγεσίας του πραξικοπήματος (Μ. Γεωργίτης) να σταλεί στην Πάφο για σύλληψη του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και καταστολή της αντίστασης το 281 ΤΠ, το οποίο έδρευε στο χωριό Διόριος, που βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της επαρχίας Κερύνειας.

Η ώρα 1.30 π.μ. της 16^{ης} Ιουλίου 1974 με κατεπείγον σήμα από το ΓΕΕΦ/3^{ον} ΕΓ δόθηκε η παρακάτω διαταγή:

“Συγκροτείται απόσπασμα εκ 281 ΤΠ, 184 ΜΠΠ, Διμοιρίας ΠΑΟ 106 χιλιοστών (4 στοιχεία) 120 ΛΒΟ, ίλης Μάρμρον (15 οχήματα), Λόχος 12^{ου} ΤΣ ΥΔ από 160300-7-74. Τμήμα 60 εφέδρων

ΥΔ από τούδε, Λόχος 399 από ύψους Σκαρίνου. Διοικητής συγκροτήματος συνταγματάρχης Νούσκας Μιχάλης, επιτελάρχης αντισυνταγματάρχης Φατσέας Νικόλαος, επιτελής ταγματάρχης Δελούκος Πέτρος. Αποστολή, Εκκαθάρισις υφισταμένων αντιστάσεων Λεμεσού-Πάφου".

Το 281 ΤΠ, το οποίο αποτελούσε τάγμα δευτέρου κύκλου εκπαίδευσης πολυβολητών. Μέχρι το 1972 βρισκόταν στη ζώνη ευθύνης της II ΑΤΔ, που είχε έδρα τη Μόρφου, οπότε και μεταφέρθηκε στη ζώνη ευθύνης της III ΑΤΔ, που είχε έδρα τη Λευκωσία. Το τάγμα είχε ως επιχειρησιακή αποστολή την επάνδρωση των πολυβολείων στην ακτογραμμή της Κερύνειας από την περιοχή Κορμακίτη μέχρι και τη Λάπηθο.

Το απόγευμα της 15^{ης} Ιουλίου (3.30 μ.μ.), μετά την εκδήλωση του πραξικοπήματος, το τάγμα έλαβε διαταγή να μετακινηθεί στη Λευκωσία. Για τη μετακίνησή του χρησιμοποίησε τα μεταφορικά μέσα (ρυμουλκά) της 183 ΜΠΠ, η οποία γειτνιάζε με το 281 ΤΠ. Η ενέργεια αυτή είναι προφανές ότι καθιστούσε την 183 ΜΠΠ από πλευράς επιχειρησιακής δυνατότητας αδρανή, δεδομένου ότι σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή συναγερμού η μονάδα θα αδυνατούσε να κινητοποιηθεί, τα δε πυροβόλα θα παρέμεναν ακινητοποιημένα στο στρατόπεδο.

Αφού το βράδυ της 15^{ης} Ιουλίου διανυκτέρευσε στη Λευκωσία, την επομένη το πρωί έλαβε εντολή να κατευθυνθεί στην Πάφο διά μέσου της οροσειράς του Τροόδους. Το βράδυ της 16^{ης} Ιουλίου κατέλυσε στο ΚΕΝ Πάφου, στο οποίο παρέμεινε μέχρι και την Παρασκευή 19 Ιουλίου το απόγευμα.

Κατά την παραμονή του στην Πάφο εκτέλεσε διάφορες αποστολές, κυρίως έλεγχο της διακίνησης πολιτών με την επάνδρωση σημείων ελέγχου σε διάφορα σημεία της πόλης.

Η συγκεκριμένη ενέργεια, δηλαδή της αποστολής του 281 ΤΠ στην Πάφο, σε συνδυασμό με σειρά άλλων ενεργειών που θα αναφερθούν στη συνέχεια, δημιουργεί σειρά ερωτηματικών για τις πραγματικές προθέσεις της ηγεσίας του πραξικοπήματος σε Αθήνα και Λευκωσία, καθώς και για τους στόχους που αυτή είχε.

Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι βασικός στόχος της ηγεσίας του πραξικοπήματος ήταν η αποδυνάμωση της αμυντικής ικανότητας της ΕΦ στην επαρχία Κερύνειας, τόσο με την απομάκρυνση δυνάμεων όσο και με την αποφυγή αποστολής ενισχύσεων, καθώς και με την απαγόρευση της μετακίνησης δυνάμεων που είχαν ως επιχειρησιακή ζώνη την επαρχία Κερύνειας.

Στην καταδίωξη του Μακαρίου στην Πάφο χρησιμοποιήθηκαν και άλλα τμήματα της ΕΦ, όπως καταδρομείς, στοιχεία ΠΑΟ (106 χιλιοστών) του 120^{ου} Λόχου Βαρέων Όπλων (ΛΒΟ), καθώς και η ακταιωρός ΛΕΒΕΝΤΗΣ, η οποία κανονιοβόλησε τη Μητρόπολη Πάφου και τον Ελεύθερο Ραδιοφωνικό Σταθμό Πάφου, από τον οποίο είχε μεταδοθεί το διάγγελμα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου (Παράρτημα XI).

Με νέο κατεπείγον σήμα του ΓΕΕΦ/3^{ον} ΕΓ στις 160515-7-74 "συγκροτήθηκε στρατιωτικό απόσπασμα εκ 33 ΜΚ (1 λόχος), δυνάμεις εξ 180 εφέδρων, 185 ΜΠΠ (8 πυροβόλα 25 lbr+2 τετράδυμα Α/Α), 2 Α/Α πολυβόλα 195 ΜΕΑ/ΑΠ, Διμοιρία ΠΑΟ 106 χιλιοστών (6 στοιχεία) 120 ΛΒΟ. Διοικητής αποσπάσματος ο διοικητής της 185 ΜΠΠ, χώρος συγκροτήσεως μεταξύ ΓΕΕΦ και ΡΙΚ. Αποστολή κινούμενη επί δρομολογίου Λευκωσία-Αστρομερίτης-Καρβουνάς-Πεδουλάς-Μονή Κύκκου-Παναγιά-Πάφος να συμβάλει εις εκκαθάρισιν αντιστάσεων Πάφου. Εκκίνησης 0600-7-196".

Σημειώνεται ότι οι δυνάμεις της ΕΦ οι οποίες είχαν σταλεί για την καταδίωξη του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στην Πάφο ήσαν αριθμητικά υπέρτερες από αυτές που είχαν σταλεί στις 20 Ιουλίου 1974 για αντιμετώπιση του τουρκικού προγεφυρώματος στο χώρο της εισβολής.

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ Η ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 1^Η ΗΜΕΡΑ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΕΦΥΡΩΜΑ**

ΕΙΔΟΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ ΜΑΚΑΡΙΟΥ	ΠΡΟΓΕΦΥΡΩΜΑ
Καταδρομείς	1 λόχος	0
Πεζικό	2 τάγματα (+)	2 τάγματα (-)
Τεθωρακισμένα	15 Μάρμον Χάριγκτον	4 BTR (+50 άνδρες)
Πυροβολικό	14 στοιχεία 25 λιβρών	12 στοιχεία 25 λιβρών
Βαρέα Όπλα Πεζικού	10 ΠΑΟ 106 χιλιοστών	12 ΠΑΟ 106 χιλιοστών
Άρματα Μάχης	0	8 T-34

Ακόμα και μετά την εκδήλωση της τουρκικής εισβολής ο Μ. Γεωργίτης σε έγγραφο (ΑΦ 100/22/41368/ΓΕΕΦ/2^{ον} ΕΓ/Ι/25.7.1974) που κοινοποίησε στις μονάδες της ΕΦ με θέμα “Ασφάλεια” ανέφερε σχετικά:

“Άπαντες οι οπλοφορούντες πολίται εντός της ΖΕ εκάστης μονάδος να αφοπλίζονται. Του αφοπλισμού εξαιρούνται οι ανήκοντες εις τας εθνικάς οργανώσεις και οι εθνικόφρονες κάτοικοι οίτινες συνεπολέμησαν με τα στρατιωτικά τμήματα και νυν υποβοηθούν την ΕΦ να διατηρήση τας θέσεις της έναντι του εχθρού αφ’ ενός και αφ’ ετέρου να επιβάλει την τάξιν και τον νόμον εις την νήσον”.

Είναι προφανές ότι με το παραπάνω αποσκοπούσε στη διατήρηση των ένοπλων ομάδων της ΕΟΚΑ Β’ σε επιχειρησιακή δράση εναντίον και των νομιμόφρονων πολιτών.

Το πόρισμα της Βουλής των Ελλήνων (σελ. 116) αναφέρει σχετικά με τις ευθύνες για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση του πραξικοπήματος:

“Οι Ιωαννίδης, Μπονάνος, Γαλατσάνος, καθώς και Ανδρουτσόπουλος παρέμειναν αμετάπειστοι. Για όλους αυτούς πρώτος εχθρός ήταν ο Μακάριος και έπρεπε με κάθε τρόπο να εξοντωθεί ή έστω να ανατραπεί.

Έτσι όμως, αποφασίζοντας και διατάσσοντας, ενεργούσαν με πλήρη και σαφή γνώση ότι έδιναν στους Τούρκους την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν τις απειλές τους και να δημιουργήσουν πολεμική σύρραξη με τη σύμμαχο χώρα, καθώς και κατάσταση επικείμενου πολέμου με τη δική μας χώρα.

Και ήξεραν ακόμη όλοι αυτοί, αλλά και όσοι ανέλαβαν να εκτελέσουν και εξετέλεσαν το πραξικόπημα ότι με την εκτέλεση αυτού του εγκληματικού εγχειρήματος θα προκαλούσαν αποδυνάμωση των αμυντικών δυνατοτήτων της συμμάχου χώρας και μεγάλη βλάβη στις πολεμικές δυνάμεις αυτής της χώρας, όπως και της δικής μας χώρας.

Είναι κατά συνέπεια υπεύθυνοι όλοι, γενικά όλοι όσοι αναμίχθηκαν στο πραξικόπημα είτε ως διατάκτες του (Ιωαννίδης, Μπονάνος, Γκιζίκης, Ανδρουτσόπουλος, Γαλατσάνος κ.λπ.) είτε ως εκτελεστές του (Γεωργίτης, Κομπόκης, Κορκόντζελος, Παπαγιάννης, υποδ/τής ΕΛΔΥΚ, πλοίαρχος Παπαγιάννης, υποπλοίαρχος Ταβλαρίδης, Γιαννακοδήμος, Κοκοράκης κ.λπ.) είτε ως συνεργοί του (Κοντώσης, Σκλαβενίτης, Πηλιχός, Παλαΐνης, Ματάτσης κ.λπ.) και πρέπει να λογοδοτήσουν για την εγκληματική τους αυτή πράξη”.

Το εν λόγω απόσπασμα αφορά μόνο τους Ελλαδίτες αξιωματικούς και όχι τους Κυπρίους που συνέργησαν σε αυτή την πράξη.

Η ορκωμοσία του Νίκου Σαμψών

Η αδυναμία εξεύρεσης Προέδρου για ορκωμοσία μέχρι και το απόγευμα της 15^{ης} Ιουλίου είναι γνωστή. Γνωστά είναι και τα ονόματα των ατόμων που προσεγγίσθηκαν να αναλάβουν την προεδρία και αρνήθηκαν. Ο κατάλογος των ονομάτων των “υποψηφίων προέδρων” ετοιμάστηκε στην Αθήνα. Αποστηθίστηκε από τον Κ. Κοντώση και μεταφέρθηκε στη Λευκωσία. Κομιστής της επιθυμίας της πραξικοπηματικής ηγεσίας του ΓΕΕΦ προς τους “προεπιλεγόμενους υποψηφίους προέδρους” ήταν ο Ν. Σαμψών, ο οποίος, προτού ακόμα να επιβληθεί το πραξικόπημα πριν από το μεσημέρι της 15^{ης} Ιουλίου, θεάθηκε να κυκλοφορεί στους διαδρόμους του ΓΕΕΦ.

Σύμφωνα με το πόρισμα της Βουλής των Ελλήνων, αλλά και την κατάθεση της συζύγου του Ν. Σαμψών, μεταξύ αυτών περιλαμβάνονταν τα ονόματα των Μιχαλάκη Τριανταφυλλίδη, Ζήνωνα Σεβέρη, Τάσου Χατζηαναστασίου. Πρόταση φαίνεται να έγινε και στον καθαιρεμένο Μητροπολίτη Πάφου Γεννάδιο. Από αυτούς κάποιοι δεν ανευρέθησαν και κάποιοι αρνήθηκαν.

Η αδυναμία αυτή οδήγησε τελικά την ηγεσία του πραξικοπήματος να επιλέξει για “Πρόεδρο” το Ν. Σαμψών.

Στην κατάθεσή του (9.7.1986, σελ. 125-126) στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων ο Κ. Κομπόκης απάντησε ως εξής σε σχετική ερώτηση που του είχε υποβληθεί:

“Ο Σαμψών, όταν τέλειωσε η επιχείρηση του Προεδρικού Μεγάρου και κανά δύο άλλων στόχων, έκανε εμφάνιση στο ΓΕΕΦ, ρώτησε αν θέλουμε να τον χρησιμοποιήσουμε κάπου”.

Συμπληρωματικά σε άλλο σημείο της κατάθεσής του ανέφερε: *“Μετά το μεσημέρι είδα σε κάποιο γραφείο του ΓΕΕΦ να περιφέρεται ο Σαμψών, όπως περιφέρονταν και άλλοι αντιμακαριακοί”.* Πιεζόμενος από την ανάγκη να ορκισθεί Πρόεδρος το συντομότερο δυνατό, χωρίς προηγουμένως να συνεννοηθεί με την Αθήνα, του είπε: *“Πήγαινε, βάλε μια γραβάτα και έλα να σε ορκίσουμε Πρόεδρο”.*

Ο δε Γεωργίτης στην κατάθεσή του (2.7.1986) στη Βουλή των Ελλήνων ανέφερε:

“Τον Σαμψών τον όρκισαν χωρίς να με ρωτήσουν. Αυτοί (Κομπόκης κ.λπ.) ευρίσκοντο στο ΓΕΕΦ και, επειδή δεν βρήκαν τα πρόσωπα τα οποία είχαν ορισθεί, όρκισαν τον Σαμψών χωρίς να με ρωτήσουν”.

Ο Μπονάνος στο βιβλίο του “Η Αλήθεια: 21^η Απριλίου: 25^η Νοεμβρίου: Κυπριακόν”, Αθήνα 1986, αναφέρει ότι σε εισήγησή του στον Ιωαννίδη να αντικατασταθεί ο Σαμψών με τον Κληρίδη αυτός αρνήθηκε κατηγορηματικά. Σημειώνεται ότι τα αναγραφόμενα στο βιβλίο του Μπονάνου η επιτροπή τα παραθέτει με κάθε επιφύλαξη, αναφορικά με την αντικειμενικότητα, αλλά και την αξιοπιστία τους.

Τελικά ο Ν. Σαμψών ορκίστηκε από τον καθαιρεμένο Μητροπολίτη Πάφου Γεννάδιο το απόγευμα της 15^{ης} Ιουλίου. Το διάγγελμα το οποίο εκφώνησε ήταν αυτό το οποίο είχε ετοιμασθεί από τη χούντα των Αθηνών. Το πλήρες κείμενο του διαγγέλματος επισυνάπτεται (Παράρτημα XII).

Η πραξικοπηματική ηγεσία του ΓΕΕΦ σχημάτισε “κυβέρνηση”, την οποία ανακοίνωσε ο Ν. Σαμψών. Η σύνθεσή της ήταν η παρακάτω:

Πρόεδρος	Νίκος Σαμψών
Υπουργός Εξωτερικών	Ντίμης Δημητρίου
Υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης	Παντελής Δημητρίου
Υπουργός Παιδείας	Παναγιώτης Δημητρίου
Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας	Άρης Χατζηγεωργίου
Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων	Ανδρέας Νεοκλέους
Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων	Κυριάκος Σαβεριάδης
Υπουργός Δικαιοσύνης	Κώστας Αδαμίδης
Υπουργός Εργασίας	Γιαννάκης Δρουσιώτης
Υπουργός Υγείας	Οδυσσέας Ιωαννίδης
Υφυπουργός παρά τω Προέδρω	Ανδρέας Παρισσινός
Κυβερνητικός Εκπρόσωπος	Σπύρος Παπαγεωργίου

Επίμαχα θέματα συζητήσεων όλα αυτά τα χρόνια τα οποία αφορούσαν την ανάληψη της “προεδρίας” από το Ν. Σαμψών και τη συνεργασία του με την πραξικοπηματική ηγεσία είναι δύο:

Πρώτον: Ο Ν. Σαμψών ήταν οργανικό στέλεχος της ΕΟΚΑ Β’;

Δεύτερον: Ήταν στον κατάλογο των υποψηφίων για την “προεδρία”;

Για μεν το πρώτο ερώτημα παρατίθενται τα εξής:

Τόσο από τις καταθέσεις που έχουν ληφθεί όσο και από άλλα στοιχεία τα οποία έχουν περιέλθει σε γνώση ή κατοχή της επιτροπής, σε καμία περίπτωση δεν έχει προκύψει οποιαδήποτε οργανική σύνδεσή του με την παράνομη οργάνωση ΕΟΚΑ Β’.

Η αρθρογραφία της εφημερίδας “Η Μάχη”, της οποίας ήταν ιδιοκτήτης, είχε σαφή πολιτικό προσανατολισμό υποστήριξης των αντιπάλων του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, καθώς και επίκρισης της κυβερνητικής πολιτικής ειδικότερα κατά τη χρονική περίοδο που προηγήθηκε του πραξικοπήματος.

Από την υποκλοπή τηλεφωνημάτων στην οποία προέβαινε η ΚΥΠ προκύπτει ότι το Νοέμβριο του 1973 έδινε οδηγίες στο Ν. Σαμψών για τη γραμμή που θα ακολουθούσε η εφημερίδα του ο ίδιος ο Δ. Ιωαννίδης. Συγκεκριμένα, σε τηλεφωνική επικοινωνία του Κ. Μαστροκόλια με τον τότε γενικό γραμματέα της ΕΣΕΑ Στ. Χρηστίδη στις 28 Νοεμβρίου 1973 του ανέφερε σχετικά με τη στάση της εφημερίδας “Η Μάχη” έναντι του νέου καθεστώτος ότι θα είναι υπέρ και γνωρίζει το γιατί και προσέθεσε: ““Η Μάχη” είναι του Σαμψών και έχει πάρει οδηγίες απευθείας από τον Ιωαννίδη”.

Η εμφάνιση του Ν. Σαμψών στο χώρο του κρησφυγέτου με την αγγελία του θανάτου του Γ. Γρίβα τον Ιανουάριο του 1974, η ομιλία την οποία είχε εκφωνήσει στους συγκεντρωμένους από τη στέγη της κατοικίας, η παρουσία του στην κηδεία, καθώς και η ενέργειά του να τοποθετήσει στο φέρετρο του στρατηγού την εφημερίδα του σηματοδοτούν συγκεκριμένη πολιτική επιλογή και στάση.

Για δε το δεύτερο ερώτημα παρατίθενται τα εξής:

Φαίνεται από τα γεγονότα ότι αποτέλεσε επιλογή ανάγκης. Όσοι είχαν προσεγγισθεί αρνήθηκαν, είτε γιατί ποτέ δεν ήσαν συνεργάτες της χούντας είτε γιατί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος επέζησε.

Η επιλογή του φαίνεται ότι τελικά δεν ήταν τυχαία, παρά το γεγονός ότι ήταν επιλογή ανάγκης. Διατηρούσε στενές σχέσεις με τους Ελλαδίτες αξιωματικούς που υπηρετούσαν στην Κύπρο. Ιδιαίτερες σχέσεις είχε με το Νίκο Δοντά του 2^{ου} ΕΓ/ΓΕΕΦ, το διοικητή της ΚΥΠ/Ε στην Κύπρο Κώστα Δουζίνα κ.ά.

Από την παρακολούθηση των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων Ελλαδιτών αξιωματικών (κυρίως αυτών που υπηρετούσαν στο 2^ο ΕΓ του ΓΕΕΦ) προκύπτει ότι είχε συχνή επικοινωνία μαζί τους, από τους οποίους μάλιστα λάμβανε οδηγίες και δεχόταν υποδείξεις για τη γραμμή που θα ακολουθούσε η εφημερίδα.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον Παντελή Λαλαούνη, διευθυντή του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΕΦ, στις 18 Φεβρουαρίου 1972 δέχθηκε επίπληξη για άρθρο που έγραψε “Η Μάχη” και επιπρόσθετα του μίλησε σχετικά με τις φήμες που κυκλοφορούσαν για τη στάση της εφημερίδας. Ακολουθεί δε η παρακάτω στιχομυθία:

“Λαλαούνης: Οι φήμες λένουν και παίρνουν.

Σαμψών: Τι λένουν;

Λαλαούνης: Άλλοι ότι πληρώθηκες, άλλοι ότι φοβήθηκες, είδαν την αλλαγή δυο μέρες και λένουν, γράφεις και αυτό εκεί πέρα.

Σαμψών: Ποια αλλαγή;

Λαλαούνης: Την αλλαγή στη “Μάχη” που είναι χωρίς ρόδια τώρα”.

Κλείνοντας η συζήτηση, διευθετήθηκε συνάντηση στο ΓΕΕΦ την επαύριον.

Ιδιαίτερες σχέσεις φαίνεται να είχε και με τον αρχηγό της χούντας Δ. Ιωαννίδη, σχέσεις οι οποίες είχαν διαμορφωθεί κατά την περίοδο που ο μετέπειτα δικτάτορας υπηρετούσε στην Κύπρο το 1964 ως διευθυντής του 3^{ου} ΕΓ της ΕΛΔΥΚ.

Σε σημείωμα της ελληνικής ΚΥΠ το οποίο έχει κατατεθεί στην επιτροπή και το οποίο αφορά τις προετοιμασίες οι οποίες έλαβαν χώρα για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος αναφέρει σχετικά:

“Η τελευταία των συσκέψεων εγένετο τρεις ημέρας προ του εγχειρήματος και μετέσχον εις αυτήν άπαντες”, εννοεί τους Χρ. Λαμπράκη, Ι. Σωσίδη, Α. Ποταμιάνο κ.ά., *“με συμμετοχή του αφιχθέντος εν συνεχεία Προέδρου Σαμψών. Αύτη επραγματοποιήθη εις την εν Πόρω πολυτελή έπαυλιν του κ. Χ. Λαμπράκη, εις την οποίαν αρκετάς φορές εφιλοξενείτο ο ταξίαρχος Δ. Ιωαννίδης”.*

Η σύζυγος του Ν. Σαμψών ανέφερε στην επιτροπή ότι τις μέρες προ του πραξικοπήματος είχε ενδεχομένως πραγματοποιήσει για άγνωστους σε αυτή λόγους ταξίδι στην Ελλάδα (κατάθεση Βέρας Σαμψών, 7.4.2010, σελ. 73-80).

Επιπρόσθετα, ο μάρτυρας Μ. Φραγκάκης ανέφερε στην επιτροπή ότι περίπου πέντε μέρες πριν από το πραξικόπημα είχε συναντηθεί στην Αθήνα για επιχειρηματικούς λόγους με το Ν. Σαμψών, ο οποίος αναμενόταν να φθάσει στον Πειραιά από κάποιο νησί όπου βρισκόταν. Μάλιστα, όπως ανέφερε ο μάρτυρας, μετά από τηλεφώνημα που δέχτηκε ανέφερε ότι την επομένη το πρωί θα έπρεπε να επιστρέψει στην Κύπρο (κατάθεση Μιχάλη Φραγκάκη, 13.12.2010, σελ. 10-13).

Την Παρασκευή 12 Ιουλίου 1974 παρευρέθηκε στο αεροδρόμιο Λευκωσίας μαζί με άλλους αξιωματικούς της ΕΦ, κατά την αναχώρηση των Ντενίση (Α/ΓΕΕΦ), Λαγάκου (πρέσβη στη Λευκωσία) και Νικολαΐδη (διοικητή της ΕΛΔΥΚ), για να λάβουν μέρος στη γνωστή παραπλανητική σύσκεψη των Αθηνών της 13^{ης} Ιουλίου 1974.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με μαρτυρία που κατατέθηκε στην επιτροπή, το Σάββατο 13 Ιουλίου το πρωί είχε πολύωρη συνάντηση με Ελλαδίτες αξιωματικούς της ΕΛΔΥΚ στο γραφείο της συζύγου του στην πολυκατοικία Καραντώκη στη Λευκωσία, το περιεχόμενο της οποίας δεν είναι γνωστό. Ακόμα δεν είναι γνωστό ποιοι αξιωματικοί είχαν λάβει μέρος στη συνάντηση (κατάθεση Τάκη Χαραλάμπους, 3.2.2010, σελ. 6). Η σύζυγος του Ν. Σαμψών στην κατάθεσή της στην επιτροπή δήλωσε πως δεν ενθυμείται για αυτό το γεγονός. Η επιτροπή δεν αποδέχεται τη συγκεκριμένη αναφορά, δεδομένου ότι άλλα γεγονότα ήσσονος σημασίας τα οποία έλαβαν χώρα την ίδια περίοδο τα περιέγραψε με μεγάλη λεπτομέρεια.

Δεν ήταν εξάλλου τυχαία ή συμπτωματική η μετάβασή του στο ΓΕΕΦ πριν από το μεσημέρι της 15^{ης} Ιουλίου, για να συναντήσει την ηγεσία του πραξικοπήματος, και ενώ ακόμα το πραξικόπημα βρισκόταν σε εξέλιξη, καθώς και η προσφορά του για αξιοποίηση.

Σε συνέντευξή του στον τηλεοπτικό σταθμό ANT1 και στο δημοσιογράφο Π. Παύλου στις 14 και την 21^η Ιουλίου 1998 ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής:

- Στις 10.30 π.μ. ήταν ακόμα στα γραφεία της εφημερίδας “Η Μάχη” και είχε συνεργασία με συντάκτες και λοιπό προσωπικό.
- Αμέσως μετά αναχώρησε για το σπίτι του, το οποίο βρισκόταν μεταξύ Τσερίου και Κάτω Λακατάμιας.
- Στη λεωφόρο Τσερίου περιμάζεψε 4 στρατιώτες, για να τους προστατεύσει από ενδεχόμενα αντίποινα από τους οπαδούς του Μακαρίου.
- Στις 12.00 αναχώρησε, για να μεταφέρει τους στρατιώτες στην Αθαλάσσα, όπου ήταν η μονάδα στην οποία υπηρετούσαν και συνελήφθησαν στα φώτα Καλησπέρα, απ’ όπου και μεταφέρθηκαν στο ΓΕΕΦ (Πάυλος Παύλου, *Δημόσια Κατάθεση*, εκδόσεις Κυπροέπεια, σελ. 235).

Τα ίδια περίπου ανέφερε και η σύζυγός του στην κατάθεσή της στην επιτροπή (κατάθεση Βέρας Σαμψών, 7.4.2010, σελ. 129-134).

Στο πολεμικό ημερολόγιο της Μ-ΣΕΠ (Καντάρα) της Αεροπορικής Διοίκησης Κύπρου (ΑΔΚ) αναφέρονται τα εξής που αφορούν το Ν. Σαμψών και τα οποία έλαβαν χώρα στις 15 Ιουλίου 1974:

- “0850: Ελήφθη εντολή από ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ (83) ίνα διαβιβασθή εις ΑΚΕ ότι ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΜΨΩΝ ευρίσκεται εις ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ”.
- “0925: Ελήφθη υπό ΑΚΕ (55) εντολή να διαβιβασθή εις ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ όπως ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΜΨΩΝ δύναται να μεταβή εις ΓΕΕΦ”.
- “1015: Η ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ ανέφερε ότι ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΜΨΩΝ μετέβη με στρατιωτικό όχημα και συνοδεία τριών ατόμων εις ΓΕΕΦ”.

Δεν ήταν τυχαίο το γεγονός ότι την ώρα της δυστοκίας επιλέχθηκε από τον Κομπόκη να αναλάβει την ηγεσία της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, εάν δεν έχαιρε της απόλυτης εμπιστοσύνης της ηγεσίας του πραξικοπήματος και οπωσδήποτε του Ιωαννίδη.

Σε ιδιόχειρη έκθεση γεγονότων αξιωματικού της Αεροπορίας ο οποίος το 1977 τοποθετήθηκε στη Διεύθυνση Κυπριακού (ΔΙΚ) του ΑΕΔ (σελ. 9-10) αναφέρονται τα εξής:

“Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι στο γραφείο του διευθυντού υπήρχε ιδιαίτερη ντουλάπα όπου εφυλάσσοντο σχέδια, κώδικες επικοινωνίας, ως και οι προσωπικές αναφορές των αξιωματικών που έλαβαν μέρος στα γεγονότα του Κυπριακού και που περιέγραφαν τις λεπτομέρειες.

Τέτοιου είδους επικοινωνία είχε γίνει μεταξύ Γκιζίκη-Σαμψών, διότι στο αρχείο υπήρχαν 3 TELEX του Σαμψών που έλεγαν ότι έλαβε εντολή από τον Κίσσιγκερ να παραδώσει την κυβέρνηση στο Γλαύκο Κληρίδη και ερωτούσε τον Γκιζίκη αν έπρεπε να υπακούσει, διότι είχαν συνεννοηθεί να υπακούει μόνο σε εντολές από την Ελλάδα. Ένα δεύτερο TELEX του Σαμψών υπενθύμιζε το πρώτο και του ζητούσε να διατηρήσει το Υπουργείο Αμύνης και Εσωτερικών. Όμως στο αρχείο δεν υπήρχε απαντητικό σήμα του Γκιζίκη. Έτσι ένα τρίτο TELEX με το οποίο ο Σαμψών ζήτησε να διατεθεί ένα αεροπλάνο και κατά τη διάρκεια της νύκτας να συνεννοηθούν και να επιστρέψει στη Λευκωσία. Ουδεμία απάντηση υπήρχε στο φάκελο, αλλά υπήρχε TELEX που ανέφερε ότι, κατόπιν εντολής Προέδρου ΗΠΑ και συμφώνου γνώμης Προέδρου Γαλλίας, η κυβέρνηση στην Ελλάδα να παραδοθεί στον Καραμανλή και στην Κύπρο στον Γλαύκο Κληρίδη”.

Λόγοι και αίτια που οδήγησαν στο πραξικόπημα

Η χρονική στιγμή κατά την οποία η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της σηματοδοτείται από τις ακόλουθες τρεις σημαντικές παραμέτρους:

1. Την ένταση του Ψυχρού Πολέμου και την αντιπαράθεση ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις σε διάφορες περιοχές του πλανήτη (Ινδοκίνα, Κούβα), μεταξύ των οποίων και η Μέση Ανατολή.
2. Την επιθυμία της Μεγάλης Βρετανίας να διατηρήσει και να διασφαλίσει τη στρατιωτική της παρουσία στην ευαίσθητη περιοχή της Μέσης Ανατολής μετά την απομάκρυνσή της από την Ιορδανία, το Ιράκ και τη διώρυγα του Σουέζ. Η Κύπρος παρέμεινε η τελευταία αποικία της στην περιοχή και είχε κάθε λόγο να επιθυμεί τη διατήρηση τουλάχιστον στρατιωτικών εγκαταστάσεων.
3. Τη συνέχιση του μετεμφυλιοπολεμικού διχαστικού κλίματος στην Ελλάδα και την αυξημένη επιρροή των ΗΠΑ στις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης ήταν να αγνοείται ο εξ Ανατολών κίνδυνος (από την Τουρκία) και να υπερπροβάλλεται ο κομμουνιστικός κίνδυνος από το βορρά (από τη Βουλγαρία), καλλιεργώντας συνάμα κλίμα έντονης αντικομμουνιστικής υστερίας.

Παράλληλα, θα πρέπει να σημειωθεί και η σταθερή επιθυμία της Τουρκίας για ανακατάληψη της Κύπρου στη βάση σχεδιασμού που εκπονήθηκε από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 από την κυβέρνηση των Μεντερές και Ζορλού και με πρωταγωνιστές του σχεδιασμού τους Νιχάτ Ερίμ, συνταγματολόγο, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, μετέπειτα Πρωθυπουργό, και το λοχαγό Ισμαήλ Τάνσου, που υπηρετούσε στο Γραφείο Ειδικού Πολέμου.

Η ανεξάρτητη πολιτική που ακολουθούσε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος φαίνεται να ενοχλούσε τις ΗΠΑ, οι οποίες ήθελαν να αποτρέψουν οποιαδήποτε περαιτέρω προσέγγιση της Κύπρου προς την ΕΣΣΔ. Η ενόχληση αυτή πρέπει να έγινε εντονότερη μετά τη δολοφονία του Προέδρου Τζων Κέννεντυ και την ανάληψη της προεδρίας από τον Τζόνσον.

Η κάθοδος της Ελληνικής Μεραρχίας το 1964 στην Κύπρο ήταν εν γνώσει των ΗΠΑ. Εάν δεν είχε την έγκρισή τους, τύγχανε τουλάχιστον της ανοχής τους. Ανεξάρτητα από τις προθέσεις

του Πρωθυπουργού Γεώργιου Παπανδρέου, οι ΗΠΑ επεχείρησαν να αξιοποιήσουν την παρουσία της στην Κύπρο, για να προωθήσουν τους δικούς τους σχεδιασμούς, αξιοποιώντας τη συνδρομή Ελλαδιτών αξιωματικών που τη στελέχωναν και οι οποίοι είχαν στενή συνεργασία μαζί της.

Οι αμερικανονατοϊκοί σχεδιασμοί αποσκοπούσαν:

- στην αποτροπή περαιτέρω διείσδυσης της ΕΣΣΔ στην περιοχή,
- στην επιβολή νατοϊκής λύσης που να ικανοποιεί τόσο την Ελλάδα όσο και την Τουρκία,
- στον τερματισμό της αντιπαράθεσης Ελλάδας-Τουρκίας, η οποία ίσως να οδηγούσε σε στρατιωτική σύρραξη και αποδυνάμωση της νοτιοανατολικής πτέρυγας της συμμαχίας.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι εκείνη την περίοδο υπηρετούσαν στην Κύπρο σε νευραλγικές θέσεις αξιωματικοί οι οποίοι στη συνέχεια διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο στο πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου 1967, όπως οι Δ. Ιωαννίδης (3^ο ΕΓ ΕΛΔΥΚ), Π. Αραπάκης, Ν. Ντερτιλής, Λάσκαρης, Ι. Ντάβος (3^ο ΕΓ ΑΣΔΑΚ), Λ. Σταθόπουλος (2^ο ΕΓ ΑΣΔΑΚ), Κ. Καρύδας (επιτελάρχης ΑΣΔΑΚ), Γρ. Μπονάνος (επιτελάρχης ΓΕΕΦ την περίοδο 1967 - 1969), Α. Κονδύλης, Κ. Ράδος, Π. Παπαδάκης κ.ά.

Κατά την παραμονή της στην Κύπρο η Ελληνική Μεραρχία απέφυγε επιμελώς να εμπλακεί σε οποιεσδήποτε πολεμικές επιχειρήσεις, όπως στην περίπτωση που το 501 ΤΠ είχε αναλάβει την ευθύνη για την τελική επίθεση εκκαθάρισης του θύλακα των Κοκκίνων τον Αύγουστο του 1964, αλλά την τελευταία στιγμή ματαιώθηκε η συμμετοχή του, με αποτέλεσμα να ματαιωθεί και η επιχείρηση. Για την εκτέλεση μάλιστα της επιχείρησης είχε ζητηθεί από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο να ζητήσει εικοσιτετράωρη αναβολή της συνεδρίας του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, ώστε της συνεδρίας να προηγηθεί η επιχείρηση (κατάθεση Κώστα Αχιλλείδη, 24.9.2008, σελ. 32-33).

Η προσπάθεια ενδονατοϊκής ρύθμισης του Κυπριακού ήταν έκδηλη κατά τις συζητήσεις Τζόνσον-Γ. Παπανδρέου (Ιούνιος 1964), καθώς και στις συνομιλίες Ελλάδας-Τουρκίας στη Γενεύη που ακολούθησαν και κατέληξαν στο Σχέδιο Άτσεσον και στις πρόνοιες που αυτό προέβλεπε, συμπεριλαμβανομένης της παραχώρησης στρατιωτικής βάσης στην Τουρκία έκτασης 4,5% του συνολικού εδάφους της Κύπρου.

Η σθεναρή στάση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και τελικά η απόρριψή του από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας Γ. Παπανδρέου ματαιώσε αυτούς τους σχεδιασμούς, όμως επιδείνωσε την εχθρική συμπεριφορά των νατοϊκών κύκλων, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών φιλονατοϊκών, εναντίον της Κύπρου, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος άρχισε να κατηγορείται ως “ο Κάστρο της Μεσογείου”.

Το 1965 απορρίπτεται από την ηγεσία της ΑΣΔΑΚ η παραλαβή μέρους σοβιετικού οπλισμού ο οποίος αφορούσε 8 πολεμικά αεροπλάνα και αριθμό αντιαεροπορικών πυραύλων. Τελικά, στα πλαίσια λύσης ανάγκης, μέρος του πολεμικού υλικού μεταφέρθηκε στο Σινά, όπου και περιήλθε στην κατοχή των Ισραηλινών κατά τη διάρκεια του αραβοϊσραηλινού πολέμου του 1967.

Σε απόρρητη αναφορά, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1964, προς τον Υπουργό Εθνικής Αμύνης Πέτρο Γαρουφαλιά ο Γ. Γρίβας απορρίπτει τη σοβιετική προσφορά οπλισμού και κυρίως των 8 αεροπλάνων και των αντιαεροπορικών πυραύλων εδάφους-αέρος. Είναι προφανές ότι ο λόγος της απόρριψης δεν ήταν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων οπλικών συστημάτων αλλά η προέλευσή τους και η αποτροπή περαιτέρω σύσφιγξης των σχέσεων με τη Σοβιετική Ένωση και της εξοπλιστικής ενίσχυσης.

Στις παρακάτω περιπτώσεις αναφέρονται πληροφορίες ότι κατά την ίδια περίοδο σχεδιάστηκε η εκτέλεση πραξικοπηματικής ανατροπής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου:

1. Σε έκθεση Αμερικανού διπλωμάτη στην Αθήνα ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1965 αναφέρεται ότι σε συνάντηση που είχε με τον Κ. Μητσοτάκη τού ανέφερε ότι για την επιβολή του Σχεδίου Άτσεσον θα έπρεπε εν ανάγκη ο Μακάριος να ανατραπεί διά πραξικοπήματος (εφημερίδα Αθηνών “Τα Νέα”, 11.7.2009).
2. Σε κατάθεσή του στην επιτροπή ο Ανδρέας Μάτσης ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, τον Ιούνιο του 1965, τον επισκέφθηκε ο Σκαρλάτος, αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού, και του επέδωσε σημείωμα, για να το μεταφέρει στον Υπουργό Εσωτερικών Π. Γιωρκάτζη, αναφέροντάς του ταυτόχρονα και το περιεχόμενό του. Το σημείωμα ανέφερε ότι η Αθήνα ετοιμάζει πραξικόπημα για διαμελισμό της Κύπρου (κατάθεση 13.1.2010, σελ. 8).
3. Στην κατάθεσή του στην επιτροπή ο Κώστας Αχιλλείδης (κατάθεση 24.9.2008, σελ. 26-27) ανέφερε ότι σε συνάντηση που είχε με το Γ. Γρίβα τού ανέφερε ότι το 1965 έλαβε από την Αθήνα εντολή για ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αλλά δίστασε να την πραγματοποιήσει. Σε επιστολή την οποία ο Γ. Γρίβας απέστειλε στον Ι. Σωσίδη, διευθυντή του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού Στ. Στεφανόπουλου, στις 25 Ιανουαρίου 1966, πριν από τις συνομιλίες που θα είχε στην Αθήνα ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος (28.1.1966), ανέφερε σχετικά τα εξής (αφήνοντας υπονοούμενα): “[...] Εάν η εκεί παρουσία μου είναι αναγκαία, ειδοποιηστέ με και θα έλθω αμέσως, εάν εγείρουν ζητήματα ιδία στρατιωτικά, διά να τους αποστομώσω. Έχουν τόσα πολλά εις βάρος των. Πιστεύω ότι αι συνομιλίες των Αθηνών θα λύσουν όλα τα προβλήματα. Άλλως, να προχωρήσωμεν σύντομα”.

Σχολιάζοντας το παραπάνω απόσπασμα, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος σε επιστολή του προς τον Πρωθυπουργό Στ. Στεφανόπουλο, ημερομηνίας 16 Μαρτίου 1966, ανέφερε τα εξής: “Πολλά ερωτηματικά γεννώνται εκ του περιεχομένου της επιστολής και ιδιαίτερος της φράσεως “άλλως, να προχωρήσωμεν σύντομα”. Δεν αποκρύπτω όμως τους φόβους μου ότι μίαν ημέραν ο Στρατηγός Γρίβας πιθανώς να δημιουργήσει εις την Κύπρον, όπου ήλθεν διά να προσφέρει και την ιδικήν του βοήθειαν εις τον ενωτικόν αγώνα της, συνθήκας εμφυλίου πολέμου. Δεν θα είναι δε άμοιρος ευθυνών και η Ελληνική Κυβέρνησις”.

4. Κατά τη διάρκεια της δίκης για την υπόθεση ΑΣΠΙΔΑ στην Αθήνα (φθινόπωρο 1966) καταγγέλθηκε από το δικηγόρο υπεράσπισης των κατηγορουμένων Νικηφόρο Μανδηλαρά ότι είχε συνταχθεί από τον αντισυνταγματάρχη Λ. Σταθόπουλο σχέδιο ανατροπής του Μακαρίου. Δήλωσε μάλιστα την ετοιμότητά του να το αποδείξει με αξιωματικό ο οποίος είχε βολιδοσκοπηθεί για συμμετοχή του σε αυτό (Α. Παυλίδης, *Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον*, τόμ. 1, σελ. 85-86) και ο οποίος αξιωματικός βρισκόταν στην αίθουσα του στρατοδικείου.
5. Σε συνέντευξή του στην εκπομπή του ΡΙΚ “Προεκτάσεις”, στις 15 Ιουλίου 2004, ο στρατηγός Πανουργιάς Πανουργιάς ανέφερε ότι το 1966 ως διευθυντής του 2^{ου} ΕΓ του ΓΕΣ κατέβηκε στην Κύπρο, συνοδευόμενος από τον υποστράτηγο Παπαλουκά, για να ματαιώσει πραξικοπηματική ανατροπή του Μακαρίου. Σχεδιαστής και οργανωτής του πραξικοπήματος ανέφερε ότι ήταν ο πρέσβης Ι. Σωσίδης, ο οποίος ήταν υπεύθυνος του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού (ο Ι. Σωσίδης φαίνεται ότι είχε επίσης ενεργή εμπλοκή στο σχεδιασμό και την εκτέλεση του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974). Η συνέντευξη του στρατηγού Πανουργιά είναι δημοσιευμένη στο βιβλίο του Γ. Καρεκλά “Κυπριακό 1950 - 1974. Ανατομία της κρίσης”, τόμ. Α', σελ. 348.

Στοιχεία και λεπτομέρειες για το σχεδιαζόμενο εκείνη την περίοδο πραξικόπημα σε βάρος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου αναφέρει ο Ά. Παυλίδης στο βιβλίο του “Φάκελος Κύπρου - Άκρως Απόρρητον”, τόμ. 1, σελ. 59.

Η τουρκική εισβολή της 20^{ης} Ιουλίου 1974

Η Τουρκία, όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, προετοίμαζε το σχέδιο κατάληψης ή επανάκτησης της Κύπρου από τη δεκαετία του 1950, προωθώντας τους στόχους της στη βάση συγκεκριμένου σχεδιασμού και κατά τρόπο συστηματικό.

Αρχικά με την Τριμερή Διάσκεψη του Λονδίνου, το Σεπτέμβριο του 1955, επανήλθε ως ενδιαφερόμενο μέρος στο Κυπριακό.

Παράλληλα, στα πλαίσια στρατηγικής αξιοποίησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, ίδρυσε και εξόπλισε την τρομοκρατική οργάνωση TMT, με στόχο την παρεμπόδιση της ειρηνικής συνύπαρξης των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, αλλά και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για μελλοντική αξιοποίηση της τουρκοκυπριακής κοινότητας ως στρατηγικού προγεφυρώματος.

Στη συνέχεια με τις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου επανήλθε και επίσημα στην Κύπρο με τη στάθμευση στρατιωτικού αγήματος. Παράλληλα, θεσμοθετήθηκε ως εγγυήτρια δύναμη με δικαίωμα επέμβασης σε περίπτωση ανατροπής της συνταγματικής τάξης. Ήταν η πρώτη φορά που η Τουρκία μετά τη Συνθήκη των Σεβρών, το 1920, επέστρεφε σε έδαφος της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το οποίο είχε εγκαταλείψει.

Στις 30 Νοεμβρίου 1964 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος υπέβαλε προς το Φ. Κουτσιούκ έγγραφο με 13 σημεία για τροποποίηση του συντάγματος. Την υποβολή της πρότασης φαίνεται ότι είχε εγκρίνει τόσο ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Τζων Κέννεντυ όσο και η Μεγάλη Βρετανία. Στις 6 Δεκεμβρίου, προτού απαντήσουν οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία απέρριψε την πρόταση και απείλησε ότι, σε περίπτωση κατά την οποία οι Ελληνοκύπριοι θα προχωρούσαν σε μονομερή τροποποίηση του συντάγματος, θα επενέβαινε στρατιωτικά στην Κύπρο.

Το Δεκέμβριο του 1963 η Τουρκία υποκίνησε τις ένοπλες συγκρούσεις και προχώρησε στη διά της βίας συγκέντρωση των Τουρκοκυπρίων σε αμιγείς θύλακες με στόχο τον απόλυτο έλεγχό τους, αλλά και στη δημιουργία συνθηκών πλήρους διαχωρισμού.

Σταδιακά προώθησε στην Κύπρο πέραν των 1 000 αξιωματικών και στρατιωτών για την ενίσχυση των θυλάκων, καθώς και σημαντικές ποσότητες οπλισμού, για να καλύψει και τις ανάγκες των Τουρκοκυπρίων.

Η ΤΟΥΡΔΥΚ εγκατέλειψε το στρατόπεδό της και μετακινήθηκε στον τουρκοκυπριακό θύλακα Λευκωσίας-Κιόνελι για ενίσχυση της άμυνάς του.

Παράλληλα, οι Τουρκοκύπριοι κάτω από την καθοδήγηση της Τουρκίας προχώρησαν στην ανακήρυξη ξεχωριστής διοίκησης. Επικεφαλής τέθηκε ο Αντιπρόεδρος Φ. Κουτσιούκ.

Η Κύπρος, παρά τις παραπάνω ενέργειες της Τουρκίας, απέκτησε πολιτικά και στρατιωτικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Μετά την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από την κυβέρνηση, το 1964, όχι μόνο δεν υπήρξαν επιπτώσεις στη διεθνή αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά αντίθετα ο ΟΗΕ με το Ψήφισμα 186/4 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Μαρτίου του 1964 την αναγνώρισε όπως αυτή εκφραζόταν από τον Πρόεδρο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και την κυβέρνησή του και την ενίσχυσε.

Η παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας επέφερε σημαντική αμυντική ενίσχυση και θα λειτουργούσε ως δύναμη αποτροπής σε ενδεχόμενη τουρκική εισβολή, εάν και εφόσον θα εχρησιμοποιείτο ως μηχανισμός προστασίας.

Η Τουρκία επιχείρησε σταδιακά να ανατρέψει τα παραπάνω πλεονεκτήματα τα οποία απέκτησε η Κύπρος, αξιοποιώντας τις ακατανόητες, προδοτικές και εθνικά μειοδοτικές ενέργειες των κυβερνήσεων των αποστατών στην Ελλάδα και ιδιαίτερα της χούντας, που ακολούθησε. Οι ενέργειες αφορούσαν τα ακόλουθα:

- Την προσπάθεια κατάργησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και την προώθηση νατοϊκής λύσης στη βάση της διπλής ένωσης, με την παραχώρηση τεράστιας έκτασης στρατιωτικής βάσης στην Τουρκία, μέσα από τις διμερείς συνομιλίες που είχαν πραγματοποιηθεί.
- Την απομάκρυνση της Μεραρχίας μετά τα γεγονότα της Κοφίνου.
- Τη συστηματική υπονόμευση της κυπριακής κυβέρνησης και του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.
- Τους συνεχείς σχεδιασμούς δολοφονίας ή πραξικοπηματικής ανατροπής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.
- Την υπόθαλψη της εκκλησιαστικής κρίσης για την καθαίρεση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και την πρόκληση εκκλησιαστικού σχίσματος.
- Τη δημιουργία κλίματος διχόνοιας στο εσωτερικό μέτωπο της Κύπρου, στη βάση της αντικομμουνιστικής υστερίας που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα την περίοδο μετά τον εμφύλιο, με την υποστήριξη παράνομων δραστηριοτήτων από οργανώσεις όπως το Εθνικό Μέτωπο και την ΕΟΚΑ Β'.
- Την εμπλοκή της χούντας σε διάλογο (με την Τουρκία) για επίτευξη συμφωνίας συνεργασίας με στόχο την ανατροπή του Μακαρίου (μνημόνιο Κ. Παναγιωτάκου, 25.2.1972).
- Τον αποπροσανατολισμό της ΕΦ από την κύρια της αποστολή, που θα έπρεπε να ήταν η οργάνωση απόκρουσης τουρκικής αποβατικής ενέργειας, και την εμπλοκή της σε σχεδιασμούς πραξικοπηματικής ανατροπής της νόμιμης κυβέρνησης.

Ανέπτυξε στρατιωτικές δυνάμεις στα παράλια απέναντι από την Κύπρο (39^η Μεραρχία) και ενίσχυσε μεθοδικά και συστηματικά τον αποβατικό της στόλο. Για σκοπούς αποφυγής στρατιωτικού ελέγχου την 39^η Μεραρχία την έθεσε εκτός ΝΑΤΟ.

Ενίσχυσε σημαντικά το δίκτυο κατασκοπίας σε βάρος της ΕΦ, ιδιαίτερα στις επαρχίες Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Κερύνειας. Τούρκοι πράκτορες, κυρίως αξιωματικοί του Τουρκικού Στρατού, με διάφορες ιδιότητες, εισέρχονταν στα στρατόπεδα της ΕΦ, παρακολουθούσαν στρατιωτικές εγκαταστάσεις και οργάνωναν μεθοδικά την επικείμενη στρατιωτική ενέργεια. Από τα μέσα Ιουνίου του 1974 είχε αποσταλεί μεγάλος αριθμός Τούρκων αξιωματικών, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή της Κερύνειας, με προφανή στόχο τη συγκέντρωση πληροφοριών, καθώς και την καθοδήγηση των τουρκικών δυνάμεων κατά το στάδιο της απόβασης. Κάποιοι από αυτούς συνελήφθησαν μετά την έναρξη της εισβολής. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του Μ. Γεωργίτση στη Βουλή των Ελλήνων, αλλά και από καταθέσεις αριθμού μαρτύρων οι οποίοι προσήλθαν στην επιτροπή. Επιπλέον, την ίδια περίοδο αυξήθηκε σημαντικά και ο αριθμός των μυστικών πρακτόρων που διέθεταν οι ΗΠΑ στην Κύπρο (κατάθεση Χρ. Φύσα, 13.12.2010).

Ακόμα, πιθανολογείται ότι το καλοκαίρι του 1973, με πρόσχημα το γύρισμα κινηματογραφικής ταινίας με πρωταγωνιστή τον Αμερικανό ηθοποιό Πήτερ Σέλλερς, οι τουρκικές μυστικές υπηρεσίες προέβησαν στην κινηματογράφηση των ακτών τόσο ανατολικά όσο και δυτικά της πόλης της Κερύνειας. Προέβησαν επίσης σε βυθοσκοπήσεις της θαλάσσιας περιοχής και έλεγχο των ναυτικών δυνάμεων που στάθμευαν στο Κάστρο της Κερύνειας. Η συγκεκριμένη ταινία, παρά το μεγάλο ποσό που δαπανήθηκε, ποτέ δεν προβλήθηκε στις κινηματογραφικές αίθουσες.

Δυστυχώς, η κυπριακή πολιτική και στρατιωτική ηγεσία δεν έλαβαν οποιαδήποτε μέτρα αποτροπής των ενεργειών κατασκοπίας. Η στρατιωτική ηγεσία ενδιαφερόταν για την ανατροπή του Μακαρίου, ενώ η ΚΥΠ ήταν υποχρεωμένη να διαθέτει σημαντικές δυνάμεις για την παρακολούθηση των ενεργειών της ΕΟΚΑ Β' και της ΕΦ.

Στην κατάθεσή του στην επιτροπή (22.11.2010) ο τότε λοχαγός του Ελληνικού Στρατού Αλέξανδρος Σημαιοφορίδης, ο οποίος ήταν επικεφαλής του κλιμακίου της ΚΥΠ/Ε στην Κερύνεια την περίοδο 1969 - 1974, ανέφερε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Από τον Απρίλιο του 1974 το κλιμάκιο της ΚΥΠ/Ε στην Κερύνεια ενημέρωνε αρμοδίως όλες τις προϊστάμενες υπηρεσίες (ΓΕΕΦ, ελληνική πρεσβεία, ΑΕΔ, ΚΥΠ/Ε στην Αθήνα) για ασυνήθιστες δραστηριότητες του Τουρκικού Στρατού στα παράλια απέναντι από την Κύπρο. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν αποβατικές ασκήσεις όλων των συνταγμάτων της 39ης Μεραρχίας, μετακίνηση δυνάμεων στην περιοχή Μερσίνας, απαγόρευση μετακίνησης των αξιωματικών χωρίς έγκριση, εφοδιασμό των μονάδων με υλικά εκστρατείας κ.ά. Όμως κανένας δεν ανησυχούσε και κανένας δε ζήτησε περαιτέρω διερεύνηση.

Παρά το γεγονός ότι οι πληροφορίες διαβιβάζονταν στα ανώτερα κλιμάκια, τόσο στο ΓΕΕΦ όσο και στο ΑΕΔ, δεν υπήρχε η ανάλογη αντίδραση. Σε καμία περίπτωση δε ζήτησαν πρόσθετες διευκρινίσεις, όπως έπρατταν στο παρελθόν σε περιπτώσεις ασκήσεων μικρότερης έκτασης και διάρκειας.

Μετά το πραξικόπημα δεν έδωσαν πρόσθετες οδηγίες ή εντολές για εντατικοποίηση των παρακολουθήσεων, παρά τις έκδηλες προετοιμασίες της Τουρκίας για εισβολή.

Την Τετάρτη, 17 Ιουλίου 1974, πραγματοποιήθηκε στη Μερσίνα σύσκεψη ανωτάτου επιπέδου, στην οποία έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, οι διοικητές του 6ου Σώματος Στρατού και της 39ης Μεραρχίας, ενώ αμέσως μετά άρχισαν οι προετοιμασίες για την απόβαση με τη συγκρότηση της αποβατικής δύναμης.

Ο διοικητής του 230ού Συντάγματος Πεζικού συνταγματάρχης Νεζίχ Σιράλ αναφέρει στις αναμνήσεις του για το 1974 τα εξής: *“Τελικά, στις 25 Μαΐου 1974 οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις τέθηκαν σε επιφυλακή. Ανακλήθηκαν οι άδειες. Στο σύνταγμα και στη μεραρχία και σε κάποιες μονάδες κλήθηκαν πίσω οι στρατιώτες οι οποίοι υπηρετούσαν στη διοίκηση. Πήραμε μέτρα κατά της κατασκοπείας και για την ασφάλεια. Περιορίσαμε τις επισκέψεις για τους στρατιώτες. Στις 18 Ιουνίου του 1974 κάναμε ασκήσεις με το Τάγμα Ελικοπτέρων του 2ου Σώματος Στρατού. Στις 19 και 20 Ιουνίου κάναμε όλη μέρα ασκήσεις για τη φόρτωση εφοδίων και βαρέος εξοπλισμού”*.

Από τα παραπάνω είναι σαφές ότι η Άγκυρα ανέμενε ή καλύτερα ήταν ενήμερη για τις επερχόμενες εξελίξεις και προέβαινε σε ενέργειες προετοιμασίας, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκδήλωση της εισβολής.

Παρ' όλα αυτά, για την ηγεσία της ΕΦ, όπως προκύπτει από τα δελτία πληροφοριών που κυκλοφορούσαν, πρώτος στόχος ήταν “ο εσωτερικός εχθρός”, δηλαδή κάθε Κύπριος που δεν ήταν συνοδοιπόρος, και όχι ο τουρκικός κίνδυνος, τον οποίο συστηματικά υποβάθμιζαν. Είχε αναπτυχθεί ένα μεγάλο δίκτυο πληροφοριών για παρακολουθήσεις πολιτών σε ολόκληρη την επικράτεια. Υπάρχει σωρεία από απόρρητα στρατιωτικά έγγραφα στα οποία καταγράφονται και αναφέρονται όχι μόνο ενέργειες πολιτών, αλλά ακόμα και απλές κουβέντες που αντάλλασαν στα καφενεία των πόλεων και των χωριών.

Στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων (3.7.1986) ο τότε Α/ΓΕΕΦ στρατηγός Γ. Ντενίσης ανέφερε ότι από τις αρχές Ιουλίου τόσο το ΓΕΕΦ όσο και το ΑΕΔ και η ελληνική κυβέρνηση γνώριζαν για τις απειλές της Τουρκίας για εισβολή στην Κύπρο.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τα χρόνια πριν από το 1974 δεν έγιναν ασκήσεις επιστράτευσης και δεν πραγματοποιήθηκαν ασκήσεις απόκρουσης εχθρικής αποβατικής ενέργειας. Η συντήρηση των πολυβολείων και πυροβολείων στην ακτογραμμή της Κερύνειας ήταν ελλιπής και υποτυπώδης. Δεν πραγματοποιήθηκαν ασκήσεις συνεργασίας των διάφορων τμημάτων της ΕΦ. Το πρόβλημα αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής.

Στην αναφορά του ο υπολοχαγός (ΠΒ) Νικόλαος Σκαρλάτος, διοικητής της Γ' Πυρ/ρχίας της 183 ΜΠΠ, αναφέρει χαρακτηριστικά: *“Οι Δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί δεν ηδύναντο να ανταποκριθούν επαρκώς εις τα καθήκοντα του αξ/κού παρατηρητού. Δεν επετεύχθη η συνεργασία μεταξύ Πεζικού-Πυροβολικού”*.

Ενώ η πραξικοπηματική ηγεσία της ΕΦ καταγινόταν με την επιβολή του πραξικοπήματος και την καταστολή των επιμέρους εστιών αντίστασης, η Τουρκία βρισκόταν στο τελικό στάδιο προετοιμασίας της εκδήλωσης αποβατικής ενέργειας στην Κύπρο.

Η ηγεσία της ΕΦ και το ΑΕΔ στο διάστημα από τις 17 Ιουλίου και μετά τύγχαναν συνεχούς και λεπτομερούς ενημέρωσης για τις κινήσεις του εχθρού και συγκεκριμένα για τα ακόλουθα:

- Την αυξημένη και ασυνήθιστη κίνηση σκαφών (πιθανόν πολεμικών) στο ναύσταθμο της Μερσίνας.
- Την επιστράτευση που έγινε στους τουρκοκυπριακούς θύλακες.
- Το διπλασιασμό του αριθμού των Τουρκοκυπρίων σκοπών στα φυλάκια που επάνδρωναν.
- Την ετοιμασία νέων και βελτίωση υφισταμένων αμυντικών θέσεων στην περίμετρο των τουρκοκυπριακών θυλάκων.
- Την εκκένωση του στρατοπέδου της ΤΟΥΡΔΥΚ και τη μετακίνηση της δύναμης εντός του τουρκοκυπριακού θύλακα Λευκωσίας.
- Την ανησυχία Τουρκοκυπρίων του θύλακα Λευκωσίας λόγω αναμενόμενης τουρκικής εισβολής και τη μετακίνηση των Τουρκοκυπρίων κατοίκων της Κερύνειας προς το θύλακα Λευκωσίας (ΑΣ 16/ΙΙ ΑΤΔ/191800-7-74).
- Την πτήση 2-3 πολεμικών Α/Φ υπεράνω της Καρπασίας (ΑΣ 2063/Ι ΑΤΔ/3^{ον} ΕΓ-181800-7-74). Η Μ-ΣΕΠ Καντάρας της ΑΔΚ στις 09.15/18-7-74 αναφέρει στο ΑΚΕ πτήση ζεύγους Α/Φ F-104 στις βόρειες-βορειοανατολικές περιοχές της Κύπρου. Ομοίως στις 22.15/18-7-74 αναφέρει την παρουσία ελικοπτερού στο χωριό Γαλάτεια της Καρπασίας. Τέλος, στις 20.00/19-7-74 αναφέρει τον εντοπισμό 14-15 πλοίων πλησίον της Μερσίνας να κινούνται με κατεύθυνση νότιο-νοτιοδυτική.

Στις 17 Ιουλίου 1974 και ώρα 20.30 η ΙΙ ΑΤΔ με απόρρητο σήμα, με αριθμό Φ.100/21, προς το ΓΕΕΦ/2^{ον} ΕΓ-3 αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα εξής: *“Συλληφθέντες σήμερα αναρχικοί Ε/Κ οίτινες κατέφυγον αρχικώς εις θύλακα Λεύκας ανέφερον ότι Τ/Κ ποιμήν επληροφόρησεν αυτούς περί επεμβάσεως της Τουρκίας εντός 24ώρου. Περί 11.00 ώραν σήμερα Τ/Κ πρόσφυγες επανεγκατασταθέντες εις μικτόν χωρίον Περιστερώνα Μόρφου μετεκόμισαν εις αμιγή Τ/Κ χωρία”*.

Η παραπάνω πληροφορία διαβιβάστηκε με άκρως απόρρητο (ΕΧ) σήμα του ΓΕΕΦ προς το Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων στις 17 Ιουλίου 1974 και ώρα 23.45.

Με άκρως απόρρητο (ΕΧ) σήμα στις 19 Ιουλίου 1974 και ώρα 23.10 η ελληνική πρεσβεία στη Λευκωσία ενημερώνει το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας για τα εξής: *“Κλιμάκιον ΚΥΠ*

γνωρίζει ημίν εξής. Κατά πληροφορίας παρασχεθείσας αυτώ υπό ΓΕΕΦ, 5 τουρκικά πλοία πλέουν εις απόστασιν 12 μιλίων βορείως ακρωτηρίου Αποστόλου Ανδρέου. Ταύτα ακολουθούνται υπό 10 σκαφών αποβατικής δυνάμεως άτινα πλέουν 28 έως 30 μιλίων βορείως αυτού ακρωτηρίου. ΓΕΕΦ δεν ανησυχεί”.

Τα τουρκικά πολεμικά σκάφη που αποτελούσαν τη συγκεκριμένη νηοπομπή είχαν αρχίσει να αποπλέουν από τη Μερσίνα με κατεύθυνση την Κύπρο στις 12.55 της 19^{ης} Ιουλίου 1974. Ο απόπλους ολοκληρώθηκε στις 2.00 μ.μ. και, όπως αναφέρει στις αναμνήσεις του από την εισβολή ο Τούρκος διοικητής του 1^{ου} Αμφίβιου Τάγματος Πεζοναυτών πλωτάρχης Ιλχάν Άλογλου, μετά τον απόπλου είχαν δεκαέξι ώρες στη διάθεσή τους, για να σχεδιάσουν τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν.

Αντίθετα, όπως δήλωσε στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων ο ΑΕΔ Γρ. Μπονάνος, ούτε αυτός ανησύχησε μέχρι τις 6.10 το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου, όταν ενημερώθηκε για την τουρκική εισβολή. Ισχυρίζεται μάλιστα ότι στις 18 Ιουλίου 1974 δεν υπήρχε τεταμένη κατάσταση με την Τουρκία, γιατί “δεν είχαμε λόγους να έχουμε τεταμένη κατάσταση”. Ακόμα, ότι το βράδυ της 18^{ης} Ιουλίου Έλληνας αξιωματικός επιτελής που υπηρετούσε στο στρατηγείο του ΝΑΤΟ στη Σμύρνη του μετέφερε ορισμένες σφυγμομετρήσεις μετά από συναντήσεις που είχε με Τούρκους αξιωματικούς. Όλα αυτά, σε συνάρτηση με την επίσκεψη στην Αθήνα του Αμερικανού Υφυπουργού Εξωτερικών Σίσκο, δεν προκάλεσαν ανησυχία στον Αρχηγό Ενόπλων Δυνάμεων για την ανάγκη λήψης έστω προληπτικών μέτρων.

Δεδομένων των απειλών που στο παρελθόν (1963, 1964, 1967) είχε εκτοξεύσει, καθώς και των βομβαρδισμών που είχε διενεργήσει στην περιοχή Τηλλυρίας τον Αύγουστο του 1964, η Τουρκία καθιστούσε κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο τις προθέσεις της για στρατιωτική εισβολή και κατάληψη εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Από το Μάρτιο του 1973 ο Βρετανός στρατιωτικός ακόλουθος στη Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία της Λευκωσίας Στόκερ, από πληροφορίες που είχε συλλέξει από συναδέλφους του που υπηρετούσαν στην Άγκυρα, είχε ενημερώσει την ηγεσία του ΓΕΕΦ με κάθε λεπτομέρεια για τους τουρκικούς σχεδιασμούς, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργούσε ο Τουρκικός Στρατός σε περίπτωση εισβολής. Οι πληροφορίες είχαν διαβιβασθεί στο ΑΕΔ για διασταύρωση, αλλά σε καμιά περίπτωση δε φαίνεται να είχαν αξιολογηθεί σοβαρά και ορθολογιστικά.

Συγκεκριμένα, το ΓΕΕΦ/2^{ον} ΕΓ/ΙΙΙ, με έγγραφό του ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1973 προς ΑΕΔ/2^α ΜΕΟ, αναφέρει σχετικά με την επίσκεψη Στόκερ στο ΓΕΕΦ στις 27 Μαρτίου 1973 τα ακόλουθα:

“Εν αρχή ανέφερεν ότι βάσει της παλαιάς εκτιμήσεως η Τουρκία ανεμένετο να ενεργήση αποβατικήν ενέργειαν εις τας βορείας ακτάς της νήσου, να κινηθή εκ Βορρά προς Νότον, συνενουμένη μετά του Τ/Κ θύλακος Λευκωσίας, συγχρόνως δε να ανακόψη την κυρίαν αρτηρίαν Αμμοχώστου-Λευκωσίας.

Η απειλή έναντι της Νήσου αυξάνει συνεχώς.

Μία ενδεχόμενη εισβολή της Τουρκίας εις την νήσο φρονεί ότι θα πραγματοποιηθή βασικώς διά αερομεταφερομένων τμημάτων και αλεξιπτωτιστών, τα δε πλοία θα χρησιμοποιηθούν διά την μεταφοράν των όπλων υποστηρίξεως και Μονάδων, και άτινα θα αφιχθούν μετά τινας ημέρας από της πραγματοποιήσεως της εισβολής.

Ο χρόνος αποβιβάσεως των ανωτέρω μέσων εις την ακτήν (Λιμένα) κυμαίνεται μεταξύ 5-7 ημερών μετά την εισβολήν.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία εκτιμάται ότι εις μίαν διαδρομήν δύναται να μεταφερθούν από αέρος 2 200 άνδρες, εντός δε οκτώ ωρών ο αριθμός ανέρχεται εις 12 000 άνδρες. Οι ανωτέρω αριθμοί δυνατόν να ελαττωθούν κατά το 1/3, εφ' όσον τα τμήματα φέρουν μεθ' εαυτών ελαφρά μέσα υποστηρίξεως.

Ως προς την κλιμάκωσιν ενεργειών διά την εκπλήρωσιν φρονεί ότι αυτή διακρίνεται εις τρία στάδια:

- (1) Άμεσος επέμβασις αεροσκαφών και ελικοπτέρων.
- (2) Κατάληψις τοποθεσιών υπό τμημάτων επί μικρόν χρόνον.
- (3) Πραγματοποιήσις της διχοτομήσεως εν ευθέτω χρόνω.

Προτείνεται όπως τα ανωτέρω εκτιμηθώσι υπό του ΑΕΔ".

Παρ' όλες τις πληροφορίες, οι οποίες ήσαν ακριβείς και συγκεκριμένες, κανένα μέτρο δε λήφθηκε στην περίμετρο του τουρκοκυπριακού θύλακα Κιόνελι-Αγύρτας. Δεν ενισχύθηκαν οι δυνάμεις της ΕΦ, δεν ενισχύθηκε και δεν εκσυγχρονίσθηκε ο οπλισμός ούτε βελτιώθηκε το σύστημα επικοινωνίας των φυλακίων με τη διοίκηση των λόχων ή των μονάδων.

Η όποια λοιπόν πραξικοπηματική ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου συνιστούσε πρόκληση-πρόσκληση προς την Τουρκία. Θα έπρεπε λοιπόν να είχαν ληφθεί πρόσθετα και επαρκή μέτρα αποτροπής αυτού του ενδεχομένου, όπως η ενίσχυση των θέσεων της ΕΦ στις ακτές της Κερύνειας κατά προτεραιότητα και της Αμμοχώστου δευτερευόντως, η δημιουργία ισχυρής αντιαεροπορικής άμυνας, καθώς και η μεταφορά πρόσθετων ενισχύσεων από την Ελλάδα.

Εκ των γεγονότων, αντίθετα, προκύπτει ότι όλες οι ενέργειες στις οποίες προέβησαν τόσο η χούντα όσο και η πραξικοπηματική ηγεσία της ΕΦ αποσκοπούσαν στην επιβεβαίωση της ελληνικής άμεσης εμπλοκής στο πραξικόπημα, καθώς και στην αποδυνάμωση των θέσεων της ΕΦ στην περιοχή της Κερύνειας. Αναφέρονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Η εμφανής ανάμειξη της ΕΛΔΥΚ για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος με την κατάληψη του αεροδρομίου Λευκωσίας και των Κεντρικών Φυλακών.
- Η εμφανής καθοδήγηση και ο συντονισμός των ενεργειών από την Αθήνα.
- Η έγκριση του Ν. Σαμψών ως "Προέδρου" της πραξικοπηματικής κυβέρνησης και η άμεση αναγνώρισή της από το καθεστώς των Αθηνών.

Τα πιο πάνω ήσαν μόνο μέρος αυτών των ενεργειών. Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι η διενέργεια του πραξικοπήματος και η ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ήταν όχι μόνο σε γνώση της Τουρκίας, αλλά, όπως αποκαλύπτει και σχετικό μνημόνιο του Υφυπουργού Εξωτερικών της χούντας Κ. Παναγιωτάκου, μετά από συνάντηση που είχε με τον Τούρκο πρέσβη στην Αθήνα Τουρκμέν, υπήρχε συνομολογημένη συμφωνία συνεργασίας ανάμεσα στην Αθήνα και την Άγκυρα.

Στο σχετικό μνημόνιο, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1972, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι ο Κ. Παναγιωτάκος υπέδειξε στο συνομιλητή του το εξής: "Πάντα τα ανωτέρω οδήγησαν την ελληνικήν κυβέρνησιν εις το συμπέρασμα ότι βασική προϋπόθεσις διά διαρκή και δικαία εν Κύπρω λύσιν είναι η απομάκρυνσις του Μακαρίου από της πολιτικής σκηνής".

Ανταπαντώντας ο Τουρκμέν ανέφερε τα εξής: *“Αποφισ των τουρκικών κυβερνήσεων ήτο ανέκαθεν ότι ο Μακάριος ήτο εναντίον πάσης λογικής και παραδεκτής υπό των δύο χωρών μας λύσεως του Κυπριακού. Αλλ’ ότι η μέχρι τούδε πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων δεν επέτρεπε την απομάκρυνσιν του Μακαρίου. Τώρα όμως, ότε από κοινού κατεστρώθη μακροπρόθεσμος πολιτική των χωρών μας, υφίσταται υπαλλακτική λύσις και διάφοροι δυνατότητες. Ιδία δε διότι αι λύσεις αύται χαίρουν και της υποστηρίξεως των συμμάχων μας”*. Προφανώς, θα αναφέρεται στις συνομιλίες της Λισαβόνας τον Ιούνιο του 1971 κατά τη σύνοδο των Υπουργών Εξωτερικών του ΝΑΤΟ. Σε αυτές είχαν λάβει μέρος ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών Ξανθόπουλος-Παλαμάς και ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Ολτζάυ (ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας εκείνη την περίοδο ήταν ο Νιχάτ Ερίμ).

Καταλήγοντας στο σχετικό μνημόνιο ο Κ. Παναγιωτάκος αναφέρει τα εξής: *“Ως ήτο φυσικόν, δεν ήτο εις θέσιν”,* εννοεί τον Τουρκμέν, *“να μου απαντήση κατά πόσον η χώρα του θα ήτο διατεθειμένη να συμβάλη εις την διά δελεασμού παγίδευσιν του Μακαρίου. Νομίζει όμως ότι η απάντησις θα είναι θετική”*.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, το γεγονός ότι όχι μόνο δε λήφθηκαν προληπτικά μέτρα αλλά, αντίθετα, η πραξικοπηματική ηγεσία της ΕΦ προέβη σε ενέργειες οι οποίες από στρατιωτικής άποψης δεν μπορεί να δικαιολογηθούν επιβεβαιώνει τα περί ύπαρξης συμφωνίας και συνεννόησης.

Την 1^η Ιουνίου 1974 ο ΑΕΔ Γρ. Μπονάνος εξέδωσε άκρως απόρρητο (ΕΧ) έγγραφο με το οποίο εντέλλονταν οι αρχηγοί των επιτελείων όπως αποφεύγουν προκλήσεις κατά της Τουρκίας και στο οποίο σημειωνόταν ότι κάθε ενέργεια ή εκδήλωση κατά της Τουρκίας θα ανελαμβάνετο μόνο κατόπιν εγκρίσεως του ΑΕΔ.

Το πρωί της 19^{ης} Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο του Πρωθυπουργού Α. Ανδρουτσόπουλου σύσκεψη στην οποία παρευρέθηκαν εκ μέρους των ΗΠΑ ο Υφυπουργός Εξωτερικών Σίσκο, ο Υφυπουργός Άμυνας Ελσγουόρθ, ο πρέσβης στην Αθήνα Τάσκα και ο συνταγματάρχης Μάρνερ, από δε ελληνικής πλευράς οι Ανδρουτσόπουλος, Κυπραίος, Μπονάνος κ.ά. Στόχος της σύσκεψης η εξεύρεση λύσης και η αποφυγή πολεμικής εμπλοκής της Ελλάδας με την Τουρκία για το Κυπριακό.

Η ίδια αμερικανική αντιπροσωπία επισκέφθηκε και στις 20 Ιουλίου, στις 8.00 π.μ., το ΓΕΕΘΑ κατά τη διάρκεια της σύσκεψης του Πολεμικού Συμβουλίου. Η επιδίωξή της, σύμφωνα με τις αναφορές του Π. Αραπάκη, ήταν φανερή. Ήθελε να παρεμποδίσει την κήρυξη πολέμου κατά της Τουρκίας, υποστηρίζοντας ότι η σύρραξη θα είναι καταστροφική για όλους. Ζήτησε δε να επιδειχθεί σύνεση και να της δοθεί χρόνος να ενεργήσει προς αποτροπή της σύρραξης.

Την Παρασκευή, 19 Ιουλίου, είχαν κορυφωθεί οι φήμες για ενδεχόμενη τουρκική εισβολή. Τα ξένα ειδησεογραφικά πρακτορεία αναφέρονταν στις προετοιμασίες που λάμβαναν χώρα στη Μερσίνα και στον επικείμενο απόπλου του τουρκικού στόλου. Η χούντα στην Αθήνα, αλλά και η πραξικοπηματική ηγεσία στη Λευκωσία δεν ανησυχούσαν και δε λάμβαναν μέτρα αντιμετώπισης μιας τέτοιας ενδεχόμενης ενέργειας.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, της Παρασκευής, στην οικία του Σωκράτη Ηλιάδη επί της λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στη Λευκωσία πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στην οποία έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, ο οικοδεσπότης και οι εξ Ελλάδος αφιχθέντες μετά την εκδήλωση του πραξικοπήματος:

Αθανάσιος Σκλαβενίτης, ταγματάρχης (αρχηγός της ΕΟΚΑ Β’, ο οποίος στις 16 Ιουλίου ανέλαβε καθήκοντα στο 2^ο ΕΓ του ΓΕΕΦ),
Ανδρέας Ποταμιάνος, εφοπλιστής, και
Κοσμάς Μαστροκόλιας,

οι οποίοι διαβεβαίωσαν τους λοιπούς Κυπρίους παρευρισκομένους ότι δεν πρόκειται να υπάρξει οποιαδήποτε αποβατική στρατιωτική επιχείρηση από την Τουρκία (κατάθεση Σπύρου Παπαγεωργίου). Περί τη 10^η νυκτερινή της ίδιας ημέρας στην ίδια οικία με τα ίδια πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα πρωταγωνιστές πραγματοποιήθηκε δεύτερη συνάντηση στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν τομεάρχες της ΕΟΚΑ Β', προς τους οποίους δόθηκαν οι ίδιες διαβεβαιώσεις. Επιπλέον, έγινε βολιδοσκοπήση για ενδεχόμενη αντικατάσταση του Σαμφών και κάποιων υπουργών του (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 106).

Ενώ το ΓΕΕΦ είχε ενημερωθεί για τις προετοιμασίες οι οποίες λάμβαναν χώρα στο ναύσταθμο της Μερσίνας, καθώς και για τον απόπλου του τουρκικού αποβατικού στόλου με κατεύθυνση την Κύπρο, δόθηκαν οι ακόλουθες εντολές (ευρίσκονται στα έγγραφα τα οποία παρέδωσε στην επιτροπή η ΔΙΕΦ), υπογεγραμμένες από τον ταξίαρχο Μ. Γεωργίτση, ηγέτη του πραξικοπήματος:

- Κλήθηκε η Ι ΑΤΔ (Αμμοχώστου) το απόγευμα της 19^{ης} Ιουλίου να εξασφαλίσει την ασφαλή αναχώρηση της ΕΛΔΥΚ στα πλαίσια της συνήθους αντικατάστασής της (ΑΣ 37/181000-7-74). Τελικά, το άγημα της ΕΛΔΥΚ αναχώρησε με το αρματαγωγό ΛΕΣΒΟΣ στις 5.30 μ.μ. Στις 20 Ιουλίου 1974, στις 2.00 μ.μ., το πλοίο έπλευσε στην Πάφο και αποβίβασε το άγημα. Εκτέλεσε δε βολές πυροβολικού εναντίον στόχων στον τουρκοκυπριακό θύλακα της Πάφου.
- Ζητήθηκε η αποχώρηση των δυνάμεων της ΕΦ που βρίσκονταν στην Πύλη Πάφου και η παραμονή δύναμης από 1 αξιωματικό και 8 οπλίτες (ΑΣ 38/181130-7-74).
- Με κατεπείγον σήμα (ΑΣ 40/181430-7-74) απαγορεύθηκε σε όλες τις μονάδες η ρίψη πυροβολισμών εναντίον ελικοπτερίων άνευ διαταγής του ΓΕΕΦ.
- Με άλλο κατεπείγον σήμα (ΑΣ 45/191400-7-74) τροποποιήθηκε η διάταξη των δυνάμεων ως εξής: *“Να αποσυρθεί ο λόχος του 241 από την περιοχή ΣΟΠΑΖ. 23 ΕΜΑ να παραμείνουν 2 T-34 στο αεροδρόμιο, 2 T-34 στις Κεντρικές Φυλακές, η υπόλοιπη ΕΜΑ να συγκεντρωθεί στην περιοχή Χίλτον. 286 ΜΤΠ να παραμείνει στο ΓΣΠ. 21 ΕΑΝ να παραμείνουν 5 Μάρμον και 2 ερπυστριοφόρα στο Προεδρικό, 4 Μάρμον στο ΓΕΕΦ, 2 ΒΤΡ στο αεροδρόμιο, η υπόλοιπη μονάδα στο Στρατόπεδο Καποτά (ΒΜΗ)”*.
- Με το ΑΣ 49/19****-7-74 καθορίστηκε η διάταξη των τριών Μοιρών Καταδρομών με έναρξη εφαρμογής το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου. Η νέα διάταξη καθόριζε οι ΜΚ να ευρίσκονται τοποθετημένες στο ΓΕΕΦ, ΡΙΚ, Προεδρικό, Κεντρικές Φυλακές, κυβερνητικά κτίρια, Στρατόπεδο 31 ΜΚ στην Αθαλάσσα, αεροδρόμιο και δύναμη 50 ανδρών της 33 ΜΚ στο Μπέλλαπαϊς.
- Το 281 ΤΠ κλήθηκε την Παρασκευή το μεσημέρι (12.45) να επιστρέψει από την Πάφο στη Λευκωσία. Αναχώρησε από την Πάφο στις 17.15 και περί τη 10^η νυκτερινή έφθασε στην Αθαλάσσα, όπου και στρατοπέδευσε. Οι στρατιώτες και το πολεμικό υλικό αποβιβάστηκαν από τα φορτηγά, για να διανυκτερεύσουν, ενώ τα οχήματα, κενά, αναχώρησαν με προορισμό το στρατόπεδο της 183 ΜΠΠ. Το ερώτημα που τίθεται είναι γιατί να μη μεταφερθούν και οι στρατιώτες του 281 ΤΠ, αφού το στρατόπεδό τους γειτνιάζε με την 183 ΜΠΠ (τα δύο στρατόπεδα τα χώριζε συρματόπλεγμα). Το 281 ΤΠ τελικά μετακινήθηκε προς την Κερύνεια το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου και δέχθηκε την επίθεση των τουρκικών πολεμικών αεροσκαφών στο χωριό Κοντεμένος. Παρ' όλα αυτά, το βράδυ της επιστροφής στην Αθαλάσσα, στις 10.30, δόθηκε εντολή (ΑΣ 57/192230-7-74) ένας λόχος του 281 ΤΠ να μετακινηθεί προς την περιοχή Αμμοχώστου (τοποθεσία “Μοναρχά”).
- Με το ΑΣ 58/191929-7-74 το ΓΕΕΦ ζήτησε ετοιμότητα εφαρμογής του σχεδίου ΣΑΚ “Αφροδίτη” 1973, με κύρια προσπάθεια Ι ΑΤΔ (Αμμόχωστος) και δευτερεύουσα προσπάθεια ΙΙΙ ΑΤΔ (Κερύνεια).

Όμως:

- τόσο η Ι ΑΤΔ Αμμοχώστου όσο και οι μονάδες που στάθμευαν στην περιοχή της Αμμοχώστου δεν ήσαν ενήμερες για αυτές τις ενέργειες,
- η 173 ΜΕΑΤ/ΠΒ δεν έλαβε εντολή να τοποθετήσει τα αντιαρματικά πυροβόλα (6 λιβρών) στα παράκτια πυροβολεία της περιοχής,
- η εκδήλωση της εισβολής το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου βρήκε το διοικητή της Ι ΑΤΔ Αμμοχώστου να κοιμάται, καθώς και τον αξιωματικό υπηρεσίας να μην έχει πληροφόρηση από το ΓΕΕΦ για την ευρισκόμενη σε εξέλιξη τουρκική εισβολή (κατάθεση Κίκη Κωνσταντίνου, 4.9.2008, σελ. 106),
- παρά την επιλεκτική επιστράτευση πυρήνων το βράδυ της Παρασκευής, 19 Ιουλίου, δεν κηρύχθηκε επιστράτευση και δε μετακινήθηκαν στρατιωτικές δυνάμεις προς την περιοχή της Κερύνειας, που ήταν η πιθανότερη περιοχή εκδήλωσης αποβατικής ενέργειας.

Οι σταθμοί ραδιοεπικοινωνίας (ραντάρ) του Ναυτικού και της Αεροπορίας κατέγραφαν την πορεία των δύο νηοπομπών του τουρκικού στόλου και στην αίθουσα επιχειρήσεων της Διοίκησης Ναυτικού στο ΓΕΕΦ διαμορφώθηκε ξεκάθαρη άποψη ότι ο χώρος απόβασης ήταν οι ακτές της Κερύνειας (κατάθεση Κρίστη Ασημένου, 27.8.2009, σελ. 44).

Το 251 ΤΠ, το οποίο στρατοπέδευε σε μικρή απόσταση από το σημείο της απόβασης (περίπου 5 χιλιόμετρα), δεν τέθηκε σε επιφυλακή, ακόμα και όταν οι σκοποί του τάγματος τις πρώτες πρωινές ώρες της 20^{ης} Ιουλίου διαπίστωσαν ύποπτες κινήσεις στην ακτή (πιθανόν να επρόκειτο για Τούρκους βατραχανθρώπους, οι οποίοι αποβιβάσθηκαν στην ακτή με στόχο την προετοιμασία της απόβασης) και πυροβόλησαν εναντίον τους (κατάθεση Γ. Αποστολίδη, 6.8.2009).

Σύμφωνα με την κατάθεση του οπλίτη του 251 ΤΠ Μ. Έλληνα, οδηγού του διοικητή, μερικές βδομάδες πριν από το πραξικόπημα συνόδευσε αξιωματικό του τάγματος μαζί με άνδρες του ΟΗΕ σε επιθεώρηση των φυλακών και πολυβολείων στη ζώνη ευθύνης του τάγματος και στη συνέχεια κατέληξαν σε στρατόπεδο Τουρκοκυπρίων στο χωριό Τέμπλος, όπου είχε πολύωρη συνάντηση (στην απουσία του) με Τούρκους αξιωματικούς (κατάθεση 14.4.2010, σελ. 7-9).

Δε λήφθηκε πρόνοια ναρκοθέτησης των πιθανών περιοχών διενέργειας αποβατικής ενέργειας. Οι νάρκες παρέμειναν αποθηκευμένες στις εγκαταστάσεις του ΙΙΙ Τακτικού Συγκροτήματος. Ακόμα, δε ναρκοθετήθηκαν οι θαλάσσιες περιοχές σε σημεία πιθανής απόβασης.

Τα πυροβολεία και τα πολυβολεία στην ακτογραμμή της Κερύνειας δεν επανδρώθηκαν.

Το 286 ΜΤΠ συγκεντρώθηκε στο χώρο του παλαιού σταδίου ΓΣΠ έναντι της ΙΙΙ ΑΤΔ στη Λευκωσία. Νωρίς το βράδυ της 19^{ης} Ιουλίου ετοιμάσθηκε για μετακίνηση στο χώρο διασποράς της μονάδας στην περιοχή Κερύνειας (Μύρτου-Πάναγρα), τελικά όμως η μετακίνηση ακυρώθηκε. Έλαβε χώρα την επομένη το πρωί στις 5.30, ακολουθώντας την πορεία του 281 ΤΠ, όπου επίσης δέχθηκε την επίθεση της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας στο χωριό Κοντεμένος γύρω στις 7.00 π.μ. (κατάθεση Χρίστου Τουφεξή, 18.11.2009, σελ. 39-46). Είχε ήδη προηγηθεί στις 5.20 το πρωί ο βομβαρδισμός του στρατοπέδου της ΕΛΔΥΚ και λογικά η φάλαγγα του 286 ΜΤΠ έπρεπε να είχε λάβει μέτρα αντιαεροπορικής προστασίας, κάτι το οποίο δεν έπραξε. Κατά τη διέλευση της φάλαγγας από το χωριό Γερόλακκος τουρκικά μεταγωγικά αεροσκάφη ίπταντο σε χαμηλό ύψος και προέβαιναν σε ρίψη αλεξιπτωτιστών στο θύλακα Κιόνελι-Λευκωσίας.

Οι δύο Μονάδες Πυροβολικού, η 182 ΜΠΠ, η οποία στάθμευε ανατολικά της Κερύνειας (Βόσπορος), και η 183 ΜΠΠ, η οποία στάθμευε δυτικά (Διόριος), δε μετακινήθηκαν στους χώρους τάξης. Η 183 ΜΠΠ την πρώτη μέρα της εισβολής μετακινήθηκε στο χώρο διασποράς χωρίς να λάβει μέρος σε οποιαδήποτε επιχειρησιακή δραστηριότητα. Οι δύο μοίρες διέθεταν από 12 πυροβόλα 25 λιβρών.

Ακόμα, η 190 ΜΕΑ/ΤΠΒ (Μοίρα Ελαφρού Αντιαρματικού Πυροβολικού), που διέθετε 18 πυροβόλα 6 λιβρών, η οποία στρατοπέδευε στην περιοχή Καραβά (Μοναστήρι Αχεροποιήτου), δεν επάνδρωσε τα πυροβολεία της περιοχής, αλλά ούτε και μετακινήθηκε στο χώρο διασποράς. Η κίνηση πραγματοποιήθηκε το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου μετά το βομβαρδισμό του στρατοπέδου από την τουρκική αεροπορία (κατάθεση Σοφοκλή Νεοφύτου, 8.4.2010, σελ. 14-15, 32).

Οι δύο τορπιλάκατοι της ΕΦ οι οποίες βρίσκονταν ελλιμενισμένες στο λιμανάκι της Κερύνειας παρά το κάστρο δεν αξιοποιήθηκαν στην αντιμετώπιση της απόβασης. Σύμφωνα με την κατάθεση του Κρίστη Ασημένου, ανθυποπλοιάρχου, που υπηρετούσε στην αίθουσα επιχειρήσεων του ΓΕΕΦ, οι εντολές που δόθηκαν ήταν να εξέλθουν για αναγνώριση της τουρκικής νηοπομπής, παρά την αντίθετη άποψη του επικεφαλής της δύναμης να ενεργήσουν με διαφορετικό τρόπο. Δυστυχώς, η υλοποίηση της διαταγής είχε ως αποτέλεσμα μετά την έξοδο από το λιμανάκι να υποστούν την επίθεση της τουρκικής αεροπορίας και να καταστραφούν και οι δύο με σημαντικές απώλειες στο πλήρωμά τους (κατάθεση Κρίστη Ασημένου, 27.8.2009, σελ. 56-58).

Η κατάρριψη του ελληνικού πολεμικού αεροσκάφους NORATLAS, που μετέφερε τους Έλληνες καταδρομείς, από φίλια πυρά ήταν αποτέλεσμα της ανευθυνότητας και ολιγωρίας που επέδειξε η ηγεσία της ΕΦ και της απαράδεκτης παράλειψης να ενημερωθούν τα αντιαεροπορικά πολυβόλα και πυροβόλα στην περιοχή της Λευκωσίας για την αναμενόμενη προσέγγιση και προσγείωση των ελληνικών αεροπλάνων στο αεροδρόμιο Λευκωσίας (κατάθεση Γιώργου Καλογήρου, 27.8.2009, σελ. 54, 57-58).

Ακόμα και όταν είχε πια εκδηλωθεί η τουρκική απόβαση, η πραξικοπηματική ηγεσία του ΓΕΕΦ καθυστέρησε τους επικεφαλής των διαφόρων τμημάτων και μονάδων της ΕΦ πως πρόκειται για ασκήσεις εκφοβισμού και εντυπώσεων. Και όμως νωρίς το πρωί του Σαββάτου, 20 Ιουλίου:

- Ο Κοσμάδόπουλος, πρέσβης της Ελλάδας στην Άγκυρα, κλήθηκε στις 5.45 το πρωί στο Υπουργείο Εξωτερικών και ενημερώθηκε από τον Γκιουνές για την έναρξη της τουρκικής αποβατικής επιχείρησης. Ο Κοσμάδόπουλος ενημέρωσε αμέσως με κρυπτογραφημένο επείγον σήμα στις 6.15 το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών.
- Το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ δέχθηκε σφοδρό βομβαρδισμό από την τουρκική αεροπορία, όπως και άλλοι στρατιωτικοί στόχοι.

Ο ΑΕΔ Γρ. Μπονάνος γνώριζε από τις 6.10 το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου για την έναρξη της τουρκικής αποβατικής ενέργειας, όμως, σύμφωνα με την κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων:

- μέχρι και τις 8.00 π.μ., που συγκλήθηκε το Πολεμικό Συμβούλιο, επιτελούσε άλλα καθήκοντα,
- μετά τις 10.00 το πρωί δόθηκαν τελικές διαταγές εφαρμογής σχεδίων απόκρουσης της στρατιωτικής επέμβασης της Τουρκίας,
- ολόκληρη τη μέρα δεν επικοινωνήσε με το ΓΕΕΦ, γιατί δεν ήταν δικό του έργο να επικοινωνήσει,
- είχε ιεραρχήσει άλλα να κάνει.

Ανέφερε τα εξής χαρακτηριστικά στην κατάθεσή του: “Πηγαίνοντας στο ΑΕΔ το πρωί της εισβολής δεν επικοινωνήσα με την Κύπρο. Δεν ήταν έργο δικό μου να επικοινωνήσω με το ΓΕΕΦ. Είχα άλλα ιεραρχήσει να κάμω. Δεν πήρα όλη τη μέρα της 20^{ης} Ιουλίου 1974 το ΓΕΕΦ. Με πήραν όμως αυτοί”.

Ακόμα, ανέφερε τα εξής:

- Είχε αποφασισθεί να σταλεί το πλοίο ΡΕΘΥΜΝΟ, το οποίο θα μετέφερε το 513 ΤΠ, μία ίλη αρμάτων και μερικά ερπυστριοφόρα μεταφοράς προσωπικού, όμως διέταξε την επιστροφή του στη Ρόδο, όταν ενημερώθηκε ότι έξω από τη Λεμεσό περιπολούν τρία αντιτορπιλικά.
- Την 21^η Ιουλίου διετάχθη μία Μοίρα Καταδρομών να μεταφερθεί με αεροσκάφη της Ολυμπιακής, αλλά επικαλέστηκαν μηχανικά προβλήματα και παρέμειναν καθηλωμένα στο Καστέλι της Κρήτης. Τελικά, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε μηχανική βλάβη, αλλά η καθήλωση ήταν αποτέλεσμα της απροθυμίας των αξιωματικών της μοίρας να συνεχίσουν το ταξίδι προς την Κύπρο. Παρ’ όλα αυτά, δε λήφθηκε κανένα μέτρο εναντίον των αξιωματικών.

Ο Αρχηγός Ναυτικού Πέτρος Αραπάκης στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων, αλλά και στο βιβλίο που κυκλοφόρησε με τίτλο “Το τέλος της σιωπής” (εκδόσεις Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 2000), μεταξύ άλλων, αναφέρει τα εξής:

“Διετάχθησαν να μετασταθμεύσουν στην Κρήτη σύγχρονα βομβαρδιστικά Α/Φ τύπου Φάντομ F-4Ε. Το πρώτο σμήνος προσγειώθηκε στο Ηράκλειο στις 11.00 π.μ. της 22^{ας} Ιουλίου και το δεύτερο σμήνος τρεις ώρες αργότερα. Τα Α/Φ ήταν επανδρωμένα από ικανούς πιλότους οι οποίοι είχαν εκπαιδευτεί για 6 μήνες στην Αμερική και ήταν εξοπλισμένα με καταστροφικά όπλα του 6^{ου} Αμερικανικού Στόλου, τα οποία είχαν αφαιρεθεί αυθαίρετα από τις αποθήκες του ΝΑΤΟ στη Σούδα και είχαν παραδοθεί στην αεροπορία. Τα Α/Φ ήταν πανέτοιμα και τα πληρώματα δεμένα μέσα στα αεροσκάφη εν αναμονή διαταγών απογείωσης και προσβολής. Δεν το επιθυμούσε όμως ο ΑΕΔ, ο οποίος ήταν υπεύθυνος για τις επιχειρήσεις στην περιοχή της Κύπρου.

Τα δύο σύγχρονα υποβρύχια ΓΛΑΥΚΟΣ και ΝΗΡΕΥΣ, τα οποία έπλεαν στις 19 Ιουλίου στην περιοχή της Ρόδου, με εντολή του Αρχηγού Ναυτικού να προσβάλουν τον τουρκικό αποβατικό στόλο σε περίπτωση εισβολής στην Κύπρο, κλήθηκαν με εντολή του ΑΕΔ Γρ. Μπονάνου να επιστρέψουν στη βάση τους”. Αναφέρει χαρακτηριστικά τα εξής ο Π. Αραπάκης: “Η επιμονή του Μπονάνου να επιστρέψουν τα υποβρύχια βασίστηκε ακριβώς στο γεγονός ότι δεν είχε εκδώσει διαταγή να κατευθυνθούν στην Κύπρο, διότι δεν επιθυμούσε την αποστολή τους. Επιθυμούσε και απαιτούσε να γυρίσουν και τα γύρισε.

Γίνεται αντιληπτό ότι μια συνδυασμένη επίθεση όλων αυτών των σύγχρονων όπλων το μεσημέρι της 22^{ας} Ιουλίου θα σήμαινε την ολοκληρωτική καταστροφή της τουρκικής αποβατικής δύναμης πριν από την κατάπαυση του πυρός. Αν είχε γίνει η επίθεση, η εξέλιξη των πραγμάτων θα ήταν τελείως διαφορετική, και στο πεδίο των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Και κάτι πολύ πιο σημαντικό: διαφορετικό θα ήταν το παρόν και το μέλλον της Κύπρου”.

Τα περισσότερα από όσα ανέφερε ο Π. Αραπάκης επιβεβαιώνονται από την έκθεση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1975 του αναθεωρητού Μπέλκα, ο οποίος την επίμαχη περίοδο του Ιουλίου του 1974 τύγγανε επιστολεύς του Στολίσκου Υποβρυχίων (ΣΥΒ).

Μεταξύ άλλων, ανέφερε τα εξής στην έκθεσή του:

“Ούτω και στη συγκεκριμένη περίπτωση κατόπιν τηλεφωνικής εντολής εκ του Α.Ν. (Αρχηγού Ναυτικού) εγκαταστάθηκα μετά του Διοικητή μου (πλοίαρχου Βαφειάδη Α.) εις τον θάλαμο επιχειρήσεων Α.Ν.

[...] τις απογευματινές ώρες της 19^{ης} Ιουλίου 1974 κατόπιν Δ/γής του Α.Ν. είχαν αποπλεύσει κατ' αρχήν διά τον ΘΑΛΑΣΣΙΟΝ ΧΩΡΟΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ δύο Υ/Β (ΓΛΑΥΚΟΣ, ΝΗΡΕΥΣ), τας εσπερινάς ώρας της αυτής ημερομηνίας το τρίτο υποβρύχιον", επρόκειτο για το Υ/Β ΤΡΙΤΩΝ, "διά τον ίδιον χώρον και την πρωίαν της επομένης το τέταρτον διά το Βόρειον Αιγαίον.

Τις πρώτες μεσημβρινές ώρες της ίδιας μέρας (20.7.1974) διατάχθηκαν τα Υ/Β ΓΛΑΥΚΟΣ και ΝΗΡΕΥΣ να συνεχίσουν τον πλου των στην Κύπρο και να εγκαταστήσουν πολεμικήν περιπολίαν μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας.

Την επομένην (και περί την μεσημβρίαν) διετάχθησαν τα εν λόγω Υ/Β να επαναπλεύσουν εις θαλασσίαν περιοχήν Ρόδου.

Προσθέτω ότι αι προς τα Υ/Β διαταγαί του Α.Ν. δεν διελάμβαναν επίθεσιν κατά Τουρκικών μονάδων, πλην της περιπτώσεως αμύνης, τυχόν δε πολεμική δράση αυτών θα διετάσσετο διά νεωτέρας".

Ακόμα φέρεται ότι κατά την ανάκριση ο συλληφθείς την 31^η Ιουλίου 1974 Τούρκος ταγματάρχης Μουσταφά Τσεντινέλ, διοικητής του τάγματος αρμάτων της 28^{ης} Μεραρχίας, ανέφερε ότι η μονάδα του δε διέθετε αντιαεροπορικά, γιατί οι διαβεβαιώσεις που είχε από τη διοίκηση της μεραρχίας ήταν πως δε θα υπήρχε προσβολή από εχθρικά αεροσκάφη.

Ο Μ. Γεωργίτης στην κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων (2.7.1986) ανέφερε τα εξής: "Όταν στις 13 Αυγούστου επέστρεψα στην Αθήνα, πληροφορήθηκα από επιτελείς ότι ο Μπονάνος τούς είχε πει: "Να τους αφήσουμε τους Τούρκους για λόγους τιμής-γοήτρου να ακουμπήσουν κάπου στην περιοχή της Κερύνειας". Ιδίαν όμως αντίληψη αυτού δεν έχω".

Το Ελληνικό Αρχηγείο Ναυτικού/2^{ον} ΕΓ ετοίμασε άκρως απόρρητη (ΕΧ) πληροφοριακή μελέτη, ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 1974, η οποία αφορούσε την τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Η πενήνταεξασέλιδη μελέτη στηρίχθηκε κυρίως στις πληροφορίες οι οποίες έφθαναν στο Αρχηγείο Ναυτικού. Μεταξύ άλλων, αναφέρονται και τα εξής ενδιαφέροντα:

"Στις 23 Μαΐου 1974 τετραμελής ομάδα Τούρκων αξιωματικών έφθασε στη Λευκωσία, για να μελετήσει τις ανάγκες του τουρκικού αποσπάσματος.

Την 29^η Μαΐου 1974 από υποκλοπές είχε διαπιστωθεί η απόσπαση ανώτερου και κατώτερου προσωπικού στα πλοία.

Από την 1^η μέχρι την 7^η Ιουνίου με πρόσχημα την Αμερικανοτουρκική άσκηση DOUBLE EFFECT τμήμα του τουρκικού στόλου πραγματοποίησε ασκήσεις στη Ν. Τουρκία, ενώ στις 5 Ιουνίου 1974 ο τουρκικός στόλος είχε προβεί σε αποβατική άσκηση στη Ν. Τουρκία.

Συγκροτήθηκε από τμήματα της 39^{ης} Μ.Π. η 39^η Ταξιαρχία Πεζικού.

Πραγματοποιήθηκε συνεργασία αξιωματικών Στρατού και Ναυτικού των αποβατικών δυνάμεων της Μερσίνας.

Παρατηρήθηκαν κινήσεις πλοίων στην περιοχή Αλεξανδρέττας-Μερσίνας.

Η 39^η Μ.Π. διέταξε τις μονάδες της να φορτώσουν τα υλικά βάσει σχεδίου και να υποβάλουν μέχρι τις 18 Ιουλίου 1974 τις καταστάσεις προσωπικού και υλικών, για να μεταφερθούν στην Κύπρο βάσει του σχεδίου YILDIZ.

Στις 16 Ιουλίου 1974 η 39^η Μ.Π., που αποτελούσε την κύρια αποβατική δύναμη του τουρκικού στρατού, είχε τεθεί σε επιφυλακή.

Στις 17 Ιουλίου 1974 συγκροτήθηκε Τακτικό Συγκρότημα Αποβατικού Συντάγματος (ΣΑΣ), το οποίο αποτελείτο από το 50^ο Σύνταγμα Πεζικού, 2 ίλες αρμάτων και 2 διμοιρίες “Κόμπρα”, συνολικής δύναμης 3 000 ανδρών, το οποίο είχε μετακινηθεί στη Μερσίνα.

Πρωθήθηκαν προς τις αποβατικές δυνάμεις της Μερσίνας 50 τόνοι πυρομαχικών.

Την 18^η Ιουλίου 1974 διατάχθηκε το 50^ο ΣΑΣ να ολοκληρώσει τη φόρτωση προσωπικού και υλικού μέχρι τις 190700 Ιουλίου. Την ίδια ημερομηνία καταβαλλόταν προσπάθεια μεταξύ των Τ/Κυπριακών στρατιωτικών δυνάμεων και της 39^{ης} Μ.Π. να αποκατασταθεί επικοινωνία.

Η διαταγή πραγματοποίησης της σχεδιασθείσας αποβατικής ενέργειας στην Κύπρο δόθηκε στις 19 Ιουλίου 1974 στις 10.20 το πρωί.

Από τη μέχρι τώρα ανάλυση που προηγήθηκε, υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ειδικό τμήμα από 300 περίπου Τούρκους, που ομιλούσαν άπταιστα ελληνικά, βρισκόταν στην Κύπρο πριν από την απόβαση με σκοπό την προετοιμασία της εισβολής, την υποδοχή και την καθοδήγηση των στρατευμάτων τα οποία θα πραγματοποιούσαν την απόβαση”.

Παρά την αδράνεια και τη μη συντονισμένη προσπάθεια απόκρουσης της απόβασης, οι τουρκικές δυνάμεις δεν κατόρθωσαν τα πρώτα εικοσιτετράωρα να σημειώσουν σημαντικές επιτυχίες. Η κατάπαυση του πυρός, η οποία τηρήθηκε μόνο από την ΕΦ, έδωσε τη δυνατότητα στην Τουρκία να αποβιβάσει ενισχύσεις, καθώς και άρματα μάχης και άλλα βαρέα όπλα και να προετοιμάσει αρχικά την επίθεση εναντίον των κωμοπόλεων Καραβά και Λαπήθου και στη συνέχεια τη δεύτερη φάση της εισβολής.

Πληθώρα πληροφοριών που έχουν προέλθει από τους μάρτυρες που κλήθηκαν στην επιτροπή αναφέρει ότι κατά τη διάρκεια της κατάπαυσης του πυρός και του ελέγχου που γινόταν από τα ΗΕ για τον καθορισμό των θέσεων της ΕΦ στη γραμμή αντιπαράταξης γίνονταν βομβαρδισμοί των θέσεων από τις τουρκικές δυνάμεις, ένδειξη απουσίας σεβασμού στη συμφωνία, σε αντίθεση με την ΕΦ, που την τήρησε σχολαστικά και απαρέγκλιτα.

Σοβαρά ερωτηματικά προκαλεί και ο τρόπος αξιοποίησης της ΕΛΔΥΚ. Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Η δύναμη δεν αξιοποιήθηκε για την αντιμετώπιση του τουρκικού προγεφυρώματος.
- Παρά το βομβαρδισμό που δέχθηκε το στρατόπεδο της δύναμης από την τουρκική αεροπορία, δεν υπήρξε μετακίνησή της σε χώρους διασποράς.
- Κατά την επίθεση εναντίον του θύλακα Κιόνελλι-Αγύρτας το μεσημέρι της 20^{ης} Ιουλίου, η οποία εξελισσόταν θετικά, αδικαιολόγητα δόθηκε διαταγή αναστολής και επιστροφής στο στρατόπεδο, για να επιχειρηθεί νέα νυκτερινή επίθεση, η οποία όμως συνάντησε την οργανωμένη άμυνα των τουρκικών δυνάμεων, οι οποίες εν τω μεταξύ είχαν ενισχυθεί από τις αερομεταφερόμενες δυνάμεις των αλεξιπτωτιστών. Το αποτέλεσμα της επίθεσης τελικά ήταν αρνητικό.

Κατά την περίοδο κατάπαυσης του πυρός αδικαιολόγητα είχε επιτραπεί στις τουρκικές δυνάμεις να προωθήσουν και να οργανώσουν θέσεις άμυνας στην περίμετρο της Λευκωσίας, κυρίως στην περιοχή του Αγίου Δομετίου-ΕΛΔΥΚ, ώστε κατά την εκδήλωση της επίθεσης στη δεύτερη φάση της εισβολής να βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση έναντι των ημετέρων δυνάμεων.

Οι διαβάσεις από την Κερύνεια προς τη Λευκωσία, ήτοι Μπογαζίου, Πανάγρων, Κλεπίνης και Βασιλείας-Λάρνακα Λαπήθου, δε ναρκοθετήθηκαν και δεν καταστράφηκαν ούτε λήφθηκαν, ως θα έπρεπε, μέτρα άμυνας για αποτροπή μεταφοράς στρατιωτικών δυνάμεων και αρμάτων

μάχης από την περιοχή της απόβασης προς τη Λευκωσία, ώστε να αποτραπεί η εκδήλωση της δεύτερης φάσης.

Κατά τη δεύτερη φάση δε λήφθηκαν μέτρα άμυνας της Αμμοχώστου, με αποτέλεσμα να παραδοθεί αδικαιολόγητα στις τουρκικές δυνάμεις. Οι οπισθοχωρούσες δυνάμεις της ΕΦ είχαν οδηγήσει να συγκεντρωθούν στην περιοχή των Αγγλίσιδων και όχι της Αμμοχώστου.

Πολλά έχουν λεχθεί για την ομιλία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ στις 19 Ιουλίου 1974 και για το ότι αυτή αποτέλεσε ανοικτή πρόσκληση προς την Τουρκία, για να εισβάλει στην Κύπρο. Από προσεκτική μελέτη της ομιλίας του Μακαριολάτου σε καμία περίπτωση δεν επιβεβαιώνεται αυτός ο ισχυρισμός. Εξάλλου, η τουρκική νηοπομπή είχε αποπλεύσει από τη Μερσίνα με κατεύθυνση την Κύπρο το μεσημέρι της 19ης Ιουλίου, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος εκφώνησε την ομιλία του το βράδυ της ίδιας μέρας, όταν η επιχείρηση της απόβασης βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη, δεδομένης και της διαφοράς ώρας μεταξύ Νέας Υόρκης και Κύπρου (η Κύπρος βρίσκεται επτά ώρες μπροστά). Στη σύνταξη της ομιλίας είχαν συμβουλευτικό ρόλο ο εκπρόσωπος της Κύπρου στα ΗΕ Ζ. Ρωσσίδης, ο πρέσβης στην Ουάσινγκτον Ν. Δημητρίου και ο Ευ. Ρωσσίδης, στέλεχος του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος. Η ομιλία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου επισυνάπτεται (Παράρτημα XIII).

Ακόμα, δεν ευσταθεί η πληροφορία ότι πριν από την εισβολή ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε γευματίσει στο Λονδίνο με τον Τούρκο Πρωθυπουργό Μπ. Ετζεβίτ. Αυτό έχει επιβεβαιωθεί από τις καταθέσεις μαρτύρων που προσκλήθηκαν στην επιτροπή, από το προσωπικό ημερολόγιο του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, στο οποίο διαπιστώνεται ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε ήδη αναχωρήσει για τις ΗΠΑ και μετά έφθασε ο Μπ. Ετζεβίτ στο Λονδίνο, καθώς και από σχετικές εκθέσεις του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών. Κατά μία έγκυρη πληροφορία, η “είδηση” αυτή χαλκεύτηκε στο ΡΙΚ από το συνταγματάρχη Α. Λιασκώνη, ο οποίος είχε διοριστεί “διοικητής” του ΡΙΚ κατά την περίοδο του πραξικοπήματος μέχρι και πριν από τη δεύτερη φάση της εισβολής.

Αποτίμηση της επιχειρησιακής αντίδρασης της Εθνικής Φρουράς

Η επιτροπή, στα πλαίσια της διερεύνησης των λόγων επιτυχίας της απόβασης, κάλεσε επιπρόσθετα για κατάθεση εν ενεργεία και εν αποστρατεία ευρισκόμενους αξιωματικούς της ΕΦ, για να σχολιάσουν τον τρόπο με τον οποίο η ΕΦ ενήργησε για την απόκρουση της τουρκικής εισβολής.

Ο υποστράτηγος ε.α. Στέλιος Χατζηχαράλαμπος, ο οποίος είχε υπηρετήσει σε Μονάδες Αρμάτων και Τεθωρακισμένων, ανέφερε τα ακόλουθα:

Για την επιτυχία μιας αποβατικής ενέργειας οι επιτιθέμενες δυνάμεις πρέπει να ικανοποιούν τέσσερις προϋποθέσεις:

- Οι αποβατικές δυνάμεις να διαθέτουν επταπλάσιο αριθμό ανδρών απ’ ό,τι οι αμυνόμενες δυνάμεις,
- να τους εξασφαλίζεται η δυνατότητα απρόσκοπτης προώθησης νέων δυνάμεων για διεύρυνση του προγεφυρώματος,
- να αξιοποιήσουν το στοιχείο του αιφνιδιασμού,
- να διαθέτουν υπεροχή στον αέρα και τη θάλασσα.

Με βάση τη διάταξη δυνάμεων και τα δεδομένα του 1974, η επιτυχία της απόβασης δε στηρίχθηκε στην ικανοποίηση των προϋποθέσεων αλλά σε σοβαρά λάθη τα οποία διέπραξε η ηγεσία της ΕΦ, τόσο σε επίπεδο επιτελείου όσο και σε επίπεδο διοίκησης μονάδων:

1. Δεν πραγματοποιήθηκε έγκαιρη επιστράτευση ούτε και μετακίνηση των μονάδων στους χώρους της επιχειρησιακής αποστολής τους. Η επιστράτευση κηρύχθηκε στις 6.30 το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου, ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η εισβολή, η αποβατική ενέργεια στην Κερύνεια και η αερομεταφορά τμημάτων στο θύλακα Κιόνελλι.
2. Η κίνηση των μονάδων έγινε σε φάλαγγες κατά τη διάρκεια της ημέρας χωρίς επαρκή αντιαεροπορική προστασία και σε κανονικό δρομολόγιο, με αποτέλεσμα οι περισσότερες από αυτές να αποδεκατισθούν από την τουρκική αεροπορία.
3. Το βράδυ της 20^{ης} Ιουλίου δεν πραγματοποιήθηκε συνδυασμένη και ισχυρή αντεπίθεση για την εξάλειψη του προγεφυρώματος, με αποτέλεσμα αυτό να παρουσιάσει σταδιακή σταθεροποίηση. Ο ΟΥΜΑ των αρμάτων T-34 (5 άρματα), που βρισκόταν πλησίον του σημείου απόβασης, δεν αξιοποιήθηκε.
4. Η εκχειρία της 22^{ας} Ιουλίου έδωσε τη δυνατότητα να αποβιβασθεί το δεύτερο κύμα των αποβατικών δυνάμεων και ο αντίπαλος να επιτύχει αριθμητική και οπλική υπεροχή, να διευρύνει το προγεφύρωμα και να κινηθεί προς την Κερύνεια, την οποία και κατέλαβε μετά την εκχειρία.

Ανέφερε ακόμα ότι η καταστροφή των προσβάσεων από την Κερύνεια προς τη Λευκωσία μέσω του Πενταδακτύλου θα καθιστούσε δυσχερή, αν όχι αδύνατη, τη μεταφορά των αρμάτων στην πεδιάδα της Λευκωσίας και την εκδήλωση της δεύτερης φάσης της εισβολής με τις γνωστές συνέπειες. Λόγω της μορφολογίας του εδάφους και της αδυναμίας ανάπτυξης σε έκταση έστω και ενός ΟΥΜΑ, η παρεμπόδιση θα μπορούσε να γίνει ακόμα και με πέτρες, τόνισε χαρακτηριστικά.

Ο πλοίαρχος Ανδρέας Ιωαννίδης, διοικητής της Ναυτικής Διοίκησης Κύπρου, σε σχέση με τον τρόπο που είχε ενεργήσει το Ναυτικό της ΕΦ το 1974, ανέφερε τα ακόλουθα:

Οι σταθμοί επισήμανσης του Ναυτικού οι οποίοι ήταν εγκατεστημένοι στον Κορμακίτη και τον Απόστολο Ανδρέα είχαν επισημάνει από τις πρώτες ώρες την κίνηση του τουρκικού στόλου προς την Κύπρο. Ο χρόνος ήταν αρκετός, για να σχεδιασθεί και να οργανωθεί η αντιμετώπιση εντός της θάλασσας. Η διαταγή για απόπλυν των торπιλακάτων για αναγνώριση του τουρκικού στόλου το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου, υπό το φως της μέρας, ήταν λανθασμένη.

Οι торπιλάκατοι θα έπρεπε να προβούν σε νυκτερινή επίθεση εναντίον της τουρκικής νηοπομπής και μάλιστα με τη χρήση παραπλανητικής τακτικής. Η επίθεση θα έπρεπε να εκδηλωθεί είτε το πρώτο είτε το δεύτερο βράδυ. Στην επίθεση θα έπρεπε να είχαν χρησιμοποιηθεί και οι 5 торπιλάκατοι που διέθετε η ΕΦ.

Η βύθιση έστω και ενός τουρκικού πολεμικού πλοίου θα οδηγούσε σε αποδιοργάνωση την επιχείρηση και ενδεχομένως σε αποτυχία.

Τα δύο ελληνικά υποβρύχια ΝΗΡΕΥΣ και ΓΛΑΥΚΟΣ, εάν συνέχιζαν την πορεία προς την Κύπρο, θα μπορούσαν να πλησιάσουν τον τουρκικό στόλο στις 22 Ιουλίου και, λόγω των δυνατοτήτων που είχαν, θα μπορούσαν να επιφέρουν καίριο πλήγμα.

Το κυπριακό Ναυτικό διέθετε νάρκες θαλάσσης και θα μπορούσε σε σύντομο χρόνο και με σχετική ευκολία να προβεί σε ναρκοθέτηση της θαλάσσιας περιοχής στο Πέντε Μίλι.

Ο ταξίαρχος ε.α. Κυριάκος Παπακυριάκου, ο οποίος είχε υπηρετήσει σε Μονάδες Πυροβολικού, κατά την κατάθεσή του στην επιτροπή, στις 12 Ιανουαρίου 2011, ανέφερε σχετικά με τον τρόπο που έδρασαν οι Μονάδες ΠΒ τα εξής:

Σύμφωνα με το σχέδιο ΣΑΚ “Αφροδίτη” 1973, θα έπρεπε, σε περίπτωση εκδήλωσης αποβατικής ενέργειας στις ακτές της Κερύνειας, να καλύψουν τα φίλια τμήματα προς εξουδετέρωση του προγεφυρώματος οι εξής Μονάδες Πυροβολικού:

- Η 182 ΜΠΠ, η οποία εστρατωνίζετο ανατολικά της Κερύνειας (Βόσπορος) και η οποία διέθετε 12 πυροβόλα 25 λιβρών (δραστικό βεληνεκές 10 χιλιόμετρα).
- Η 183 ΜΠΠ, η οποία εστρατωνίζετο δυτικά της Κερύνειας (Διόριος) και η οποία διέθετε 12 πυροβόλα 25 λιβρών και ο χώρος τάξης για εκτέλεση βολών είχε καθορισθεί το χωριό Μπέλλαπαϊς.
- Η 185 ΜΠΠ, η οποία εστρατωνίζετο στην Αθαλάσσα και η οποία διέθετε 12 πυροβόλα 25 λιβρών και ο χώρος τάξης για εκτέλεση βολών είχε καθορισθεί η Λάπηθος.
- Η 190 ΜΕΑ/ΤΠΒ, η οποία εστρατωνίζετο στον Καραβά (Αχεροποιήτου) και η οποία διέθετε 18 πυροβόλα 6 λιβρών και η αποστολή της ήταν η επάνδρωση των παράκτιων πυροβολείων της ακτογραμμής της Κερύνειας, από τη Λάπηθο μέχρι την Κερύνεια, για την εκτέλεση βολών εναντίον αποβατικών σκαφών, τεθωρακισμένων και αρμάτων μάχης.
- Οι 187 ΜΠΠ και 189 ΜΠΠ, οι οποίες εστρατωνίζοντο στην Αθαλάσσα και διέθεταν από 12 πυροβόλα 100 χιλιοστών (δραστικό βεληνεκές 20 χιλιόμετρα) και είχαν χώρο τάξης για εκτέλεση βολών το χωριό Αγία Μαρίνα Σκυλλούρας.

Οι παραπάνω μοίρες είχαν τη δυνατότητα να πλήττουν την περιοχή της απόβασης με περίπου 300 βλήματα το λεπτό, η οποία συνιστά μεγάλη δύναμη πυρός, ικανή να αναχαιτίσει την αποβατική ενέργεια. Παρά το γεγονός ότι από τις 19 Ιουλίου 1974 το απόγευμα ήταν γνωστός ο απόπλους του τουρκικού αποβατικού στόλου, η Διοίκηση Πυροβολικού δεν επέτρεψε στις μοίρες να μετακινηθούν στους χώρους τάξης και να ετοιμασθούν για εκτέλεση βολών.

Με εξαίρεση την 182 ΜΠΠ, η οποία με πρωτοβουλία του διοικητή της εξήλθε του στρατοπέδου, όλες οι υπόλοιπες το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου βρίσκονταν εντός των στρατοπέδων, με αποτέλεσμα να προσβληθούν από την τουρκική αεροπορία. Η 185 ΜΠΠ απώλεσε συνεπεία της επίθεσης τα 5 από τα 12 πυροβόλα.

Η μετακίνησή τους κατά τη διάρκεια της μέρας και με δεδομένη την εχθρική αεροπορική υπεροχή ήταν αρκετά δυσχερής και επικίνδυνη.

Σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σχεδιασμό, ο απαιτούμενος χρόνος για τη μετακίνηση των μοιρών στους χώρους τάξης και προετοιμασία εκτέλεσης βολής ανήρχετο στις δύο ώρες. Ως εκ τούτου, υπήρχε σημαντικό χρονικό περιθώριο κινητοποίησης των μοιρών κατά τη διάρκεια της νύκτας της 19^{ης} προς την 20^η Ιουλίου, έτσι ώστε να αποφευχθεί η προσβολή από την τουρκική αεροπορία.

Την πρώτη ημέρα της εισβολής, με εξαίρεση την 182 ΜΠΠ, η οποία πραγματοποίησε περιορισμένης έκτασης βολές εναντίον του προγεφυρώματος, καμία από τις υπόλοιπες μοίρες δεν έδρασε σύμφωνα με το προκαθορισμένο σχέδιο.

Ακόμα και το βράδυ της 20^{ης} προς την 21^η Ιουλίου δεν προηγήθηκε της νυκτερινής επίθεσης εναντίον του προγεφυρώματος προετοιμασία της επιχείρησης με βολές Πυροβολικού.

Επιπρόσθετα, δεν υπήρξε ανάπτυξη ανταεροπορικών πολυβόλων στην περίμετρο του τουρκοκυπριακού θύλακα Λευκωσίας-Κιόνελλι για την αντιμετώπιση των αερομεταφερόμενων αγχημάτων, καθώς και της ρίψης αλεξιπτωτιστών εντός του θύλακα, το εύρος του οποίου βρισκόταν εντός του δραστικού βεληνεκούς των πολυβόλων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή της η επιτροπή, καθίσταται σαφές ότι ο τρόπος με τον οποίο ενήργησε ή και απέφυγε να ενεργήσει τόσο η ηγεσία του ΑΕΔ όσο και της ΕΦ υποβοήθησε στην υλοποίηση της συγκατάθεσης της χούντας για κατάληψη κυπριακών εδαφών από την Τουρκία προς ικανοποίηση του γοήτρου της λόγω της πραγματοποίησης του πραξικοπήματος.

Ε. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Η στάση των ΗΠΑ, της Μεγάλης Βρετανίας και του ΟΗΕ

ΗΠΑ

Από όσα έχουν αναφερθεί στα κεφάλαια που έχουν προηγηθεί, ο αμερικανικός ρόλος εμπλοκής στο Κυπριακό γίνεται ξεκάθαρα πρωταγωνιστικός από το 1964, όταν επεδίωξαν να προωθήσουν τη λύση του Κυπριακού στα πλαίσια μυστικών συνομιλιών Ελλάδας-Τουρκίας στο Καμπ Νταϊήβιντ υπό την εποπτεία τους. Τελικά, η προσπάθεια κατέληξε στις συνομιλίες της Γενεύης και στα Σχέδια Άτσεσον. Βασικός στόχος των επιλογών τους η νατοϊκή λύση ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, ώστε από τη μια να αποφευχθεί η όποια σοβιετική διείσδυση στην Κύπρο και από την άλλη να αποφευχθεί η σύγκρουση ανάμεσα στις δύο χώρες μέλη του ΝΑΤΟ σε περίοδο κατά την οποία οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή ήσαν ιδιαίτερα κρίσιμες για τα αμερικανικά συμφέροντα.

Χαρακτηριστική είναι η ακόλουθη δήλωση του Υφυπουργού Άμυνας των ΗΠΑ Ρ. Ελσγουόρθ στη σύσκεψη της 19^{ης} Ιουλίου 1974 στην Αθήνα με την ηγεσία της χούντας: *“Η παρούσα κυπριακή κρίσις, αν δεν τύχη επιδεξίου και πολιτικώς σώφρονος χειρισμού, θα ηδύνατο να φέρη τους Σοβιετικούς εις Α. Μεσόγειον, με μεγάλας επιζημίους συνεπείας δι’ όλους”* (απόσπασμα από τα πρακτικά της σύσκεψης, σελ. 3).

Η καθοδήγηση των εξελίξεων μέσα από τον άμεσο έλεγχο των κυβερνήσεων των αποστατών στην Ελλάδα και της χούντας είναι εμφανής.

Η εμπλοκή τους στο πραξικόπημα του Φεβρουαρίου του 1972 αποκαλύπτεται από το υποκλαπέν τηλεφώνημα του τότε πρέσβη της Ελλάδας στη Λευκωσία Κ. Παναγιωτάκου για το πράσινο φως που δόθηκε για την εκδήλωσή του.

Ακόμα, το μνημόνιο Κ. Παναγιωτάκου αποκαλύπτει ότι οι Αμερικανοί είχαν αναλάβει και ρόλο συντονιστή της συνεργασίας χούντας-Τουρκίας για την ανατροπή του Μακαρίου και την επιβολή λύσης αρεστής και στους συμμάχους.

Σε άκρως απόρρητο τηλεγράφημα (6374) του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ Χ. Κίσσινγκερ, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1974, προς την υπηρεσία CAS στη Μέση Ανατολή ζητά συνθηματικά *“να καθарίσουν το τραπέζι στον Αμερικανό πρέσβη στην Κύπρο, γιατί είναι απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας”*. Η υπηρεσία εντέλλεται μάλιστα να ακολουθήσει το πρόγραμμα χωρίς παρεκκλίσεις.

Σε άκρως απόρρητο έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του NATO Γιόζεφ Λουνς (5G/5D/WASHDC-12/526-D48), ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1974, αναφέρεται η συμφωνία του στην απόφαση του Υφυπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ Σίσκο για υποστήριξη των τουρκικών στρατευμάτων κατά την αποβίβασή τους (στην Κύπρο), κατά τη βίαιη ανατροπή του Μακαρίου.

Το πρωί της 19^{ης} Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο του Πρωθυπουργού Ανδρουτσόπουλου σύσκεψη στην οποία παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων, οι Σίσκο, Τάσκα και Υφυπουργός Άμυνας των ΗΠΑ Ρ. Ελσγουόρθ, όπου, σύμφωνα με την κατάθεση του Μπονάνου, ο Σίσκο ανέφερε ότι η κατάσταση ήταν πολύ κρίσιμη και κατά την επίσκεψή του στη συνέχεια στην Άγκυρα κάτι έπρεπε να δώσει στους Τούρκους. Διευκρίνισε περαιτέρω ότι αυτό αφορούσε την παραχώρηση στους Τουρκοκυπρίους διεξόδου προς τη θάλασσα. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από τα πρακτικά τα οποία τήρησε η ελληνική αντιπροσωπία.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για το ρόλο τον οποίο διαδραμάτισε ο τότε υπουργός Χ. Κίσσινγκερ τόσο στο πραξικόπημα όσο και στην εισβολή. Σύμφωνα με τον πρέσβη Α. Νικολαΐδη (σελ. 64 της κατάθεσης), σε συνάντηση με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στην οποία παρευρισκόταν και ο ίδιος, το Νοέμβριο του 1974, προσπάθησε να τον αποτρέψει από το να επιστρέψει στην Κύπρο, για να μη διακινδυνεύσει το σχέδιο λύσης το οποίο είχε ετοιμάσει και το οποίο ανέμενε ότι θα το αποδέχονταν οι Καραμανλής, Ετζεβίτ και Κληρίδης. Σύμφωνα με τον ίδιο μάρτυρα (σελ. 66-67), την πρόταση για μη επιστροφή του Μακαρίου στην Κύπρο την είχε αποδεχθεί και ο Κ. Καραμανλής.

Σε άκρως απόρρητη έκθεση προς το Χ. Κίσσινγκερ ο Α. Χάρτμαν αναφέρει ότι από τα τέλη Ιουνίου του 1974 οι ΗΠΑ γνώριζαν από σύνδεσμο της CIA ότι ο Ιωαννίδης σχεδίαζε τη βίαιη ανατροπή του Μακαρίου.

Οι βασικές θέσεις, καθώς και η στάση την οποία τήρησαν οι ΗΠΑ καταγράφονται στα πρακτικά σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 5 Αυγούστου 1974, στις 10.50 π.μ. (ώρα ΗΠΑ), στην αίθουσα διασκέψεων του υπουργού υπό την προεδρία του Χ. Κίσσινγκερ.

Ανέφερε συγκεκριμένα τα ακόλουθα κατά την ενημέρωση ο Χ. Κίσσινγκερ:

- “1. Υπήρχαν πληροφορίες για το επικείμενο πραξικόπημα της χούντας εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αλλά δεν εδόθη σε αυτές ιδιαίτερη σημασία. Δεν θεωρείτο όμως το θέμα ζωτικό.*
- 2. Η προτεραιότητα των ΗΠΑ να διαχειρισθούν την κρίση διασφαλίζοντας τα δικά τους στρατηγικά και εθνικά συμφέροντα, αποτρέποντας τη διεξόδου των Σοβιετικών, θα επιτυγχανόταν με τα ακόλουθα:*
 - α. Την αποφυγή διεθνοποίησης και συζήτησης του θέματος στο Σ.Α. του ΟΗΕ, για να μην λάβουν μέρος οι Σοβιετικοί.*
 - β. Να μην υποστηριχθεί ο Μακάριος, γιατί το ενδεχόμενο της αποκατάστασής του θα του έδινε την δυνατότητα να στηριχθεί στην αριστερά στην Κύπρο και, εφόσον οι ΗΠΑ δεν θα μπορούσαν να τον αποκαταστήσουν, να απευθυνθεί στη Σοβ. Ένωση. Και όλα αυτά, παρά το γεγονός ότι οι ΗΠΑ δεν θεωρούσαν τον Μακάριο αντιαμερικανό ούτε και “Κάστρο της Μεσογείου”. Αντίθετα, όπως αναφέρθηκε, τα τελευταία χρόνια είχαν καλή συνεργασία μαζί του. Το μειονέκτημά του είναι πως το ταλέντο του είναι πολύ μεγάλο για το νησί του και συνεπώς έμπαινε στον πειρασμό να παίζει σε μια κλίμακα η οποία είναι ανησυχητική, όχι για εμάς αλλά για τα άλλα μέρη που ενδιαφέρονται για το Κυπριακό. Άρα πήραμε μια επιφυλακτική θέση έναντι του Μακαρίου, η οποία δεν εξέφραζε την αντίθεσή μας σε αυτόν, αλλά στόχευε στο να μην καταστήσει την επιστροφή του έναν από τους όρους της ρύθμισης.*

3. Κρίναμε πως, εάν εμποδίζαμε την επιτυχία του πραξικοπήματος, ήταν εξαιρετικά πιθανή μια αλλαγή στην Ελλάδα. Ωστόσο, η πεποίθησή μας ήταν πως μια αλλαγή στην Ελλάδα θα έπρεπε να επέλθει όχι σαν αποτέλεσμα της αμερικανικής συνέργειας με την Τουρκία κατά τη διάρκεια μιας ελληνοτουρκικής κρίσης αλλά σαν αποτέλεσμα της ανικανότητας της κυβέρνησης, που είχε με δική της υπαιτιότητα μπει σε κρίση.
4. Το 1964 και 1967 στερήθηκαν (οι Τούρκοι) την ευκαιρία να παρέμβουν λόγω της μεγάλης Αμερικανικής πίεσης. Εκείνη την εποχή η μεγάλη Αμερικανική πίεση ήταν αποδοτική, διότι υπήρχε μια νόμιμη κυβέρνηση στην Κύπρο που μπορούσε να κάνει έκκληση στην παγκόσμια κοινότητα και υπήρχε μια κυβέρνηση στην Ελλάδα που είχε διεθνή υποστήριξη. Το 1974, χάρη στη βλακεία της ελληνικής χούντας, στους Τούρκους έπεσε ο πρώτος αριθμός του λαχείου. Δεν υπήρχε κυβέρνηση στην Κύπρο που να αναγνωρίζεται από οποιονδήποτε, έτσι δεν έκαναν επίθεση σε νόμιμη κυβέρνηση, αλλά ένας άνδρας που εθεωρείτο, διεθνώς, φονιάς, και υπήρχε μια κυβέρνηση στην Ελλάδα που ήταν, διεθνώς, απόβλητη, που κανένας δεν την υποστήριζε. Υπ' αυτές τις συνθήκες, κανείς δεν μπορούσε να σταματήσει την τουρκική επέμβαση. Και αυτή ακριβώς ήταν η ευκαιρία.
5. Αλλά εκείνο που κανείς έπρεπε να εμποδίσει ήταν η κλιμάκωση του πολέμου, της σύγκρουσης σε έναν πόλεμο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Και, βεβαίως, θα έπρεπε να επιβάλει στους Σοβιετικούς μια μη επεμβατική συμπεριφορά, τόσο στο διεθνές επίπεδο όσο και στην Κύπρο".

Στις 5 Αυγούστου 1974 ο Υφυπουργός Εξωτερικών ΤΖ. Σίσκο σε συνάντησή του με τον Τούρκο πρέσβη στις ΗΠΑ Μεχίλ Ενενμπέλ, μεταξύ άλλων, ανέφερε τα ακόλουθα:

"Οι ΗΠΑ είχαν υιοθετήσει μια ισορροπημένη προσέγγιση που λάμβανε υπόψη τα κοινά συμφέροντα που έχουν οι ΗΠΑ και η Τουρκία με τη Νατοϊκή Συμμαχία και τη σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο [...].

Ο μακροπρόθεσμος στόχος των ΗΠΑ είναι να βοηθήσουν τα μέρη στην εξεύρεση λύσης που θα είναι συμβατή με όλα μας τα συμφέροντα [...].

[...] Η στάση των ΗΠΑ (προς την Άγκυρα) είναι στάση συμπάθειας και κατανόησης, δηλαδή ότι είμαστε έτοιμοι να βοηθήσουμε καταλλήλως με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε".

Στην ίδια συνάντηση ο Τούρκος πρέσβης απάντησε ότι η θέση των ΗΠΑ ήταν θετική και πίστευε ότι αυτή οφειλόταν σε αξιοσημείωτο βαθμό σε αμφοτέρους, και στον Κίσινγκερ και στο Σίσκο.

Σε απόρρητο έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ που συντάχθηκε στις 13 ή 14 Αυγούστου 1974 αναφέρονται τα βασικά σημεία μιας συμφωνίας στη Γενεύη και επιπρόσθετα και τα ακόλουθα προς επιβεβαίωση των ανωτέρω: "Είναι επιθυμητό να κινήσουμε αυτή τη διαδικασία όσο το δυνατό ταχύτερα, για να εμποδιστεί η περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης ασφαλείας στο νησί, να μειωθεί η πιθανότητα εισόδου του Μακαρίου ή των Σοβιετικών στη διαδικασία και να υπάρξει πλεονέκτημα της διοίκησης Κληρίδη στη Λευκωσία. Αυτή η ώθηση είναι αναγκαία, διότι, ενώ ο Κληρίδης επιδιώκει γρήγορη πρόοδο και είναι πρόθυμος να κάνει μεγάλες παραχωρήσεις, δεν υπάρχει σημάδι ότι η Αθήνα ή η Άγκυρα βιάζονται και πολύ".

Ο Σίσκο σε συνάντηση με το Δανό πρέσβη Μπάρτελς στις 16 Αυγούστου 1974 ανέφερε τα ακόλουθα: "[...] αλλά είχαμε επίσης παρατηρήσει ότι οι Τούρκοι στην πραγματικότητα δεν ήθελαν τον Μακάριο και ότι ο Κληρίδης ήταν ένας αποδεκτός συμβιβασμός για την Άγκυρα. Η εκτίμησή μας ήταν ότι η επιστροφή Μακαρίου δεν μπορεί να αποτελέσει λύση του προβλήματος".

Σε άκρως απόρρητο έγγραφο του NATO (5G/SD/WASHDC-12/S26-D-48/JULE 74), το οποίο υπογράφει ο Γενικός Γραμματέας Γιόζεφ Λουνς, αναφέρεται χαρακτηριστικά το εξής: “Συμφωνούμε με τον κ. Σίσκο για υποστήριξη των τουρκικών στρατευμάτων κατά την αποβίβαση στην Κύπρο, κατά την βίαιη ανατροπή του Μακαρίου”.

Το ρόλο των ΗΠΑ και την εμπλοκή τους στα γεγονότα του 1974 αποκαλύπτουν και τα παρακάτω αποσπάσματα από καταθέσεις ανώτατων στελεχών της χούντας:

Κατάθεση Γεωργίτση: “Όταν ρωτήσαμε ποιοι το γνωρίζουν (το πραξικόπημα) και αν υπάρχει κάλυψη μας είπαν έχει δοθεί “οκέι”. Αυτό βγαίνει τότε, ποιοι ήταν οι άλλοι, οι Αμερικανοί”.

Κατάθεση Μπονάνου: “Πολλάκις ο Ιωαννίδης με διαβεβαίωσε ότι οι Τούρκοι δεν πρόκειται να αναμειχθούν, διότι και οι Αμερικανοί είναι υπέρ της ανατροπής του Μακαρίου και θα σταθούν δίπλα μας εις πάσαν περίπτωση”.

Στο βιβλίο του “Η αλήθεια”, που κυκλοφόρησε το 1986, ο Μπονάνος αναφέρει ότι ο διοικητής της ΚΥΠ Σταθόπουλος του είχε μεταφέρει τις εξής πληροφορίες σχετικά με τη στάση των Αμερικανών:

- “Α. Ο εις Αθήνας αρχηγός του κλιμακίου της CIA, που δεν γνωρίζω ποίος ήτο, είπε στον Σταθόπουλον ότι τώρα είναι η κατάλληλη ευκαιρία διά να επέμβωμεν στην Κύπρον, ότι οι Αμερικανοί δεν θέλουν τον Μακάριον στην εξουσία και είναι μαζί μας.
- Β. Ότι τον επεσκέφθη -τον Σταθόπουλον- ο Ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας Τομ Πάπας, ο οποίος του είπε ότι η κατάσταση με τον Μακάριον πρέπει να εκκαθαρισθή και ότι τώρα είναι η κατάλληλος ευκαιρία. Επίσης του είπε ότι η Αμερική είναι μαζί μας”.

Ο δικτάτορας Δ. Ιωαννίδης, σε γραπτή δήλωση την οποία κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων, ανέφερε τα εξής: “Σε κατάθεσή του ο Τάσκα σε επιτροπή της Αμερικανικής Γερουσίας στις 25 Σεπτεμβρίου 1975 δήλωσε ότι την 21^η Ιουλίου είχε συναντηθεί με τους ηγέτες των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων και τους προειδοποίησε να μην επιτεθούν. Ακόμα ότι αργότερα η CIA τον είχε ενημερώσει ότι η προειδοποίηση Τάσκα είχε ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους επιτελάρχες και έτσι η Ελλάδα απέφυγε τον πόλεμο με την Τουρκία”.

Ο Πέτρος Αραπάκης ανέφερε στην κατάθεσή του:

- “Οι σχεδιασμοί ξένων κέντρων αποφάσεων απέβλεπαν στην εξυπηρέτηση συμμαχικών συμφερόντων σε βάρος, στην περίπτωση αυτή, της Ελλάδας και της Κύπρου και υπέρ της Τουρκίας. Η εξόντωση του Μακαρίου απέβλεπε, πέρα από την αποτροπή του κινδύνου “κουβανοποίησης” της Κύπρου και της πρόληψης τριτοκοσμικών ενεργειών του, που θα μπορούσαν να αποβούν σε βάρος του Ισραήλ και των Δυτικών συμμάχων, στη διαμόρφωση συνθηκών ικανών να δικαιολογήσουν τη δημιουργία τουρκικής βάσης στη βόρεια Κύπρο, σύμφωνα με συμμαχική επιδίωξη”.
- “Για να μη γίνουν όμως αποκαλύψεις για το ρόλο της CIA στο Κυπριακό, δεν επιτράπη να πραγματοποιηθεί η έρευνα αυτή στην Αμερική ή και την Ελλάδα. Ο Ιωαννίδης δε δικάστηκε ποτέ για το πραξικόπημα κατά του Μακαρίου”.

Στην έκθεσή του ο πλοίαρχος Ε. Χανδρινός (23.12.1974), κυβερνήτης του Α/Γ ΛΕΣΒΟΣ, αναφέρει τα εξής: “Την 210430 ογδοήκοντα περίπου μίλια νοτιοδυτικώς της Πάφου ενετοπίσθη και ανεφέρθη Αμερικανική δύναμις κρούσεως αποτελούμενη εξ ενός (1) Αεροπλανοφόρου, δύο (2) αντιτορπιλικών και ενός (1) βοηθητικού”.

Ο Χένρυ Τάσκα, πρέσβης των ΗΠΑ στην Αθήνα το 1974, έχασε τη ζωή του, αφού έπεσε θύμα “μυστηριώδους ατυχήματος” στις Άλπεις, μετά που είχε εκφράσει την πρόθεση να μιλήσει για τα γεγονότα του 1974.

Ο Ρότζερ Νταϊήβις, πρέσβης των ΗΠΑ στη Λευκωσία, δολοφονήθηκε στις 20 Αυγούστου 1974.

Στην έγγραφη κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου (2.7.1987) ο Γεώργιος Μαύρος, Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης εθνικής ενότητας το 1974, αναφέρει στους σημαντικότερους λόγους για την αποτυχία της Διάσκεψης της Γενεύης τους εξής: *“Η στρατιωτική ανισορροπία στην Κύπρο, η ουδέτερη και απαθής στάση της Μεγάλης Βρετανίας και η φιλοτουρκική στάση του Κίσιινγκερ, ο οποίος υπήρξε -την περίοδο εκείνη της κατάρρευσης της προεδρίας Νίξον- ο απόλυτος κυρίαρχος της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ. Θυμάμαι σχετικά ότι ο Κάλλαχαν, την παραμονή του Αττίλα II, μου είπε ότι ο Κίσιινγκερ ήτο απρόθυμος να ασκήσει πίεση επί της Τουρκίας, προκειμένου να παρεμποδίσει την προέλαση των στρατευμάτων της στην Κύπρο. Η στάση αυτή του Κίσιινγκερ έδινε στον Κάλλαχαν, ο οποίος ισχυριζότο ότι η χώρα του αδυνατούσε να ενεργήσει μονομερώς χωρίς την υποστήριξη των ΗΠΑ ή των Ηνωμένων Εθνών, το αναγκαίο πρόσχημα, για να αποφύγει να αναλάβει τις ευθύνες που απέρρεαν από το γεγονός ότι η Μεγάλη Βρετανία ήταν -και είναι- εγγυήτρια δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας”.*

Κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα στις 20 Νοεμβρίου 1999 ο Αμερικανός Πρόεδρος Μπιλ Κλίντον έκανε αυτοκριτική σε σχέση με την πολιτική των ΗΠΑ κατά την περίοδο της χούντας, σημειώνοντας ότι οι ΗΠΑ έδωσαν προτεραιότητα στα συμφέροντά τους κατά την εποχή του Ψυχρού Πολέμου αντί να στηρίζουν τη δημοκρατία στην Ελλάδα.

Μεγάλη Βρετανία

Τις προθέσεις της Τουρκίας για εισβολή στην Κύπρο γνώριζε η Μεγάλη Βρετανία για αρκετό χρονικό διάστημα πριν από την εκδήλωσή της. Στις 5 Ιουνίου ο γραμματέας της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστείας στη Λευκωσία είχε ενημερώσει Έλληνα συνάδελφό του ότι οι Τουρκοκύπριοι επρόκειτο να ανακηρύξουν ανεξάρτητο τουρκοκυπριακό κράτος.

Κατάθεση Γεωργίτση: *“Οι εγκαταστάσεις των Βρετανικών Βάσεων χρησιμοποιήθηκαν για την επισκευή τουρκικών αεροπλάνων που είχαν βληθεί από τα αντιαεροπορικά πυρά της ΕΦ”.*

Τα παραπάνω δεν έχουν επιβεβαιωθεί από άλλη πηγή. Επίσης, δεν έχει καταστεί δυνατή η επιβεβαίωση πληροφορίας, η όποια έντονα κυκλοφορούσε την περίοδο μετά την εισβολή, για κατάρριψη τουρκικού Α/Φ ο πιλότος του οποίου ήταν Βρετανός.

Αναφορικά με την παρουσία του Ε/Π ΕΡΜΗΣ πλησίον του σημείου απόβασης σημειώνονται τα εξής: Τη 19^η Ιουλίου ο σταθμός ραδιοεπικοινωνίας της ΕΦ στην Καντάρρα εντόπισε και ανέφερε στην αίθουσα επιχειρήσεων της Διοίκησης Αεροπορίας την παρουσία στις ακτές της Κερύνειας του συγκεκριμένου σκάφους. Ο κατάρριπος είχε σχέση με την επικείμενη απόβαση των Τούρκων, την οποία οι Βρετανοί γνώριζαν, για να απομακρύνει τους Βρετανούς υπηκόους. Δεν είναι εξακριβωμένο αν είχε παράσχει οποιαδήποτε βοήθεια στις τουρκικές δυνάμεις. Το σίγουρο είναι ότι, για να φτάσει στην Κύπρο, ταξίδεψε τουλάχιστον δύο μέρες. Άρα, η Βρετανία γνώριζε για την απόβαση το αργότερο από τις 17 Ιουλίου. Ουδέν έπραξε για την αποτροπή της.

Σε τηλεγράφημα, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουλίου 1974, το οποίο απεστάλη στο Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστραλίας αναφέρεται ότι επίσημος Βρετανός αξιωματούχος δήλωσε *“η Βρετανία δεν θα αρνηθεί, εάν τα τουρκικά στρατεύματα καταλάβουν περίπου το 1/3 του νησιού πριν από την συμφωνία κατάπαυσης του πυρός”* (Ο.ΛΗ13267 2130 21/.7.74 CLA).

Σε απόρρητο σήμα (Z 220405Z JUL 74) του διοικητή των Βρετανικών Δυνάμεων Εγγύς Ανατολής, ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1974, αναφέρεται: *“Ελληνικά μεταφορικά αεροσκάφη ίπτανται προς και από Λευκωσία υπεράνω εναερίου Βρετανικού χώρου εντός της Κύπρου, άνευ ημετέρας άδειας. Από του Π.Φ. θα απογειούνται προς αναχαίτιση τα ημέτερα μαχητικά αεροσκάφη εναερίου άμυνας σύμφωνα προς τους κανόνες μας εμπλοκής”*.

Τους μήνες που προηγήθηκαν της εισβολής βρετανικά πολεμικά Α/Φ πραγματοποιούσαν στα πλαίσια περιπολιών συχνές πτήσεις σε χαμηλό ύψος κατά μήκος των ακτών της Κερύνειας. Οι πτήσεις αυτές δεν εδικαιολογούντο σε σχέση με την πολεμική σύρραξη στη Μέση Ανατολή τον Οκτώβριο του 1973.

Το βρετανικό απόσπασμα των ΗΕ το οποίο βρισκόταν στην περιοχή Λευκωσίας ουδέν έπραξε για τον περιορισμό ή την αποτροπή προώθησης των τουρκικών δυνάμεων κατά τη διάρκεια της εκεχειρίας στην περιοχή Αγίου Δομετίου-ΕΛΔΥΚ-Γερολάκκου, με αποτέλεσμα κατά την έναρξη της δεύτερης φάσης της εισβολής, στις 14 Αυγούστου, να βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση.

ΟΗΕ

Οι δυνάμεις του ΟΗΕ, ανεξάρτητα από το μικρό αριθμό ανδρών που διέθεταν, σε καμιά περίπτωση πριν από την εκδήλωση της τουρκικής εισβολής δεν παρεμπόδισαν τους Τουρκοκυπρίους να ενισχύσουν τις αμυντικές τους θέσεις στην περίμετρο των θυλάκων, να ετοιμάσουν νέες και να προβούν στη διάνοιξη ορυγμάτων και σηράγγων επικοινωνίας.

Δε φρόντισαν να τηρηθεί η κατάπαυση του πυρός.

Δεν παρεμπόδισαν τις τουρκικές δυνάμεις να προωθηθούν σε νέες θέσεις κατά τη διάρκεια της εκεχειρίας.

Σε κάποιες περιπτώσεις, όπως έχει αναφερθεί στην επιτροπή, όχι μόνο δε διασφάλισαν την προστασία εγκλωβισμένων στρατιωτών, αλλά πιθανόν και να ενημέρωσαν τις τουρκικές δυνάμεις για την παρουσία τους.

ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επιτροπή εκτιμά ότι οι λόγοι της αποτυχίας απόκρουσης της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, το 1974, διακρίνονται σε πολιτικούς και στρατιωτικούς. Έχουν σχέση τόσο με τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου όσο και με αποφάσεις οι οποίες ελαμβάνοντο κατά κύριο λόγο στην Αθήνα.

Οι σοβαρές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, η προσπάθεια ελέγχου των πετρελαϊκών πηγών της περιοχής και η αραβοϊσραηλινή διένεξη προσέδιδαν στην Κύπρο αναβαθμισμένο γεωστρατηγικό ρόλο. Δεν ήταν τυχαίος ο χαρακτηρισμός ότι η Κύπρος αποτελεί αβύθιστο αεροπλανοφόρο. Επιπρόσθετα με αυτά εμπλέκονταν αφενός οι βρετανικοί σχεδιασμοί για μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των στρατιωτικών βάσεων και αφετέρου οι αντίστοιχοι τουρκικοί για ενίσχυση του ρόλου της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή με τη μερική ή ολική κατάληψη της Κύπρου.

Την περίοδο 1965 - 1974 η Ελλάδα, λόγω των συχνών κυβερνητικών αλλαγών, της εσωτερικής ασταθούς πολιτικής κατάστασης, του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου 1967, αλλά και της εξάρτησης από τους ατλαντικούς συμμάχους και κυρίως τις ΗΠΑ, δεν είχε διαμορφώσει ενιαία και σταθερή γραμμή διαχείρισης του Κυπριακού. Ο επηρεασμός των αποφάσεων από εξωγενείς

παράγοντες (ΗΠΑ, NATO) είναι εμφανής. Όσοι ασκούσαν την εξουσία εκινούντο περισσότερο στη λογική της προώθησης της πολιτικής των νατοϊκών κύκλων, στα πλαίσια του Ψυχρού Πολέμου εκείνης της περιόδου, παρά της προάσπισης των εθνικών συμφερόντων. Η στάση αυτή επηρεαζόταν σημαντικά και από το αντικομμουνιστικό κλίμα, που συστηματικά εκαλλιεργείτο στην Ελλάδα την περίοδο μετά τον εμφύλιο πόλεμο.

Επιπλέον, οι σχέσεις Αθήνας-Λευκωσίας από την ανεξαρτησία της Κύπρου ταλανίζονταν από το ζήτημα του προβαδίσματος, ποιος δηλαδή θα είχε τον τελευταίο και καθοριστικό λόγο κάθε φορά που υπήρχε διαφωνία. Η Αθήνα, προβάλλοντας το ότι είναι το εθνικό κέντρο, διεκδικούσε για τον εαυτό της αυτό το ρόλο. Αντίθετα, η Λευκωσία, προβάλλοντας το επιχείρημα του ανεξάρτητου κράτους, αποδεχόταν τη συνεννόηση και ενίοτε την επιζητούσε, καθώς και το συντονισμό με την Αθήνα, αλλά διεκδικούσε τη δυνατότητα να έχει αυτή τον τελευταίο λόγο. Λόγω αυτής της αντιπαράθεσης, η Αθήνα επεδίωκε τον έλεγχο της ΕΦ, για να ασκεί πίεση και να επιβάλλεται στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ο οποίος αντίστοιχα επεδίωκε αποδέσμευση με την ενίσχυση της αστυνομίας.

Βασική πολιτική επιλογή σε διάφορους κύκλους στην Αθήνα ήταν η αποτροπή οποιασδήποτε σοβιετικής επιρροής στην Κύπρο. Αυτό θα επιτυγχανόταν με την επιβολή λύσης που θα διασφάλιζε τα νατοϊκά συμφέροντα στη βάση της διπλής ένωσης, αγνοώντας τις ευρύτερες στρατηγικές επιδιώξεις της Τουρκίας. Για την υλοποίηση του στόχου θα έπρεπε να απομακρυνθεί από την εξουσία ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ο οποίος αποτελούσε εμπόδιο στην προώθησή της. Η απομάκρυνση θα επιτυγχανόταν είτε διά εθελούσιας αποχώρησής του από την προεδρία (μετά φυσικά από άσκηση πιέσεων) είτε διά βίαιης ανατροπής.

Βασικό και αναπάντητο ερώτημα παραμένει γιατί αυτοί οι κύκλοι, τη στιγμή που ο ελληνισμός διέθετε:

- πλήρη στρατιωτική υπεροχή στην Κύπρο, με την παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας, η οποία αποτελείτο από 8 500 άνδρες με δύναμη πυρός Σώματος Στρατού, την ΕΛΔΥΚ, που αριθμούσε 950 άνδρες, και την ΕΦ, που αποτελείτο από περίπου 14 000 άνδρες και επιπλέον τις εφεδρείες,
- την πολιτική υπεροχή λόγω της διεθνούς αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά την απομάκρυνση των Τουρκοκυπρίων από την κυβέρνηση, αλλά και των διεθνών συνθηκών (Σεβρών και Λωζάνης), με τις οποίες η Τουρκία εστερείτο κάθε δικαιώματος στην Κύπρο,

επεδίωκαν διμερή διάλογο με την Τουρκία για επίλυση του Κυπριακού στη βάση της διπλής ένωσης.

Το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου δεν ήταν ούτε στιγμιαίο γεγονός ούτε αυθόρμητη ενέργεια που αποτελούσε μορφή αντίδρασης, όπως κάποιοι ισχυρίζονται, στην απόφαση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου να μειώσει τη δύναμη της ΕΦ και τον αριθμό των Ελλαδιτών αξιωματικών που υπηρετούσαν στην Κύπρο ή στη γνωστή επιστολή προς τον Γκιζίκη. Ήταν το αποκορύφωμα μιας σειράς γεγονότων και ενεργειών που στόχευαν στην απομάκρυνση από την προεδρία ή στην ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Οι πρώτες ενέργειες αποδυνάμωσης και αποσταθεροποίησής του έχουν χρονικά προσδιορισθεί στο 1965.

Η χούντα από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της εξουσίας στην Ελλάδα επεδίωξε την αποδυνάμωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου με την πρόκληση αντιπαράθεσης και τη δημιουργία εσωτερικής κρίσης. Στόχος η δημιουργία έκρυθμης κατάστασης η οποία να δικαιολογεί την εκδήλωση πραξικοπήματος και την ανατροπή του Μακαρίου. Προς το σκοπό αυτό χρησιμοποίησε διάφορους μηχανισμούς, μεταξύ των οποίων αριθμό Ελλαδιτών αξιωματικών που υπηρετούσαν

στην Κύπρο και οι οποίοι διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο. Αιχμή αυτής της πολιτικής ήταν το κλιμάκιο της ελληνικής ΚΥΠ στη Λευκωσία και το 2^ο ΕΓ του ΓΕΕΦ. Μεταξύ άλλων, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Απέσυρε τη Μεραρχία από την Κύπρο, αποδυναμώνοντας ουσιαστικά την άμυνα έναντι της τουρκικής επιβουλής (εάν όντως ο αντικειμενικός σκοπός της αποστολής της ήταν η άμυνα της Κύπρου).
- Επεδίωξε τη διαίρεση του λαού σε ενωτικούς και ανθενωτικούς, σε εθνικόφρονες και κομμουνιστές-συνοδοιπόρους.
- Στήριξε τη δράση της παράνομης οργάνωσης “Εθνικό Μέτωπο”.
- Οργάνωσε τη δολοφονική απόπειρα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου το Μάρτιο του 1970 στα πλαίσια πραγματοποίησης πραξικοπήματος (σχέδιο ΕΡΜΗΣ).
- Οργάνωσε και εκτέλεσε τη δολοφονία του Π. Γιωρκάτζη.
- Στήριξε την ίδρυση και τη δράση της ΕΟΚΑ Β’, την οποία χρησιμοποίησε για την πρόκληση αστάθειας και αποδυνάμωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ώστε να δικαιολογηθεί η διενέργεια του πραξικοπήματος. Απέτρεψε την πολιτικοποίηση της οργάνωσης και κατά την περίοδο πριν από το πραξικόπημα την εξώθησε σε έξαρση της εμφύλιας διαμάχης.
- Αξιοποίησε τον πόθο των Κυπρίων για ένωση, ενώ η επιλογή της ήταν η διπλή ένωση, κάτι που και επιμελώς απέκρυπτε.
- Χρηματοδότησε και καθοδήγησε μερίδα του κυπριακού τύπου σε μια πρωτοφανή προπαγάνδα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και υπέρ των επιλογών της.
- Παρακίνησε τους τρεις μητροπολίτες να προχωρήσουν σε αντικαταστατική καθαίρεση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, προκαλώντας μείζονα εκκλησιαστική κρίση και περαιτέρω διχασμό του λαού.
- Προέβη σε απειλητική υπόδειξη προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο (Ιανουάριος 1972) να αποχωρήσει από την προεδρία της Δημοκρατίας και από την ενεργό πολιτική.
- Σχεδίασε την πραγματοποίηση το Φεβρουάριο του 1972 πραξικοπήματος σε βάρος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, το οποίο ματαιώθηκε την τελευταία στιγμή λόγω αποκάλυψης του σχεδίου στις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Προχώρησε σε άτυπη συμφωνία συνεργασίας με την Τουρκία για ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και επιβολή λύσης αρεστής στις δύο χώρες και τους συμμάχους τους. Από επίσημο έγγραφο του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών επιβεβαιώνεται ότι Ελλάδα και Τουρκία, με τη σύμφωνη γνώμη, ίσως και την υποστήριξη και προτροπή, των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, είχαν συζητήσει το ενδεχόμενο συνεργασίας τους, με στόχο την ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και την επιβολή νατοϊκής λύσης στο Κυπριακό. Η σύνοδος των Υπουργών Εξωτερικών της συμμαχίας στη Λισαβόνα τον Ιούνιο του 1971 φαίνεται ότι απετέλεσε κρίσιμης σημασίας γεγονός για τα όσα επακολούθησαν στο Κυπριακό.
- Προχώρησε σε σταδιακή αλλαγή του βασικού προσανατολισμού της ΕΦ. Από μηχανισμό άμυνας της Κύπρου έναντι τουρκικής επιβολής τη μετέτρεψε σε μηχανισμό εσωτερικού ελέγχου της Δημοκρατίας.

Η απόφαση για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 είχε ληφθεί αρκετούς μήνες πριν από την εκδήλωσή του από την τότε ηγεσία της χούντας (Ιωαννίδης, Γκιζίκης, Ανδρουτσόπουλος, Μπονάνος, Γαλατσάνος). Χρονικά προσδιορίζεται στο φθινόπωρο του 1973, ενώ από το Φεβρουάριο του 1974 άρχισε η συστηματική προπαρασκευή του.

Τελικός στόχος του πραξικοπήματος ήταν είτε η εξόντωση του Μακαρίου είτε η βίαιη απομάκρυνσή του όχι μόνο από την εξουσία, αλλά και από την Κύπρο.

Τον Απρίλιο του 1974 ελήφθη η απόφαση για τον προσδιορισμό του χρόνου πραγματοποίησης του πραξικοπήματος και δόθηκε η εντολή στην ΕΟΚΑ Β' "να κτυπά στο ψαχνό", με στόχο τη δημιουργία συνθηκών που να δικαιολογούν την πραγματοποίησή του. Την ίδια χρονική στιγμή οι τουρκικές στρατιωτικές δυνάμεις στην περιοχή της Μερσίνας άρχισαν τις προετοιμασίες για την εισβολή. Τα τρία συντάγματα της 39^{ης} Μεραρχίας πραγματοποίησαν εκ περιτροπής αποβατικές ασκήσεις στον Κόλπο της Μερσίνας, μετακινήθηκαν μονάδες, πραγματοποιήθηκαν ασκήσεις αερομεταφοράς δυνάμεων και όλες οι μονάδες εφοδιάστηκαν με υλικό εκστρατείας.

Περί τα τέλη Μαΐου του 1974 οι τουρκικές δυνάμεις οι οποίες θα λάμβαναν μέρος στην εισβολή τέθηκαν σε κατάσταση επιφυλακής με λήψη πρόσθετων μέτρων εναντίον της κατασκοπίας.

Η πραξικοπηματική ηγεσία της ΕΦ αντιμετώπισε πλημμελώς τις διασταυρωμένες πληροφορίες τις οποίες ελάμβανε για την επικείμενη τουρκική εισβολή. Αλλά και κατά την έναρξη της εισβολής η αντιμετώπιση ήταν χλιαρή έως απαθής. Οι δυνάμεις της ΕΦ που χρησιμοποιήθηκαν για την καταδίωξη στην Πάφο του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ήταν αριθμητικά και οπτικά υπέρτερες από τις αντίστοιχες που απέστειλε για την αντιμετώπιση του τουρκικού προγεφυρώματος στο χώρο της αποβίβασης την πρώτη μέρα της εισβολής (βλέπε πίνακα σελ. 102).

Την ίδια στάση τήρησε και το ΑΕΔ στην Ελλάδα. Δεν προχώρησε σε καμιά ενέργεια αποστολής ενισχύσεων, κυρίως αεροπορικής και ναυτικής κάλυψης, ώστε να προσβληθεί το αποβατικό εχθρικό άγημα πριν από τη σταθεροποίησή του.

Από τα μέτρα τα οποία είχε υποδείξει στην έκθεσή του ο στρατηγός Δ. Γεωργιάδης, το 1964, ως ενέργειες άμεσης δράσης σε περίπτωση εχθρικής απόβασης σχεδόν κανένα δεν υλοποιήθηκε. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. *Σύστημα ραντάρ, το οποίο να χειρίζεται έμπειρο προσωπικό.*
Οι σταθμοί των ραντάρ ενημέρωσαν την ηγεσία του ΓΕΕΦ έγκαιρα τόσο για τις κινήσεις των τουρκικών πλοίων στο ναύσταθμο της Μερσίνας όσο και για τον απόπλου με κατεύθυνση τα παράλια της Κερύνειας. Η ενημέρωση αγνοήθηκε, ουδέν μέτρο ελήφθη.
2. *Μηχανοκίνητα εξοπλισμένα μέσα, τα οποία να ελέγχουν διά νυκτερινών περιπολιών σε ικανό βάθος το θαλάσσιο χώρο.*
Πέραν της ακταιωρού ΛΕΒΕΝΤΗΣ, δεν υπήρχαν άλλα μέσα, για να περιπολούν στα βόρεια παράλια.
3. *Τορπιλάκατοι και άλλα ευέλικτα μαχητικά σκάφη επιφανείας, υποβρύχια και άλλα μέσα.*
Υπήρχαν μόνο οι δύο τορπιλάκατοι οι οποίες στάθμευαν στο Κάστρο της Κερύνειας. Καταστράφηκαν από την τουρκική αεροπορία, προτού προλάβουν να προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια. Τόσο οι παραπάνω δύο τορπιλάκατοι όσο και οι τρεις που βρίσκονταν στη ναυτική βάση Μπογαζίου είχαν το χρόνο για ανάπτυξη στα βόρεια παράλια της Κύπρου, ώστε το πρωί της 20^{ης} Ιουλίου να βρίσκονται σε ετοιμότητα εκδήλωσης επιχείρησης εναντίον του αποβατικού στόλου. Καμία όμως διαταγή δε δόθηκε προς το σκοπό αυτό. Τα δύο ελληνικά υποβρύχια ΓΛΑΥΚΟΣ και ΝΗΡΕΥΣ, ενώ έπλεαν μεταξύ Ρόδου και Κύπρου, πήραν διαταγή να επιστρέψουν στην περιοχή της Ρόδου και να μην προβούν σε επίθεση εναντίον του τουρκικού αποβατικού στόλου.

4. *Ναρκοθέτηση του θαλάσσιου χώρου για προσβολή και αποδιοργάνωση των αποβατικών σχηματισμών.*
Ουδεμία ναρκοθέτηση έγινε στη θαλάσσια περιοχή της Κερύνειας.
5. *Έγκαιρη επέμβαση της Αεροπορίας για διάλυση του αποβατικού σχηματισμού.*
Παρά τη μεταστάθμευση αριθμού πολεμικών Α/Φ (Φάντομ F-4E) στην Κρήτη, με αποστολή να πλήξουν τις δυνάμεις απόβασης, ποτέ δε δόθηκε η διαταγή πραγματοποίησης της επιχείρησης.
6. *Άμεση ναρκοθέτηση επικίνδυνων αρματικών ακτών διά ναρκοζωνών, βαλλομένων διά Α/Τ όπλων, πολυβόλων και πυροβόλων, διά την πρόκληση σοβαρών ζημιών σε άρματα του εχθρού τα οποία θα αποβιβασθούν από τα μεταφέροντα αυτά αποβατικά σκάφη.*
Δεν υπήρξε ναρκοθέτηση των επικίνδυνων αρματικών ακτών ούτε και τα Α/Τ πυροβόλα τοποθετήθηκαν στα πυροβολεία. Ακόμα, δεν υπήρξε έγκαιρη και αποτελεσματική προσβολή της περιοχής της απόβασης από το Πυροβολικό της ΕΦ, το οποίο ήταν σε θέση να την πλήξει.
7. *Ανάπτυξη λογικού ποσοστού ημετέρων αρμάτων τύπου “M47” για την τελική συντριβή των εχθρικών αρμάτων.*
Τα άρματα M47 απομακρύνθηκαν από την Κύπρο με την αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας το 1967, ενώ η ΟΥΜΑ της 23^{ης} ΕΜΑ, η οποία στάθμευε στο 251 ΤΠ, δεν αξιοποιήθηκε για προσβολή των εχθρικών δυνάμεων στο σημείο αποβίβασης.

Συνοψίζοντας, οι στρατιωτικοί λόγοι που επέδρασαν αρνητικά στην επιτυχή αντιμετώπιση της τουρκικής εισβολής ανάγονται σε γεγονότα και παραλείψεις προ και κατά τη διάρκεια της εισβολής.

Γεγονότα και παραλείψεις προ της εισβολής

1. Ελλείψεις σε:
 - οπλισμό,
 - στελέχωση,
 - εκπαίδευση της ΕΦ,
 - ναυτική και αεροπορική υποστήριξη.
2. Λανθασμένη εκτίμηση για τις πραγματικές προθέσεις και τις δυνατότητες της Τουρκίας.
3. Το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου επέδρασε δυσμενώς στη μαχητική ικανότητα και στο ηθικό των μονάδων της ΕΦ.
4. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκε έλλειψη εμπιστοσύνης ανάμεσα σε Ε/Ε και Ε/Κ αξιωματικούς της ΕΦ.
5. Ο αποπροσανατολισμός της ΕΦ από τον πραγματικό στόχο, που θα έπρεπε να ήταν η ετοιμασία για απόκρουση τουρκικής εισβολής, και η χρησιμοποίησή της για αποδυνάμωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και αποσταθεροποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.
6. Δεν υπήρχαν επαρκείς πληροφορίες για την οργάνωση και τις δυνατότητες των Τουρκοκυπρίων.

Γεγονότα και εγκληματικές παραλείψεις κατά τη διάρκεια της εισβολής

1. Παρά τις συνεχείς και επιβεβαιωμένες πληροφορίες για την προετοιμασία των τουρκικών στρατευμάτων και τον απόπλου του στόλου από τη Μερσίνα με κατεύθυνση την Κύπρο, τόσο το ΓΕΕΦ όσο και το ΑΕΔ καλλιεργούσαν την ιδέα ότι επρόκειτο για προγραμματισμένη άσκηση, συμβάλλοντας έτσι στον αιφνιδιασμό των φίλιων δυνάμεων. Οι μονάδες δε μετακινήθηκαν έγκαιρα στις πολεμικές τους θέσεις, με αποτέλεσμα αρκετές από αυτές να προσβληθούν από την τουρκική αεροπορία και να υποστούν σοβαρές απώλειες σε ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και σε στρατιωτικό υλικό.
2. Σκόπιμα δεν αντιμετωπίσθηκε κατά προτεραιότητα το προγεφύρωμα στο χώρο της εισβολής, όπως προνοούσαν τα σχέδια άμυνας της Κύπρου, και δόθηκε βαρύτητα πρώτα στην εξουδετέρωση των τουρκοκυπριακών θυλάκων.
3. Η επιστράτευση, λόγω του τρόπου και της ώρας που κηρύχθηκε, απέτυχε παταγωδώς.
4. Η αργοπορημένη έκδοση διαταγής για την εφαρμογή των σχεδίων άμυνας από το ΑΕΔ, καθώς και η δέσμευση των πυροβόλων και των αντιαεροπορικών πολυβόλων τις πρώτες ώρες της εισβολής υποβοήθησαν στην αερομεταφορά στρατευμάτων στο θύλακα Κιόνελι-Αγύρτας, καθώς και στην ενίσχυση του προγεφυρώματος.
5. Η απουσία ναυτικής και αεροπορικής στήριξης από την Ελλάδα και η μη ορθολογιστική αξιοποίηση του Ναυτικού της ΕΦ μείωσαν σημαντικά την επιχειρησιακή ικανότητα της ΕΦ.
6. Δεν υπήρξε επικέντρωση της κύριας προσπάθειας των ημετέρων δυνάμεων στην εξάλειψη του προγεφυρώματος. Η ΕΛΔΥΚ δεν αξιοποιήθηκε σύμφωνα με το σχέδιο αμύνης για αντιμετώπιση του προγεφυρώματος.
7. Οι Μοίρες Καταδρομών και Τεθωρακισμένων δε χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τις δυνατότητές τους.
8. Οι Μοίρες Πυροβολικού δεν αξιοποιήθηκαν και δεν έδρασαν σύμφωνα με το σχέδιο αμύνης για την αντιμετώπιση του προγεφυρώματος.
9. Η μη κατάληψη ή καταστροφή της διάβασης Μπογαζίου επέτρεψε τη συνένωση του προγεφυρώματος με το θύλακα Κιόνελι-Αγύρτας και τη μετακίνηση μεγάλου αριθμού αρμάτων κατά τη διάρκεια της κατάπαυσης του πυρός, γεγονός το οποίο έκρινε και την έκβαση της επιχείρησης κατάληψης του 36,7% των εδαφών της Κύπρου.
10. Η Τουρκία εκμεταλλεύθηκε την κατάπαυση του πυρός της 22^{ας} Ιουλίου, για να μπορέσει να αποβιβάσει πρόσθετα στρατεύματα και βαρύ οπλισμό και να προβεί σε σταδιακή κατάληψη εδαφών, υπό την απαθή στάση των ΗΠΑ, Μεγάλης Βρετανίας, αλλά και των Ηνωμένων Εθνών.
11. Δεν υπήρξε ουσιαστικός συντονισμός και διεύθυνση των επιχειρήσεων από το ΓΕΕΦ. Από τα πρακτικά της σύσκεψης της συνάντησης της ηγεσίας της χούντας με το Σίσκο και τη λοιπή αμερικανική αντιπροσωπία στην Αθήνα, στις 19 Ιουλίου 1974, προκύπτει έμμεσα αλλά με σαφήνεια η συναίνεσή της για παραχώρηση στους Τουρκοκυπρίους εξόδου προς τη θάλασσα. Αυτό ουσιαστικά υποδηλώνει συγκατάθεση για κατάληψη από την Τουρκία εδαφών στις ακτές της Κερύνειας και συνένωσή τους με τον τουρκοκυπριακό θύλακα Κιόνελι-Αγύρτας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, καταλήγοντας, εκτιμά ότι:

- η απουσία ξεκάθαρων στόχων για την πορεία την οποία θα έπρεπε να είχε η εθνική μας υπόθεση,
- η απουσία ενότητας στο εσωτερικό μέτωπο,
- η απουσία ουσιαστικής και συντονισμένης συνεννόησης μεταξύ Αθήνας και Λευκωσίας, καθώς και η απουσία δημοκρατικά εκλεγμένης κυβέρνησης στην Ελλάδα,
- η σημαντική εξάρτηση που είχαν από τους νατοϊκούς κύκλους οι κυβερνήσεις των αποστατών και η χούντα στην Ελλάδα,
- η υποτίμηση των κινδύνων οι οποίοι προέρχονταν από την Τουρκία,
- η ένταση του Ψυχρού Πολέμου ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις της εποχής, καθώς και οι σοβαρές εξελίξεις στην περιοχή της Μέσης Ανατολής,
- η αδικαιολόγητη σύσταση και δραστηριοποίηση παράνομων ένοπλων οργανώσεων στην Κύπρο, οι οποίες αποσταθεροποιούσαν το εσωτερικό μέτωπο και έδιναν το πρόσχημα σε ξένες παρεμβάσεις,
- η εμφάνιση τυχαίων και απρόβλεπτων γεγονότων (π.χ. υπόθεση Παναγούλη)

ήσαν μερικοί από τους παράγοντες που οδήγησαν και συνέθεσαν την προδοσία κατά της Κύπρου.

Παραρτήματα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἀγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἀφοῦ συζήτησε σὲ ὀκτώ συνεδριάσεις τῆς τοῦ θέματος "Τὸ ἄνοιγμα τοῦ φακέλλου τῆς Κύπρου καὶ ποιά εἶναι τὰ αἷτια ποὺ ὑπάρχουν σήμερα στὸν τόπο 200,000 ἐκτοπισμένοι πρόσφυγες στὴ Νότια Κύπρο" ὁμόφωνα ἐνέκρινε τὸ ἐσωκλειόμενο ψήφισμα, ποὺ μιλά ἀπὸ μόνο του, καὶ τὸ ὁποῖο σὰς διαβιβάζω.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

(Γεώργιος Λαδάς)

Πρόεδρος
Βουλῆς Ἀντιπροσώπων

Πρόεδρο
Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων
κ. Ἰωάννη Ἀλευρά,
Ἀθήναι

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ὕστερα ἀπὸ τὴ συζήτηση τοῦ θέματος:
"Τὸ ἄνοιγμα τοῦ φακέλλου τῆς Κύπρου καὶ ποιὰ εἶναι τὰ αἷτια ποὺ
ὑπάρχουν σήμερα στὸν τόπο 200.000 ἐκτοπισμένοι πρόσφυγες στὴ Νότια
Κύπρο" ψηφίζει:

1. Τὸ ἄνοιγμα τοῦ φακέλλου τῆς Κύπρου ἀπὸ τίς Κυβερνήσεις
Κύπρου καὶ Ἑλλάδας πρέπει νὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ ταχύτερο δυνατὸ,
γιὰ νὰ γνωσθεῖ ὅλη ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια γύρω ἀπὸ τὸ διπλὸ ἔγκλημα
κατὰ τῆς Κύπρου, τὸ προδοτικὸ πραξικόπημα καὶ τὴν τουρκικὴ ἐισβολή,
ἰδιαίτερα γιὰ νὰ ἀποκαλυφθεῖ ὁ ρόλος ποὺ διαδραμάτισε ἡ Χοῦντα,
ἡ ΕΟΚΑ Β καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι εἴτε στὴν Κύπρο εἴτε στὸ ἐξωτερικὸ
ποὺ ἡ ἐνεθάρρυναν ἢ ἐσχεδίασαν ἢ ὀργάνωσαν ἢ ἐξέτελεσαν τὸ προδοτικὸ
πραξικόπημα, τὸ ὁποῖο ἔδωσε τὸ πρόσχημα στὴν τουρκικὴ ἐισβολή καὶ
κατοχή.

2. Θεωρεῖ ἀνεπίτρεπτο, ἀπράδεκτο καὶ ἐπικίνδυνο, ὁκτὼ σχεδὸν
χρόνια μετὰ τὸ δίδυμο ἔγκλημα νὰ κρατεῖται κλειστὸς ὁ φάκελλος τῆς
Κύπρου καὶ νὰ συγκαλύπτονται εὐθύνες ντόπιων καὶ ξένων πρωτεργατῶν
καὶ συνεργατῶν τοῦ πραξικοπήματος. Ἰδιαίτερα πρέπει ν' ἀποκαλυφθοῦν
ὅλα τὰ στοιχεῖα σὺνδεσης τῶν ἡγετῶν τοῦ πραξικοπήματος μὲ ὑπηρεσίες
ξένων κρατῶν, γιὰ ν' ἀποκαλυφθεῖ ὁ προδοτικὸς ρόλος τους.

3. Καλεῖ τὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἡμέσως μετὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ
φακέλλου τῆς Κύπρου καὶ βάζει τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου νὰ πάρει
ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα γιὰ νὰ ἀχθοῦν ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης,
νὰ λογοδοτήσουν καὶ νὰ τιμωρηθοῦν ὅσοι βαρύνονται μὲ ἐγκλήματα
πρίν, κατὰ καὶ μετὰ τὸ πραξικόπημα καὶ οἱ ἡγέτες ποὺ εὐθύνονται
γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ ἐκτέλεση τοῦ πραξικοπήματος καθὼς καὶ ὅλοι
οἱ πρωτεργάτες καὶ πρωταίτιοί του.

4. Μὲ τὸ ἄνοιγμα τοῦ φακέλλου τῆς Κύπρου, τὴν ἀποκάλυψη τῶν
πρωτεργατῶν καὶ ὑπευθύνων, τὴν ἀπονομή εὐθυνῶν καὶ τὴν τιμωρία
τῶν ἐνόχων, ἐπιδιώκει τὴν ἀποκάλυψη τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, τὴν
ἐξυγίανση τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τὴν ἐνίσχυση τοῦ
Ἑσωτερικοῦ Μετώπου καὶ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, τὴν ἐνδυνάμωση
τοῦ ἀγῶνα τοῦ λαοῦ μας γιὰ ἐνεξάρτητη, κυρίαρχη, ἐδαφικὰ ἀκέραιη,
ἀδόσμευτη καὶ ἀποστρατικοποιημένη Κύπρο.

22.4.82

/ΜΑ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΛΟ ΤΗΣ

ΚΥΠΡΟΥ

A. Σύνθεση της Επιτροπής

Η συνήθης σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

B. Όροι εντολής

1. Η έρευνα αναφορικά με τις συνθήκες και τα γεγονότα που σχετίζονται με την προετοιμασία, την οργάνωση, την εκτέλεση και τη συμμετοχή στο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 και την καθ' οιονδήποτε τρόπο στήριξη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης και συμμετοχή σε δραστηριότητες που είχαν στόχο την κατάργηση της έννομης τάξης.
2. Να ερευνήσει όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την εισβολή, ευθύνες και παραλείψεις.
3. Να διερευνήσει το ρόλο χωρών και υπηρεσιών, ομάδων και ατόμων με σκοπό τον καταλογισμό πολιτικών ευθυνών.
4. Η Επιτροπή δεν είναι δικαστικό σώμα και στόχος δεν είναι ο καταλογισμός ποινικών ευθυνών, πράγμα που είναι έργο της δικαιοσύνης.
5. Η Επιτροπή θα αποφασίσει στην πρώτη της συνεδρία για τη μέθοδο εργασίας αναφορικά με την έρευνα εγγράφων και την εξέταση μαρτύρων.
6. Το πόρισμα της Επιτροπής θα κατατεθεί στο Σώμα εντός 6 μηνών.

30 Ιανουαρίου 1989

Παράρτημα II

Γραφείο Κιόπου
24/8/89

Γ.Ε.14(Γ)/60/VIII

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

9 Μαρτίου 1989.

Γ.Δ.
Αντίστοιχο π. κ. κ. κ.
Α.Ε. Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Αγαπώμενη Πρέσβει

Στη συνάντηση που είχα μαζί σας και με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους των Κομμάτων, στις 23 Φεβρουαρίου 1989, ζητήθηκε η γνώμη μου σχετικά με τα ακόλουθα νομικά ερωτήματα αναφορικά με την Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων για το "Φάκελο της Κύπρου":

- "1. Πρόσωπα που θα καταθέσουν ενώπιον της Επιτροπής εκτίθενται σε κίνδυνο αγωγών για δυσφήμιση και κίνδυνο να διωχθούν ποινικά σχετικά με τα όσα θα καταθέσουν;
2. Οι καταθέσεις θα λαμβάνονται ενόρκως;
3. Οι συνεδρίες κατά τις οποίες θα καταθέτουν μάρτυρες θα είναι δημόσιες;
4. Μπορούν να εξετάζονται θέματα που αφορούν άλλα πρόσωπα χωρίς αυτά να ειδοποιηθούν και χωρίς να έχουν το δικαίωμα να είναι παρόντα κατά τις συνεδρίες της Επιτροπής, εάν επιθυμούν και με τους δικηγόρους τους;"

Η εν λόγω Επιτροπή είναι ad hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή που έχει συσταθεί σύμφωνα με το Άρθρο 73.3 του Συντάγματος και οι όροι εντολής της, όπως μου έχουν διαβιβαστεί από το Γενικό Γραμματέα της Βουλής των Αντιπροσώπων, είναι οι ακόλουθοι:

24/3

25

10

- "1. Η έρευνα αναφορικά με τις συνθήκες και τα γεγονότα που σχετίζονται με την προετοιμασία, την οργάνωση, την εκτέλεση και τη συμμετοχή στο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 και την καθ'ολιονδήποτε τρόπο στήριξη της πραξικοπηματικής κυβέρνησης και συμμετοχή σε δραστηριότητες που είχαν στόχο την κατάργηση της έννομης τάξης.
2. Να ερευνήσει όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την εισβολή, ευθύνες και παραλείψεις.
3. Να διερευνήσει το ρόλο χωρών και υπηρεσιών, ομάδων και ατόμων με σκοπό τον καταλογισμό πολιτικών ευθυνών.
4. Η Επιτροπή δεν είναι δικαστικό σώμα και στόχος δεν είναι ο καταλογισμός ποινικών ευθυνών, πράγμα που είναι έργο της δικαιοσύνης.
5. Η Επιτροπή θα αποφασίσει στην πρώτη της συνεδρία για τη μέθοδο εργασίας αναφορικά με την έρευνα εγγράφων και την εξέταση μαρτύρων.
6. Το πόρισμα της Επιτροπής θα κατατεθεί στο Σώμα εντός 6 μηνών."

Λόγω της σημασίας του θέματος έχω ζητήσει τα πιο πάνω ερωτήματα με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, κ. Α. Λουκαΐδη, και έχουν, επίσης, μελετηθεί από την Ομάδα Συνταγματικού Δικαίου των Νομικών Λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας.

Τα συμπεράσματά μας είναι ως εξής:

./..

Η Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων για το "Φάκελο της Κύπρου" δεν είναι Εξεταστική Επιτροπή περιβεβλημένη με τις εξουσίες που προβλέπονται από το άρθρο 10 του Περὶ της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νόμου του 1985 (Νόμος 21/85) γιατί οι εξουσίες αυτές προβλέπονται μόνο για Εξεταστική Επιτροπή που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 του Νόμου 21/85.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις τα πρόσωπα που θα καταθέσουν ενώπιον της εν λόγω Επιτροπής θα εκτίθενται σε κίνδυνο αγωγών για δυσφήμιση και ποινικών διώξεων σχετικά με τα όσα θα καταθέσουν. Αναφορικά με το θέμα αυτό είναι χρήσιμο να γίνει αναφορά και στην επισυνημμένη γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, με ημερομηνία 17 Νοεμβρίου 1987, που δόθηκε για παρόμοιο θέμα σε απάντηση επιστολής του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, με ημερομηνία 4 Νοεμβρίου 1987.

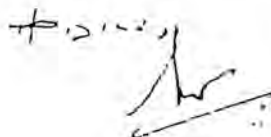
Δεν υπάρχει νομοθετική πρόνοια που να δημιουργεί υποχρέωση να καταθέσουν ενόρκως τα πρόσωπα που θα κληθούν ως μάρτυρες από την Επιτροπή και γιαυτό οι καταθέσεις τους μπορούν να λαμβάνονται ενόρκως μόνον αν εθελοντικά δεχθούν να ορκιστούν.

Το αν οι συνεδρίες της Επιτροπής θα είναι δημόσιες όταν θα καταθέτουν μάρτυρες θα πρέπει να αποφασισθεί από την Επιτροπή, αλλά ενδεχεται πρόσωπα που θα κληθούν ως μάρτυρες να αρνηθούν να καταθέσουν δημοσίως εφόσον τούτο δεν διέπεται από σχετική νομοθεσία.

./..

Στοιχειώδεις κανόνες φυσικής δικαιοσύνης απαιτούν να δοθεί η ευκαιρία σε πρόσωπα τα οποία θα επηρεαστούν απ'όσα θα λεχθούν ενώπιον της Επιτροπής να παρίστανται κατά τις σχετικές συνεδρίες της και να λαμβάνουν μέρος στη διαδικασία για προστασία των δικαιωμάτων τους, και με τους δικηγόρους τους αν το επιθυμούν, αλλά δεν υπάρχει νομοθεσία που ρυθμίζει αυτά τα ζητήματα.

Ενόψει όλων των πιο πάνω είναι φανερό ότι για να μπορέσει η Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων για το "Φάκελο της Κύπρου" να επιτελέσει ικανοποιητικά το έργο της, σύμφωνα με τους όρους εντολής της, θα πρέπει να θεσπιστεί νομοθεσία περί Ερευνητικών Επιτροπών της Βουλής των Αντιπροσώπων, κατά το πρότυπο του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου Κεφ.44, και η Νομική Υπηρεσία είναι στη διάθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων για το σκοπό αυτό.

Μιχ. Α. Τριανταφυλλίδης,
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Γ.Ε.Αρ.Φακ.:14(Ο)/60/VII

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

17 Νοεμβρίου, 1987.

Πρόεδρο
Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως
Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου, 1987 (Αρ.Φακ.Γεν.3/76/12).

2. Οι σχετικές με το θέμα που εγείρετε διατάξεις είναι εκείνες που προβλέπονται για το αστικό αδίκημα της δυσφήμισης στο άρθρο 20 του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, Κεφ. 148, και για το ποινικό αδίκημα του λιβελλού στο άρθρο 5 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

3. Οι σχετικές πρόνοιες του άρθρου 20 του Κεφ. 148 έχουν ως εξής

"The publication of defamatory matter is absolutely privileged in any of the following cases, that is to say:-

(f) if the matter published is in fact a fair report of anything said, done or published in the Executive Council or any legislative body which may hereafter be established and which is published by order or with the authority of such Council or body;"

Παρόμοιες είναι και οι σχετικές πρόνοιες του άρθρου 199 του Κεφ. 154.

4. Για το θέμα που εξετάζουμε θα προσέξετε ότι σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα προϋπόθεση για την απαλλαγή ευθύνης, αστικής και ποινικής, είναι όπως το δημοσιευτικό δημοσίευμα καλύπτει θέματα διαμειβόμενα μόνο σε "legislative body" δηλαδή σε νομοθετικό σώμα.

5. Με τη διατύπωση λοιπόν της νομοθεσίας μας όπως έχει σήμερα αποκλίνω υπέρ της άποψης ότι η δημοσίευση των διαμειβομένων σε συνεδρίες των Επιτροπών της Βουλής, όπως εκείνη που αναφέρετε στην επιστολή σας, δεν είναι προνομιούχα διότι ο όρος "legislative body" θα πρέπει, πιστεύω, να ερμηνεύεται ότι καλύπτει μόνο τη Βουλή ως το μόνο αρμόδιο "νομοθετικό σώμα" ("legislative body").

6. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές της Βουλής δεν μπορούν, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθούν σαν "νομοθετικά σώματα" ώστε να καλύπτονται από τον εν λόγω όρο. Ούτε μπορούμε να επεκτείνουμε τον εν λόγω όρο πέραν της σωστής του έννοιας για να καλύψουμε όργανα της Βουλής που δεν ασκούν από μόνα τους νομοθετικό έργο. Ο εν λόγω όρος αναφέρεται σε εξαιρέσεις σε κανόνα και θα πρέπει (όπως όλες οι εξαιρέσεις) να ερμηνεύεται στενά. (Halsburys Laws of England 4η Έκδοση, Τόμος 44, para. 282).

7. Πέραν της πιο πάνω προϋπόθεσης, στην περίπτωση του αστικού αδικήματός της δυσφήμισης, απαιτείται όπως το δημοσίευμα γίνει με "διαταγή ή εξουσιοδότηση του νομοθετικού οργάνου" ως πρόσθετη προϋπόθεση για να καλύπτεται από το προνόμιο.

Είναι γεγονός ότι στην Αγγλία το απόλυτο προνόμιο σε σχέση με δημοσιεύματα καλύπτει και καταθέσεις μαρτύρων ενώπιον Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (βλ. Halsbury's Laws of England, 4η Έκδοση, Τόμος 28, παράγραφος 103). Όμως στην Αγγλία, σε αντίθεση με την Κύπρο, ο λίβελλος και οι εξαιρέσεις ευθύνης σε σχέση με αυτόν περιλαμβανομένου και του προνομίου, προβλέπονται από τη νομολογία και όχι από ρητές νομοθετικές διατάξεις (όπως συμβαίνει στην Κύπρο). Γι' αυτό η νομολογία που ισχύει στην Αγγλία σε σχέση με την αναγνώριση προνομίου για τις καταθέσεις μαρτύρων ενώπιον Κοινοβουλευτικών Επιτροπών δεν έχει σαν βάση συγκεκριμένες νομοθετικές πρόνοιες παρόμοιες με εκείνες της Κύπρου ώστε να μπορεί να παρέχει στήριγμα για παρόμοια ερμηνεία και στην Κύπρο. Μάλιστα η νομολογία αυτή (Goffin v. Donnelly 6 QBD 307) δέχεται το προνόμιο στις περιπτώσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών με το αιτιολογικό ότι με βάση τα γεγονότα επί των οποίων στηρίχθηκε και τα αγγλικά δεδομένα οι Επιτροπές αυτές έπρεπε να εξισωθούν με τα δικαστήρια. Τέτοια συλλογιστική δεν μπορεί να εφαρμοστεί εν πάση περιπτώσει στην περίπτωση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών που εξετάζουμε.

Λουκής Γ. Λουκαΐδης,
Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας,
της Δημοκρατίας.

Παράρτημα III

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2010

Οι εργασίες της επιτροπής άρχισαν το 2006. Στον προϋπολογισμό του 2007 αποφασίστηκε η παραχώρηση του ποσού των £50.000 ή €85.430,07 κάτω από το κονδύλι "Μελέτες και Έρευνες" για τις ανάγκες της επιτροπής. Το ίδιο ποσό επαναλαμβανόταν ανά έτος μέχρι και την 31^η Μαρτίου του 2010.

Για τις ανάγκες της επιτροπής, ανάλογα με την περίπτωση, ζητήθηκαν και παραχωρήθηκαν επιπρόσθετες πιστώσεις.

Συνολικά για τα έτη 2007-2010 παραχωρήθηκαν €278.290,07 ως σταθερή πρόνοια και €175.396,04 ως πρόσθετες πιστώσεις, ποσά που συμποσούνται στα **€453.686,12**.

Οι συνολικές δαπάνες για την ίδια περίοδο ήταν **€397.494,74** και αφορούσαν:

	€	%
*Μισθοί	285.868,09	71,92
Οδοιπορικά	10.107,06	2,54
Αεροπορικά εισιτήρια:		
Μελών Επιτροπής	4.051,67	1,02
Ερευνητών	9.144,82	2,30
Υπηρεσιακών Βουλής	2.891,12	0,73
Έξοδα ταξιδιού:		
Μελών Επιτροπής	8.557,16	2,15
Ερευνητών	25.479,05	6,41
Υπηρεσιακών Βουλής	7.450,34	1,87
Γραφική ύλη/εξοπλισμός	42.992,19	10,82
Βιβλία	953,24	0,24
Δαπανηθέν ποσό	397.494,74	100,00

*3 συνεργάτες με μηνιαία συμβόλαια €2.050,32

2 συνεργάτες με μηνιαία συμβόλαια €170,86

Αριθμός συνεργατών με καθορισμένο ωρομίσθιο €6,83

Δαπάνες Επιτροπής Διερεύνησης Φακέλου της Κύπρου

	€	Συνολικές δαπάνες	€
Πρόνοια	278.290,07	Μισθοί	285.868,09
Πρόσθετη πίστωση	175.396,04	Οδοιπορικά	10.107,06
Επιστροφές	624,00	Αεροπορικά εισιτήρια	20.143,65
	454.310,12	Γραφική ύλη/εξοπλισμός	42.992,19
Πρόνοια & πρόσθετες πιστώσεις	453.686,12	Έξοδα ταξιδιού	36.534,37
		Βιβλία	953,24
		Δαπανηθέν ποσό	397.494,74

Ανά έτος

	2007			2007	
	£	€		£	€
Πρόνοια	50.000,00	85.430,07	Μισθοί	29.939,33	51.154,38
Πρόσθετη πίστωση	30.000,00	51.258,04	Οδοιπορικά	1.413,17	2.414,54
	80.000,00	136.688,12	Αεροπορικά εισιτήρια:		
			Μελών Επιτροπής		
			Ερευνητών	454,00	775,71
			Υπηρεσιακών Βουλής		
			Γραφική ύλη/εξοπλισμός	21.563,59	36.843,58
			Έξοδα ταξιδιού		
			Δαπανηθέν ποσό	53.370,09	91.188,21

		2008	
	€		€
Πρόνοια	85.430,00	Μισθοί	75.374,17
Πρόσθετη πίστωση	13.000,00	Οδοιπορικά	4.481,07
	98.430,00	Αεροπορικά εισιτήρια:	
		Μελών Επιτροπής	
		Ερευνητών	5.496,10
		Υπηρεσιακών Βουλής	
		Γραφική ύλη/εξοπλισμός	164,96
		Έξοδα ταξιδιού:	
		Μελών Επιτροπής	
		Ερευνητών	11.041,91
		Υπηρεσιακών Βουλής	
		Δαπανηθέν ποσό	96.558,21

		2009	
	€		€
Πρόνοια	85.430,00	Μισθοί	75.502,26
Πρόσθετη πίστωση	36.138,00	Οδοιπορικά	2.137,76
	121.568,00	Αεροπορικά εισιτήρια:	
		Μελών Επιτροπής	3.641,48
		Ερευνητών	2.873,01
		Υπηρεσιακών Βουλής	2.891,12
		Γραφική ύλη/εξοπλισμός	3.123,72
		Έξοδα ταξιδιού:	
		Μελών Επιτροπής	8.557,16
		Ερευνητών	14.437,14
		Υπηρεσιακών Βουλής	7.450,34
		Βιβλία	953,24
		Δαπανηθέν ποσό	121.567,23

		2010	
	€		€
Πρόνοια	22.000,00	Μισθοί	83.837,28
Πρόσθετη πίστωση	75.000,00	Οδοιπορικά	1.073,69
Επιστροφές	624,00		
	97.624,00	Αεροπορικά εισιτήρια:	
		Μελών Επιτροπής	410,19
		Ερευνητών	
		Υπηρεσιακών Βουλής	
		Γραφική ύλη/εξοπλισμός	2.859,93
		Έξοδα ταξιδιού:	
		Μελών Επιτροπής	
		Ερευνητών	
		Υπηρεσιακών Βουλής	
		Δαπανηθέν ποσό	88.181,09

Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ:

*Βουλής των Αντιπροσώπων της
Κυπριακής Δημοκρατίας και
του Πανεπιστημίου Κύπρου*

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (κατωτέρω καλουμένης "ΒΟΥΛΗ") και του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (κατωτέρω καλουμένου "ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ"), η οποία έγινε σήμερα 1 Μαΐου 2007 και η οποία μαρτυρεί, δηλώνει και επιβεβαιώνει τα πιο κάτω:

ΟΡΙΣΜΟΙ

- "Βιβλιοθήκη": Σημαίνει τη βιβλιοθήκη του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.
"Επιτροπή": Σημαίνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, την οποία έχει συστήσει η ΒΟΥΛΗ.
"Ερευνητική Ομάδα (Ε.Ο.)": Σημαίνει την ομάδα που θα συστήσει το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ και η οποία θα αναλάβει την εργασία που θα της αναθέσει η ΒΟΥΛΗ.

Ως πρώτα μέλη της Ε.Ο. ορίζονται οι καθηγητές του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ Ιστορίας και Αρχαιολογίας Γεώργιος Καζαμίας και Πέτρος Παπαπολυβίου και θα ενισχύεται:

1. από επιστημονικούς συνεργάτες και
2. από άλλο βοηθητικό προσωπικό.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ:

1. Η ΒΟΥΛΗ με το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας αποφάσισε να αναθέσει στο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ διάφορες εργασίες τις οποίες θα ζητήσει η Επιτροπή για βοήθεια και στήριξη στο έργο της και το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ συμφωνεί και αποδέχεται την εκτέλεση των εργασιών αυτών.
2. Η ΒΟΥΛΗ θα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να καθορίζει το συγκεκριμένο έργο που θα ζητεί από την Ε.Ο.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι πιο κάτω εργασίες:

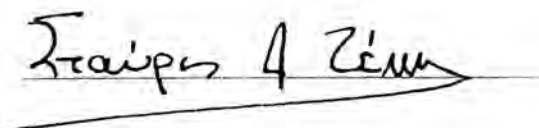
- α. Συλλογή και μελέτη εγγράφων από οποιεσδήποτε κρατικές υπηρεσίες της Κύπρου.
- β. Μελέτη του αρχειακού υλικού που διαθέτει η Βουλή των Ελλήνων και προέκυψε από την έρευνα της ελληνικής Βουλής για την προδοσία της Κύπρου.
- γ. Συλλογή και μελέτη εγγράφων από τρίτες χώρες (όπως Η.Π.Α., Μεγάλη Βρετανία, Ρωσία).
- δ. Εντοπισμός και ετοιμασία αρχείου από δημοσιεύματα στον τύπο ή σε περιοδικά ή αλλού σε Κύπρο, Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία ή οπουδήποτε αλλού κριθεί αναγκαίο.
- ε. Εντοπισμός, συλλογή και μελέτη εγγράφων από ιδιώτες ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή.
- στ. Ετοιμασία βιβλιογραφίας που σχετίζεται με τα θέματα και την περίοδο που εξετάζει η Επιτροπή.
- ζ. Καταλογογράφηση και αρχειοθέτηση του υλικού.
- η. Οποιαδήποτε άλλη εργασία η Επιτροπή ζητήσει από την Ε.Ο.

3. Τα μέλη της Επιτροπής ή/και οποιαδήποτε άλλα εξουσιοδοτημένα από αυτήν πρόσωπα έχουν το αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα να συμμετέχουν κατά τη διεξαγωγή οποιασδήποτε εργασίας θα διεξάγει προς όφελος της ΒΟΥΛΗΣ η Ε.Ο.
4. Η ΒΟΥΛΗ διατηρεί το δικαίωμα, για τα ίδια πιο πάνω θέματα, αλλά και για οποιαδήποτε άλλα θέματα, να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με οποιαδήποτε άλλη ερευνητική ομάδα ή άλλους επιστήμονες.
5. Η διάρκεια του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας θα είναι από 1/3/2022 μέχρι 28/2/2023.
6. Η ΒΟΥΛΗ για κάθε εργασία που θα ζητεί από το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ θα δίνει γραπτή ειδοποίηση προς το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ και το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ θα υποβάλλει κοστολόγιο της εργασίας, το οποίο θα τίθεται προς έγκριση από τη ΒΟΥΛΗ και ακολούθως η Ε.Ο. θα αναλαμβάνει την εκτέλεση της ανατεθείσας εργασίας. Στα πλαίσια του καθορισμού του ποσού, θα πρέπει να ρυθμίζεται επίσης ο χρόνος έναρξης της εργασίας όσο και ο χρόνος αποπεράτωσής της.
7. Το ποσό πληρωμής που θα προκύπτει για κάθε ανατεθείσα εργασία για το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ θα καταβάλλεται από τη ΒΟΥΛΗ προς το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, κατά τον τρόπο που θα συμφωνείται για κάθε συγκεκριμένη εργασία.
8. Η Ε.Ο. θα υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως προφορικά την Επιτροπή για κάθε εργασία που διεξάγει, όταν το ζητήσει η Επιτροπή, και γραπτώς ανά δύο μήνες ή, εάν τούτο είναι αδύνατο ως εκ της φύσεως της εργασίας ή για τεχνικούς λόγους, θα δίδει γραπτή ενημέρωση ανά τέσσερις μήνες. Εν πάση δε περιπτώσει, η Ε.Ο. θα πρέπει να είναι συνεχώς στη διάθεση της Επιτροπής.
9. Η ΒΟΥΛΗ θα έχει δικαίωμα να υποδείξει συγκεκριμένα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και των κοινοβουλευτικών συνεργατών των βουλευτών μελών της Επιτροπής, για να συμμετέχουν στις εργασίες που θα έχει να διεκπεραιώσει η Ε.Ο.
Συνεργιστές
10. Όλες οι εργασίες της Ε.Ο. θα έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και τα μέλη της Ε.Ο. δεσμεύονται να μην προβαίνουν σε καμία δήλωση τόσο για τις εργασίες που θα διεξάγουν όσο και για τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών.
11. Αποκλειστικό δικαίωμα για δημοσιοποίηση ευρημάτων ή υλικών που θα συλλεγούν ή για έκδοση ανακοινώσεων έχει η Επιτροπή ή οποιοδήποτε πρόσωπο η ίδια εξουσιοδοτεί για το σκοπό αυτό.
12. Το υλικό το οποίο θα συλλέγει η Ε.Ο. θα φυλάγεται σε χώρο που η ΒΟΥΛΗ θα υποδείξει στην Ε.Ο. και η Ε.Ο. θα πρέπει να ετοιμάσει σχέδιο φύλαξης αυτού του υλικού, το οποίο να ακολουθείται στη συνέχεια.
13. Κανένας δε θα έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία, στις καταθέσεις, στα έγγραφα και σε άλλα υλικά που θα συλλεγούν για τους σκοπούς της Επιτροπής χωρίς την προηγούμενη έγκριση/άδεια της ΒΟΥΛΗΣ.
14. Οι εργασίες της Ε.Ο. θα διεξάγονται στη ΒΟΥΛΗ, στο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ και σε οποιοδήποτε άλλο χώρο η εργασία το επιβάλλει.

15. Η Ε.Ο., το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ και οποιοσδήποτε άλλος συμμετέχει στην Ε.Ο. δε θα έχει κανένα δικαίωμα επί του υλικού που θα συλλέγεται ή επί των μελετών που θα ετοιμάζονται κατά την εκτέλεση έργου προς τη ΒΟΥΛΗ.
16. Τα αποκλειστικά δικαιώματα, πνευματικά και άλλα, επί του υλικού και των μελετών που θα γίνουν στα πλαίσια του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας θα έχει η ΒΟΥΛΗ.
17. Οποιοδήποτε εκ των μερών θα έχει δικαίωμα καταγγελίας του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας, για οποιοδήποτε λόγο, αφού ειδοποιήσει το άλλο μέρος με γραπτή ειδοποίηση τρεις μήνες προηγουμένως.
18. Το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ και η Ε.Ο. οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις ανατεθείσες σε αυτούς εργασίες από τη ΒΟΥΛΗ κατά επιστημονικό ή/και ικανοποιητικό τρόπο.
19. Όλοι οι όροι του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας είναι ουσιώδεις και παράβαση οιασδήποτε εξ αυτών δίνει το δικαίωμα στο αναίτιο μέρος για τερματισμό του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας.

ΣΕ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ όλων των πιο πάνω τα μέρη έθεσαν τις υπογραφές τους κατωτέρω.

ΤΑ ΜΕΡΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

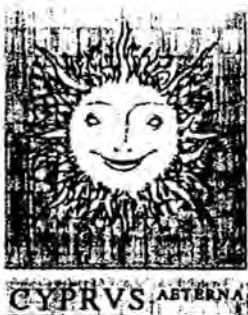

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

MARTYRES

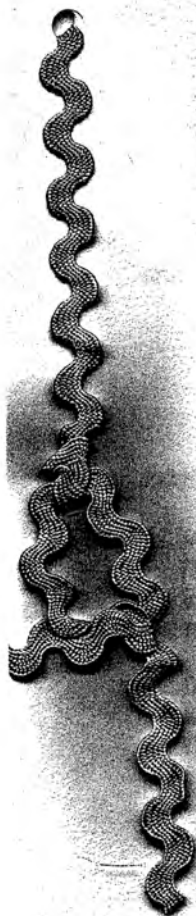
1.

2.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ
ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

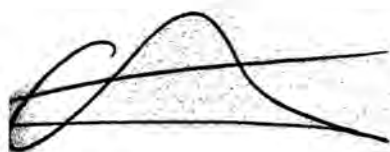

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,**
α οποίο υπογράφηκε την 1η Μαρτίου 2007 και λήγει στις 28 Φεβρουαρίου 2010,
συμφωνείται αμοιβαία να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010,
με τους ίδιους όρους.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ όλων των πιο πάνω τα μέρη έθεσαν τις υπογραφές τους κατωτέρω.

ΤΑ ΜΕΡΗ

Κωνσταντίνος Χριστοφίδης
(Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών
Υποθέσεων)
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σωκράτης Σωκράτους
(Γενικός Διευθυντής)
Βουλής των Αντιπροσώπων

ΡΥΤΕΣ:

Μαρίνος Σιζόπουλος,
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής για το Φάκελο
της Κύπρου

Γιώργος Καζαμίας,
Καθηγητής Ιστορίας
Πανεπιστημίου Κύπρου

Λεωσσία, 26 Φεβρουαρίου 2010.

CYPRVS AETerna
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Μνημόνιο Συνεργασίας

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (κατωτέρω καλουμένης "ΒΟΥΛΗ") και του κ. Ρολάνδου Κατσιαούνη (κατωτέρω καλουμένου "ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ"), το οποίο έγινε σήμερα 14 Μαΐου 2007 και το οποίο μαρτυρεί, δηλώνει και επιβεβαιώνει τα πιο κάτω:

ΟΡΙΣΜΟΙ

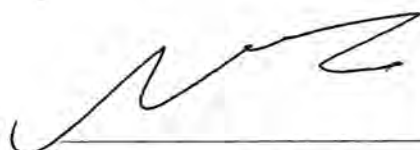
"Επιτροπή": Σημαίνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, την οποία έχει συστήσει η ΒΟΥΛΗ.

1. Η ΒΟΥΛΗ με το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας αποφασίζει να αναθέσει στον ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ διάφορες εργασίες τις οποίες ζητεί η Επιτροπή για βοήθεια και στήριξη στο έργο της και ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ συμφωνεί και αποδέχεται την εκτέλεση των εργασιών αυτών.
2. Η ΒΟΥΛΗ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να καθορίζει το συγκεκριμένο έργο που ζητεί από τον ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ.
3. Ο κ. Ρολάνδος Κατσιαούνης προσφέρει αμισθί τις υπηρεσίες του ως ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ της Επιτροπής.
4. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ συμβάλλει, ανάμεσα σ' άλλα, στα ακόλουθα:
 - α. Στη συλλογή και μελέτη εγγράφων από υπουργεία και κρατικές υπηρεσίες της Κύπρου.
 - β. Στη συλλογή και μελέτη εγγράφων από τρίτες χώρες.
 - γ. Στον εντοπισμό, συλλογή και μελέτη εγγράφων από ιδιώτες ή άλλες προσπές πηγές.
 - δ. Στη συλλογή σχετικής βιβλιογραφίας.
 - ε. Στην υποστήριξη της Επιτροπής για τη συλλογή και μελέτη καταθέσεων (που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν στο μέλλον) και υπόδειξη σημείων για πιθανή επαναδιευκρίνιση.
5. Η κάλυψη των συνεπαγόμενων δαπανών για τις υπηρεσίες αυτές (η χρηματοδότηση) αποτελεί ευθύνη της ΒΟΥΛΗΣ. Η διαδικασία πληρωμής καθορίζεται κατά περίπτωση από τη Γενική Διεύθυνση της ΒΟΥΛΗΣ μετά από εισήγηση της Επιτροπής.
6. Η συνεργασία διαρκεί για περίοδο τριών ετών, η οποία αρχίζει από τις 14/3/07 και τελειώνει στις 13/3/10, με δυνατότητα επέκτασης σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των εργασιών της Επιτροπής για όσο επιπλέον χρονικό διάστημα απαιτηθεί.
7. Το συλλεγέν υλικό παραχωρείται στην Επιτροπή η οποία έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και αρχειοθέτησή του. Το υλικό αυτό αποτελεί ιδιοκτησία της ΒΟΥΛΗΣ και η διαχείρισή του άπτεται των όρων εντολής της Επιτροπής.

8. Η Επιτροπή μπορεί παράλληλα και εφόσον το κρίνει σκόπιμο να προχωρήσει σε συνεργασία και με άλλα ερευνητικά κέντρα στην Κύπρο ή και στο εξωτερικό, καθώς και με άλλα άτομα, με στόχο την υποβοήθηση της ολοκλήρωσης των εργασιών της. Η συνεργασία αυτή σε καμιά περίπτωση δεν αποβαίνει σε βάρος αυτού του Μνημονίου Συνεργασίας.
9. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ δεν έχει κανένα δικαίωμα επί του υλικού που συλλέγει ή επί των μελετών ή των εργασιών που επιτελεί κατά την εκτέλεση έργου προς τη ΒΟΥΛΗ.
10. Τα αποκλειστικά δικαιώματα, πνευματικά και άλλα, επί του υλικού και των μελετών ή των εργασιών που γίνονται στα πλαίσια του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας έχει η ΒΟΥΛΗ.
11. Οποιοδήποτε εκ των μερών έχει δικαίωμα καταγγελίας του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας, για οποιοδήποτε λόγο, αφού ειδοποιήσει το άλλο μέρος με γραπτή ειδοποίηση τρεις μήνες προηγουμένως.
12. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ οφείλει να διεκπεραιώνει τις ανατεθείσες σε αυτόν εργασίες από τη ΒΟΥΛΗ κατά επιστημονικό ή/και ικανοποιητικό τρόπο.
13. Όλοι οι όροι του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας είναι ουσιώδεις και παράβαση οιαδήποτε εξ αυτών δίνει το δικαίωμα στο αναίτιο μέρος για τερματισμό του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας.

ΣΕ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ όλων των πιο πάνω τα μέρη έθεσαν τις υπογραφές τους κατωτέρω.

ΤΑ ΜΕΡΗ

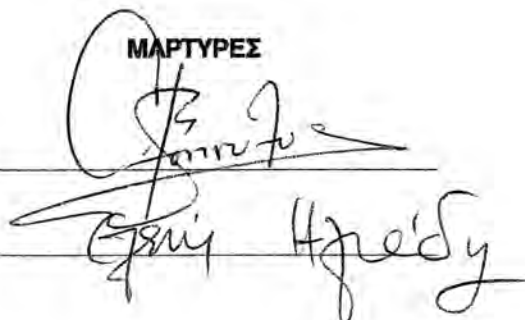
ΡΟΛΑΝΔΟΣ ΚΑΤΣΙΑΟΥΝΗΣ

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

1.

2.

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (κατωτέρω καλουμένης “ΒΟΥΛΗ”) και του κ. ΣΠΥΡΟΥ ΚΕΤΤΗΡΟΥ (κατωτέρω καλουμένου “ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ”), το οποίο έγινε σήμερα 3 Οκτωβρίου 2008 και το οποίο μαρτυρεί, δηλώνει και επιβεβαιώνει τα πιο κάτω:

ΟΡΙΣΜΟΙ

“Επιτροπή”: Σημαίνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για το Φάκελο της Κύπρου, την οποία έχει συστήσει τη ΒΟΥΛΗ.

1. Η ΒΟΥΛΗ με το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας αποφασίζει να αναθέσει στον ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ διάφορες εργασίες τις οποίες ζητεί η Επιτροπή για σκοπούς βοήθειας και στήριξης στο έργο της και ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ συμφωνεί και αποδέχεται την εκτέλεση των εργασιών αυτών.
2. Η ΒΟΥΛΗ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να καθορίζει το συγκεκριμένο έργο που θα ζητεί από τον ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ.
3. Ο κ. ΣΠΥΡΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ θα προσφέρει τις υπηρεσίες του ως ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ της Επιτροπής έναντι μηνιαίας αμοιβής ύψους χιλίων ευρώ (€1.000).
4. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ έχει την ευθύνη:
 - α. Να συγκεντρώσει οπτικο-ακουστικό υλικό από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου ή άλλους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς από τους οποίους η Επιτροπή θα εξασφαλίσει σχετική άδεια.
 - β. Να εντοπίσει και να συλλέξει παρόμοιο υλικό από ιδιώτες ή άλλες προσιτές πηγές, αφού προηγουμένως ενημερωθεί η Επιτροπή και δώσει τη σχετική έγκριση.
 - γ. Να υποστηρίξει την Επιτροπή στο έργο της με την υπόδειξη προσώπων ή και γεγονότων τα οποία προκύπτουν από το συλλεγέν υλικό και τα οποία θα είναι υποβοηθητικά στην επιτέλεση του έργου της.
 - δ. Να υποβάλλει στην Επιτροπή στο τέλος κάθε μήνα γραπτή ενημέρωση για το σύνολο των εργασιών που έχει υλοποιήσει.
5. Η κάλυψη των πρόσθετων συνεπαγόμενων δαπανών για την εξασφάλιση του υλικού (η χρηματοδότηση) αποτελεί ευθύνη της ΒΟΥΛΗΣ, αφού προηγηθεί σχετική απόφαση της Επιτροπής και έγκριση από τη Γενική Διεύθυνση της ΒΟΥΛΗΣ.
6. Η συνεργασία διαρκεί για περίοδο τριών μηνών, η οποία αρχίζει από την 1η/10/2008 και τελειώνει στις 31/12/2008, με δυνατότητα επέκτασης για όσο επιπλέον χρονικό διάστημα απαιτηθεί, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Επιτροπής και έγκριση από τη Γενική Διεύθυνση της ΒΟΥΛΗΣ.
7. Το συλλεγέν υλικό παραχωρείται στην Επιτροπή η οποία έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και αρχειοθέτησή του. Το υλικό αποτελεί ιδιοκτησία της ΒΟΥΛΗΣ και η διαχείρισή του άπτεται των όρων εντολής της Επιτροπής.
8. Η Επιτροπή μπορεί παράλληλα και εφόσον το κρίνει σκόπιμο να προχωρήσει σε συνεργασία και με άλλα ερευνητικά κέντρα στην Κύπρο ή και στο εξωτερικό, καθώς και με άλλα άτομα,

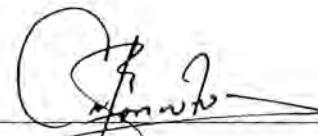
με στόχο την υποβοήθηση της ολοκλήρωσης των εργασιών της. Η συνεργασία αυτή σε καμιά περίπτωση δεν αποβαίνει σε βάρος αυτού του Μνημονίου Συνεργασίας.

9. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ δεν έχει κανένα δικαίωμα επί του υλικού που συλλέγεται ή επί των μελετών που ετοιμάζονται κατά την εκτέλεση του έργου του προς τη ΒΟΥΛΗ, ούτε και του επιτρέπεται οποιαδήποτε δημοσιοποίηση αυτού.
10. Τα αποκλειστικά δικαιώματα, πνευματικά και άλλα, επί του υλικού και των μελετών που θα γίνουν στα πλαίσια του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας θα έχει η ΒΟΥΛΗ.
11. Οποιοδήποτε εκ των μερών έχει δικαίωμα καταγγελίας του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας, για οποιοδήποτε λόγο, αφού ειδοποιήσει το άλλο μέρος με γραπτή ειδοποίηση δεκαπέντε (15) μέρες προηγουμένως.
12. Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ οφείλει να διεκπεραιώσει τις ανατεθείσες σε αυτόν από τη ΒΟΥΛΗ εργασίες κατά επιστημονικό, εμπιστευτικό και ικανοποιητικό τρόπο.
13. Όλοι οι όροι του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας είναι ουσιώδεις και παράβαση οιασδήποτε εξ αυτών δίνει το δικαίωμα στο αναίτιο μέρος για τερματισμό του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας.

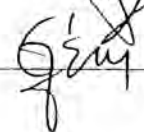

ΣΕ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ όλων των πιο πάνω, τα μέρη έθεσαν τις υπογραφές τους κατωτέρω.

ΤΑ ΜΕΡΗ

ΣΠΥΡΟΣ ΚΕΤΗΡΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΖΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

1.
2.

Αρ. Φακ.: 23.07.027.001

**ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΕΝΩΠΙΟΝ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

1. **Αγγελίδης Γιώργος**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.09.2008
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός του Κυπριακού Στρατού
2. **Αζίνας Ανδρέας**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 19.12.2000
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
3. **Αλεξάνδρου Παναγιώτης**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.12.2010
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 70^{ου} Τάγματος Μηχανικού
4. **Ανδρέου Ανδρέας (Ξυθκιάς)**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.10.2009
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οδηγός του διοικητή του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
5. **Αντωνιάδης Κυριάκος**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 29.09.2010
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αστυνομικός, μέλος του Εθνικού Μετώπου και της ΕΟΚΑ Β'
6. **Αποστολίδης Γιώργος**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.08.2009
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 251^{ου} Τάγματος Πεζικού
7. **Αρτεμίου Κώστας**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.09.2010
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 246^{ου} Τάγματος Πεζικού
8. **Ασημένιος Χρίστος (Κρίστης)**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 27.08.2009
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Σημαιοφόρος Ναυτικού της Εθνικής Φρουράς
9. **Αυγουστής Ανδρέας**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 04.11.2009
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιωτικός διοικητής της επαρχίας Κερύνειας, διοικητής της 1^{ης} Μοίρας Καταδρομών και του 236^{ου} Τάγματος Πεζικού
10. **Αχιλλεΐδης Κώστας**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 24.09.2008
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός Καταδρομών, διευθυντής Γραφείου Επιχειρήσεων κατά τα γεγονότα της Κοφίνου
11. **Βάκης Χρίστος**
Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.02.2000
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπουργός Υγείας (απαχθείς το 1973)

12. **Βελετινάς Αντρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.10.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπολοχαγός της 32^{ης} Μοίρας Καταδρομών
13. **Βενιαμίν Χριστόδουλος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 25.07.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έπαρχος Λεμεσού, γενικός διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών
14. **Βογαζιανός Πραξιτέλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.11.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' και του Βάσου Λυσσαρίδη (υπεύθυνος ομάδων επικίνδυνων αποστολών)
15. **Βωβίδης Χάρης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 23.09.2009, 30.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
16. **Γαστριώτης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 22.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος του Εθνικού Μετώπου
17. **Γεωργιάδης Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.01.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματούχος Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
18. **Γεωργιάδου Ελένη**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 12.11.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος ΕΟΚΑ Β'
19. **Γεωργίου Αριστοφάνης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 25.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 120^{ου} Λόχου Βαρέων Όπλων
20. **Γεωργίου Προκόπης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 12.05.2010, 06.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπαστυνόμος
21. **Δημητρίου Θεοφάνης (Φανής)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 21.10.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βοηθός διευθυντής του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων
22. **Δημητρίου Παναγιώτης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 14.10.2009, 21.10.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βουλευτής Ενιαίου Κόμματος
23. **Διονυσίου Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού

24. **Δρυμιώτης Στέλιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 14.01.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ομαδάρχης της Ομάδας Ασφαλείας Στρατού
25. **Έλληνας Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 14.04.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οπλίτης και οδηγός του διοικητή του 251^{ου} Τάγματος Πεζικού
26. **Επιφανίου Σωτήρης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 20.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού
27. **Εργατούδη Μαίρη**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 23.07.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ιδιαιτέρα γραμματέας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
28. **Ευαγγέλου Νίκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 05.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός 3^{ου} Τακτικού Συγκροτήματος (Κερύνεια)
29. **Ευαγγέλου Σάββας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 18.11.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οδηγός του διοικητή Πυροβολικού
30. **Ευαγόρου Γιαννάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 30.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης της 23^{ης} Μοίρας Καταδρομών
31. **Ευδόκας Τάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.06.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πολιτικός (υποψήφιος της ενωτικής παράταξης στις προεδρικές εκλογές του 1968)
32. **Ευθυμίου Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 14.07.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αρχηγός επιχειρήσεων αντικατασκοπίας της ΚΥΠ, έμπιστος του Χριστάκη Τρυφωνίδη
33. **Ζαμπάς Θεορής**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 25.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Γραμματέας ΑΚΕΛ επαρχίας Αμμοχώστου και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής ΑΚΕΛ
34. **Ζωρζής Μάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 24.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οπλίτης της 181^{ης} Μοίρας Πεδινού Πυροβολικού
35. **Θεοδοσίου Θέμης (Σκίτσου)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Καταδρομέας της 32^{ας} Μοίρας Καταδρομών

36. **Θεοφίλου Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης της 33^{ης} Μοίρας Καταδρομών
37. **Θρασυβούλου Νίκος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 04.07.2000, 27.06.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπεύθυνος της προεδρικής φρουράς και προσωπικός σωματοφύλακας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
38. **Ιερείδης Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 20.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Καταδρομέας της 33^{ης} Μοίρας Καταδρομών
39. **Ιωαννίδης Αντρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.12.2010
 Ιδιότητα κατά την ημερομηνία κατάθεσης ενώπιον της επιτροπής: Διοικητής της Διοίκησης Ναυτικού ΓΕΕΦ
40. **Ιωαννίδης Πάνος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 29.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός
41. **Ιωάννου Παναγιώτης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.04.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης της 32^{ης} Μοίρας Καταδρομών
42. **Καϊτάνης Σωτήρης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 11.08.2010, 12.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος αξιωματικός της 32^{ης} Μοίρας Καταδρομών
43. **Κακουλλής Στέλιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 31.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπίλαρχος της 23^{ης} Επιλαρχίας Μέσων Αρμάτων
44. **Καλαϊτζής Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 27.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 231^{ου} Τάγματος Πεζικού
45. **Κάλβαρης Γιώργος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 20.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 120^{ου} Λόχου Βαρέων Όπλων
46. **Καλογερόπουλος Μιχάλης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 19.09.2007, 26.09.2007, 03.10.2007, 10.10.2007, 17.10.2007, 24.10.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς, στέλεχος της ΕΟΚΑ Β΄
47. **Καλογήρου Γιώργος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 27.08.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχίας Πυροβολικού, αρχηγός Αντιαεροπορικού Στοιχείου

48. **Κίτρου Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 18.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος στρατιώτης της 173^{ης} Μοίρας Πυροβολικού
49. **Κληρίδης Γλαύκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 25.04.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
50. **Γεωργίου Γεώργιος (Κόκκινος)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αστυνομικός, μέλος της προεδρικής φρουράς επί προεδρίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
51. **Κόσιης Νίκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.01.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βουλευτής, Υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης
52. **Κουής Γιώργος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπαστυνόμος της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Αμμοχώστου
53. **Κυπριανού Σπύρος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 27.03.2001, 06.04.2001
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπουργός Εξωτερικών επί προεδρίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
54. **Κυριάκου Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.09.2010
 Ιδιότητα κατά την ημερομηνία κατάθεσης ενώπιον της επιτροπής: Ταξίαρχος εν ενεργεία
55. **Κυριάκου Κυριάκος (Γιώρκας)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός της 173^{ης} Μοίρας Αντιαρματικού Πυροβολικού
56. **Κωνσταντινίδης Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.04.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Εξ αγχιστείας συγγενής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
57. **Κωνσταντίνου Δημήτρης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.12.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 70^{ου} Τάγματος Μηχανικού
58. **Κωνσταντίνου Θεράπων**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 21.04.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οπλίτης του 251^{ου} Τάγματος Πεζικού
59. **Κωνσταντίνου Κίκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 04.09.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός του Κυπριακού Στρατού, στέλεχος της ΕΟΚΑ Β΄

60. **Κωστή Δημήτρης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 12.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχίας της 31^{ης} Μοίρας Καταδρομών
61. **Λεμονάρης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.01.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
62. **Λεωνίδου Λεωνίδας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βιογράφος του στρατηγού Γεώργιου Γρίβα Διγενή
63. **Λιβέρης Χριστόδουλος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 29.10.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ιατρός, νεκροτόμος του στρατηγού Γεώργιου Γρίβα
64. **Λοϊζιά Βάσω**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 01.02.2000, 21.11.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
65. **Λόττας Χαράλαμπος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.11.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς
66. **Λυσσαρίδης Βάσος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 11.02.2000, 16.05.2007, 23.05.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης και γιατρός του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', πρόεδρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ
67. **Μακρίδης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.01.2011
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
68. **Μανναρίδης Σώτος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός του 256^{ου} Τάγματος Πεζικού
69. **Μάτσης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στενός φίλος του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη
70. **Μαύρος Λάζαρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 16.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 256^{ου} Τάγματος Πεζικού
71. **Μαυρουδής Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς
72. **Μεταξάς Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού

73. **Μίλερ Κυριάκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αστυνομικός
74. **Μιτσιδης Ανδρέας**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 13.06.2007, 20.06.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διευθυντής του Εκκλησιαστικού Γραφείου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', γραμματέας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου
75. **Μιτσιδης Χρήστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.11.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μόνιμος αξιωματικός του Κυπριακού Στρατού
76. **Μιχαηλίδης Μίκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 03.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπάλληλος του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και έμπιστος του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη
77. **Μουστακας Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 27.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του Γεώργιου Γρίβα
78. **Μωσαϊκός Ευριπίδης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.12.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 70^{ου} Τάγματος Μηχανικού
79. **Νεοφύτου Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.03.2001
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανιψιός και συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
80. **Νεοφύτου Σοφοκλής**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.04.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός της 190^{ης} Μοίρας Ειδικού Αντιαρματικού Πυροβολικού
81. **Νικολαΐδης Άνδρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.10.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
82. **Νικολάου Άριστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 30.09.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διαβιβαστής του 1^{ου} Λόχου του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού
83. **Οικονομίδης Ιωάννης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.01.2011
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός του 251^{ου} Τάγματος Πυροβολικού

84. **Παλάς Χρίστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 05.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης 361^{ου} Τάγματος Πεζικού και 21^{ης} Επιλαρχίας Αναγνωρίσεως
85. **Παμπόρης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διοικητής του 1^{ου} Λόχου του 6^{ου} Τακτικού Συγκροτήματος, διευθυντής του 1^{ου} Επιτελικού Γραφείου και διοικητής του Λόχου Διοικήσεως του 226^{ου} Τάγματος Πεζικού
86. **Παναγή Αναστάσης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 12.05.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αρχηγός στοιχείου της 190^{ης} Μοίρας Ειδικού Αντιαρματικού Πυροβολικού
87. **Παναγίδης Σωκράτης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 20.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οπλίτης του 2^{ου} Επιτελικού Γραφείου της III^{ης} Ανωτέρας Τακτικής Διοίκησης της Εθνικής Φρουράς
88. **Παναγιώτου Ανδρέας**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 10.12.2008, 02.01.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός Εθνικής Φρουράς, στέλεχος της Επιτροπής Αποκαταστάσεως της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, συντονιστής Κύπρου-Ρώμης-Αθήνας
89. **Πανταζής Παντελάκης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 20.06.2000, 26.05.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διοικητής του Εφεδρικού Σώματος της Αστυνομίας
90. **Παπαγεωργίου Σπύρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 30.05.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του στρατηγού Γρίβα, δημοσιογράφος
91. **Παπαδόπουλος Λευτέρης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 02.06.2010, 09.06.2010, 16.06.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
92. **Παπαδόπουλος Τάσος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 25.06.2008, 16.07.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επί προεδρίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Προεδρεύων της Βουλής
93. **Παπαδούρης Κώστας**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 30.06.2010, 07.07.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος του Εθνικού Μετώπου
94. **Παπακυριακού Κυριάκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 12.01.2011
 Ιδιότητα κατά την ημερομηνία κατάθεσης ενώπιον της επιτροπής: Ταξίαρχος εν αποστρατεία (Πυροβολικού)

95. **Παπακώστας Κώστας**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 25.09.2008, 19.11.2008, 25.02.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός Κυπριακού Στρατού, λοχαγός Εφεδρικού Σώματος της Αστυνομίας
96. **Παπαμιχαήλ Χρυσόστομος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 16.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
97. **Παπαπέτρου Δώρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 29.10.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συγγενής και προσωπικός γιατρός του στρατηγού Γεώργιου Γρίβα
98. **Παπασάββας Άκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.07.2010
 Ιδιότητα κατά την ημερομηνία κατάθεσης ενώπιον της επιτροπής: Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας
99. **Παπασταύρου Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 05.09.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πρόεδρος της ΕΦΕΚ, μέλος της οργάνωσης ΔΡΑΣΙΣ-ΚΕΣ, μέλος της ομάδας υποδοχής του στρατηγού Γρίβα στην Κύπρο
100. **Παπαφώτης Φώτης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 14.11.2007, 26.03.2008, 16.04.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
101. **Παρασκευάς Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 08.04.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του Δημήτριου Παπαποστόλου, στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
102. **Πασιάς Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
103. **Πατατάκος Κυριάκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 05.11.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στενός συνεργάτης του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη
104. **Πατήρ Θεωνάς**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης της 33^{ης} Μοίρας Καταδρομών
105. **Πατσαλίδης Μιχαλάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.01.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματούχος Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
106. **Παττίχης Χάρης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 02.12.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 2^{ου} Επιτελικού Γραφείου της III^{ης} Ανωτέρας Τακτικής Διοίκησης

107. **Παχούμης Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 30.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης της 23^{ης} Μοίρας Καταδρομών
108. **Πεννηταξί Γιώργος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 30.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
109. **Περέος Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πρόεδρος της Ένωσης Κυπρίων στην Αμερική, γενικός γραμματέας της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής
110. **Πηλαβάκης Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 23.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός του 256^{ου} Τάγματος Πεζικού
111. **Πολυβίου Πολύβιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 12.01.2011
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος της κυπριακής αποστολής κατά τη δεύτερη φάση των συνομιλιών της Γενεύης
112. **Πολυκάρπου Μάριος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
113. **Ποταμάρης Αντρέας**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 22.02.2000, 29.02.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αρχηγός Αστυνομίας
114. **Ποταμίτης Σοφοκλής**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 28.11.2007, 10.01.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του στρατηγού Γρίβα, στέλεχος του Εθνικού Μετώπου και της ΕΟΚΑ Β΄
115. **Πουμπουρήs Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 25.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Επαρχιακός γραμματέας, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και μέλος του πολιτικού γραφείου ΑΚΕΛ
116. **Ράλλης Τάσος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 21.07.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 45^{ου} Λόχου Διαβιβάσεων
117. **Ρωσσίδης Παναγιώτης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 22.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος του Εθνικού Μετώπου
118. **Σαλάτας Ευύχιος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 14.03.2000, 28.03.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός του Εφεδρικού Σώματος της Αστυνομίας

119. **Σαμψών Βέρα**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.04.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Σύζυγος Νίκου Σαμψών
120. **Σανταμάς Κωνσταντίνος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 21.04.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος αξιωματικός του 70^{ου} Τάγματος Μηχανικού
121. **Σέρβος Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός της 195^{ης} Μοίρας Ελαφρού Αντιαεροπορικού Πυροβολικού
122. **Σημαιοφορίδης Αλέξανδρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 22.11.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός στο Τμήμα Αντικατασκοπίας της ελληνικής Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
123. **Σιανής Κωνσταντίνος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος στρατιώτης της 190^{ης} Μοίρας Ειδικού Αντιαρματικού Πυροβολικού
124. **Σιαφκάλης Νίκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 26.11.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Εκ των ιδρυτών της Επιτροπής Αποκαταστάσεως της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, συνεργάτης του Αλέξανδρου Παναγούλη
125. **Σκάρος Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 03.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Δεκανέας του 399^{ου} Τάγματος Πεζικού
126. **Σκαρπάρης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 18.02.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υποδεκανέας αποσπασμένος στη Διοίκηση Καταδρομών ΓΕΕΦ, συνεργάτης του Δημήτριου Παπαποστόλου και οικογενειακός φίλος του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη
127. **Σκαρπάρης Τάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 18.02.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Οικογενειακός φίλος του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη
128. **Σολομώντος Αντωνάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 04.02.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αστυνομικός στην Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών, συνεργάτης του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, καταδικασθείς για την απόπειρα δολοφονίας εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στην Αρχιεπισκοπή

129. **Σολωμού Παναγιώτης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός της 190^{ης} Μοίρας Ειδικού Αντιαρματικού Πυροβολικού
130. **Στασής Χρίστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 120^{ου} Λόχου Βαρέων Όπλων
131. **Σταυρίδης Μάριος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.11.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μόνιμος αξιωματικός του Κυπριακού Στρατού
132. **Σταυρίδης Χρίστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχίας της 33^{ης} Μοίρας Καταδρομών
133. **Σταύρου Πάτροκλος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 09.07.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υφυπουργός παρά τω Προέδρω επί προεδρίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
134. **Στεφάνου Κώστας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 05.11.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πολίτης ο οποίος παραχώρησε το αυτοκίνητό του στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ' και τη συνοδεία του τη 15^η Ιουλίου 1974.
135. **Συκοπετρίτης Σταύρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.08.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του στρατηγού Γρίβα, μέλος της ΕΦΕΚ, πρόεδρος της οργανωμένης νεολαίας Αμερικής-Καναδά
136. **Σταύρου Σταύρος (Σύρος)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.06.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς, στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
137. **Σωτηρίου Πανίκος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 11.07.2007, 18.07.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Συνεργάτης του στρατηγού Γρίβα
138. **Τέως βασιλέας των Ελλήνων Κωνσταντίνος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 10.12.2009, 11.12.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βασιλιάς των Ελλήνων
139. **Τομπάζος Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 16.11.1999
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Προϊστάμενος Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
140. **Τουμαζής Τώνης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 06.08.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός Πυροβολικού

141. **Τουφεξής Χρίστος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 18.11.2009, 25.11.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός του 286^{ου} Μηχανοκίνητου Τάγματος Πεζικού
142. **Τριανταφυλλίδης Λάμπρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 11.11.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος στρατιώτης του Λόχου Βαρέων Όπλων
143. **Τσαγγάρης Τάκης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 11.04.2000, 09.05.2000, 23.05.2000, 30.05.2000, 21.07.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός του Εφεδρικού Σώματος της Αστυνομίας
144. **Φακοντής Νεόφυτος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 14.10.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αντισυνταγματάρχης Πεζικού της Εθνικής Φρουράς
145. **Φακούρας Χαράλαμπος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 16.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Υπολοχαγός του 281^{ου} Τάγματος Πεζικού
146. **Φραγκάκης Μιχάλης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.12.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Επιχειρηματίας
147. **Φραγκούδης Γεώργιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 22.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 1^{ου} και του 6^{ου} Επιτελικού Γραφείου του ΓΕΕΦ
148. **Φραγκούδης Στέφανος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 17.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 286^{ου} Μηχανοκίνητου Τάγματος Πεζικού
149. **Φραντζής Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 27.10.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 231^{ου} Τάγματος Πεζικού
150. **Φύσας Χρήστος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 13.12.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
151. **Χαμπουρής Χαράλαμπος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 23.07.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 256^{ου} Τάγματος Πεζικού
152. **Χαννίδης Κίκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 21.01.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Διοικητής του Λόχου Διοικήσεως και Υποστηρίξεως του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού και της III^{ης} Ανωτέρας Τακτικής Διοικήσεως

153. **Χαραλάμπους Τάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 03.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Φίλος του Νίκου Σαμψών
154. **Χαραλάμπους Χαράλαμπος (Πάμπος)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.01.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 286^{ου} Μηχανοκίνητου Τάγματος Πεζικού
155. **Χαρίτωνος Αδάμος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 31.10.2007
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος του ΔΡΑΣΙΣ-ΚΕΣ, καταδικασθείς για συμμετοχή σε δολοφονική απόπειρα εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
156. **Χατζηδημητρίου Τάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 07.01.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος της Επιτροπής Αποκατάστασης της Δημοκρατίας στην Ελλάδα
157. **Χατζηθωμά Πέτρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 24.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχίας του 211^{ου} Τάγματος Πεζικού
158. **Χατζησάββας Μενέλαος (Μέλιος)**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 26.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στρατιώτης του 2^{ου} Επιτελικού Γραφείου του ΓΕΕΦ
159. **Χατζησιεγκαλλής Παρασκευάς**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 10.03.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Έφεδρος ανθυπολοχαγός της 181^{ης} Μοίρας Πεδινού Πυροβολικού
160. **Χατζησοφοκλέους Νικόλας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 28.07.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πυροβολητής, ασυρματιστής της 23^{ης} Επιλαρχίας Μέσων Αρμάτων
161. **Χατζηχαραλάμπους Στέλιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 24.11.2010
 Ιδιότητα κατά την ημερομηνία κατάθεσης ενώπιον της επιτροπής: Υποστράτηγος εν αποστρατεία (Διοίκηση Τεθωρακισμένων)
162. **Χρησιτίδης Στέλιος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 3.11.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πρόεδρος ΕΦΕΚ και ΔΡΑΣΙΣ-ΚΕΣ
163. **Χριστοδουλίδης Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 28.01.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος ΕΦΕΚ, γενικός γραμματέας ΕΔΗΝ Παγκρατίου, μέλος Ένωσης Κέντρου

164. **Χριστοδουλίδης Δώρος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 23.06.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ιατρός υπηρετήσας στο Υγειονομικό της Εθνικής Φρουράς
165. **Χριστοδουλίδης Κροίσος**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 28.04.2010, 05.05.2010, 19.05.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βοηθός 2^{ου} Επιτελικού Γραφείου της ΕΛΔΥΚ και 7^{ου} Επιτελικού Γραφείου και διοικητής του Λόχου Στρατιωτικής Αστυνομίας της Ελληνικής Μεραρχίας, στέλεχος της ΕΟΚΑ Β΄
166. **Χριστοδούλου Ερμής**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 18.03.2009
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μόνιμος αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς σε μονάδα της επαρχίας Κερύνειας
167. **Χριστοδούλου Νίτσα**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 23.07.2008
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ιδιαιτέρα γραμματέας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
168. **Χριστοδούλου Χριστόδουλος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 26.08.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αστυνομικός, συνεργάτης του στρατηγού Γεώργιου Γρίβα
169. **Χρίστου Ανδρέας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 03.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Πυροβολητής της 182^{ης} Μοίρας Πεδινού Πυροβολικού
170. **Χριστοφή Ναπολέοντας**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 15.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος του Εθνικού Μετώπου
171. **Χριστοφίδης Χριστόφορος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 01.09.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Βουλευτής, πολιτικός
172. **Χριστοφόρου Χριστάκης**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 03.02.2010
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ανθυπολοχαγός της 182^{ης} Μοίρας Πεδινού Πυροβολικού
173. **Χρυσάφη Χρυσάφης**
 Ημερομηνίες κατάθεσης/συνεδριάσεων: 20.06.2000, 04.07.2000
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Λοχαγός του Εφεδρικού Σώματος της Αστυνομίας
174. **Ψωμά Ιωάννου Νίκος**
 Ημερομηνία κατάθεσης/συνεδρίασης: 14.12.1999
 Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών

Αρ. Φακ.: 23.07.027.001

**ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΟΥΝ ΕΝΩΠΙΟΝ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

1. **Ιωαννίδης Κώστας**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός Ελληνικού Στρατού
2. **Κασίνης Γιάννης**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
3. **Μαύρου Ντιάνα**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Ιδιοκτήτρια οικίας στην οποία φιλοξενήθηκε ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας, ιδιαίτερα γραμματέας του Γεώργιου Γρίβα κατά την περίοδο που αυτός ηγείτο της ΕΟΚΑ Β'
4. **Νικολεττίδης Αδωνης**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς και στέλεχος της ΕΟΚΑ Β'
5. **Παμπόρης Πανίκος**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος της ΕΟΚΑ Β'
6. **Παπουής Σταύρος**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Στέλεχος του Εθνικού Μετώπου
7. **Σπουργίτης Δημήτρης**
Ιδιότητα κατά την περίοδο 1967-1974: Μέλος της ΕΟΚΑ Β'

**ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2006-2011**

	Αριθμός συνεδριάσεων για διαδικαστικά θέματα	Αριθμός συνεδριάσεων για καταθέσεις μαρτύρων	Αριθμός μαρτύρων
2006	10	--	--
2007	3	22	14
2008	5	19	17
2009	5	31	42
2010	9	54	83
2011	4	5	5
Σύνολο	36	131	161

Παράρτημα VII

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ DVD ΠΟΥ ΠΑΡΑΔΟΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΥΡΟ ΚΕΤΤΗΡΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΣΤΙΣ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

1. 336 Τάγμα Πεζικού.
2. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Πρώτο, 14 Ιουλίου 1994.
3. Μαρτυρίες 30, 16 Ιουλίου 1994.
4. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Τέταρτο, 17 Ιουλίου 1994.
5. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Πέμπτο, 18 Ιουλίου 1994.
6. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Έκτο, 19 Ιουλίου 1994.
7. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Έβδομο, Μέρος Α΄, 20 Ιουλίου 1994.
8. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Πρόγραμμα Έβδομο, Μέρος Β΄, 20 Ιουλίου 1994.
9. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Α΄, 13 Αυγούστου 1994.
10. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Α΄, 13 Αυγούστου 1994.
11. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Β΄, 14 Αυγούστου 1994.
12. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Β΄, 14 Αυγούστου 1994.
13. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Γ΄, 15 Αυγούστου 1994.
14. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Γ΄, Πρόγραμμα Δεύτερο, 15 Αυγούστου 1994.
15. Μαρτυρίες, 20 χρόνια πριν, Μέρος Δ΄, 16 Αυγούστου 1994.
16. Κυπριακή Τραγωδία, 17 Ιουλίου 1999.
17. Κυπριακή Τραγωδία, Μέρος Δεύτερο.
18. Κυπριακή Τραγωδία, 19 Ιουλίου 1999.
19. Κυπριακή Τραγωδία, 20 Ιουλίου 1999.
20. Φάκελος Προδοσίας Α΄, Στυλιανός Πατπακός, 13 Αυγούστου 1999.
21. Φάκελος Προδοσίας Β΄, Κουτσογιάννης, 14 Αυγούστου 1999.
22. Το Χρονικό μιας Προαγγελθείσας Τραγωδίας, 15 Ιουλίου 2000.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1999-2011

A. Κατάλογος βιβλίων που κατατέθηκαν στην επιτροπή κατά την περίοδο 1999-2001

A/A	Τίτλος βιβλίου	Τόμοι	Συγγραφείς
1.	Ιστορία νεότερη και σύγχρονη, Γ' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1991	1	Βασ. Βλ. Σφυρόερας
2.	Ιστορία νεότερη και σύγχρονη, Τεύχος Γ', Γ' Ενιαίου Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999	1	Β. Σκουλάτου, Ν. Δημακοπούλου, Σ. Κόνδη
3.	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Γ' Ενιαίου Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999	1	Ν. Γρηγοριάδης, Δ. Καρβελής, Χ. Μηλιώνης, Κ. Μπαλάσκας, Γ. Παγανός, Γ. Παπακώστας
4.	Ιστορία της Κύπρου για το Γυμνάσιο, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, Λευκωσία 2000	1	Αγγελική Παντελίδου, Καλλιόπη Πρωτοπαπά, Σάββας Γιαλλουρίδης
5.	Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική-Νεότερη (1192-1974), Δ' έκδοση, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, Λευκωσία 1999	1	Αγγελική Παντελίδου, Κωνσταντία Χατζηκωστή
6.	Παγκόσμιοι εντολοδότες, Α' τόμ., εκδ. Νέα Θέσις, Αθήναι 1993 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Παντελάκη Πανταζή στις 3 Φεβρουαρίου 2000).	1	Αθανάσιος Κ. Στριγάς
7.	Οι τυμπανιστές του Πενταγώνου - Η διαταραγμένη	1	Αθανάσιος Κ. Στριγάς

	αφοσίωση των ΗΠΑ στον διαμελισμό του Ελληνισμού, εκδ. Νέα Θέσις, Αθήναι 1993		
8.	Το Χρονικό της τραγωδίας, Μέρη Α' και Β'	2	Παναγιώτης Παπαδημήτρης
9.	Η μαρτυρία μου 1955-1974, Λευκωσία 1999	1	Τάκης Τσαγγάρης

Β. Κατάλογος βιβλίων που αγοράστηκαν

10, 11, 12.	Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2000	3	Σπύρος Παπαγεωργίου
13.	Επιχείρηση Κοφίνου, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2002	1	Σπύρος Παπαγεωργίου
14.	Πεθαίνοντας στην Κύπρο, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2000	1	Σπύρος Παπαγεωργίου
15.	Προδομένο καλοκαίρι, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2001	1	Τομάζος Ι. Μάος
16, 17.	Τα Πέτρινα Χρόνια Από τη Φραγκοκρατία ως την Αγγλοκρατία Από το τέλος της Αγγλοκρατίας ως την Τουρκική Εισβολή, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2006	2	Πέτρος Στυλιανού
18.	Αγνοηθέντες 1974, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2008	1	Πανίκος Νεοκλέους
19.	Κύπρος 1974 - Όταν σπάζει η σιωπή, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2009	1	Χάρης Κουπάτος
20.	Η κυπριακή τραγωδία, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2005	1	Πλουτής Σέρβας
21.	Κυπριακό - Πολιτικές μαρτυρίες 1974-2000 εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2003	1	Μίμης Κωνσταντινίδης
22.	Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο,	1	Γεώργιος Ι. Μίντσης

	εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2005		
23.	Διχοτομημένη Κύπρος, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2006	1	Γεώργιος Ι. Μίντσης
24.	Δις εις θάνατον Νίκος Σαμψών, Λευκωσία 2001	1	Παναγιώτης Παπαδημήτρης
25.	Πραξικόπημα-Εισβολή, Το χρονικό της τραγωδίας, Λευκωσία 2001	1	Παναγιώτης Παπαδημήτρης
26.	Αιχμαλωσία: Έγκλημα Πολέμου, εκδ. Αφή, Λεμεσός 2008	1	Σ. Κατσικίδης, Χρ. Χρυσάνθου
27.	Ετυμολογικό Λεξικό της ομιλουμένης κυπριακής διαλέκτου	1	Κυριάκος Χατζηιωάννου
28.	Πολιτικά εγκλήματα, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2007	1	Θεοφάνης Δημητρίου
29.	Τα δύσκολα Χρόνια - Οι αναμνήσεις μιας ζωής, τόμ. Α', εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2008	1	Χριστόδουλος Βενιαμίν
30.	Τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου στον 20 ^ο αιώνα, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2002	1	Σούλα Ζαβού
31.	Μακάριος: Από τις Σεϋχέλλες στον Αττίλα, Νέα Υόρκη 1996	1	Ανδρέας Μορφίτης
32.	Ο Διαμελισμός της Κύπρου, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2002	1	Πιέρ Μπλαν
33.	Το ΝΑΤΟ στην ψυχροπολεμική και τη μεταψυχροπολεμική εποχή και η ΚΥΠΡΟΣ, εκδ. Πρόοδος, Λευκωσία 2000	1	Μιλτιάδης Χριστοδούλου
34.	1974 - Οι αδικαίωτοι, εκδ. Νέα Θέσις, Αθήναι 2004	1	Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος
35.	ΚΥΠΡΟΣ, η διχοτόμηση, εκδ. Πρόοδος, Λευκωσία 1996	1	Μιλτιάδης Χριστοδούλου
36. 37.	Οι σχέσεις Αθηνών-Λευκωσίας, τόμ. Α', Β', εκδ. Πρόοδος, Λευκωσία 1996	2	Μιλτιάδης Χριστοδούλου
38. 39.	Η πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων και η Κύπρος, τόμ. Α', Β', εκδ. Πρόοδος, Λευκωσία 1995	2	Μιλτιάδης Χριστοδούλου

40.	Καραμανλής και Κυπριακόν, Αθήνα 1988	1	Σπύρος Παπαγεωργίου
41.	Καραμανλής και "Φάκελος", Αθήνα 1988	1	Σπύρος Παπαγεωργίου
42.	Οι τουρκικές ωμότητες στην Κύπρο, Λευκωσία 1975	1	Π.Σ. Μαχλουζαρίδης
43.	Φάκελος Τ.Μ.Τ., Λευκωσία 1988	1	Σπύρος Αθανασιάδης
44.	Πικρές αλήθειες, Λευκωσία 2006	1	Παύλος Διγκλής
45. 46.	Η εθνική αυτοματαίωση του Ελληνισμού στην Κύπρο, τόμ. Α', Β', εκδ. Αρμός, Αθήνα 2007	2	Γαβριήλ Μηνάς
47.	Οι ήρωες του 1974, Λευκωσία 2003	1	Κώστας Χρ. Τζωρτζής
48.	Χρονικό της Κυπριακής Τραγωδίας, Λευκωσία 1991	1	Κώστας Χρ. Τζωρτζής
49.	Εξομολόγηση, Λευκωσία 1985	1	Αδάμος Χαρίτωνος
50.	Το Κυπριακό από τη Ζυρίχη στη Λουκέρνη, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2007	1	Πέτρος Λιάκουρας
51.	Αγνοούμενοι - Άκρως απόρρητο - Δεκατρία περιστέρια, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2009	1	Πέτρος Κασσιμάτης
52.	Κυπριακό, η τελευταία ευκαιρία 1972-1974, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2003	1	Μιχάλης Δεκλερής
53.	Οι διαιρέσεις της Κύπρου, εκδ. Άγρα, Αθήνα 2008	1	Perry Anderson
54. 55.	Η Μοίρα της Κύπρου, τομ. Α', Β', Λευκωσία 1984	2	Κ. Χατζηκωστής
56.	Δύναμη, η μόνη ελπίδα, εκδ. Γερμανός, Θεσσαλονίκη	1	Κώστας Ν. Χατζηκωστής
57.	Οι 1619 αγνοούμενοι του 1974, εκδ. Πελασγός, Αθήνα 2000	1	Ιωάννης Γ. Βαρνάκος

Γ. Κατάλογος βιβλίων που κατατέθηκαν στην επιτροπή την περίοδο 2006-2011

58, 59	Γεώργιος Γρίβας Διγενής, Βιογραφία, τόμ. Γ', Δ', εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2008	2	Λεωνίδας Φ. Λεωνίδου
60.	Οι άγνωστοι στρατιώτες της ΕΛ.ΔΥ.Κ. 1974, Θεσσαλονίκη 2009	1	Χρυσάφης Γρ. Αθανάσιος
61.	286 Μ.Τ.Π. (Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού), Πολεμικό Ημερολόγιο 1974, εκδ. Συνδέσμου Πολεμιστών 286 ΜΤΠ-1974, Λευκωσία 2010	1	Δημ. Ηρ. Ταλιαδώρος
62.	Οι γενναίοι του Φρενάρου, Κύπρος 2006	1	Πάνος Μυρτιώτης
63.	Με την 33 ΜΚ στον Πόλεμο του 1974	1	Θέος Παναγιώτου
64.	Ο Αντιχουντικός αγώνας στην Κύπρο - Επιτροπή Αποκατάστασης της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, Λευκωσία 2009	1	Θέμης Πολυβίου
65.	Γράμματα στη μητέρα μου - Ώρες φωτός και νοσταλγίας, εκδ. Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2008 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από την κ. Νίτσα Χριστοδούλου στις 23 Ιουλίου 2008).	1	Νίτσα Φ. Χριστοδούλου
66.	Βαδίζει σταθερώς - Πνευματική κατάθεση του Μητροπολίτη Πάφου Γεννάδιου Μαχαιριώτη, Λευκωσία 2010 [Κατατέθηκε (στάλθηκε) στην επιτροπή την 21 ^η Απριλίου 2010].	1	Χριστόφορος Σ. Καδής (εισαγωγή, επιμέλεια)
67.	Θεράπων Γενεθλή Κωνσταντίνου. Απόδραση από την κόλαση, εκδ. Βιβλιοεκδοτική, Λεμεσός 2010 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Θεράποντα Κωνσταντίνου την 21 ^η Απριλίου 2010).	1	Ανδρέας Β. Πέρδικος
68	Πολιτικός και Ψυχίατρος, εκδ. Δίοδος, Αθήνα 2007 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Τάκη Ευδόκα στις 11 Ιουνίου 2008).	1	Τάκης Χ. Ευδόκας
69.	Πολιτικός και Ψυχίατρος,	1	Τάκης Χ. Ευδόκας

	εκδ. Δίοδος, Αθήνα 2007 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Αδάμο Χαρίτωνος την 31 ^η Οκτωβρίου 2007).		
70.	“Εγώ είμαι η Κύπρος” - Η πρώτη περίοδος της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκδ. Ταμασός, Αθήνα 1989 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Τάκη Ευδόκα στις 11 Ιουνίου 2008).	1	Τάκης Χ. Ευδόκας
71.	Εξομολόγηση, Λευκωσία 1985 (Κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον κ. Αδάμο Χαρίτωνος).	2	Αδάμος Χαρίτωνος
72.	ΕΟΚΑ Β΄ & CIA - Το ελληνοτουρκικό παρακράτος στην Κύπρο, εκδ. Αλφάδι, Λευκωσία 2002 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από την κ. Βάσω Λοϊζιά την 21 ^η Νοεμβρίου 2007).	1	Μακάριος Δρουσιώτης
73, 74.	2650 μερόνυχτα συνωμοσίας, τόμ. Α΄ και Β΄, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1976 (Κατατέθηκαν στην επιτροπή από την κ. Βάσω Λοϊζιά την 21 ^η Νοεμβρίου 2007).	2	Νίκος Κακαουνάκης
75, 76.	Κυπριακό 1950-1974. Ανατομία της κρίσης - Συνέντευξη με την ιστορία, τόμ. Α΄ και Β΄ (Δόθηκαν ως δώρο στην επιτροπή από τον κ. Γιάννη Καρεκλά στις 17 Μαΐου 2010).	2	Γιάννης Καρεκλάς
77.	Δείγματα γραφής στα δίσεκτα χρόνια των δημοκρατικών ελλειμμάτων, Λευκωσία 1997 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Σ. Παπασάββα στις 7 Ιουλίου 2010).	1	Άκης Σ. Παπασάββας
78.	Στα πέτρινα χρόνια των ανομιμοποίητων κουστωδών, Λευκωσία 2001 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Σ. Παπασάββα στις 7 Ιουλίου 2010).	1	Άκης Σ. Παπασάββας
79.	Ελευθερία Αγάπη μου - Αγάπη μου Ελευθερία,	2	Άκης Σ. Παπασάββας

80	τόμ. Α' και Β', Λευκωσία 2002 (Κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Σ. Παπασάββα στις 7 Ιουλίου 2010).		
81, 82	«Παρά πέρα... Το ψευδεπίγραφο Σχέδιο Ανάν, Το Μωρό της Ρόζμαρυ... Προπάτορες και πρόγονοί του και Σία...» και Όχι μόνο..., τόμ. Α' και Β', Λευκωσία 2004 (Κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Παπασάββα στις 7 Ιουλίου 2010).	2	Άκης Σ. Παπασάββας
83.	«Σαν σταυρωμένος και τριγύρω του, Ρωμαίοι...», Λευκωσία 2006 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Σ. Παπασάββα στις 7 Ιουλίου 2010).	1	Άκης Σ. Παπασάββας
84.	Οδυνηρές εμπειρίες - Η συνέχεια ενός εγκλήματος, Λευκωσία 1994 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 25 Αυγούστου 2010).	1	Μιχάλης Πουμπουρή
85.	Satilik Ada Kibris (Ξεπουλιέται η νήσος Κύπρος), (Κατατέθηκε στην επιτροπή από το Σύνδεσμο Πολεμιστών 286 ΜΤΠ - 1974 την 31 ^η Μαρτίου 2010).	1	Ερόλ Μουτερτζιμλέρ (Τούρκος υπολοχαγός του Τουρκικού Πολεμικού Ναυτικού, που διδάσκει τώρα στρατηγική και τουρκική ιστορία σε τρία τουρκικά πανεπιστήμια και αρθρογραφεί σε εφημερίδες και περιοδικά).
86.	Αεροπορική Επιθεώρηση, τεύχος 88, εκδ. Συνδέσμου Πολεμιστών 336 ΤΕ - 1974, Δεκέμβριος 2009 (Παραδόθηκε στον πρόεδρο της επιτροπής από τον πρόεδρο του Συνδέσμου Πολεμιστών 336 ΤΕ - 1974).	1	
87.	281 ΤΠ. 2 ^{ος} λόχος, Μύρτου 1974, εκδ. Ήθος, Λευκωσία 2002 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Γιώργα Πεννηταέξ στις 30 Ιουλίου 2009).	1	Φίλιππος Καρατσιόλης

88.	Διά πυρός και σιδήρου, Λάρνακα 2008 (Κατατέθηκε στην επιτροπή από τον κ. Χρήστο Μιτσιδης στις 10 Νοεμβρίου 2010).	1	Χρήστος Μιτσιδης
89.	Η διπλωματία της εισβολής - Η Διάσκεψη της Γενεύης για την Κύπρο τον Αύγουστο του 1974, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2010	1	Πολύβιος Γ. Πολυβίου
90.	1974 - Οι αδικαιώτοι, εκδ. Νέα Θέσις, Αθήνα 2004	1	Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος
91.	Φάκελος Κύπρου - Τα Απόρρητα Ντοκουμέντα, εκδ. Χ.Κ. Τεγόπουλος, Αθήνα 2010	1	

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

Ἐν Λευκωσίᾳ, τῇ 2ῃ Ἰουλίου 1974.

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά βαθείας θλίψεως εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ἐκθέσω πρὸς ὑμᾶς ὠρισμένας ἀπαραδέκτους ἐν Κύπρῳ καταστάσεις καί γεγονότα, διὰ τὰ ὅποια θεωρῶ ὑπεύθυνον τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ἀπὸ τῆς λαθραίας ἀφίξεως εἰς Κύπρον τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα, κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1971, ἐκυκλοφόρουν φῆμαι καί ὑπῆρχον βάσιμοι ἐνδείξεις ὅτι οὗτος ἦλθεν εἰς Κύπρον κατὰ προτροπὴν καί ἐνθάρρυνσιν ὠρισμένων ἐν Ἀθῆναις κύκλων. Βέβαιον πάντως εἶναι ὅτι ὁ Γρίβας ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς του εἶχεν ἐπαφὴν μετὰ ὑπηρετούντων εἰς τὴν Ἑθνικὴν Φρουρὰν ἀξιωματικῶν ἐξ Ἑλλάδος, παρὰ τῶν ὁποίων ἐτυχε βοηθείας καί συμπαραστάσεως εἰς τὴν προσπάθειάν του νά σχηματίσῃ παράνομον ὀργάνωσιν καί νά ἀγωνισθῇ δῆθεν διὰ τὴν Ἑνωσιν. Καί κατήρτισε τὴν ἐγκληματικὴν ὀργάνωσιν "ΕΟΚΑ Β", ἡ ὁποία κατέστη αἰτία καί πηγὴ πολλῶν δεινῶν διὰ τὴν Κύπρον. Γνωστὴ εἶναι ἡ δράσις τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ὑπὸ πατριωτικὸν μανδύαν καί ἐνωτικὴν συνθηματολόγησιν διέπραξε πολιτικὰς δολοφονίας καί πολλά ἄλλα ἐγκλήματα. Ἡ στελεχομένη καί ἐλεγχόμενη ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν Ἑθνικὴ Φρουρά ὑπῆρξεν ἐξ ἀρχῆς ὁ εἰς ἐμψυχον καί ἄψυχον ὕλικόν κυριώτερος τροφοδότης τῆς "ΕΟΚΑ Β", τῆς ὁποίας τὰ μέλη καί οἱ ὑποστηρικταὶ ἔλαβον τὸν εὐφημον τίτλον καί αὐτοαπεκλήθησαν "ἐνωτικοί" καί "ἐνωτικὴ παράταξις".

Πολλάκις διηρωτήθην διατί μία παράνομος καί ἐπιζήμιος ἐθνικῶς ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἐπιφέρει διαιρέσεις καί διχονοίας, διανοίγει ρήγματα εἰς τὸ ἐσωτερικόν μας μέτωπον καί ὁδηγεῖ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμόν πρὸς ἐμφύλιον σπαραγμόν, ὑποστηρίζεται ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν. Καί πλειστάκις ἐπίσης διηρωτήθην

Α.Ε. Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας
Στρατηγὸν Φαίδωνα Γκιζίκην,
Ἄ θ ἡ ν α ς.

.../2..

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

- 2 -

κατά πόσον ἡ τοιαύτη ὑποστήριξις τυγχάνει τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐκαμα διαφόρους σκέψεις καί ὑποθετικούς συλλογισμούς διά νά εὖρω λογικήν ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀπορίας καί τὰ ἐρωτήματά μου. Οὐδεμία ἀπάντησις, ὑπό οἰασθήποτε προϋποθέσεις καί συλλογισμούς, ἦτο δυνατόν νά στηριχθῇ ἐπὶ λογικῆς βάσεως. Ἀλλ' ἀδιάψευστον πραγματικότητα ἀποτελεῖ ἡ ὑποστήριξις τῆς "ΕΟΚΑ Β" ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν. Τὰ εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς νήσου στρατόπεδα τῆς Ἑθνικῆς Φρουρᾶς καί οἱ πλησίον αὐτῶν χώροι κατακοσμοῦνται μέ συνθήματα ὑπέρ τοῦ Γρίβα καί τῆς "ΕΟΚΑ Β" ὡς καί μέ συνθήματα κατά τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως καί ἰδιαιτέρως κατ' ἐμοῦ. Ἐντός τῶν στρατοπέδων τῆς Ἑθνικῆς Φρουρᾶς ἀπροκάλυπτος πολλάκις εἶναι ἡ ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν προπαγάνδα ὑπέρ τῆς "ΕΟΚΑ Β". Γνωστόν καί ἀδιάψευστον εἶναι ἐπίσης τό γεγονός ὅτι ὁ ἀντιπολιτευόμενος καί ὑποστηρίζων τήν ἐγκληματικήν δραστηριότητα τῆς "ΕΟΚΑ Β" Κυπριακός τύπος, ἔχων πηγὴν χρηματοδοτήσεως τὰς Ἀθήνας, λαμβάνει καθοδήγησιν καί γραμμὴν ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους τοῦ 2ου Ἐπιτελικοῦ Γραφείου καί τοῦ ἐν Κύπρῳ Κλιμακίου τῆς Ἑλληνικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν (Κ.Υ.Π.).

Εἶναι ἀληθές ὅτι, ὁσάκις διεβιβάζοντο ὑπ' ἐμοῦ παράπονα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν στάσιν καί συμπεριφορὰν ὠρισμένων ἀξιωματικῶν, εἶχον τὴν ἀπάντησιν ὅτι δέν ἔπρεπε νά διστάζω ὅπως καταγγέλλω αὐτοὺς ὀνομαστικῶς καί ἀναφέρω τὰς συγκεκριμένους κατ' αὐτῶν κατηγορίας, διὰ νά ἀνακαλῶνται ἐκ Κύπρου. Εἰς μίαν μόνον περίπτωσιν ἔπραξα τοῦτο. Μοῦ εἶναι δυσάρεστον τό τοιοῦτον ἔργον. Ἀλλὰ καί τό κακόν δέν θεραπεύεται διὰ τῆς κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ἀντιμετωπίσεώς του. Σημασίαν ἔχει ἡ ἐκρίσις καί πρόληψις τοῦ κακοῦ καί οὐχὶ ἀπλῶς ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἐκ τούτου ἐπιπτώσεων.

Λυποῦμαι νά εἶπω, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι πολὺ βαθεῖα καί φθάνει μέχρις Ἀθηνῶν. Ἐκεῖθεν τροφοδοτεῖται καί ἐκεῖθεν συντηρεῖται καί ἀπλοῦται ἀναπτυσσόμενον τό δένδρον τοῦ κακοῦ, τοῦ ὁποῦ τοὺς πικροὺς καρποὺς γεύεται σήμερον ὁ Κυπριακὸς Ἑλληνισμός. Καί διὰ νά εἶμαι

.../3.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

- 3 -

άπολύτως σαφώς, λέγω ότι στελέχη του στρατιωτικού καθεστώτος της Ελλάδος υποστηρίζουν και κατευθύνουν την δραστηριότητα της τρομοκρατικής οργάνωσης "ΕΟΚΑ Β". Έντεθεν εξηγείται και η ανάμιξις Ελλήνων αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς εις την παρανομίαν, την συνωμοσίαν και εις άλλας απαράδεκτους καταστάσεις. Περί της ένοχης κύκλων του στρατιωτικού καθεστώτος καταμαρτυρούν έγγραφα, τά όποια εύρέθησαν προσφάτως εις την κατοχήν ίδυνόντων στελεχών της "ΕΟΚΑ Β". Έκ του Έθνικού Κέντρου άπεστέλλοντο άφθόνως χρήματα διά την συντήρησιν της οργάνωσης, έδίδοντο έντολαί διά την άρχηγίαν μετά τόν θάνατον του Γρίβα και την ανάκλησιν του μετ'αυτού έλθόντος εις Κύπρον ταγματάρχου Καρούσου, γενικώς δέ έξ Αθηνών κατηυθύνοντο τά πάντα. Η γνησιότης των έγγράφων τούτων δέν είναι δυνατόν νά τεθῇ έν άμφιβόλῳ διότι και τά δακτυλογραφημένα έξ αύτων έχουν διορθώσεις διά χειρός γενομένης και γνωστός είναι ο γραφικός χαρακτήρ του γράψαντος. Ένδεικτικώς επισυνάπτω έν τοιούτον έγγραφον.⁴

Είχον πάντοτε ως άρχήν και επανειλημμένως έδήλωσα ότι η συνεργασία μου μετά της εκάστοτε Έλληνικής Κυβερνήσεως άποτελεῖ δι'έμέ έθνικόν καθήκον. Τό έθνικόν συμφέρον υπαγορεύει την άρμονικήν και στενήν συνεργασίαν Αθηνών και Λευκωσίας. Οίαδήποτε και άν ήτο η Κυβέρνησις της Ελλάδος, ήτο δι'έμέ η Κυβέρνησις της Μητρος Πατρίδος και έπρεπε νά συνεργάζωμαι μετ' αύτης. Δέν δύναμαι νά ειπω ότι τρέφω ίδιαιτέραν συμπάθειαν πρός στρατιωτικά καθεστῶτα και μάλιστα εις την Ελλάδα, την χώραν, η οποία έγέννησε και έλίκνισε την δημοκρατίαν. Αλλά και εις αύτήν την περίπτωσιν δέν παρεξέκλινα της άρχῆς μου περί συνεργασίας. Αντιλαμβάνεσθε, όμως, κύριε Πρόεδρε, τάς θλιβεράς σκέψεις, αι όποϊαι βασανιστικώς μέ άπασχολοῦν κατόπιν της διαπιστώσεως ότι άνθρωποι της Κυβερνήσεως της Ελλάδος έξυφαίνουιν άδιαλείπτως κατ'έμοῦ συνωμοσίας και, όπερ τό χειρότερον, διαιροῦν και έξωθοῦν τόν Κυπριακόν Έλληνισμόν εις την δι' άλληλοσπαραγμοῦ καταστροφήν. Ούχι άπαξ μέχρι τοῦδε ήσθάνθην, και εις τινας περιπτώσεις σχεδόν έψηλάφησα, έκτεινομένην άοράτως έξ Αθηνών χείρα, αναζητοῦσαν πρός άφανισμόν την ανθρωπίνην

.../4.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

- 4 -

ὑπαρξίν μου. Χάριν, ὅμως, ἐθνικῆς σκοπιμότητος ἐτήρησα σιγὴν. Καί αὐτό ἀκόμη τό πονηρόν πνεῦμα, ὑπό τοῦ ὁποίου ἐκυριεύθησαν οἱ τρεῖς καθαιρεθέντες Κύπριοι Μητροπολίται, οἱ μεγάλην κρίσιν προκαλέσαντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἶχεν πηγὴν ἐκπορεύσεώς του τὰς Ἀθήνας. Οὐδέν, ὅμως, ἐν προκειμένῳ εἶπον. Σκέπτομαι μόνον καί διαλογίζομαι πρὸς τί πάντα ταῦτα. Θά ἐξηκολούθουν δέ νά τηρῶ σιγὴν περὶ τῆς εὐθύνης καί τοῦ ρόλου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τό σημερινόν δράμα τῆς Κύπρου, ἐάν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ δράματος ἦμην ὁ μόνος πάσχων. Ἀλλ' ἡ συγκάλυψις καί ἡ σιωπὴ δέν ἐπιτρέπονται, ὅταν πάσῃ ὁλόκληρος ὁ Κυπριακὸς Ἑλληνισμός, ὅταν Ἕλληνες ἀξιωματικοί τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς κατὰ προτροπὴν ἐξ Ἀθηνῶν ὑποστηρίζουν τὴν "ΕΟΚΑ Β" εἰς ἐγκληματικὴν δραστηριότητα, περιλαμβάνουσιν πολιτικὰς δολοφονίας καί γενικῶς ἀποσκοποῦσιν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ κράτους.

Εἰς τὴν προσπάθειαν διαλύσεως τῆς κρατικῆς ὑποστάσεως τῆς Κύπρου μεγάλη εἶναι ἡ εὐθύνη τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Τό Κυπριακὸν κράτος πρέπει νά διαλυθῇ μόνον εἰς περίπτωσιν ἑνώσεως. Μὴ καθισταμένης, ὅμως, ἐφικτῆς τῆς ἑνώσεως ἐπιβάλλεται ἡ ἰσχυροποίησης τῆς κρατικῆς ὑποστάσεως τῆς Κύπρου.⁵ Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τῆς ὅλης στάσεώς της ἐναντι τοῦ θέματος τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἀσκεῖ καταλυτικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ κράτους. Πρὸ μηνῶν τό ἐξ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν ἀποτελούμενον Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ὑπέβαλεν εἰς τὴν Κυπριακὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔγκρισιν κατάλογον ὑποψηφίων δοκίμων ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, οἳτινες θά ἐφοίτων εἰς εἰδικὴν σχολὴν διὰ νά ὑπηρετήσουν ἀκολουθῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς στρατιωτικῆς θητείας των ὡς ἀξιωματικοί. Ἐκ τοῦ ὑποβληθέντος καταλόγου δέν ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πεντήκοντα ἐπτὰ ἐκ τῶν υποψηφίων. Εἰδοποιήθη περὶ τούτου γραπτῶς τό Γενικὸν Ἐπιτελεῖον. Παρά ταῦτα, κατόπιν ὁδηγιῶν ἐξ Ἀθηνῶν, τό Ἐπιτελεῖον οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔχοντος βάσει νόμου τό ἀπόλυτον δικαίωμα διορισμοῦ ἀξιωματικῶν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς. Ἐνεργοῦν ἀσυνόδως καί ἀυθαιρέτως τό Γενικὸν Ἐπιτελεῖον κατεπάτησε νόμους, περιεφρόνησε τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως καί ἐνέγραψεν εἰς τὴν σχολὴν Ἀξιωματικῶν τοὺς μὴ ἐγκριθέντας ὑποψηφίους. Ἀπολύτως ἀπαράδεκτον θεωρῶ τὴν τοιαύτην στάσιν

.../5.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

- 5 -

του εκ της Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐξαρτωμένου Γενικοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς. Ἡ Ἐθνικὴ Φρουρά εἶναι ὄργανον τοῦ Κυπριακοῦ κράτους καὶ ὑπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐλέγχεται καὶ οὐχὶ ἐξ Ἀθηνῶν. Ἡ θεωρία περὶ ἐνιαίου ἀμυντικοῦ χώρου Ἑλλάδος-Κύπρου ἔχει τὴν συναισθηματικὴν πλευράν της. Ἀλλ' ἐν τῇ πραγματικότητι διάφορος εἶναι ἡ κατάστασις. Ἡ Ἐθνικὴ Φρουρά, ὡς ἔχουν σήμερον ἡ σύνθεσις καὶ ἡ στελέχουσός της, ἐξετράπη τοῦ σκοποῦ της καὶ κατέστη ἐκτροφεῖον παρανόμων, κέντρον συνωμοσιῶν κατὰ τοῦ κράτους καὶ πηγὴ τροφοδοσίας τῆς "ΕΟΚΑ Β".⁶ Ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι κατὰ τὴν προσφάτως ἐνταθεῖσαν τρομοκρατικὴν δραστηριότητα τῆς "ΕΟΚΑ Β" αὐτοκίνητα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς μετέφερον ὅπλισμόν καὶ μετεκίνουν ἐν ἀσφαλείᾳ μέλη τῆς ὀργανώσεως, τῶν ὁποίων ἐπέκειτο ἡ σύλληψις. Καὶ διὰ τὴν ἐκτροπὴν αὐτὴν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἀπόλυτον τὴν εὐθύνην ἔχουν Ἕλληνες ἀξιωματικοί, μερικοὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἀπὸ ποδῶν μέχρι κεφαλῆς ἀναμεμιγμένοι καὶ συμμετέχοντες εἰς τὴν δραστηριότητα τῆς "ΕΟΚΑ Β". Καὶ εἰς τοῦτο εὐθύνῃς ἀμοιرون δέν εἶναι τὸ Ἐθνικὸν Κέντρον. Ἡδύνατο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δι' ἀπλοῦ νεύματός της νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν θλιβεράν αὐτὴν κατάστασιν. Ἡδύνατο τὸ Ἐθνικὸν Κέντρον νὰ διατάξῃ τὸν τερματισμόν τῆς βίας καὶ τῆς τρομοκρατίας ὑπὸ τῆς "ΕΟΚΑ Β", διότι ἐξ Ἀθηνῶν ἀντλεῖ ἡ ὀργάνωσις τὰ μέσα συντηρήσεως καὶ τὴν δυνάμιν της, ὡς ἐγγράφως μαρτυροῦν τεκμήρια καὶ ἀποδείξεις. Δέν ἐπραξεν, ὅμως, τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Ὡς ἐνδειξὴν μιᾶς ἀνεπιτρέπτου καταστάσεως σημειῶ ἐνταῦθα παρενθετικῶς ὅτι καὶ εἰς Ἀθήνας ἀνεγράφησαν προσφάτως συνθήματα κατ' ἐμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς "ΕΟΚΑ Β" εἰς τοὺς τοίχους νῶν καὶ ἄλλων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ κτιρίου τῆς Κυπριακῆς Πρεσβείας. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καίτοι γνωρίζει τοὺς δρόμους, οὐδενὸς ἐπεδίωξε τὴν σύλληψιν καὶ τὴν τιμωρίαν, ἀνεχομένη κατ' αὐτόν τὸν τρόπον προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς "ΕΟΚΑ Β".

Πολλὰ ἔχω νὰ εἰπῶ, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ δέν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ μακρηγορήσω περισσότερο. Καὶ διὰ νὰ καταλήξω, διαβιβάζω ὅτι ἡ ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν στελεχομένη Ἐθνικὴ Φρουρά, τῆς ὁποίας τὸ κατάντημα ἐκλόνισε τὴν πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, θά ἀναδιαρθρωθῇ ἐπὶ νέας βάσεως. Ἐμείψα τὴν στρατιωτικὴν θητείαν διὰ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ὀροφή τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς καὶ τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ. Πιθανῶς

.../6.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

- 6 -

νά παρατηρηθῇ ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῆς δυνάμεως τῆς Ἑθνικῆς Φρουρᾶς, λόγῳ συντμήσεως τῆς στρατιωτικῆς θητείας, δέν καθιστᾷ αὐτὴν ἱκανὴν νά ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐν περιπτώσει ἐθνικοῦ κινδύνου. Διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους δέν ἐπιθυμῶ ἐνταῦθα νά ἐκθέσω, δέν συμμερίζομαι αὐτὴν τὴν ἀποψιν. Καί θά παρεκάλουν ὅπως ἀνακληθοῦν οἱ στελεχοῦντες τὴν Ἑθνικὴν Φρουράν ἀξιωματικοί ἐξ Ἑλλάδος. Ἡ παραμονὴ τῶν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Φρουράν καί ἡ ὑπ' αὐτῶν διοικήσεις τῆς θά εἶναι ἐπιζήμιος εἰς τὰς σχέσεις Ἀθηνῶν καί Λευκωσίας. Θά ἦμην, ἐν τούτοις, εὐτυχής, ἐάν ἠθέλετε νά ἀποστείλῃτε εἰς Κύπρον περὶ τοὺς ἑκατὸν ἀξιωματικούς ὡς ἐκπαιδευτάς καί στρατιωτικούς συμβούλους διὰ νά βοηθήσουν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν καί ἀναδιάρθρωσιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Κύπρου.⁷ Ἐλπίζω, ἐν τῷ μεταξὺ, νά ἐδόθησαν ἐντολαί ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὴν "ΕΟΚΑ Β" ὅπως τερματίσῃ τὴν δραστηριότητά της, καίτοι, ἐφ' ὅσον αὕτη δέν διαλύεται ὀριστικῶς, δέν ἀποκλείεται νέον κύμα βίας καί δολοφονιῶν.

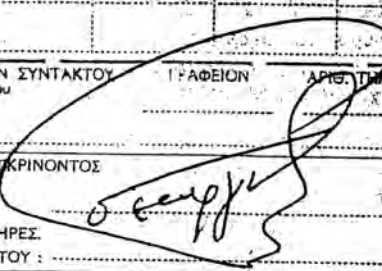
Θλίβομαι, κύριε Πρόεδρε, διότι εὐρέθην εἰς τὴν ἀνάγκην νά εἶπω πολλά δυσάρεστα διὰ νά περιγράψω εἰς ἀδράς γραμμὰς μέ γλῶσσαν ὡμῆς εἰλικρινείας τὴν ἀπὸ μακροῦ ὑφισταμένην ἐν Κύπρῳ ἀξιοθρήνητον κατάστασιν. Τοῦτο, ὅμως, ἐπιβάλλει τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχω πάντοτε γνώμονα ὅλων τῶν ἐνεργειῶν μου. Δέν ἐπιθυμῶ διακοπὴν τῆς συνεργασίας μου μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Δέον, ὅμως, νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι δέν εἶμαι διωρισμένος νομάρχης ἢ τοποτηρητὴς ἐν Κύπρῳ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἐκλελεγμένος ἡγέτης μεγάλου τμήματος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί ἀπαιτῶ ἀνάλογον πρὸς ἐμέ συμπεριφορὰν τοῦ Ἑθνικοῦ Κέντρου.⁸

Τὰ περιεχόμενα τῆς παρούσης δέν εἶναι ἀπόρρητον.

Μετ' ἐγκαρδίων εὐχῶν,

ΕΝΤΥΠΟΝ ΣΗΜΑΤΟΣ

Χώρος πρὸς χρῆσιν τοῦ Κέντρου Ἑπικοινωνιῶν/Διαβιβαστῶν μόνον:

Α. Κ. Διακρ. Διαύλου:			
Αριθ. Διαύλου Σήματος			
Παράγραφη Ν.Ε.:			
ΠΡΟΤ. ΔΙ' ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ	ΠΡΟΤ. ΔΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΝ	ΗΜΕΡ. — ΩΡΑ — ΜΗΝ — ΕΤΟΣ	Ὁδηγία Σήματος
ΑΕΙΡΑΓΙΑΙΟΝ	ΑΕΙΡΑΓΙΑΙΟΝ	150817-7-74	
ΑΠΟ: ΕΛΑΝΚ/3/Ι/2 ^α ΕΓ			Στοιχεία Τέλους προθήματος (PREFIX):
			Αριθ. Όμ. (GR)
ΠΡΟΣ: ΑΕΔ/Γραφ. Αρχηγού - ΑΕ/Γραφ. Αρχηγού - ΑΕ/22 ΕΓ			ΒΑΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:
ΚΟΙΝ.: ΕΛΑΝΚ/3/Ι/2 ^α ΕΓ			ΑΚΡΟΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ (ΕΥ)
			ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΟΤΟΥ (Πρωτοκόλλου Σήματος):
			49
<p>ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΙΣΗΛΘΕ ΝΟΕΟΚΟΜΕΙΟΝ Θ</p> <p>ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ Θ</p>			
1.1 Σηλίδας	ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΗΜΑ:	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ και υπογραφή τούτου	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
	ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟΝ: ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ		ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ.
Εάν το σήμα διεβιβάσθη τηλεφωνικώς αναγράφεται κατωτέρω τὸ ἀναμετρεπόμενον τοῦ λαβόντος (ἢ διαβιβασάντος) τούτο:		ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΙΝΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ:	
			
		ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣ. ΙΔΙΟΤΗΣ ΤΟΥΤΟΥ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ — ΩΡΑ (ἢ διαδοχικαὶ ἡμερομηνίαί — ὥραι):		ΜΕΣΟΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΣ	
ΣΕΡΑΤΙΣ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΕΙΡΙΣΤΟΥ	
ΕΛΙΧΟΠΤΗΣ:		ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	
ΠΕΡΑΤΟΣ		ΥΠΟΓΡΑΦΗ	
ΑΔΡΕΩΣ:			
Πιεσσόν — ὥρα Καταθέσεως εἰς τὸ Μέσον Διαβίσεως		ΟΝΟΜΑΤ/ΜΟΝ ΚΑΤΑΘΕΣΑΝΤΟΣ:	

(Ὁδηγία Συντάξεως ὁπισθεν)

Τὸ χειρόγραφον κείμενον τοῦ Διαγγέλματος
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου
ἀπὸ τὸν Ἐλεύθερον Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸ Πάφου

15 Ιουλίου 1974

15-7-74

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

~~Objection to report~~
Kutubuddin Khan
and officials in village
of [unclear] [unclear] [unclear]

Effluvia ferrea etc.

Εὐχαριστῶ σοὶ καὶ γὰρ ὅτι ἀκούεις
ἐμπροσθεν ὡς ἐγὼ. Ἐπίκου ὁ Κλεωνόρις.
Ὁ δὲ ἄλλος κερὶ τῶν καὶ Χίμα τῶν Ἀδωνίου
καὶ ὁ ἰδίῳ ἐμπερισταῶν καὶ δὲ ἡδεῖαν. Ἐπὶ
ἐνταῦθα. καὶ ἔπειτα κατὰ ὅ. Εὐχαριστῶ σοὶ
καὶ ἀντιμεταδίδωμι τὸ κατὰ ἔργον.

[illegible]

Evergreen is a species native to western

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

Einige

«Διάγγελμα» τοῦ Νικολάου Σαμψῶν

23 Ἰουλίου 1974

« Ἑλληνικὲ Κυπριακὲ Λαέ,

Μὲ τὴν ἰδικήν σου βοήθειαν καὶ μὲ τὴν μαχητικότητα τῶν στρατευμένων τέκνων τῆς Κύπρου ἐπανεστατήσαμεν καὶ ἐρρίψαμεν τὸ προσωποπαγὲς καθεστῶς τοῦ τέως Προέδρου. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Τουρκία ἐξαπέλυσεν ἄνδρῶν καὶ ἀπρόκλητον ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς Κύπρου μας. Ἡνωμένος ὁ λαός μας ἐπολέμησε μὲ αὐταπάρνησιν διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ ἔγραψε τίς πρὸ χρυσῆς σελίδες εἰς τὴν ἱστορίαν μας.

Ἀνέλαβα τὴν Προεδρίαν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας οὐχὶ ἀπὸ φιλοδοξίαν, ἀλλὰ μὲ σκοπὸν νὰ ἀποτρέψω τὸν ἐμφύλιον πόλεμον καὶ νὰ συνενώσω ψυχικῶς τὸν λαόν μας. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματος ἀπεδείχθη ἀπὸ τὸν ἡρωϊκὸν τρόπον διεξαγωγῆς τῆς ἀντιστάσεως.

Ἦδη τὸ ὅλον ζήτημα ὥς διεμορφώθη εἰσέρχεται εἰς τὴν σφαῖραν τῶν διαπραγματεύσεων. Κατόπιν αὐτοῦ ἡ πείρα τοῦ κ. Κληρίδη, ὡς διαπραγματευτοῦ ἐπιβάλλει τὴν ἰδικήν του παρουσίαν εἰς τὴν Προεδρίαν.

Ἐχω τὴν συνείδησίν μου ἥσυχον, ὅτι ἔπραξα τὸ καθήκόν μου εἰς μίαν ἰδιαίτερος κρίσιμον στιγμήν. Ἡ παραιτήσίς μου νομίζω, ὅτι ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς προσφορᾶς μου».

Όμιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας Άρχιεπισκόπου Μακαρίου ένωπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ

19 Ιουλίου 1974

Στις 19 Ιουλίου 1974, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, προερχόμενος από το Λονδίνο, έφθασε στη Νέα Υόρκη, όπου εγένετο δεκτός από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Κουρτ Βαλντχάιμ.

Μετά την άφιξη του Μακαριότατου συνήλθε το Συμβούλιο Ασφαλείας, στις 19 Ιουλίου 1974, για να επιληφθεί της αίτησης της Κύπρου για καταδίκη του πραξικοπήματος. Ο Μακαριότατος έγινε δεκτός στα Ηνωμένα Έθνη ως ο Αρχηγός του Κυπριακού Κράτους. Δίνοντάς του το λόγο, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Ασφαλείας είπε: «Έχω τώρα την τιμή να καλέσω στο βήμα την Αύτου Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο, Πρόεδρο τῆς Κύπρου».

Ο Πρόεδρος Μακάριος, αφού ανέβηκε στο βήμα και κάτω από τα παρατεταμένα χειροκροτήματα των αντιπροσώπων, μίλησε ως εξής:

«Κύριε Πρόεδρε,

Ἐπιθυμῶ κατ' ἀρχὴν νὰ ἐκφράσω τὰς θερμότερας εὐχαριστίας μου πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας διὰ τὸ ζῶηρόν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχουν ἐπιδείξει διὰ τὴν κρίσιμον κατάστασιν, ἣ ὁποία ἐδημιουργήθη εἰς Κύπρον μετὰ τὸ πραξικόπημα, τὸ ὁποῖον ὠργανώθη ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, τῶν διοικούντων τὴν Κυπριακὴν Ἐθνικὴν Φρουράν.¹ Εἶμαι ἰδιαιτέρως εὐγνώμων, διότι τὸ Συμβούλιον

1. Ο Πρόεδρος Μακάριος με την ομιλία του ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας στήριξε την επιχειρηματολογία του στα εξής:

(α) «Τὸ πραξικόπημα ὠργανώθη ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, τῶν διοικούντων τὴν Κυπριακὴν Ἐθνικὴν Φρουράν».

(β) «... Τὸ στρατιωτικὸν καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος ἔχει κραυγαλέως παραβιάσει τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Κύπρου. Χωρὶς ἔχνος σεβασμοῦ πρὸς τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, χωρὶς ἔχνος σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν κυριαρχίαν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἡ Ἑλληνικὴ Χούντα ἔχει ἐπεκτείνει τὴν δικτατορίαν της εἰς Κύπρον...».

(γ) «... Χωρὶς ἐρύθημα, ἡ Ἑλληνικὴ Χούντα καταβάλλει προσπάθειās νὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν κατάστασιν, ἰσχυρίζομένη, ὅτι δὲν ἐνέχεται εἰς τὴν ἔνοπλον ἐπίθεσιν καὶ ὅτι αἱ ἐξελίξεις τῶν τελευταίων ὀλίγων ἡμερῶν ἀποτελοῦν ἐσωτερικὸν θέμα τῶν Ἑλληνοκυπρίων. Δὲν πιστεύω, ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀποδέχονται τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος. Τὸ πραξικόπημα δὲν συνέβη ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, ὥστε νὰ θεωρῆται ἐσωτερικὸν ζήτημα τῶν

Άσφαλείας είχε συμφωνήσει να αναβάλει την συνεδρίαση του μέχρι της έδω άφίξεώς μου, δια να μου δώσει την ευκαιρία να δ μιλήσω προς αυτό επί των προσφάτων δραματικών γεγονότων εις Κύπρον.

Ότι συμβαίνει εις Κύπρον από της παρελθούσης Δευτέρας αποτελεί μίαν πραγματικήν τρα-

γένησιν. Έλληνοκυπρίων. Αποτελεί καθαρώς εισβολήν έξωθεν, κατάφωρον παραβίασιν της ανεξαρτησίας και κυριαρχίας της Δημοκρατίας της Κύπρου. Τό αποκαλούμενον πραξικόπημα ήτο έργον των Έλλήνων άξιωματικών, οι όποιοι στελεχώνουν και διοικούν την Έθνηκήν Φρουράν».

(δ) «... Η κατάληψις του άεροδρομίου έξωθι της πρωτευούσης διεξήχθη υπό άξιωματικών και άνδρων της ΕΛ-ΔΥΚ...».

(ε) «... Δέν έγινε επανάστασις εις Κύπρον, ή όποία ήδύνατο να θεωρηθι ως μία έσωτερική υπόθεσις. Ήτο μία εισβολή, ή όποία παρεβίασε την ανεξαρτησίαν και την κυριαρχίαν της Δημοκρατίας. Καί ή εισβολή συνεχίζεται έφ' όσον υπάρχουν Έλληνες άξιωματικοί εις Κύπρον...».

(στ) «... Η πολιτική του στρατιωτικού καθεστώτος έν Έλλάδι έναντι των Έλλήνων της Κύπρου υπήρξεν άνειλικρινής. Έπαυμω να τονίσω, ότι ήτο διπλοπρόσωπος πολιτική...».

(ζ) «Δέν δύναται να λεχθι, ότι ή μέχρι τουδε πρόοδος των συνομιλιών υπήρξε ικανοποιητική. Άλλά πώς ήδύνατο να υπάρξει πρόοδος εις τās συνομιλίας, όταν ή πολιτική περί Κύπρου του καθεστώτος των Άθηνών ήτο διπλοπρόσωπος... Οι Έλληνες άξιωματικοί συνεχώς με κατηγορούν, ότι άν και ή έννοσις ήτο έφικτή, ή πραγματοποιήσις της ύπενομενέτο υπ' έμου... Υπό τιαύτας συνθήκας, πώς ήτο δυνατόν δια τās συνομιλίας να καταλήξουν εις θετικόν αποτέλεσμα; Η διπλοπρόσωπος πολιτική του Έλληνικού καθεστώτος ήτο έν των βασικών έμποδίων εις την πρόοδον των συνομιλιών...».

(η) «... Τά γεγονότα εις Κύπρον δέν αποτελούν έσωτερικήν υπόθεσιν των Έλλήνων της Κύπρου. Οι Τούρκοι της Κύπρου επηρεάζονται επίσης. Τό πραξικόπημα της Έλληνικής Χούντας είναι μία εισβολή και εκ των συνεπειών της θα ύποφέρη όλος ο λαός της Κύπρου, άμφοτεροι οι Έλληνες και Τούρκοι...».

Ο Μακαριώτατος κάλεσε, στη συνέχεια, το Συμβούλιο Ασφαλείας με απόφασή του να «θέσι τέρμα εις την εισβολήν και να αποκαταστήση την παραβιασθείσαν ανεξαρτησίαν της Κύπρου και τά δημοκρατικά δικαιώματα του λαού της Κύπρου».

Ήταν η πρώτη φορά που ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος μίλησε τόσο ωμά, κατηγορώντας το χουντικό καθεστώς για εισβολή και παραβίαση της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήταν η πρώτη φορά από διεθνές βήμα που ο Μακαριώτατος αποκάλυψε τη διπλοπρόσωπη πολιτική της Χούντας, η οποία παρεμπόδιζε μ' αυτό τον τρόπο τις ενδοκυπριακές συνομιλίες να καταλήξουν σε θετικό αποτέλεσμα. Και ασφαλώς η ομιλία αυτή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου δεν άρεσε στο χουντικό καθεστώς και στα παρακλάδια του στην Κύπρο. Γι' αυτό και ανερυθρίαστα κατηγορήσαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ότι τάχα διέσυρε την Ελλάδα και ότι έδωσε προσχήματα στους Τούρκους να εισβάλουν στην Κύπρο, επειδή αναφέρθηκε στις συνέπειες του πραξικοπήματος, οι οποίες θα επηρέαζαν τον Κυπριακό λαό ως σύνολο.

Βέβαια, η προσπάθεια των χουντικών να ταυτίσουν την Ελλάδα και τον Ελληνικό λαό με το καθεστώς τους δεν είχε απήχηση, ούτε έπειθε. Όσον αφορά, όμως, την ψευδολογία, ότι τάχα ο Μακάριος με την ομιλία του έδωσε προσχήματα στους Τούρκους, θα ήταν ανόητο και να το σκεφτεί κάποιος, ότι οι Τούρκοι περίμεναν την ομιλία του Μακαρίου για να αποφασίσουν την απόβασή. Οι Τούρκοι αποφάσισαν για εισβολή στην Κύπρο από την ίδια μέρα του πραξικοπήματος, στις 15 Ιουλίου 1974. Η χρυσή ευκαιρία, που για χρόνια περίμεναν, τους προσφέρθηκε από τους άφρονες του χουντικού καθεστώτος. Τα επίσημα στοιχεία και έγγραφα δεν αφήνουν σκοτεινές πλευρές του εγχειρήματος αυτού.

Συγκεκριμένα: Στις 10.25 π.μ. της Δευτέρας, 15 Ιουλίου 1974, η Τουρκική Πρεσβεία έστειλε από τη Λευκωσία στο Γενικό Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελλάδας-Κύπρου κ. Ετζμέλ Μπαρουττσού άκρωσ απόρρητο τηλεγράφημα με το εξής κείμενο: «Πληροφορούμεθα ότι σήμερα περί τās 8.30' έγινε το πραξικόπημα κατά του Μακαρίου. Άκούγονται πυροβολισμοί από τό Προεδρικό Μέγαρο. Πρεσβεία της Τουρκικής Δημοκρατίας στην Λευκωσία». Τη στιγμή εκείνη ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Τουράν Γκιουνές βρισκόταν σε επίσημη επίσκεψη στο Πεκίνο. Ο Τούρκος Πρωθυπουργός κ. Μπουλέντ Ετζεβίτ ετομαζόταν για περιοδεία στη Δυτική Μικρά Ασία. Θα επισκεπτόταν το Αφίον Καραχισάρ και από εκεί θα κατευθυνόταν στο Ντενιζλί. Ο κ. Μπαρουττσού κατορθώνει με πολλή δυσκολία να επικοινωνήσει με τον Υπουργό Άμυνας κ. Χασάν Εσάτ Ιοίκ και τον ενημερώνει για τα γεγονότα στην Κύπρο. Αυτός με τη σειρά του μεταφέρει την πληροφορία στον Τούρκο Πρωθυπουργό λίγα λεπτά πριν επιβιβαστεί στο αεροπλάνο, δηλαδή λίγο πριν της 11.00 π.μ.

γωδιαν. Τό στρατιωτικόν καθεστώς τῆς Ἑλλάδος ἔχει κραυγαλέως παραβιάσει τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Κύπρου. Χωρὶς ἴχνος σεβασμοῦ πρὸς τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, χωρὶς ἴχνος σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν κυριαρχίαν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἡ Ἑλληνικὴ Χούντα ἔχει ἐπεκτείνει τὴν δικτατορίαν τῆς εἰς Κύπρον. Εἶναι βεβαίως γεγονός, ὅτι ἀπὸ τινος

Ο Ετζεβίτ διέκοψε ἀμέσως τὸ πρόγραμμά του καὶ ἐπέστρεψε στὴν Ἀγκυρα. Δημοσιογράφοι, ποὺ συνόδευαν στο ταξίδι αὐτὸ τὸν Ετζεβίτ, λέγουν ὅτι ἔδειχνε φοβερά ἀφηρημένος καὶ ἀκόμα ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ γνώμη του ἀναφορικά με τὸ πραξικόπημα κατὰ τοῦ Μακαρίου ἦταν ἡ ἀκόλουθη: «Δὲν ὑπάρχει πιά λόγος γιὰ νὰ μὴ ἐπέμβει στρατιωτικὰ ἡ Τουρκία. Σώθηκαν τὰ προσήματα. Πρέπει νὰ μὴ χάσουμε καιρὸ» (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 19). Με τὴν πρώτη δε συγκέντρωση Τούρκων Υπουργῶν στὴν Πρωθυπουργία καὶ τὴν ἐναρξὴ τῆς συζήτησης γιὰ τὶς ἐνδεχόμενες ἐξελίξεις, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Υπουργείου Εξωτερικῶν κ. Μπαρουτσοῦ ἔδωσε ὁρισμένες διασαφηνίσεις καὶ υποστήριξε ἀδιάστατα τὴ γνώμη, ὅτι «ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ ἐπέμβαση γιὰτὶ ὑπάρχει εὐνοϊκὸ γιὰ τὴν Τουρκία διεθνὲς διπλωματικὸ κλίμα» καὶ ὅτι «ἡ κατάσταση εἶναι σύμφωνη μετὰ τὴν ὅλη προεργασία τὴν ὁποία ἔχουμε πραγματοποιήσει». (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 19)

Στις 15.00' τῆς 15ης Ιουλίου ὁ σύμβουλος τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας στὴν Ἀγκυρα κ. Φαίη Ουώλκε καὶ σὲς 15.45' ὁ ἐπιτετραμμένος τῶν Η.Π.Α. κ. Τζαίμς Σπαίην, κλήθηκαν στὸ Τουρκικὸ Υπουργεῖο τῶν Εξωτερικῶν καὶ συναντήθηκαν μετὰ τὸ Διευθυντὴ Πολιτικῶν Υποθέσεων κ. Ισμαῖλ Σοϊσάλ. Στὴ συνάντηση αὐτὴ ἐγίνε ἐκτίμηση τῶν εἰδήσεων ποὺ κατέφθαναν ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ συμφωνήθηκε ἡ ἀπὸ κοινού παρακολούθηση τῆς ἐξέλιξης.

Στις 4.15' το αὐτόγευμα τῆς 15ης Ιουλίου ὁ Ετζεβίτ ἐπέστρεψε στὴν Ἀγκυρα. Επιβιβάστηκε ἀμέσως στὸ αὐτοκίνητο τοῦ Γενικοῦ Επιτελάρχῃ καὶ κατευθύνθηκε στὸ Εἰσαγγελεῖο, ὅπου πραγματοποιήθηκε σημαντικὴ σύσκεψη. Σ' αὐτὴ ἔλαβαν μέρος οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὁπλῶν, ἀνώτεροι στρατιωτικοί, ἄλλοι ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες, ὁ Υπουργὸς Εθνικῆς Ἀμυνας κ. Χασάν Ισικ καὶ ὁ Υπουργὸς Εσωτερικῶν κ. Ογυζχάν Ασλτογρ, ποὺ ἀνῆκε στὸ Κόμμα τῆς Εθνικῆς Σωτηρίας τοῦ Νετζμεττὴν Ἐρμακκαν. Ο κ. Ετζεβίτ, ἀφοῦ ἔκαμε μιὰ σύντομη ἐπισκόπηση τῆς κατάστασης, ἀνέφερε, μετὰξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἡ Χούντα τῶν Ἀθηνῶν προέβη σὲ μιὰ πράξη παραφροσύνης. Τὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο εἶναι δικό της ἔργο. Ἐχεὶ σὰν ἐμφανὴ τοῦ στόχο τὴν Ἑνωσὴ. Ἡ κατάσταση εἶναι κρίσιμη. Ἄν ἡ Τουρκία δὲν δώσει τὴν πρέπουσα σημασία, θὰ ζημιωθεῖ. Ἄν ἐπιωφεληθεῖ ἀπὸ τὸ γεγονός, θὰ κερδίσει. Πρέπει νὰ δράσουμε. Καὶ γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ μὴ χρονοτριβοῦμε. Τὸ πραξικόπημα αὐτὸ εἶναι τὸ πράσινο φῶς γιὰ τὶς περαιτέρω ἐνέργειές μας. Ἄς ἐξετάσουμε τὶς στρατιωτικὰς δυνατότητες τῶν ἐνόπλων δυνάμεών μας». (Μ.Α. Μιράντ: «Ἀπόφαση – ἀπόβραση», σελ. 26 καὶ Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 22)

«Οἱ στρατιωτικοὶ δὲν ἐδίστασαν καθόλου. Εἶχαν ἑτοίμα τρία στρατηγικὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα προέβλεπαν ἐπέμβαση σὲ 24 ὥρες τὸ ἓνα, σὲ 48 ὥρες τὸ δεύτερο καὶ τὸ τρίτο ἦταν ἓνα σχέδιο ἐπεμβάσεως ΣΕ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ». (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 22)

Στις 7.30 μ.μ. συνήλθε τὸ Υπουργικὸ Συμβούλιο, ποὺ διέκοψε τὶς ἐργασίες του σὲς 8.00 μ.μ., γιὰ νὰ λάβουν μέρος μερικά ἀπὸ τὰ μέλη του στὴ σύσκεψη τοῦ Συμβουλίου Εθνικῆς Ασφάλειας. Τὸ Συμβούλιο Εθνικῆς Ασφάλειας, στὸ ὁποῖο συμμετεῖχε καὶ ὁ Πρόεδρος Κορούτογρ, ἀρχισε τὴ συνεδρία του σὲς 10.00 το βράδυ. «Πρωταγωνιστὴς στὴ συνεδρίαση αὐτὴ ἦταν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ντενὶζ Μπαϊκάλ, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὴν πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως ἀναφορικά μετὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς κρίσεως ποὺ εἶχε προκύψει. Ἐπέμεινε ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ρεαλιστικῆς πολιτικῆς. Μεταξὺ ἄλλων ἐπικαλέσθηκε τὸ σύνολο τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων: «Δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ ἂν ἐγίνε πραξικόπημα ἢ ὄχι. Ἄν ἀνατράπηκε ὁ Μακάριος ἢ ὄχι. Κατὰ τὰ ἀναμενόμενα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα θὰ γίνουν ἐκλογές στὴν Κύπρο καὶ ἡ νέα ἐλληνοκυπριακὴ Βουλὴ θὰ κηρύξει τὴν Ἑνωσὴ τῆς Μεγαλονήσου μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Βέβαια, οἱ τουρκικὲς περιοχές, δηλαδὴ οἱ θύλακες, θὰ ἐξαίρεθοῦν...» (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 23). Αὐτὴ καὶ μόνον ἡ φράση ἀποκάλυπτε τὴ λύση στὴν ὁποία ἀπέβλεπε ἡ Χούντα, ὅταν ἐνῆργησε τὸ πραξικόπημα. Ουσιαστικὰ πρόκειται γιὰ διχοτόμηση. Τα σχέδια ὅμως χάλασαν ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ὁ Μακάριος ἔμεινε ζωντανός. Καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ζωντανός διέφυγε στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἀρχισε τὶς συγκεκριμένους καταγγελίες ἀπὸ διεθνή βήματα, ἦταν ἐπόμενο ὅτι κάπου χάλασαν οἱ σχεδιασμοί. Τουλὰχιστον ἐκεῖνοι ποὺ ἔκαμε ἡ Χούντα. Γιατὶ πέρα ἀπὸ τὴ Χούντα, τὰ νήματα κινούσαν ἄλλοι, ποὺ δὲν ἔδιναν λογαριασμό. Ἐδιναν μόνον διαταγὰς καὶ συντόνιζαν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς τὶς ἐπιχειρήσεις μέχρι νὰ εκπληρωθοῦν τὰ δικά τους συμφέροντα.

Ο Ντενὶζ Μπαϊκάλ, συνεχίζοντας τὴν επιχειρηματολογία του, ὅτι δηλαδὴ τὸ πραξικόπημα ἦταν ἡ χρυσὴ ἐνκαιρία γιὰ ἀνοίγματα ὅλων τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν λογαριασμῶν, εἶπε: «Τὸ σημαντικό ὅμως εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἐπίσημα θὰ μᾶς κυκλώσει ἀπὸ τὸν Νότο, θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἐλέγξει τὴν κεντρικὴ καὶ τὴν ἀνατολικὴ Μικρασία, καὶ νὰ δευσιποῖ στὴν ἀνατολικὴ

χρόνου, ο σκοπός των καθίστατο φανερός. Ο Κυπριακός λαός είχε επί μακρόν χρόνον το αίσθημα, ότι η Ελληνική Χούντα ωργάνωσε πραξικόπημα και αυτό το αίσθημα κατέστη έντονότερον κατά την διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων, δε η τρομοκρατική οργάνωσις ΕΟΚΑ Β', κατευθυνόμενη εξ Αθηνών, επανήρχισε τας βιαιοπραγίας. Εγνώριζον από μακρού χρόνου, ότι η παρά-

Μεσόγειο. Τοῦτο εἶναι τὸ ἐπίμαχο σημεῖο. Γιατί τὸ φλέγον ζήτημα στίς Τουρκοελληνικὰς σχέσεις ἀναφέρεται στὸ Αἰγαῖο. Ἐχει σχέση μὲ τὴν ὑφαλοκρηπίδα. Τὸ πρόβλημα προέκυψε ὅταν ἡ Ἑλλάς ἀνακάλυψε πετρέλαιον στὴν περιοχή. Τοῦτο θὰ ἀποτελοῦσε ἀπώλεια τῶν τουρκικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς ὑφαλοκρηπίδας τῆς Ἀνατολίας. Ἴδου ὁ λόγος ποῦ ἐπιβάλλει τὴν ρεαλιστικὴν πολιτικὴν. Τὴν ριζικὴ ἀντιμετώπιση τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων. Τότε, ἐπειδὴ εἴχαμε ἀποφασίσει τὴν τήρηση ἀκρῶς δραστήριας τακτικῆς, εἴχαμε προβλέψει ὅλες τὶς πιθανότητες καὶ εἴχαν ἀντιμετωπισθεῖ ὅλες οἱ στρατιωτικὲς μας δυνατότητες.

Στὴν ἴδια σύσκεψη ποῦ ἐξετάσθηκε ἡ στρατηγικὴ κατάσταση τῆς Τουρκίας εἶχε διευθετηθεῖ καὶ τὸ ἐνδεχόμενο δράσεως στὴν Κύπρο. Τότε εἶχε ἀποφασισθεῖ νὰ δημιουργηθοῦν πραγματικὲς καταστάσεις, οἱ ὁποῖες νὰ δικαιολογοῦν τὴν ἐπέμβαση μόνον κατὰ τὴν ἔκτασι τῆς ἀποδοχῆς των ἀπὸ μέρους τῆς διεθνoῦς κοινῆς γνώμης.

— Ἡ μὴ προσέγγιση τῆς Ἑλλάδος σὲ συνεννόηση —μετὰ ἀπὸ τὶς συζητήσεις τῆς Ὀττάβας καὶ τῶν Βρυξελλῶν— ἡ ἔξοδος τοῦ Τσανταρλή μὲ τὴ συνοδεία τουρκικῶν πολεμικῶν σκαφῶν στίς «ἀμφισβητούμενες» περιοχὰς τοῦ Αἰγαίου, γιὰ ἐρευνες, ἦταν μιά πραγματικὴ κατάσταση. Ἐπὶ μέρος μὲ τὸ χέρι στὴν σκανδάλῃ τουρκικὰ καὶ ἑλληνικὰ πολεμικὰ πλοῖα ἦσαν ἀντιμέτωπα. Ἡ Ἑλλάδα, τότε, μὲ τὴν πίεση τοῦ ΝΑΤΟ δέχτηκε νὰ παρακαθῇ σὲ συνομιλίες στὴν Ὀττάβα καὶ στίς Βρυξέλλες, οἱ ὁποῖες ὅμως δὲν ἀπέδωσαν. Ἄν δὲν μεσολαβοῦσε ἡ παρούσα κρίσις, τὸ ἔναυσμα θὰ ἦταν τὸ Αἰγαῖο. Ἡ Κυβέρνησις Ἐτζεβίτ ἦταν ἀποφασισμένη...» (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 24-26)

Ὁ Τούρκος συγγραφέας Döner Mehmet στο βιβλίο του «Τὰ παιχνίδια τῆς CIA καὶ ὁ τρίτος ἄνθρωπος, Ἐτζεβίτ», σελ. 83, ἀναφέρεται στο πραξικόπημα στὴν Κύπρο καὶ στὴ «διχοτόμηση ποὺ πρότεινε ὁ Σαμψών». Γράφει συγκεκριμένα: «Ἀκριβῶς ἀμέσως μετὰ τὸ αἱματηρὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο, ὁ δολοφόνος Σαμψών πρότεινε στὴν Τουρκία τὴν διχοτόμηση τῆς Μεγαλονήσου καὶ ζήτησε ὅπως μὲ διαπραγματεύσεις, ποὺ θὰ γίνονταν ἀργότερα, ἓνα τμῆμα τῆς Κύπρου νὰ ἀποδοθεῖ στὴν Τουρκία γιὰ νὰ ἐνσωματωθεῖ μὲ αὐτὴν ὑπὸ μορφὴν Νομοῦ (τῆς Τουρκίας), ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπον νὰ προσαρτηθεῖ στὴν Ἑλλάδα. Ἐκ πρώτης ὄψεως τοῦτο ἀποτελοῦσε μιά πρόταση τὴν ὁποία ἡ Τουρκία θὰ μπορούσε νὰ ἀποδεχθεῖ. Ἀλλὰ ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία προσπαθοῦσε νὰ ἀφοπλίσει τὰ 12 Δωδεκάνησα, ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὴν μύτη της, δὲν ἦταν δυνατόν νὰ δεχθεῖ τὴν δημιουργία ἐνὸς «Ἑλληνικοῦ Νομοῦ» σὲ ἔδαφος τὸ ὁποῖο ἀπέχει ἀπὸ μὲν τὴν Ἑλλάδα 280, ἀπὸ δὲ τὴν Τουρκία 40 μίλια καὶ τὴν μετατροπὴ αὐτοῦ σὲ ἀποθήκη πυρομαχικῶν».

Ὁ ἴδιος συγγραφέας μὲ τίτλο «Μήπως πρόκειται γιὰ τὸ σχέδιο Ἀτσεσον;» υποστηρίζει, ὅτι «τὸ σχέδιο Ἀτσεσον, τὸ ὁποῖο τὸ 1964 ἡ Ἑλλάς εἶχε ἀπορρίψει, εἶχε τεθεῖ σὲ ἐφαρμογὴ ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ Στρατὸ σὲ μιά μορφὴ πιὸ ἐκτεταμένη» (σελ. 171-172). Καὶ παρακάτω, ἀναφερόμενος στο ρόλο καὶ στίς ἐπιδιώξεις του Κίσινγκερ, τονίζει: «Στὴν πραγματικότητα πίσω ἀπ' ὅλη τὴν ὑπόθεση, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πράγματα. Ὁ Κίσινγκερ ἦταν Ἑβραῖος καὶ ἔθετε μιά διφυῆ παγκόσμια πολιτικὴ... Ἡ Ἀμερικὴ πρὸ διετίας εἶχε ἀποστείλει στὸ Ἑλληνικὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο ἓνα σχέδιο, ποῦ εἶχε ἐκπονήσει μὲ τὴ συνεργασία τῶν Ἰσραηλινῶν, ἀναφορικὰ μὲ τὸ Κυπριακὸ. Τότε, λόγω τοῦ ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἦταν μιά «οἰκουμένη» χώρα, εἶχε χαρακτηθεῖ ὁ ἄξονας Ἀθηνῶν, Λευκωσίας, Τέλ Ἀβίβ. Ἐνα πρόσωπο μονάχα μπορούσε νὰ ἐμποδίσει τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου αὐτοῦ ποῦ εἶχε καταστρωθεῖ μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ Πενταγώνου καὶ τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν: Ὁ Μακάριος. Π' αὐτὸ εἶχε ἐπιλεγεί ὡς στόχος ὁ παλὰς Μακάριος, τοῦ ὁποῖου εἶχε προβλεφθεῖ ἡ ταχύτερη δυνατὴ ἐξουδετέρωσις, λόγω τῆς οἰκειότητάς του πρὸς τοὺς Ἀραβες. Οἱ πηγὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀντλοῦμε τὸ παραπάνω ἐπισημαίνουν τὸ γεγονός ὅτι μετὰ τὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο, ὁ Ἰσραηλινὸς τύπος κυριολεκτικὰ πανηγύριζε, καὶ τονίζουν, ὅτι ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὁ ἀρχηγὸς τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἑλληνικῆς στρατιωτικῆς χούντας ταξίαρχος Δημήτριος Ἰωαννίδης εἶχε σχέσεις μὲ τὴ μυστικὴ ἀστυνομία τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ὅτι τὶς σχέσεις αὐτὲς κατηύθυνε ὁ Ζάκ Ἀλζαράκι, ποῦ εἶναι Ἑβραϊκῆς καταγωγῆς καὶ γαμβρὸς τοῦ Ἰωαννίδη... Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ Ἰσραηλινοὶ πράκτορες εἶχαν συνάψει στενὲς σχέσεις μὲ τὸν Σαμψών καὶ ἀνασύρθηκε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο στὴν ἐπιφάνεια τὸ σχέδιο Ἀτσεσον, οὕτως ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ἐξαφανιζόταν ὁ Μακάριος, ἀφ' ἑτέρου θὰ δινόταν ἓνα κομμάτι στὴν Τουρκία γιὰ νὰ σωπάσει καὶ μὲ τὸ ὁποῖο νὰ δημιουργοῦσε γι' αὐτὴν ἰσορροπία στὴν Μέση Ἀνατολή. Σὲ μιά στιγμὴ ποῦ ὁ Ἰωαννίδης δὲν μπόρεσε νὰ σκεφτεῖ τὸν τρόπο ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως, οἱ Ἰσραηλινοὶ καὶ Ἀμερικανοὶ πράκτορες ἔφεραν στὴν ἀρχὴ τὸν Σαμψών, ὁ ὁποῖος εἶναι πασίγνωστο πὼς χρηματοδοτεῖτο συνεχῶς ἀπὸ τὸ Ἰσραὴλ καὶ τὸ ὄνομά του ὑπῆρχε στὸν κατάλογο προγραφῶν τῶν Ἀράβων ἀνταρτῶν. Ἴδου πὼς τὸ παιχνίδι χάλασε ἀπὸ

νομος δ'οργάνωσις είχε τὰς ρίζας καὶ ἐτροφοδοτεῖτο ἐξ Ἀθηνῶν. Ἦμην ἐνήμερος, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοί, οἱ ὅποιοι ἐπανδρύνουν καὶ διοικοῦν τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν, ἐστρατολόγουν μέλη διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ὑπεστήριζον αὐτὴν κατὰ διαφόρους τρόπους μέχρι τοῦ σημείου νὰ φθάσῃ ἡ ὀργάνωσις μέχρι τῶν ἀποθηκῶν ὀπλισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς.

δυσὶ σημεία. Ἀπὸ τὴν μίαν ἡ Τουρκία, δίχως νὰ τῆς πεῖ ὁ Σαμφὼν «ἐλάτε νὰ διχοτομήσουμε τὴν Κύπρο» πατοῦσε πόδι στὴν Μεγαλόνησο, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἡ Ἀθήνα εἶχε ἀναστατωθεῖ λόγῳ τῆς ἀνατροπῆς τῆς Χούντας. Ἐὰν ἡ Τουρκία καθυστέρουσε λίγο τὴν ἀπόβασί της, ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἀναγνώριζε τὴν Κυβέρνηση τοῦ Σαμφὼν. **Καὶ ἡ Μεγαλόνησος θὰ διχοτομεῖτο μὲ ἄλλο τρόπο, σ' ἓνα καντονιακὸ ἢ ὁμοσπονδιακὸ σύστημα, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε κατὰ τὴν μορφή ποὺ ἤθελε ἡ Ἀμερικὴ».** (Döner Mehmet: «Τὰ παιχνίδια τῆς CIA καὶ ὁ τρίτος ἄνθρωπος, Ἐτζεβίτ», σελ. 178–180)

Ἐνα ἄλλο στοιχείο ποὺ ἀποδεικνύει τὴν ἀποφασιστικὴτητα τῆς Τουρκίας νὰ ἀναμετρηθεῖ ἐνόπλια με τὴν Ελλάδα, με τὴ δικαιολογία ὅτι ἐπρεπε νὰ ἦταν ἐτοιμὴ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει ὅλα τὰ Ἑλληνοτουρκικὰ προβλήματα, ἦταν καὶ ἡ ἀναγγελία τοῦ τότε Υπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμυνας κ. Χασάν Ισίκ, ὅτι ἡ Τουρκία ἀποφάσισε νὰ συγκροτήσῃ εἰδικὴ στρατιωτικὴ δύναμη «μὴ ὑπαγομένη εἰς τὰς δικαιοδοσίας τοῦ ΝΑΤΟ». Ἐνα ἄρθρο τοῦ Χικμέτ Μπιλ στὴ «Χουρριγέτ», στίς 9 Μαΐου 1974, εἶναι διαφωτιστικὸ τοῦ τρόπου με τὸν ὁποῖο τὸ Κυπριακὸ προβλήθηκε ὡς πρόβλημα ἐθνικῆς σπουδαιότητος γιὰ τὴν Τουρκικὴ κοινὴ γνώμη. (Δες ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

Μετά τὸν Μπαϊκάλ μίλησε στὸ Συμβούλιον Ἐθνικῆς Ασφάλειας τῆς Τουρκίας ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Ετζεβίτ. Ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἦταν περίπου ἡ ἴδια μ' ἐκείνῃ τοῦ Μπαϊκάλ. Τὸ συμπέρασμα ἦταν ὅτι γιὰ γενικότερους λόγους ἐπιβαλλόταν ἡ στρατιωτικὴ ἐπέμβαση στὴν Κύπρο. Σὲ σχετικὴ ἐρώτηση τοῦ Ετζεβίτ, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τριῶν ὁπλῶν ἀπάντησαν ὅτι ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ ἀναλάβουν δράση. Ἡ στρατιωτικὴ ἡγεσία ὁμως ἐπέμενε στὴν πολιτικὴ κάλυψη, στους διεθνεῖς ἀντίκτυπους, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐτοιμότητα τοῦ διοικητικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Τουρκίας, ἀναφορικὰ με ἓνα ἐπικείμενο πόλεμο. «Ὁ Ετζεβίτ υπέβαλε στους στρατηγούς τὴν καυτὴ ἐρώτηση: «Σε πόσες μέρες μπορεῖτε νὰ εἰστε ἐτοιμοί;» Ἡ ἀπάντησις ἦταν πολὺ ἐνθαρρυντικὴ. «Μποροῦμε νὰ ἀρχίσουμε τὴν ἀπόβασιν τὸ Σάββατο τὸ πρωῒ» (Μ.Α. Μπιράντ: «Ἀπόφασις – ἀπόβασιν», σελ. 34). Μετά τὴν ἀπάντησιν τῶν στρατηγῶν, διατυπώθηκε ἡ πρότασις πρὸς τὸ κυβερνητικὸ συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀνέμενε στὸν κάτω ὄροφο τοῦ ἰδίου κτιρίου, τὴ λήξιν τῆς συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ασφάλειας, ὡς ἐξῆς: «... προτείνεται ἡ λήψις ὅλων τῶν σχετικῶν μέτρων καὶ προετοιμασιῶν ποὺ ἀφοροῦν τὴν προάσπισιν τῆς ἀσφαλείας καὶ τῶν ὑψηλῶν συμφερόντων τῆς Τουρκίας...». Αὐτὸ σήμαινε στὴν πράξιν εἰσβολή, χωρὶς ὁμως νὰ τὴν κατονομάζουν. (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ. Γ', σελ. 35, καὶ Μ.Α. Μπιράντ: «Ἀπόφασις – ἀπόβασιν», σελ. 34)

Στις 1.00 μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἀνακοινώθηκε στους Υπουργούς ἡ πρότασις–ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ασφάλειας. Μετά ἀπὸ ἀντιρρήσεις ἀρκετῶν Υπουργῶν, ὁ Ετζεβίτ κατόρθωσε στίς 2.30 π.μ. νὰ ἐξασφαλίσῃ τελικὰ τὴν συγκατάθεσίν του. «Ὁ Ετζεβίτ, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ Κυβερνητικὸ Συμβούλιον, εἶχε πάρει τὴν οριστικὴν τὴν ἀπόφασιν: «θα γινόνταν εἰσβολή». (Μ.Α. Μπιράντ: «Ἀπόφασις – ἀπόβασιν», σελ. 36) Ἡ Παρασκευὴ ἦταν ἡ μέρα τῆς οριστικῆς ἀπόφασις. Ὡς τότε ἐπρεπε νὰ συμπληρωθῶν οἱ προετοιμασίαι. Τὴν ὥρα ποὺ στὴν Τουρκίαν κοιμούνταν ὅλοι βαθιά, μὴ ἐξαιρουμένου οὔτε αὐτοῦ τοῦ Υπουργοῦ Εξωτερικῶν, ὁ Ετζεβίτ ἀνέβαινε στὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον. Στις 3.30 τὸ πρωῒ υπέγραψε τὴν διαταγὴν καὶ τὴν ἔδωσε στους στρατηγούς.

Ὁ ἰσχυρισμὸς, επομένως, ὅτι ὁ Μακάριος με τὴν ομιλίαν τοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ασφαλείας, στίς 19 Ἰουλίου, ἔδωσε προσχήματα στους Τούρκους γιὰ νὰ εἰσβάλουν στὴν νησί, εἶναι ἐξω ἀπὸ τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ὁ Ἀμερικανὸς πρέσβης στὴν Ἀθήναν κ. Χένρυ Τάσκα υποστηρίζει, ὅτι ἡ ΣΙΑ γινώριζε τὴν ἀπόφασιν τῆς Χούντας νὰ ἐνεργήσῃ πραξικόπημα ἐναντίον τοῦ Προέδρου Μακαρίου. Π' αὐτὸ καὶ «οἱ Τούρκοι θα πρέπει νὰ ἦσαν βέβαιοι γιὰ τὸ ἐπερχόμενο πραξικόπημα, γιὰ τὴν οἱ προετοιμασίαι τῆς εἰσβολῆς τῆς 20ῆς Ἰουλίου θα πρέπει νὰ εἶχαν ἀρχίσει πρὶν τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Μακαρίου. Οἱ ἀμερικανικὲς ἐγκαταστάσεις παρακολούθησιν στὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Κύπρον θα πρέπει νὰ εἶχαν ἀντιληφθεῖ τὰς προετοιμασίας. «Ἡ πτώσις τοῦ Μακαρίου πραγματοποιήθηκε στίς 15 Ἰουλίου... μὴ μου πεῖτε, ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ στείλῃ 25.000 στρατιῶτες, αεροπλάνα, πλοία καὶ τανκς μέσα σὲ τρεῖς ἢ τέσσερις μέρες... δεν εἶναι δυνατόν» (Brendan O' Malley – Jan Craig: «Ἡ συνωμοσία τῆς Κύπρου – Προειδοποιήσεις γιὰ τὸ Πραξικόπημα», σελ. 306)

Οἱ ἴδιοι συγγραφεῖς ἐκτιμῶν, ὅτι τὸ πραξικόπημα καὶ ἡ εἰσβολὴ ἦταν μὴ δολοπλοκία τῆς ΣΙΑ, ποὺ παγίδευσε τὴν Χούνταν στὴν προσπάθειά της νὰ ἐξοντώσῃ τὸν Μακάριον: «Ἡ Χούντα θεωροῦσε, ὅτι, ἀν ἐδίωχνε τὸν Μακάριον, οἱ Ἀμερικανοὶ δεν θα ἐπέτρεπαν τουρκικὴ ἐπέμβαση καὶ ὅτι τὴν ιδέα αὐτὴ σχημάτισε στίς ἐπαφῆς της με τὴν CIA. Πιθανόν ἡ CIA νὰ δη-

Εἰς τὰ στρατόπεδα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ διεξήγαγον ἀνοικτὴν προπαγάνδαν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς παρανόμου ὁργανώσεως καὶ μετέτρεψαν τὴν Ἐθνικὴν Φρουρὰν ἀπὸ ὄργανον τοῦ Κράτους εἰς μέσον ἀνατρεπτικόν. Ὅσάκις, κατὰ καιροῦς, παρηπονοῦμην πρὸς τὰς Ἀθήνας περὶ τῆς ἀναρμόστου διαγωγῆς τῶν Ἑλλήνων Ἀξιωματικῶν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, ἡ ἀπάντησις ἦτο, ὅτι, ἐὰν εἶχον συγκεκριμένας ἀποδείξεις, ὅσοι θὰ εὐρίσκοντο ἔνοχοι θὰ ἀνεκαλοῦντο. Ἐξ ὅλης τῆς στάσεώς των, ἐσχημάτισα τὴν ἀλάνθαστον ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ συνήθης ἀπάντησις των ἦτο μία προσποίησις ἀθωότητος. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν στοιχεῖα περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Κυπριακῆς Ἀστυνομίας ἀποδεικνύοντα σαφῶς, ὅτι ἡ ΕΟΚΑ Β' ἦτο ἐν ἐξάρτημα τοῦ καθεστώτος τῶν Ἀθηνῶν.

Χρηματικὰ ποσὰ διετίθεντο ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὁργανώσεως ταύτης καὶ ἐδίδοντο ὡσαύτως εἰς αὐτὴν λεπτομερεῖς ὁδηγίαι ἀναφορικῶς μὲ τὰς ἐνεργείας τῆς. Τότε ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ ἀπευθύνω μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστώτος Στρατηγὸν Γκιζίκη, ζητῶν παρ' αὐτοῦ νὰ δώσῃ διαταγὰς διὰ τὴν κατάπαυσιν τῆς βίας καὶ αἱματοχυσίας ὑπὸ τῆς ΕΟΚΑ Β' καὶ διὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς. Παρεκάλεσα ὡσαύτως τοῦτον νὰ ἀνακαλέσῃ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουρὰν Ἕλληνας ἀξιωματικούς, προσθέτων, ὅτι σκοπός μου ἦτο ἡ μείωσις τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῆς Δυνάμεως ταύτης καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς εἰς ὄργανον τοῦ Κυπριακοῦ Κράτους. Ἀνέμενον ἀπάντησιν. Εἶχον τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ καθεστὼς τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἠνύνοε τὴν μείωσιν τῆς Δυνάμεως ταύτης καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τὴν ἀποχώρησιν τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν.

Ὁ Ἕλλην Πρέσβυς ἐν Κύπρῳ μὲ ἐπεσκέφθη, ἐντολῇ τῆς Κυβερνήσεώς του, διὰ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ, ὅτι ἡ μείωσις εἰς τὴν ἀριθμητικὴν δυνάμιν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἢ ἡ ἀποχώρησις τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν θὰ ἐξησθῇ τὴν ἄμυναν τῆς Κύπρου ἐν περιπτώσει κινδύνου ἐκ Τουρκίας.

μούργησε αὐτὴ τὴν ἐντύπωσιν, ποὺ βέβαια ἦταν λανθασμένη. Ἰσως το ἔκαμε σκόπιμα, γιὰ νὰ διευκολύνει τὸ πραξικόπημα καὶ νὰ διευκολύνει τὴν Τουρκικὴ ἐισβολή. Ἡ CIA πρέπει νὰ πιστεῦε, ὅτι μποροῦσε νὰ ἐπιτύχει μ' ἓνα σιμάρο δυο τρυγόνια. Πρῶτα θὰ ξεφορτωνόταν τὸν Μακάριο, τὸν ὁποῖον δὲν ἐβλεπαν μὲ καλὸ μάτι ἐξαιτίας τῶν σχέσεών του μὲ τὸ Ἀνατολικὸ Μπλοκ. Ὑστερα, μὲ τὸν ἴδιον τρόπο, ἡ Τουρκία θὰ καταλάμβανε μέρος τῆς Κύπρου καὶ ὅ,τι ἀπέμενε θὰ ἐνσωματώνονταν στὴν Ἑλλάδα. Διχοτόμηση. Φινίτο τὸ κυπριακὸ πρόβλημα. Αὐτὸ θὰ σήμαινε τὴν ἐπούλωση μιᾶς πληγῆς τῶν ἐλληνοτουρκικῶν σχέσεων, τὸ ξεφόρτωμα ἐνὸς προβλήματος, ποὺ ἀτελείωτες διαπραγματεύσεις εἶχαν ἀποτύχει νὰ διευθετήσουν στὴν περίοδο 1963–1974» (Brendan O' Malley – Jan Craig: «Ἡ συνωμοσία τῆς Κύπρου – προειδοποιήσεις γιὰ τὸ πραξικόπημα», σελ. 307)

Ὁ Εἰςβίτ, πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς στρατιωτικῆς ἐπιχείρησης, υποστήριξε τὴν ἀποψὴ καὶ στὰ Συμβούλια Ἐθνικῆς Ασφάλειας καὶ στὸ Υπουργικὸ Συμβούλιο, ὅτι ἔπρεπε προηγουμένως νὰ γίνῃ προσφυγὴ σὲ διπλωματικὲς διαβουλεύσεις καὶ κατὰ συνέπεια ἔπρεπε πρῶτα νὰ ἀποταθoῦν στὴν Ἀγγλία, ποὺ ἦταν ἐγγυήτρια δύναμις, γιὰ μιὰ ἀπὸ κοινού ἀπόβασιν στὴν Κύπρον. Πὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν γινόταν λόγος. Επειδὴ ὁργάνωσε τὸ πραξικόπημα, εἶχε ἐκπέσει τοῦ δικαίωματος τῆς ἐγγυήτριας χώρας. Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβέρνησης καὶ ἀρχηγός τοῦ Θεοκρατικοῦ Κόμματος τῆς Ἐθνικῆς Σωτηρίας κ. Ἐρμπακάν ἦταν ὑπέρμαχος τῆς ἀμσης στρατιωτικῆς ἐπέμβασης στὴν Κύπρον καὶ δὲν ἠθέλε προηγούμενες συνεννοήσεις οὔτε μὲ τὴν Ἀγγλία, οὔτε μὲ κανένα ἄλλο. Εἶπε, λοιπὸν, μετὰξὺ ἄλλων, καὶ τα εἰς: «Μὲ τὰς εὐλογίας τοῦ Πανάγαθου Ἀλλάχ, ἔχει ἐμφανισθεῖ μιὰ ἱστορικὴ εὐκαιρία ἐνώπιόν μας. Ἡ ἡμετέρα μετριότης εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἀνεὺ χρονοτριβῆς πρέπει νὰ ἐπέμβουμε στρατιωτικῶς. Μὲ τὴν θέλησιν τοῦ παντοδύναμου Ἀλλάχ θὰ δώσωμεν ἓνα μάθημα στὸ αὐθαδὲς Ἑλληνικὸν Ἔθνος» (Ν. Σαρρή: «Ἡ ἄλλη πλευρά», Τόμ., Γ', σελ. 37).

Ἡ ἀπόφασις, ἐπομένως, γιὰ ἐισβολή ἦταν ἐιλημμένη ἀπὸ τὴν ἰδίαν μέραν τοῦ πραξικοπήματος. Στις μέρες ποὺ μεσολαμβάνουν μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου, ὁ Εἰςβίτ θὰ ἀναλάμβανε μὲ ὅλο τὸ διπλωματικὸ μηχανισμό τῆς Τουρκίας νὰ παροπλίσκει τὶς ὁποιοσδήποτε ἀντιδράσεις γιὰ τὴ στρατιωτικὴ ἐπιχείρησιν ἐναντίον τῆς Κύπρου. Κύριον ἐπιχείρημα τῆς Τουρκικῆς προπαγάνδας ἦταν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις θὰ ἦταν «εἰρηνικὴ» καὶ θὰ στόχευε στὴν «ἀποκατάστασιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως», τὴν ὁποία ἀνέτρεψε ἡ Ἑλλάδα, ποὺ ἦταν ἐγγυήτρια χώρα.

Τούτο ἀπετέλει ἰσχυρισμόν, ὁ ὁποῖος, ἀκόμη καὶ ἂν ἐνεφανίζετο ὡς λογικός, δὲν ἦτο πειστικός, καθ' ὅτι ἐγνώριζον, ὅτι ὀπισθεν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐκρύπτοντο ἄλλα συμφέροντα. Ἀπήντησα, ὅτι, ὅπως ἐξειλίχθησαν τὰ πράγματα, θεωρῶ τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς Τουρκίας μικρότερον παρὰ τὸν κίνδυνον ἐκ μέρους των. Καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ φόβοι μου ἐδικαιώθησαν.

Τὸ Σάββατον, 13 Ἰουλίου, συνεκροτήθη εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Στρατηγοῦ Γκιζίκη, συνδιάσκεψις, ἣ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Εἰς ταύτην παρέστησαν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος ἐν Κύπρῳ, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, διὰ νὰ συζητήσουν τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς μου. Ὡς ἐδηλώθη εἰς σχετικὸν ἀνακοινωθέν, ἐκδοθὲν κατὰ τὸ τέλος τῆς συσκέψεως, ἡ σύσκεψις θὰ ἐπανελαμβάνετο τὴν Δευτέραν, 15 Ἰουλίου. Ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἀνακοινωθέν εἰς δευτέραν σύσκεψιν ἦτο ἀπατηλή. Διότι, ἐνῷ τὴν Δευτέραν ἀνέμενον ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου, ἡ ἀπάντησις ἦλθε καὶ αὕτη ἦτο τὸ πραξικόπημα.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέστρεφον ἀπὸ τὴν θερινήν μου κατοικίαν εἰς Τρόοδος, ὅπου διῆλθον τὸ Σαββατοκυριακὸν καὶ κατὰ τὴν 8ην πρωϊνὴν εὗρισκόμεν εἰς τὸ γραφεῖόν μου εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ὑπεδεχόμεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὑποδοχῆς ὁμάδα παιδιῶν καὶ κορασίδων, μελῶν τῆς Ἑλληνορθοδόξου Νεολαίας τοῦ Καίρου, τὰ ὁποῖα ἦλθον εἰς Κύπρον ὡς φιλοξενούμενά μου ἐπὶ τινας ἡμέρας. Μόλις εἶχον χαιρετίσει αὐτά, ὅτε ἠκούσθησαν οἱ πρῶτοι πυροβολισμοί. Ἐντὸς δευτερολέπτων οἱ πυροβολισμοὶ κατέστησαν συχνότεροι καὶ ἐν μέλος τῆς προεδρικῆς φρουρᾶς μὲ ἐπληροφόρησεν, ὅτι τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα καὶ τάνκς διῆλθον τὸ περιτοίχισμα καὶ εὗρισκοντο ἐντὸς τοῦ προαυλίου τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου, τὸ ὁποῖον ἐσεῖετο ἀπὸ βλήματα ὀλμων. Ἡ κατάστασις κατέστη συντόμως κρίσιμος. Προσεπάθησα νὰ συνδεθῶ τηλεφωνικῶς μὲ τὸ ΡΙΚ διὰ νὰ μεταδώσω εἰδικὴν ἀπὸ ραδιοφώνου ἀνακοίνωσιν, ὅτι τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον ὑφίστατο ἐπίθεσιν, ἀλλ' ἀντελήφθην, ὅτι αἱ τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ ἀπεκόπησαν. Ὁ σφοδρὸς βομβαρδισμὸς ἐμεγάλωνεν ἀκόμη περισσότερον. Πῶς ἐσώθη ἡ ζωὴ μου φαίνεται ὡς θαῦμα τῆς Θείας Προνοίας. Ὅταν, ἀκολούθως, εὗρέθην εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πάφου, ἀπηυθύνθην πρὸς τὸν λαὸν τῆς Κύπρου ἐκ τινος ἐπιτοπίου ραδιοσταθμοῦ, πληροφορησας τοῦτον, ὅτι ζῶ καὶ ὅτι θὰ ἀγωνισθῶ μετ' αὐτοῦ κατὰ τῆς δικτατορίας, τὴν ὁποίαν προσεπάθη νὰ ἐπιβάλῃ τὸ Ἑλληνικὸν καθεστῶς.

Δὲν σκοπῶ νὰ καταναλώσω τὸν χρόνον τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας μὲ τὴν προσωπικὴν μου περιπέτειαν. Ἀπλῶς ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς ἐνόπλου ἐπιθέσεως τὰ τεθωρακισμένα αὐτοκίνητα καὶ τάνκς ἐκινεῖντο πρὸς τὴν Πάφον, ἐνῷ ταυτοχρόνως μικρὸν πολεμικὸν σκάφος τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἤρχισε νὰ βομβαρδίζῃ τὴν Μητρόπολιν Πάφου, ὅπου διέμενον. Ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας, εὗρον φρόνιμον νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Κύπρον, παρὰ νὰ πέσω εἰς χεῖρας τῆς Ἑλληνικῆς Χούντας.

Εἶμαι εὐγνώμων πρὸς τὴν Βρεττανικὴν Κυβέρνησιν, ἣ ὁποία διέθεσεν ἐν ἐλικόπτερον διὰ νὰ με παραλάβῃ ἐκ Πάφου καὶ νὰ με μεταφέρῃ εἰς τὰς Βρεττανικὰς Βάσεις καὶ ἀεροπλάνον διὰ νὰ μεταβῶ ἐκεῖθεν εἰς Μάλταν καὶ Λονδίνον. Εἶμαι, ἐπίσης, εὐγνώμων πρὸς τὸν εἰδικὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ΟΗΕ καὶ τὸν Διοικητὴν τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως ἐν Κύπρῳ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐπέδειξαν διὰ τὴν ἀσφάλειάν μου. Ἡ παρουσία μου εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας κατέστη δυνατὴ χάρις εἰς τὴν παρασχεθεῖσαν πρὸς ἐμὲ βοήθειαν ὑπὸ τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Δρος Βάλντχαϊμ, τῶν ὁποίων τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν κρίσιμον κατάστασιν, ποὺ ἐδημιουργήθη ἐν Κύπρῳ, συγκινεῖ πᾶσαν χορδὴν τῆς καρδίας μου.

Δέν γνωρίζω εισέτι ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς Κυπριακῆς κρίσεως, τῆς προκληθείσης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος. Φοβοῦμαι, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων εἶναι μέγας καὶ ὅτι αἱ ὕλικαὶ καταστροφαὶ εἶναι βαρεῖαι. Ὅτι ὅπωςδήποτε ἀποτελεῖ τὸ ἄμεσον ἐνδιαφέρον μας, ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἶναι ὁ τερματισμὸς τῆς τραγωδίας.

Ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ Λονδίνον, ἐπληροφορήθην τὸ περιεχόμενον ὁμιλίας τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Χούντας εἰς τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη. Ἐξεπλάγην διὰ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον καταβάλλουν προσπάθειάς νὰ ἐξαπατήσουν τὴν διεθνή κοινὴν γνώμην. Χωρὶς ἐρύθημα, ἡ Ἑλληνικὴ Χούντα καταβάλλει προσπάθειάς νὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν κατάστασιν, ἰσχυρίζομένη, ὅτι δέν ἐνέχεται εἰς τὴν ἔνοπλον ἐπίθεσιν καὶ ὅτι αἱ ἐξελίξεις τῶν τελευταίων ὀλίγων ἡμερῶν ἀποτελοῦν ἐσωτερικὸν θέμα τῶν Ἑλληνοκυπρίων.

Δέν πιστεύω, ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀποδέχονται τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος. Τὸ πραξικόπημα δέν συνέβη ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, ὥστε νὰ θεωρητῇ ἐσωτερικὸν ζήτημα τῶν Ἑλληνοκυπρίων. Ἀποτελεῖ καθαρῶς εἰσβολὴν ἔξωθεν, κατὰ κατάφωρον παραβίασιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ κυριαρχίας τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου. Τὸ ἀποκαλούμενον πραξικόπημα ἦτο ἔργον τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, οἱ ὅποιοι στελεχώνουν καὶ διοικοῦν τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν. Πρέπει ἐπίσης νὰ τονίσω τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα (ΕΛΔΥΚ), ἀποτελούμενον ἐξ 950 ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ σταθμεῦον ἐν Κύπρῳ δυνάμει τῆς Συνθήκης Συμμαχίας, διεδραμάτισε πρωταγωνιστικὸν ρόλον εἰς τὴν ἐπιδρομικὴν ταύτην ὑπόθεσιν ἐναντίον τῆς Κύπρου. Ἡ κατάληψις τοῦ ἀεροδρομίου ἔξωθι τῆς πρωτευούσης διεξήχθη ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς ΕΛΔΥΚ, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι πλησίον τοῦ ἀερολιμένος.

Εἶναι ἀρκετὸν νὰ δηλώσω ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου, ὅτι μερικαὶ φωτογραφίαι, ἐμφανιζόμεναι εἰς τὸν διεθνή τύπον, δεικνύουν τεθωρακισμένα καὶ τάνκς, ἀνήκοντα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀπόσπασμα, τὸ εὑρισκόμενον εἰς Κύπρον. Ἐξ ἄλλου οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν, διηύθυνον τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτάς. Αὐτοὶ ἐστρατολόγησαν πολλὰ μέλη τῆς τρομοκρατικῆς ὀργανώσεως ΕΟΚΑ Β', τὴν ὁποίαν ἐξώπλισαν μὲ ὅπλα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς.

Ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν, δέν ἦσαν ἀναμεμιγμένοι, πῶς δικαιολογεῖται τὸ γεγονός, ὅτι μεταξὺ τῶν θυμάτων εἰς τὰς μάχας περιλαμβάνοντο Ἕλληνες ἀξιωματικοί, τῶν ὁποίων τὰ λείψανα μετεφέρθησαν εἰς Ἑλλάδα, διὰ νὰ ταφοῦν ἐκεῖ; Ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοί δέν διεξήγαγον τὸ πραξικόπημα, πῶς δικαιολογεῖται τὸ γεγονός τῶν νυκτερινῶν πτήσεων Ἑλληνικῶν ἀεροπλάνων, μεταφερόντων εἰς Κύπρον προσωπικὸν μὲ πολιτικὰς ἐνδυναμίας καὶ ἀγόντων πίσω εἰς Ἑλλάδα νεκροὺς καὶ τραυματίας; Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὸ πραξικόπημα ὠργανώθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Χούντας καὶ διεξήχθη ὑπὸ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς καὶ ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς Ἑλληνικῆς Δυνάμεως, ἡ ὁποία σταθμεύει εἰς Κύπρον, καὶ ὡς τοιοῦτο μετεδόθη ὑπὸ τοῦ τύπου εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον.

Τὸ πραξικόπημα ἐστοίχισε πολλὴν αἵματοχυσίαν καὶ ἀπῆρσε πολλὰς ζωάς. Ἀντιμετωπίσθη δι' ἀποφασιστικῆς ἀντιστάσεως τῶν νομίμων δυνάμεων ἀσφαλείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου. Δέν δύναμαι μετὰ βεβαιότητος νὰ εἶπω, ὅτι ἡ ἀντίστασις καὶ ἡ ἀντίδρασις τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου ἐναντίον τῶν συνωμοτῶν θά τερματισθῇ μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων του. Ὁ Κυπριακὸς λαὸς οὐδέποτε θά ὑποκύψῃ εἰς τὴν δικτατορίαν, παρ' ὅλον ὅτι πρὸς στιγμὴν ἡ κτηνώδης βία τῶν τεθωρακισμένων καὶ τῶν τάνκς δυνατόν νὰ ἐπικρατήσῃ.

Μετά τὸ πραξικόπημα οἱ πράκτορες τοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστώτος ἐν Κύπρῳ διώρισαν ἓνα καλῶς γνωστὸν κακοῦργον, τὸν Νίκον Σαμπῶν, ὡς Πρόεδρον, ὁ ὁποῖος ἀκολούθως διώρισεν ὡς ὑπουργοὺς γνωστὰ στελέχη καὶ ὑποστηρικτὰς τῆς τρομοκρατικῆς ὁργανώσεως ΕΟΚΑ Β'.

Δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὁ,τι συνέβη ἐν Κύπρῳ εἶναι μία ἐπανάστασις καὶ ὅτι μία κυβερνησις ἐγκαθιδρύθη ἐπαναστατικῶς δικαίῳ. Αὕτῃ δὲν εἶναι ἡ περίπτωσις. Δὲν ἐγένεν ἐπανάστασις εἰς Κύπρον, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐσωτερικὴ ὑπόθεσις. Ἦτο μία εἰσβολή, ἡ ὁποία παρεβίασε τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν κυριαρχίαν τῆς Δημοκρατίας. Καὶ ἡ εἰσβολή συνεχίζεται ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν Ἑλληνες ἀξιωματικοὶ εἰς Κύπρον. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς εἰσβολῆς θὰ εἶναι καταλυτικὰ διὰ τὴν Κύπρον, ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ ἐπ' ἀνόδου εἰς τὴν συνταγματικὴν ὁμαλότητα καὶ ἐὰν αἱ δημοκρατικαὶ ἐλευθερίαι δὲν ἀποκατασταθοῦν.

Διὰ νὰ παραπλανήσῃ τὴν διεθνή κοινὴν γνώμην, τὸ στρατιωτικὸν καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοίνωσε χθὲς τὴν σταδιακὴν ἀντικατάστασιν τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς. Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ἀντικατάστασις τῶν, ἀλλ' ἡ ἀποχώρησις τῶν. Ἡ χειρονομία τῆς ἀνακλήσεως ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς παραδοχῆς, ὅτι οἱ Ἑλληνες ἀξιωματικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες τώρα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν, ἦσαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι διεξήγαγον τὸ πραξικόπημα. Αὐτοὶ οἱ ἀξιωματικοί, ὅπωςδὴποτε, δὲν ἐνήργησαν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ἀλλὰ κατόπιν ὁδηγίων ἐξ Ἀθηνῶν. Οὕτω ἡ Ἐθνικὴ Φρουρά θὰ παραμείνῃ πάντοτε ἐν ὄργανον εἰς χεῖρας τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἀντιλαμβάνονται αὐτὸ τὸ παιχνίδι.

Δυνατὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι ἦτο ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία προσεκάλεσε τοὺς Ἑλλήνας ἀξιωματικούς διὰ νὰ ἐπανδρώσουν τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν. Λυποῦμαι νὰ εἶπω, ὅτι ἦτο σφάλμα μου νὰ δώσω εἰς αὐτοὺς τόσῃν ἐμπιστοσύνην. Κατεχράσθησαν αὐτὴν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀντὶ νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς νήσου, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κατέστησαν ἐπιδρομεῖς.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ εἶπω, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος ἐν Ἑλλάδι ἔναντι τῆς Κύπρου καὶ ἰδιαίτερος ἔναντι τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου ὑπῆρξεν ἀνελικρινής. Ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω, ὅτι ἦτο διπλοπρόσωπος πολιτικὴ.

Ἐπὶ τινα χρόνον διεξήγοντο συνομιλίας μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τούρκων τῆς Κύπρου πρὸς ἐξεύρεσιν εἰρηνικῆς λύσεως τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἀπασχόλησε τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας καὶ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ δύο συνταγματολόγοι ἐξ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας παρηκολούθουν τὰς συνομιλίας. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἐπανελημμένως, δις τοῦ ἔτους, ἀνανέωσε τὴν θητείαν τῆς εἰρηνευτικῆς δυνάμεως ἐν Κύπρῳ, ἐκφράζον ἐκάστην φορὰν τὴν ἐλπίδα διὰ μίαν σύντομον λύσιν τοῦ προβλήματος.

Δὲν δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε πρόοδος τῶν συνομιλιῶν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ. Ἀλλὰ πῶς ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ πρόοδος εἰς τὰς συνομιλίας, ὅταν ἡ πολιτικὴ περὶ Κύπρου τοῦ καθεστώτος τῶν Ἀθηνῶν ἦτο διπλοπρόσωπος; Εἶχε συμφωνηθῇ ὑφ' ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ὅτι αἱ συνομιλίας διεξήγοντο μετὰ βάσιν τὴν ἀνεξαρτησίαν. Τὸ καθεστὼς τῶν Ἀθηνῶν ἐπίσης συνεφώνησεν εἰς αὐτὸ καὶ πολλάκις ὁ Ἕλληνας Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ θέματος ἦτο σαφής. Ἐὰν οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, πῶς τὸ στρατιωτικὸν καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος ἵδρυσεν καὶ ὑπεστήριξε τὴν τρομοκρατικὴν ὁργάνωσιν τῆς ΕΟΚΑ Β', τῆς ὁποίας σκοπὸς ἐδηλώθη, ὅτι ἦτο ἡ ἑνωσις τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀπεκάλουν ἑαυτοὺς «Ἑνωτικούς»;

Ἐντὸς τῶν στρατοπέδων τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ συνεχῶς μὲ κατηγοροῦν, ὅτι ἂν καὶ ἡ ἔνωση ἦτο ἐφικτή, ἡ πραγματοποίησίς της ὑπενομεύετο ὑπ' ἐμοῦ. Ὅταν τοὺς ὑπενθυμίζετο, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶχε καταστήσει τὴν θέσιν της καθαρὰν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὅτι αὕτη ὑπεστήριζε τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἡ ἀπάντησις τῶν ἦτο, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δίδεται προσοχὴ εἰς τοὺς λόγους τῶν διπλωματῶν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, πῶς ἦτο δυνατόν διὰ τὰς συνομιλίας νὰ καταλήξουν εἰς θετικὸν ἀποτέλεσμα; Ἡ διπλοπρόσωπος πολιτικὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστώτος ἦτο ἐν τῶν βασικῶν ἐμποδίων εἰς τὴν πρόοδον τῶν συνομιλιῶν.

Ὑπὸ τὰς περιστάσεις, αἵτινες ἔχουν δημιουργηθῇ εἰς Κύπρον, δὲν δύναμαι νὰ προῖδω τὴν προοπτικὴν συνομιλιῶν. Θὰ ἔλεγον μᾶλλον, ὅτι οὐδεμία τοιαύτη προοπτικὴ ὑπάρχει. Συμφωνία, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ κατέληγον αἱ συνομιλίες, θὰ ἐστρεφετο ἀξίας, διότι δὲν ὑπάρχει ἐκλελεγμένη ἡγεσία νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος. Τὸ πραξικόπημα τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος τῆς Ἑλλάδος συνιστᾷ ἀνάσχεσιν τῆς προόδου τῶν συνομιλιῶν πρὸς λύσιν. Ἐπὶ πλέον, θὰ εἶναι μία συνεχὴς πηγὴ ἀνωμαλίας εἰς Κύπρον, αἱ συνέπειαι τῆς ὁποίας θὰ εἶναι βαρεῖαι καὶ θὰ ἔχουν προεκτάσεις, ἐὰν ἡ κατάστασις ἐπιτραπῇ νὰ συνεχισθῇ ἔστω ἐπὶ βραχὺ διάστημα.

Ποιῶ ἔκκλησιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας νὰ πράξουν ὅ,τι δύνανται διὰ νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὴν ἀνώμαλον κατάστασιν, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη διὰ τοῦ πραξικοπήματος τῶν Ἀθηνῶν. Καλῶ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅλους τοὺς τρόπους καὶ τὰ εἰς τὴν διάθεσίν του μέσα, ὥστε ἡ συνταγματικὴ τάξις ἐν Κύπρῳ καὶ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου νὰ ἀποκατασταθοῦν ἄνευ καθυστερήσεως.

Καθὼς ἔχω ἤδη δηλώσει, τὰ γεγονότα εἰς Κύπρον δὲν ἀποτελοῦν ἐσωτερικὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου. Οἱ Τοῦρκοι τῆς Κύπρου ἐπηρεάζονται ἐπίσης. Τὸ πραξικόπημα τῆς Ἑλληνικῆς Χούντας εἶναι μία εἰσβολὴ καὶ ἐκ τῶν συνεπειῶν της θὰ ὑποφέρῃ ὅλος ὁ λαὸς τῆς Κύπρου, ἀμφοτέρω Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι. Τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη ἔχουν μίαν εἰρηνευτικὴν δύναμιν σταθμεύουσαν εἰς Κύπρον. Δὲν εἶναι δυνατόν ὁ ρόλος αὐτῆς τῆς εἰρηνευτικῆς δυνάμεως νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὸς ὑπὸ συνθήκας στρατιωτικοῦ πραξικοπήματος. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας πρέπει νὰ καλέσῃ τὸ στρατιωτικὸν καθεστὺς τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀνακαλέσῃ ἐκ Κύπρου τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς, τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν, καὶ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν εἰσβολὴν αὐτοῦ εἰς Κύπρον.²

2. Μετὰ τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο μίλησε ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στα Ηνωμένα Έθνη κ. Κωνσταντίνος Παναγιωτάκος κατά τρόπο αήθη και προσβλητικό για τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, γι' αυτό και αργότερα τιμωρήθηκε για την ομιλία του αυτή από τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Δημήτριο Μπίτσιο με διετή διαθεσιμότητα. (Περισσότερα δες «Δήλωση του Προέδρου Μακαρίου στο αεροδρόμιο «Heathrow» του Λονδίνου, σημ. 1, 18 Ιουλίου 1974). Η ομιλία του κ. Παναγιωτάκου βρίσκεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας μίλησαν επίσης ο Αντιπρόσωπος της Τουρκίας κ. Οσμάν Ολτσάν, ο Σοβιετικός αντιπρόσωπος κ. Σαφροντσούλ, ο Κινέζος εκπρόσωπος, ο εκπρόσωπος των ΗΠΑ κ. Σκάλι, ο Βρετανός εκπρόσωπος κ. Ρίτσαρντς, ο εκπρόσωπος της Αυστραλίας σερ Λώρενς Μακ Ιντάιρ, ο εκπρόσωπος της Αυστρίας κ. Πάνκοβιτς, ο εκπρόσωπος της Ρουμανίας κ. Ντούμας, ο εκπρόσωπος της Γιουγκοσλαβίας και ο εκπρόσωπος της Ινδίας. Όλοι οι ομιλητές κατέληγαν στο συμπέρασμα, ότι το πραξικόπημα σχεδίασε και εκτέλεσε η Ελληνική Χούντα. Η Αθήνα αποδοκιμαζόταν σκληρά. Η Σοβιετική Ένωση έδειξε την πιο σκληρή αντίδραση: «Η Χούντα άπλωσε το χέρι της και στην Κύπρο». Επίσης, ο Σοβιετική Ένωση θεωρούσε, ότι υπήρχε συνωμοσία του ΝΑΤΟ πίσω από όλα αυτά και κατηγορήσε τους ιμπεριαλιστές για ανάμειξη στις εσωτερικές υποθέσεις μιας αδέσμευτης χώρας. Και τα υπόλοιπα μέλη ζήτησαν με τις ομιλίες τους από το Συμβούλιο Ασφαλείας να προστατεύσει την ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου.

Πιστεύω, ότι με όσα έξέθεσα ενώπιόν σας, σās έδωσα μίαν εικόνα τής καταστάσεως. Δέν έχω άμφιβολίαν, ότι μία κατάλληλος άπόφασις του Συμβουλίου Άσφαλείας θα θέση τέρμα εις τήν εισβολήν και θα άποκαταστήση τήν παραβιασθείσαν άνεξαρτησίαν τής Κύπρου και τά δημοκρατικά δικαιώματα του λαού τής Κύπρου».

Ο αντιπρόσωπος της Τουρκίας κ. Ολτσάυ υποστήριξε, ότι η Χούντα παραβίασε τη συνταγματική τάξη με το πραξικόπημα στην Κύπρο. Δήλωσε πως η ενέργεια αυτή ήταν αντίθετη με τις συνθήκες και τις διεθνείς συμφωνίες. Υποστήριξε, ότι πρέπει αμέσως να απομακρυνθούν οι Έλληνες αξιωματικοί και τα Ελληνικά στρατεύματα, χωρίς να αποκαλύψει τις τουρκικές προθέσεις.

Ο εκπρόσωπος των ΗΠΑ κ. Σκάλι απέφυγε να αναφερθεί στα γεγονότα που συνέβησαν στην Κύπρο και επικεντρώθηκε σε κείνα που έπρεπε ν' αποφευχθούν. Ήταν φανερόν, ότι οι ΗΠΑ τηρούσαν στάση επιφυλακτική. Είναι χαρακτηριστική η πρώτη δήλωση του εκπροσώπου της Ουάσιγκτων κ. Άντερσον για το πραξικόπημα: «Πρόκειται περί εσωτερικής υποθέσεως της Κύπρου». Ο ίδιος στη συνέχεια αποκάλυψε, ότι ο Κίσινγκερ έστειλε μήνυμα στον Ετζεβίτ με το οποίο τον διαβεβαίωσε, ότι δεν πρόκειται να σημειωθεί αλλαγή στο συνταγματικό καθεστώς της Κύπρου, ότι η Αμερική επιθυμεί να διαφυλαχθεί η άνεξαρτησία και η κυριαρχία του νησιού και αντιτίθεται σε κάθε κίνηση, η οποία θα μπορούσε να ανατρέψει αυτή την τάξη πραγμάτων. Είναι γνωστό, εξάλλου, ότι ο Κίσινγκερ, αντίθετα με τις άλλες χώρες, δεν αναφερόταν καθόλου στην Κυβέρνηση Μακαρίου και ανέμενε τη σταθεροποίηση του Σάμιρών για να προχωρήσει στην αναγνώριση της «κυβέρνησής» του.

Κατάλογος των Ελληνοκυπρίων αγνοουμένων

1493 missing

A/A	ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ
1	Αβαρατζή Μιχάλης	Πέτρος	Αργάκι Μόρφου
15.7.49	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
2	Αβραάμ (Μιχαήλ)
Αρέστης	Αβράμης	Γαληνή
1890	Πολίτης	/	Φυλακές Λεύκας
6.9 - 2.10.74
3	Αβραάμ Αρετή	Ηλίας	Μια Μηλιά
1900	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
14.8.74
4	Αβραάμ Λευτέρης	Γεώργιος	Λειβάδια
Λάρνακας
21.12.53	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Τραχωνίου-Μιας
Μηλιάς
14.8.74
5	Αβραάμ Λοίζος	Χρίστος	Κώμα του Γιαλού
16.1.51	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή
Πέλλα Πάις-
Συγχαρίου
23.7.74
6	Αγαθοκλέους Ανδρέας	Νικόλας	Λευκωσία
18.3.52	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
7	Αγαθοκλέους Ηράκλης	Χριστοφής	Άγιος Τύχωνας
Λεμεσού
31.10.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμού
15.8.74
8	Αγαθοκλέους Χριστάκης	Κώστας	Γερμασόγεια
10.6.55	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάις-Δικώμοι
23.7.74
9	Αγαπίου Νίκος	Κωνσταντής	Λυθροδόνας
30.12.45	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Κορνόκηπος
14.8.74
10	Αγγελή Αγαθάγγελος	Χρίστος	Λευκωσία
23.7.54	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
11	Αγλαντζιώτης
Παναγιώτης	Μιχαήλ	Κυθρέα
21.9.59	Πολίτης	/	Βώνη
17.8.74
12	Αγρότης Κυριάκος	Χριστοφής	Αγρός
5.9.18	Πολίτης	/	Οδός Ερμού
Λευκωσίας
25.7.74
13	Αδαμίδης Αργύρης	Γεώργιος	Αστρομερίτης
12.5.42	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου
14.8.74
14	Αδάμου (Γιαούμη)
Ανδρέας	Αδάμος	Παραλίμνι
1931	Πολίτης	/	Περιοχή
Αμμοχώστου-
Δερύνειας
23.8.74
15	Αδάμου (Λάμπρου)
Πιερής	Αδάμος	Δερύνεια
11.9.36	Πολίτης	/	Γιαλούσα
19.8.74
17	Αδάμου Αδάμος	Παναγής	Ξυλοτύμπου
15.10.45	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Τραχωνίου-Μιας
Μηλιάς
14.8.74
16	Αδάμου Αδάμος	Κυριάκος	Σωτήρα
Αμμοχώστου
20.7.55	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
18	Αδάμου Βρυωνής	Πιερής	Αμμόχωστος
21.7.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Αμμόχωστος
19.8.74

19	Αδάμου Λούκας	Γεώργιος	Λευκωσία
18.10.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Ομορφίτα Λευκωσίας
23.7.74
20	Αδάμου Παναγιώτης	Κώστας	Τύμπου
5.5.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή "ΟΧΙ"
'Ασπρης Μούττης
21.7.74
21	Αθανάση (Ψυλλής)
Κώστας	Αθανάσης	Λάπηθος
15.10.1904	Πολίτης	/	Λάπηθος
30.7.74
22	Αθανασίου Αθανάσιος	Γεώργιος	Λεμεσός
2.1.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
23	Αθανασίου Γεώργιος	Σταυρής	Σωτήρα
Αμμοχώστου
3.7.51	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
17.8.74
24	Αθανασίου Κώστας	Αθανάσης	Αγλαντζιά
20.3.49	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
25	Αθανασόπουλος
Δημήτριος	Μηνάς	Καστανέα
Καρδίτσας
ΕΛΛΑΔΑ
18.12.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
26	Ακαθιώτη Πέτρος	Μιχαήλ	Τρυπημένη
1886	Πολίτης	/	Τρυπημένη
15.8.74
27	Ακρίτα (Τσιρίπιλλου)
Σοφία	Παναγιώτης	Ζώδια
1894	Πολίτης	/	Κάτω Ζώδια
28.8.74
28	Ακρίτας (Τσιρίπιλλος)
Γεώργιος	Κυριάκος	Ζώδια
1889	Πολίτης	/	Κάτω Ζώδια
28.8.74
29	Αλάθκιαστος Ανδρέας	Νικόλαος	Θέρμια
28.10.40	Πολίτης	/	Άγιος Επίκτητος
3.8.74
30	Αλεξάνδρου Ανδρέας	Σάββας	Στύλλοι
Αμμοχώστου
7.1.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-
Συγχαρίου
22.7.74
31	Αλεξάνδρου Ελένη	Χ" Θωμάς	Σύσκληπος 1904	Πολίτης	/	Σύσκληπος
2.8.74
32	Αλεξάνδρου Νίκος	Αριστοτέλης	Λάρνακα
23.3.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος
Τύμπου - Λευκωσίας
14.8.74
33	Αλλαγιώτης Γεώργιος	Στυλιανός	Κυπερούντα
8.8.46	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Λάπηθος
6.8.74
34	Αμερικάνου Χρίστος	Γεώργιος	Άγιος Επίκτητος
25.12.50	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Γλυκιώτισσα
Κερύνειας
20.7.74
35	Αναλυτής Γεώργιος	Βασίλειος	Αλεξάνδρεια
Αίγυπτος
5.9.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
36	Ανάμηση Δημήτριος	Γεώργιος	Τρίκωμο
13.3.44	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή
Άσπρης Μούττης-
Δικώμου
22.7.74
37	Αναστασιάδου
Φλουρέντζα	Γεώργιος	Δαυλός
1890	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
14.8.74
38)	Αναστασίου (Τελεβάντος)
Άγγελος	Αναστάσης	Κερύνεια
9.3.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Καζάφани
22.7.74

39	Αναστασίου Ζήνων	Ανδρέας	Λεμεσός
16.11.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
40	Αναστασίου Κούλα	Ανδρέας	Αμμόχωστος
1962	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
41	Αναστασίου Μιχαλάκης	Ανδρέας	Αμμόχωστος
8.12.52	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή
Λαπήθου -Καραβά
6.8.74
42	Αναστασίου Χριστοφής	Παναγιώτης	Σωτήρα
Αμμοχώστου
20.9.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Γλυκιάτσια
Κερύνειας
20.7.74
43	Ανδρέα (Μαγιάς)
Παναγιώτης	Ανδρέας	Κυθρέα
1.2.54	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Κυθρέα
15.8.74
44	Ανδρέα (Παντελή)
Αντώνιος	Ανδρέας	Σωτήρα
Αμμοχώστου
1.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
45	Ανδρέου Άγγελος	Βαρβάρης	Μαραθόβουνος
29.7.50	Στρατιωτικός	331 Τ.Ε.	Μουσουλίτα
14.8.74
46	Ανδρέου (Γεωργίου)
Χριστάκης	Ανδρέας	Κάρμι
4.4.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Καζάφани
22.7.74
47	Ανδρέου (Καράντωνας)
Παναγιώτης	Ανδρέας	Άγιος
Αμβρόσιος
9.7.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πύργος του
Παυλίδη"
Αγίου Ιλαρίωνα
21.7.74
48	Ανδρέου (Καραολή)
Πανίκος	Ανδρέας	Λυθροδόνας
3.9.56	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Περιοχή Καμπυλής
20.7.74
49	Ανδρέου (Κόκκα)
Κώστας	Ανδρέας	Ορούντα
26.12.53	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή "Βουνάρι"
Τράχωνα Λευκωσία
22.7.74
50	Ανδρέου (Κουρέα)
Αντωνάκης	Ανδρέας	Καμπί Φαρμακά
30.5.49	Πολίτης	/	Καραβάς
24.7.74
51	Ανδρέου (Πεγιάτη)
Γιαννάκης	Ανδρέας	Στρομπί
6.1.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Αλωνάγρας
Πενταδακτύλου
22.7.74
52	Ανδρέου (Πόρτη)
Ευάγγελος	Ανδρέας	Μια Μηλιά
3.10.51	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καιμακλίου 15.8.74
53	Ανδρέου (Ρωσσιδής)
Κώστας	Ανδρέας	Ακάκι 20.7.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
54	Ανδρέου (Σπύρου)
Σωτήρης	Ανδρέας	Καραβάς
10.5.42	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
2 - 3.8.74
55	Ανδρέου Ανδρέας	Νικόλαος	Στύλλοι
Αμμοχώστου
13.3.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή
Δικώμου-Αγύρτας
21.7.74
56	Ανδρέου Αριστοφάνης	Σάββας	Κοντεμένος
14.9.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
Κερύνειας
22.7.74
57	Ανδρέου Ειρήνη	Αντώνης	Νέο Χωρίο
Κυθρέας
8.1.35	Πολίτης	/	Νέο Χωρίο Κυθρέας
16 - 25.8.74

58	Ανδρέου Σωτήρα	Κυριάκος	Μαραθόβουνος
1940	Πολίτης	/	Περιοχή
Κάτω Δερύνειας
21.8.74
59	Ανδρέου Τάσος	Ανδρέας	Αμμόχωστος
1959	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
60	Ανδρέου Χριστάκης	Ανδρέας	Αμμόχωστος
1965	Πολίτης	/	Περιοχή
Κάτω Δερύνειας
21.8.74
61	Ανδριτσόπουλος
Ελευθέριος	Ιωάννης	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
3.1.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
62	Ανεμάς Δημήτριος	Ιωάννης	Καρδίτσα
ΕΛΛΑΔΑ
21.10.51	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
63	Ανθής Ελευθέριος	Άγγελος	Κέρκυρα
ΕΛΛΑΔΑ
4.4.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
64	Αντζουλή (Ανδρονίκου)
Ανδρέας	Αντζουλής	Παλαίκυθρο
15.10.17	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
65	Αντζουλής Γιακουμής	Ανδρέας	Παλαίκυθρο
15.4.52	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
66	Αντωνα Χριστάκης	Βάσος	Λάρνακα
15.1.53	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος
Παλαϊκύθρου -
Πυροίου-
Τύμπου
14.8.74
67	Αντώνη Αντώνης	Αγγελής	Βισαδά
1906	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
68	Αντώνη Θεοφάνης	Αντώνης	Τραχώνι
6.1.1903	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
15.8.74
69	Αντώνη Παναγιώτα	Δημήτρης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1910	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
15.8.74
70	Αντωνιάδης Ανδρέας	Χρυσάνθος	Καϊμακλί
4.10.50	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Άσσια
Τέλος Αυγούστου
1974
71	Αντωνιάδης Γεώργιος	Θεόδωρος	Αρμίνου
18.11.56	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
72	Αντωνιάδης Σάββας	Χρυσάνθος	Γιόλου
26.8.51	Στρατιωτικός	187 Μ.Π.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
17.8.74
73	Αντωνίου Χρυσή	Γιαννακός	Λευκόνοικο
1921	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
23.8.74
74	Αντωνίου (Γιαννακού)
Παναγιώτα	/	Λευκόνοικο
1886	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
23.8.74
75	Αντωνίου (Δερβής)
Χαράλαμπος	Αντώνης	Γερακιές
6.9.51	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο	Βώνη
15.8.74
76	Αντωνίου (Κουταλίστρα)
Χρήστος	Αντώνιος	Μόρφου
1918	Πολίτης	/	Μόρφου
16.8.74
77	Αντωνίου (Λίγγης)
Νικόλαος	Αντώνης	Άχνα
15.4.34	Πολίτης	/	Άχνα
11.10.74

78	Αντωνίου (Μιχαήλ)
Ανδρέας	Αντώνης	Τρούλλοι
18.9.56	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
79	Αντωνίου (Τσακιστού)
Ευτέρπη	Γεώργιος	Αμμόχωστος
1896	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
14.8.74
80	Αντωνίου
(Φραγκεσκίδου)
Αφροδίτη	Γιασουμής	Κυθρέα
11.6.1902	Πολίτης	/	Κυθρέα
22.8.74
81	Αντωνίου Ανδρέας	Κωνσταντίνος	Παλίσσα
21.7.50	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Παλαϊκύθρο
14.8.74
82	Αντωνίου Αντωνάκης	Γιαννής	Στρογγυλός
14.11.54	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
83	Αντωνίου Αντώνης	Μιχαήλ	Κελλάκι
18.1.15	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
84	Αντωνίου Αντώνιος	Χριστόδουλος	Πελένδρι
29.5.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
85	Αντωνίου Απόστολος	Αντώνιος	Τρεμετουσιά
1907	Πολίτης	/	Τύμπου
15.8.74
86	Αντωνίου Νίκας	Χαράλαμπος	Αμμόχωστος
27.4.49	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
21.8.74
87	Αντωνίου Στέλιος	Ανδρέας	Κυπερούντα
14.10.55	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Δρόμος
Παλαϊκύθρου-
Αμμοχώστου
14.8.74
88	Αντωνίου Χριστόδουλος	Γεώργιος	Λευκωσία
28.10.55	Στρατιωτικός	Ναυτική
Διοίκηση
Κερύνειας	Κερύνεια
22.7.74
89	Αποστολίδης Ανδρέας	Χρίστος	Νέο Χωρίο
Κυθρέας
25.12.29	Πολίτης	/	Νέο Χωρίο Κυθρέας
16 - 25.8.74
90	Αποστολίδης Μιχαήλ	Κυριάκος	Κυθρέα
17.9.28	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
91	Αποστολίδης Σάββας	Γεώργιος	Νέο Χωρίο
Κυθρέας
13.6.55	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
92	Αποστόλου (Χ" Νικόλα)
Ανδρέας	Απόστολος	Λυθροδόντας
4.1.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
93	Αποστόλου Ανδρέας	Χριστόφορος	Λειβάδια
Λάρνακας
18.12.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Παλαϊκύθρου -
Βώνης
14.8.74
94	Αποστόλου Αντώνιος	Χριστοφής	Λειβάδια
Λάρνακας
17.1.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
95	Αποστόλου Παρασκευάς	Ελευθέριος	Λειβάδια
Λάρνακας
26.7.49	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Μόρας - Τύμπου
14.8.74
96	Αποστόλου Χρυσταλλού	Θεράπων	Έξω Μετόχι
1904	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74

97	Αργυρού (Ιωάννου)
Ανδρέας	Αργυρός	Πολύτυπος
2.6.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Γεωργίου -
Γλυκιάτισσας
22.7.74
98	Αργυρού Αντώνης	Χάρης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
14.10.25	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
99	Αργυρού Γεώργιος	Ανδρέας	Αγ. Σέργιος
Αμμοχώστου
25.3.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή
Άσπρης Μούπτης-
Δικώμου
22.7.74
100	Αρέστη Παναγιώτης	Γεώργιος	Αμμόχωστος
1.6.58	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
15.8.74
101	Αριστείδου Γεώργιος	Μενέλαος	Κελλάκι
28.4.52	Στρατιωτικός	120 Α.Β.Ο.	Βώνη
15.8.74
102	Αριστοδήμου Ιωάννης	Σάββας	Δρύμου
2.10.56	Στρατιωτικός	120 Α.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
22.7.74
103	Αριστοδήμου Κυριάκος	Γεώργιος	Στρόβολος
31.1.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
104	Αριστοτέλους
(Χριστουδουλίδης)
Ανδρέας	Αριστοτέλης	Κάμπος
Τσακκίστρας
29.7.51	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
105	Αρτέμη Χαράλαμπος	Αρτέμης	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
20.11.1900	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
14.8.74
107	Αρτεμίου Ανδρέας	Πέτρος	Βατυλή
18.11.56	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
Πέλλα-Παίς
23.7.74
106	Αρτεμίου Ανδρέας	Ηρόδοτος	Στρόβολος
26.8.55	Στρατιωτικός	231 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Παύλου
Κερύνειας
28.7.74
108	Αρτυματάς Κωστάκης	Αντώνιος	Παραλίμνι
11.6.54	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή
Άσπρης Μούπτης-
Συγχαρίου
22.7.74
109	Ασιήγκαλη
Κωνσταντίνος	Ιωάννης	Καιμακλί
8.8.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Νέου Χωρίου
Κυθρέας
14.8.74
110	Άσπρης Αντώνιος	Κώστας	Λυθροδόνας
8.4.44	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
111	Άσπρης Παναγιώτης	Πέτρος	Καλοψίδα
15.2.39	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
112	Άσπρου Αναστασία	Θεοδόσης	Επτακώμη
1910	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
26.8.74

113	Ασσιώτης Κώστας	Χαράλαμπος	Άσσια
12.10.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
114	Απτάς Κώστας	Παναγής	Λύση
14.12.33	Πολίτης	/	Περιοχή Λύσης
18.8.74
115	Απτάς Χαράλαμπος	Παναγής	Λύση
1.5.50	Πολίτης	/	Περιοχή Λύσης
18.8.74
116	Απεσλής Μάριος	Ανδρέας	Λευκωσία
26.5.54	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
117	Αυλωνίτης Σπυρίδων	Αναστάσιος	Λουτράκι
Κορινθίας
Ελλάδα
29.7.53	Στρατιωτικός	6ος Λόχος
ΕΛ.ΔΥ.Κ.	Κιδόνελι
20.7.74
118	Αυξέντη Κωνσταντίνος	Ηλίας	Αχερίτου
8.11.56	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Φλαμούδι
5.9.74
119	Αυξεντίου (Γεωργίου)
Ανδρέας	Αυξέντης	Αμμόχωστος
14.12.55	Στρατιωτικός	201 Τ.Π.	Αμμόχωστος
15.8.74
120	Αχιλλέως Αργυρός	Αχιλλέας	Αυλώνα
22.10.52	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
121	Βαής Ιάκωβος	Ευάγγελος	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
15.10.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
122	Βάκης Γιαννάκης	Ιωακείμ	Λευκωσία
5.3.55	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
20.7.74
123	Βαλανίδης Κώστας	Ιωάννης	Αγρίδια
25.3.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς
14.8.74
124	Βαρδάκης Λάμπρος	Δημήτρης	Άχνα
1.4.50	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Ακανθού
16.8.74
125	Βαρνάβα (Βύρας)
Ανδρέας	Βαρνάβας	Παλαίικυθρο
10.5.11	Πολίτης	/	Κυθρέα
15.8.74
126	Βαρνάβα (Θεοδοσίου)
Θεμιστοκλής	Βαρνάβας	Τραχώνι
Κυθρέας
15.1.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Παχύαμμου
Κερύνειας
14.8.74
127	Βαρνάβα (Παρασκευά)
Ανδρέας	Βαρνάβας	Λύμπια
15.8.47	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή
Μιας Μηλιάς –
Κουτσοβέντη
14.8.74
128	Βαρνάβα (Παύλου)
Παναγιώτης	Βαρνάβας	Μηλιά
Αμμοχώστου
31.1.54	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
129	Βαρνάβα Βαρνάβας	Νεόφυτος	Τρίκωμο
24.1.44	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
130	Βαρσιώτης Θεόδωρος	Ιωάννης	Καλογραία
19.4.44	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
131	Βασιλεδιού Αναστασία	Πετρής	Μόρφου
1900	Πολίτης	/	Μόρφου
Μέσα Νοεμβρίου
1974

132	Βασιλείου (Πασιός)
Ττοφής	Βασίλειος	Ξυλοφάγου
24.10.45	Στρατιωτικός	391 Τ.Ε.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
14.8.74
133	Βασιλείου Βάσος	Θεοφάνης	Άσσια
24.1.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
134	Βασιλείου Βάσος	Κωστής	Καπούτι
12.11.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
135	Βασιλείου Σέργιος	Γεώργιος	Αυγόρου
1.1.53	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή
Μιας Μηλιάς-
Τραχωνίου
14.8.74
136	Βασιλείου Χαράλαμπος	Ιωάννης	Λεμεσός
27.5.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
137	Βασιλόπουλος Μηνάς	Τάκης	Τόχνη
13.6.49	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
138	Βελούσης Πέτρος	Ανδρέας	Λευκόναικο
9.12.55	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάις
23.7.74
139	Βελώνας Δημήτριος	Επαμεινώνδας	Νέα Μανώλας
Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
140	Βερεής Πιερής	Γεώργιος	Δερύνεια
7.7.52	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
141	Βιολάρη Χρυστάλλα	/	Σύσκλητος
1896	Πολίτης	/	Σύσκλητος
3.8.74
142	Βιολάρης Ανδρέας	Σάββας	Σύσκλητος
20.11.1891	Πολίτης	/	Σύσκλητος
3.8.74
143	Βιολάρης Νίκος	Ιωάννης	Καλό Χωρίο
Κλήρου
15.3.56	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
144	Βιολεττή Ελένη	Παναγής	Κάτω Δίκωμο
31.10.11	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
22.7.74
145	Βλάμης Θέμης	Ιωάννης	Βώνη
8.6.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
146	Βλάμης Κώστας	Χριστόδουλος	Βώνη
3.4.1903	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
147	Βλάχου Γιάννης	Κωνσταντής	Κώμη Κεπήρ
1913	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
20.8.74
148	Βλάχου Νίκος	Ανδρέας	Άγιος
Αμβρόσιος
23.1.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	4 μίλια έξω από το
Μερσινίκι
15.8.74
149	Βορκά Ελένη	Κυριάκος	Πάνω Δίκωμο
1890	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
21.7.74
150	Βοσκού Ανδριανή	Χριστοφής	Αγία Τριάδα
1932	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
14.8.74
151	Βοσκού Αντωνάκης	Γεώργιος	Άσσια
28.11.55	Στρατιωτικός	420 Μ.Π.Α	Δρόμος
Τύμπου- Αγλαντζιάς
14.8.74

152	Βοσκού Κωνσταντίνης	Χριστούδιας	Άσσια
1.5.21	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
153	Βούρκας Αλέξανδρος	Γεώργιος	Φτέρυχα
15.10.20	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
18 - 19.8.74
154	Βούρκου Κώστας	Μάρκος	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
10.11.46	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή "Πικρού
Νερού", Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
21.7.74
155	Βούρτη Ελεγκού	Σάββας	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1884	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
156	Βύρας Βάσος	Ανδρέας	Κυθρέα
1.1.38	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
157	Βωνιάτης Γεώργιος	Χ" Γιάννης	Πόλις
Χρυσοχούς
15.10.1900	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
17.8.74
158	Γαβριήλ (Γιαννή) Γιαννής	Γαβριήλ	Αφάνεια
4.8.37	Πολίτης	/	Αφάνεια
19.8.74
159	Γαβριήλ Γαβριήλ	Μιχαήλ	Λειβάδια
Λάρνακας
30.3.45	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπτου
14.8.74
160	Γαβριήλ Κώστας	Ανδρέας	Τρούλλοι
9.4.54	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου Κερύνειας
15.8.74
161	Γαλακτίου Δημήτριος	Κώστας	Ασγάτα
28.1.50	Στρατιωτικός	3ον Τ.Σ-
Ναυτικό	Περιοχή Καζαφανίσι
Κερύνειας
23.7.74
162	Γερμανός Αλέξανδρος	Γεώργιος	Κάρμι
21.11.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
11.8.74
163	Γερμανός Ανδρέας	Γεώργιος	Κάρμι
21.4.58	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
11.8.74
164	Γερολέμου (Γιαννή)
Νεόφυτος	Γερολέμος	Κώμη Κεπήρ
1918	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
20.8.74
165	Γερολέμου (Ιωάννου)
Ιωάννης	Γερολέμος	Βαθύλακας
25.12.17	Πολίτης	/	Επτακώμη
21-22.8.74
166	Γερολέμου Κωστάκης	Αριστόδημος	Λεμεσός
17.12.56	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
167	Γερόπαπας Αντώνιος	Τοφής	Λύση
4.2.50	Στρατιωτικός	1η Ανωτέρα	Περιοχή Λύσης
18.8.74
168	Γερόπαπας Ιωάννης	Τοφής	Λύση
19.3.44	Στρατιωτικός	1η Ανωτέρα	Περιοχή Λύσης
18.8.74
169	Γεττίμης Κυριάκος	Χρίστος	Λευκωσία
7.5.55	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο	Περιοχή Αγίου Γεωργίου-
Κερύνειας
22.7.74
170	Γεωργιάδης Βασίλης	Γεώργιος	Λεμεσός
23.4.44	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74

171	Γεωργιάδης Νικόλαος	Δημήτριος	Άγιοι
Ομολογητές
Λευκωσία
16.10.48	Στρατιωτικός	187 Μ.Π.Π	Περιοχή "Αρκαδίου".
Δρόμος Λευκωσίας-
Μόρφου
23.7.74
172	Γεώργιος (Αχιλλέως)
Παναγιώτης	Γεώργιος	Πάνω Ζώδια
21.11.53	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
173	Γεωργίου Γεώργιος	Κυπριανός	Πέρα Χωριά
Νήσου
20.11.49	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
174	Γεωργίου (Άσσου)
Ιωάννης	Χριστόφορος	Αμαργέτη 1955	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
175	Γεωργίου (Δράκος)
Γεώργιος	Μιχαήλ	Άγιος
Αμβρόσιος
12.2.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους-
Κερύνειας
22.7.74
176	Γεωργίου (Ελληνας)
Μιλτιάδης	Γεώργιος	Κυθρέα
7.2.57	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Κυθρέας
5.9.74
177	Γεωργίου (Καλοποδάς)
Γιακουμής	Γεώργιος	Γέρι
25.12.32	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου. 14.8.74
178	Γεωργίου (Καμηλάρη)
Νίκος	Γεώργιος	Λυθροδόνας
18.7.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
179	Γεωργίου (Κατσούρης)
Σάββας	Γεώργιος	Πραστειό
Αμμοχώστου
14.4.1906	Πολίτης	/	Στύλλοι Αμμοχώστο
14.8.74
180	Γεωργίου (Λεωνίδου)
Ανδρέας	Γεώργιος	Άγιος
Ανδρόνικος
21.3.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Αλωνάγρα
22.7.74
181	Γεωργίου (Μαμμού)
Ελένη	Κυριάκος	Πέτρα Σολέας
11.1.1906	Πολίτης	/	Πέτρα Σολέας
3.9.74
182	Γεωργίου (Μιχαήλ)
Μιχαήλ	Γεώργιος	Λευκωσία
18.1.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
183	Γεωργίου (Παμπέση)
Σωτήρης	Γεώργιος	Τράχωνας 1.1.49	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας 22.7.74
184	Γεωργίου (Πασιάς)
Στέλιος	Γεώργιος	Ψημολόφου
19.11.45	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Παλαίκυθρο
15.8.74
185	Γεωργίου (Πατίνιος)
Αλέξης	Γεώργιος	Κερύνεια
8.8.15	Πολίτης	/	Πάνω Κερύνεια
6.8.74
186	Γεωργίου (Παύλου)
Πάυλος	Γεώργιος	Ξυλοτύμπου
4.7.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πετρομούθκια"
Άγιου Ιλαρίωνα
21.7.74
187	Γεωργίου (Πετρασίτης)
Ανδρέας	Γεώργιος	Αμμόχωστος
30.8.52	Στρατιωτικός	386 Τ.Π.	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
17.8.74
188	Γεωργίου (Σέρισσος)
Ανδρέας	Γεώργιος	Λευκωσία
1.9.48	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74

189	Γεωργίου (Σιακαλλής) Δημήτριος	Γεώργιος	Μια Μηλιά
25.8.47	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Γεωργίου-
Γλυκιάσας
Κερύνειας
22.7.74
191	Γεωργίου Ανδρέας	Σταύρος	Κερύνεια
4.2.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
190	Γεωργίου Ανδρέας	Αριστόδημος	Μοσφιλωτή
13.8.54	Στρατιωτικός	191 Π.Ο.Π	Περιοχή Συγχαρίου.
22.7.74
192	Γεωργίου Αντώνιος	Δημήτριος	Λευκωσία
17.1.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
193	Γεωργίου Γεώργιος	Σωκράτης	Άχνα
13.4.51	Στρατιωτικός	366 Τ.Ε.	Λάπηθος
21.7.74
194	Γεωργίου Γεώργιος	Δημήτριος	Αφάνεια
12.12.55	Πολίτης	/	Περιοχή Άσσιας
14.8.74
195	Γεωργίου Γεώργιος	Ιωάννης	Κάθηκας
13.12.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Ακανθού
17.8.74
197	Γεωργίου Γεώργιος	Παναγής	Κώμα του Γιαλού
28.9.46	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Κερύνεια
25.7.74
196	Γεωργίου Γεώργιος	Ιωάννης	Λάρνακα
2.1.46	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Παλαικώθρου-
Πυροίου-Τύμπου.
14.8.74
198	Γεωργίου Γεώργιος	Χριστόφορος	Λευκωσία
26.12.56	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
14.8.74
199	Γεωργίου Γιάννης	Οδυσσέας	Κάιρο
19.7.54	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Πέλλα-Πάις
Συγχαρίου
23.7.74
200	Γεωργίου Ελευθέριος	Ανδρέας	Αραδίππου
19.6.47	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μιας Μηλιάς
14.8.74
201	Γεωργίου Κυριάκος	Αριστείδης	Μια Μηλιά
28.12.50	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
202	Γεωργίου Μιχαήλ	Ηλίας	Αλάμπρα
8.5.46	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας
Μηλιάς. 14.8.74
203	Γεωργίου Παύλος	Τάκης	Μαραθόβουνος
5.6.55	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου.
6.8.74
204	Γεωργίου Πρόδρομος	Χρυσόστομος	Κουτσοβέντης
29.8.46	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
205	Γεωργίου Σάββας	Ματθαίος	Αραδίππου
7.3.54	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Καραβά.
21.7.74
206	Γεωργίου Σάββας	Κυριάκος	Λευκωσία
16.11.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
207	Γεωργίου Σωτήρης	Σταύρος	Καλοψίδα
1.11.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλετίνης.
15.8.74
208	Γεωργίου Χρίστος	Ιωάννης	Δρομολαξιά
26.9.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς
14.8.74
209	Γιάγκου (Σάββα) Κώστας	Γιάγκος	Λευκωσία
13.6.51	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου-Πιερίου
26.7.74

210	Γιάγκου (Σταυράκη)
Σταύρος	Γιάγκος	Βώνη
10.12.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Κουτσοβέντη 14.8.74
211	Γιάγκου Ιωάννης	Μιχαήλ	Τσέρι
30.11.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
14.8.74
212	Γιακούμα (Αντώνη)
Νικόλας	Γιακούμας	Κυθρέα
10.1.23	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου-
Παλαϊκύθρου
14.8.74
213	Γιακούμα Μάριος	Νικόλας	Τραχώνι
Κυθρέας
1959	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου-
Παλαϊκύθρου
14.8.74
214	Γιακούμα Παντελίτσα	Βασίλης	Τραχώνι
Κυθρέας
1932	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου-
Παλαϊκύθρου
14.8.74
215	Γιακουμεττής Ιάκωβος	Χρίστος	Περιστέρωνα
Αμμοχώστου
27.6.52	Στρατιωτικός	791 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
216	Γιακουμή (Κολοκάσης)
Νίκος	Γιακουμής	Μια Μηλιά
10.1.32	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου
15.8.74
217	Γιακουμή Κυπριανός	Χαράλαμπος	Άσσια
12.3.1909	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
218	Γιαλλουρίδης Ανδρέας	Χαράλαμπος	Πέρα Ορεινής
17.8.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
219	Γιαλλουρίδης Σωτήριος	Αριστείδης	Μόρφου
29.6.24	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
20.7.74
220	Γιάλλουρος Νεόφυτος	Ανδρέας	Κοκκινότριμιθιά
5.10.55	Στρατιωτικός	191 Π.Ο.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
221	Γιάννακα Βασίλης	Γιάννακας	Επτακώμη
1948	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
222	Γιαννακάκης Μηνάς	Ιωάννης	Άγιος Ιωάννης
Καμηλαρίου
Ηράκλειο
ΚΡΗΤΗΣ
6.8.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
223	Γιαννάκη Θεοδόσης	Γιαννής	Άχνα
14.12.28	Πολίτης	/	Τουρκικό
Νοσοκομείο
Λευκωσίας
11 - 12.2.75
224	Γιαννακόπουλος
Νικόλαος	Δημήτριος	Μουζάκι
Καρδίτσης
ΕΛΛΑΔΑ
1941	Στρατιωτικός	Τάγμα
Μηχανικού
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
225	Γιαννακού
(Χρυσοστομίδα)
Αρχοντού	Παντελής	Μόρφου
1900	Πολίτης	/	Μόρφου
4.9.74

226	Γιαννάτζη Κτωρής	Χαράλαμπος	Λευκόνοικο
13.10.54	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή
Συγχαρίου-Πέλλα-
Παίς
23.7.74
227	Γιαννή Λούκας	Χριστοφής	Κ. Δίκωμο
5.1.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Δικώμου-Πέλλα-Παίς
23.7.74
228	Γιαννή (Περίκου) Τάκης	Γιαννής	Συριανοχώρι
23.12.23	Πολίτης	/	Περιοχή Καζιβερών
1.10.74
229	Γιαννή (Σεργίδης)
Μιχαήλ	Γιάννης	Καίμακλι
23.9.46	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καίμακλίου 15.8.74
230	Γιαννή (Χατζηγιακουμή)
Χριστοφής	Γιαννής	Αφάνεια
4.3.1900	Πολίτης	/	Άσσια
18.8.74
231	Γιαννή Γεώργιος	Γεράσιμος	Μακράσκα
26.12.56	Στρατιωτικός	173 Μ.Α/Τ.Π.	Περιοχή
Παλαικούθρου
(Δρόμος Λευκωσίας-
Αμμοχώστου)
14.8.74
233	Γιαννή Γιαννής	Μιλτιάδης	Λυθράγκωμη
11.2.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος
Λαπήθου-Κερύνειας
6.8.74
232	Γιαννή Γιαννής	Γεώργιος	Παραλίμνι
4.4.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη 14.8.74
234	Γιαννίκου Ιωάννης	Μιχαήλ	Ριζοκάρπασο
1.9.55	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Μ.	Περιοχή
Παλαικούθρου
(Δρόμος Λευκωσίας-
Αμμοχώστου)
14.8.74
235	Γιαννό Σάββας	Ιωάννης	Κυθρέα
4.2.16	Πολίτης	/	Κυθρέα
22.8.74
236	Γιάννου Γιάννος	Μιχαήλ	Άσσια
17.6.12	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
237	Γιάννου Κυριάκος	Γιάγκος	Λύση
7.1.51	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
238	Γιατρού Σωτήρης	Γεώργιος	Έξω Μετόχι
3.8.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
239	Γιατρού Χριστόφορος	Σάββας	Άγιος Ιωάννης
Αγρού
13.10.54	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Περιοχή Ελφάς
21.7.74
240	Γιαχούτης Λουκάς	Φώτης	Ακανθού
1903	Πολίτης	/	Ακανθού
30.9.74
241	Γιωργαλλάς Γεώργιος	Κώστας	Παραλίμνι
22.3.54	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
242	Γιωργαλλή (Νέκκης)
Κυριάκος	Γιωργαλλής	Γέναγρα
4.4.23	Πολίτης	/	Περιοχή
Κάτω Δερύνειας
21.8.74
243	Γιωργαλλή Γεώργιος	Θεόδωρος	Βώνη
28.3.43	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
244	Γιωργαλλή Γεώργιος	Τζιρκαλλής	Συγχαρί 1904	Πολίτης	/	Συγχαρί
22.7.74

245	Γιωργαλλή Σάββας	Χριστόδουλος	Αφάνεια
9.2.47	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Αφάνεια
21.8.74
246	Γιωρκάτζη Χρίστος	Πέτρος	Κυθρέα
11.1.12	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
247	Γιωρκάτζη Κώστας	Ττοουλιάς	Σύσκληπος
1904	Πολίτης	/	Σύσκληπος
26.7.74
248	Γιωρκουνή Χαράλαμπος	Γεώργιος	΄Ασσια
14.5.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
249	Γλαρέντζος Χαράλαμπος	Κωνσταντίνος	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
27.5.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
250	Γλυκαίνου Συμεών	Μάρκος	Παραλίμνι
22.9.51	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Ακανθούς-
Αγίου Αμβροσίου
15.8.74
251	Γουρουνιάς Γεώργιος	Αναστάσης	Παραλίμνι
4.4.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Δικώμου
21.7.74
252	Γρηγορίου (Τερζή)
Κώστας	Χρίστος	Λάπηθος
7.5.56	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Γλυκιώτισσα
Κερύνειας 22.7.74
253	Γρηγορίου Ανδρέας	Χρίστος	Μαλούντα
16.8.48	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κλεπίνη
14.8.74
254	Γρηγορίου Ελπίδα	/	Τρυπημένη
1900	Πολίτης	/	Τρυπημένη
15.8.74
255	Γρίβας Χρίστος	Κωνσταντίνος	Πάτρα
ΕΛΛΑΔΑ
20.1.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.84
256	Γρούτας Μιχαήλ	Ανδρόνικος	Δάλι
1.9.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
257	Δαμασκηνός Τάκης	Ιωάννης	΄Αγιος Γεώργιος
Μόρφου
22.8.54	Στρατιωτικός	191 Π.Ο.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Πάϊς
23.7.74
258	Δαμασκηνού Νεόφυτος	Χαράλαμπος	Ορκά
1887	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
259	Δανέζης Πανίκος	Σωτήριος	Λευκωσία
23.10.51	Στρατιωτικός	891 Α.Τ.Χ.	Πέλλα-Πάϊς
22.7.74
260	Δανήλ Παναγιώτης	΄Οθωνας	Ανώγυρα
22.12.56	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Δαυλός
18.8.74
261	Δεδεβέσης Δημήτριος	Κωνσταντίνος	Γαλάτσιο Αττική
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
262	Δεριτζιώτης Νικόλαος	Αντώνιος	Πειραιάς
ΕΛΛΑΔΑ
23.5.50	Στρατιωτικός	Ναυτική
Δύναμη
Κύπρου	Θαλάσσια περιοχή
Κερύνειας
20.7.74
263	Δημητριάδης Δημήτρης	Γιάγκος	Ευρύχου
16.1.1902	Πολίτης	/	Πέτρα Σολέας
3.9.74
264	Δημητριάδης Δημήτριος	Συμεών	Δευτερά
20.10.18	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
265	Δημητριάδης Θέμης	Χαρίλαος	Αμμόχωστος
8.5.56	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Πάϊς
23.7.74

266	Δημητριάδου Μαρίτσα	Μιχαήλ	Πέτρα
1912	Πολίτης	/	Πέτρα Σολέας
3.9.74
267	Δημητρίου (Λεοντίου)
Γεώργιος	Δημήτριος	Στρογγυλός
2.6.13	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
268	Δημητρίου (Μίτα)
Γρηγόριος	Δημήτριος	Λευκωσία
16.1.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	4ος Μ/Δ παλαιού
δρόμου Λευκωσίας-
Αμμοχώστου
15.8.74
269	Δημητρίου (Μιχαήλ)
Λουκάς	Δημήτρης	Λύμπα
12.12.40	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
270	Δημητρίου (Σαρμά)
Λεοντής	Δημήτρης	Ριζοκάρπασο
14.12.47	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
271	Δημητρίου Γεώργιος	Πέτρος	Ξυλοτύμπου
1.4.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλαου
15.8.74
273	Δημητρίου Δημήτριος	Συμεών	Δάλι
5.9.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
272	Δημητρίου Δημήτριος	Πέτρος	Στύλλοι
4.2.52	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
Λευκωσίας
23.7.74
274	Δημητρίου Δημήτριος	Ξενοφών	Τρίκωμο
10.7.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
275	Δημητρίου Δημήτριος
(Νίκος)	Κυριάκος	Αραδίππου
27.3.46	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος
Παλαϊκύθρου-
Πυροίου-Τύμπου
14.8.74
276	Δημητρίου Ιωάννης	Αριστόδημος	Κάρμι
22.10.50	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
277	Δημητρίου Κυριάκος	Ανδρέας	Λευκωσία
15.5.54	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Φλαμούδι
5.9.74
278	Δημητρίου Λάμπρος	Δημήτριος	Λευκωσία
23.4.18	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
279	Δημητρίου Χριστάκης	Παναγιώτης	Δρομολαξιά
1.5.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς
14.8.74
280	Δημητρίου Χριστίνα	Νικόλας	Τρούλλοι
11.12.16	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
281	Δημητρουόδη Μαρίτσα	Κώστας	Κάτω Δίκωμο
22.1.1904	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
26.7.74
282	Δημοσθένους (Μιχαήλ)
Χριστάκης	Δημοσθένης	Τερσεφάνου
1.3.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
7.8.74
283	Δημοσθένους
(Παπαμυρμήγκη)
Ιάκωβος	Δημοσθένης	Κυθρέα
1920	Πολίτης	/	Κυθρέα
16.8.74
284	Δημοσθένους Δήμος	Χριστόφορος	Άγιος Ιωάννης
Αγρού
12.9.50	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Δικώμου-
Συγχαρίου
23.7.74
285	Δημοσθένους Λεωνίδας	Θεοχάρης	Χλώρακα
23.2.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
19-20.8.74
286	Δημοσθένους Νεόφυτος	Γεώργιος	Λεμεσός
16.1.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Χάρτζια
14.8.74

287	Δήμου (Αντωνίου)
Κύπρος	Δήμος	Γαληνή
13.3.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πετρομούθκια"-Αγ.
Ιλαρίωνα
21.7.74
288	Διάκος Ανδρέας	Δημήτρης	Βασιλεία
3.11.53	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή "6 Μίλι"
Δρόμου Καραβά-
Κερύνειας
20.7.74
289	Διάκου Κωνσταντίνης	Νικόλας	Έξω Μετόχι
2.10.1900	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
15.8.74
290	Διαρκού Ανδρέας	Αντώνιος	Άσσια
3.10.40	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
291	Διαρκού Αντώνιος	Δημήτρης	Άσσια
2.2.12	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
292	Δράκος Γρηγόριος	Αντώνιος	Άλωνα
10.11.11	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου. 15.8.74
293	Δράκος Θεμιστοκλής	Γιαννής	Κάμπος
17.12.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς
14.8.74
294	Δρουσιώτης Σωτήριος	Κυριάκος	Λάρνακας
Λαπήθου
28.1.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Κυθρέας-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
295	Δρουσιώτης Φώτης	Σπύρος	Λεμεσός
19.10.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου
Χρυσοστόμου-
Κουτσοβέντη-
Μιας Μηλιάς
14.8.74
296	Εγγλέζου Αντωνάκης	Γεώργιος	Άσσια
15.6.58	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
298	Εγγλέζου Γεώργιος	Αντώνιος	Άσσια
11.1.63	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
297	Εγγλέζου Γεώργιος	Νικόλας	Άσσια
17.12.24	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
299	Εγγλέζου Γιαννάκης	Γεώργιος	Άσσια
1.6.56	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
300	Εγγλέζου Νίκος	Γεώργιος	Άσσια
22.3.51	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
301	Εγγλέζου Χριστάκης	Αντώνης	Άσσια
22.7.60	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
302	Ελευθεριάδης Ανδρέας	Χριστόφορος	Παλαιχώρι
17.10.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος
Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
303	Ελευθερίου Ελευθέριος	Ευστάθιος	Βασιλεία
20.5.44	Πολίτης	/	Μάσσαρι
17.8.74
304	Ελευθερίου Ελευθέριος	Μέναικος	Λευκόνοικο
15.4.45	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
305	Ελευθερίου Ελπινίκη	Χριστάκης	Βασιλεία
27.6.42	Πολίτης	/	Μάσσαρι
17.8.74
306	Ελευθερίου Χριστάκης	Ελευθέριος	Βασιλεία
13.8.67	Πολίτης	/	Μάσσαρι
17.8.74

| 307 | Ελληνας Κυριάκος
(Κούλλης) | Νικόλας | Κερύνεια
14.1.1917 | Πολίτης | / | Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
8.8.74 |
|-----|------------------------------------|-----------------|--|------------------------------|--------------------------|---|
| 308 | Επαμεινώνδας
Ευάγγελος | Γεώργιος | Λευκωσία
2.5.55 | Στρατιωτικός | 361 Τ.Π. | Περιοχή Τραπεζούς
14.8.74 |
| Α/Α | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ
ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ
ή
ΠΟΛΙΤΗΣ | ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ |
| 309 | Ερμολόγους Χρίστος | Δημήτριος | Αραδίππου
9.7.43 | Στρατιωτικός | 226 Τ.Π. | Δρόμος
Παλαϊκύθρου-
Πυροίου-Τύμπου
14.8.74 |
| 310 | Ερωτοκρίτου Λίνος | Παναγιώτης | Αρμόχωντος
6.6.55 | Στρατιωτικός | 181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74 |
| 311 | Ευαγγέλου Ευάγγελος | Ζαχαρίας | Λευκωσία
20.7.54 | Στρατιωτικός | 70 Τ.Μ. | Περιοχή Λαπήθου
6.8.74 |
| 312 | Ευγενίου Έλλη | Χ" Ηράκλης | Σύσκλητος
1929 | Πολίτης | / | Σύσκλητος
3.8.74 |
| 313 | Ευδοκίου Αιμίλιος | Μιχαήλ | Μια Μηλιά
6.4.43 | Στρατιωτικός | 305 Τ.Π. | Περιοχή "Μάνδρες"
Καίμακλιου
14.8.74 |
| 314 | Ευθυμίου
(Κωνσταντίνου) Κώστας | Ευθύμιος | Τσέρι
16.9.47 | Στρατιωτικός | 305 Τ.Π. | Βώνη
15.8.74 |
| 315 | Ευθυμίου (Σταύρου)
Αντώνιος | Ευθύμιος | Δάλι
5.1.50 | Στρατιωτικός | 305 Τ.Π. | Περιοχή
Κουτσοβέντη 14.8.7 |
| 316 | Ευθυμίου (Σχιζας)
Νικόλαος | Ευθύμιος | Καπούτι
7.4.51 | Στρατιωτικός | 256 Τ.Π. | Καπούτι
18.8.74 |
| 317 | Ευθυμίου Κώστας | Χρίστος | Συριανοχώρι
13.1.55 | Στρατιωτικός | 256 Τ.Π. | Δρόμος Κερύνειας-
Πανάργων
6.8.74 |
| 318 | Ευθυμίου Νικόλαος | Ανδρέας | Λάπηθος
11.11.55 | Στρατιωτικός | 251 Τ.Π. | Περιοχή
Κουτσοβέντη 14.8.7 |
| 319 | Ευθυμίου Χρυστάλλα | Χριστόδουλος | Καραβάς
1914 | Πολίτης | | Περιοχή "Έξι Μίλι"
Καραβά
21.7.74 |
| 320 | Ευριπίδου (Δημητρίου)
Ευάγγελος | Ευριπίδης | Κάμπος
Τσακκίστρας
25.3.40 | Στρατιωτικός | 305 Τ.Π. | Βώνη
15.8.74 |
| 321 | Ευριπίδου Ανδρέας | Γεώργιος | Άγιος Θεόδωρος
Λάρνακας
10.3.45 | Στρατιωτικός | 226 Τ.Π. | Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74 |
| 322 | Ευσεβίου Χριστάκης | Γεώργιος | Τράχωνας
Λευκωσίας
10.1.50 | Στρατιωτικός | 211 Τ.Π. | Τράχωνας
Λευκωσίας
22.7.74 |
| 323 | Ευσταθίου (Δημητρίου)
Κώστας | Ευστάθιος | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
29.9.35 | Πολίτης | / | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
18-19.8.74 |
| 324 | Ευσταθίου Αντωνάκης | Πέτρος | Στύλλοι
26.3.38 | Πολίτης | / | Περιοχή Γαϊδουρά
17.8.74 |

325	Ευσταθίου Ευστάθιος	Πέτρος	Στύλλοι
12.12.45	Πολίτης	/	Περιοχή Γαϊδουρά
17.8.74
326	Ευστρατίου Παναγιώτης	Νικόλαος	Λάρνακα
5.5.41	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μιας Μηλιάς
14.8.74
327	Ζαβού Λοΐζος	Παναγιώτης	Δάλι
8.10.43	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
328	Ζάκου Χριστοφής	Στυλιανός	Λευκωσία
3.5.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κλεπίνη
14.8.74
329	Ζαμπάς Παύλος	Κώστας	Κυθρέα
20.6.1908	Πολίτης	/	Κυθρέα
2.9.74
330	Ζαννέτου (Χατζηγιώργη)
Χρίστος	Ζαννέτος	Άσσια
6.9.12	Πολίτης	/	Μόρα
16.8.74
331	Ζαού Νικόλας	Θεόδωρος	Τσέρι
8.12.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Λαπήθου-Βασίλειας
6.8.74
332	Ζαχαρέας Ευάγγελος	Αναστάσιος	Καλαμάτα
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
333	Ζαχαρία (Γεωργίου)
Γεώργιος	Ζαχαρίας	Κυθρέα
26.5.26	Πολίτης	/	Κυθρέα
20.8.74
334	Ζαχαρία Ζαχαρίας	Σταύρος	Άγιος
Αμβρόσιος
8.1.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Πέλλα-Πάις -
Κερύνειας
23.7.74
335	Ζαχαριάδης Ανδρέας	Κώστας	Λευκωσία
26.9.58	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
336	Ζαχαριάδης Κώστας	Γιαννακός	Κυθρέα
11.5.24	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
337	Ζαχαρίου Παναγιώτης	Αντώνιος	Άγιος
Αντρόνικος
29.11.55	Στρατιωτικός	31 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Παύλου Βασίλειας
28.7.74
338	Ζεβλάρης Ανδρέας	Νικόλας	Στρόβολος
12.9.12	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
339	Ζένιου (Γεωργίου)
Κλείτος	Ζένιος	Περιστερώνα
Αμμοχώστου
1905	Πολίτης	/	Περιστερώνα
Αμμοχώστου
28.8.74
340	Ζερβομανώλης Γεώργιος	Δημήτριος	Παρακοίλα
Μυθήμνης
Λεσβος ΕΛΛΑΔΑ
18.11.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
341	Ζερβός Σοφοκλής	Κώστας	Νέο Χωριό
Κυθρέας
22.12.13	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
342	Ζήνωνος (Γαβριήλ)
Θεράπων	Ζήνων	Λυθροδόντας
30.10.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
343	Ζήνωνος Ζήνων	Παναγιώτης	Λευκωσία
29.5.58	Εθελοντής
Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Ομορφίτα
22.7.74
344	Ζήσιμος Ανδρέας	Μιχαήλ	Αμμόχωστος
19.1.21	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
19.8.74

345	Ζοπή Ελένη	Παντελής	Δίκωμο
1909	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
21.7.74
346	Ζοπή Μυροφόρα	Κωνσταντής	Δίκωμο
1892	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
21.7.74
347	Ζοπή Παντελής	Κωνσταντής	Δίκωμο
1889	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
21.7.74
348	Ζουβάνης Γιάννης	Γεώργιος	Φρέναρος
10.10.49	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
349	Ζωγράφου Παναγιώτης	Νικόλαος	Τρίκωμο
12.2.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Πέλλα-Πάϊς
23.7.74
350	Ζωγράφου Χ" Βασίλης	Χ" Γιάννης	Άσσια
5.5.1906	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
16.8.74
351	Ηλία (Λαμπή) Μιχαήλ	Ηλίας	Χάρτζια
19.10.55	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
15.8.74
352	Ηλία (Παναγή)
Οδυσσέας	Ηλίας	Άγιος
Ανδρόνικος
Καρπασίας
1.11.41	Πολίτης	/	Γιαλούσα
19.8.74
353	Ηλία Ανδρέας	Ηλίας	Τραχώνι
Κυθρέας 1904	Πολίτης	/	Τραχώνι Κυθρέας
14.8.74
354	Ηλία Κρίνος	Χαράλαμπος	Πηγαίνια
26.12.55	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
22.7.74
355	Ηλία Νεόφυτος	Απόστολος	Λάρνακας
Λαπήθου
6.4.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
356	Ηλιόπουλος Παναγιώτης	Αγγελής	Καλλιθέα
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
357	Ηρακλή Δέσποινα	Γιωρκάτζις	Έξω Μετόχι
1899	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
358	Θαλασσινός Σωτήρης	Ανδρέας	Πέλλα-Πάϊς
3.8.47	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
359	Θεμιστοκλέους Ελένη	Βασίλης	Τραχώνι
Κυθρέας 1924	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου-
Παλαικύθρου
14.8.74
360	Θεμιστοκλέους
Θεμιστούλα	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας
2.9.53	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου -
Παλαικύθρου
14.8.74
361	Θεμιστοκλέους Μάρω	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας
13.6.55	Πολίτης	/	Περιοχή
Τραχωνίου -
Έξω Μετοχίου -
Παλαικύθρου
14.8.74
362	Θεμιστοκλέους Σούλλα	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας
1963	Πολίτης	/	Περιοχή
Τραχωνίου -
Έξω Μετοχίου -
Παλαικύθρου
14.8.74

363	Θεοδόση (Ιωάννου)
Ιωάννης	Θεοδόσης	Άγιος Θεόδωρος
Αγρού
2.12.44	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
364	Θεοδοσίου Δημήτριος	Μιχαλάκης	Λευκωσία
4.6.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
365	Θεοδοσίου Θεοδόσιος	Σάββας	Πόλις
Χρυσοχούς
9.11.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Χαλεύκας-
Μερσινικίου
15.8.74
366	Θεοδοσίου Παναγιώτης	Σάββας	Πόλις
Χρυσοχούς
12.8.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Χαλεύκας-
Μερσινικίου
15.8.74
367	Θεοδούλου Ανδρέας	Χρίστος	Κερύνεια
9.6.53	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
368	Θεοδούλου Αντώνιος	Φίλιππος	Τύμπου
3.4.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
371	Θεοδούλου Θεόδουλος	Χρίστος	Λειβάδια
Λάρνακας
9.8.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Χρυσοστόμου-
Βουφαβέντου
14.8.74
370	Θεοδούλου Θεόδουλος	Κυριάκος	Λευκωσία
27.2.58	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
369	Θεοδούλου Θεόδουλος	Γεώργιος	Παλαίκυθρο
7.7.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
372	Θεοδούλου Μιχαλάκης	Ανδρέας	Αμμόχωστος
10.1.56	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Δρόμος Λευκωσίας-
Αμμοχώστου
14.8.74
373	Θεοδώρου (Καπτής)
Ανδρέας	Θεόδωρος	Μαλούντα
15.6.48	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Κερύνεια
25.7.74
374	Θεοδώρου (Σοφοκλέους)
Σάββας	Θεόδωρος	Αρεδιού
24.6.48	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Τραπεζούς-
Χαλεύκας
14.8.74
375	Θεοδώρου Ανδρέας	Γεώργιος	Λάρνακα
11.2.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Παλαίκυθρο
15.8.74
376	Θεοδώρου Ιωάννης	Νίκος	Κατωκοπιά
2.1.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή
Λαπήθου-Καραβά
6.8.74
377	Θεοδώρου Μαρούλα	Σέργης	Εληά Κερύνειας
1942	Πολίτης	/	Περιοχή Έξι Μιλίου
Καραβά
21.7.74
378	Θεοδώρου Φοίβος	Αγγελής	Συριανοχώρι
10.1.46	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
379	Θεολόγου (Τάμπα)
Χαράλαμπος	Θεολόγος	Κυρά Μόρφου
20.12.43	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Λάπηθος
6.8.74
380	Θεοφάνους (Σταύρου)
Σωτήρης	Θεοφάνης	Γαυρισών
Ιωαννίνων
ΕΛΛΑΔΑ
1938	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας -
Κυθρέας
15.8.74

381	Θεοφάνους Θεοφάνης	Γεώργιος	Ξυλοφάγου
24.2.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
382	Θεοφάνους Κυριάκος	Γεώργιος	Κουτσοβέντης
15.4.22	Πολίτης	/	Μαραθόβουνος
16.8.74
383	Θεοχαρίδης Δημήτριος	Γεώργιος	Λευκωσία
25.10.53	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλαου-Πιλερίου
26.7.74
384	Θεοχαρίδης Ευγένιος	Γεώργιος	Λευκωσία
1.3.47	Στρατιωτικός	31 Μ.Κ.	Πέλλα-Πάις
21.7.74
385	Θεοχάρους Θεοχάρης	Χριστοφής	Μαραθόβουνος
4.7.50	Στρατιωτικός	311 Τ.Π.	Αγκαστίνα
21.8.74
386	Θεοχάρους Χαράλαμπος	Λοίζος	Δάλι
14.1.44	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
387	Θεοχάρους Χρίστος	Αρίσταρχος	Μηλικούρι
21.1.49	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
388	Θεραπή Δημητράκης	Γεώργιος	Λεμεσός
29.1.47	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Τραχωινίου-Μίας
Μηλιάς
14.8.74
389	Θεράποντας Κυριάκος	Θεόδουλας	Νεό Χωριό
Κυθρέας
30.7.33	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
390	Θρασυβούλου Λάζαρος	Χαράλαμπος	Μύρτου
8.7.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
391	Θωμά Ελευθέριος	Χρίστος	Λάπηθος
24.11.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
392	Θωμάϊδη Θωμάς	Κυριάκος	Λάρνακα
27.12.52	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Έξω Μετόχι
14.8.74
393	Ιακωβίδη
(Βουγιουκλάκης)
Κωστάκης	Ανδρέας	Ομορφίτα
3.8.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-Κερύνειας
25.7.74
394	Ιακωβίδης Παύλος	Κώστας	Λάρνακα
3.3.43	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπτου 14.8.74
395	Ιγνατιάδης Ιωάννης	Διογένης	Βαθή-Κίλκιδος
ΕΛΛΑΔΑ
29.9.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
396	Ισιδώρου Ισιδωρος	Κώστας	Ορμήδεια
7.1.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
397	Ισιδώρου Κωστάκης	Γεώργιος	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
21.5.54	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
398	Ιωαννίδης Αναστάσιος	Παντελής	Λάρνακα
1.3.53	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπτου 14.8.74
399	Ιωαννίδης Ελευθέριος	Απόστολος	Λευκωσία
7.4.51	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή
Τράχωνα-
Νεαπόλεως
22.7.74
400	Ιωάννου (Ζαντής)
Ελευθέριος	Ιωάννης	Μένοιχο
17.3.51	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
23.7.74
401	Ιωάννου (Κοκκοφύτης)
Κυριάκος	Ιωάννης	Φιλιά
15.6.23	Πολίτης	/	Παλαίκυθρο
14.8.74

402	Ιωάννου (Λαμπριανού)
Παπαεπιφάνειος	Ιωάννης	Μηλικούρι
8.9.20	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
17.8.74
403	Ιωάννου (Ομορφου)
Κώστας	Ιωάννης	Δίκωμο
8.1.45	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή "Πύργος του
Παυλίδη" Αγίου
Ιλαρίωνα
21.7.74
404	Ιωάννου (Παπαδημήτρη)
Δημήτριος	Θωμάς	Καλό Χωριό
Κλήρου
18.11.46	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
405	Ιωάννου (Πάυλου)
Κώστας	Ιωάννης	Καζάφανι
17.3.41	Πολίτης	/	Κερύνεια
1.8.74
406	Ιωάννου (Σαββίδης)
Δημήτρης	Ιωάννης	Αρμόχωστος
24.10.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κλετίνη
14.8.74
407	Ιωάννου (Χ" Γιακουμή)
Γαβριήλ	Γιαννής	Αφάνεια
14.4.1905	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
408	Ιωάννου (Χριστοδούλου)
Δήμος	Ιωάννης	Λευκωσία
20.7.14	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
409	Ιωάννου Ανδρέας	Ιωάννης	Κυθρέα
1906	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
410	Ιωάννου Ανδρέας	Κωνσταντίνος	Λαγουδερά
7.4.44	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πέλλα-Πάις
24.7.74
411	Ιωάννου Ιωάννης	Χριστόδουλος	Καλογραία
23.11.45	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πέλλα-Πάις
23.7.74
412	Ιωάννου Μάριος	Γεώργιος	Λευκωσία
2.1.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμόλαου
15.8.74
413	Ιωάννου Μηνάς	Κωνσταντής	Δένεια
25.3.43	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
20.7.74
414	Ιωάννου Πέτρος	Κυπριανός	Λύμπια
7.2.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας
Μηλιάς. 14.8.74
415	Ιωάννου Σωτήρης	Σπύρος	Παλιάμπελα
7.1.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
416	Ιωάννου Φώτιος	Γεώργιος	Πάνω Ζώδια
5.8.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
417	Ιωάννου Χαρίτων	Ιωάννης	Γαληνή
7.7.1904	Πολίτης	/	Γαληνή
4.9.74
418	Ιωάννου Χριστάκης	Αλέξανδρος	Παρεκκλησιά
22.12.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή "ΟΧΙ"
'Ασπρης Μούττης
21.7.74
419	Ιωάν (Λοίζου) Αγγελική	Παναγής	Λευκόνοικο
1894	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
15.8.74
420	Ιωάν Σάββας	Παρασκευάς	Αυγόρου
8.7.16	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
421	Ιωσήφ Χρυσταλλού	Θεμιστοκλής	Σύσκληπος
1916	Πολίτης	/	Σύσκληπος
3.8.74
422	Καβαλιέρου Γιακουμής	Γεώργιος	Κώμη Κεπήρ
15.9.16	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
15.9.74

423	Καγκάρης Φραγκέσκος	Δημήτρης	Λύση
6.10.12	Πολίτης	/	Λύση
25.8.74
424	Καζαμία Χρυσόστομος	Γεώργιος	Μαραθόβουνος
10.12.15	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
425	Καίξερ Χρίστος	Νικόλαος	Λάππηθος
9.9.27	Πολίτης	/	Κεράνεια
4.8.74
426	Καϊλάς Νικόλαος	Χαράλαμπος	Κοκκινотριμιθιά
6.12.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσία
23.7.74
427	Καϊμακκάμης (Λόντος)
Χριστόφορος	Διονύσιος	Λάππηθος
15.9.31	Πολίτης	/	Τριμιθί Κεράνειας
29.7.74
428	Κακκούρης Σάββας	Κυριάκος	Πέλλα-Παίς
1.1.1900	Πολίτης	/	Συγχαρί
24.7.74
429	Κακούρη Ιάκωβος	Γιασουλής	Περιστερωνοπηγ
ή 1.12.42	Πολίτης	/	Καζάφανι
23.7.74
430	Κακούτσας Γεώργιος	Κυριάκος	Κώμη Κεπήρ
6.7.31	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
431	Καλαθά Κυριάκος	Κώστας	Αυγόρου
14.1.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς
25.8.74
432	Καλαϊτζής Γιάννης	Γεώργιος	Γαληνή
1906	Πολίτης	/	Γαληνή
4.9.74
433	Καλαϊτζής Χρύσανθος	Γεώργιος	Γαληνή
15.2.1898	Πολίτης	/	Φυλακές Λεύκας
6.9.74-2.10.74
434	Καλαποδάς Χριστάκης	Κώστας	Κακοπετριά
13.1.48	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
23.7.74
435	Καλαφάτης Δημήτριος	Χριστοφής	Έγκωμη
Αμμοχώστου
1911	Πολίτης	/	Έγκωμη
Αμμοχώστου 15.8.7
436	Κάλλαρη Μάριος	Νικόλαος	Αμίαντος
10.4.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κορνόκηπος
15.8.74
437	Καλλη Γιαννής	Κυριάκος	Άσσια
1910	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
438	Καλλή Θεοδώρα	Θεοχάρης	Άγιος Ερμόλαος
1885	Πολίτης	/	Άγιος Ερμόλαος
3-4.8.74
439	Καλλή Σταύρος	Σάββας	Αμμόχωστος
22.5.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή "Αλωνάγρα
Άσπρης Μούττης
22.7.74
440	Καλλικός Κυριάκος	Ανδρέας	Αραδίππου
25.10.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Καζαφανίου-Πέλλα-
Παίς
22.7.74
441	Καλλιστράτου Κώστας	Ανδρέας	Λευκωσία
26.9.54	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή
Κλεπίνης-Μίας
Μηλιάς-
Νέου Χωριού
Κυθρέας
14.8.74
442	Καλπουρτζής Στυλιανός	Παναγιώτης	Θεσσαλονίκη
ΕΛΛΑΔΑ
30.1.21	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74

443	Καμένος Χριστόδουλος	Σάββας	Σύσκλητος
1894	Πολίτης	/	Σύσκλητος
2.8.74
444	Καμένου Αναστασία	Παπαγεώργιος	Σύσκλητος
10.10.1903	Πολίτης	/	Σύσκλητος
2.8.74
445	Καμηλάρη Κυριάκος	Ιωάννης	Άχνα
9.9.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
446	Καμνηαριδής Ιωάννης	Θωμάς	Λευκωσία
8.10.51	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
447	Καμπούρη Δημήτριος	Αντώνης	Άσσια
15.5.1880	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
448	Καμπούρη Χαράλαμπος	Ανδρέας	Κακοπετριά
8.7.50	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
449	Καναρίνη Χαρίτα	Νικόλας	Σύσκλητος
1914	Πολίτης	/	Σύσκλητος
3.8.74
450	Καννή Ροδού	Γιαννακός	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1915	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
451	Καννή Χρίστος	Πίπτακας	Κυθρέα
1910	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
15.8.74
452	Καντώνης Γεώργιος	Αντώνης	Άγιος Σέργιος
3.11.1904	Πολίτης	/	Περιστέρωνα
28.8.74
453	Κάουρας Ανδρέας	Γιαννής	Κάτω Ζώδια
27.6.53	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος
Κερύνειας-Πανάγρω
6.8.74
454	Καουτζάνης
Χριστόδουλος	Γαβριήλ	Γιαλούσα
18.7.17	Πολίτης	/	Ακράδες
3.10.74
455	Καπνέτης (Τζιρκαλής)
Κυριάκος	Νικόλας	Λευκωσία
9.12.46	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κυθρέα
14.8.74
456	Καππίδης Κυριάκος	Γιακουμής	Κώμη Κεπήρ
1912	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
20.8.74
457	Κάπρος Κώστας	Στυλιανός	Τραχώνι
Κυθρέας
13.5.1900	Πολίτης	/	Τραχώνι Κυθρέας
14.8.74
458	Καραγεώργιος
Αθανάσιος	Βασίλειος	Μεγάλον
Κεφαλόβρυσσ
Τρικάλων
ΕΛΛΑΔΑ
1.1.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
459	Καραγιάννης Ιωάννης	Αδάμος	Μάνδρες
Αμμοχώστου
24.8.45	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
460	Καραγιάννης Πρόδρομος	Ιωάννης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
29.8.22	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
461	Καραγιάννης Φοίβος	Ιωάννης	Μάνδρες
Αμμοχώστου
25.1.33	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
462	Καραγιώργη
Παπαχρυσόστομος	Χριστοφής	Δαυλός
20.12.15	Πολίτης	/	Δαυλός
4.9.74

463	Καραγκούνη
Χαράλαμπος	Πέτρος	Φλόκα Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
5.2.53	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
464	Καραμανής Ανδρέας	Κυριάκος	Μαραθόβουνος
17.3.58	Πολίτης	/	Μαραθόβουνος
15.8.74
465	Καραμανής Μιχάλης	Παντελής	Βασίλεια
17.4.44	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
466	Καραμάνου
(Χριστοδούλου)
Δέσποινα	Παντελής	Μια Μηλιά
1910	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
15.8.74
467	Καραντώκης Κυριάκος	Γεώργιος	Αφάνεια
1.3.22	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
468	Καρατζιάς Αναστάσης	Μανώλης	Ξυλοφάγου
1.7.44	Στρατιωτικός	391 Τ.Ε.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
14.8.74
469	Καραφίλλη Λοίζος	Γεώργιος	Κώμα του Γιαλού
19.5.58	Πολίτης	/	Κώμα του Γιαλού
20.8.74
470	Καρεφυλλίδης Χρίστος	Ανδρέας	Κερύνεια
25.10.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
471	Κάρμιος Λοίζος	Ευριπίδης	Βώνη
14.1.33	Πολίτης	/	Παλαίκυθρο
24.8.74
472	Κάρουλας Ανδρέας	Νικόλης	Στύλλοι
1900	Πολίτης	/	Στύλλοι
14.8.74
473	Κάρουλλα Αχιλλού	Πέτρος	Γαϊδουράς
16.1.36	Πολίτης	/	Γαϊδουράς
16.8.74
474	Κασάπης Ανδρέας	Κώστας	ΗΠΑ
22.2.57	Πολίτης	/	Άσσια
20.8.74
475	Κασιούρη Γεώργιος	Ιωάννης	Επτάκωμη
1915	Πολίτης	/	Επτάκωμη
21-22.8.74
476	Κασπαρής Χαράλαμπος	Ανδρέας	Οίκος
Μαραθάσας
17.2.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας
14.8.74
477	Καταλάνου Κώστας	Χριστόφορος	Άγιος
Επιφάνειος
5.9.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
478	Κατείφης Ανδρέας	Νικόλας	Μια Μηλιά
1902	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
14.8.74
479	Κατείφης Γεώργιος	Νικόλας	Μια Μηλιά
1900	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
18.8.74
480	Κατούντας Νικόλαος	Παναγιώτης	Πάτρα ΕΛΛΑΔΑ
1943	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
481	Κατρακάκης Θεοχάρης	Κωνσταντίνος	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
482	Κατσαμπής Ανδρέας	Χαράλαμπος	Λεμύθου
14.11.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
483	Κατσαρού Μιχαλάκης	Γεώργιος	Τρίκωμο
31.12.44	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας-
Λευκονοίκου-
Χαλεύκας 16.8.74

484	Κατσελλή Νικόλαος	Δημήτρης	Λεμεσός
12.11.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
485	Κατσούρης Μιχαήλ	Κωστής	Νέο Χωριό
Κυθρέας
31.12.1905	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
486	Κάττου Παναγιώτης	Πετρής	Πηγή
Αμμοχώστου
1.3.25	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
4.8.74
487	Καφέτζης Αντωνάκης	Ανδρέας	Παραλίμνι
31.7.54	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
17.8.74
488	Καψοκάρτης
Κωνσταντίνος	Νικόλαος	Λύμπια
23.7.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
489	Καψός Παναγιώτης	Πέτρος	Μια Μηλιά
15.3.52	Στρατιωτικός	190 Μ.Π.Π.	5 Μίλι δρόμου
Κερύνειας-Καραβά
20.7.74
490	Καψούρη Σωκράτης	Γεώργιος	Καραβάς
1902	Πολίτης	/	Καραβάς
8.8.74
491	Κελετσέση Χαράλαμπος	Χριστοφή	Αγία Ειρήνη
1896	Πολίτης	/	Αγία Ειρήνη
15.8.74
492	Κελλές Παναγής	Μηνάς	Κοντέα
6.9.11	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
23.8.74
493	Κέλλουρος Σπύρος	Κυριάκος	Πέτρα Σολέας
12.12.48	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
494	Κεμέκκης Παναγιώτης	Μιχαήλ	Γιαλούσα
6.4.54	Πολίτης	/	Γιαλούσα
19.8.74
495	Κέντρας Κωνσταντίνος	Βασίλειος	Άργος
Ορεστικών
ΕΛΛΑΔΑ	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
496	Κερμανού Σάββας	Ιωάννης	Λιοπέτρι
22.7.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κυθρέα
14.8.74
497	Κερμέντης Κώστας	Κυριάκος	Ορμήδεια
30.9.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74
498	Κερμέντης Νίκος	Κυριάκος	Ορμήδεια
10.5.46	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Παλαϊκύθρου-
Τύμπου
14.8.74
499	Κίμης Θεοχάρης	Ανδρέας	Τσακκίστρα
21.3.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
500	Κινάνης Μιχαλάκης	Θεοχάρης	Λευκωσία
29.1.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
501	Κιοτή Παναγιώτης	Μάρκος	Αμμόχωστος
24.8.44	Στρατιωτικός	201 Τ.Π.	Αμμόχωστος
15.8.74
502	Κιουζέλης Μιχαήλ	Μαυρουδής	Δίκωμο
1903	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
23.7.74
503	Κίτσιου Ανδρέας	Χ' Σωτήρης	Περιστερωνοπηγ
ή
1913	Πολίτης	/	Άγιος Μέμονας
Αμμοχώστου. Τέλος
Αυγούστου 1974.

504	Κίττου Νικόλαος	Γεώργιος	Παραλίμνι
4.4.18	Πολίτης	/	4ος Μιλιοδείκτης
δρόμου Λάρνακας-
Αμμοχώστου
26.8.74
505	Κκαφά Αντώνης	Κυριάκος	Άσσια
14.6.53	Στρατιωτικός	45 Τ.Δ.	Αφάνεια
21.8.74
506	Κκίμης Κυριάκος	Χριστοφής	Άσσια
15.10.16	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
507	Κκίση Φραγκόπουλος	Δαυίδ	Άσσια
26.1.28	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
508	Κκολιάς Βασίλειος	Γιαννής	Μαραθόβουνος
28.8.53	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
509	Κκολός Κυριάκος	Παναγιώτης	Άχνα
30.10.56	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74
510	Κκολού Γεώργιος	Κωστής	Γερόλακκος
10.3.1900	Πολίτης	/	Γερόλακκος
20.8.74
511	Κκούλλης Κυριάκος	Γιαννής	Νέο Χωριό
Κυθρέας
24.4.20	Πολίτης	/	Περιοχή Έξω
Μετοχίου-
Μόρας-Αγκαστίνας
14.8.74
512	Κκουτή Κυριάκος	Παναγής	Άσσια
23.12.23	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδης
Λευκωσίας
21.8.74
513	Κκουτής Γιακουμής	Παναγής	Άσσια
13.11.12	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
514	Κλεάνθους Ανδρέας	Σάββας	Άγιος Ερμόλαος
16.12.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια (Πικρό
Νερό)
20.7.74
515	Κλείτου Κλείτος	Λοίζος	Λευκόνοικο
12.4.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούπτης-Δικώμου
22.7.74
516	Κλεοβούλου Νίκος	Αθανάσιος	Μανδριά
Λεμεσού
29.3.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Καντάρας
14.8.74
517	Κλόκαρη Παντελής	Φώτης	Μαραθόβουνος
28.7.29	Πολίτης	/	Στύλλοι Αμμοχώστο
15.8.74
518	Κογκωνή Ανδρέας	Νικόλαος	Κυθρέα
15.3.25	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
519	Κοζάκος Γιαννάκης	Αθανάσιος	Λευκωσία
14.4.60	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
520	Κοζάκος Κώστας	Ιωάννης	Καραβάς
24.5.22	Πολίτης	/	Περιοχή Φτέρυχας
20.7.74
521	Κοζάκου Δέσποινα	Μιχάλης	Καραβάς
1920	Πολίτης	/	Περιοχή Φτέρυχας
20.7.74
522	Κοκκινή Χ" Κυριάκος	Χρίστος	Άσσια
26.10.1900	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74

523	Κοκκινόβουκος Μιχαήλ	Κυριάκος	Κοντέα
14.4.55	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Βώνη
15.8.74
524	Κοκκινόβουνος
Κωνσταντίνης	Χριστοφής	Κοντέα
1880	Πολίτης	/	Κοντέα
14.8.74
525	Κόκκινος Ιωάννης	Νικόλαος	Άχνα
22.12.55	Στρατιωτικός	182 Μ.Π.Π.	Περιοχή
Λαπήθου-Καραβά
20.7.74
526	Κόκοτας Κώστας	Χριστόδουλος	Παλαιόσαφος
25.8.14	Πολίτης	/	Αγύρτα Κερύνειας
1.8.74
527	Κοκότσας Μιχαήλ	Χρίστος	Συριανοχώρι
28.9.43	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Περιοχή
Καραβά-Λαπήθου
21.7.74
528	Κολάνης Δημήτριος	Παναγής	Λύση
15.5.24	Πολίτης	/	Λύση
25.8.74
529	Κολιανδρής Αλέξανδρος	Κωνσταντίνος	Πεντάγυια
7.12.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή
Λαπήθου-Καραβά
6.8.74
530	Κολιός Κύπρος	Νικόλαος	Κυθρέα
23.6.23	Πολίτης	/	Κυθρέα
30.8.74
531	Κολοβός Σωτήρης	Κυριάκος	Χάρτζια
25.12.56	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
532	Κολοκοτρώνης Νίκος	Ευάγγελος	Ακάκι
1.1.51	Στρατιωτικός	183 Μ.Τ.	Πυρόι
11.9.74
533	Κονής Αντώνης	Ιωάννης	Επτάκωμη
11.5.36	Πολίτης	/	Γαλάτεια
15.8.74
534	Κονναρής Μιχαλάκης	Αθανάσης	Λεμεσός
14.3.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
535	Κοντονικόλας Δημήτριος	Μιχαήλ	Αραδίππου
10.11.54	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης
20.7.74
536	Κοντός Ανδρέας	Σοφοκλής	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1913	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
14.8.74
537	Κοντός Γιαννάκης	Μιχαήλ	Ακάκι
1.3.52	Στρατιωτικός	366 Τ.Ε.	Περιοχή Καραβά
21.7.74
538	Κοντός Χριστάκης	Πατσαϊωάννης	Καμπιά 17.7.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
Λευκωσίας
23.7.74
539	Κοντού Ανδρέας	Γεώργιος	Άχνα
18.3.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Τράχωνα
22.7.74
540	Κορέλλης Αντωνάκης	Μιχαήλ	Κυθρέα
14.5.44	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζάους
14.8.74
541	Κορκού Νίκος	Ιωάννης	Ριζοκάρπασο
14.6.51	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
542	Κοσμά Νίκος	Γεώργιος	Ορμήδεια
4.7.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
543	Κοσμά Χρίστος	Σάββας	Στρόβολος
16.2.39	Πολίτης	/	Γαλούσα
19.8.74
544	Κούβαρος Γεώργιος	Χριστόδουλος	Μια Μηλιά
1908	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
15.8.74

545	Κουζάπα Ελευθέριος	Νικόλαος	Λύμπα
14.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Δικώμου
22.7.74
546	Κουκκουλής Λοΐζος	Κυριάκος	Σπήλια
3.8.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
22.7.74
547	Κούκος Κώστας	Φανής	Μια Μηλιά
1902	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
15.8.74
548	Κούκου Κώστας	Στέλιος	Κάτω Δίκωμο
1.9.1899	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
Αύγουστο 1974
549	Κούκου Χρυσταλλού	Πιερής	Μια Μηλιά
1915	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
14.8.74
550	Κουκουλάρης Χρίστος	Κωνσταντίνος	Αθήνα ΕΛΛΑΔΑ
19.4.52	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
551	Κουκουμάς Ανδρέας	Γεώργιος	Γέρι
1.8.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου
15.8.74
552	Κούλλουρος Σάββας	Νικόλαος	Κυρά Μόρφου
18.3.52	Στρατιωτικός	420 Μ.Π.Α.	Δρόμος Τύμπου-
Αγλαντζιάς
14.8.74
553	Κουλουμάς Νίκος	Γεώργιος	Κυθρέα
20.6.28	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
554	Κούμεττου Ρογήρος	Γεώργιος	Κορμακίτης
1.3.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
555	Κουμής Θεόδωρος	Αδάμος	Παραλίμνι
13.1.51	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Παλαίκυθρο
16.8.74
556	Κουμπανίδης
Χαράλαμπος	Κλεάνθης	Κλήρου
27.1.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
557	Κουμπάρου Παναγής	Χριστόφορος	Πραστεϊό
Αμμοχώστου
11.9.20	Πολίτης	/	Πραστεϊό
Αμμοχώστου 19.8.7
558	Κουντουρής Γιαννής	Μιχαήλ	Καϊμακλί
30.1.20	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
559	Κουντούρης Μιχαλάκης	Δημήτρης	Μουτουλάς
2.11.46	Στρατιωτικός	261 Τ.Ε.	Λιμνίτης
22.7.74
560	Κούντουρος (Σενέκη)
Αδάμος	Χριστοφής	Άχνα
27.4.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου
14.8.74
561	Κούπανος Ιωάννης	Ανδρέας	Κλεπίνη
5.8.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
562	Κούππα Χρίστος	Γιακουμής	Άσσια
28.8.10	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
563	Κουρέας Θωμάς	Αντώνιος	Παλιόμετοχο
3.5.54	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
564	Κουρουνά Ανδρέας	Βαρνάβας	Πέρα Χωριό
Νήσου
19.4.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74

565	Κουρούπης Παύλος	Γεώργιος	Καλαμάτα
ΕΛΛΑΔΑ
1929	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
566	Κουρουφέξης Ανδρέας	Κώστας	Παλαιχώρι
12.7.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74
567	Κουρράς Μιχαήλ	Λουκάς	Λευκόνοικο
6.6.1905	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
15.8.74
568	Κουρρής Αυγουστής	Κυριάκος	Πηγή
Αμμοχώστου
1902	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
20.8.74
569	Κούτρας Δημήτρης	Χαράλαμπος	Επτακώμη
25.1.27	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
570	Κουτρούλης Στέφανος	Νικόλαος	Μαρμαράς
Χαλκιδικής
ΕΛΛΑΔΑ
13.5.52	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
571	Κουτσάς Γρηγόρης	Κωνσταντίνος	Έξω Μετόχι
1901	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
15.8.74
572	Κουτσού Σωτήρης	Νικόλας	Περιστερονόπη
ή 1924	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνεια 17.8.74
573	Κουτσόφτας Ιωάννης	Μιχαήλ	Μάνδρες
Αμμοχώστου
27.1.52	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάις
23.7.74
574	Κουφτερού Ευφροσύνη	Κωνσταντίνος	Κάτω Δίκωμο
1915	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
21.7.74
575	Κρατημένος Αναστάσιος	Κωνσταντίνος	Λαγκάδια
Γορτύνιας
ΕΛΛΑΔΑ
1.7.53	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
576	Κρητικός Νικόλαος	Θεοδόσιος	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
577	Κυμίσση Ανδρέας	Αριστείδης	Κυθρέα
25.1.55	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
578	Κυπρή Αλέξανδρος	Κυπρής	Αγριδάκι
1901	Πολίτης	/	Σύσκλητος
2.8.74
579	Κυπρή Μαρίκκου	Σταμάτης	Έξω Μετόχι
1889	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
580	Κυπριανού Άνθιμος	Χαράλαμπος	Πεδουλάς
22.3.53	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
581	Κυπριανού Ανδρέας	Παναγιώτης	Δευτερά
12.4.43	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
582	Κυπριανού Γεώργιος	Αντώνιος	Λευκωσία
16.10.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
583	Κυπριανού Μιχαήλ	Γεώργιος	Αγρίδια
1949	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	4 μίλια έξω από το
Μερσινίκι
15.8.74
584	Κυπριανού Μιχαήλ	Χριστοφής	Γεροσκήπου
14.1.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Κοντεμένου
15.8.74

585	Κυπριανού Στέλιος	Ανδρέας	Πάνω Δευτερά
13.5.48	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Γεωργίου -
Κερύνειας
25.7.74
586	Κυπριανού Φοίβος	Κωνσταντίνος	Φτέρυχα
19.10.51	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
587	Κυπριανού
Χρυσόστομος	Κυπριανός	Ευρύχου
1933	Πολίτης	/	Περιοχή
Μουσουλίας-
Τζιάους
3.9.74
588	Κυρατζής Χρίστος	Μιχαήλ	Άγιος
Αμβρόσιος
20.9.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
589	Κυριακίδης (Κολίσης)
Γεώργιος	Νικόλαος	Κυθρέα
22.3.1883	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
590	Κυριακίδης
Θεοφύλακτος	Πέτρος	Λευκωσία
13.11.56	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Επικτήτου
14.8.74
591	Κυριακίδης Ιωάννης	Κυριάκος	Λάρνακα
26.2.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
592	Κυριακίδου (Κολίση)
Ροδού	/	Νέο Χωριό
Κυθρέας
3.11.1891	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
593	Κυριάκου (Αντωνιάδης)
Ανδρέας	Κυριάκος	Τραχώνι
Κυθρέας
10.11.14	Πολίτης	/	Κυθρέα
30.8.74
594	Κυριάκου (Βανέζη)
Χριστοφής	Κυριάκος	Χάρτζια
1908	Πολίτης	/	Κυθρέα
16.8.74
595	Κυριάκου (Γεωργίου)
Παναγής	Κυριάκος	Κάρμι
1902	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
596	Κυριάκου (Γιωργαλλή)
Γεώργιος	Κυριάκος	Μαραθόβουνος
11.12.41	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
17.8.74
597	Κυριάκου (Κώστα)
Ανδρέας	Κυριάκος	Τραχώνι
Κυθρέας
1974	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου-
Έξω Μετοχίου-
Παλαικύθρου
14.8.74
598	Κυριάκου (Στυλιανού)
Στυλιανός	Κυριάκος	Αλάμπρα
13.11.42	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
599	Κυριάκου (Χ" Κυπρής)
Ιωάννης	Κυριάκος	Δευτερά
9.5.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
600	Κυριάκου Αγγελική	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας
6.9.49	Πολίτης	/	Περιοχή Τραχωνίου
Έξω Μετοχίου -
Παλαικύθρου
14.8.74
602	Κυριάκου Ανδρέας	Χριστάκης	Κάτω Δερύνεια
27.7.69	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας-
Αμμοχώστου
21.8.74
601	Κυριάκου Ανδρέας	Ματθαίος	Λεμεσός
29.4.55	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Βώνης
14.8.74

603	Κυριάκου Ανδριάντα	Σωτήριος	Μαραθόβουνος
1918	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
604	Κυριάκου Δέσποινα	/	Πάνω Δίκωμο
1884	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
21.7.74
605	Κυριάκου Επιφάνειος	Σπύρος	Βιτσάδα
19.1.54	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά
15.8.74
606	Κυριάκου Κίκα	Χριστάκης	Κάτω Δερύνεια
1971	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
607	Κυριάκου Κυριάκος	Σωτήρης	Λάπαθος
28.1.40	Στρατιωτικός	Τ.Π.
Μπογαζίου	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
608	Κυριάκου Κυριάκος	Χρίστος	Πύλα
30.4.46	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου
14.8.74
609	Κυριάκου Κυριάκος	Χρίστος	Πυρόϊ
1953	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
610	Κυριάκου Κώστας	Ανδρέας	Κάτω Μονή
1.7.47	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου- Κερύνεια
25.7.74
611	Κυριάκου Κώστας	Αγαθοκλής	Πραιτώρι Πάφου
31.10.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Νέου
Χωρίου Κυθρέας
14.8.74
612	Κυριάκου Λουκάς	Χ' Κυριάκος	Επτακώμη
24.1.1908	Πολίτης	/	Γαλάτεια
15.8.74
613	Κυριάκου Μάμας	Ανδρέας	Λευκωσία
5.10.56	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	Θος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
614	Κυριάκου Μαρία	Χριστάκης	Κάτω Δερύνεια
1971	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
21.8.74
615	Κυριάκου Νικόλαος	Δημήτριος	Λευκωσία
18.9.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Ακανθού
16-17.8.74
616	Κυριάκου Νίκος	Ανδρέας	Αμμόχωστος
26.11.53	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
23.7.74
617	Κυριάκου Στέφανος	Νεόφυτος	Πέγεια
3.2.55	Στρατιωτικός	120 Α.Β.Ο.	Κερύνεια
22.7.74
618	Κυριάκου Χρίστος	Στυλιανός	Λάρνακας
Λαπήθου
6.6.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
619	Κύρρης Κώστας	Ιωάννης	Φτέρυχα
10.1.23	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή "Πικρού
Νερού" Κερύνειας
20.7.74
620	Κύτας Κώστας	Μιχαήλ	Καμπιά
17.9.54	Στρατιωτικός	120 Α.Β.Ο.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
621	Κωμιάτη Πολυκράτης	Γεώργιος	Ριζοκάρπασο
28.6.34	Πολίτης	/	Άγιος Μέμνονας
Αμμοχώστου
18.8.74

622	Κωμοδρόμος Μιχαήλ	Δημήτρης	Πηγή Αμμοχώστου
1901	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
2.9.74
623	Κωμοδρόμου Σωτήρα	Κυριάκος	Πηγή Αμμοχώστου
1903	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
2.9.74
624	Κωνσταντακόπουλος
Γιάννης	Νικόλαος	Αγία Μαρίνα
Βάρδα Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
625	Κωνσταντή Κώστας	Αγαθοκλής	Ασγάτα
4.10.55	Στρατιωτικός	791 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
626	Κωνσταντή Στυλιανός	Τάκης	Αργάκα
15.10.52	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
627	Κωνσταντινίδης
Γεώργιος	Κυπριανός	Αγλαντζιά
1913	Πολίτης	/	Περιοχή Αγλαντζιάς-
Αεροδρομίου
Τύμπου 18.8.74
628	Κωνσταντινίδης Κώστας	Χρίστος	Νέο Χωριό
Κυθρέας
10.12.45	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
629	Κωνσταντινίδης Λοΐζος	Κώστας	Λευκωσία
8.12.54	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
630	Κωνσταντίνου
(Αχιλλέως) Ανδρέας	Κωνσταντίνος	Αναυλόντας
21.3.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
631	Κωνσταντίνου
(Δομετίου) Δημοσθένης	Κωνσταντής	Μαντριά
Αμμοχώστου
17.1.1895	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
14.8.74
632	Κωνσταντίνου (Κοτοφής)
Αντώνιος	Γεώργιος	Συριανοχώρι
Μόρφου
13.4.53	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
633	Κωνσταντίνου (Λόντος)
Νεόφυτος	Κωνσταντίνος	Γεροσκήπου
14.9.36	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
17.8.74
634	Κωνσταντίνου (Φακαλά)
Χρίστος	Κωνσταντίνος	Καραβάς
15.8.25	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καίμακλιού 15.8.74
635	Κωνσταντίνου (Χ" Τατής)
Παντελής	Κωνσταντής	Άσσια
3.4.41	Στρατιωτικός	Τάγμα
Εφέδρων
Λύσης	Άσσια
14.8.74
636	Κωνσταντίνου Ανδρέας	Δημήτρης	Επτακώμη
3.2.46	Πολίτης	/	Λεονόρισσο
18.8.74
637	Κωνσταντίνου Δημήτριος	Νικηφόρος	Κυπερούντα
26.10.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούπτης
Πενταδακτύλου
22.7.74
638	Κωνσταντίνου
Ελευθέριος	Αριστείδης	Λευκωσία
2.12.46	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
639	Κωνσταντίνου
Ευάγγελος	Μιχαήλ	Μανδρότοπος
Σκανδάλου
Θεσπρωτίας
ΕΛΛΑΔΑ
27.12.53	Στρατιωτικός	2ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74

640	Κωνσταντίνου Κωνσταντίνος	Αντώνιος	Γιαλούσα 30.3.56	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-Πανάγρων 6.8.74
641	Κωνσταντίνου Κωνσταντίνος	Κυπριανός	Κυρά Μόρφου 13.4.51	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Αργάκι Μόρφου 16.8.74
642	Κωνσταντίνου Κωνσταντίνος	Νικόλαος	Ορμήδεια 19.4.45	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-Κυθρέας 14.8.74
646	Κωνσταντίνου Κώστας	Πέτρος	Ευρύχου 11.5.49	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου Ερμούλαου-Πιλερίου 26.7.74
644	Κωνσταντίνου Κώστας	Κυριάκος	Λάρνακα 7.3.43	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-Κυθρέας 14.8.74
643	Κωνσταντίνου Κώστας	Ελευθέριος	Λευκωσία 10.7.54	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου 6.8.74
645	Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστόφορος	Ορμήδεια 18.4.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Βώνη 15.8.74
647	Κωνσταντίνου Λεόντιος	Κωνσταντίνος	Λυθροδόνας 17.1.53	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους 14.8.74
648	Κωνσταντίνου Μιχαλάκης	Κυριάκος	Λάρνακα 13.7.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-Τύμπου 14.8.74
649	Κωνσταντίνου Νίκος	Κώστας	Καλοπαναγιώτης 6.1.42	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια 22.7.74
650	Κωνσταντίνου Φίλιππος	Δημήτρης	Κάθηκας 10.6.54	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου 6.8.74
651	Κωνσταντίνου Χαράλαμπος	Ελευθέριος	Κερύνεια 10.2.56	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια 22.7.74
652	Κώστα (Γαλήνη) Ερωτόκριτος	Κώστας	Κλήρου 12.1.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους 22.7.74
653	Κώστα (Γιωρκάτζη) Χ" Βασιλού	Χ" Γιώργης	Σύσκλητος 1904	Πολίτης	/	Σύσκλητος 26.7.74
654	Κώστα (Γρηγορίου) Μιχάλης	Κώστας	Καζάφани 28.10.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφανίοι (Δρόμος Κερύνειας-Πέλλα-Πάϊς) 23.7.74
655	Κώστα (Κούρρης) Χριστόδουλος	Κώστας	Μια Μηλιά 11.11.15	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου Δημητρίου Καϊμακλίου 15.8.74
656	Κώστα (Παστός) Ιωάννης	Κώστας	Άγιος Δομέτιος 25.1.50	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κυθρέα 14.8.74
657	Κώστα (Τσαντήρη) Νικόλας	Κώστας	Τύμπου 1911	Πολίτης	/	Τύμπου 19.8.74
658	Κώστα (Χ" Κωνσταντή) Αντωνάκης	Κώστας	Δίκωμο 13.12.50	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφανίοι (Δρόμος Κερύνειας-Πέλλα-Πάϊς) 23.7.74

659	Κώστα (Χριστοφόρου)
Σταύρος	Κώστας	Δερύνεια
10.3.43	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Μόρας-
Αφάνειας (Δρόμος
Λευκωσίας-
Αμμοχώστου)
15.8.74
660	Κώστα Κακουλλού	Νικόλας	Αφάνεια
14.9.29	Πολίτης	/	Αφάνεια
14.8.74
661	Κώστα Κώστας	Ανδρέας	Αυγόρου
8.2.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Δικώμου-
Αγύρτας
21.7.74
662	Κώστας (Καλαποδάς)
Βάσος	Κώστας	Κακοπετριά
22.9.43	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφάνιοι
(Δρόμος Κερύνειας-
Πέλλα-Πάις)
23.7.74
663	Κωστή (Κάσις)
Ανδρέας	Κωστής	Κουτσοβέντης
4.8.1909	Πολίτης	/	Περιοχή
Κεφαλόβρυσου
Κυθρέας
15.8.74
664	Κωστή (Πέτρου)
Θεόδωρος	Κωστής	Έξω Μετόχι
10.8.12	Πολίτης	/	Περιοχή Έξω
Μετοχίου 23.8.74
665	Κωστή Γεώργιος	Αθανάσης	Κάρμι
3.5.36	Στρατιωτικός	Εθελοντής στο
Ναυτικό	Περιοχή
2ου Μιλιοδείκτη
Κερύνειας-
Καζαφάνιοι 23.7.74
666	Κωστή Χρίστος	Μιχαήλ	Πέρα Χωριό
Νήσου
30.7.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
667	Κωστίκκη Δημήτριος	Κωστής	Άσσια
8.4.17	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
668	Κωστίκκης Κωστής	Λεόντιος	Άσσια
25.11.37	Πολίτης	/	Κοντέα
23.8.74
669	Κώτσιου Κώστας	Θεοδόσης	Μπισερό
1.3.1896	Πολίτης	/	Νέον Αμπελικό
16.8.74
670	Κωφού Σπύρος	Παναγής	Έξω Μετόχι
12.2.1911	Πολίτης	/	Περιοχή Έξω
Μετοχίου 14.8.74
671	Λαμπή Ηλίας	Λαμπής	Κερύνεια
20.4.56	Πολίτης	/	Χάρτζια
15.9.74
672	Λαμπή Μιχαλάκης	Λαμπής	Χάρτζια
15.5.58	Πολίτης	/	Χάρτζια
15.9.74
673	Λαμπρίδης Ανδρέας	Λάμπρος	Λευκωσία
14.7.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
674	Λαμπρίδης Κώστας	Λάμπρος	Λευκωσία
7.2.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη-Μίας
Μηλιάς 14.8.74
675	Λάμπρου (Γεωργίου)
Ιωάννης	Λάμπρος	Επτακώμη
1.1.29	Πολίτης	/	Επτακώμη
22.8.74
676	Λάμπρου (Παναγή)
Παναγιώτης	Λάμπρος	Λυθροδόντας
10.9.40	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74

677	Λάμπρου (Σάββα)
Γεώργιος	Λάμπρος	Λεμεσός
20.3.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πετρομούθκια"-
Αγίου Ιλαρίωνα
21.7.74
678	Λάμπρου
(Χριστοδούλου) Νίκος	Λάμπρος	Μια Μηλιά
7.11.41	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκιάσας
22.7.74
679	Λάρκου (Ξενή) Ανδρέας	Λάρκος	Λύση
3.4.17	Πολίτης	/	Λύση
19.8.74
680	Λαφαζάνης Ανδρέας	Σωτήρης	Άγιος Επίκτητος
12.9.40	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Καράκουμι
31.7.74
681	Λεάνδρου Σάββας	Ιωάννης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1912	Πολίτης	/	Γκαράς Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
682	Λειβαδιώτης Γεώργιος	Κώστας	Λακατάμια
24.5.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
31.7.74
683	Λεοντίου Λεόντιος	Δαυίδ	Άσσια
6.8.51	Πολίτης	/	Άσσια
20.8.74
684	Λευτέρη Ανδρέας	Νικόλας	Κοντεμένος
1930	Πολίτης	/	Κοντεμένος
28.8.74
685	Λεωνή (Χ"Ρούσου)
Χριστόδουλος	Λεωνής	Βουνό Κερύνειας
12.10.1898	Πολίτης	/	Τράχωνας
Λευκωσίας
22.7.74
686	Λεωνίδα (Χ"
Χαραλάμπους)
Χαραλάμπος	Λεωνίδας	Μια Μηλιά
1885	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
14.9.74
687	Λεωνίδου Λεωνίδας	Κώστας	Γαλούσα
2.3.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
688	Λιασή Παναγιωτού	Αθανάσης	Λάπαθος
1900	Πολίτης	/	Λιμνιά Αρμοχώστου
16.8.74
689	Λιπέρτος Χρίστος	Σάββας	Βώνη
1904	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
690	Λοιζίδης Ανδρέας	Αντώνης	Κλεπίνη
30.10.44	Στρατιωτικός	3ον Τακτικό
Συγκρότημα,
Κερύνειας	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
691	Λοιζίδης Ανδρέας	Λοίζος	Λευκωσία
3.12.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
692	Λοιζίδης Βάσος	Στέφανος	Δρούσια
5.10.50	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
17.8.74
693	Λοίζου (Ελευθερίου)
Γεώργιος	Λοίζος	Παλαίκυθρο
20.11.29	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
694	Λοίζου (Ηλία)
Χριστόδουλος	Λοίζος	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
19.3.49	Στρατιωτικός	31 Μ.Κ.	Πενταδάκτυλος
1.8.74
695	Λοίζου (Καραγιώργης)
Παναγιώτης	Λοίζος	Ποταμιά
1944	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
696	Λοίζου (Χριστοδούλου)
Ζήνων	Λοίζος	Γαληνή
17.3.17	Πολίτης	/	Γαληνή
4.9.74

697	Λοίζου (Χριστοφόρου)
Γεώργιος	Λοίζος	Μηλιά
Αμμοχώστου
10.9.49	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Αγύρτας
30.7.74
698	Λοίζου Βάσος	Σάββας	Δαυλός
7.7.49	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Βώνη
15.8.74
699	Λοίζου Γεώργιος	Μόδεστος	Αμμόχωστος
9.12.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούπτης-Συγχαρίου
22.7.74
700	Λοίζου Λοίζος	Μιχαήλ	Γούφες
1958	Πολίτης	/	Γούφες
22.8.74
701	Λοίζου Λοίζος	Νικόλας	Καλογραία
13.3.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Τριμίθι Κερύνειας
20.7.74
702	Λοίζου Μαρία	Γιαννής	Σκυλλούρα
1912	Πολίτης	/	Κατωκοπιά
16.8.74
703	Λοίζου Μιχαήλ	Λοίζος	Γούφες
17.9.21	Πολίτης	/	Γούφες
22.8.74
704	Λοίζου Χριστάκης	Γεώργιος	Λευκωσία
28.11.69	Πολίτης	/	Νοσοκομείο
Πογαζιού
17.8.74
705	Λοίζου Χριστοφής	Μιχαήλ	Αρναδί
26.12.50	Πολίτης	/	Περιοχή Τζιάους
17.8.74
706	Λόντου Νικόλαος	Ιωάννης	Γαληνή
1900	Πολίτης	/	Γαληνή
4.9.74
707	Λουκά (Ανδρέου)
Μυροφόρα	Ιωάννης	Σκυλλούρα
1900	Πολίτης	/	Κατωκοπιά
16.8.74
708	Λουκά (Πουλή)
Παναγιώτης	Ιωάννης	Λευκωσία
26.9.50	Στρατιωτικός	34 Μ.Κ.	Δίκωμο
26.7.74
709	Λουκά Γιάγκος	Νικόλας	Μελίνη
30.12.55	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
710	Λουκά Ειρηνέος	Αντώνης	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου
24.4.50	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Βώνη
15.8.74
711	Λούκα Χριστόδουλος	Ανδρέας	Λευκωσία
16.11.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
22.7.74
712	Λουλούδης Αντώνιος	Νεοκλής	Λεμεσός
13.12.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
713	Λούμπας Νίκος	Γεώργιος	Κλεπίνη
20.1.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
714	Λούρμπας Δημήτριος	Δημήτριος	Γαστούνη Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
715	Λύγκος Θωμάς	Παντελής	Βαρδαλή
Δομάκου
Φθιώτιδος
ΕΛΛΑΔΑ
21.3.53	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
716	Λύτρας Ευάγγελος	Λουκάς	Λευκωσία
25.7.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολης
Λευκωσίας 23.7.74

717	Μαδέλλας Παντελής	Πέτρος	Λευκωσία
5.11.48	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
26.7.74
718	Μαζούλα (Γρηγορίου)
Αφροδίτη	Χ" Γιάννης	Πόλις
Χρυσόχους
24.6.1906	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
17.8.74
719	Μαζούλα Γρηγόριος	/	Ιμβρος ΕΛΛΑΔΑ
1903	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
17.8.74
720	Μακαρίτης Ανδρέας	Γεώργιος	Λύση
30.11.56	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
22.7.74
721	Μακρίδης Θεόδωρος	Μιχάλης	Ανάγυια
20.10.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
25.7.74
722	Μακρίδης Στυλιανός	Μιχάλης	Ανάγυια
29.11.49	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
25.7.74
723	Μαλακίδης Δημήτριος	Μωυσής	Λύμπια
1.3.51	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
724	Μαλεκίδης Σάββας	Νικόλας	Άγιος Ιωάννης
Αγρού
19.10.56	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Άγιος Αμβρόσιος
14.8.74
725	Μαλέκκος Κώστας	Χαράλαμπος	Βασίλεια
16.12.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
726	Μαλιαππή Κωστής	Μιχαήλ	Άσσια
25.9.16	Πολίτης	/	Μόρα
16.8.74
727	Μαλιαππή Χριστάκης	Κωστής	Άσσια
14.5.59	Πολίτης	/	Αφάνεια
16.8.74
728	Μάμα (Γιάγκου) Γιάγκος	Μάμας	Πεντάγυια
19.2.51	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
729	Μανάχος Βασίλειος	Μιχαήλ	Καστρί
Ηγουμενίσης
ΕΛΛΑΔΑ
20.6.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
730	Μάντη Ελενίτσα	Μιχαήλ	Κυθρέα
1900	Πολίτης	/	Κυθρέα
15.8.74
731	Μάντης Σωτήριος	Γρηγόρης	Καραβάς
19.5.45	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	"Πικρό Νερό"
Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
21.7.74
732	Μαντίλας Ιάσων	Ανδρέας	Μαραθόβουνος
17.9.47	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
733	Μάντολες Ανδρέας	Σωτήρης	Αχερίτου
22.2.49	Πολίτης	/	Εληά
21.7.74
734	Μαντράλης
Κωνσταντίνος	Πέτρος	Λευκωσία
3.3.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κουτσοβέντης
24.7.74
735	Μανώλη Τάσος	Κώστας	Λεμεσός
17.7.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης
Πενταδακτύλου
23.7.74

736	Μαούζης Χριστόδουλος	Φώτης	Βουκολίδα
4.5.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
737	Μαουρής Γεώργιος	Δημήτρης	Αμμόχωστος
28.8.55	Στρατιωτικός	336 Τ.Ε.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.74
738	Ματππής Σάββας	Κυριάκος	Έξω Μετόχι
4.10.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Έξω Μετόχι
15.8.74
739	Μαραθεύτης Σωτήρης	Νεοκλής	Λετύμπου
25.12.53	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
740	Μαραθεύτης
Χαράλαμπος	Νικόλαος	Βασιλεία 10.1.51	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	6ος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
741	Μαρκάτζης Δημήτριος	Αντρέκκας	Άσσια
20.10.49	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Κοντέα Αμμοχώστοι
23.8.74
742	Μάρκου (Κιλές)
Γιασουμής	Γεώργιος	Φρέναρος
23.8.49	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας
Μηλιάς-Τραχωνίου
14.8.74
743	Μάρκου Τάσος	Μενέλαος	Παραλίμνι
17.9.36	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
744	Μαρωνίτης Μιχαήλ	Νικόλας	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1895	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
745	Μαρωνίτου Μαρία	Σάββας	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1897	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
746	Μασιάς Δημητράκης	Λαμπριανός	Λισπέτρι
17.4.			
747	Μασούρας Ανδρέας	Πέτρος	Κάτω Ζώδια
24.2.53	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
748	Ματσάγκος Ανδρέας	Πετρής	Κάτω Ζώδια
24.2.53	Στρατιωτικός	23 Ε.Μ.Α.	Περιοχή Καραβά
20.7.74
749	Μαυροματίης Γεώργιος	Ανδρέας	Κώμα του Γιαλού
16.6.50	Πολίτης	/	Κώμα του Γιαλού
20.8.74
750	Μαυροματίης Κουμής	Γεώργιος	Καλοπαναγιώτης
16.8.45	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
			Γιαλούσα
28.3.14	Πολίτης	/	Γιαλούσα
11.9.74

751	Μελάς Γιαννακός	Κώστας	Βουνό
1909	Πολίτης	/	Περιοχή Μόρας-
Έξω Μετοχίου-
Αγκαστίνας
14.8.74
752	Μελαχροινού Κώστας	Γεώργιος	Λευκωσία
6.10.51	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερόνεια
22.7.74
753	Μέλιου Βαρνάβας	Αντώνης	Παλαίκυθρο
1913	Πολίτης	/	Περιοχή Μόρας-
Έξω Μετοχίου-
Αγκαστίνας 14.8.74
754	Μέλισσος Κώστας	Γεώργιος	Καραβάς
3.8.30	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
755	Μελιφρονίδης Γεώργιος	Νικόλαος	Ορούντα
7.5.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
756	Μελλέχα Αναστασία	Γεώργιος	Τρούλλοι
5.4.10	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
757	Μελλέχας Γεώργιος	Δημήτριος	Ορόκλινη
3.11.12	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
758	Μενελάου (Ρωμανού)
Βάσος	Μενέλαος	Άγιος Δομέτιος
22.6.41	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Φτέρυχα
23.7.74
759	Μενελάου Μενέλαος	Σάββας	Δρύμου
24.9.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Τράχωνα
Λευκωσία
22.7.74
760	Μένοικος Σάββας	Νίκος	Λευκωσία
9.8.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πικρού
Νερού Κερόνειας
20.7.74
761	Μένοικου Κυριάκος	Μιχαήλ	Νέο Χωριό
Κυθρέας
29.7.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
762	Μερακλή Κώστας	Χαράλαμπος	Καπούτι
8.7.52	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
763	Μερακληγιάννης
Γεώργιος	Ιωάννης	Μόρφου
29.9.33	Στρατιωτικός	256 Λ.Υ.Τ.	Δρόμος Κερόνειας-
Πανάγρων
6.8.74
764	Μεράνου Φοίβος	Παύλος	Αμμόχωστος
12.1.47	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
765	Μεσαρίτης Ανδρέας	Κώστας	Άγιος Επικτήτος
8.10.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Φυλακές Σεραγείου
17.8.74
766	Μεσαρίτης Σωτήριος	Κώστας	Άγιος Επικτήτος
1951	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Φυλακές Σεραγείου
17.8.74
767	Μεττής Ανδρέας	Ιάκωβος	Φιλιά Μόρφου
1951	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή
"Κεφαλόβρυσου"
Περιοχή Καπουτίου-
Μόρφου
16.8.74
768	Μηλικούρη Γεώργιος	Σολωμής	Δάλι
11.2.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
769	Μηλικούρης Βασίλης	Κώστας	Παλαίκυθρο
15.3.11	Πολίτης	/	Άσσια
21.8.74

770	Μηλιώτη Ελευθέριος	Κυριάκος	Πυργά
Αμμοχώστου
2.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
771	Μηνά Ηλίας	Μιχαήλ	Καίμακλι 12.1.30	Πολίτης	/	Περιοχή Μίας Μηνιάς
14.8.74
772	Μηνά Χαράλαμπος	Νικόλαος	Πέρα Ορεινής
15.12.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
773	Μίας (Παπανικολάου)
Χρίστος	Γεώργιος	Άσσια 24.6.15	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
774	Μικαίου Χαρίλαος	Ανδρέας	Κυθρέα
21.11.40	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
775	Μιλτιάδου (Κυριακίδης)
Γεώργιος	Μιλτιάδης	Στρόβολος
11.2.48	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
776	Μιλτιάδους (Ηροδότου)
Αιμίλιος	Μιλτιάδης	Λεμεσός
14.9.48	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
11.8.74
777	Μιλτιάδους (Νεοφύτου)
Πολυξένη	Κύπρος	Σύσκληπτος
23.4.18	Πολίτης	/	Άγιος Ερμόλαος
28.7.74
778	Μιλτιάδους Σταύρος	Γεώργιος	Λευκωσία
8.3.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
779	Μιξιάς Μιχαήλ	Γεώργιος	Βιτσάδα 1904	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
780	Μίση Ανδρέας	Γεώργιος	Αραδίππου
17.7.49	Στρατιωτικός	391 Τ.Ε	Περιοχή
Παλαϊκύθρου-
Τύμπου
14.8.74
781	Μιχαήλ (Αδάμου) Σίμος	Μιχαήλ	Αρναδί
1937	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
19.8.74
782	Μιχαήλ
(Αρσενικοθήλυκος)
Γιαννής	Μιχαήλ	Πραστεϊό
Αμμοχώστου
1894	Πολίτης	/	Στύλλοι Αμμοχώστου
14.8.74
783	Μιχαήλ (Μαύρου)
Ανδρέας	Μιχαήλ	Τύμπου
15.3.19	Πολίτης	/	Περιοχή Τύμπου
14.8.74
784	Μιχαήλ (Ορφανού)
Γεώργιος	Μιχαήλ	Τύμπου
3.4.43	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηνιάς
14.8.74
785	Μιχαήλ (Πέτρου) Πέτρος	Μιχαήλ	Ορά
17.6.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
25.7.74
786	Μιχαήλ (Σπύρου)
Παναγιώτης	Μιχαήλ	Άρσος
Λάρνακας 2.4.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηνιάς
14.8.74
787	Μιχαήλ (Σωτήρκας)
Χαράλαμπος	Σωτήρης	Επτακώμη
1916	Πολίτης	/	Επτακώμη
21 - 22.8.74
788	Μιχαήλ (Φραντζέσκου)
Σωτήριος	Μιχαήλ	Αγκαστίνα
20.12.44	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάις
23.7.74
789	Μιχαήλ (Χ" Μάμας)
Κυριάκος	Μιχαήλ	Περιστερώνια
Λευκωσίας
1.10.47	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Γλυκιώτισσα
22.7.74
790	Μιχαήλ Αθανάσης	Αντώνης	Λάρνακα
14.8.47	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74

791	Μιχαήλ Βασίλης	Μιχαήλ	Κώμα του Γιαλού
1918	Πολίτης	/	Περιοχή
Αγίου Γεωργίου
Σπαθαρικού
15.8.74
792	Μιχαήλ Βάσος	Αργυρός	Πυρόϊ
29.1.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
794	Μιχαήλ Γεώργιος	Πολύβιος	Λάρνακα
11.11.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Βώνης
14.8.74
795	Μιχαήλ Γεώργιος	Ανδρόνικος	Μοσφίλι
1.5.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κουτσοβέντης
24.7.74
793	Μιχαήλ Γεώργιος	Παναγιώτης	Τράχωνας
2.11.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
22.7.74
796	Μιχαήλ Δρόσος	Στυλιανός	Πυργά
Αμμοχώστου
2.2.32	Πολίτης	/	Πυργά Αμμοχώστου
18.8.74
800	Μιχαήλ Μιχαήλ	Χαράλαμπος	Κυθρέα
25.7.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
798	Μιχαήλ Μιχαήλ	Παναγής	Λάρνακα
13.9.54	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάϊς
23.7.74
799	Μιχαήλ Μιχαήλ	Στέλιος	Λεμεσός
21.5.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
20.7.74
797	Μιχαήλ Μιχαήλ	Λεάνδρος	Λευκωσία
18.7.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Νέου
Χωριού Κυθρέας
14.8.74
801	Μιχαήλ Νικόλαος	Λοΐζος	Αφάνεια
1.4.48	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
802	Μιχαήλ Νίκος	Μωυσής	Λυθράγκωμη
28.3.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
803	Μιχαήλ Παναγιώτης	Μηνάς	Λευκόνοικο
1.10.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
804	Μιχαηλίδης Ανδρέας	Νίκος	Σαράντι
19.11.46	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
805	Μιχαηλίδης Κλεάνθης	Χαράλαμπος	Κερύνεια
6.11.45	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
806	Μιχαηλίδης Ξάνθος	Νικόλαος	Λευκωσία
1918	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
807	Μιχαηλίδης Χρίστος	Θωμάς	Πυργά
29.1.10	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
808	Μιχάλου Νικόλαος	Μιχαήλ	Νέο Χωριό
Κυθρέας
15.5.12	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
809	Μονιάτης Βρυωνής	Παναγής	Βουνί Λεμεσού
20.10.55	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
810	Μορφάκη Ελπινίκη	Χαράλαμπος	Κάρμι
1899	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74

811	Μοσφίλη Πασχάλης	Μιχαήλ	Μάνδρες
Αμμοχώστου
1924	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
812	Μουλλωτού Ευάγγελος	Αθανάσης	Λεμεσός
1.10.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή "Ασπρης
Μούττης"
Πενταδακτύλου
21.7.74
813	Μουρίκης Αθανάσιος	Αναστάσης	Αχλαδερή
Αυλοναρίου
Εύβοια
ΕΛΛΑΔΑ
23.8.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
814	Μούσκος Τάκης	Μιχαήλ	Λύση
20.5.54	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
815	Μούσουλου Σταύρος	Γιαννής	Λευκωσία
11.7.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμόλαου
15.8.74
816	Μουστάκα Κακουλλής	Μιχαήλ	Λύμπια 14.1.41	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιά
14.8.74
817	Μουστάκα Κώστας	Δημήτριος	Άσσια
6.6.12	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
818	Μουστάκας Γεώργιος	Κώστας	Κερύνεια
8.11.53	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
819	Μπάκκα Γιάννης	Θεόδουλος	Γέναγρα
22.11.37	Πολίτης	/	Περιοχή Γαϊδουρά
17.8.74
820	Μπαρρή Νικόλαος	Σάββας	Κάρμι
25.11.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Βασιλείας
3.8.74
821	Μπιτσάκης Σταύρος	Ευτύχιος	Χανιά Κρήτης
Ελλάδα
1949	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
822	Μπουρέκας Ασημάκης	Μενέλαος	Μοριά Λέσβου
ΕΛΛΑΔΑ
1952	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
823	Μπροδήμας
Κωνσταντίνος	Δημήτριος	Δίδυμα
Αργολίδας
ΕΛΛΑΔΑ
9.4.52	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
824	Μύθιλλος Γεώργιος	Κωνσταντίνος	Μια Μηλιά
2.4.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μάνδρες
Καίμακλίου
14.8.74
825	Νεάρχου Κυριάκος	Χρίστος	Άγιος
Δημητριάδος
Πάφου
19.3.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμόλαου
15.8.74
826	Νεοκλέους (Χριστοφή)
Χριστάκης	Νεοκλής	Αγρός 9.3.47	Πολίτης	/	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
827	Νεοκλέους Ανδρέας	Γεώργιος	Άγιοι
Βαβασινιάς
13.12.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74

828	Νεοκλέους Παύλος	Πέτρος	Καλαβασός
29.6.55	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Έξω
Μετοχίου 14.8.74
829	Νεοφύτου (Παναγή)
Δημήτριος	Νεόφυτος	Σαλαμιού 2.8.44	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου-Πιλερίου
26.7.74
830	Νεοφύτου (Τούλουπος)
Ανδρέας	Ιωάννης	Πέγεια
31.8.47	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
831	Νεοφύτου Αβραάμ	Παναγής	Βασίλεια
1.8.32	Πολίτης	/	Περιοχή Γαϊδουρά
17.8.74
832	Νεοφύτου Κωνσταντίνος	Ξενοφών	Άσσια
24.2.57	Πολίτης	/	Άσσια
21.8.74
833	Νεοφύτου Νεόφυτος	Χαράλαμπος	Γύψου
7.8.41	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
4-5.8.74
834	Νεοχωρίτη Σταύρος	Λουκής	Αμμόχωστος
1954	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Αμμόχωστος
19.8.74
835	Νέστωρος Παναγιώτης	Λάζαρος	Λευκωσία
13.9.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς
15.8.74
836	Νηστικού Ανδρέας	Δημήτριος	Κυθρέα
15.3.27	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
837	Νικήτα Κώστας	Αντώνιος	Καραβάς
9.10.28	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Κερύνειας
11.8.74
838	Νικητόπουλος Λάμπρος	Ηλίας	Άγιος Σώστης
Τριφυλλίας
Μεσσηνία
ΕΛΛΑΔΑ
13.1.53	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
839	Νικηφόρου Παντελής	Γρηγόρης	Αλάμπρα
17.11.41	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
840	Νικοδήμου (Ιωάννου)
Ανδρέας	Νικόδημος	Λεμεσός
2.6.53	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
841	Νικοδήμου Χριστάκης	Χαράλαμπος	Κερύνεια
18.9.55	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
842	Νικόλα (Μιχαήλ)
Επιφάνειος	Νικόλας	Βιτσάδα 1897	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
843	Νικόλα (Τσιακκαρή)
Χριστόδουλος	Νικόλας	Αγκαστίνα
15.12.11	Πολίτης	/	Άσσια
14.8.74
844	Νικόλα Γεώργιος	Βασίλης	Καλογραία
1952	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός
Κερύνειας
8.8.74
845	Νικόλα Ειρήνη	Χ' Θωμάς	Σύσκλητος
1910	Πολίτης	/	Σύσκλητος
2.8.74
846	Νικολαΐδης Μιχάλης	Κώστας	Αγκαστίνα
23.10.58	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
21.8.74
847	Νικολάου (Μενοίκου -
Αυστραλός) Κωστάκης	Νίκος	Αμμόχωστος
20.10.48	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
Λάρνακας Λαπήθου
15.8.74
848	Νικολάου (Παύλου)
Χρυσόστομος	Νικόλας	Γαστριά
30.1.16	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
21.8.74

849	Νικολάου (Τουραπής) Μιχαήλ	Νικόλαος	Ταέρι 18.11.47	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14.8.74
850	Νικολάου Γρηγόριος	Ανδρέας	Λευκωσία 20.2.54	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14.8.74
851	Νικολάου Ιάκωβος	Αντώνης	Αμμόχωστος 23.12.55	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23.7.74
852	Νικολάου Ιωάννης	Σωκράτης	Αυστραλία 14.10.55	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14.8.74
853	Νικολάου Κύπρος	Νικόλας	Λυθροδόνας 7.10.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη 15.8.74
854	Νικολάου Κώστας	Νικόλας	Δευτερά 9.10.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου Γεωργίου-Γλυκιάσας 22.7.74
855	Νικολάου Μάριος	Βάσος	Λευκωσία 19.10.52	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου Ερμούλαου 15.8.74
856	Νικολάου Νικόλαος	Μιχαήλ	Κώμη Κεπήρ 1923	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ 20.8.74
857	Νικολάου Νικόλαος	Χρυσάνθος	Ψημολόφου 26.3.47	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους 22.7.74
858	Νικολάου Νίκος	Γεώργιος	Αλάμπρα 2.5.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14.8.74
859	Νικολάου Νίκος	Παναγιώτης	Κερύνεια 26.6.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή 5 Μίλι Κερύνειας 20.7.74
860	Νικολάου Νίκος	Χριστοφής	Μαραθόβουνος 27.7.53	Πολίτης	/	Στρογγυλός 15.8.74
861	Νικολάου Παναγιώτης	Χρυσόστομος	Έξω Μετόχι 3.2.48	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάς 14.8.74
862	Νικολάου Παντελής	Νικόλαος	Λευκωσία 2.3.45	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Πέλλα Πάϊς 24.7.74
863	Νικολάου Χριστάκης	Δημήτριος	Άγιος Γεώργιος Σπαθαρίκου 20.12.54	Στρατιωτικός	120 Α.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος Κερύνειας 20.7.74
864	Νικολάτζη Θεόδωρος	Αχιλλέας	Λάπηθος 1936	Πολίτης	/	Περιοχή Ελιάς 21.7.74
865	Νικολέττης Παναγιώτης	Δημήτριος	Λύση 18.7.56	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14.8.74
866	Νίκου (Κουμή) Μιχαλάκης	Νίκος	Αμμόχωστος 30.12.55	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Δικώμου 14.8.74
867	Νίκου (Λοίζου) Παναγιώτης	Νίκος	Άσσια 26.2.57	Πολίτης	/	Αφάνεια 18.8.74
868	Ντουρή Φίλιππος	Παναγής	Αραδίππου 12.4.48	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-Τύμπου 14.8.74
869	Ξάνθου Παναγιώτης	Κυριάκος	Αγκαστίνα 1.9.38	Πολίτης	/	Αγκαστίνα 21.8.74
870	Ξενή Ξενής	Ττόφας	Λύση 12.6.1904	Πολίτης	/	Αμμόχωστος 16.8.74

871	Ξένος Θεόδωρος	Γεώργιος	Λάνθι Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
16.7.52	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
872	Ξενοφώντος Νέαρχος	Ξενοφών	Αγία Ειρήνη
Κανναβίων
20.4.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκιώτισσας
22.7.74
873	Ξιναρή Μαρία	Ιωάννης	Ζώδια
1892	Πολίτης	/	Πάνω Ζώδια
Τέλος Αυγούστου-
Αρχές Σεπτεμβρίου
1974
874	Ξυδιάς Ιωάννης	Λεωνίδας	Χανδρινόν
Πύλου
Μεσσηνίας
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
875	Οδυσσέα (Μπλάκης)
Κυριάκος	Οδυσσέας	Άγιος Επικτήτος
20.2.31	Πολίτης	/	Άγιος Επικτήτος
3.8.74
876	Οικονομίδης Γεώργιος	Χριστόδουλος	Βώνη
28.11.20	Πολίτης	/	Βώνη
20.8.74
877	Οικονομίδης Πορφύριος	Ευστάθιος	Φτέρυχα
15.1.11	Πολίτης	/	Περιοχή 5ου Μ/Δ
δρόμου Κερύνειας-
Λευκωσίας
20.7.74
878	Οικονομίδου Ξένια	Πορφύριος	Κερύνεια
15.8.42	Πολίτης	/	Περιοχή 5ου Μ/Δ
δρόμου Κερύνειας-
Λευκωσίας
20.7.74
879	Οικονομίδου Παγώνα	Γεώργιος	Κάρμι
1916	Πολίτης	/	Περιοχή 5ου Μ/Δ
δρόμου Κερύνειας-
Λευκωσίας
20.7.74
880	Οικονόμου Ηλίας	Αναστάσιος	Ελάτη Τρικάλων
ΕΛΛΑΔΑ
1954	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
881	Ολυμπίου Αλέξανδρος	Πασχάλης	Λευκωσία
17.6.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74
882	Ομπασίης Τόμης	Χριστοφής	Γύψου
10.1.48	Στρατιωτικός	Εθελοντής	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
883	Ονησιφόρου (Κκολού)
Ανδρέας	Ονησίφορος	Λιοπέτρι
6.8.56	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πετρομούθκια"
Αγίου Ιλαρίωνα
21.7.74
884	Ονουφρίου Στέλιος	Χριστοφής	Καλό Χωριό
Λεύκας
20.7.51	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Λάπηθος
6.8.74
885	Ορθοδόξου Ανδρέας	Νικόλας	Τρίκωμο
30.8.54	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Κερύνεια
22.7.74

886	Ορφανίδης Ανδρέας	Πέτρος	Λυθροδόνας
5.2.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
887	Ορφανίδης Στυλιανός	Ανδρέας	Κυθρέα
17.8.50	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Γύψου
14.8.74
888	Ορφανού Ανδρέας	Κωστής	Αφάνεια
23.11.23	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
889	Ορφανού Θεοφάνης	Μιχαήλ	Λευκωσία
27.10.50	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιά
14.8.74
890	Παής Χριστάκης	Κυριάκος	Πάνω Ζώδια
17.5.50	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Περιοχή Μύρτου-
Διόριος
15.8.74
891	Παίδιου Κυριακού	Συμεών	Λευκόναικο
1903	Πολίτης	/	Λευκόναικο
15.8.74
892	Παμλής Κωστάκης	Ανδρέας	Κυρά Μόρφου
12.9.53	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
893	Πάμπουλος Σωτήρης	Παναγής	Τρούλλοι
6.8.19	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
894	Παναγή (Κόκκινος)
Λουκάς	Παναγής	Έγκωμη
Αμμοχώστου
1891	Πολίτης	/	Έγκωμη
Αμμοχώστου 18.8.7
895	Παναγή (Κυριάκου)
Ανδρέας	Παναγής	Κυρά Μόρφου
2.4.52	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
896	Παναγή (Χ' Νικόλα)
Γιακουμής	Παναγής	Αφάνεια
5.7.13	Πολίτης	/	Άσσια
15.8.74
897	Παναγή (Χατέρη)
Μαρίτσα	Σάββας	Άσσια
1890	Πολίτης	/	Άσσια
25.8.74
898	Παναγή Ανδρέας	Νικόλαος	Μιτσερό
10.1.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
22.7.74
899	Παναγή Αντώνης	Θεοχάρης	Βώνη
18.1.43	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Κορνόκηπος
14.8.74
900	Παναγή Δημήτριος	Γεώργιος	Αλαμινός
14.10.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη
14.8.74
901	Παναγή Κώστας	Απόστολος	Λάρνακα
26.10.48	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπτου 14.8.74
902	Παναγή Παναγιώτης	Νεοκλής	Μαραθόβουνος
14.5.47	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
903	Παναγή Πανίκος	Κώστας	Μεσόγη
3.10.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Κορνόκηπου 15.8.74
904	Παναγή Σωτήριος	Αλέξανδρος	Λάπαθος
25.11.47	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Δικώμου
22.7.74
905	Παναγή Χριστοφής	Γιαννής	Πάνω Δίκωμο
1906	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
20.7.74
906	Παναγίδης Μάριος	Κενδέας	Λεμεσός
27.6.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέα
15.8.74
907	Παναγιώτου (Γιασεμίδης)
Κώστας	Παναγιώτης	Κυθρέα
27.4.10	Πολίτης	/	Κυθρέα
29 - 30.8.74

908	Παναγιώτου (Σάββα)
Κωστάκης	Παναγιώτης	Πάνω Δίκωμο
3.2.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφάνιοι
23.7.74
909	Παναγιώτου
(Χαραλάμπους) Ανδρέας	Παναγής	Καμπί Φαρμακά
10.8.45	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκιώτισσας
22.7.74
910	Παναγιώτου Αριστείδης	Κώστας	Αμαργέτη
22.7.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
911	Παναγιώτου Αρτεμισία	Σωτήρης	Έξω Μετόχι
1927	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
912	Παναγιώτου Δημήτριος	Φίλιππος	Λάρνακα
11.11.43	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Παλαικύθρου-
Τύμπου
14.8.74
913	Παναγιώτου Νίκος	Σπύρος	Λυθροδόνας
20.10.48	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
914	Παναγιώτου Παναγιώτης	Ανδρέας	Άλωνα
21.1.52	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Ομορφίτα
23.7.74
915	Παναγιώτου Παναγιώτης	Μιχαήλ	Ομορφίτα
20.6.55	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Βώνης
14.8.74
916	Πανταζής Φίλιππος	Αχιλλέας	Αρμόχωστος
29.8.51	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάις
23.7.74
917	Παντιώρας Θεόδωρος	Αντώνιος	Μενίδι Βάλτου
ΕΛΛΑΔΑ
1942	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πικρού
Νερού Κερύνειας
20.7.74
918	Παντελή (Βαρνάβα)
Βαρνάβας	Παντελής	Μηλιά
Αρμόχωστου
13.12.26	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
919	Παντελή Ιάκωβος	Στυλιανός	Φτέρυχα
1894	Πολίτης	/	Φτέρυχα
28.7.74
920	Παντελή Κλεόβουλος	Ευάγγελος	Λευκωσία
14.2.54	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Βώνη
14.8.74
921	Παντελή Νίκος	Παναγιώτης	Άγιος
Αμβρόσιος
27.9.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
922	Παντελή Νίκος	Θεόφιλος	Δάλι
9.5.54	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
923	Παντούρη Γεώργιος	Γρηγόρης	Τριμίθι 1900	Πολίτης	/	Τριμίθι
27.7.74
924	Παντούρη Κώστας	Γρηγόρης	Κάρμι
17.7.50	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πικρού
Νερού, 5 Μίλι
Κερύνειας
20.7.74
925	Παούρτα Παναής	Παυλής	Έξω Μετόχι
1900	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
15.8.74
926	Παπαβασιλείου Μηνάς	Αντώνης	Πέρα Χωριό
Νήσου
7.2.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
927	Παπαγεωργίου
(Χριστοφίδης) Ιωσήφ	Παπαγεωργίος	Σύσκλητος
1900	Πολίτης	/	Σύσκλητος
3.8.74
928	Παπαγεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνος	Βώνη
28.7.43	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Κορνόκηπος
20.9.74

929	Παπαγεωργίου Χ"	Παπαγεώργιος	Σύσκλητος
6.1.1906	Πολίτης	/	Σύσκλητος
3.8.74
930	Παπαγιάννη Ανδρέας	Παναγής	Καμπί Φαρμακά
1.2.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
931	Παπαγιάννης
(Παπαλουκά) Νίκος	Γιαννακός	Κάτω Δίκωμο
5.2.50	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Δικώμου-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
932	Παπαγιάννης Ιωάννης	Χαράλαμπος	Νέο Χωριό
Κυθρέας
12.7.51	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
933	Παπαδόπουλος Ιωάννης	Χάρilas	Λάνθι Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
4.11.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
934	Παπαδόπουλος Κώστας	Χαράλαμπος	Λευκωσία
16.2.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
935	Παπαθωμά Μιχαλάκης	Κώστας	Ακάκι 17.11.47	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Καραβά-
Λαπήθου
6.8.74
936	Παπαϊωάννου Αντώνιος	Σάββας	Λευκωσία
10.6.53	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
937	Παπαλαμπριδής
Γεώργιος	Στέφανος	Ιωάννινα
ΕΛΛΑΔΑ
6.6.46	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Αλωνάγρας
Πενταδακτύλου
22.7.74
938	Παπαλάμπρου Βασίλειος	Δημήτριος	Λάγκα Καστοριάς
ΕΛΛΑΔΑ
12.10.31	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
939	Παπαλλή Χριστοφής	Πέτρος	Αχερίτου 30.5.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Άσπρης
Μούπτης
Πενταδακτύλου
21.7.74
940	Παπαμιχαήλ Ματθαίος	Μιχαήλ	Άσσια
2.11.18	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
941	Παπαντωνίου Ιάκωβος	Θεόδωρος	Λευκωσία
9.12.49	Εθελοντής
Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
22.7.74
942	Παπαπαναγής Ηλίας	Γεώργιος	Άγιος Πάυλος
Λευκωσίας
26.3.55	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	6ος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
943	Παπαπαύλου Ηλίας	Παναγής	Λάπηθος
8.9.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Πέλλα Πάις
24.7.74
944	Παπαπαύλου
Κωνσταντίνος	Νικόλαος	Αθηαίνου
2.3.49	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
945	Παπαπολυδώρου
Κώστας	Χαράλαμπος	Μεσόγη
17.11.52	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74

946	Παπατρύφωνος Ανδρέας	Νικόλαος	Περιστερώννα
Μόρφου
6.4.44	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή
"Κεφαλόβρυσος"
(Περιοχή Καπουτίου
Μόρφου)
16.8.74
947	Παπατσάνης Αθανάσιος	Αγοραστός	Δεσκάτης
Γρεβενών
ΕΛΛΑΔΑ
10.1.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
948	Παπαχριστοδούλου
Νίκος	Μιχαήλ	Κοντεμένος
2.1.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
949	Παπαχρίστου
(Αναστάση) Γεώργιος	Παπαχρίστος	Λευκωσία
4.5.46	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας
Μηλιάς-Κυθρέας
14.8.74
950	Παπαχριστοφόρου
Αλέξανδρος	Παπαχριστόφορος	Λευκωσία
17.5.53	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νέαπολη Λευκωσίας
23.7.74
951	Παπουτσής Κώστας	Γεώργιος	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
19.1.45	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας 26.7.74
952	Παρασκευά Γεώργιος	Ανδρέας	Νέο Χωριό
Πάφου 4.10.49	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74
953	Παρασκευά Κυριάκος	Ιορδάνης	Αναλύοντας
11.11.51	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κλεπίνη
28.7.74
954	Παρασκευόπουλος
Βασίλειος	Νίκος	Λευκονοϊκο
15.3.55	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάης
23.7.74
955	Παράσχου (Σιαούρτα)
Μιχαήλ	Παράσχος	Γαλούσα
7.7.41	Πολίτης	/	Γαλούσα
19.8.74
956	Παρούτης Μιχαήλ	Θεοχάρης	Ζώδια 8.3.49	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
957	Πάρπα (Νικόλα) Μαρία	Στυλιανός	Τρούλλοι
1910	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
958	Πάρπα Κωνσταντίνος	Δημήτριος	Στρόβολος
3.8.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζαούς
14.8.74
959	Πάρπα Μαρίτσα	Γιαννής	Κάτω Δίκωμο
1906	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
22.7.74
960	Πάρπα Νικόλας	Σταυρής	Κάτω Δίκωμο
1894	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
22.7.74
961	Πάρπας Νικόλας	Γιαννής	Τρούλλοι
1908	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
962	Πασιαρτή Σοφία	Χριστοφής	Λάπηθος
1896	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
22.7.74
963	Πάσκας Παναγής	Παντελής	Άσσια
22.3.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
964	Πασχάλης Ιωάννης	Στυλιανός	Τρίκωμο
23.1.49	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας-
Λευκονοϊκού-
Χαλεύκας 16.8.74

965	Πασχάλης Παναγής	Ζουβάνης	Σωτήρα
Αμμοχώστου
8.12.55	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	6ος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
966	Πατέρα Γεώργιος	Χριστούδης	Άσσια
5.5.14	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
967	Πατούνας Πανίκος	Ανδρέας	Συκόπετρα
5.7.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
968	Πατσαλίδης Μάριος	Κώστας	Λάπηθος
9.1.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
969	Πάσσαλου Χριστόδουλος	Γεώργιος	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
1886	Πολίτης	/	Πυροί
16.8.74
970	Πατσανάς Κωνσταντίνος	Γρηγόριος	Άντισσα Λέσβου
ΕΛΛΑΔΑ
18.9.52	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
971	Πασιά (Αντώνη)
Κυριακού	Λουκάς	Λευκόνοικο
1900	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
15.8.74
972	Πασιής Γεώργιος	Κωνσταντίνος	Σωτήρα
Αμμοχώστου
30.7.12	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Κερύνειας
22.8.74
973	Πατίσης Σωτήρης	Παναγής	Έξω Μετόχι
1898	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
974	Παυλίδης Αντώνης	/	Λευκωσία
15.1.1906	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
27.7.74
975	Παυλίδης Φοίβος	Ανδρέας	Ευρύχου
19.8.54	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Κυθρέα
14.8.74
976	Παύλου (Λοίζου)
Ανδρέας	Παύλος	Κώμη Κεπήρ
1918	Πολίτης	/	Γαλάτεια
23.8.74
977	Παύλου (Χ" Παναγιώτου)
Παναγιώτης	Παύλος	Λαγουδερά
1.11.46	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Τράχωνα-
Νεάπολης
22.7.74
978	Παύλου (Χριστοφόρου)
Χαράλαμπος	Παύλος	Φικάρδου
24.5.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
979	Παύλου Γεώργιος	Παναγιώτης	Παλαιχώρι
26.7.49	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Κερύνειας
22.7.74
981	Παύλου Παύλος	Σολωμής	Κώμη Κεπήρ
12.12.32	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
980	Παύλου Παύλος	Κυριάκος	Ξυλοτύμπου
29.7.46	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος
Παλαικόθρου-
Πυροίου-Τύμπου
14.8.74
982	Παύλου Χρίστος	Ανδρέας	Λιοπέτρι
22.3.56	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
983	Παυλούδης Παύλος	Γεώργιος	Άγιος Νικόλαος
Χαλκιδικής
ΕΛΛΑΔΑ
11.8.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74

984	Παφίτης Ανδρέας	Κωνσταντίνης	Λεμόνα Πάφου
9.4.44	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
Λευκωσίας
22.7.74
985	Παφίτης Απόστολος	Φίλιππος	Άσσια 27.7.48	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Περιοχή Κοντέας
23.8.74
986	Παφίτης Γεώργιος	Μιχαήλ	Κυθρέα 7.1.44	Στρατιωτικός	336 Τ.Ε.	Αγκαστίνα
21.8.74
987	Παφίτης Κώστας	Μιχαήλ	Κυθρέα
12.1.50	Στρατιωτικός	Λόχος
Εθελοντών
Λύσης	Άσσια
14.8.74
988	Παφιώλης Κωνσταντίνος	Χρίστος	Γρανισαίικα
Πύργου Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
13.3.53	Στρατιωτικός	1ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Κιόνελλι
20.7.74
989	Πεδίου Λύσανδρος	Παρασκευάς	Λευκόνοικο
6.1.1899	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
15.8.74
990	Πελετιέ Βικτώρια	Μιχαήλ	Κυθρέα
1901	Πολίτης	/	Κυθρέα
15.8.74
991	Πελίας Γεώργιος	Κυριάκος	Λύση
11.6.51	Στρατιωτικός	201 Τ.Π.	Αμμόχωστος
15.8.74
992	Πελοπίδας (Παναγή)
Πολύβιος	Πελοπίδας	Βαρίσια
3.9.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
993	Πεπέκκος Ανδρέας	Κύπρος	Άγιος Επικτήτος
1.1.12	Πολίτης	/	Περιοχή Αγίου
Επικτήτου
29.7.74
994	Πεπές Νίκος	Νικόλαος	Τύμπου
25.3.12	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
19.8.74
995	Πέτπου Ανθούσα	Σάββας	Πάνω Δίκωμο
9.3.1899	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
20.7.74
996	Περικλέους Νίκος	Χαράλαμπος	Δάλι
8.3.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Κλεπίνη
14.8.74
997	Περικλέους Στέλιος	Παναγής	Φοινί
1.1.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
998	Πετρασίτης Ανδρέας	Αντώνης	Πέτρα Σολέας
10.5.19	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
999	Πετρίδης Γιάννης	Αντώνης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
2.12.19	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1000	Πέτρου (Γιατρού)
Ανδρέας	Πέτρος	Έξω Μετόχι
3.2.33	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
1001	Πέτρου (Πετρίδης) Νίκος	Πέτρος	Επισκοπειό
13.9.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Γεωργίου-
Γλυκιάσας
22.7.74
1002	Πέτρου Ανδρέας	Γεώργιος	Μιτσερό
15.2.46	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Πέντε
Μιλίου-Καραβά
22.7.74
1003	Πέτρου Ανδρέας	Νικόλαος	Πύλα
2.1.54	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1004	Πέτρου Γιακουμής	Πέτρος	Κυθρέα
12.7.1909	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
24.7.74

1005	Πέτρου Κυριάκος	Πέτρος	Πάνω Δίκωμο
1904	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
21.7.74
1006	Πέτρου Μόδεστος	Πέτρος	Μαραθόβουνος
16.12.13	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
1008	Πέτρου Πέτρος	Φίλιππος	Αγλαντζιά
12.8.50	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1007	Πέτρου Πέτρος	Γεώργιος	Μιτσερό
1.7.40	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Αγία Μαρίνα
Σκυλλούρας
17.8.74
1009	Πέτρου Χριστάκης	Νικόλαος	Πύλα
Λάρνακας
2.11.47	Στρατιωτικός	391 Τ.Ε.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.74
1010	Πέτσα Σταύρος	Πέτρος	Βουνό
1908	Πολίτης	/	Βουνό
21.7.74
1011	Πέτσας Κώστας	Χριστοφής	Παλιομέτοχο
9.4.44	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
22.7.74
1012	Πηλαβάς Ανδρέας	Γεώργιος	Περιστερώνα
Μόρφου
22.2.42	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Κερύνεια
25.7.74
1013	Πήττα Ιάκωβος	Γιάννης	Λευκωσία
25.9.58	Πολίτης	/	Αφάνεια
21.8.74
1014	Πιενής Γρηγόρης	Κυριάκος	Καμπιά Ορεινής
7.1.51	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1015	Πιερή Λάμπρος	Αντώνιος	Άσσια
25.7.18	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1016	Πιερίδης Πρίαμος	Χριστάκης	Λεμεσός
7.8.53	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Έξω
Μετοχίου
14.8.74
1017	Πιέρου (Κασιάρχου)
Κυριάκος	Πιερής	Επτακώμη
23.10.15	Πολίτης	/	Επτακώμη
21 - 22.8.74
1018	Πικής Γεώργιος	Αντώνιος	Αθηαίνου
27.3.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74
1019	Πιλάτου Σωτήρης	Ανδρέας	Άγ. Λουκάς
Αμμοχώστου
9.4.51	Στρατιωτικός	386 Τ.Ε.	Περιοχή Δεκέλειας
7.9.74
1020	Πιλλάτσης Λεύκος	Λοίζος	Λευκωσία
22.8.56	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Άγιος Αμβρόσιος
14.8.74
1021	Πίππου Κωστάκης	Γεώργιος	Στρόβολος
11.2.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης.
14.8.74
1022	Πιριντζής Κώστας	Ξενής	Βώνη
1919	Πολίτης	/	Παλαίκυθρο
24.8.74
1023	Πίσης Ανδρέας	Νεόφυτος	Καπούτι
13.1.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1024	Πιτσιατάρης Γεώργιος	Αναστάσης	Πραστειό
Μόρφου
12.9.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάργων
6.8.74
1025	Πιτσιλλός Ευστάθιος	Ανδρέας	Λάπηθος
2.12.56	Στρατιωτικός	23 Ε.Μ.Α.	Περιοχή Καραβά
20.7.74
1026	Πίττας Γεώργιος	Ναθαναήλ	Άσσια
13.9.47	Στρατιωτικός	Πυροβολικό	Άσσια
14.8.74

1027	Πιπτή Μάρκος	Ανδρέας	Δάλι
28.8.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
1028	Πλάρκος Ανδρέας	Νικόλαος	Τρούλλοι
19.3.36	Πολίτης	/	Πέργαμος
17.9.74
1029	Πογιατζής Ανδρέας	Αντώνης	Βατυλή
21.9.56	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
20.7.74
1030	Πογιατζής Γεώργιος	Ξενοφών	Άγιος
Επιφάνειος
12.4.48	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς-
Δαυλού
16.8.74
1031	Πογιατζής Γεώργιος	Δημήτριος	Κρήτου Τέρρα
30.10.44	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
1032	Ποϊράζη Ανδρέας	Κωνσταντής	Στρογγυλός
10.12.1906	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1033	Ποϊράζη Σάββας	Κωνσταντής	Στρογγυλός
12.2.14	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1034	Ποϊράζη Σταύρος	Γεώργιος	Στρογγυλός
5.9.05	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1035	Ποϊράζης (Χ" Γεωργίου)
Γεώργιος	Λοίζος	Στρογγυλός
16.5.56	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1036	Ποϊράζης (Χ" Γεωργίου)
Λοίζος	Γεώργιος	Στρογγυλός
22.8.30	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1037	Πολυδώρου Πολύδωρος	Παπαχριστόφορος	Λιμνάτης
24.3.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74
1038	Πολυδώρου
Χαράλαμπος	Δημήτριος	Άγιος Επίκτητος
21.7.41	Πολίτης	/	Άγιος Επίκτητος
3.8.74
1039	Πορκά Χ" Γεώργιος	/	Τρυπημένη
1889	Πολίτης	/	Τρυπημένη
20.8.74
1040	Πόρτης Σάββας	Τσοουλής	Καίμακλι
15.10.1908	Πολίτης	/	Μία Μηλιά
14.8.74
1041	Ποταμίτης Χαράλαμπος	Ανδρέας	Λευκωσία
25.5.52	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου-Πιλερίου
26.7.74
1042	Πουλλαϊδης Ανδρέας	Γεώργιος	Βατυλή
1.8.56	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1043	Πουργουρίδης Αντώνης	Γιαννής	Κώμη Κεπήρ
2.11.24	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
20.8.74
1044	Πουργουρίδης
Παναγιώτης	Σταύρος	Καίμακλι
25.11.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Πέλλα-Πάις
23.7.74
1045	Ππαλαζή Νικόλαος	Ανδρέας	Μένοικο
12.10.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Ομορφίτα
23.7.74
1046	Ππεκρή Μιχαλάκης	Γεώργιος	Βατυλή
16.7.32	Πολίτης	/	Περιοχή Βατυλής
17.8.74
1047	Ππόλος Παύλος	Σάββας	Τράχωνας
29.12.52	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
Λευκωσίας
22.7.74
1048	Ππόλος Χριστάκης	Σάββας	Δίκωμο
17.5.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη 14.8.74

1049	Πρατσή (Στυλιανού)
Ανδρέας	Παναγής	Άσσια
25.11.21	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1050	Πρατσή Στυλιανός	Παναγής	Άσσια
19.7.16	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1051	Πρατσή Πολύκαρπος	Χαράλαμπος	Μόρφου
8.3.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
22.7.74
1052	Προδρόμου
Χαράλαμπος	Σέργιος	Άγιος
Αμβρόσιος
18.10.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	4 Μίλια έξω από το
Μερσινίκι
15.8.74
1053	Προεστός Μιχαλάκης	Όμηρος	Λάρνακα
12.12.43	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1054	Προεστός Παναγιώτης	Χριστόδουλος	Λάπηθος
2.2.53	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου-
Χαμίτ Μάνδρες
25.7.74
1055	Προκοπίου Θάλεια	Κύπρος	Άρσος Λεμεσού
1906	Πολίτης	/	Κερύνεια
26.7.74
1056	Προκοπίου Σωτήριος	Νικόλαος	Κυπερούντα
6.8.53	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
1057	Πύργου Νίκος	Τάκης	Λάρνακα
29.1.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1058	Πυρκάς Δημήτριος	Νικόλαος	Μάμμαρι
26.10.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Αλωνάγρας-
Άσπρης Μούττης
Πενταδακτύλου
22.7.74
1059	Ραγιάς Φάνος	Πάμπος	Μόρφου
23.1.51	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Κερύνεια
20.7.74
1060	Ράσπας Ανδρέας	Κώστας	Τσέρι
9.1.47	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1061	Ραχωβίτσας Γρηγόριος	Θωμάς	Άγιος Ακάκιος
Καρδίτσας
Θεσσαλίας
ΕΛΛΑΔΑ
1951	Στρατιωτικός	23 Ε.Μ.Α.	Καραβάς
20.7.74
1062	Ριμής Μιχαήλ	Κώστας	Διόριος
1905	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
14.8.74
1063	Ρούσης Σεραφείμ	Λάμπρος	Μαρτινό
Λογκρίδος
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1064	Ρούσος Γεώργιος	Σταύρος	Πέρα Χωριό
Νήσου
8.11.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1065	Ρούσος Ξενης	Πιερής	Λύση
17.7.45	Στρατιωτικός	1η Ανώτερη
Τακτική
Διοίκηση
Αμμοχώστου	Περιοχή Λύσης
18.8.74
1066	Ρούσου (Χριστοδούλου)
Ευφροσύνη	Σάββας	Δίκωμο
1906	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
23.7.74
1067	Ρούσου Χριστόδουλος	Κωνσταντής	Δίκωμο
1906	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
23.7.74

1068	Ρουσούνιδης Σταύρος	Δημοσθένης	Πάνω Ακορδάλια- Πάφου 1.1.33	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου Γεωργίου Κερύνειας 21.7.74
1069	Ρώσσοι Ανδρέας	Σταύρος	Καϊμακλί 5.2.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Τράχωνα Λευκωσίας 22.7.74
1070	Ρωτή Λεύκιος	Κώστας	Νατά 26.8.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζοῦς-Χαλεούκας 14.8.74
1071	Σάββα (Κίρκα) Χρυσταλλοῦ	/	Τραχῶνι Κυθρέας 1879	Πολίτης	/	Τραχῶνι Κυθρέας 18-19.8.74
1072	Σάββα (Μαυροσάββα) Θεοδώρος	Σάββας	Λύμπια 17.12.40	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μίας Μηλιάς 14.8.74
1073	Σάββα (Παρασκευά) Ανδρονίκη	Ελευθέριος	Αυγόρου 18.9.18	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω Δερύνειας 21.8.74
1074	Σάββα (Παφίτης) Πρόδρομος	Σάββας	Τρυπημένη 1889	Πολίτης	/	Κυθρέα Τέλος Αυγούστου 1974
1075	Σάββα (Τσιμπιδής) Μιχάλης	Σάββας	Μία Μηλιά 10.2.11	Πολίτης	/	Μόρφου 16.8.74
1076	Σάββα (Χ' Γιάννη) Σπύρος	Σάββας	Πύργος 15.1.15	Πολίτης	/	Μόρφου 15.8.74
1077	Σάββα (Χριστοδούλου) Χριστάκης	Σάββας	Άγιος Αμβρόσιος 8.6.57	Πολίτης	/	Άγιος Αμβρόσιος 21.9.74
1078	Σάββα Ανδρέας	Γεώργιος	Αλάμπρα 19.1.53	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς 14.8.74
1079	Σάββα Ανδρέας	Ζαχαρίας	Δορά 16.8.56	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Βῶνη 15.8.74
1080	Σάββα Ηρόδοτος	Χριστόδουλος	Τσάδα 1.9.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζοῦς 14.8.74
1081	Σάββα Μιχαλάκης	Δημήτρης	Δάλι 20.7.49	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς 14.8.74
1082	Σάββα Μιχάλης	Ανδρέας	Λύμπια 10.2.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας 23.7.74
1083	Σάββα Πέτρος	Αντώνης	Άγιος Αμβρόσιος 18.2.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους 22.7.74
1084	Σάββα Σαββάκης	Κυριάκος	Λάρνακα 9.8.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Αλωνάγρας- Άσπρης Μούττης Πενταδακτύλου 22.7.74
1086	Σάββα Σάββας	Πέτρος	Καλογραία 10.10.46	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Πέλλα-Παίς 23.7.74
1085	Σάββα Σάββας	Αλέξης	Λύμπια 16.3.52	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Κυθρέας- Μίας Μηλιάς 14.8.74
1087	Σάββα Χρίστος	Σάββας	Νέο Χωριό Κυθρέας 1906	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας 15.8.74

1088	Σαββίδης Ιωάννης	Κυριάκος	Καϊμακλί
26.2.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
24.7.74
1089	Σαββίδης Παύλος	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας 24.6.49	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
21.8.74
1090	Σαββίδης Σάββας	Κώστας	Δάλι
21.3.55	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα Πάϊς
23.7.74
1091	Σαββίδης Στέλιος	Νεόφυτος	Γιαλούσα
31.3.42	Πολίτης	/	Γιαλούσα
19.8.74
1092	Σαββίδης Σωτήρης	Ανδρέας	Τραχώνι
Κυθρέας 8.8.43	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1093	Σαββόπουλος Ανδρέας	Γεώργιος	Παλαιχώρι
10.9.52	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Παλαίκυθρο
14.8.74
1094	Σαζός Γεώργιος	Πέτρος	Λιμνάτης
Λεμεσού
21.5.56	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
1095	Σακκάς Γιαννής	Κωνσταντίνος	Μαραθόβουνος
14.2.14	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1096	Σακκή Γιαννής	Σταυρινός	Μαραθόβουνος
1914	Πολίτης	/	Στύλλοι
15.8.74
1097	Σαλαφόρη Στυλιανός	Χριστόδουλος	Κυθρέα
10.2.1896	Πολίτης	/	Κυθρέα
15.8.74
1098	Σαμψών Μιχαήλ	Ανδρέας	Νετά 8.12.53	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1099	Σέργη Λουκάς	Πετρής	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
18.10.1901	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
18 - 19.8.74
1100	Σεργίδης Ιωσήφ	Σέργιος	Βασιλεία
1.4.53	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
1101	Σεργίου (Πρωτοπαπά)
Αδάμος	Σέργιος	Επτακώμη
8.4.20	Πολίτης	/	Επτακώμη
21 - 22.8.74
1102	Σεργίου (Τσιακούρμας)
Ανδρέας	Μιχαήλ	Άγιος Σέργιος
19.9.23	Πολίτης	/	Κώμα του Γιαλού
20.8.74
1103	Σεργίου Δημήτριος	Νικόλαος	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
8.4.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
22.7.74
1104	Σεργίου Χαράλαμπος
(Βάσος)	Παναγιώτης	Αχερίτου
18.10.48	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1105	Σιακαλλής Μιχαήλ	Χρίστος	Μόρφου
1913	Πολίτης	/	Μόρφου
25.8.74
1106	Σιαλούνα Μιχάλης	Γεώργιος	Επτακώμη
8.4.52	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
1107	Σιαμπάνη Αντώνης	Μιχαήλ	Άσσια
15.8.48	Στρατιωτικός	341 Τ.Ε.	Άσσια
15.8.74
1108	Σίγας Θεοφάνης	Χριστοφής	Παλιομέτοχο
12.5.49	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Αγία Μαρίνα
Σκυλλούρας
17.8.74
1109	Σιδεράς Μιχαλάκης	Σταύρος	Αμμόχωστος
19.4.54	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Γαϊδουρά
14.8.74

1110	Σιεκκερής Ανδρέας	Χαράλαμπος	Λιβερά
27.6.37	Πολίτης	/	Κορμακίτης
19.8.74
1111	Σίνη Αργύριος	Γεώργιος	Θήβα
ΕΛΛΑΔΑ
1952	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1112	Σιόκκος Χρυσόστομος	Χαμπής	Λευκόνοικο
1906	Πολίτης	/	Λευκόνοικο
15.8.74
1113	Σιούμμα Σάββας	Κυριάκος	Άσσια
10.10.16	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1114	Σκαλιάς Χριστάκης	Κώστας	Κερύνεια
10.2.58	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Κερύνειας-
Αγίου Ιλαρίωνα
23.7.74
1115	Σκαλιστής Ιωάννης	Λάζαρος	Λευκωσία
24.2.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
1116	Σκίτσας Αντώνιος	Κυριάκος	Ορμήδεια
9.2.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
1117	Σκορδής Χριστόφορος	Γεώργιος	Δάλι
28.9.49	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάου
14.8.74
1118	Σκουλιάς Γεώργιος	Χριστόδουλος	Λύμπια
18.12.43	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1119	Σκουριδής Αλέξανδρος	Νίκος	Λευκωσία
29.10.52	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Άγιος Κασσιανός
Λευκωσίας
12.9.74
1120	Σκουρλής Δημήτριος	Άγγελος	Άνω Μέλπεια
Μεσσηνίας
ΕΛΛΑΔΑ
16.8.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1121	Σκούρος Ανδρέας	Δημήτρης	Άσσια
31.10.15	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1122	Σκούρος Νεόφυτος	Πέτρος	Λάρνακας
Λαπήθου
25.10.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πέντε Μίλι
Κερύνειας
22.7.74
1123	Σκούρου Μενέλαος	Πέτρος	Λάρνακας
Λαπήθου
8.4.51	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή 5 Μίλι
Κερύνειας
22.7.74
1124	Σμυρλής Βασίλειος	Δημήτριος	Ναύπλιο
Αργολίδας
ΕΛΛΑΔΑ
1952	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1125	Σολωμή Σόλων	Παύλος	Κώμη Κεπήρ
1957	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
1126	Σολωμού (Θεοδούλου)
Θεόδουλος	Σολωμός	Αφάνεια
20.8.25	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1127	Σολωμού Σωτήρης	Σπύρος	Καραβάς
3.3.48	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πικρού
Νερού, Πέντε Μίλι
Κερύνειας
20.7.74

1128	Σουρλός Κωνσταντίνος	Γεώργιος	Ζευγολάτιο
Ημαθίας
ΕΛΛΑΔΑ
1954	Στρατιωτικός	5ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1129	Σοφοκλέους (Ανδρέου)
Ευγένιος	Σοφοκλής	Κυπερούντα
22.10.31	Πολίτης	/	Σύσκληπος
3.8.74
1130	Σοφοκλέους (Τογλή)
Αδάμος	Σοφοκλής	Έγκωμη
Αμμοχώστου
10.6.13	Πολίτης	/	Έγκωμη
Αμμοχώστου 16.8.74
1131	Σοφοκλέους (Χ"
Χριστοδούλου) Κυριάκος
(Τζακ)	Σοφοκλής	Κυθρέα
10.5.13	Πολίτης	/	Κυθρέα
16.8.74
1132	Σοφοκλέους Αδάμος	Χαράλαμπος	Κάρμι
27.10.49	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Πικρού
Νερού, Πέντε Μίλι
Κερύνειας
20.7.74
1134	Σοφοκλέους Ανδρέας	Ευγένιος	Κυπερούντα
20.7.54	Πολίτης	/	Σύσκληπος
3.8.74
1133	Σοφοκλέους Ανδρέας	Σταύρος	Λακατάμια
30.11.49	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Καραβά
22.7.74
1135	Σοφοκλέους Βαθούλα	Δημοσθένης	Κυθρέα
25.4.22	Πολίτης	/	Κυθρέα
16.8.74
1136	Σοφοκλέους
Χριστοδούλας	Γιάγκος	Λάρνακα
8.1.47	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Έξω
Μετοχίου
14.8.74
1137	Σοφοκλή (Χριστοφή)
Αγγελής	Σοφοκλής	Χάρτζια
15.9.24	Πολίτης	/	Περιοχή "Πέντε Μίλι"
δρόμου Κερύνειας-
Καραβά
20.7.74
1138	Σοφοκλή Παντελού	Κυριάκος	Σύσκληπος
1920	Πολίτης	/	Σύσκληπος
3.8.74
1139	Σπανού Γεώργιος	Χριστοφής	Κυρά Μόρφου
15.10.1890	Πολίτης	/	Κυρά Μόρφου
15.8.74
1140	Σπάου Κωνσταντίνος	Μιχαήλ	Παραλίμνι
5.9.56	Στρατιωτικός	182 Μ.Π.Π.	Περιοχή Κερύνειας
22.7.74
1141	Σπύρου (Δημητρίου)
Δημήτριος	Σπύρος	Επτακώμη
22.12.35	Πολίτης	/	Γαλάτεια
20.8.74
1142	Σπύρου (Νικολάου)
Νίκος	Σπύρος	Άγιος Θεόδωρος
Αμμοχώστου
16.5.44	Στρατιωτικός	Ανώτερη
Στρατιωτική
Διοίκηση
Αμμοχώστου	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
17.8.74
1143	Σπύρου (Ντόρτζου)
Αντώνιος	Σπύρος	Βιτσάδα
9.11.43	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Περιοχή Κοντέας
23.8.74
1144	Σπύρου Γεώργιος	Ιωάννης	Αγροκητιά
18.11.43	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
10.8.74
1145	Σπύρου Παναγής	Κυριάκος	Λύση
10.7.48	Πολίτης	/	Περιοχή Λύσης
18.8.74
1146	Σταθόπουλος Ανδρέας	Σπυρίδων	Ζεβγολάτιον
Μεσσηνίας
ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74

1147	Σταματόπουλος
Κωνσταντίνος	Νικόλαος	Γασταύνη Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
1954	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1148	Σταυράκη (Θεοχάρους)
Χριστόδουλος	Σταυράκης	Κυθρέα
20.2.1920	Πολίτης	/	Κυθρέα
29 - 30.8.74
1149	Σταυράκη Ανδρέας	Θεοχάρης	Βώνη
14.11.47	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Κορνόκηπος
20.9.74
1150	Σταυρινού (Λαμπριανού)
Γεώργιος	Σταυρινός	Τσέρι
16.11.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1151	Σταυρινού Ανδρέας	Δημήτριος	Μαραθόβουνος
30.3.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
1152	Σταυρινού Ιωάννης	Σταύρος	Καπούτι
29.8.54	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Περιοχή
Γομαρίστρας
Πενταδακτύλου
4.8.74
1153	Σταυρινού Σταύρος	Σέργιος	Λεμόθου
5.7.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
1154	Σταύρου (Δημητρίου)
Δημήτριος	Σταύρος	Λατσία 2.5.52	Στρατιωτικός	212 Τ.Ε.	Περιοχή
Αεροδρομίου
Λευκωσίας
16.8.74
1155	Σταύρου (Χριστοδούλου)
Ανδρέας	Σταύρος	Κοντεμένος
8.9.34	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
1156	Σταύρου Αγαθάγγελος	Λάζαρος	Αλάμπρα
6.1.53	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1157	Σταύρου Δημήτριος	Αρτέμης	Παλλουριώτισσα
6.3.53	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1158	Σταύρου Θεοτόκης	Σταύρος	Γαληνή
18.10.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή
Καραβά-Λαπήθου
6.8.74
1159	Σταύρου Σταύρος	Αλέξης	Λυθροδόντας
3.6.51	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Πέλλα-Παίς
(Τοποθεσία Λαίδη)
21.7.74
1160	Σταύρου Σταύρος	Ανδρέας	Ξυλοφάγου
30.11.55	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1161	Στεργενάκης Γεώργιος	Ιωάννης	Πλατάνια Ρόδου
ΕΛΛΑΔΑ
23.6.48	Στρατιωτικός	366 Τ.Ε.	Περιοχή Ελγας
21.7.74
1162	Στεφανίδης Χαράλαμπος	Δημήτρης	Πόλις
Χρυσοχούς
19.10.55	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1163	Στεφάνου Στέφανος	Συμεών	Λυθροδόντας
30.6.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1164	Σπιβακτάς Νικόλαος	Γεώργιος	Άγιος Δημήτριος
Λειβαδιάς
Βοιωτίας
ΕΛΛΑΔΑ
18.8.53	Στρατιωτικός	Ναυτική
Δύναμη
Κύπρου	Θαλάσσια περιοχή
Κερύνειας
20.7.74

1165	Στιβαρός Ανδρέας	Δημήτριος	Λεμεσός
19.12.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης
14.8.74
1166	Στρατή Κυριάκος	Κώστας	Δίκωμο
1910	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
26.7.74
1167	Στρατουρά Κωνσταντής	Παντελής	Άσσια
25.5.10	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1168	Στρατουράς Γεώργιος	Ιωάννης	Κυρά Μόρφου
17.2.1901	Πολίτης	/	Κυρά Μόρφου
15.8.74
1169	Στρογγυλός Γεώργιος	Κώστας	Κερύνεια
12.10.48	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφανίου
23.7.74
1170	Στρούθου Δημήτρης	Μιχαήλ	Λύση
15.10.18	Πολίτης	/	Περιοχή Λύσης-
Σίντας 18.8.74
1171	Στυλιανού (Θεοτή)
Χρύσανθος	Στυλιανός	Σωτήρα
19.11.48	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1172	Στυλιανού (Παπάς)
Στέλιος	Κώστας	Κοκκινότριμιθιά
6.4.52	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Κυθρέα
14 - 15.8.74
1173	Στυλιανού (Σαλαφόρης)
Ανδρέας	Στυλιανός	Κυθρέα
27.2.29	Πολίτης	/	Κυθρέα
15.8.74
1174	Στυλιανού Ανδρέας	Μάμας	Κακοπετριά
24.7.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
24.7.74
1176	Στυλιανού Ανδρέας	Χριστόφορος	Κτήμα Πάφου
20.2.56	Στρατιωτικός	231 Τ.Π.	Περιοχή
Πενταδακτύλου
(Πέρασμα Αγίου
Παύλου)
26.7.74
1175	Στυλιανού Ανδρέας	Πασχάλης	Παραλίμνι
20.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
1177	Στυλιανού Διομήδης	Σπύρος	Λεμεσός
30.6.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη 14.8.74
1178	Στυλιανού Ιωάννης	Ιάκωβος	Φτέρυχα
30.1.30	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
1179	Στυλιανού Κυριάκος	Θουκής	Πάχνα
1.10.50	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1180	Στυλιανού Παναγιώτης	Στυλιανός	Πάνω Δευτερά
11.9.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκιώτισσας
Κερύνειας
22.7.74
1181	Στυλιανού Σάββας	Ελευθέριος	Λευκωσία
1955	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
1182	Στυλιανού Στέλιος	Λάζαρος	Μακράσκα
6.2.52	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.74
1183	Σύζινος Δημήτριος	Φίλιππος	Γύψου 5.1.24	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός Τζιάους
1.9.74
1184	Συμεού (Χ" Συμεού)
Σάββας	Συμεών	Λευκωσία
28.6.47	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74

1185	Συμεού Κωστάκης	Ζαχαρίας	Αραδίππου
18.6.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
1186	Συμεού Σίμος	Μιχαήλ	Λάπαθος
18.11.48	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
1187	Συμεού Χαράλαμπος	Μιχαήλ	Έγκωμη
Λευκωσίας
17.8.53	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
1188	Σωκράτους (Ιωακείμ)
Λοίζος	Σωκράτης	Πολύστυπος
30.5.54	Στρατιωτικός	173 Μ.Α./Τ.Π.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1189	Σωκράτους (Κόκκαλος)
Ιωάννης	Σωκράτης	Γαληνή
1925	Πολίτης	/	Γαληνή
4.9.74
1190	Σωκράτους Σωκράτης	Ανδρέας	Αγρός
22.12.56	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
1191	Σωτηρίου (Φουσκούλη)
Ανδρέας	Σωτήρης	Έξω Μετόχι
20.2.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1192	Σωτηρίου Σωτηράκης	Παναγής	Μύρτου
21.7.46	Στρατιωτικός	Τμήμα
Μηχανικού	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1194	Σωφρονίου Σωφρόνιος	Χαράλαμπος	Γερμασόγεια
8.10.56	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1193	Σωφρονίου Σωφρόνιος	Γεώργιος	Καμπί Φαρμακά
15.9.56	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
1195	Σωφρονίου Χριστάκης	Κυριάκος	Πηγή
15.10.55	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Βώνη
15.8.74
1196	Ταλιαδώρος Ανδρέας	Ιάκωβος	Δάλι
1.1.46	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1197	Ταλιαδώρος Σταύρος	Ιωάννης	Λευκωσία
18.4.51	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Τράχωνας
Λευκωσίας 22.7.74
1198	Ταμπή Μιχαήλ	Χαράλαμπος	Άσσια
14.3.23	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1199	Ταμπής Αντώνιος	Χαράλαμπος	Άσσια
29.9.18	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1200	Τανά Γερόλεμος	Γεώργιος	Γέναγρα
1.1.10	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
14.8.74
1201	Ταντελής Γεώργιος	Μιχαήλ	Μια Μηλιά
25.9.28	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1202	Ταραπουλούζης
Χριστάκης	Νίκος	Μόρφου
5.10.53	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγρων
6.8.74
1203	Ταρπούκκα Πέτρος	Γεώργιος	Παλαίκυθρο
2.10.43	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Αφάνεια
19.8.74
1204	Τέγγερης Νικόλαος	Κώστας	Σύσκληπος
1901	Πολίτης	/	Σύσκληπος
2.8.74
1205	Τζιαμάς Χρίστος	Βάσος	Κυθρέα
26.8.51	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74

1206	Τζιάμπος Ανδρέας	Πάυλος	Νέο Χωριό
Κυθρέας
25.5.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1207	Τζηρκαλλή Κυριάκος	Αντώνης	Αγία Μαρίνα
Σκυλλούρας
21.5.26	Πολίτης	/	Αγία Μαρίνα
Σκυλλούρας
21.8.74
1208	Τζιρκάκας (Κυριάκου)
Δημήτριος	Παντελής	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
10.10.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
1209	Τζιρκας Κυριάκος	Κωνσταντίνος	Έξω Μετόχι
1896	Πολίτης	/	Περιοχή Έξω
Μετοχίου 14.8.74
1210	Τζιρκας Νικόλαος	Κυριάκος	Έξω Μετόχι
16.3.16	Πολίτης	/	Περιοχή Έξω
Μετοχίου 14.8.74
1211	Τζιωρτζή Χρήστος	Τζιωρτζής	Νέο Χωριό
Κυθρέας
20.7.23	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1212	Τζωνής Ηλίας	Νικόλαος	Ξέχωρο
Φιλιατών
Θεσπρωτίας
ΕΛΛΑΔΑ
29.5.52	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1213	Τομπόλη Γεώργιος	Θεοφάνης	Σιά Λευκωσίας
31.7.46	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1214	Τοούλας Χριστόδουλος	Στέλιος	Τραχώνη
Κυθρέας
10.5.1911	Πολίτης	/	Τραχώνη Κυθρέας
15.8.74
1215	Τουμάζου Χαράλαμπος	Νικόλαος	Λευκωσία
9.4.52	Στρατιωτικός	23 Ε.Μ.Α.	Βώνη
15.8.74
1216	Τουρουρού Γεώργιος	Κωστής	Τραχώνη
Κυθρέας 23.4.26	Πολίτης	/	Βώνη
21.8.74
1217	Τουρουρού Παναγιώτης	Γεώργιος	Παλαίκυθρο
10.12.55	Στρατιωτικός	12ον Τακτικό
Συγκρότημα	Βώνη
15.8.74
1218	Τουρτουρής Λουκάς	Νικόλαος	Μαραθόβουνος
1903	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1219	Τούτα Κώστας	Μιχαήλ	Άσσια
1901	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
1220	Τριανταφυλλίδης
Μανούσος	Γεώργιος	Ηράκλειο
ΚΡΗΤΗ
1954	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1221	Τριαντή Βασίλειος	Αντώνιος	Άνω Σκαφιδωτή
Πρεβέζης
ΕΛΛΑΔΑ
16.5.53	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1222	Τριγκής Γεώργιος	Ευτύχιος	Κερύνεια
15.7.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
1223	Τριγκής Γεώργιος	Θεόδωρος	Πέλλα Πάϊς
28.1.48	Στρατιωτικός	Εθελοντής	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1224	Τριγκής Σάββας	Θεόδωρος	Πέλλα Πάϊς
1947	Στρατιωτικός	Εθελοντής	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74

1225	Τριφύλλη Παναγιώτα	Αντώνης	Περιστέρωνα
Αμμοχώστου
1905	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
16.8.74
1226	Τρύφωνος Μάριος	Χρίστος	Τεμπριά
29.5.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος
Κερύνειας-Πανάγρων
6.8.74
1227	Τσαγγάρη Ανδρέας	Ιωάννης	Κυρά Μόρφου
7.8.13	Πολίτης	/	Φιλιά
16.8.74
1228	Τσαγγάρη Ιωάννης	Μιχαήλ	Δύμες
13.11.54	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλαου
15.8.74
1229	Τσαγγάρη Χριστόφορος	Ηλίας	Λάρνακας
Λαπήθου 1900	Πολίτης	/	Μύρτου
2.3.75
1230	Τσαγγαρίδης Ανδρέας	Ευαγόρας	Κερύνεια
11.6.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Άγιος Δημήτριος
Καϊμακλίου
14.8.74
1231	Τσαγγαρίδης
Κωνσταντίνος	Δημήτριος	Κερύνεια
6.10.58	Πολίτης	/	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1232	Τσαγγαρίδης Λοίζος	Δημήτριος	Κερύνεια
3.12.48	Πολίτης	/	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1233	Τσαγγαρίδης Νικόλας	Σάββας	Άγιος Γεώργιος
Λεύκας
17.12.1884	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
23.8.74
1234	Τσαγγαρίδου
Ευφροσύνη	Κώστας	Κάρμι
1896	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
22.7.74
1235	Τσακούρας Κυριάκος	Χρίστος	Καϊμακλί
5.3.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς
14.8.74
1236	Τσελεπής Νίκος	Δημήτρης	Δάλι
1.11.44	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1237	Τσιάκκα Βαρβάρα	Αβραάμ	Μόρφου
1885	Πολίτης	/	Μόρφου
16.8.74
1238	Τσιάκκας Ανδρέας	Ηλίας	Μαραθόβουνος
1913	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
20.8.74
1239	Τσιάκκας Κωνσταντίνος	Ευάγγελος	Πίτσιον-
Φθιώτιδος
ΕΛΛΑΔΑ
20.7.33	Στρατιωτικός	3ον Τ.Σ.
Κερύνειας	Περιοχή
Τριμιθίου-Κερύνειας
22.7.74
1240	Τσιάκκας Παναγιώτης	Σάββας	Καραβάς
2.2.48	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
1241	Τσιάκκας Σάββας	Χ' Μιχαήλ	Καραβάς
8.11.11	Πολίτης	/	Περιοχή Εληάς
21.7.74
1242	Τσιακλίδης Μιχαήλ	Κώστας	Μια Μηλιά
17.7.1884	Πολίτης	/	Μια Μηλιά
18.8.74
1243	Τσιανάκκα Ευάγγελος	Ανδρέας	Τραχώνη
Κυθρέας 6.4.50	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
1244	Τσιανούσης Δημήτριος	Αντώνιος	Άσσια
6.9.14	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
1245	Τσιανπούτα (Τσαγγάρη)
Ελπινίκη	Πέτρος	Λευκωσία
1906	Πολίτης	/	Πραστειό
Αμμοχώστου

						3 - 4.10.74
1246	Τσιαπούτα (Τσαγγάρης)
Παντελής	Νικόλας	Πραστειό
Αμμοχώστου
15.8.1909	Πολίτης	/	Πραστειό
Αμμοχώστου
3-4.10.74
1247	Τσιάπταλος Σταύρος	Ιωάννης	Δίκωμο
23.3.1904	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
23.7.74
1248	Τσιάπταλου (Σταυρή)
Ανουσού	Χριστόδουλος	Καλοπαναγιώτης
25.1.1906	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
23.7.74
1249	Τσιγκό Μιχάλης	Παύλος	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου
1900	Πολίτης	/	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου
16.8.74
1250	Τσιήτσου Παναγής	Κυριάκος	Άσσια
12.12.16	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1251	Τσικουρής Χρήστος	Χ" Γεώργιος	Άσσια
20.10.13	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1252	Τσιολάκης Λουκάς	Γεώργιος	Φρέναρος
22.12.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούπτης-Συγχαρίου
22.7.74
1253	Τσιππουρή Ειρήνη	Νικόλας	Πάνω Δίκωμο
28.3.1896	Πολίτης	/	Πάνω Δίκωμο
22.7.74
1254	Τσιπριδής Κωνσταντίνος	Ιωάννης	Κρύα Βρύση
Πανντισιών
Πέλης ΕΛΛΑΔΑ
1953	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1255	Τσομαλλούρης
Θεόδωρος	Μιχάλης	Φρέναρος
11.3.54	Στρατιωτικός	336 Τ.Π.	Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.74
1256	Τταντήρη Λουκάς	Νικόλαος	Τύμπου
9.12.56	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
1257	Τιάππας Ελευθέριος	Γεώργιος	Πραστειό
Αμμοχώστου
14.5.1896	Πολίτης	/	Πραστειό
Αμμοχώστου 17.8.74
1258	Ττέλλη Θεογνωσία	Γιασουμής	Περιστερώνα
1896	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
2.9.74
1259	Ττέλλης Ελευθέριος	Κωστής	Πηγή
Αμμοχώστου
1896	Πολίτης	/	Πηγή Αμμοχώστου
2.9.74
1260	Ττενεκετζής Γεώργιος	Νικόλαος	Βασίλεια 22.6.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κεράνεια
25.7.74
1261	Ττίκης Ανδρέας	Βασίλειος	Τρυπημένη
1914	Πολίτης	/	Τρυπημένη
15.8.74
1262	Ττίκου (Σταυρή)
Χρυσοστομή	/	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
1878	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
14.8.74
1263	Ττίκος Χρήστος	Σταύρος	Λάπαθος
10.1.21	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
14.8.74

1264	Ττόφα Απόστολος	Παναγής	Άσσια
18.8.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1265	Ττόφα Χρήστος	Παναγής	Άσσια
15.9.1907	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1267	Τύλληρος Χριστόδουλος	Μιχαήλ	Αμπελικό
1900	Πολίτης	/	Αγία Ειρήνη
Κερύνειας
15.8.74
1266	Τύλληρος Χριστόδουλος	Νικόλαος	Καίμακλι
7.10.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74
1268	Τύλληρου
(Χριστοδούλου) Μαρία	Πολύκαρπος	Κοράκου
1908	Πολίτης	/	Αγία Ειρήνη
Κερύνειας
15.8.74
1269	Τυρίμου Ευαγόρας	Γεώργιος	Αυγόρου
1956	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Άσπρης
Μούττης-Συγχαρίου
22.7.74
1270	Τυρίμου Μιχαλάκης	Νικόλας	Καλό Χωριό
Κλήρου
16.2.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς
15.8.74
1271	Τύρρανου Κώστας	Πέτρος	Μύρτου
1907	Πολίτης	/	Μύρτου
2.3.75
1272	Υπερμάχου Υπέρμαχος	Ιωάννης	Τερσεφάνου
12.12.43	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου 14.8.74
1273	Φαίδωνος Φαίδων	Θεόδωρος	Λεμεσός
7.5.56	Στρατιωτικός	281 Τ.Π.	Κυρά Μόρφου
15.8.74
1274	Φαντάρος Χαράλαμπος	Σάββας	Κάμπος
4.5.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
1275	Φαρμακαλλίδου Ροζαλία	Δημήτρης	Λέρος
ΕΛΛΑΔΑ
1900	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
15.8.74
1276	Φαρφαράς Ανδρέας	Κώστας	Λευκωσία
3.12.54	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
1277	Φασσίας Κώστας	Γεώργιος	Τρούλλοι
7.4.32	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή
Παλαϊκόθρου-
Πυροίου-Τύμπου.
14.8.74
1278	Φερεκίδης Λουκάς	Ανδρέας	Λευκωσία
20.9.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Ακανθούς-
Δαυλού
16.8.74
1279	Φιλή Δημητράκης	Βασίλης	Αραδίππου
22.5.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
1280	Φιλίππιδης Ανδρέας	Γεώργιος	Λευκωσία
8.2.44	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας
20.7.74
1281	Φιλίππου (Κυριάκου)
Πέτρος	Φίλιππος	Άσσια
4.4.55	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Δίκωμο
14.8.74
1282	Φιλίππου Ανδρέας	Φανής	Πυρσί
24.1.52	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74

1283	Φιντικλής Κλεάνθης	Γεώργιος	Λευκωσία
4.10.53	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1284	Φλαμουδιώτης (Ζορλής)
Μιχάλης	Φώτης	Φλαμούδι
21.11.18	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1285	Φορή Γεώργιος	Χριστούδης	Άσσια
10.6.19	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1286	Φουλλής Σοφοκλής	Γεώργιος	Κοιλάνι Λεμεσού
13.9.53	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Παλαίκυθρο
14.8.74
1287	Φραγκόπουλος Αρτέμης	Φραγκόπουλος	Άσσια
15.10.46	Πολίτης	/	Άσσια
16.8.74
1288	Φράγκου Κυριακού	Γιάννης	Αγία Τριάδα
1909	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
16.8.74
1289	Φραγκουλλίδης Ιωάννης	Γεώργιος	Ζώδια
15.3.15	Πολίτης	/	Πάνω Ζώδια
21.8.74
1290	Φραντζής Κυριάκος	Χριστόφορος	Πελένδρι
10.3.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς
14.8.74
1291	Φρίξου (Κυριάκου)
Κυριάκος	Φρίξος	Λευκωσία
28.1.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καίμακλίου
13.8.74
1292	Φυσεντζίδης Μάριος	Ανδρέας	Λευκωσία
15.2.50	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1293	Φώτη (Σολωμού)
Κυριάκος	Φώτης	Λευκωσία
10.10.1899	Πολίτης	/	Παλαίκυθρο
15.8.74
1294	Φώτη Δαυίδ	Κωνσταντής	Άσσια 6.3.28	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1295	Φώτη Νικόλαος	Κυριάκος	Νέο Χωριό
Κυθρέας
20.10.15	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1296	Φωτίου Κώστας	Ανδρέας	Πηγή
Αμμοχώστου
23.1.48	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Λευκόνοϊκό
14.8.74
1297	Φωτίου Παναγιώτης	Αντώνης	Βασίλι
1956	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1298	Χ" Αγγελή Νικόλαος	Γεώργιος	Συριανοχώρι
Μόρφου
30.11.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
1299	Χ" Αντώνης Αντώνης	Χριστάκης	Άσσια
6.12.20	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1300	Χ" Αντώνης Δημήτριος	Κυριάκος	Τρίκωμο
19.12.51	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74
1301	Χ" Αυγουσιδής
Αναστάσιος	Πέτρος	Γαλάτεια
Πτολεμαίδα
ΕΛΛΑΔΑ 4.3.34	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχυνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74

1302	Χ" Γαβριήλ Ανδρέας	Δημοσθένης	Αγκαστίνα
14.6.54	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μίας
Μηλιάς-Κυθρέας
14.8.74
1303	Χ" Γαβριήλ Ηλίας	Παναγής	Άσσια
20.7.14	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1304	Χ" Γεωργίου
(Σωκράτους)
Παναγιώτης	Γεώργιος	Κοράκου
10.1.47	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή
Τράχωνα Λευκωσίας
22.7.74
1305	Χ" Γεωργίου Παναγιώτης	Αριστοτέλης	Λευκωσία
14.9.53	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
1306	Χ" Γιακουμή Ανδρέας	Σπύρος	Συρκανιά
Κυθρέας
4.8.54	Στρατιωτικός	Εθελοντής	Περιοχή Κυθρέας-
Πέλλα-Πάις
23.7.74
1307	Χ" Γιακουμή Σωτήρης	Νικόλας	Κυθρέα
28.3.56	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Πάναγρα
12.8.74
1308	Χ" Γιάννη Γιάννης	Μιχαήλ	Αμμόχωστος
25.2.14	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
2.8.74
1309	Χ" Γιάννη Χ"
Χριστόδουλος	Χ" Γιάννης	Περιστέρωνα
1890	Πολίτης	/	Αργάκι
1.9.74
1310	Χ" Γιάννης Γεώργιος	Κυριάκος	Νέο Χωριό
Κυθρέας
20.9.40	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
1311	Χ" Γιάννης Μιχαήλ	Κώστας	Πάνω Δίκωμο
1.4.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καίμακλίου
14.8.74
1312	Χ" Δανιήλ (Παναγιώτου)
Μιχαήλ	Χ" Δανιήλ	Άσσια
17.6.17	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1313	Χ" Δημήτρη Παύλος	Ευαγόρας	Γαλούσα
10.2.45	Πολίτης	/	Γαλούσα
19.8.74
1314	Χ" Δημητρίου Στέλιος	Ευγένιος	Λευκωσία
28.7.52	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Θέρμιας-Τριμιθίου
21.7.74
1315	Χ" Θεοδούλου Κώστας	Γεώργιος	Λευκωσία
13.5.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
1316	Χ" Ιωάννου Μαρία	Χ" Γιάννης	Πόλις
Χρυσοχούς 1898	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
17.8.74
1317	Χ" Ιωνά Ανδριάνα	Γιωργαλλής	Έξω Μετόχι
1920	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
23.8.74
1318	Χ" Καλλής Παναγιώτης	Γεώργιος	Καλογραία
9.2.40	Στρατιωτικός	3ον Τ.Σ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1319	Χ" Κουμή Ανδρέας	Χ" Γεώργιος	Άγιος Μέμνονας
Αμμοχώστου
1914	Πολίτης	/	Άγιος Μέμνονας
Αμμοχώστου
18.8.74
1320	Χ" Κουτσού Γεώργιος	Μιχαήλ	Άσσια
15.7.1906	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1321	Χ" Κυπριανού
Κωνσταντίνος	Κύπρος	Καλιάνα
14.2.43	Στρατιωτικός	261 Τ.Π.	Λιμνίτης
22.7.74

1322	Χ" Κυριάκου Γεώργιος	Ανδρέας	Λευκωσία
23.4.53	Στρατιωτικός	366 Τ.Π.	Περιοχή Καραβά
21.7.74
1323	Χ" Κυριάκου Φίλιππος	Στέφανος	Αμμόχωστος
21.8.56	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Τζιάους
14.8.74
1324	Χ" Κύρου Γεώργιος	Ανδρέας	Άγιος
Αμβρόσιος
12.11.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-Κερύνειας
22.7.74
1325	Χ" Κωνσταντή Πέτρος	Χ" Κωνσταντής	Δίκωμο
1901	Πολίτης	/	Δίκωμο
22.7.74
1326	Χ" Κωνσταντή
Χρυσταλλού	Ιωάννης	Δίκωμο
1904	Πολίτης	/	Δίκωμο
22.7.74
1327	Χ" Κώστα Χρίστος	Ιωάννης	Κάρμι
27.8.23	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
26.7.74
1328	Χ" Λοής Σωτήρης	Χριστάκης	Λάπηθος
16.9.49	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή
Γλυκίωπσσας-
Κερύνειας
20.7.74
1329	Χ" Λοΐζου (Χ" Μάρκου)
Μάριος	Χ" Λοιζής	Τύμπου
1874	Πολίτης	/	Τύμπου
15.8.74
1330	Χ" Λοΐζου Ανδρέας	Γεώργιος	Λευκωσία
24.2.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Πενταδακτύλου
14.8.74
1331	Χ" Λοΐζου Ρένος	Χριστόφορος	Πολύστιπος
19.5.56	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Περιοχή Βώνης
14.8.74
1332	Χ" Λουκά (Χαϊλής)
Λουκάς	Μιχαήλ	Αγκαστίνα
15.1.1905	Πολίτης	/	Περιοχή Αγκαστίνας
17.8.74
1333	Χ" Λουκά Ανδρέας	Γεώργιος	Δίκωμο
12.6.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
22.7.74
1334	Χ" Λουκά Παναγιώτης	Πολύδωρος	Λευκωσία
13.9.46	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1335	Χ" Λουκά Χ" Ελένη	Χ" Θεοδόσης	Μάσσαρι
1904	Πολίτης	/	Μάσσαρι
16.8.74
1336	Χ" Μιχαήλ Πέτρος	Γιάννης	Ζώδια
20.8.49	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	Λάπηθος
2.8.74
1337	Χ" Νικόλα (Ανδρέου)
Ηρακλής	Χ" Νικόλας	Σύσκληπος 1892	Πολίτης	/	Σύσκληπος
3.8.74
1338	Χ" Νικόλα (Καρανικόλα)
Κυριάκος	Χ" Νικόλας	Άρδανα
1900	Πολίτης	/	Γεράνι Αμμοχώστου
14.8.74
1339	Χ" Νικόλα Αντώνης	Χριστόδουλος	Αρναδί
5.2.25	Πολίτης	/	Περιοχή Γαΐδουρά
17.8.74
1340	Χ" Νικόλα Γεώργιος	Θεόδωρος	Λάπηθος
27.8.54	Στρατιωτικός	190 Μ.Α./Τ.Π.	βος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
1341	Χ" Νικολάου Σταύρος	Κώστας	Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
6.11.50	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1342	Χ" Νικολάου Χρίστος	Πάνος	Γιαλούσα
11.4.39	Πολίτης	/	Γιαλούσα
19.8.74
1343	Χ" Παναγή Σωτήρης	Χαμπής	Μάνδρες
12.2.47	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός
Τζιάους
1.9.74

1344	X" Παντελή Παναγιώτης	Χρύσανθος	Λευκόνοικο
12.6.51	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας-
Λευκονοίκου-
Χαλεύκας
16.8.74
1345	X" Παντελή Σάββας	Καλλής	Γαλούσα
17.1.38	Πολίτης	/	Γαλούσα
19.8.74
1346	X" Πασχάλης Ιάκωβος	Μιχαλάκης	Τρίκωμο
30.6.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
22.7.74
1347	X" Παύλου Παύλος	Σπύρος	Αργάκι
18.2.49	Στρατιωτικός	316 Τ.Ε.	Περιοχή Καραβά-
Πέντε Μίλι
20.7.74
1348	X" Πέτρου (X" Νικόλα)
Χαράλαμπος	X" Πέτρος	Κάτω Δίκωμο
1900	Πολίτης	/	Κάτω Δίκωμο
21.7.74
1349	X" Προκοπίου Λοίζος	Νικόλαος	Αγίοι Τριμιθιάς
4.5.52	Στρατιωτικός	366 Τ.Ε.	Περιοχή Καραβά
21.7.74
1350	X" Σάββα Μάριος	Γιάγκος	Αγλαντζιά
5.1.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74
1351	X" Σάββα Σάββας	Γεώργιος	Μάσσαρι
16.7.14	Πολίτης	/	Μάσσαρι
17.8.74
1352	X" Σολωμού Ευανθία	Σοφοκλής	Φιλιά
1900	Πολίτης	/	Φιλιά
16.8.74
1353	X" Σταυρής Νικόλαος	Γεώργιος	Αθήνα
ΕΛΛΑΔΑ
26.9.51	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1354	X" Σταύρου Νικόλαος	Κωνσταντίνος	Τεμπριά
7.1.48	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1355	X" Σωτήρη Αντώνης	Κωνσταντίνης	Κώμη Κεπήρ
20.4.19	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
20.8.74
1356	X" Σωτήρη Κυριάκος	Κωνσταντίνης	Κώμη Κεπήρ
10.4.18	Πολίτης	/	Κώμη Κεπήρ
22.9.74
1357	X" Τζιήρκαλλου
Κυριάκος	Κωστρούκης	Άσσια
17.1.1908	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1358	X" Ττοφή Γεώργιος	Δημήτριος	Άσσια
3.3.22	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1359	X" Ττοφή Ττοφής	Δημήτριος	Άσσια
1919	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1360	X" Χαμπή Λιασής	Χαμπής	Ακανθού
18.12.14	Πολίτης	/	Νοσοκομείο
Κερύνειας
19.8.74
1361	X" Χαράλαμπος
Δημήτριος	Χαράλαμπος	Λεύκαρα
26.10.54	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	"Πέντε Μίλι"
Κερύνειας 20.7.74
1362	X" Χριστοδούλου
Ανδρέας	Παύλος	Αλάμπρα
6.10.53	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1363	X" Χριστοδούλου
Ανδρέας	Πέτρος	Κερύνεια
18.3.45	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
1364	X" Χριστοδούλου
Χριστόδουλος	Γεώργιος	Κάτω Ζώδια
18.12.48	Στρατιωτικός	301 Τ.Ε.	Περιοχή
Αεροδρομίου
Λευκωσίας
26.7.74

1365	Χ" Χρίστου Σωτήρης	Σάββας	Χάρτζια
5.5.41	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
23.7.74
1366	Χ" Χριστούδια Κυριάκος	Λεοντής	Άσσια
23.3.1906	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1367	Χ" Χριστούδια (Ττούλα)
Κώστας	Χ" Χριστούδιας	Κάτω Δίκωμο
25.3.1906	Πολίτης	/	Περιοχή Δικώμου
23.7.74
1368	Χ" Χριστούδια Χριστάκης	Πανάος	Άσσια
25.12.1900	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1369	Χ" Χριστοφόρου
Παντελής	Χριστόφορος	Κοντεμένος
1919	Πολίτης	/	Κορμακίτης
19.8.74
1370	Χ" Χριστοφόρου
Χριστάκης	Παντελής	Κοντεμένος
6.7.47	Πολίτης	/	Κορμακίτης
19.8.74
1371	Χ" Γιαννακού
(Παπαναστασίου)
Αρτεμισία	Χ" Γιαννακός	Αθηναίου
20.10.1890	Πολίτης	/	Αμμόχωστος
16.8.74
1372	Χ" Γιάννης (Κυριάκου) Χ"
Κυριάκος	Χ" Γιάννης	Άσσια
13.10.1909	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1373	Χ" Κυριάκου (Κασπαρής)
Στέφανος	Χ" Κυριάκος	Ακανθού 1.1.34	Πολίτης	/	Περιοχή
Κάτω Δερύνειας
17.8.74
1374	Χ" Κωνσταντή (Αντώνη)
Διομήδης	Χ" Κωνσταντής	Άσσια
15.3.17	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1375	Χ" Νικολάου Γεώργιος	Χ" Λοΐζος	Κατωκοπιά
1.2.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Δρόμος Κερύνειας-
Πανάγων
6.8.74
1376	Χαίραπέτη Ελένη	Μιχαήλ	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1900	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
1377	Χαίραπέτη Ηλίας	Αντώνης	Νέο Χωριό
Κυθρέας
1887	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
16.8.74
1378	Χαίρετάκης Μιχαήλ	Μιχαήλ	Χανιά Κρήτης
ΕΛΛΑΔΑ
17.11.50	Στρατιωτικός	Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1379	Χαλλούμα Μιχαήλ	Γεώργιος	Τρεμετουσιά
5.11.22	Πολίτης	/	Τρεμετουσιά
15.8.74
1380	Χαλλούμα Προκόπης	Γεώργιος	Τρεμετουσιά
12.9.1924	Πολίτης	/	Τρεμετουσιά
15.8.74
1381	Χαμουριωτάκης
Γεώργιος	Δημοσθένης	Χαλκιδική
Κασάνδρα
ΕΛΛΑΔΑ
1950	Στρατιωτικός	4ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1382	Χαμπαρτζούμ
Μπακκαλιάν Ρόζα	Μιχράν	Τουρκία
1907	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
1383	Χάμπου Χαράλαμπος	Προκόπης	Λευκωσία
13.12.54	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου
Κερύνειας
22.7.74

1384	Χάννα Αντώνιος	Σωτήρης	Γέναγρα
19.2.39	Πολίτης	/	Περιοχή Δερύνειας
26.8.74
1385	Χαραλαμπίδης
Θεόδωρος	Ιορδάνης	Έδεσσα
ΕΛΛΑΔΑ
31.8.53	Στρατιωτικός	Λ.Β.Ο. ΕΛΔΥΚ	Στρατόπεδο ΕΛΔΥΚ
16.8.74
1386	Χαραλαμπίδης
Μιχαλάκης	Γεώργιος	Κερύνεια
23.3.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Καζαφάνιου
23.7.74
1387	Χαραλάμπους
Μιχαλάκης	Γεώργιος	Λευκωσία
27.7.54	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου
Κερύνειας
22.7.74
1388	Χαραλάμπους
(Κυριάκου) Νεόφυτος	Χαράλαμπος	Μύρτου
22.4.55	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Κερύνεια
25.7.74
1389	Χαραλάμπους
(Νεοφύτου) Κουμής	Χαράλαμπος	Λύμπα
24.3.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Παλαίκυθρο
15.8.74
1390	Χαραλάμπους
(Ορφανού) Θεοτόκης	Χαράλαμπος	Πεντάγια
13.6.53	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή
"Πετρομούθκια"
Αγίου Ιλαρίωνα
21.7.74
1391	Χαραλάμπους
(Τύλληρος) Στυλιανός	Χαράλαμπος	Καίμακλί
20.4.1901	Πολίτης	/	4ον - 5ον Μ/Δ
παλαιού δρόμου
Λευκωσίας-
Αμμοχώστου
14.8.74
1392	Χαραλάμπους
(Χαραλαμπούδης)
Ιωάννης	Πέτρος	Γιαλούσα
22.4.37	Πολίτης	/	Γιαλούσα
9.9.74
1393	Χαραλάμπους Ανδρέας	Γεώργιος	Άγιος Επίκτητος
26.8.54	Στρατιωτικός	Εθελοντής	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1395	Χαραλάμπους Ανδρέας	Χριστάκης	Λευκωσία
6.1.55	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Χαλεύκας
15.8.74
1394	Χαραλάμπους Ανδρέας	Αντώνιος	Λευκωσία
13.4.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Πέλλα-Παίς
22.7.74
1396	Χαραλάμπους Αντώνης	Χαράλαμπος	Φαρμακάς
10.7.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Ε.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκίσσας
22.7.74
1397	Χαραλάμπους Γεώργιος	Αρτέμης	Πέρα Ορεινής
3.9.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς-
Χαλεύκας
14.8.74
1398	Χαραλάμπους
Θεόδωρος	Θεόκλητος	Σύσκληπος
22.4.54	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74
1399	Χαραλάμπους Θεοφάνης	Κίμωνας	Βασίλεια
21.12.21	Πολίτης	/	Κερύνεια
4.8.74
1400	Χαραλάμπους Κυριάκος	Κώστας	Ξυλοφάγου
7.11.54	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου
Κυθρέας
14.8.74
1401	Χαραλάμπους Κώστας	Παναγιώτης	Καλό Χωριό
Κλήρου
25.5.49	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74

1402	Χαραλάμπους Κώστας	Χαράλαμπος	Τσέρι
21.5.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1403	Χαραλάμπους Μιχαήλ	Χαράλαμπος	Αργάκι
31.3.51	Στρατιωτικός	120 Λ.Β.Ο.	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
20.7.74
1404	Χαραλάμπους
Νικόδημος	Χαράλαμπος	Καλό Χωρίο
Κλήρου
25.7.43	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Κερύνεια
25.7.74
1405	Χαραλάμπους Πανίκος	Νίκος	Πάνω Αμιάντος
9.5.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή
Κουτσοβέντη-
Βουνού
24.7.74
1406	Χαραλάμπους
Παρασκευού	Σάββας	Τρούλλοι
1.9.16	Πολίτης	/	Άσσια
22.8.74
1407	Χαραλάμπους Τάκης	Ιάκωβος	Κερύνεια
4.8.48	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους-
Αγίου Γεωργίου
Κερύνειας
22.7.74
1408	Χαραλάμπους
Χριστάκης	Χαράλαμπος	Πέρα Ορεινής
25.12.51	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Γλυκιώτισσας
22.7.74
1409	Χαρή Κυριακού	Χαρής	Έξω Μετόχι
1894	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
1410	Χαρή Κωνσταντής	Χαρής	Έξω Μετόχι
1899	Πολίτης	/	Έξω Μετόχι
14.8.74
1411	Χαριλάου (Σολέας)
Ιωάννης	Χαρίλαος	Κυρά
22.5.50	Στρατιωτικός	70 Τ.Μ	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1412	Χαρίτου Χαρίτος	Φώτιος	Πολιτικό
13.4.51	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Τραπεζούς-
Χαλεύκας
14.8.74
1413	Χειμώνας Βάσος	Γεώργιος	Αθηναίου
1943	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος Μόρας-
Τύμπου
14.8.74
1414	Χειμώνας Ηλίας	Χριστόφορος	Φτέρυχα 20.9.06	Πολίτης	/	Περιοχή Έξι Μιλίου-
Καραβά
20.7.74
1415	Χηράτου Νεόφυτος	Στέλιος	Πελένδρι
23.1.55	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
1416	Χουνταλάς Προκόπιος	Γεώργιος	Χουνταλείκα
Λυγουρίου
Αργολίδος
ΕΛΛΑΔΑ
3.4.53	Στρατιωτικός	1ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ	Κιόνελι
20.7.74
1417	Χριστάκης (Ττάτζης)
Λεοντής	Χριστάκης	Άσσια
20.10.38	Πολίτης	/	Αφάνεια
16.8.74
1418	Χριστίδης Χρίστος	Παύλος	Κυθρέα
25.1.06	Πολίτης	/	Βώνη
15.8.74
1419	Χριστοδουλίδης Ανδρέας	Χαράλαμπος	Πεδουλάς
24.2.55	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Βώνη
14.8.74
1420	Χριστοδουλίδης
Ευστάθιος	Πολύκαρπος	Πρασσιό
Μόρφου
3.12.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά
6.8.74

1421	Χριστοδούλου (Ανδρέου)
Μαρία	Χριστόδουλος	Σύσκληπος
30.7.22	Πολίτης	/	Σύσκληπος
2.8.74
1422	Χριστοδούλου (Γατανάς)
Σάββας	Χριστόδουλος	Λάπηθος
1946	Πολίτης	/	Λάπηθος
5.8.74
1423	Χριστοδούλου
(Γεωργίου) Γεώργιος	Χριστόδουλος	Μάνδρες
1.2.33	Πολίτης	/	Αστυνομικός
Σταθμός
Τζιάους
1.9.74
1424	Χριστοδούλου (Μιχαήλ)
Μιχαήλ	Χριστόδουλος	Πεντάγια
29.2.52	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
15.8.74
1425	Χριστοδούλου
(Παμπάρης) Αδάμος	Χριστόδουλος	Γέρι
1.12.51	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Δημητρίου
Καϊμακλίου 15.8.74
1426	Χριστοδούλου
(Σουτζιούκκου)
Δημήτρης	Χριστόδουλος	Αχερίτου
1946	Πολίτης	/	Περιοχή Κάτω
Δερύνειας
17.8.74
1427	Χριστοδούλου Όθωνας	Κώστας	Λεμεσός
3.1.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Καζάφανι
23.7.74
1428	Χριστοδούλου Γεώργιος	Χ" Χριστόδουλος	Αγκαστίνα
5.4.28	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
21.8.74
1429	Χριστοδούλου Δημήτριος	Νίκος	Κυθρέα
26.10.53	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
23-24.8.74
1430	Χριστοδούλου Ελένη	Χριστόδουλος	Πέτρα Σολέας
1907	Πολίτης	/	Πέτρα Σολέας
3.9.74
1431	Χριστοδούλου Μάριος	Ηράκλης	Λάρνακα
3.5.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Ακανθού
19.8.74
1432	Χριστοδούλου Νίκος	Γεώργιος	Λευκωσία
22.5.55	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1433	Χριστοδούλου Σάββας	Χριστόδουλος	Κάρμι
8.10.26	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας
18-19.8.74
1434	Χριστοδούλου Τάκης	Παναγιώτης	Γόλου
16.7.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1435	Χριστοδούλου Χριστάκης	Νικόλαος	Δάλι
10.5.45	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή Μιας Μηλιάς
14.8.74
1436	Χριστοδούλου
Χριστόδουλος	Βασίλειος	Μαραθόβουνος
30.11.46	Στρατιωτικός	181 Μ.Π.Π	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74
1437	Χρίστου (Γεωργίου)
Ανδρέας	Χρίστος	Πυρόι
5.11.51	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου-Πιλερίου
26.7.74
1438	Χρίστου (Ιωαννίδης)
Ευδώρας	Χρίστος	Ομορφίτα
3.5.42	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Καζαφανίου
(Δρόμος Κερύνειας-
Πέλλα-Παίς)
23.7.74
1439	Χρίστου (Ιωνά) Ιωνάς	Χρίστος	Νήσου
13.7.42	Στρατιωτικός	305 Τ.Ε.	Περιοχή
Κουτσοβέντη
14.8.74

1440	Χρίστου (Ιωνάς)
Παράσχος	Χρίστος	Νήσου
5.8.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμόλαου
15.8.74
1441	Χρίστου (Λέφας)
Κυριάκος	Χρίστος	Πρατειό
Αμμοχώστου
29.4.16	Πολίτης	/	Έγκωμη
Αμμοχώστου 17.8.74
1442	Χρίστου (Μούζουρα)
Άγγελος	Χρίστος	Άσσια
24.1.52	Στρατιωτικός	232 Τ.Ε.	Άσσια
14.8.74
1443	Χρίστου Ανδρέας	Κώστας	Αγκαστίνα
27.4.30	Πολίτης	/	Αγκαστίνα
21.8.74
1444	Χρίστου Κυριάκος	Γεώργιος	Αμμόχωστος
23.2.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1445	Χρίστου Κωστάκης	Νικόλαος	Τράχωνας
22.5.55	Στρατιωτικός	241 Τ.Π.	Βώνη
14.8.74
1446	Χρίστου Στέλιος	Ελευθέριος	Λειβάδια
Λάρνακας
13.6.48	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Περιοχή Τραχωνίου-
Μίας Μηλιάς
14.8.74
1447	Χρίστου Χρίστος	Πιερής	Αγία Νάπτα
16.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1448	Χριστούδης Μιχαήλ	Χαράλαμπος	Άσσια
1906	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1449	Χριστούδης Χρίστος	Ιωάννης	Τραχώνη
Κυθρέας 3.9.15	Πολίτης	/	Νέο Χωριό Κυθρέας
15.8.74
1450	Χριστούκκου Ανδρέας	Χρίστος	Άσσια
20.1.25	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1451	Χριστοφή (Γεωργίου)
Χαράλαμπος	Χριστοφής	Πεντάγια 1901	Πολίτης	/	Πέτρα Σολέας
3.9.74
1452	Χριστοφή (Καννάουρος)
Χριστοφής	Αγαθοκλής	Ύψωνας
27.8.54	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.74
1453	Χριστοφή (Λεοντίου)
Λεόντιος	Χριστοφής	Επτακώμη
14.11.24	Πολίτης	/	Επτακώμη
21-22.8.74
1454	Χριστοφή (Λυσή)
Κώστας	Χριστοφής	Σωτήρα
Αμμοχώστου
2.4.54	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μίας
Μηλιάς-Αγλαντζιάς
14.8.74
1455	Χριστοφή (Μιχαήλ)
Κατερίνα	Χριστοφής	Άγιος
Ανδρόνικος
1906	Πολίτης	/	Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου
14.8.74
1456	Χριστοφή (Χ" Νικόλα)
Νικόλαος	Χριστοφής	Κυθρέα
14.4.14	Πολίτης	/	Κυθρέα
8.9.74
1457	Χριστοφή Ανδρέας	Κώστας	Κυθρέα
5.10.56	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Μίας Μηλιάς
14.8.74
1458	Χριστοφή Γεώργιος	Χαράλαμπος	Ποταμίπσσα
25.1.48	Στρατιωτικός	32 Μ.Κ.	Περιοχή Μερσινικίου
15.8.74
1459	Χριστοφή Μαρικκού	Γιακουμής	Κώμη Κεπήρ
1885	Πολίτης	/	Περιστερώνια
Αμμοχώστου
28.8.74

1460	Χριστοφή Πάρης	Αντώνης	Λεμεσός
10.1.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Παχύαμμου-
Κερύνειας
14.8.74
1461	Χριστοφή Φοίβος	Κυριάκος	Λευκωσία
9.7.54	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή Λαπήθου
6.8.74
1462	Χριστοφή Χριστάκης	Ιωάννης	Ασκός
15.10.52	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης-
Κερύνειας
14.8.74
1463	Χριστοφής Πολύκαρπος	Χρύσανθος	Λάπηθος
18.7.55	Στρατιωτικός	251 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
1464	Χριστοφίδης Ανδρέας	Προκόπης	Λευκωσία
27.8.42	Στρατιωτικός	9ον Τ.Σ.	Περιοχή Τράχωνα
Λευκωσίας
22.7.74
1465	Χριστοφόρου (Δημήτρη)
Κωστάκης	Χριστόφορος	Κάτω Δίκωμο
13.6.54	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Δικώμου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74
1466	Χριστοφόρου
(Κλεάνθους) Ξενοφών	Χριστόφορος	Ξυλιάτο
4.10.42	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Λάπηθος
6.8.74
1467	Χριστοφόρου (Κουσπή)
Χρυσόστομος	Χριστόφορος	Λάπηθος
1919	Πολίτης	/	Λάπηθος
6.8.74
1468	Χριστοφόρου (Κωστή)
Ανδρέας	Χριστόφορος	Κάμπος
28.9.41	Στρατιωτικός	316 Τ.Π.	5ος Μ/Δ δρόμου
Καραβά-Κερύνειας
20.7.74
1469	Χριστοφόρου (Χ"
Ανδρέα) Ανδρέας	Χριστόφορος	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
1894	Πολίτης	/	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού
14.8.74
1470	Χριστοφόρου Άδωνης	Δήμος	Άχνα
10.8.55	Στρατιωτικός	399 Τ.Π.	Περιοχή Συγχαρίου-
Πέλλα-Παίς
23.7.74
1471	Χριστοφόρου Κλεάνθης	Σάββας	Κινούσα
2.11.24	Πολίτης	/	Γκαράζ Παυλίδη
Λευκωσίας
21.8.74
1472	Χριστοφόρου
Παναγιώτης	Σωφρόνιος	Μαζωτός
1.1.40	Στρατιωτικός	226 Τ.Π.	Δρόμος
Παλαικούθρου-
Πυροίου-Τύμπου
14.8.74
1473	Χριστοφόρου Σάββας	Γεώργιος	Λευκωσία
21.4.56	Στρατιωτικός	398 Τ.Π.	Περιοχή Κυθρέας
14.8.74
1474	Χριστοφόρου Στέλιος	Μιχαήλ	Τράχωνας
4.4.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Κλεπίνης-
Κερύνειας
14.8.74
1475	Χριστοφόρου
Χριστόφορος	Κυριάκος	Λευκωσία
14.6.49	Στρατιωτικός	256 Τ.Π.	Λάπηθος
6.8.74
1476	Χριστοφόρου
Χρυσάνθου (Αδάμου)	Παύλος	Ποταμός του
Κάμπου
9.9.56	Στρατιωτικός	31 Μ.Κ.	Περιοχή
"Κοτζιάκαγια"
Πενταδακτύλου
21.7.74
1477	Αδάμος	Χρύσανθος	Βιτσάδα
1906	Πολίτης	/	Στρογγυλός
15.8.74
1478	Χρυσάνθου Σάββας	Μιχαήλ	Μέσα Γειτονιά
Λεμεσός
3.5.55	Στρατιωτικός	361 Τ.Π.	Περιοχή Χαλεύκας-
Κυθρέας
15.8.74

1479	Χρυσάνθου Χρύσανθος	Χρίστος	Λάρνακα
7.12.50	Στρατιωτικός	305 Τ.Π.	Βώνη
15.8.74
1480	Χρυσίλιου (Κυριάκου)
Τάσος	Χρυσίλιος	Άγιος Δομέτιος
6.5.45	Στρατιωτικός	211 Τ.Π.	Νεάπολη Λευκωσίας
23.7.74
1481	Χρυσοστομίδης
Γιαννακός	Π/Χρυσόστομος	Μόρφου
1893	Πολίτης	/	Μόρφου
4.9.74
1482	Χρυσοστόμου
(Σωτηράκη) Ευγένιος	Χρυσόστομος	Ψημολόφου
5.6.47	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
1483	Χρυσοστόμου
(Σωτηράκη) Χρίστος	Χρυσόστομος	Ψημολόφου
24.12.50	Στρατιωτικός	306 Τ.Π.	Περιοχή Τέμπλους
22.7.74
1484	Χρυσοστόμου Αθηνά	Χριστοφής	Άγιος
Ανδρόνικος
1914	Πολίτης	/	Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου
14.8.74
1485	Χρυσοστόμου Παντελής	/	Λάρνακα
1904	Πολίτης	/	Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου
14.8.74
1486	Χρυσοστόμου Χρίστος	Ανδρέας	Λευκωσία
26.12.51	Στρατιωτικός	301 Τ.Π.	Περιοχή Αγίου
Ερμούλου-Πιλερίου
26.7.74
1487	Ψαθά Παναγιώτης	Χριστόδουλος	Αρναδί
23.3.34	Πολίτης	/	Περιοχή Γαϊδουρά
Αμμοχώστου
17.8.74
1488	Ψάλτης Γιαννάκης	Μιχάλης	Αραδίππου
2.6.55	Στρατιωτικός	286 Μ.Τ.Π.	Περιοχή
Αγίου Ερμούλου
15.8.74
1489	Ψαρά Κυριάκος	Αντώνης	Κώμα του Γιαλού
17.7.32	Πολίτης	/	Κώμα του Γιαλού
20.8.74
1490	Ψαράς Κώστας	Ανδρέας	Πέλλα Πάις
13.7.52	Στρατιωτικός	33 Μ.Κ.	Περιοχή Συγχαρίου
25.7.74
1491	Ψύλλου Κυριάκος	Πέτρος	Παραλίμνι
18.4.54	Στρατιωτικός	231 Τ.Π.	Σκυλλούρα
15.8.74
1492	Ψύλλου Παντελής	Μιχαήλ	Λυθροδόνας
8.2.49	Στρατιωτικός	34 Μ.Κ.	Περιοχή Υψώματος
"Πηγάδια"
Πενταδακτύλου
22.7.74
1493	Ψωμά Μηλιά	Ιωάννης	Φτέρυχα
1900	Πολίτης	/	Φτέρυχα
23.7.74

Σημείωση: Τρεις περιπτώσεις, ήτοι εκείνες των Ζήνωνος Ζήνωνα (Α/Α 343), Κασάπη Ανδρέα (Α/Α 474) και Κουκουλάρη Χρίστου (Α/Α 550), έχουν κλείσει λόγω του ότι έχει διακριβωθεί η τύχη τους με τη μέθοδο του DNA.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 126 ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙ ΣΤΗ ΔΕΑ

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|-----------------------|--------------|-------------------------------------|---------------------------------------|--|----------------|-------------------------|------------------------|
| 1 | 34 | Κυριάκου Γεώργιος | Ανδρέας | Λευκωσία
30.9.1954 | Στρατιωτικός
286 Μ.Τ.Π. | Περιοχή
Κοντεμένου
20.7.1974 | Άλωνα | | |
| 2 | 58 | Αντωνίου Αντώνιος | Κώστας | Πέτρα Σολέας
23.8.1955 | Στρατιωτικός
399 Τ.Π. | Μια Μηλιά*
14.8.1974 | Πέτρα Σολέας | | X |
| 3 | 104 | Βασιλαράς Εύδωρας | Χαράλαμπος | Στρόβολος
23.6.1950 | Στρατιωτικός
241 Τ.Π. | Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
17.8.1974 | Άγιος Δομέτιος | X | |
| 4 | 163 | Λαουτάρη Χριστόδουλος | Γεώργιος | Αυγόρου
22.8.1948 | Στρατιωτικός
Λόχος
Υγειονομικού | | Αυγόρου | | X |
| 5 | 166 | Γιάγκου Κώστας | Σταυράκη | Βώνη
16.5.1959 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 6 | 193 | Γιωρκακουθίου Πέτρος | Κώστας | Π.Δίκωμο
11.12.1956 | Στρατιωτικός
281 Τ.Π. | Περιοχή Καραβά
21.7.1974 | Π.Δίκωμο | | |
| 7 | 224 | Διάκου Σάββας | Δημήτριος | Βασίλεια
14.4.1950 | Στρατιωτικός
190 Μ.Π.Π. | | Βασίλεια | | X |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|---------------------|--------------|-------------------------------------|--|--|-----------------------|-------------------------|------------------------|
| 8 | 268 | Ζορπύ Ανδρέας | Ευάγγελος | Βαρύσι
4.4.1953 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.1974 | Αμμόχωστος | X | |
| 9 | 278 | Θεοδοσίου Χριστάκης | Ιωάννης | Πραστειό
Κελλακίου
15.9.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Κερύνεια*
23.7.1974 | Πραστειό
Κελλακίου | | X |
| 10 | 286 | Αγγελή Ανδρέας | Θεόδωρος | Λευκωσία
20.8.1945 | Στρατιωτικός
Στρατολογικό
Γραφείο
Λευκωσίας | | Αμμόχωστος | | X |
| 11 | 294 | Θεοχάρη Σοφοκλής | Μιχαήλ | Λάτσηθος
14.11.1880 | Πολίτης | Λάτσηθος
6.8.1974 | Λάτσηθος | | |
| 12 | 306 | Παναγή Σοφοκλής | Ιγνάτιος | Λάτσηθος
27.8.1905 | Πολίτης | Λάτσηθος
6.8.1974 | Λάτσηθος | X | |
| 13 | 313 | Ιωαννίδης Ευέλθων | Ευριπίδης | Πραστειό
Μόρφου
25.2.1954 | Στρατιωτικός
173 Μ.Α./Τ.Π. | Περιοχή Μίας
Μηλιάς
14.8.1974 | Νέο Λειβάδι
Μόρφου | | |
| 14 | 319 | Γκιουζέλης Θεόδωρος | Ιωάννης | Στρόβολος
15.4.1914 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 15 | 323 | Ιωάννου Κύπρος | Γεώργιος | Λευκωσία
8.3.1954 | Στρατιωτικός
211 Τ.Π. | Τράχωνας
22.7.1974 | Λευκωσία | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|--------------------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--|-----------------|-------------------------|------------------------|
| 16 | 325 | Ιωάννου (Μαχαλεπάρη)
Κώστας | Θεορής | Λιβερά
15.8.1912 | Πολίτης | Περιοχή Αγίου
Επικτήτου
27.7.1974 | Κερύνεια | | |
| 17 | 384 | Κάτζη Νίκος | Ανδρέας | Ξυλοφάνου
3.10.1945 | Στρατιωτικός
391 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
14.8.1974 | Ξυλοφάνου | X | |
| 18 | 391 | Κεντώνης Κωστάκης | Χρίστος | Μόρφου
4.4.1947 | Στρατιωτικός
256 Τ.Π. | Περιοχή
"Αϊρκώπιασα"
Λαπήθου 6.8.1974 | Μόρφου | | |
| 19 | 416 | Κολανίου Γεώργιος | Παντελής | Αμμόχωστος
8.12.1953 | Στρατιωτικός
31 Μ.Κ. | Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά 2.8.1974 | Δερύνεια | | |
| 20 | 448 | Κούσπου Σωτήρης | Ανδρέας | Άγιος
Επικτήτος
4.12.1944 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή 5 Μίλι
Κερύνειας
20.7.1974 | Άγιος Αμβρόσιος | | |
| 21 | 454 | Κυπρή Κυριάκος | Χαράλαμπος | Στρουμπί
28.8.1956 | Στρατιωτικός
399 Τα.Π. | Περιοχή Μιας
Μηλιάς* 14.8.1974 | Στρουμπί | X | X |
| 22 | 465 | Κυριάκου Ανδρέας | Θεοδόσης | Μιτσερό
20.2.1951 | Στρατιωτικός
366 Τ.Ε. | Περιοχή Καραβά
21.7.1974 | Μιτσερό | | |
| 23 | 467 | Κυριάκου Ανδρέας | Μιχαήλ | Μακράσκα
6.7.1954 | Στρατιωτικός
120 Α.Β.Ο. | Περιοχή
Κοντεμένου
20.7.1974 | Μακράσκα | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|-----------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|---|--------------------------|-------------------------|------------------------|
| 24 | 477 | Κυριάκου Κώστας | Ιάκωβος | Μπισερό
25.10.1949 | Στρατιωτικός
301 Τ.Ε. | Περιοχή Αγίου
Ερμούλου
26.7.1974 | Μπισερό | | |
| 25 | 485 | Κυριάκου Σάββας | Κυριάκος | Πλατανιάσα
20.5.1945 | Στρατιωτικός
366 Τ.Ε. | Λάτρηθος
26.7.1974 | Ακάκι | | |
| 26 | 525 | Λαβίθης Γεώργιος | Παύλος | Λευκωσία
26.3.1955 | Στρατιωτικός
361 Τ.Π. | Περιοχή
Παχυσάμμου
14.8.1974 | Άγιος Βασίλειος | | |
| 27 | 542 | Λιασή Γιαννάκης | Σάββας | Λευκωσία
4.5.1953 | Στρατιωτικός
361 Τ.Π. | | Αγία Τριάδα
Γιαλούσας | | X |
| 28 | 553 | Ιωάννου Κώστας | Λοίζος | Λευκωσία
4.10.1941 | Στρατιωτικός
256 Τ.Π. | Περιοχή Λατρήθου
Καραβά 6.8.1974 | Πεντάγυια | | |
| 29 | 571 | Μαζαράκη Χριστόδουλος | Αρέστης | Φιλούσα
Χρυσοχούς
8.3.1951 | Στρατιωτικός
187 Μ.Π.Π. | Περιοχή
Γερολάκκου
23.7.1974 | Ακρόπολη | X | |
| 30 | 576 | Μακρίδης Ανδρέας | Νίκος | Λευκόνικο
22.2.1955 | Στρατιωτικός
399 Τ.Π. | | Λευκόνικο | | X |
| 31 | 594 | Μάρκου Χρίστος | Αχιλλέας | Κλήρου
13.3.1948 | Στρατιωτικός
231 Τ.Π. | Τοποθεσία
"Γομαρίστρα"
Πενταδακτύλου
22.7.1974 | Κλήρου | X | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|------------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--|---------------------------|-------------------------|------------------------|
| 32 | 598 | Μαστίχης Παναγιώτης | Χαράλαμπος | Λευκωσία
24.3.1953 | Στρατιωτικός
366 Τ.Ε. | Δρόμος Καπουτίου-
Μόρφου 15.8.1974 | Κοκκινοτριμιθιά | | |
| 33 | 599 | Μαστραππός Ανδρέας | Σάββας | Λάτσηθος
4.10.1946 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή 5 Μίλι
Κερύνειας
20.7.1974 | Λάτσηθος | | |
| 34 | 632 | Μιχαήλ Ανδρέας | Παναγιώτης | Έξω Μετόχι
10.10.1956 | Στρατιωτικός
281 Τ.Π. | Περιοχή
Κοντεμένου
20.7.1974 | Έξω Μετόχι | | |
| 35 | 638 | Μαλλής (Καλλής) Μιχαήλ | Κυριάκος | Λύση 23.4.1950 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Άγιος Παύλος
Λευκωσίας
16.8.1974 | Λύση | X | |
| 36 | 656 | Μούσης Κωστάκης | Πέτρος | Λάτσηθος
18.1.1940 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή 5 Μίλι
Κερύνειας
20.7.1974 | Λάτσηθος | | |
| 37 | 677 | Νικολάου Αντώνιος | Κωστής | Μηλιά
Αμμοχώστου
5.9.1954 | Στρατιωτικός
399 Τ.Π. | Περιοχή
Παλαικούθρου
14.8.1974 | Βόρειος Πόλος
Λευκωσία | | |
| 38 | 678 | Νικολάου Γεώργιος | Σωκράτης | Κερύνεια
10.3.1953 | Στρατιωτικός
21 Ε.Α.Ν. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Κερύνεια | | |
| 39 | 695 | Νικολάου Σωτήρης | Σωκράτης | Κερύνεια
5.12.1951 | Στρατιωτικός
191 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Κερύνεια | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|----------------------|--------------|-------------------------------------|--|--|----------------------------|-------------------------|------------------------|
| 40 | 717 | Παγώνη Μιχαήλ | Παντελής | Αραδίππου
28.2.1952 | Στρατιωτικός
11ον Τακτικό
Συγκρότημα | | Βαρώσι | | X |
| 41 | 719 | Πάλλμας Ανδρέας | Χαράλαμπος | Λεύκα
22.2.1947 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Άγιος Δομέτιος | X | |
| 42 | 733 | Παναγίδης Μιχαλάκης | Επαμεινώνδας | Πρόδρομος
13.7.1953 | Στρατιωτικός
31 Μ.Κ. | Περιοχή Καραβά-
Λαττήθου 2.8.1974 | Έγκωμη
Λευκωσίας | | |
| 43 | 749 | Παπαγεωργίου Αντώνης | Αναστάσης | Αυγούρου
10.8.1945 | Στρατιωτικός
91ος Λόχος
Υγειονομικού | | Αυγούρου | | X |
| 44 | 755 | Παπαθωμά Ανδρέας | Κώστας | Ακάκι
30.11.1943 | Στρατιωτικός
366 Τ.Ε. | Περιοχή Αγίου
Ιλαρίωνα
24.7.1974 | Ακάκι | | |
| 45 | 797 | Παχουλαράς Γεώργιος | Ιωάννης | Λυθροδόντας
15.6.1956 | Στρατιωτικός
281 Τ.Π. | Περιοχή Άσπρης
Μούττης 22.7.1974 | Λυθροδόντας | | |
| 46 | 803 | Περδίας Αναστάσιος | Πέτρος | Ορμήδεια 1950 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Ορμήδεια | | |
| 47 | 819 | Πέτρου Στέλιος | Ανδρέας | Δερύνεια
28.10.1949 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|-----|--------------------------------|--------------|--|-------------------------------------|--|---------------------------|-------------------------|------------------------|
| 48 | 827 | Κυριάκου (Πιλάτου)
Γεώργιος | Ανδρέας | Στρόβολος
23.1.1948 | Στρατιωτικός
301 Τ.Π. | | Αυγούρου | | X |
| 49 | 832 | Πίτσιλλου Σωτήρης | Νικόλας | Βώνη 6.8.1910 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 50 | 835 | Πογιατζής Βάσος | Αγαθάγγελος | Βατυλή
10.1.1949 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Παραλίμνι | X | |
| 51 | 842 | Πολυδώρου Αντώνης | Βραχίμης | Ξυλοτύμπου
13.6.1954 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Ξυλοτύμπου | | |
| 52 | 897 | Σαρρής Γιαννάκης | Μιχαήλ | Λεμεσός
19.3.1954 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Χρυσοστόμου
14.8.1974 | Λεμεσός | | |
| 53 | 907 | Σιάμισις Ανδρέας | Κυριάκος | Σύσκλητος
14.11.1941 | Στρατιωτικός
241 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Άγιος Δομέτιος | X | |
| 54 | 911 | Σιδεράς Σταύρος | Πέτρος | Καραβάς
27.12.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή "Πικρό
Νερό" Κερύνειας
22.7.1974 | Κερύνεια | | |
| 55 | 933 | Σπανός Ανδρέας | Σταύρος | Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας
12.4.1955 | Στρατιωτικός
231 Τ.Π. | Τοποθεσία
"Αετοφωλιά"
Πενταδακτύλου
23.7.1974 | Αγία Βαρβάρα
Λευκωσίας | X | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|-----------------------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--|--------------------------------|-------------------------|------------------------|
| 56 | 958 | Στυλιανόπουλος Ερρίκος | Τρύφωνας | Λεμεσός
22.5.1953 | Στρατιωτικός
211 Τ.Π. | Περιοχή Τράχωνα
22.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 57 | 968 | Στυλιανού Χριστάκης | Νικόλαος | Μύρτου
18.3.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Κερύνεια*
22.7.1974 | Μύρτου | X | X |
| 58 | 976 | Βασίλη (Τσουνταρου)
Συνέσης | Δημήτρης | Ριζοκάρπασο
2.2.1950 | Στρατιωτικός 31
Μ.Κ. | | Ριζοκάρπασο | X | X |
| 59 | 1027 | Τσουκνίδας Δημήτριος | Βάγιος | Σοφάδες
Καρδίτσης
ΕΛΛΑΔΑ 1947 | Στρατιωτικός
281 Τ.Π. | Περιοχή 5 Μίλι
Καραβιάς
21.7.1974 | Σοφάδες
Καρδίτσης
ΕΛΛΑΔΑ | | |
| 60 | 1038 | Ττοφή Νίκος | Κωστής | Φρέναρος
17.1.1954 | Στρατιωτικός
256 Τ.Π. | Περιοχή
"Αϊρκώτισσα"
Λαπήθου 6.8.1974 | Φρέναρος | | |
| 61 | 1069 | Χαραλάμπους (Μαλέκκος)
Αγγελής | Χαραλάμπος | Βασίλεια
18.1.1954 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή "Πικρό
Νερό" Κερύνειας
20.7.1974 | Βασίλεια | | |
| 62 | 1073 | Χαραλάμπους Αντώνιος | Κώστας | Λευκωσία
23.12.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Κερύνεια
23.7.1974 | Εργάτες | | |
| 63 | 1133 | Χ"Νεοφύτου Κώστας | Ηλίας | Μόρφου
30.1.1953 | Στρατιωτικός
256 Τ.Π. | Περιοχή
"Αϊρκώτισσα"
Λαπήθου 6.8.1974 | Μόρφου | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|-------------------------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|--------------|-------------------------|------------------------|
| 64 | 1134 | Χ"Γιώργη Αθανάσης | Χ"Νικόλας | Βώνη 1906 | Πολίτης | | Βώνη | | X |
| 65 | 1141 | Χ"Σάββα Αναστάσης | Νικόλαος | Λάπηθος
15.11.1912 | Πολίτης | Λάπηθος
6.8.1974 | Λάπηθος | | |
| 66 | 1155 | Χ"Χριστοδούλου Νεόφυτος | Βασίλης | Επισκοπή
29.10.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | | Επισκοπή | X | |
| 67 | 1171 | Χριστοδούλου
(Χριστοφόρου) Ηλίας | Χριστόδουλος | Τσέρι 5.3.1940 | Στρατιωτικός | | Στρόβολος | | X |
| 68 | 1197 | Ξενή (Τάφα) Χριστοφής | Παναγής | Λύση
15.11.1947 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Άγιος Παύλος
Λευκωσία
16.8.1974 | Λύση | X | |
| 69 | 1219 | Χρυσοστόμου Νεόφυτος | Ιωάννης | Λεμεσός
19.10.1954 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Κερύνεια
23.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 70 | 1229 | Αλεξάνδρου Χριστάκης | Λουκάς | Λευκωσία
11.6.1954 | Στρατιωτικός
33 Μ.Κ. | Περιοχή Τέμπλους
22.7.1974 | Ακρόπολη | | |
| 71 | 1230 | Λοίζου Πέτρος | Ανδρέας | Ξυλοφάνου
22.1.1945 | Στρατιωτικός
391 Τ.Ε. | Περιοχή ΤΟΥΡΔΥΚ
14.8.1974 | Ξυλοφάνου | X | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|----------------------|--------------|-------------------------------------|--|--|-----------------|-------------------------|------------------------|
| 72 | 1243 | Σταυρινού Χαράλαμπος | Γεώργιος | Άγιος Βασίλειος
11.1.1955 | Στρατιωτικός
231 Τ.Π. | Πιλέρι 21.7.1974 | Άγιος Βασίλειος | | |
| 73 | 1244 | Γιαννή Γιαννής | Ανδρέας | Μάνδρες
Αμμοχώστου
7.7.1953 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Λύση | X | |
| 74 | 1246 | Δεμέτης Κυριάκος | Χρίστος | Λάτσηθος
27.3.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή
Κουτσοβέντη
14.8.1974 | Λάτσηθος | | |
| 75 | 1247 | Δημητρίου Ανδρέας | Αντώνιος | Αμμόχωστος
29.4.1953 | Στρατιωτικός
95ος Λόχος
Υγειονομικού | Λύση 22.7.1974 | Κάτω Βαρώσια | | |
| 76 | 1252 | Χριστοφή Γρηγόρης | Ευάγγελος | Λάτσηθος
31.1.1947 | Στρατιωτικός | Λάτσηθος 6.8.1974 | Λάτσηθος | | |
| 77 | 1253 | Ευθυμίου Ευθύμιος | Μιχαήλ | Άγιος
Αμβρόσιος
26.11.1955 | Στρατιωτικός
256 Τ.Π. | Περιοχή
"Αϊρκώτισσα"
Λαττήθου 6.8.1974 | Άγιος Αμβρόσιος | | |
| 78 | 1256 | Ευριπίδου Χρύσανθος | Ιωάννης | Έμπα Πάφου
27.1.1954 | Στρατιωτικός
361 Τ.Π. | Περιοχή
Κουτσοβέντη-
Βουνού 24.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 79 | 1258 | Ζαμπάς Μιχαλάκης | Σταύρος | Ευρύχου
7.5.1954 | Στρατιωτικός
23 ΕΜΑ | | Δασούπολη | X | (X) |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|-------------------------|--------------|-------------------------------------|---|--|----------------|-------------------------|------------------------|
| 80 | 1274 | Κατζή Ανδρέας | Δημήτρης | Ξυλοφάνου
27.2.1946 | Στρατιωτικός
391 Τ.Ε. | Περιοχή ΤΟΥΡΔΥΚ
14.8.1974 | Ξυλοφάνου | X | |
| 81 | 1279 | Κεφαλωνίτη Χριστόδουλος | Δημήτριος | Κτήμα
21.9.1953 | Στρατιωτικός
Ναυτική Βάση
Κερύνειας | Θαλάσσια Περιοχή
Κερύνειας
20.7.1974 | Πάφος | | |
| 82 | 1289 | Κούτσουλου Κυριάκος | Γεώργιος | Μηλιά
Αμμοχώστου
1910 | Πολίτης | Σπαθαρίκό
17.9.1974 | Σπαθαρίκό | | |
| 83 | 1297 | Λάμπρου Βάσος | Σάββας | Καϊμακλί
31.5.1955 | Στρατιωτικός
190 Μ.Α.Τ.Π. | Περιοχή
"Αϊρκιώτισσα"
Λαπήθου
20.7.1974 | Καϊμακλί | | |
| 84 | 1316 | Πάλμας Χαράλαμπος | Παντελής | Λειβάδια
Λάρνακας
28.1.1946 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Περιστερώνα | X | |
| 85 | 1326 | Παπαελισσαίου Ελισσαίος | Χρίστος | Ανώγυρα
8.2.1945 | Στρατιωτικός
216 Τ.Π. | Γερόλακκος
22.7.1974 | Λεμεσός | X | |
| 86 | 1339 | Πέτρου Πέτρος | Δημήτριος | Λευκωσία
25.6.1955 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Παλλουριώτισσα | | |
| 87 | 1351 | Σκουτάρη Χριστόδουλος | Νικόλας | Αγκαστίνα
5.5.1906 | Πολίτης | Αγκαστίνα
22.8.1974 | Αγκαστίνα | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|----------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|---|--------------|-------------------------|------------------------|
| 88 | 1357 | Θεοχάρους Γιάγκος | Σταυράκης | Κυθρέα
11.10.1915 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 89 | 1358 | Θεοχάρους Θεοχάρης | Σταυράκης | Κυθρέα
29.3.1907 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 90 | 1367 | Τασιάκης Κώστας | Χαράλαμπος | Λάτσηθος 1900 | Πολίτης | Λάτσηθος
Σεπτ. 1974 | Λάτσηθος | | |
| 91 | 1376 | Φρυδάς Αντώνιος | Γεώργιος | Μόρφου
26.12.1953 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή Τέμπλους
22.7.1974 | Μόρφου | | |
| 92 | 1377 | Φτερουδής Χαράλαμπος | Ιωάννης | Μαραθούνα
4.10.1949 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή "Πικρό
Νερό" Κερύνειας
20.7.1974 | Βασίλεια | | |
| 93 | 1385 | Χ"Ευτυχίου Κωστάκης | Χριστάκης | Λευκωσία
17.7.1953 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Γεωργίου
Κερύνειας
20.7.1974 | Λάτσηθος | | |
| 94 | 1390 | Χ"Παύλου Κωστάκης | | Αμμόχωστος
21.5.1955 | Πολίτης | Αμμόχωστος
18.8.1974 | Αμμόχωστος | | |
| 95 | 1391 | Χ"Παύλου Μιχαλάκης | | Αμμόχωστος
28.7.1944 | Πολίτης | Αμμόχωστος
18.8.1974 | Αμμόχωστος | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|---------------------------------|--------------|--|---|--|--------------|-------------------------|------------------------|
| 96 | 1396 | Ευαγγέλου Ευάγγελος | Χριστοφής | Λάτσηθος
17.4.1896 | Πολίτης | Λάτσηθος 6.8.1974 | Λάτσηθος | X | |
| 97 | 1398 | Χριστοφής Μελετωμένη | Χ' Σάββας | Λάτσηθος 1908 | Πολίτης | Λάτσηθος 6.8.1974 | Λάτσηθος | X | |
| 98 | 1402 | Κλεάνθους Γεώργιος | Χρυσάνθος | Κάθηκας
27.5.1954 | Στρατιωτικός
398 Τ.Π. | Περιοχή Βώνης-
Πέκιογιου
20.7.1974 | Κυθρέα | X | |
| 99 | 1423 | Σάββα Ανδρέας | Κωνσταντίνος | Κοντεμένος
30.11.1956 | Στρατιωτικός
281 Τ.Π. | Περιοχή 5 Μίλι
Κερύνειας
21.7.1974 | Κοντεμένος | | |
| 100 | 1434 | Ιωάννου Ανδρέας | Νεοκλής | Κούρδαλι
21.6.1952 | Στρατιωτικός
Πεζικό-Μονάδα
Αναγνωρίσεως | Περιοχή
Αεροδρομίου
Λευκωσίας
20.7.1974 | Μένοικο | X | |
| 101 | 1439 | Μανώλη Μάριος | Σωτήρης | Λάρνακα
23.5.1955 | Στρατιωτικός
21 Ε.Α.Ν. | Μόρφου 20.7.1974 | Λάρνακα | | |
| 102 | 1443 | Κατσιδιάρης Παναγιώτης | Κυριάκος | Φτερικούδι
25.9.1948 | Στρατιωτικός
366 Τ.Ε. | Καραβάς
22.7.1974 | Κατωκοπιά | | |
| 103 | 1447 | Παλαιολόγου Διονύσης
(Σάκης) | Νικόλας | Κολήρι
Πύργου Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ
18.7.1946 | Στρατιωτικός
11η Ανωτέρα
Τακτική Διοίκηση | Αγκολέμι
20.7.1974 | Μόρφου | X | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|-------------------------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--|--------------------|-------------------------|------------------------|
| 104 | 1455 | Γιαλάλη Σάββας | Λουκάς | Λάτσητος 1924 | Πολίτης | Περιοχή Λαττήθου
6.8.1974 | Λάτσητος | | |
| 105 | 1465 | Φιλίππου Γεώργιος | Παπαιωακείμ | Τρίκωμο
30.1.1955 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Τρίκωμο | | |
| 106 | 1466 | Χελιμήντρη (Ευαγγέλου)
Δημήτριος | Αθανάσης | Πηγή
Αμμόχωστου
30.10.1948 | Στρατιωτικός
336 Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας
16.8.1974 | Πηγή
Αμμόχωστου | | |
| 107 | 1472 | Ζαμπτακίδης Θεοχάρης | Σάββας | Βώνη 2.8.1902 | Πολίτης | Βώνη 17.8.1974 | Βώνη | | |
| 108 | 1483 | Λεωνίδα Πολυξένη | Στέλιος | Καραβάς 1924 | πολίτης | Παλαιόσφορος
Αύγουστος 1974 | Παλαιόσφορος | | |
| 109 | 1489 | Χ"Κυριάκου Νικόλαος | Γεώργιος | Αμμόχωστος
1914 | Πολίτης | Αμμόχωστος
18.8.1974 | Αμμόχωστος | | |
| 110 | 1493 | Παναγιώτου Ανδρέας | Χρύσανθος | Αμμόχωστος
7.7.1948 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Αμμόχωστος | | |
| 111 | 1499 | Κωνσταντίνου Κώστας | Ερωτόκριτος | Λάτσητος
17.5.1924 | Πολίτης | Λάτσητος 7.8.1974 | Λάτσητος | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωτη
Υπόθεση |
|-----|------|----------------------|--------------|-------------------------------------|-------------------------------------|---|----------------------|-------------------------|------------------------|
| 112 | 1507 | Σάββα Κυριακού | Σάββας | Νέο Χωρίο
Κυθρέας 1905 | Πολίτης | Νέο Χωρίο
Κυθρέας 15.8.1974 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | | |
| 113 | 1510 | Αριστοτέλους Ανδρέας | Άριστος | Λεμεσός 1956 | Στρατιωτικός
286 Μ.Τ.Π. | Περιοχή Αγίου
Βασιλείου
21.7.1974 | Λεμεσός | Χ | |
| 114 | 1511 | Σωκράτους Σωκράτης | Νεόφυτος | Κολόσσι
4.1.1955 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή
Κουτσοβέντη
14.8.1974 | Κολόσσι | | |
| 115 | 1512 | Γεωργίου Μιχαλάκης | Νίκος | Αμμόχωστος
28.9.1956 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Κάτω Βαρώσι | | |
| 116 | 1514 | Χ' Αντώνη Κωστάκης | Χαράλαμπος | Βατυλή
17.10.1955 | Στρατιωτικός
361 Τ.Π. | Περιοχή Βουνού-
Κουτσοβέντη
24.7.1974 | Βατυλή | | |
| 117 | 1534 | Αργυρού Ανδρέας | Κώστας | Νέο Χωρίο
Κυθρέας 1933 | Πολίτης | Νέο Χωρίο
Κυθρέας 15.8.1974 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | | |
| 118 | 1542 | Ψαράς Νίκος | Μιχάλης | Παραλίμνι
9.3.1954 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Παραλίμνι | | |
| 119 | 1549 | Νικολάου Νικόλαος | Γεώργιος | Γασριά
25.2.1956 | Στρατιωτικός
181 Μ.Π.Π. | Περιοχή Συγχαρίου
23.7.1974 | Γασριά | | |

| Α/Α | ΑΦΑ | ΕΠΩΝΥΜΟ/ΟΝΟΜΑ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ/
ΜΟΝΑΔΑ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ | ΔΙΑΜΟΝΗ 1974 | Ταυτοποίηση
Λειψάνων | Ατεκμηρίωση
Υπόθεση |
|-----|------|----------------------|--------------|---------------------------------------|--|---|-------------------------------|-------------------------|------------------------|
| 120 | 1568 | Σάββα Σαββάκης | Χρίστος | Καραβάς
24.1.1954 | Στρατιωτικός
251 Τ.Π. | Περιοχή "Λέϊτυ"
Πελλα Πάϊς
20.7.1974 | Καραβάς | | |
| 121 | 1569 | Πίπτα Αναστάσης | Ανδρέας | Άγιος Ιωάννης
Λεμεσού
22.9.1956 | Στρατιωτικός
33 Μ.Κ. | Περιοχή Αγίου
Γεωργίου-
Τέμπλους
22.7.1974 | Άγιος Ιωάννης
Αγρού | | |
| 122 | 1570 | Γατανά Χριστόδουλος | Μιχαήλ | Λάπηθος
4.1.1913 | Πολίτης | Λάπηθος 5.8.1974 | Λάπηθος | | |
| 123 | 1575 | Νικόλα Λουκία | | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου
1900 | Πολίτης | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου
16.8.1974 | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | | |
| 124 | 1586 | Θανόπουλος Δημήτρης | Ιωάννης | Πουρνάρι
Ηλείας
ΕΛΛΑΔΑ 1953 | Στρατιωτικός
Λόχος
Διοικήσεως
ΕΛΔΥΚ | | Πειραιάς | | X |
| 125 | 1619 | Καρεφυλλίδης Χρίστος | Ιωάννης | Κόγκο
3.10.1954 | Στρατιωτικός
Ναυτική Βάση
Κερύνειας | Θαλάσσια Περιοχή
Κερύνειας
20.7.1974 | Κερύνεια | | |
| 126 | 1641 | Γεροντής Σπυρίδων | Χρίστος | Κρίνας
Κορινθίας
ΕΛΛΑΔΑ 1953 | Στρατιωτικός
2ος Λόχος
ΕΛΔΥΚ | | Κρίνος
Κορινθίας
ΕΛΛΑΔΑ | | X |

* Με σπεράκι σημειώνονται οι περιπτώσεις εκείνες που ανήκουν στις 19 ατεκμηρίωτες περιπτώσεις που δεν κατατέθηκαν στη ΔΕΑ, αλλά εν τω μεταξύ, σύμφωνα με νέα στοιχεία που προέκυψαν επιβεβαιώνεται ότι τα ίχνη τους χάθηκαν σε περιοχές που είχαν καταληφθεί από τα Τουρκικά στρατεύματα εισβολής.

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 12/2000 ημερ. 4.5.2000 για ετοιμασία Καταλόγου Φονευθέντων Ελληνοκυπρίων και Ελλαδιτών κατά το πραξικόπημα και την Τουρκική εισβολή ή συνεπεία του πραξικοπήματος και της Τουρκικής εισβολής								
ΕΛΛΑΔΙΤΕΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ								
(Α) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΟΠΛΙΤΩΝ								
Α/Α	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	Σ.Α	ΜΟΝΑΔΑ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΑΝΑΤΟΥ
1	Λχίας (ΠΖ)	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	147/135348/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
2	Στρτης (ΠΖ)	ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	122/67770/74	ΕΛΔΥΚ	25.7.1974	Τραυματίστηκε πλησίον του Διοικητηρίου ΕΛΔΥΚ και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
3	Στρτης (ΚΔ)	ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	ΜΙΧΑΗΛ	106/30977/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
4	Λχίας (ΠΖ)	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	105/28685/74	ΕΛΔΥΚ	26.7.1974	Τραυματίστηκε σε μάχη προς κατάληψη του στρώου της ΤΟΥΡΔΥΚ και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
5	Στρτης (ΠΖ)	ΒΕΛΩΝΑΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	106/30640/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
6	Στρτης (ΠΖ)	ΒΟΛΑΚΑΚΗΣ	ΜΑΡΙΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	117/55023/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
7	Στρτης (ΠΖ)	ΓΑΛΑΝΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	106/31453/74	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
8	Στρτης (ΚΔ)	ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ	ΚΟΣΜΑΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	117/55419/73	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας

9	Στρίτης (ΚΔ)	ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΘΩΜΑΣ	147/136450/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
10	Στρίτης (ΠΖ)	ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ	ΑΛΕΞΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	106/31345/73	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
11	Δνεας (ΔΒ)	ΓΙΑΝΝΕΛΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	100/1134/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
12	Στρίτης (ΚΔ)	ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	107/37330/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
13	Δνεας (ΜΧ)	ΓΚΑΒΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	105/26989/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
14	Στρίτης (ΠΖ)	ΓΚΟΥΡΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	107/35034/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
15	Στρίτης (ΠΖ)	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΚΗΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΙΩΑΝΝΗΣ	119/61096/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
16	Στρίτης (ΚΔ)	ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ	ΗΛΙΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	121/64814/73	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
17	Στρίτης (ΚΔ)	ΔΟΪΤΣΙΔΗΣ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	138/116962/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
18	Λχίας (ΠΖ)	ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	103/18589/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
19	Λχίας (ΠΖ)	ΖΑΡΚΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	145/131119/72	ΕΛΔΥΚ	21.7.1974	Τ/Κ χωριό Κιόνελη Λευκωσίας
20	Λχίας (ΜΧ)	ΖΑΧΑΡΑΤΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΙΩΑΝΝΗΣ	111/45608/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
21	Στρίτης (ΚΔ)	ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	141/133441/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας

22 Στρίτης (ΚΔ)	ΗΛΙΑΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	141/133303/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
23 Στρίτης (ΜΧ)	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	141/124100/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
24 Στρίτης (ΤΧ)	ΚΑΒΡΕΝΤΖΟΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	103/18282/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
25 Άχισ (ΚΔ)	ΚΑΒΡΟΧΩΡΙΑΝΟΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	119/62131/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
26 Στρίτης (ΚΔ)	ΚΑΣΙΜΑΚΗΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	101/15197/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
27 Στρίτης (ΚΔ)	ΚΑΤΕΡΟΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	127/81967/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
28 Στρίτης (ΠΖ)	ΚΕΛΕΣΗΣ	ΠΑΥΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	128/83542/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
29 Άχισ (ΠΖ)	ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	141/123630/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
30 Στρίτης (ΠΖ)	ΚΟΥΚΟΥΛΗΣ	ΘΩΜΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	147/134721/74	ΕΛΔΥΚ	21.7.1974	Τ/Κ Χωριό Κιόνελλι Λευκωσίας
31 Στρίτης (ΠΖ)	ΚΟΥΛΙΑΝΤΩΝΗΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΗΛΙΑΣ	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	106/29813/73	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
32 Στρίτης (ΚΔ)	ΚΟΥΡΟΥΝΗΣ (Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	108/38609/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας

33 Στρίτης (ΠΖ)	ΚΡΑΤΗΜΕΝΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	108/37059/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
34 Δνεας (ΠΖ)	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ-ΖΑΧΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	147/136606/73	ΕΛΔΥΚ	14.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
35 Στρίτης (ΚΔ)	ΛΙΓΔΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΛΟΥΚΑΣ	103/19520/73	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
36 Στρίτης (ΕΜ)	ΛΟΥΚΑΚΗΣ	ΘΕΟΦΑΝΗΣ	ΠΑΥΛΟΣ	131/93475/74	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
37 Στρίτης (ΠΖ)	ΛΥΓΚΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΘΩΜΑΣ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ	103/20337/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
38 Στρίτης (ΚΔ)	ΜΑΝΙΑΤΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	106/31317/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
39 Δνεας (ΠΖ)	ΜΑΡΤΖΑΚΛΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	106/30427/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
40 Στρίτης (ΠΖ)	ΜΑΣΟΥΡΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	107/35771/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
41 Στρίτης (ΚΔ)	ΜΟΝΙΑΣ	ΑΙΜΙΛΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	104/23699/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
42 Άχιας (ΠΖ)	ΜΠΑΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΦΩΤΙΟΣ	104/21497/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
43 Στρίτης (ΚΔ)	ΜΠΑΡΩΤΑΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	102/16784/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας

44	Δνεας (ΠΖ)	ΜΠΟΛΟΜΥΤΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	147/136769/74	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
45	Στρίτης (ΠΖ)	ΜΠΟΥΡΕΚΑΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΣΗΜΑΚΗΣ	ΜΕΝΕΛΑΟΣ	116/52923/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
46	Στρίτης (ΚΔ)	ΝΑΚΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	122/71424/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
47	Δνεας (ΥΓ)	ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΛΑΜΠΡΟΣ	ΗΛΙΑΣ	107/35685/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
48	Στρίτης (ΠΖ)	ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΛΑΜΠΡΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	142/125317/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
49	Στρίτης (ΚΔ)	ΝΟΜΠΕΛΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΙΩΑΝΝΗΣ	100/4479/73	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
50	Δνεας (ΤΧ)	ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	131/93390/73	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
51	Στρίτης (ΚΔ)	ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	119/63134/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
52	Λχίας (ΜΧ)	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΗΛΙΑΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	122/67993/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
53	Ιδιώτης
Εθελοντής	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	106/30375/67	ΙΙ ΑΤΔ	21.7.1974	Τραυματίστηκε στο χωριό Εληρά και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
54	Στρίτης (ΠΖ)	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	147/136554/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
55	Λχίας (ΠΖ)	ΠΑΥΛΟΥΔΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΠΑΥΛΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	131/93093/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ

56 Στρίτης (ΜΧ)	ΠΙΠΕΡΙΔΗ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΠΑΡΣΕΧ	ΠΙΕΡ-ΠΕΤΡΟΣ	100/4564/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
57 Δνεας (ΤΧ)	ΠΟΛΥΖΩΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	106/30759/72	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
58 Στρίτης (ΚΔ)	ΠΡΙΝΙΑΚΑΚΗΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	119/62694/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
59 Άχιας (ΠΒ)	ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΑΖΑΡΟΣ	102/17584/69	184 ΜΠΠ	23.7.1974	Τραυματίστηκε εντός του στρώου "Ανδρέου κ. Γεωργίου Καρύου" και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
60 Στρίτης (ΤΘ)	ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	101/10859/73	21 Ε'ΑΝ	22.7.1974	Στρώο Β.Καποτά Λευκωσίας
61 Δνεας (ΠΖ)	ΡΟΥΣΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΥΦΩΝ	133/97222/74	ΕΛΔΥΚ	20.7.1974	Τ/Κ χωριό Κιόνελη Λευκωσίας
62 Άχιας (ΠΒ)	ΣΕΤΣΚΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	133/96520/73	ΔΠΒ/ΕΛΔΥΚ/3/1	25.7.1974	Τραυματίστηκε εντός του στρώου ΕΛΔΥΚ και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
63 Στρίτης (ΠΖ)	ΣΙΜΙΤΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	114/49764/73	ΕΛΔΥΚ	14.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
64 Στρίτης (ΚΔ)	ΣΙΟΡΩΚΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	105/26437/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
65 Στρίτης (ΚΔ)	ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	113/50732/75	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
66 Δνεας (ΠΖ)	ΤΕΡΖΙΔΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡΚΟΣ	100/6239/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
67 Στρίτης (ΚΔ)	ΤΟΥΛΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΗΛΙΑΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	119/62130/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
68 Δνεας (ΚΔ)	ΤΣΑΚΩΝΑΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	110/43333/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας

69 Στρίτης (ΔΒ)	ΤΣΙΓΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	148/137868/73	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
70 Λχίας (ΚΔ)	ΤΣΙΛΙΒΑΚΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	117/55285/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
71 Λχίας (ΠΖ)	ΤΣΙΠΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	131/92617/73	ΕΛΔΥΚ	21.7.1974	Τ/Κ χωριό Κιόνελη Λευκωσίας
75 Στρίτης (ΔΒ)	ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	100/6267/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
76 Στρίτης (ΚΔ)	ΤΣΟΥΡΑΣ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	105/28506/74	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
77 Λχίας (ΠΖ)	ΧΑΪΡΕΤΑΚΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΜΙΧΑΗΛ	ΜΙΧΑΗΛ	117/56449/71	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
78 Στρίτης (ΠΖ)	ΧΑΛΑΤΣΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	152/146096/74	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
79 Στρίτης (ΚΔ)	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	138/112364/73	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
80 Δνεας (ΚΔ)	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	104/23224/72	Α ΜΚ	22.7.1974	Περιοχή Μακεδονίτσας Λευκωσίας
81 Στρίτης (ΠΖ)	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΗΛΙΑΣ	105/26751/74	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
82 Στρίτης (ΠΖ)	ΚΡΗΤΙΚΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ	100/2744/74	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ

83	ΓΛΑΡΕΝΤΖΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ		ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ
84	ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΜΗΝΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ		ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρώο ΕΛΔΥΚ

(Β) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΕΚΩΝ-Μ.ΥΠΑΕΚΩΝ

Α/Α	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	Σ.Α	ΜΟΝΑΔΑ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΑΝΑΤΟΥ
1	Σχης (ΠΒ)	ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	29704	173 ΜΑ/ΤΠ	22.7.1974	Περιοχή Καραόλου Αρμοχώστου
2	Σχης (ΠΖ)	ΜΠΟΥΤΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	31048	286 Τ.Π.	3.8.1974	Τραυματίστηκε στο χωριό Κοντεμένος Κύπρου και απεβίωσε στο 401 ΓΣΝΑ
3	Σχης (ΠΖ)	ΜΟΥΖΑΚΗΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	32589	1 ΑΤΔ	20.7.1974	Περιοχή Τ/Κ Λυκείου Αρμοχώστου
4	Ανχης (ΠΖ)	ΚΑΤΣΑΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	33261	33 ΜΚ	22.7.1974	Ύψωμα Πετρομούθια Πενταδακτύλου
5	Τχης (ΠΖ)	ΣΤΑΜΠΟΥΛΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ	36569	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
6	Τχης (ΜΧ)	ΣΤΑΥΡΙΑΝΑΚΟΣ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	36619	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
7	Λγός (ΠΖ)	ΤΣΩΝΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	37441	ΕΛΔΥΚ	29.7.1974	Τραυματίστηκε στο Τ/Κ χωριό Κιόνελλι Λευκωσίας και απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας
8	Λγός (ΠΖ)	ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΒΑΙΟΣ	37462	281 Τ.Π.	21.7.1974	Περιοχή Πέντε Μίλι Καραβά Κερύνειας
9	Ανθλγός (ΠΒ)	ΚΑΤΣΑΝΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	39707	173 ΜΑ/ΤΠ	22.7.1974	Περιοχή Καραόλου Αρμοχώστου
10	Εφ.Ανθλγός (ΠΖ)	ΖΑΡΡΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	149/140032/66	226 Τ.Π.	20.7.1974	Ύψωμα Αρτέμιδος Λάρνακας
11	Ανθστής (ΠΖ)	ΚΟΚΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	5024	ΕΛΔΥΚ	21.7.1974	Τ/Κ Χωριό Κιόνελλι Λευκωσίας
12	Ανθστής (ΜΧ)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	5004	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
13	Ανθστής (ΠΖ)	ΜΠΙΝΑΚΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	5056	ΕΛΔΥΚ	22.7.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
14	Ανθστής (ΠΖ)	ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΦΙΛΙΠΠΟΣ	5001	ΕΛΔΥΚ	16.8.1974	Στρδο ΕΛΔΥΚ
15	Ανθστής (ΤΘ)	ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6183	23 ΕΜΑ	23.7.1974	Περιοχή Αερολιμένος Λευκωσίας

16	Δεα (ΚΔ)	ΤΣΑΚΜΙΡΑΝΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA) | ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ | ΜΑΤΘΑΙΟΣ | 136/107442/74 | Α ΜΚ | 22.7.1974 | Περιοχή Μακεδονίας Λευκωσίας |
|----|----------|---|-----------|----------|---------------|------|-----------|------------------------------|

(Γ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Α/Α	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	Σ.Α	ΜΟΝΑΔΑ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΑΝΑΤΟΥ
1	Επίτονος (Ι)	ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ		4163		22.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας
2	Επίτονος (Ι)	ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ	ΣΤΕΡΓΙΟΣ		5461		22.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας
3	Ανθραγός (ΤΥΜ)	ΔΑΒΑΡΗΣ
(Αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο DNA)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ		9558		22.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας
4	Εσμίας (ΡΝΑ)	ΑΝΘΙΜΟΣ	ΗΛΙΑΣ		24978		22.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας

(Δ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Α/Α	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	Σ.Α	ΜΟΝΑΔΑ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΑΝΑΤΟΥ
1	Υποπλοίαρχος (Μ)	ΤΣΟΜΑΚΗΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ				20.7.1974	Έπεσε κατά την βύθιση της Τ/Α 3 στη θαλάσσια περιοχή Κερύνειας
2	Αρχικελευστής (ΜΗΧ)	ΒΙΤΟΥΛΑΔΙΤΗΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ		ΑΓΜ 64059		20.7.1974	Έπεσε κατά την βύθιση της Τ/Α 3 στη θαλάσσια περιοχή Κερύνειας
3	Κελευστής (ΤΟΡ)	ΚΑΡΕΤΣΟΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ		ΑΓΜ 18549		20.7.1974	Έπεσε κατά την βύθιση της Τ/Α 3 στη θαλάσσια περιοχή Κερύνειας
4	Ναύτης (ΜΗΧ)	ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΔΗΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ		ΑΓΜ 50051		20.7.1974	Έπεσε κατά την βύθιση της Τ/Α 3 στη θαλάσσια περιοχή Κερύνειας

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΠΟΛΙΤΗΣ/ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ PNR	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΑ
1 Αβραάμ Γεωργίου Καλλιόπη	78 Ετών	Λάρνακα της Λατμήθου	Άγιος Δομέτιος	Πολίτης	16.8.1974	Περιοχή ΕΛΔΥΚ Λευκωσία	X	
2 Αβραάμ Λεωτέρης του Γεωργίου	21.12.1953	Λεϊβάδια Λάρνακας	Λεϊβάδια Λάρνακας	Έφεδρος	Άγνωστη	Περιοχή Παλαικύθρου		X
3 Αβραάμ Μαρουλλού	1905	Βαθύλακας	Βαθύλακας	Πολίτης	16.4.1975	Βαθύλακας		
4 Αβραάμ Παναγιώτης του Μιλτιάδη	19.11.1956	Λάρνακα της Λατμήθου	Λάρνακα της Λατμήθου	Κληρωτός	3.8.1974	Περιοχή Πενταδακτύλου		
5 Αθανασίου (Πογιατζή) Βάσος του Αθανασίου	11.1.1949	Βαυλή	Παραλίμνι	Έφεδρος	16.8.1974	Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας	X	
6 Αναθοκλέους (Μιχαήλ) Θεόφιλος του Αναθοκλή	14.9.1927	Πάχνα	Πραστεϊό Αυδήμου	Πολίτης	28.9.1974	Χωριό Αυδήμου		
7 Αναμμένινος (Αυξέντη) Μαρία Καραγιάννη	1917	Τρίκωμο	Τρίκωμο	Πολίτης	14.8.1974	Τρίκωμο		
8 Αναπίου (Τσιάρλης) Χαράλαμπος του Αναπίου	1920	Επτακώμη	Επτακώμη	Πολίτης	Αύγουστος 1976	Επτακώμη		
9 Αναπίου Νίκος του Κωνσταντή	30.12.1945	Λυθροδόντας	Λευκωσία	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Τζάους		X
10 Αναπίου Χριστόδουλος του Αναπίου	13.8.1946	Πύργος Άνω	Πύργος Κάτω	Έφεδρος Σμηνίτης	21.7.1974	Περιοχή Χωριού Ελιάς Μόρφου		
11 Αγγελόπου (Ππακτάουρος)	1894	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	7.8.1974	Περιοχή Λατμήθου		
12 Αριστέλης του Σάββα	23.07.1954	Λευκωσία	Λατσαία	Έφεδρος	Άγνωστη	Περιοχή Λατμήθου		X
13 Αγγελή Ειρήνη	80 Ετών	Βασίλεια	Βασίλεια	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο Αθαλάσσης		
14 Αγγελή Χρυσή του Κωστή	Νοέμβριος 1903	Καραβάς	Κερύνεια	Πολίτης	25.5.1975	Άνω Κερύνεια		
15 Αγρότη Αντωνάκης του Αδάμου	8.3.1950	Λευκωσία	Νεάπολη Λευκωσίας	Έφεδρος Ανθυπολοχαγός	23.7.1974 τραυματίστηκε στη περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας	26.7.74 Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	X	
16 Αδάμου (Λάμπρου) Πιερής του Αδάμου	11.9.1936	Δερύνεια	Δερύνεια	Πολίτης	Άγνωστη	Γαλούσα		X
17 Αδάμου (Νεοκλέους) Δημητράκης του Αδάμου	5.7.1954	Μεσόγη	Μεσόγη	Κληρωτός Λοχίας	20.7.1974	Περιοχή Μούτταλου Πάρου		

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΠΟΛΙΤΗΣ/ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΡΗΡ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΑ
Αδάμου Αδάμος του Παναγή	15.10.1945	Ξυλοτύμπου	Ξυλοτύμπου	Έφεδρος	Άγνωστη	περιοχή Τραχυνίου Κυθρέας- Παλαϊκυθρού		X
Αδάμου Μιχαήλ του Αδάμου Κυμοδρόμου	1898	Άγιος Σέργιος Αμμοχώστου	Άγιος Σέργιος Αμμοχώστου	Πολίτης	17.8.1974	Περιοχή Αγ. Σεργίου		
Αθανάση Δημήτρης	11.9.1914	Αναρίτα Πάφου	Πισοσύρι	Πολίτης	5.10.1974	Τ/Κ χωριό Πλατανιάσκια		
Αθανασίου Παναγιώτης του Βάσου	20.1.1955	Λευκωσία	Γαλάτα	Κληρωτός	14.8.1974	Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας	X	
Αθανασίου Παπαγεωργίου του Αθανασίου	1898	Παλαϊκυθρο	Παλαϊκυθρο	Πολίτης	5.9.1974	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας		
Αλεξάνδρου Ανδρέας του Καλλίνικου	9.5.1956	Λευκωσία	Λευκωσία	Εθελοντής	20.7.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	
Αμερικάνος Γιάννης	1890	Αγία Τριάδα	Αγία Τριάδα	Πολίτης	2.4.1975	Αγία Τριάδα		
Αναστάση Ελένη	1907	Κώμη Κεπήρ	Κώμη Κεπήρ	πολίτης	άγνωστη	Άγνωστη		
Αναστάση Κώστας	60 Ετών	Ασκάς	Ασκάς	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο Αθαλάσσης		
Αναστάση Σαπελού	1880	Καλογραία	Καλογραία	Πολίτης	Σεπτέμβριος 1974	Βιτσάδα		
Αναστάση Ταλλού	1886	Ακανθού	Ακανθού	Πολίτης	1.9.1974	Γύψου		
Αναστασίου (Τελεβάντος) Άγγελος του Αναστάση	9.3.1953	Κερύνεια	Κερύνεια	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Καζάφρι		X
Αναστασίου Αναστάσιος του Πέτρου	15.9.1955	Άγιος Θεόδωρος Καρπάσιος	Άγιος Θεόδωρος Καρπάσιος	Κληρωτός	20.7.1974	Περιοχή χωριού Συγχχαρί	X	
Αναστασίου Μιχαλάκης του Ανδρέα	8.12.1952	Αμμόχωστος	Αμμόχωστος	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Λαπήθου		X
Αναστασίου Χριστοφής του Παναγιώτη	20.9.1954	Σωτήρα Αμμοχώστου	Σωτήρα Αμμοχώστου	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Κερύνειας		X
Ανδρέου (Λευτέρη) Γεώργιος του Ανδρέα	1.5.1940	Μακράσκα	Μακράσκα	Έφεδρος	22.7.1974	Περιοχή χωριού Κούκλια		
Ανδρέου (Ρωσσίδη) Κώστας του Ανδρέα	20.7.1954	Ακάκι	Ακάκι	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Κερύνειας		X
Ανδρέου Αριστοφάνης του Σάββα	14.9.1954	Κοντεμένος	Κοντεμένος	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Τέμπλους Κερύνειας		X

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|---------------------------|--|--------------------------|------------------|-----------------------------------|--|--|
| 36 Ανδρέου Ιάκωβος του Ανδρέα Παστού | 14.5.1960 | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Πολίτης | 22.7.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| 37 Ανδρονίκου Θεόδωρος του Ανδρονίκου | 18.10.1905 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Λιμανιού Αμμοχώστου | | |
| 38 Ανδρονίκου Κίκης (Κυριάκος) του Θεοδώρου | 29.9.1950 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Λιμανιού Αμμοχώστου | | |
| 39 Αντζουλή Γιακουμής | 15.4.1952 | Παλαϊκυθρο | Παλαϊκυθρο | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιόους | | X |
| 40 Αντωνά Χριστάκης του Βάσου | 20.1.1953 | Λάρνακα | Λάρνακα | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Τύμπου | | X |
| 41 Αντώνη Ιουλία | 65 Ετών | Άγιος Σωζόμενος | Πυρί | Πολίτης | | Πυρί | | |
| 42 Αντωνιάδης Γιαννάκος | 1896 | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 22.8.1974 | N.Χωρίο Κυθρέας | | |
| 43 Αντωνιάδης Παναγιώτης του Νικολάου (Μετανάστης) | | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| 44 Αντωνιάδης Σάββας του Χρυσάνθου | 26.8.1951 | Γιόλου | Γιόλου | Στρατιωτικός | 17.8.1974 | Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 45 Αντωνίου (Παφίτη) Δημήτριος | 1905 | Γερόλακκος | Γερόλακκος | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Γερόλακκου | | X |
| 46 Αντωνίου Ανδρέας του Ιωάννη | 10.6.1947 | Λευκωσία | Τύμπου | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού Τζιόας | X | |
| 47 Αντωνίου Αντωνιάκης του Θεοδώρου | 26.3.1955 | Ζωσιπηγή Λεμεσού | Ζωσιπηγή Λεμεσού | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 16.8.1974 | Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας | | |
| 48 Αντωνίου Αντώνιος του Χριστοδούλου | 29.5.1954 | Πελένδρι | Πελένδρι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 49 Αντωνίου Μαρία Θεοδόση | | | | | | | | |
| 50 Αντωνίου Στέλιος του Ανδρέα | 14.10.1955 | Κυπερούντα | Κυπερούντα | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Παλαικυτόρου | | X |
| 51 Αντωνίου Φώτος του Νικόλα | 1940 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 16.8.1974 | Περιοχή Σχολής Γρηγορίου Λευκωσία | X | |
| 52 Απασιώτης Δημήτριος του Πέτρου | 26.8.1956 | Λεμεσός | Τύμπου | Κληρωτός | 22-23.7.1974 | Περιοχή Θέρμα Κερύνειας | | |
| 53 Αποστόλη (Ευτυχίου) Μαρίτσα του Μιχαήλ | 14.2.1914 | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | N. Χωρίο Κυθρέας | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|----------------------|--|--------------------------|-------------------------|------------------------------------|--|--|
| 54 Αποστόλη Χαράλαμπος (Χαμπής)
Τομπουλής | 75 Ετών | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| 55 Αποστολίδης Χριστόφορος του
Ιωάννη | 30.10.1955 | Φιλιά | Φιλιά | Κληρωτός
Υποδεκανέας | 22.7.1974 | Περιοχή Ελιάς
Μόρφου | | |
| 56 Αποστόλου Ανδρέας του
Χριστόφορου | 18.12.1944 | Λειβάδια
Λάρνακας | Λειβάδια Λάρνακας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 57 Αποστόλου Θεολόου | 1874 | Σπαθαριτικό | Σπαθαριτικό | Πολίτης | 26.9.1974 | Σπαθαριτικό | | |
| 58 Ατταλά Νικόλαος Σταύρου | 1910 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 59 Αργυρίδης Χριστάκης του Κώστα | 13.3.1953 | Αγρίδια Λεμεσού | Αγρίδια Λεμεσού | Έφεδρος | 6.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά | | |
| 60 Αργυρού Ειρήνη Χάρη | | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| 61 Αργυρού Χάρης του Αργυρού | 13.5.1895 | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| 62 Αρέστη Ανδρέας του Αρέστη | 29.8.1939 | Κελοκέδαρα
Πάφου | Κελοκέδαρα | Στρατιωτικός,
Λοχαγός | 22.7.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | | |
| 63 Αρέστη Παναγιώτης του Γεώργιου | 1.6.1958 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Κλαψιδών
Αμμοχώστου | | X |
| 64 Αριστέιδου Δέσποινα (Γιωρκή
Σταυρή Αρέστη) | 1913 | Ακανθού | Ακανθού | Πολίτης | 16.9.1974 | Γύψου | | |
| 65 Αριστοδήμου Αλέξης | 12.6.1936 | Βασίλεια | Βασίλεια | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Βασίλειας | | |
| 66 Αριστοδήμου Ιωάννης του Σάββα | 2.10.1956 | Δρύμου | Δρύμου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 67 Αριστοτέλους Ανδρέας του
Αρίστου | 1956 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Αγ.Βασιλείου
Κοντεμένου | X | |
| 68 Αρμινιώτη Δημήτριος του
Χριστοδούλου | 15.9.1954 | Τριμίκληνη | Τριμίκληνη | Κληρωτός
Υποδεκανέας | 7.8.1974 | Περιοχή χωριού
Αγριδάκι | | |
| 69 Αρτάκα Παύλος Κωστή | 25.5.1927 | Έξω Μετόχι | Βώνη | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Περιοχή Βώνης | | |
| 70 Ασπρή Αντώνιος του Κώστα | 8.4.1944 | Λυθροδόντας | Λυθροδόντας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 71 Ασπρή Μηνιά του Χρυσόστομου | 1899 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | 1.9.1974 | Γύψου | | |
| 72 Αττεαλής Μάριος του Ανδρέα | 26.5.1954 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 73 Αυξέντιου (Γεωργίου) Ανδρέας του
Αυξέντη | 14.12.1955 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κλαψιδών
Αμμοχώστου | | X |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|---------------------------|-------------------------|-----------------------------------|--|--|
| 74 Αυξεντίου Αγαμέμνων του Σωτηρίου | 1909 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 14.8.1974 | Τρίκωμο | | |
| 75 Αχάππας Ανδρέας | 1879 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 3.9.1974 | Μόρφου | | |
| 76 Αχιλλέας Αργυρός | 22.10.1952 | Αυλώνα | Πάνω Δευτερά | Έφεδρος | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 77 Αχιλλέας Αχιλλέας του Ιωάννη | Ιούλιος 1954 | Ζώδια Κάτω | Ζώδια Κάτω | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 7.8.1974 | Περιοχή Χωριού
Αγριδάκι | | |
| 78 Αχιλλέας Σωτήριος του Αμβροσίου | 22.10.1955 | Λευκωσία | Ομορφίτα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Κοντεμένος | | |
| 79 Βασιαντή Μαρτίττα του Σάββα | 1904 | Τρυπημένη | Τρυπημένη | πολίτης | Αύγουστος 1974 | Τρυπημένη | | |
| 80 Βαρνάβα (Βύρας) Ανδρέας του Βαρνάβα | 10.5.1911 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάουζ | | X |
| 81 Βαρνάβα Άννα Βαρνάβα | 1891 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 6.10.1974 | Άγ. Σέργιος | | |
| 82 Βαρνάβα Λοΐζος | 1900 | Κερύνεια | Κερύνεια | Πολίτης | 14.10.1974 | Κερύνεια | | |
| 83 Βασιλαρά Εύδωρας του Χαραλάμπους | 21.6.1951 | Στρόβολος | Στρόβολος | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 17.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 84 Βασιλείου (Χ'Τιάννη-Κουφού) Ελένη | 15.9.1888 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 85 Βασιλείου (Χριστοφόρου) Τάκης του Βασίλη | 16.3.1944 | Λάρνακα | Λάρνακα | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Χωριού
Αλαμινός | | |
| 86 Βασιλείου-Νικολάου-Σιάμηση Θεοδώρα του Νικόλα | 1900 | Κυρά Μόρφου | Κυρά Μόρφου | Πολίτης | 15.8.1974 | Κυρά Μόρφου | | |
| 87 Βασίλη (Τσούνταρου) Συνέσης του Δημήτρη | 02.02.1950 | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Έφεδρος | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 88 Βιολάρη Κυριάκος του Λούκα (Γ'καρρατζής) | 8.11.1896 | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | 15.8.1974 | Μαραθόβουνος | | |
| 89 Βλάμη Χριστόδουλος του Θεμιστοκλή | 16.12.1916 | Βώνη | Βώνη | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Βώνης | | |
| 90 Βλάχου Γιάννης του Κωνσταντή | 1913 | Κώμη Κεπήρ | Κώμη Κεπήρ | Πολίτης | Άγνωστη | Κώμη Κεπήρ | | X |
| 91 Βόρχη Τζιωρτζή Ελένη του Μιχάλη | 10.3.1910 | Δερύνεια | Στροβίλια | Πολίτης | 16.8.1974 | Στροβίλια | | |
| 92 Βουκαλή Νικόλας του Αντωνίου | 31.7.1953 | Αμμόχωστος | Παραλίμνι | Έφεδρος | 21.7.1974 | Νοσοκομείο
Αμμοχώστου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|----------------------|--|--------------------------|--|---|--|--|
| 93 Βρακά Δημήτριος του Αρτέμη | 20.1.1940 | Πηγή
Αμροχώστου | Λευκόνοικο | Έφεδρος | 21.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ Χωριού
Όρκωρος | | |
| 94 Βρακά Παναγιώτης του Κυριάκου | 14.1.1954 | Αυγούρου | Αυγούρου | Κληρωτός | 21.7.1974 | Αμμόχωστος | | |
| 95 Βρούντος Πέτρος του Χριστοφή | 15.2.1935 | Κοκκινότριμιθιά | Κοκκινότριμιθιά | Αστυνομικός
Λοχίας | 24.7.1974 | Περιοχή Δένειας | | |
| 96 Βωβής Κυριάκος | 1904 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 10.12.1974 | Μόρφου | | |
| 97 Γαβριήλ Καρένου Λάμπρος του
Γαβριήλ | 1909 | Αγκαστίνα | Αγκαστίνα | Πολίτης | 17.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 98 Γαβριηλίδης Ιωάννης του Αχλλέα | 23.1.1950 | Κάμπος | Άγιος Δομέτιος | Έφεδρος | 21.7.1974 | Περιοχή
Περιστερωνάνρι-
Λεύκας | | |
| 99 Γαλακτίου Δημήτριος του Κώστα | 28.1.1950 | Ασάτα | Κεράνεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Καζαφάνιου-
Κεράνειας | | X |
| 100 Γαλήνη Ερωτόκριτος του Κώστα | 12.1.1944 | Κλήρου | Κλήρου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τέρμπλους | | X |
| 101 Γεννάρη Κ. Αγγελική | 1895 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | 6.2.1975 | Επτακώμη | | |
| 102 Γερασίου (Μύξης) Λεόντιος
Γερασίου | 2.2.1951 | Περβόλια
Λάρνακας | Περβόλια Λάρνακας | Ειδικός
Αστυνομικός | 14.8.74
τραυματίστηκε
στη Λευκωσία | 23.8.1974 απεβίωσε
στο Γ.Ν.Λευκωσίας | | |
| 103 Γερασίου Αντώνιος του Νικόλα | 1943 | Ξυλοφάνου | Ξυλοφάνου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | | |
| 104 Γερόλεμου (Γιαννή) Νεόφυτος του
Γερόλεμου | 1918 | Κώμη Κεπήρ | Κώμη Κεπήρ | Πολίτης | Άγνωστη | Κώμη Κεπήρ | | X |
| 105 Γερόλεμου (Ιωάννου) Ιωάννης του
Γερόλεμου | 25.12.1917 | Βαθύλακας | Βαθύλακας | Πολίτης | Άγνωστη | Επτακώμη | | X |
| 106 Γερούδη Ιάκωβος του Αλεξάνδρου | 5.9.1954 | Γαλάτα | Γαλάτα | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή Γ.Σ.
Πράξανδρου
Κεράνειας | | |
| 107 Γεωργαλλίδης Ανδρέας του
Γεωργίου | 23.3.1952 | Κάμπος | Τύμπου | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιστερωνάνρι | | |
| 108 Γεωργιάδης Νικόλαος του
Δημητρίου | 16.10.1948 | Λευκωσία | Λευκωσία | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 109 Γεωργίου (Ιωάννου) Ευάγγελος του
Γεωργίου | 7.2.1950 | Άγιοι Βαβατασιανίς | Γερμασόγεια
Λεμεσού | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΪΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΪΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|--------------------------|--|--------------------------|------------------|--|--|--|
| 110 Γεωργίου (Πουμπουρή) Νίκος του Κυριάκου | 9.3.1955 | Λευκωσία | Στρόβολος | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| 111 Γεωργίου (Σέρισσας) Ανδρέας του Γεωργίου | 1.9.1948 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 112 Γεωργίου (Σπαθιά) Γεώργιος του Κλεάνθη | 13.1.1927 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 20.7.1974 | Καραβάς (Πικρό Νερό) | | |
| 113 Γεωργίου Ανδρέας του Χρίστου | 17.1.1953 | Λευκωσία | Καϊμακλί Λευκωσίας | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού Πιλέρι | | |
| 114 Γεωργίου Γεώργιος του Μενελάου | 11.8.1954 | Παναγιά | Παναγιά | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Μούτταλου Πάφου | | |
| 115 Γεωργίου Γεώργιος του Μιχάλη | 12.02.1956 | Άγιος Αμβρόσιος | Άγιος Αμβρόσιος | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 116 Γεωργίου Γεώργιος του Παναγή | 28.9.1946 | Κώμα του Γαλού | Κώμα του Γαλού | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 117 Γεωργίου Γρηγορίου του Γεωργίου | 4.1.1914 | Αχερίτου | Αχερίτου | Πολίτης | 31.8.1974 | Περιοχή Αχερίτου | | |
| 118 Γεωργίου Ελευθέριος του Ανδρέα | 19.6.1947 | Αραδίππου | Αραδίππου | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Τραχωνίου Κυθρέας- Παλαϊκύθρου | | X |
| 119 Γεωργίου Κυριάκος | 1890 | Γαλούσα | Γαλούσα | Πολίτης | 12.3.1975 | Γαλούσα | | |
| 120 Γεωργίου Κωνσταντίνης | 60 Ετών | Άγιος Θεόδωρος Καρπασίας | Άγιος Θεόδωρος Καρπασίας | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο Αθαλάσσης | | |
| 121 Γεωργίου Πρόδρομος του Χρυσαστάμου | 29.8.1946 | Κουτσοσβέντης | Κουτσοσβέντης | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 122 Γεωργίου Σάββας του Κυριάκου | 16.11.1954 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 123 Γεωργίου Σοφάκης του Γεωργίου | 1940 | Σιά | Τράχωνας Λευκωσία | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας | | |
| 124 Παγκαλή Κατίνα του Ανδρέα | 51 Ετών | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Πολίτης | 15.12.1976 | Ριζοκάρπασο | | |
| 125 Γιάγκου Γεώργιος του Κυριάκου | 10.2.1949 | Αγλαντζιά | Αγλαντζιά Λευκωσίας | Έφεδρος Ανθυπίαρχος | 21.7.1974 | 23.7.1974 απεβίωσε στο Γ.Ν.Λευκωσίας | X | |
| 126 Γιάγκου Γιάγκος του Μάμα | 19.2.1951 | Πεντάγυια | Πεντάγυια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 127 Γιακουμή Αριστοκλής του Αντώνη | 17.1.1946 | Άσσια | Άσσια | Έφεδρος Λοχίας | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας | X | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|------------------|-----------------------------------|--|--|
| 128 Γακουμή Γιακουμής | 19 ετών | Γύψου | Γύψου | κληρωτός | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| 129 Γιάλλουρου Δημήτρης του Πέτρου | 1911 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | 15.8.1974 | Περιοχή Γύψου | | |
| 130 Γιαννά Παναγιώτης του Ιωάννη | 1912 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 20.8.1974 | Τρίκωμο | | |
| 131 Γιαννακού Στυλιανός | 12.11.1903 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | N. Χωρίο Κυθρέας | | |
| 132 Γιαννάτζη (Ιωάννου) Χριστίνα του
Θεμιστού Στυλιανού | 1906 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαικυθρού | | X |
| 133 Γιαννή Γεώργιος του Γερασίου | 23.12.1956 | Μακράσκα | Μακράσκα | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Παλαικυθρού | | X |
| 134 Γιαννή Γιαννής του Ανδρέα | 7.7.1953 | Μάνδρες
Αμμοχώστου | Αμμοχώστος | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 16.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 135 Γιαννή Παναής | 1869 | Άγιος Σέργιος | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 8.1.1975 | Αγ. Σέργιος | | |
| 136 Γιαννή Πετρου του Σπύρου | | | | | | | | |
| 137 Γιαννίκου Ιωάννης του Μιχάλη | 1.9.1955 | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Παλαικυθρού | | X |
| 138 Γιαννά Ζαχαρίας | 1909 | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | 20.8.1974 | Κυθρέα | | |
| 139 Γιαννόπουλος Ιωάννης του
Χαραλάμπος | 17.7.1950 | Ζώδια Κάτω | Άγιος Δομέτιος
Λευκωσία | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | | |
| 140 Γασουμή Αντωνάκης | 1890 | Πατρικά | Πατρικά | Πολίτης | 2.4.1975 | Πατρικά | | |
| 141 Γατρου Σωτήρης του Γεωργίου | 03.08.1951 | Έξω Μετόχι | Έξω Μετόχι | Έφεδρος | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 142 Γατρου Χριστόφορος του Σάββα | 13.10.1954 | Άγιος Ιωάννης
Αγρού | Άγιος Ιωάννης Αγρού | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Εληάς | | X |
| 143 Γιωργαλλή Γιωργαλλής του
Παναγιώτη | 3.9.1956 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή Μιας Μηλιάς | | |
| 144 Γιωργαλλή Δέσποινα του
Παναγιώτη | 18.2.1926 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 22.12.1974 | Αγ. Σέργιος | | |
| 145 Γρηγόρη Γιάννης | 1897 | Άγιος Επίκτητος | Άγιος Επίκτητος | Πολίτης | 8.5.1975 | Αγ. Επίκτητος | | |
| 146 Γρηγόρη Μιχαήλ | 1901 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | 16.2.1975 | Επτακώμη | | |
| 147 Γρηγορίου (Τιερέζ) Κώστας του
Χρίστου | 7.5.1956 | Λάπηθος | Λάπηθος | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Γλυκιώτισσα
Κερύνειας | | X |
| 148 Γυριλλά Χριστόδουλος του Στυλλή | 1906 | Λάρνακα της
Λαπήθου | Λάρνακα της
Λαπήθου | Πολίτης | 16.8.1974 | Όρκα | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΩΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|---------------------|--------------------------------------|--|--|
| 149 Γυψιώτη Μαρίτσα του Στασή | 1906 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 20.7.1974 | Λευκόνοικο | | |
| 150 Δαμασκηνού Νεόφυτος του Χαραλάμπους | 1887 | Ορκά | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Ελιδάς | | X |
| 151 Δανέζη Πανίκος του Σωτηρίου | 23.10.1951 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Πέλλα Παίς | | X |
| 152 Δεμέτη Μαρία του Πέτρου (σύζυγος Μελής) | 1900 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μετάξυ 18.8-13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 153 Δημήτρη Αθηνά του Μιχαήλ | 1894 | Βοκολίδα | Βοκολίδα | πολίτης | 25.12.1974 | Βοκολίδα | | |
| 154 Δημήτρη Μαρίτσα | 1889 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | 28.10.1974 | Γύψου | | |
| 155 Δημήτρη Ψωμά Γεώργιος | 1895 | Πέλλα Παίς | Πέλλα Παίς | Πολίτης | 24.4.1975 | Πέλλα Παίς | | |
| 156 Δημητρίου (Κλεάνθους) Οδυσσεάς του Κλεάνθους | 11.12.1950 | Κυβίδες | Κυβίδες | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Επισκοπή Λεμεσού | | |
| 157 Δημητρίου (Κύτας) Ανδρέας του Δημητρίου | 2.11.1949 | Παλαιομέτοχο | Παλαιομέτοχο | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Σχολής
Γρηγορίου Λευκωσία | X | |
| 158 Δημητρίου Γιαννάκης του Ευαγγέλου | 7.7.1955 | Πάφος | Άγιος Θεόδωρος
Πάφου | Κληρωτός | 23.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσας | X | |
| 159 Δημητρίου Δημήτριος του Πέτρου | 4.2.1952 | Στύλλοι | Στύλλοι | Στρατιωτικός | 23.7.1974 | Περιοχή Τράχωνα
Λευκωσίας | X | |
| 160 Δημητρίου Λάζαρος | 1918 | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | 15.8.1975 | Περιοχή Κυθρέας | | |
| 161 Δημητρίου Χριστάκης του Παναγιώτη | 1.5.1953 | Δρομολαζιά
Λάρνακας | Δρομολαζιά
Λάρνακας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Ακανθούς | | X |
| 162 Δημοσθένους Αντώνης του Χαραλάμπους | 21.8.1954 | Κοντέα | Κοντέα | Κληρωτός
Λοχίας | 21.7.1974 | Καραβάς (Πέντε Μίλι) | | |
| 163 Διάκος (Αμερικάνος) Ανδρέας του Χρίστου | 30.12.1944 | Μόρφου | Ζώδια Κάτω | Έφεδρος | 21.7.1974 | Καζίβερά | | |
| 164 Δράκου Γεώργιος του Χρίστου | 14.4.1958 | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Φτέρυχα Κερύνειας | | |
| 165 Δράκου Μαρίτσα του Γεωργίου (Παπανικολάου) | 10.2.1931 | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Φτέρυχα Κερύνειας | | |
| 166 Δράκου Νίκος του Χρίστου | 18.8.1961 | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Φτέρυχα Κερύνειας | | |
| 167 Δρουσιώτης Σωτήριος του Κυριάκου | 28.1.1955 | Λάρνακας
Λαπήθου | Λάρνακας
Λαπήθου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κυθρέας | | X |
| 168 Εγκωμίτη Κυριακού ή Κακού | 80 Ετών | Αρναδί | Αρναδί | Πολίτης | | Αρναδί | | |
| 169 Εγκωμίτη Χ'Ελένη του Μιχαήλ | 1882 | Ακανθού | Ακανθού | Πολίτης | 11.9.1974 | Γύψου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|--|--------------------------|--|----------------------------------|--|--|
| Ελευθερίου Ανδρέας του Ματθαίου | 5.5.1955 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή Μιας Μηλιάς | | |
| Ελευθερίου Γεώργιος | 66 Ετών | Θέρμια | Θέρμια | Πολίτης | Σκοτώθηκε από
βλήμα όλμου | Θέρμια | | |
| Ελευθερίου Ιωάννης του Ανδρέα | 29.7.1948 | Μουτουλλάς | Πεντάγυια | Έφεδρος | 31.7.1974 | Περιοχή χωριού
Αγριδάκι | | |
| Ελευθερίου Χριστάκης του Λουκά | 25.10.1953 | Μένοικο | Μένοικο | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού
Πιλέρι | | |
| Ελισσαίου Μιχαήλ του Σάββα | 7.11.1954 | Λευκωσία | Άγιος Δομέτιος
Λευκωσίας | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Λήδρα Πάλας
Λευκωσίας | X | |
| Έλληνας Ανδρέας του Νίκου | 29.9.1955 | Πρασσιό Μόρφου | Πρασσιό Μόρφου | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |
| Επαμεινώνδα Επαμεινώνδης του
Τάκη | 2.9.1954 | Καίμακλι | Καίμακλι | Κληρωτός | 3.5.1997
(τραυματίστηκε
στις 14.8.74 στη
περιοχή
Καίμακλιου) | Λευκωσία | | |
| Ευαγγέλου Ευάγγελος του Βάσου | 8.8.1955 | Άγιος Φώτιος
Πάφου | Πενταλιά | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Λευκωσίας | X | |
| Ευαγγέλου Ευάγγελος του
Φιλάρετου | 24.4.1923 | Έγκωμη
Αμμοχώστου | Έγκωμη
Αμμοχώστου | Πολίτης | 22.7.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| Ευαγγέλου Ευάγγελος του
Χριστοφή | 17.4.1896 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Λατρήθου | | X |
| Ευαγγέλου Πέτρος του Ευάγγελου | 11.12.1925 | Χάρτζια | Χάρτζια | Πολίτης | 21.8.1974 | Περιοχή Χάρτζιας | | |
| Ευαγόρου Ευαγόρας του Ανάπσιου | 27.1.1969 | Λευκωσία | Παλαιομέτοχο | Κληρωτός | 31.7.1988
Πυροβολήθηκε
και
τραυματίστηκε
σε φυλάκιο της
Ε.Φ. στη
περιοχή
Αγ.Κασσιανού | 2.8.1988
Γεν.Νοσοκ.Λατίας | | |
| Ευαγόρου Χαράλαμπος του
Παναγή | 15.4.1940 | Ποταμιού
Λεμεσός | Πρατιώρι Πάρου | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΪΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΪΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|----------------------|--|---------------------------|------------------|---|--|--|
| Ευθυμίου (Σχίζας) Νίκος του
Ευθυμίου | 07.04.1951 | Καπούτι | Καπούτι | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λατρήθου | | X |
| Ευθυμίου Αντωνιάκης του Μιχαήλ | 17.1.1955 | Γύψου | Γύψου | Κληρωτός
Σμηνίτης | 21.7.1974 | Περιοχή Καντάρας | | |
| Ευσταθίου Αναστασία | 80 Ετών | Παλιόσαφος | Παλιόσαφος | Πολίτης | 25.7.1974 | Παλιόσαφος | | |
| Ευσταθίου Ευστάθιος του
Θεοδώρου | 14.9.1937 | Καλοψίδα | Καλοψίδα | Πολίτης | 25.8.1974 | Καλοψίδα | | |
| Ζαχαρίου Πρόδρομος του Ανδρέα | 29.8.1954 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Έφεδρος | 21.7.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| Ζαμπά Μιχαλάκης του Σταύρου | 7.5.1954 | Ευρύχου | Λευκωσία | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 22.7.1974 | Περιοχή ΕΛΔΥΚ | X | |
| Ζανέτου Μιχαήλ | 1916 | Φρέναρος | Στύλλοι | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Νέα Σπάρτη
(Γαϊδουράς)
Αμμοχώστου | | |
| Ζαχαρία Σάββας | 70 Ετών | Λάρνακα | Λάρνακα | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| Ζένιου Μιχαλάκης του Μιχαήλ | 6.10.1947 | Τρούλλοι
Λάρνακας | Αγλαντζιά | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 14.8.74 | Περιοχή Βορείου
Πόλου Λευκωσίας | X | |
| Ζερβός Ανδρέας του Χαραλάμπους | 21.9.1940 | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| Ζερβός Χαραλάμπος του Λουκά | 1909 | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| Ζερβού Ελένη του Χαραλάμπους | 37 Ετών | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| Ζερβού Μαρίτσα του Κώστα
(Φελλά) | 1916 | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |
| Ζήνωνος Ζήνων Παναγιώτου | 29.5.1958 | Ομορφίτα | Ομορφίτα | Εθελοντής,
Μαθητής | 23.7.1974 | Περιοχή Τράχωνα-
Νεαπόλεως | X | |
| Ζήνωνος Μιχαήλ του Ζήνωνα | 19.11.1905 | Καζάφрани | Καζάφрани | Πολίτης | 23.7.1974 | Καζάφрани | | |
| Ζορπά Ανδρέας του Ευαγγέλου | 4.4.1953 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| Ζουβάνης Γιάννης του Γεωργίου | 10.10.1949 | Φρέναρος | Βρουσάλες | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λατρήθου | | X |
| Ζωγράφου Γεώργιος του Πέτρου | 1925 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| Ζωρζή Χαμηλής (Σιαμπουρή) | 1880 | Νέο Χωριο
Κυθρέας | Νέο Χωριο Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Ν.Χωριο Κυθρέας | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 202 Ηλία (Ορδοξού) Ανδρέας του Ορδοξού | 7.8.1950 | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Έφεδρος | 20.7.1974 | Νοσ Αμμοχώστου | | |
| 203 Ηλία (Παναγι) Οδυσσεάς του Ηλία | 1.11.1941 | Άγιος Ανδρόνικος Καρπασίας | Άγιος Γεώργιος Καρπασίας | Αστυνομικός | Άγνωστη | Γιαλούσα | | X |
| 204 Ηλία Ανδρέας του Ηλία | 1920 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Τραχώνι Κυθρέας | | |
| 205 Ηλία Κρίνος του Χαραλάμπους | 26.12.1955 | Πηγαίνα | Πεντάγυια | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 206 Ηλία Μέλιω | 1882 | Άρδανα | Άρδανα | Πολίτης | 9.9.1974 | Γύψου | | |
| 207 Ηρακλέους Μιχαήλ του Ηρακλή | 29.3.1928 | Βάσα Κολανίου | Λεμεσός | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |
| 208 Θεμιστοκλέους Ανδρέας του Γεωργίου | 1956 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός | 29.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 209 Θεμιστοκλέους Ανδρέας του Θεοδώρου | 12.6.1948 | Ξερός | Λευκωσία | Έφεδρος Σμηνίτης | 23.7.1974 | 23.7.74 περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας | X | |
| 210 Θεμιστοκλέους Μάριος του Θεμιστοκλή | 20.4.1950 | Κακοπετριά | Κακοπετριά | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο Αθαλάσας | | |
| 211 Θεμιστοκλή Καλλού | 1894 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 24.10.1974 | Λάτσηθος | | |
| 212 Θεοδοσίου Ανδρέας Ιάσωνος | 5.8.1950 | Πολέμι | Πολέμι | Έφεδρος | 22.7.1974 | Π.Χρυσοχούς | | |
| 213 Θεοδοσίου Γαβριήλ | | Στρόβολος Λευκωσία | Στρόβολος Λευκωσία | Κληρωτός | 23.7.74 τραυματίστηκε στη περιοχή Τράχωνα | Απεβίωσε στο Γεν.Νοσ.Λευκωσίας στις 25.7.74 | | |
| 214 Θεοδούλου Μιχαλάκης του Ανδρέα | 10.01.1956 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | Άγνωστη | περιοχή Παλαικυθού | | X |
| 215 Θεοδώρου (Βίττης) Αντωνάκης του Ιωάννη | 10.1.1947 | Νέα Σπάρτη (Γαϊδουράς) Αμμοχώστου | Νέα Σπάρτη (Γαϊδουράς) Αμμοχώστου | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 22.7.1974 | Κούκλια Αμμοχώστου | | |
| 216 Θεοδώρου (Καττής) Ανδρέας του Θεοδώρου | 15.6.1948 | Μαλούντα | Μαλούντα | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 217 Θεοδώρου Γιαννάκης του Ευσταθίου | 17.7.1958 | Καλοψίδα | Καλοψίδα | Πολίτης | 25.8.1974 | Καλοψίδα | | |
| 218 Θεοδώρου Ιωάννης του Αναστάση | 10.11.1949 | Περιστεριώνα Αμμοχώστου | Περιστεριώνα Αμμοχώστου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 219 Θεοκλέους Κώστας του Θεοκλή | 29.1.1912 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Λατρήθου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|-------------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 220 Θεολόγου (Τάμπτα) Χαράλαμπος
του Θεολόγου | 18.10.1942 | Κυρά Μόρφου | Φιλιά Μόρφου | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 221 Θεοχαρίδης Ευγένιος του Γεωργίου | 1.3.1947 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Πέλλα-Παίς | | X |
| 222 Θεοχάρους Πέτρος του Γεωργίου | 1.1.1912 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωινίου
Κυθρέας | | |
| 223 Θεοχάρους Σάββας του Θεοχάρη | 9.9.1959 | Τράχωνας | Ομορφίτα Λευκωσίας | Πολίτης | 22.7.1974 | Περιοχή Μιας Μηλιάς | | |
| 224 Θεωρή Ιάκωβος του Θεωρή | 1946 | Έξω Μετόχι | Έξω Μετόχι | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή χωρίου
Επηχώ | X | |
| 225 Θρούμπου Ειρήνη του Εμμανουήλ
(σύζυγος Γεωργίου) | 1900 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 13.8-13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 226 Ιακωβίδης (Βουγιουκλάκης)
Κωστάκης του Ανδρέα | 3.8.1954 | Ομορφίτα
Λευκωσίας | Ομορφίτα Λευκωσίας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 227 Ιακωβίδης Χ' Γιάννης | 1899 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 21.4.1975 | Λάπηθος | | |
| 228 Ιγνατίου Χριστόφορος | 1894 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 20.10.1974 | Λάπηθος | | |
| 229 Ιορδάνου Ιορδάνης του Ιωακείμ
(Βάκης) | 2.6.1940 | Πάχνα | Πάχνα | Έφεδρος | 20.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 230 Ιορδάνους Άννα του Θεόδουλου | 1.8.1927 | Αγλαντζιά | Αγλαντζιά Λευκωσίας | Πολίτης | 14.8.1974 | Περιοχή Αγλαντζιάς | | |
| 231 Ισαάκ Αναστάσης του Ισαάκ | 10.2.1972 | Παραλίμνι
Αμμοχώστου | Αγία Νάπα | Πολίτης | 11.8.1996 | Δερύνεια | | |
| 232 Ισιδώρου Ισιδώρος του Κώστα | 7.1.1955 | Ορμήδεια | Ορμήδεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 233 Ιωακείμ Γεώργιος του Ανδρέα | 24.5.1953 | Καλαψίδα | Μακράσκα | Έφεδρος | 22.7.1974
τραυματίστηκε
στη περιοχή Αγ.
Ερμούλου | 24.7.1974 απεβίωσε
στο Γεν.
Νοσ.Λευκωσίας | X | |
| 234 Ιωαννίδης (Μάρκου) Ηλίας του
Χαραλάμπους | 20.7.1954 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αγίου
Ερμούλου | X | |
| 235 Ιωαννίδης Μάριος του Αχιλλέα | 1944 | Λευκωσία | Λευκωσία | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 23.7.74
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Νεαπόλεως | 30.8.74 Απεβίωσε
στο Γ.Ν.Λευκωσίας | | |
| 236 Ιωάννου (Θεορή) Γεώργιος του
Ιωάννη | 25.8.1914 | Λιβερά | Όρκα Κερύνειας | Πολίτης | 29.8.1974 | Μεταξύ χωριών
Όρκας και Λιβερών | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|---------------------------|--|--------------------------|------------------|-----------------------------------|--|--|
| 237 Ιωάννου Αναστάσιος του Χριστόδουλου | 21.11.1953 | Λευκωσία | Κάτω Λακατάμια | Κληρωτός
Δεκανέας | 20.7.1974 | Περιοχή Λήδρα Πάλας
Λευκωσία | X | |
| 238 Ιωάννου Ανδρέας του Νεοκλέους | 14.6.1952 | Κούρδαλι | Άγιος Δομέτιος | Έφεδρος | 23.7.1974 | Περιοχή Γερολάκκου | X | |
| 239 Ιωάννου Ανδρέας του Φωτίου | 1955 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός | 20.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 240 Ιωάννου Γεώργιος του Νικοδήμου | 28.2.1956 | Άγιος Θεόδωρος
Λεμεσού | Άγιος Θεόδωρος
Λεμεσού | Κληρωτός | 6.8.1974 | Περιοχή Χωριού
Αγριδάκι | | |
| 241 Ιωάννου Γιαννάκης του Γεωργίου | Οκτώβριος 1973 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαίκυθρου | | X |
| 242 Ιωάννου Γιαννάκης του Μιχάλη | 4.6.1954 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια
Αμμοχώστου | | |
| 243 Ιωάννου Ιωάννης Κώστα | 27.7.1955 | Φιλούσα
Κελοκεδάρων | Φιλούσα
Κελοκεδάρων | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 244 Ιωάννου Ιωάννης του Χριστοδούλου | 23.11.1945 | Καλογοραία | Καλογοραία | Έφεδρος | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 245 Ιωάννου Μάιρη του Γεωργίου | 1967 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαίκυθρου | | X |
| 246 Ιωάννου Μιχάλης του Γιαννάκη | 1934 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαίκυθρου | | X |
| 247 Ιωάννου Σωτήρα του Γεωργίου | 1940 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαίκυθρου | | X |
| 248 Ιωάννου Χ. Δώρος | 56 Ετών | Λευκωσία | Λευκωσία | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| 249 Ιωάννου Χρίστος του Κώστα | 19.5.1950 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Αϊρκώτσας
Λαπήθου | | |
| 250 Ιωαννά (Προκοπά) Ανδρέας του Ιωαννά | 23.2.1955 | Λύση | Λύση | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Αγ. Ιλαρίωνα | | |
| 251 Ιωαννά Μηνά Χρυσταλλού του Λουκά | 80 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | N Χωρίο Κυθρέας | | |
| 252 Καζέλη Ειρήνη | 1905 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | πολίτης | 16.8.1974 | Λάτσηθος | | |
| 253 Κρίλου Λούκας του Νικολάου | 24.7.1972 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαίκυθρου | | X |
| 254 Κακουλλή Αναστασία | 1889 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 21.3.1975 | Λάτσηθος | | |
| 255 Κακούρη Ιάκωβος του Γισουμή | 1.12.1942 | Περιστέρωνοπιτηγή | Περιστέρωνοπιτηγή | Αστυνομικός | Άγνωστη | Καζάφани | | X |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|------------------------|--|--------------------------|---------------------|--|--|--|
| 256 Καλαϊτζή Ανάθη | 1895 | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Πολίτης | 15.5.1975 | Ριζοκάρπασο | | |
| 257 Καλαϊτζής Χρίστος (Τάκης) του Παναγιώτη | 15.5.1945 | Καλό Χωριό Λεύκας | Πεντάγυια | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | | |
| 258 Καλαποδός Βάσος του Κώστα | 22.9.1943 | Κακοπετριά | Κακοπετριά | Στρατιωτικός | 23.7.1974 | Περιοχή Καζάφани | X | |
| 259 Καλαποδός Χριστάκης του Κώστα | 13.1.1948 | Κακοπετριά | Κακοπετριά | Στρατιωτικός | 23.7.1974 | Περιοχή Τράχωνα | X | |
| 260 Κάλια Χριστοφής του Ανδρέα | 19.2.1949 | Άγιος Θεόδωρος Λαπήθου | Λάπηθος | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Πικρού Νερού Κερύνειας | | |
| 261 Καλή Άγγελος του Γεωργίου | 10.12.1956 | Βασίλι Καρπασίας | Βασίλι Καρπασίας | Κληρωτός | 20.7.1974 | 20.7.74 περιοχή Αγ.Παύλου Λαπήθου | | |
| 262 Καλή Ελενίτσα του Παυλή | 80 Ετών | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | | Κυθρέα | | |
| 263 Καλή Κυριάκος του Δημήτρη | 26.6.1947 | Γούφες Αμμοχώστου | Μαραθόβουνος | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού Όφκορος Αμμοχώστου | | |
| 264 Καλή Μιχαήλ του Φώτη | 1913 | Δαυλός | Δαυλός | Πολίτης | 23.8.1974 | Περιοχή Δαυλού | | |
| 265 Καλλικάς (Πιρίππτη) Κυριάκος του Ανδρέα | 25.10.1955 | Αραδίππου | Αραδίππου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Καζάφани | | X |
| 266 Καλογήρου Ανδρέας του Αντωνίου | 17.11.1954 | Ριζοκάρπασο | Λευκωσία | Κληρωτός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας | X | |
| 267 Καλογήρου Χριστάκης του Ανδρέα | 14.2.1952 | Μουτουλλός | Μουτουλλός | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | | |
| 268 Καμνηλάρη Παναγιώτα του Αρέστη | 1906 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 269 Καμνητζή Κουλλού του Κωνσταντή Τζιρκακού | 1891 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 16.8.1974 | Λευκόνοικο | | |
| 270 Καμνητζής Σταύρος του Κυριάκου | 17.11.1948 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή χωριού Αγίου Ανδρονίκου Αμμοχώστου | | |
| 271 Καμνητζής Σταύρος του Μάρκου | 14.9.1886 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | Σεπτέμβριος 1974 | Βιτσάδα | | |
| 272 Καμπανειλλάρη Ανδρέας | | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Κυθρέα | | |
| 273 Κανιά Κυριακού Κυριάκου | 1889 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | 22.2.1975 | Γιαλούσα | | |
| 274 Κανκλίδη Νικόλαος του Κώστα | 23.3.1897 | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Κυθρέας | | |
| 275 Κάντος Λουκάς | 1911 | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | 13.10.1974 | Βιτσάδα | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|------------------------------|--|--------------------------|---|------------------------------------|--|--|
| Καπίλλα Γεώργιος του Ιωάννη | 12.5.1943 | Παραλίμνι
Αμμοχώστου | Παραλίμνι
Αμμοχώστου | Έφεδρος | 20.3.1993
(λόγω των
τραυματίων που
υπέστη κατά την
αιχμαλωσία του
το 1974) | Παραλίμνι | | |
276 Καππίδης Κυριάκος του Γιακουμή	1912	Κώμη Κεπήρ	Κώμη Κεπήρ	Πολίτης	Άγνωστη	Κώμη Κεπήρ		X
277 Καραγιάννη Νικόλας του Γιάννη	1904	Μαραθόβουνος	Μαραθόβουνος	Πολίτης	16.8.1974	Μαραθόβουνος		
278 Καραγιάννης Ιωάννης του Αδάμου	24.8.1945	Μάνδρες	Μάνδρες	Πολίτης	Άγνωστη	Περιοχή Τζιάους		X
279 Καραγιάννης Φοίβος του Ιωάννη	25.1.1933	Μάνδρες	Μάνδρες	Πολίτης	Άγνωστη	Περιοχή Τζιάους		X
280 Καράλωνα Ανδρέας του Συμεού
(Κωστή)	12.12.1956	Μαραθόβουνος	Μαραθόβουνος	Κληρωτός
Δεκανέας	22.7.1974	Περιοχή Αγίου
Ιλαρίωνα		
281 Καραμανή Παντελής του Κώστα	1908	Βασίλεια
Κερύνειας	Βασίλεια
Κερύνειας	Πολίτης	5.9.1974	Απεβίωσε στις
φυλακές Κερύνειας		
282 Καραμανλή Μιχαήλ του Ανδρέα	21 ετών	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού	Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού	Έφεδρος	14.8.1974	Περιοχή Κουτσοσέντη		
283 Καραολή Ελπίδα Χρυσοστόμου	1887	Μόρφου	Μόρφου	Πολίτης	9.1.1975	Μόρφου		
284 Κάρσαςβα Κυριακού(Κακουλλού)
του Αναστάση Χ"Πασχάλη	1900	Τρίκωμο	Τρίκωμο	Πολίτης	17.8.1974	Τρίκωμο		
285 Καρασιμάνης Νικόλας του Κώστα	8.9.1952	Πελένδρι	Πελένδρι	Έφεδρος	17.8.1974	Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας	X	
286 Καρατζιά Παναγιώτης	1885	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	15.4.1975	Λάπηθος		
287 Καρακντά Κατίλ Ελένη	1888	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	1.10.1974	Λάπηθος		
288 Καρκώτη Λευτέρης	84 Ετών	Σύσκλητος	Σύσκλητος	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Σύσκλητος		
289 Καρμιώτης Χριστόδουλος του
Γεωργίου	1911	Καραβάς	Καραβάς	Πολίτης	20.7.1974	Καραβάς		
290 Κάρουλα Κώστας του Γεωργίου	2.8.1941	Μουσουλίτα	Άσσια	Έφεδρος	14.8.1974	Άσσια		
291 Κάρου Νικηφόρος του Πέτρου	29.6.1956	Αυγόρου	Αυγόρου	Κληρωτός,
Δεκανέας	24.7.1974	Περιοχή Κουτσοσέντη		
292 Κασάπη Ανδρέας του Κώστα	27.2.1957	Άσσια	Άσσια	Πολίτης	20.8.1974	Περιοχή Άσσιας	X	
293 Κασσιούρη Γεώργιος του Ιωάννη	1915	Επτακώμη	Επτακώμη	Πολίτης	Άγνωστη	Επτακώμη		X

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|---|--|--------------------------|-------------------------|---------------------------------|--|--|
| Κασσιανού Κενδέας του Μοδέστου | 6.10.1950 | Νέα Σπάρτη
(Γ' αΐδουράς)
Αμμόχωστου | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 17.8.1974 | Πυρδί | | |
| Κατζάρα Αντζελού | | Βισαδά | Βισαδά | Πολίτης | Σεπτέμβριος
1974 | Βισαδά | | |
| Κάτζη Ανδρέας του Δημήτρη | 27.2.1946 | Ξυλοφάνου | Ξυλοφάνου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| Κάτζη Νικόλαος του Ανδρέα | 3.10.1945 | Ξυλοφάνου | Ξυλοφάνου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| Κατσαντώνη Μαρίτσα Μιχάλη | 1.8.1895 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 3.10.1974 | Καραβάς | | |
| Κατσιάρη Γεώργιος του
Παναγιώτου | 8.1.1952 | Λισπέτρι | Λισπέτρι | Έφεδρος
Υποδεκανέας | 16.8.1974 | Περιοχή Κολοκασίδη
Λευκωσία | | |
| Καταόλα Κώστας του Χριστόδουλου | 1890 | Καραβάς | Καραβάς | πολίτης | 21.7.1974 | Καραβάς (Πέντε Μίλι) | | |
| Κατσούρης Μιχαήλ του Κωστή | 31.12.1905 | Νέο Χωριό
Κυθρέας | Νέο Χωριό Κυθρέας | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Νέου Χωρίου
Κυθρέας | | X |
| Καπάση Δέσποινα του Γιανή | | Ζώδια Κάτω | Ζώδια Κάτω | Πολίτης | 19.9.1974 | Μόρφου | X | |
| Καφετζή Αντώνης του Ανδρέα | 31.7.1954 | Λευκωσία | Παραλίμνι | Έφεδρος | 17.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | | |
| Καψοκάρτης Κωνσταντίνος του
Νικόλαου | 23.7.1956 | Λύμπια | Λύμπια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Λαττήθου | | X |
Κελίρης Παναγιώτης του Αναστάση	14.9.1901	Ακανθού	Ακανθού	Πολίτης	11.10.1974	Γύψου		
Κέλλουρας Σπύρος του Κυριάκου	12.12.1948	Πέτρα Σολέας	Καραβάς	Πολίτης	Άγνωστη	Περιοχή Εληάς		X
Κεμέκης Παναγιώτης του Μιχαήλ	6.4.1954	Γιαλούσα	Γιαλούσα	Πολίτης	Άγνωστη	Γιαλούσα		X
Κιοττή Παναγιώτης του Μάρκου	24.8.1944	Αμμόχωστος	Αμμόχωστος	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Κλαψιδών
Αμμόχωστου		X
Κίτσιου Βασιλού		Θέρμια	Θέρμια	Πολίτης	15.4.1975	Θέρμια		
Κκέλη Ευγενία Χριστοφί	1910	Όρκα Κερένειας	Λάπηθος	Πολίτης	8.8.1974	Περιοχή Λαττήθου		
Κκόλα Κώστας		Κώμα του
Γιαλού	Κώμα του Γιαλού	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Κώμα του Γιαλού		
Κκολής Κώστας	1919	Πέλλα Παίς	Πέλλα Παίς	Πολίτης	23.2.1975	Πέλλα Παίς		
Κκόλιαρος Ροτοκλής του Γεωργίου	1884	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	Μεταξύ 18.8-
13.9.74	Περιοχή Λαττήθου		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|---------------------|--|--------------------------|-----------------------------------|---|--|--|
| 315 Κκόλιαρου Μαρία Σπυλλή | 1895 | Καραβάς | Λάτσηθος | Πολίτης | Μετάξυ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαττήθου | | |
| 316 Κκολού Γεώργιος του Κωστή | 10.3.1900 | Γερόλακκος | Γερόλακκος | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Γερόλακκου | | X |
| 317 Κλεάνθους (Γκαγγίδου) Δέσποινα | 8.1.1949 | Δάλι | Δάλι | Πολίτης | 21.7.1974 | Περιοχή Πέρα Χωρίου
Ιδαίου | | |
| 318 Κλεάνθους Γεώργιος του
Χρυσάνθου | 23.5.1954 | Κάθηκας | Κάθηκας | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Χωριού
Επτηχώ | X | |
| 319 Κλείπου Δημήτριος του Ανδρέα | 26.7.1955 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός | 21.7.1974 | Λάρνακα | | |
| 320 Κλωνάρη Ανδρέας του Παναγιώτη | 12.1.1947 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Έφεδρος Λοχίας | 27.7.1974 | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | |
| 321 Κοζάκος Γιαννάκης του Αθανασίου | 14.4.1960 | Λευκωσία | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Ελιάς | | X |
| 322 Κολόμβου Αρτέμις του Γεωργίου | 10.11.1955 | Μηλιά
Αμμοχώστου | Μηλιά Αμμοχώστου | Κληρωτός | 20.7.1974 | Νέο λιμάνι
Αμμοχώστου κοντά
στις πολωνικές
παράγκες | | |
| 323 Κοντεμενιώτη Χριστάκης του
Κυπριανού (Σικκιμέ,
Βορειοκαρεάτης) | 21.1.1933 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Καραβάς (Εξί Μίλι) | | X |
| 324 Κοντογιώρνη (Γεωργίου) Ελένη του
Μιχαήλ | 1884 | Βισάδα | Βισάδα | Πολίτης | Αύγουστος-
Σεπτέμβριος
1974 | Βισάδα | | |
| 325 Κοντός Παναγιώτης του Γεωργίου | 1894 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 3.11.1974 | Λάτσηθος | | |
| 326 Κοντός Χαράλαμπος | 79 Ετών | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 327 Κοντού Κατίνα του Γεωργίου | 21.11.1912 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 29.5.1981 | Εγκλωβισμένη,
μεταφέρθηκε στη
Λάρνακα μετά από
κακοποίηση της από
τα κατοχικά
στρατεύματα και
απεβίωσε στις 29.5.81 | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|------------------------------|--|--------------------------|---|--|--|--|
| 328 Κοντού Λαύρα του Κώστα (Φελλά) | 55 Ετών | Νέο Χωριό
Κυθρέας | Νέο Χωριό Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριό Κυθρέας | | |
| 329 Κοντού Παναγιώτης του Ανδρέα | 15 Ετών | Νέο Χωριό
Κυθρέας | Νέο Χωριό Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωριό Κυθρέας | | |
| 330 Κορέλης Αντωνάκης του Μιχαήλ | 14.5.1944 | Κυθρέα | Κυθρέα | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιδούς | | X |
| 331 Κόρινου Κώστα Μαρίσα του Λουκά | 1895 | Αγκαστίνα | Αγκαστίνα | Πολίτης | 17.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 332 Κουσάρη Χρυσταλλού του Χριστοφρή | 25.12.1910 | Όρκα Κερύνειας | Λάπηθος | Πολίτης | Μετάξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 333 Κουσκώση Χρυσή | 1880 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | 19.1.1975 | Γιαλούσα | | |
| 334 Κοσμά Θεόδωρος | 11.1.1924 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | 24.9.1974 | Νοσ. Αμμοχώστου | | |
| 335 Κοσμά Χρίστος του Σάββα | 16.2.1939 | Στρόβολος
Λευκωσία | Λευκωσία | Αστυνομικός | Άγνωστη | Γιαλούσα | | X |
| 336 Κούβαρος Βαρνάβας του Μιχαήλ | 30.4.1940 | Νήσου Λευκωσίας | Νήσου Λευκωσίας | Έφεδρος | 12.8.1974 | Λευκόνοικο | | |
| 337 Κουδουνά Κωνσταντίνος του
Σπύρου | 1.5.1954 | Πεντάγυια | Ξερός | Κληρωτός
Λοχίας | 20.7.1974
τραυματίστηκε
από βόμβα
Ναπάλη στη
περιοχή
Αθαλάσσας | 24.7.1974 Απεβίωσε
στο Γεν. Νοσ.
Λευκωσίας | X | |
| 338 Κουζούρπαση Ελεγκού | 1910 | Μια Μηλιά | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωινίου
Κυθρέας | | |
| 339 Κουζούρπαση Παναής του Αντώνη | 1904 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωινίου
Κυθρέας | | |
| 340 Κουκκουλή Λοΐζος του Κυριάκου | 03.08.1956 | Σπήλια | Άγιος Δομέτιος | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 341 Κουκουλλής Κωνσταντίνος | 1895 | Μύρτου | Μύρτου | Πολίτης | 3.5.1975 | Μύρτου | | |
| 342 Κουλλέ Τρόφιμος του Νικολάου | 17.2.1948 | Γερμασόγεια | Γερμασόγεια
Λεμεσού | Έφεδρος | 20.7.1974 | Επισκοπή Λεμεσού | | |
| 343 Κουμή (Κουμουδιού) Χρυσταλλού
του Σωτήρη | 1906 | Πραστειά
Αμμοχώστου | Πραστειά
Αμμοχώστου | Πολίτης | 17.9.1974 | Γύψου | | |
| 344 Κουμή Γιάννος του Ανδρέα | 30.11.1955 | Άγιος Θεόδωρος
Αμμοχώστου | Άγιος Θεόδωρος
Αμμοχώστου | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια
Αμμοχώστου | | |

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΠΟΛΙΤΗΣ/ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΡΗΡ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΑ
345 Κουμή Ιάκωβος του Χριστόδουλου	27.11.1947	Καλαβασός	Λάτσηθος	Έφεδρος Δεκανέας	20.7.1974	Περιοχή "Πικρό Νερό" Αγ.Γεωργίου Κερύνειας		
346 Κούμυρος Λαΐζος	1897	Γιαλούσα	Γιαλούσα	Πολίτης	12.2.1975	Γιαλούσα		
347 Κουμπιάρη Γεώργιος του Ανδρέα	23.1.1955	Αρναδί	Αρναδί	Κληρωτός Λοχίας	20.7.1974	Περιοχή Αμμοχώστου		
348 Κουινελλή Χρυσταλλού του Χριστοφί	68 Ετών	Άσσια	Άσσια	Πολίτης	Λάρνακα	Λάρνακα		
349 Κούνου Χρίστος του Γεωργίου	20.7.1906	Νέο Χωρίο Κυθρέας	Νέο Χωρίο Κυθρέας	Πολίτης	15.8.1974	Νέο Χωρίο Κυθρέας		
350 Κούντουρου Δέσποινα του Νικόλα (Ματζάρινα)	1900	Τύμμου	Τύμμου	πολίτης	Άγνωστη	Άγνωστη		
351 Κουρουμά Μαρτού	1878	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	5.11.1974	Γύψου		
352 Κούρη Απώστολος του Ανδρέα	6.12.1950	Αγγλισίδες	Περβόλεια Λάρνακας	Έφεδρος	14.8.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	
353 Κουσαρή Λοβάρια	1894	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	13.9.1974	Γύψου		
354 Κουσιάππας Ανδρέας του Χαραλάμπους	26.5.1953	Λύση	Λύση	Έφεδρος	18.8.1974	Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας	X	
355 Κούσπος Παύλος του Φραντζέσκου	1901	Γαστριά	Γαστριά	Πολίτης	22.12.1974	Γαστριά		
356 Κούτρας Δημήτρης του Χαραλάμπου	25.1.1927	Επτακώμη	Επτακώμη	πολίτης	Άγνωστη	Γαλάτεια		X
357 Κουτσοφί Γεώργιος Δ.	1894	Καπούτι	Καπούτι	Πολίτης	31.10.1974	Καπούτι		
358 Κρασιά Αθηνά Γεωργίου	1902	Μαραθόβουνος	Μαραθόβουνος	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Μαραθόβουνος		
359 Κτωρή (Γεωργίου) Γεώργιος του Κτωρή	10.1.1954	Ποτάμι Μόρφου	Ποτάμι Μόρφου	Κληρωτός	22.7.1974	Αγγολέμι	X	
360 Κυμία Ανδρέας του Αριστείδη	25.1.1955	Κυθρέα	Κυθρέα	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Τζιάους		X
361 Κυπρή Αλέξανδρος του Κυπρή	1901	Αγριδάκι	Συσκλήπιος	Πολίτης	Άγνωστη	Περιοχή Συσκλήπιου		X
362 Κυπρή Κυριάκος του Χαραλάμπους	28.8.1956	Στρουμπί	Στρουμπί	Στρατιωτικός	14.8.1974	Περιοχή Μιας Μηλιάς	X	
363 Κυπριανίδη (Ζίπη) Ανδρέας του Σάββα	31.3.1955	Λευκωσία	Δευτερά	Κληρωτός	5.8.1974	Περιοχή χωριού Αγριδάκι		
364 Κυπριανίδης Κύπρος του Αλεξάνδρου	16.7.1947	Βουνό Κερύνειας	Άγιος Δομέτιος Λευκωσίας	Έφεδρος	17.8.1974	Περιοχή Αγ.Παύλου Λευκωσίας	X	

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--------------------------------------|--------------------|----------------------------|--|--------------------------|------------------|-----------------------------------|--|--|
| 365 | | | | | | | | |
| Κυπριανού Βασιλού του Μιχαήλ | 1884 | Λάρνακα
Λαπήθου | Λάρνακα Λαπήθου | Πολίτης | 6.12.1974 | Περιοχή Λάρνακα
Λαπήθου | | |
| 366 | | | | | | | | |
| Κυπριανού Στέλιος του Ανδρέα | 13.5.1948 | Πάνω Δευτερά | Πάνω Δευτερά | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 367 | | | | | | | | |
| Κυπριανού Φοίβος του
Κωνσταντίνου | 19.10.1951 | Φτέρυχα | Εληρά | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Εληράς | | X |
| 368 | | | | | | | | |
| Κυριακίδης Φραγκού Λαμπή | 1896 | Χάρτζια | Χάρτζια | Πολίτης | 7.10.1974 | Βιτσάδα | | |
| 369 | | | | | | | | |
| Κυριακίδης Θεοφύλακτος του
Πέτρου | 13.11.1956 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 370 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Ανδρέας του Λεωνίδα | 12.1.1949 | Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου | Άγιος Λουκάς
Αμμοχώστου | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια
Αμμοχώστου | | |
| 371 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Γεώργιος | 1908 | Κώμα του
Γιαλού | Κώμα του Γιαλού | Πολίτης | 13.4.1975 | Κώμα του Γιαλού | | |
| 372 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Γεώργιος του Ανδρέου | 30.9.1954 | Λευκωσία | Άλωνα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |
| 373 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Γιάννης του Κυριάκου | 25.11.1913 | Πέγεια Πάφου | Λευκωσία | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Γερολάκκου | X | |
| 374 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Ηλιού | 1904 | Έγκωμη
Αμμοχώστου | Έγκωμη
Αμμοχώστου | Πολίτης | 15.8.1974 | Έγκωμη
Αμμοχώστου | | |
| 375 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Θεόδωρος του Αναστάση | 8.2.1947 | Κοντέα | Παλλουριώπασα | Έφεδρος | 15.8.1974 | Περιοχή Αγ.Κασσιανού
Λευκωσίας | X | |
| 376 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Ιταά Μαρία του Γιασεμή | | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Μαραθόβουνος | | |
| 377 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Κυριάκος του Ανδρέα | 20.6.1956 | Λεμεσός | Συκόπετρα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Λευκωσίας | X | |
| 378 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Κυριάκος του Σωτήρη | 28.1.1940 | Λάππαθος | Λάππηθος | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 379 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Κώστα του Κυριάκου | 11.5.1923 | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Πολίτης | 26.9.1974 | Γεν.Νοσοκ.Λευκωσίας | | |
| 380 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Κώστας του Ανδρέα | 1.7.1947 | Κάτω Μονή | Περιστεριόνα | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 381 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Λαμπηδόνα του
Κυριάκου | 1969 | Ποταμός του
Κάμπου | Ποταμός του Κάμπου | Πολίτης | 20.7.1974 | Δρόμος Λευκωσίας-
Κάμπου | | |
| 382 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Μαργαρίω | 75 Ετών | Λάρνακα | Λάρνακα | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθολάσης | | |
| 383 | | | | | | | | |
| Κυριάκου Μαρία του Κυριάκου | 1968 | Ποταμός του
Κάμπου | Ποταμός του Κάμπου | Πολίτης | 20.7.1974 | Δρόμος Λευκωσίας-
Κάμπου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|---------------------------|--|---------------------------|------------------|--------------------------------|--|--|
| 384 Κυριάκου Μενέλαος του Ιακώβου | 5.11.1911 | Τύμπου | Τύμπου | Πολίτης | 15.8.1974 | Περιοχή Τύμπου | | |
| 385 Κυριάκου Νεόφυτος του
Χαραλάμπους | 22.04.1955 | Μύρτου | Μύρτου | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 386 Κυριάκου Σάββας του Αλεξάνδρου | 1956 | Άσσια | Άσσια | Κληρωτός | 20.7.1974 | Κοντεμένος | | |
| 387 Κυριάκου Στέφανος του Νεοφύτου | 03.02.1955 | Πέγεια | Πέγεια | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 388 Κυριάκου Τασούλλα του Κυριάκου | 14.3.1948 | Ποταμός του
Κάμπου | Ποταμός του Κάμπου | Πολίτης | 20.7.1974 | Δρόμος Λευκωσίας-
Κάμπου | | |
| 389 Κυριάκου Χρίστος του Στυλιανού | 6.6.1956 | Λάρνακα
Λαπήθου | Λάρνακα Λαπήθου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 390 Κωνσταντή Πέτρου Μυροφόρα του
Γεωργίου | 1895 | Αγκαστίνα | Αγκαστίνα | Πολίτης | 17.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 391 Κωνσταντίνιδης Κώστας του
Χρίστου | 10.12.1945 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 392 Κωνσταντίνου Γεώργιος του
Κωνσταντή | 1891 | Πιγή
Αμμοχώστου | Πιγή Αμμοχώστου | Πολίτης | 16.8.1974 | Πιγή Αμμοχώστου | | |
| 393 Κωνσταντίνου Ελένη | 71 Ετών | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 394 Κωνσταντίνου Ελευθέριος του
Αριστείδη | 02.12.1946 | Λευκωσία | Λευκωσία | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 395 Κωνσταντίνου Κωστάκης του
Παναγιώτη | 13.10.1956 | Λεμεσός | Μονή Λεμεσού | Κληρωτός | 7.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου-
Καραβά | | |
| 396 Κωνσταντίνου Λεόντιος του
Κωνσταντίνου | 17.1.1953 | Λυθροδόντας | Λυθροδόντας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 397 Κωνσταντίνου Νίκος του Κώστα | 6.1.1942 | Καλοπαραναγιώτης | Καλοπαραναγιώτης | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 398 Κωνσταντίνου Παναγιώτης του
Ανδρέου (Αμαξάρης) | 25.2.1955 | Άχνα | Άχνα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσης | X | |
| 399 Κωνσταντίνου Παναγιώτης του
Χρίστου | 27.3.1955 | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια
Αμμοχώστου | | |
| 400 Κωνσταντίνου Πανίκος | 31 Ετών | Λεμεσός | Λεμεσός | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 401 Κωνσταντίνου Πολύμνια του Κώστα | 45 Ετών | Γερόλακκος | Γερόλακκος | Πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|---------------------------|--|--------------------------|------------------|--------------------------------|--|--|
| 402 Κωνσταντίνου Σωτήριος του
Χαριλάου | 17.2.1950 | Λευκωσία | Νεάπολη Λευκωσίας | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 14.8.1974 | Περιοχή Ομορφίτας
Λευκωσία | X | |
| 403 Κώστα Παυλάκης | 22 Ετών | Καίμακλι | Λευκωσία | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| 404 Κώστα Πρόδρομος του Γιαννή | 31.12.1891 | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Άγιος Ηλίας
Αμμοχώστου | Πολίτης | 20.8.1974 | Περιοχή Αγ. Ηλία
Αμμοχώστου | | |
| 405 Κωστή Χριστόφορος του Κωστή | 1894 | Βαβυλάς
Κερύνειας | Πάναγρα | Πολίτης | Άγνωστη | Πάναγρα | | X |
| 406 Λακαταμίτης Νίκος του Ανδρέα | 6.4.1950 | Λευκωσία | Δευτερά | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Αθλάσσης | | |
| 407 Λακίρτου Αντώνης | 1907 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 12.4.1975 | Τρίκωμο | | |
| 408 Λακκοτρίτση Ανδρέας του Γεωργίου | 1891 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| 409 Λακκοτρίτση Χαραλαμπίου του
Ματθαίου | 1899 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| 410 Λαμπή (Ηλία) Ανδρέας του Ηλία | 10.6.1926 | Χάρτζια | Χάρτζια | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Χάρτζια | | |
| 411 Λαμπή Σάββας | 35 Ετών | Κρήτου Τέρρα | Κρήτου Τέρρα | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| 412 Λαμπρή Κωνσταντίνος του Σωτήρη | 27.3.1950 | Δίκωμο Κάτω | Νήσου Λευκωσίας | Έφεδρος | 17.8.1974 | Περιοχή Χωριού
Τρούλλοι | | |
| 413 Λαμπρίας Κωστάκης του Κυριάκου | 18.1.1944 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια | | |
| 414 Λάμπρου Αντώνιος του Γεωργίου | 3.3.1954 | Αγία Βαρβάρα
Πάφου | Πάφος | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή
Πενταδακτύλου | X | |
| 415 Λάμπρου Στέλιος του Λάμπρου | 16.10.1939 | Δίκωμο | Δίκωμο | Πολίτης | 20.7.1974 | Δίκωμο | X | |
| 416 Λευτέρη (Γιαλιάλη) Νικόλα Ελένη | 65 Ετών | Λάπηθος | Λάπηθος | πολίτης | Αύγουστος 1974 | Άγνωστη | | |
| 417 Λευτέρη Νικόλας του Ελευθερίου | 1900 | Κοντεμένος | Κοντεμένος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Κοντεμένος | | |
| 418 Λιασή Ελένη του Λούκα | 22.2.1949 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαϊκούθρου | | X |
| 419 Λιασή Ηλιάδα του Λουκά | 22.11.1956 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαϊκούθρου | | X |
| 420 Λιασή Μαργαρίτα του Γιαννάκη
Μιχαήλ | 12.2.1926 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαϊκούθρου | | X |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|--|--|
| 421 Λιασή Χριστίνα του Λουκά | 31.3.1951 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Παλαικυθρού | | X |
| 422 Λοϊζίδης Βάσος του Στεφάνου | 5.10.1950 | Δρούσια Πάρφου | Δρούσια Πάρφου | Έφεδρος | 17.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 423 Λοϊζου (Πέτα) Παναγιώτα του
Λοϊζου | 1910 | Περισστερωνοπηγή | Βισάδα | Πολίτης | Αύγουστος-
Σεπτέμβριος
1974 | Βισάδα | | |
424 Λοϊζου Γεώργιος (Ζαοκέφαλος)	1904	Ακανθού	Ακανθού	Πολίτης	15.9.1974	Γύψου		
425 Λοϊζου Κώστας	8.9.1916	Τραχώνη Κυθρέας	Τραχώνη Κυθρέας	Πολίτης	7.9.1975	Λευκωσία		
426 Λοϊζου Λοϊζος του Γρηγόρη	19.9.1895	Μουτουλλάς	Πεντάγυια	Πολίτης	1.9.1974	Πεντάγυια		
427 Λοϊζου Νικόλας του Λούη	4.7.1953	Λευκωσία	Λευκωσία	Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός	20.7.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	
428 Λοϊζου Πέτρος του Ανδρέα	21.1.1945	Ξυλοφάνου	Ξυλοφάνου	Έφεδρος	14.8.1974	Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας	X	
429 Λοϊζου Φλουρέντζα του
Κωνσταντίνου	1879	Πατρικί	Πατρικί	Πολίτης	27.1.1975	Πατρικί		
430 Λουκά (Ιωάννου Παρτέρη)
Μαγδαληνή του Θωμά	1900	Βαρώσι	Βαρώσι	Πολίτης	16.8.1974
Βαρώσι	Περιοχή Αγ.Μέμνονα
Αμμοχώστου		
431 Λουκά (Πτάσιου) Ελένη του
Γεωργίου	1908	Τρίκωμο	Τρίκωμο	Πολίτης	15.8.1974	Τρίκωμο		
432 Λουκά (Τσιούπα) Λοϊζος	1902	Γεράνη	Σπαθαδικό	Πολίτης	24.7.1974	Σπαθαδικό		
433 Λουκά Ειρηναίος του Αντωνίου	24.4.1950	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Χωριού
Επήχων		X
434 Λουκά Παύλος	1902	Δαυλός	Δαυλός	Πολίτης	3.3.1975	Νοσ.Αμμοχώστου		
435 Λουκαρή Κυριακού Σιαμαρή		Περισστερώνια
Αμμοχώστου	Περισστερώνια
Αμμοχώστου	Πολίτης	8.9.1974	Περισστερώνια
Αμμοχώστου		
436 Λούτπης Σάββας Στυλιανού	1880	Νέο Λειβάδι
Μόρφου	Νέο Λειβάδι Μόρφου	Πολίτης	31.8.1974	Ν.Λειβάδι		
437 Λυσάνδρου Λυσανδρος του
Χ'Μιχαήλ	1914	Φλαμούδι	Φλαμούδι	Πολίτης	28.8.1974	Περιοχή Χωριού
Φλαμούδι		
438 Λυσάνδρου Μαρή Νικόλα
(Σωκράτη)	1906	Λευκόνοικο	Λευκόνοικο	Πολίτης	Σεπτέμβριος
1974	Βισάδα		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ ΔΝΑ ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ ΔΝΑ ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|------------------|---|--|--|
| 439 Μαζαράκη Χριστόδουλος του
Αρέστη | 8.3.1951 | Φιλούσα
Χρυσοχούς | Λευκωσία | Έφεδρος | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 440 Μαϊμάρης Μιχαήλ του Στέλιου | 1889 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωνίου
Κυθρέας | | |
| 441 Μακρή Ανδρέας του Χριστόδουλου | 1.3.1952 | Τρεμιθούσα Πάφου | Τρεμιθούσα Πάφου | Έφεδρος | 7.8.1974 | Περιοχή Βασιλείας | | |
| 442 Μακρίδης Θεόδωρος του Μιχάλη | 20.10.1944 | Ανάγνια | Ανάγνια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 443 Μακρίδης Στυλιανός του Μιχάλη | 29.11.1949 | Ανάγνια | Ανάγνια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 444 Μαλλή Μιχαήλ του Κυριάκου
(Καλλή) | 24.4.1950 | Λύση | Λύση | Έφεδρος
Δεκανέας | 16-17.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 445 Μαλλούπας Χαράλαμπος | 1892 | Άγιος Επίκτητος | Άγιος Επίκτητος | Πολίτης | 19.12.1974 | Αγ. Επίκτητος | | |
| 446 Μαιμίδης Δημήτριος του Γεωργίου | 17.8.1955 | Τύμπου | Τύμπου | Κληρωτός | 8.8.1974 | Περιοχή Λευκωσίας | | |
| 447 Μάμιουλου Θεοφίλα του Παυλή | 1895 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 15.1.1975 | Περιοχή Αγ. Σεργίου | | |
| 448 Μανδρίτη Κλείτος του Ηρακλή | 22.4.1949 | Λάρνακα | Λάρνακα | Έφεδρος Λοχίας | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Αλαμίνος | | |
| 449 Μανδρίτη Νικόλαος του Μιχαήλ | 2.1.1951 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Έφεδρος
Υποδεκανέας | 14.8.1974 | Περιοχή Κλετίνης-
Αγ.Χρυσοστόμου | | |
| 450 Μάνφορτ Θεοφανού του Γιάννη | 75 Ετών | Θέρμια | Θέρμια | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Θέρμια | | |
| 451 Μάνφορτ Κωνσταντίνος του Γιάννη | 35 Ετών | Θέρμια | Θέρμια | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Θέρμια | | |
| 452 Μάντη Ιάκωβος (Γιακουμής) του
Σάββα | 1906 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 6.8.1974 | Τοποθεσία "Βρύση
του Πάρτα" Λαττήθου | | |
| 453 Μάντη Κυριακού | 1884 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 21.12.1974 | Λάπηθος | | |
| 454 Μάντη Μαρία του Νικόλα | | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Λάπηθος | | |
| 455 Μάντολες Ανδρέας του Σωτηρίου | 22.2.1949 | Αχειρίτου | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Ελίας | | X |
| 456 Μαντράλης Κωνσταντίνος του
Πέτρου | 3.5.1954 | Λάπηθος | Λάπηθος | Κληρωτός | 24.7.1974 | Περιοχή Κουτσοσένη | X | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--------------------------------------|--------------------|----------------------------|--|--------------------------|--|--|--|--|
| Μανώλη Αντωνάκης του Κώστα | 15.11.1955 | Άγιος Θεόδωρος
Λάρνακας | Άγιος Θεόδωρος
Λάρνακας | Κληρωτός
Λοχίας | 22.7.1974
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Πενταδακτύλου | 23.7.74 Γενικό
Νοσοκομείο
Λευκωσίας | X | |
| 457 Μαραγκού Μαρία του Γεωργίου | 9.3.1969 | Αμμόχωστος | Τρίκωμο | Πολίτης | 16.8.1974 | Άρδανα | | X |
| 458 Μαρινού Παναγιώτης του Κώστα | 10.12.1954 | Αμμόχωστος | Βρυσούλλες | Κληρωτός | 3.8.1974 | Μια Μηλιά | | |
| 459 Μαρκαντώνη Χρυστάλλα του | 1900 | Φτέρυχα | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Πολίτης | 20.7.1974 | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | | X |
| 460 Αναθαγγέλου | | | | | | | | |
| 461 Μάρκου (Ιωάννου) Ιάκωβος του | 5.7.1946 | Λάρνακα | Λάρνακα | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Λάρνακας | | |
| 462 Μάρκου (Τσαγγάλη) Μάρκος του | 1.10.1956 | Επτακώμη | Επτακώμη | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | X | |
| 463 Μάρκου Γεώργιος του Μάρκου | 12.1.1926 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Πολίτης | 29.7.1974 | Αμμόχωστος | | |
| 464 Μάρκου Χρίστος του Αχιλλέα | 13.3.1948 | Κλήρου | Κλήρου | Στρατιωτικός | 22.7.1974 | Τοποθεσία
"Γομαρίστρα"
Πενταδακτύλου | X | |
| 465 Μαρνέρου Ανδρέας του Ευσταθίου | 1.6.1945 | Καραβοστάσι
Μόρφου | Ποταμός του Κάμπου | Αστυνομικός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 466 Μαστρίδη Χαράλαμπος του Σάββα | 1929 | Σύσκλητος | Σύσκλητος | Πολίτης | 3.8.1974 | Σύσκλητος | | |
| 467 Ματτίδης Ανδρέας του Στυλιανού | 2.10.1947 | Αγρίδια Λεμεσού | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Έφεδρος | Άγνωστη | Τριμήνη | | X |
| 468 Ματθαίου Αγάπιοι του Μαθαίου | 48 ΕΤΩΝ | Ευρύχου | Δίκωμο | Πολίτης | 20.7.1974
τραυματίστηκε
στο Δίκωμο | 25.7.74 απεβίωσε
στο Γ.Ν.Λευκωσίας | | |
| 469 Μάτσιας Νεοφύτου Γιαννακός | 72 Ετών | Μύρτου | Ομορφίτα | Πολίτης | | Ομορφίτα | | |
| 470 Μασούκα Παναγιώτης του Ιωάννη | 16.3.1945 | Αθένου | Αθένου | Έφεδρος | 24.7.1974 | Περιοχή φυλακίου
Γρηγορά Καίμακλιου | | |
| 471 Μαυρή Δημήτρης του Γεωργίου | | | | | | | | |
| 472 Μαυρομμάτη Γεώργιος του Ανδρέα | 16.08.1945 | Καλοπαναγιώτης | Καλό Χωριό Λεύκας | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λαττήθου | | X |
| 473 Μαυροσκοφής Άρης του
Ναθανάηλ | 20.12.1947 | Κάμπος | Κάμπος | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|--------------------|--|---------------------------|--|---|--|--|
| Μαχαίριδης Ευαγόρας του
474 Χριστάκης | | | | | | | | |
| Μαχαίριτη Ειρήνη του Γεωργίου | 1917 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 15.9.1974 | Λάπηθος | | |
| Μείτανή (Μέλισσος) Οδυσσεύς του
476 Γεωργίου | 1914 | Τριμίθι | Τριμίθι | Πολίτης | Άγνωστη | Τριμίθι Κερύνειας | | X |
| Μελαχροινός Ανδρόνικος του
Χριστοδούλου | 30.1.1953 | Αργάκι | Αργάκι | Έφεδρος | 21.7.74
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Ομορφίτας | 28.7.1974 απεβίωσε
στο Γ.Ν.Λευκωσίας | | |
| Μελαχροινός Γιάννης | 1884 | Αργάκι | Αργάκι | Πολίτης | 8.9.1974 | Αργάκι | | |
| Μέλισσος Κώστας του Γεωργίου | 3.8.1930 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Ελιάς | | X |
| Μενελάου Μενέλαος του
480 Αναστασίου | 22.12.1954 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Κοντεμένος | | |
| Μενελάου Χριστόδουλος | 1.7.1929 | Βουνί | Στερακόβουνο
Λεμεσού | Πολίτης | 8.11.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού
Παραμύδι | | |
| Μενοίκου Κώστας του Νικόλα
482 (Αυστραλός) | 20.10.1948 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος
Λοχίας | Αύγουστος 1974 | Περιοχή Λάρνακας
Λαπήθου | X | |
Μερκή Γεώργιος	14.3.1912	Πισούρι	Πισούρι	Πολίτης	17.8.1974	Περιοχή Πισσουρίου		
Μέσσης Γεώργιος	1880	Σπαθαρικό	Σπαθαρικό	Πολίτης	9.10.1974	Σπαθαρικό		
Μέτσιου Κύπρος του Αντώνη	1964	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	5.8.1974	Περιοχή Λαπήθου		X
Μέτσιου Μαρία Μελή	1939	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	5.8.1974	Περιοχή Λαπήθου		X
Μέτσιου Μελής του Αντωνίου	1928	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	5.8.1974	Περιοχή Λαπήθου		X
Μέτσιου Παναγιώτα του Μελή	1962	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	5.8.1974	Περιοχή Λαπήθου		X
Μηνά Μαρτού	1899	Λύση	Λύση	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Λύση		
Μηνά Σέργης	1886	Κερύνεια	Κερύνεια	Πολίτης	1.2.1975	Άνω Κερύνεια		
Μηνά Σταυρινός του Ιωάννη	1893	Ριζοκάρπασο	Ριζοκάρπασο	Πολίτης	18.2.1975	Ριζοκάρπασο		
Μηνά Χαράλαμπος του Νικολάου	15.12.1944	Πέρα Ορεινής	Πέρα Ορεινής	Έφεδρος	Άγνωστη	Κερύνεια		X
Μηνά Χριστάκης του Γενηθλή	18.3.1955	Κορφή Λεμεσού	Κορφή Λεμεσού	Κληρωτός
Λοχίας	3.8.1974	Περιοχή "Κοτσιά
Καγιά" Πενταδακτύλου		
Μικαίου Χαρίλαος του Ανδρέας	21.11.1940	Κυθρέα	Κυθρέα	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Κερύνεια		X
Μίτης Γρηγόριος του Δημητρίου	16.1.1954	Λευκωσία	Λευκωσία	Στρατιωτικός	15.8.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΠΟΛΙΤΗΣ/ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΡΗΡ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΑ
496 Μίσιγκας Κώστας του Κώστα	14.1.1958	Λευκωσία	Λευκωσία	Εθελοντής (μθητής)	20.7.1974	Περιοχή Αγίου Κασσιανού Λευκωσίας	X	
497 Μιχαήλ (Πέτρο) Πέτρος του Μιχαήλ	17.6.1955	Ορά	Ορά	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Κερύκειας		X
498 Μιχαήλ (Σωτήρας) Χαράλαμπος του Σωτηρίου	1916	Επτακώμη	Επτακώμη	Πολίτης	Άγνωστη	Επτακώμη		X
499 Μιχαήλ (Υψου) Μάριος του Ιωάννη	29.4.1955	Λευκωσία	Αμμόχωστος	Κληρωτός	24.7.1974	Περιοχή Κουτσοβέντη		
500 Μιχαήλ Άννα (Αννίτα) του Αργυρού	17.8.1971	Λευκωσία	Αγλαντζιά Λευκωσίας	Πολίτης	14.8.1974	Περιοχή Αγλαντζιάς		
501 Μιχαήλ Αχιλλέας	1910	Πατρίκι	Πατρίκι	Πολίτης	6.5.1975	Πατρίκι		
502 Μιχαήλ Γεώργιος του Ανδρονίκου	1.5.1956	Μοσφιλι	Μόρφου	Κληρωτός	24.7.1974	Περιοχή Κουτσοβέντη	X	
503 Μιχαήλ Γεώργιος του Μιχαήλ	27.1.1953	Γερόλακκος	Γερόλακκος	Κληρωτός	15.8.1974	Περιοχή Φιλιάς		X
504 Μιχαήλ Γεώργιος του Πολυβίου	11.11.1944	Λάρνακα	Λάρνακα	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Τζιάους		X
505 Μιχαήλ Ιωάννης του Μιχαήλ Ιωάννου	1901	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Περιοχή Παλαικυθήρου		X
506 Μιχαήλ Λουκία	1874	Άγιος Σέργιος	Άγιος Σέργιος	Πολίτης	4.11.1974	Άγ. Σέργιος		
507 Μιχαήλ Μιχαήλ του Νικολάου	11.10.1955	Ομορφίτα	Βόρειος Πόλος	Κληρωτός	22.7.1974	Περιοχή Αλωνάγρα- Άσπηρ Μούττη Πενταδακτύλου		
508 Μιχαήλ Μιχαλάκης του Μηνά	1956	Γύψου	Γύψου	Κληρωτός	23.6.1997 (τραυματίστηκε στις 21.7.74 στη περιοχή Γερολάκκου)	Λάρνακα		
509 Μιχαήλ Νικόλας	58 Ετών	Άγιος Ανδρόνικος Αμμοχώστου	Άγιος Ανδρόνικος Αμμοχώστου	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο Αθαλάσσης		
510 Μιχαήλ Νίκος του Μωυσή	28.03.1956	Λυθράγκωμη	Λυθράγκωμη	Κληρωτός	Άγνωστη	Κερύκειας		X
511 Μιχαήλ Όμηρος	1907	Βοκολίδα	Βοκολίδα	Πολίτης	22.2.1975	Βοκολίδα		
512 Μιχαήλ Πηνελόπη του Ιορδάνη	3.12.1949	Λευκωσία	Αγλαντζιά Λευκωσίας	Πολίτης	14.8.1974	Περιοχή Αγλαντζιάς		
513 Μιχαήλ Στυλίας	68 Ετών	Μόρφου	Μόρφου	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο Αθαλάσσης		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ ΔΝΑ ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ ΔΝΑ ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|--|---|--|--|
| Μιχαήλ Φίλιππος του Κυριάκου | 20.5.1941 | Λευκωσία | Μάμμари | Έφεδρος
Δεκανέας | 22.7.1974 | Περιοχή Αετοφωλιά
Πενταδακτύλου | X | |
| Μιχαήλ Χρυσταλλού | 61 Ετών | Τσέρι | Τσέρι | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| Μιχαηλίδης Ανδρέας του Νίκου | 19.11.1946 | Σαράντι | Σαράντι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| Μιχαηλίδης Μιχαήλ του Παντελή | 20.8.1955 | Άγιος Δομέτιος | Άγιος Δομέτιος | Κληρωτός | 4.5.1980 -
(τραυματίστηκε
σοβαρά στις
20.7.74 στη
περιοχή
Καίμακλίου) | Λευκωσία | | |
| Μιχαηλίδου Παγώνα | 1892 | Θέρμια
Κερύνεια | Θέρμια Κερύνειας | Πολίτης | 12.9.1974 | Θέρμια | | |
| Μοδιή Ανδρέας του Ιωάννη | 22.9.1952 | Αγία Μαρίνα
Ξυλάτου | Λευκωσία | Έφεδρος | 22.7.1974 | Υψωμα Καλαμπάκι
περιοχή
Πενταδακτύλου | X | |
| Μοιράνης Κώστας Χ' Γιάννη | 6.8.1904 | Άγιος Ιωάννης
Αγρού | Κερύνεια | Πολίτης | 22.7.1974 | Περιοχή Κερύνειας | | |
| Μοσφίλης Πασχάλης του Μιχαήλ | 1924 | Μάνδρες | Μάνδρες | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| Μούσουρος Λαΐζος του Κωστή | 1906 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 13.1.1975 | Αγ. Σέργιος | | |
| Μπάκα Νικόλας του Κυριάκου | 13.3.1906 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 15.8.1974 | Περιοχή Λευκονοίκου | | |
| Μπακκή Ευτυχία του Ιωάννη | 1906 | Καραβάς | Καραβάς | πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| Μπαρρή Νικόλαος του Σάββα | 25.11.1953 | Κάρμι | Άγιος Γεώργιος
Κερύνειας | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| Μωυσή Ανδριανού | 1904 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 2.11.1974 | Λάπηθος | | |
| Νεοκλέους (Ζένιου) Χριστάκης του
Σωτηρίου | 16.5.1955 | Αρακαπός | Αρακαπός | Κληρωτός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| Νεοκλέους Ανδρέας του Γεωργίου | 13.12.1955 | Άγιοι Βαβατσανιάς | Άγιοι Βαβατσανιάς | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| Νεοκλέους Κυριάκος του Ιωάννου | 16.1.1953 | Λευκωσία | Καπέδες | Κληρωτός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|------------------------------|--|--------------------------|------------------|------------------------------------|--|--|
| 530 Νεοφύτου Αβραάμ του Παναγή | 1.8.1932 | Βασίλεια
Κερύνειας | Βασίλεια Κερύνειας | πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Γαϊδουρά | | X |
| 531 Νέστορος Παναγιώτης του
Λαζάρου | 13.9.1952 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Ακανθούς | | X |
| 532 Νικήτα Χριστάδουλος | 1890 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 7.4.1975 | Καραβάς | | |
| 533 Νικηφόρου Κώστας (Κωσταράς)
του Χριστοφή | 23.7.1922 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 3.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 534 Νικοδήμου Χριστάκης του
Χαραλάμπους | 18.9.1955 | Κερύνεια | Κερύνεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 535 Νικόλα (Ανδρονίκου) Κυπριανή του
Ανδρόνικου | 1899 | Παλαίκυθρο | Παλαίκυθρο | Πολίτης | 17.8.1974 | Παλαίκυθρο | | |
| 536 Νικόλα Ελένη του Νικολάου Πιννά | 1895 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 20.8.1974 | Αγ. Σέργιος | | |
| 537 Νικόλα Κώστας του Νικόλα | 1906 | Κώμα του Γαλού | Κώμα του Γαλού | Πολίτης | 17.8.1974 | Κώμα του Γαλού | | |
| 538 Νικόλα Σάββας | 59 Ετών | Πέγεια | Πέγεια | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 539 Νικολάου (Φεσάς) Ανδρέας του
Νικόλα | 8.2.1955 | Πύργος Λεμεσού | Πύργος Λεμεσού | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή Αγ. Βασιλείου
Λευκωσίας | | |
| 540 Νικολάου Νικόλαος του Γεωργίου | 27.4.1954 | Τρούλλοι
Λάρνακας | Τρούλλοι Λάρνακας | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Καϊμακλίου
Λευκωσία | X | |
| 541 Νικολάου Νικόλαος του Μιχαήλ | 1923 | Κώμη Κεπήρ | Κώμη Κεπήρ | Πολίτης | Άγνωστη | Κώμη Κεπήρ | | X |
| 542 Νικολάου Νίκος του Κυριάκου | 28.3.1954 | Κούκλια Πάφου | Κούκλια Πάφου | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |
| 543 Νικολάου Νίκος του Μιχάλη | 1.9.1950 | Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού | Κάτω Αμιάντος | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | X | |
| 544 Νικολάου Παναγιώτης του
Χρυσόστομου | 3.2.1948 | Έξω Μετόχι | Έξω Μετόχι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 545 Νικολάου Παντελής του Νικολάου | 2.3.1945 | Λευκωσία | Πέρα Ορεινής | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 546 Νικολάτζη Θεόδωρος του Αχιλλέα | 1936 | Λάπηθος | Εληρά | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Εληράς | | X |
| 547 Νικολέττη Κυριάκος του Ανδρέα | 17.1.1944 | Λύση | Λύση | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 548 Νικολίτσα Πολυξένη | 1890 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 25.8.1974 | Καραβάς | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|----------------------------|--|---|---|--|--|--|
| 549 Νίνο Μαρία του Δημητρίου | 1894 | Άγιος Σέργιος | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 31.1.1975 | Άγ. Σέργιος | | |
| 550 Νιτζήθκωτή Ανδρέας του Αντώνη | 75 Ετών | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Μόρφου | | |
| 551 Νήρη Δήμητρης του Λουκά | 1908 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | Τραυματίστηκε
το 1974 | Απεβίωσε το 1989
στο Γεν.Νοσ.
Λάρνακας λόγω των
τραυμάτων που
υπέστη | | |
| 552 Ξενή (Ττόφα) Χριστόφορος του
Παναγιώτη | 15.11.1947 | Λύση | Λύση | Έφεδρος | 17.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 553 Ξενή (Χαραλάμπους) Σάββας του
Χαραλάμπους | 23.7.1955 | Κοντέα | Κοντέα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσας | X | |
| 554 Ξενοφώντος Κώστας | 8.12.1948 | Δευτερά | Δευτερά | Πολίτης,
Νοσοκόμος
Ψυχιατρείου
Αθαλάσσας | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσας | | |
| 555 Οδυσσέως Ανδρέας του Σπύρου | | Λευκωσία | Λευκωσία | Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Επισκοπής | | |
| 556 Οικονομίδη Γεώργιος του Ιακώβου | 3.11.1954 | Πέρα Πεδι | Πέρα Πεδι | Κληρωτός | 23.7.1974
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Γερολάκκου | 6.8.1974 Γεν.Νοσοκ.
Λευκωσίας | | |
| 557 Οικονομίδης Κώστας | 15.3.1939 | Άγιος Δομέτιος
Λευκωσία | Άγιος Δομέτιος
Λευκωσία | Έφεδρος | 22.7.1974 | Άγ. Δομέτιος | | |
| 558 Όμπασσης Τόμης του Χριστοφί | 10.1.1948 | Γύψου | Γύψου | Στρατιωτικός
Εφέλονταις | Άγνωστη | Περιοχή Τζιδούς | | X |
| 559 Ονουφρίου Ειρήνη | 1884 | Λάρνακα της
Λαπήθου | Λάρνακα της
Λαπήθου | Πολίτης | 28.11.1974 | Λάρνακα της
Λαπήθου | | |
560 Ορφανίδης Ανδρέας του Στυλιανού	1918	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης	15.8.1974	Περιοχή Κυθρέας		
561 Ορφανίδου Μηνίτσα του Ανδρέα	17.7.1948	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης	15.8.1974	Περιοχή Κυθρέας		
562 Ορφανίδου Χριστάλλα Χ'Βασίλη	1920	Φιλιά	Κυθρέα	Πολίτης	15.8.1974	15.8.74 Κυθρέα		
563 Ορφανού Ανδρέας	1922	Κυθρέα	Άγιος Ανδρόνικος	Πολίτης	15.8.1974	Περιοχή Κυθρέας		
564 Ορφανού Δέσποινα	1920	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης	15.8.1974	Περιοχή Κυθρέας		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|------------------------------|--|--------------------------|--|-------------------------------------|--|--|
| 565 Παλιομουκταρου Ζωρζή Μαρίτσα | 1882 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | Πιθανόν
Αύγουστος 1974 | Κυθρέα | | |
| 566 Παλλαρή Μαρίτσα | 1900 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | 27.4.1975 | Γιαλούσα | | |
| 567 Πάλα Ανδρέας του Χαραλάμπους | 22.2.1947 | Λεύκα | Μοσφιλωτή | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 568 Πάλα Χαράλαμπος του
Παντελή | 28.1.1946 | Λειβάδια
Λάρνακας | Περιστεριώνα | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 569 Παμής Κωστάκης του Ανδρέα | 20.09.1953 | Κυρά Μόρφου | Κυρά Μόρφου | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λατφίου | | X |
| 570 Παναγή Χρυσόστομος του
Μιλτιάδους | 27.10.1940 | Μπισερό | Καϊμακλί Λευκωσίας | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 571 Παναγή Δημήτριος του Γεωργίου | 14.10.1952 | Αλαμινός | Αλαμινός | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 572 Παναγή Μιχαήλ | 75 Ετών | Μελάναρα | Μελάναρα | Πολίτης | 11.2.1975 | Μελάναρα | | |
| 573 Παναγή Σοφοκλής του Ιγνατίου | 27.08.1905 | Λάπηθος | Αϊρκώπασα | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Λατφίου | | X |
| 574 Παναγιώτου Παρασκευά του
Δανιήλ | 1.12.1907 | Λειβάδια
Λάρνακας | Παλλουριώπασα | Πολίτης | 15.8.1974 | Παλλουριώπασα | | |
| 575 Παναγιώτου (Θεοδοσίου) Λευτέρης
του Παναγή | 24.10.1955 | Άρσος Λεμεσού | Άρσος Λεμεσού | Μαθητής
Εθελοντής | 20.7.1974 | Περιοχή αλευρόμυλου
Λεμεσού | | |
| 576 Παναγιώτου Ελένη | 1906 | Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού | Άγιος Γεώργιος
Σπαθαρικού | Πολίτης | 16.8.1974 | Άγ. Γεώργιος
Σπαθαρικού | | |
| 577 Παναγιώτου Κώστας του Ιωάννη | 2.7.1946 | Λευκωσία | Λευκωσία | Πολίτης
Εθελοντής | 21.7.1974 | Περιοχή Δικώμου | X | |
| 578 Παναγιώτου Παναγιώτης του
Πασχάλη | 29.8.1950 | Δερύνεια | Δερύνεια | Έφεδρος | 14.8.1974
τραυματίστηκε
περιοχή Μίας
Μηλιάς | 25.8.1974
Νοσοκομείο
Λάρνακας | | |
| 579 Παναγιώτου Φρίζος του Παναγιώτη | | Ξυλοφάγου | Ξυλοφάγου | Έφεδρος | 20.7.1974 | Αλαμινός | | |
| 580 Πανταζής Ανδρέας του Προκόπη | 1906 | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | 18.8.1974 | Κυθρέα | | |
| 581 Πανταζής Άρης του Κυριάκου | 10.9.1949 | Λευκωσία | Λευκωσία | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 582 Παντελή Ανδρέας του Παντελή
Γιαννή | 20.5.1946 | Άγιος Θεόδωρος
Καρπασίας | Άγιος Θεόδωρος
Καρπασίας | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσας | | |
| 583 Παντελή Ανδρέας του Χριστοφρή | 16.2.1955 | Λιοπέτρι | Λιοπέτρι | Κληρωτός
Δεκανέας | 24.7.1974 | Περιοχή Κουτσοσβέντη | X | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|---------------------------|--|--------------------------|------------------|---|--|--|
| 584 Παντελή Άριστος του Κώστα | 5.5.1943 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 21.7.1974 | Τουρκοκυπριακή
συνοικία Λάρνακας | | |
| 585 Παντελή Γεώργιος | 1894 | Κερύνεια | Κερύνεια | Πολίτης | 1.1.1975 | Κερύνεια | | |
| 586 Παντελή Ελένη του Κωστή | 1889 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 18.1.1975 | Λάπηθος | | |
| 587 Πάντζαρς Γεώργιος του Χρίστου | 19.1.1948 | Ζώδια Κάτω | Ζώδια Κάτω | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Καζέβερών | | |
| 588 Παπά Αντώνης του Ιωσήφ | 2.11.1942 | Κορμακίτης | Κορμακίτης | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |
| 589 Παπά Ιωσήφ Ηλία | 5.3.1905 | Κορμακίτης | Κορμακίτης | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |
| 590 Παπαγεωργίου Γεώργιος του
Κωνσταντίνου | 28.7.1943 | Βώνη | Βώνη | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 591 Παπαγεωργίου Χριστοδούλου
Δέσποινα | 1902 | Κυθρέα | Βώνη | πολίτης | 15.8.1974 | Βώνη | | |
| 592 Παπαγιάννης Ιωάννης του
Χαραλάμπους | 12.7.1951 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 593 Παπαγιώρκου Νικόλας του
Τουυλή | 1886 | Αγκαστίνα | Αγκαστίνα | Πολίτης | 16.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 594 Παπαδημητρίου Νίκος του
Λαζάρου | 3.11.1903 | Μερσίνα | Τράχωνας Λευκωσία | Πολίτης | Ιούλιος 1974 | Τράχωνας | | |
| 595 Παπαδόπουλος Παρασκευάς του
Κωστής | 1.1.1924 | Περσιτέρωνα
Αμμοχώστου | Περσιτέρωνα
Αμμοχώστου | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Χωριού
Γαϊδουράς (Νέα
Σπάρτη) | | |
| 596 Παπαδοπούλου (Αγαθαγγέλου)
Μαρίτσα | 1873 | Γεράσα | Λάπηθος | πολίτης | Λάπηθος | Άγνωστη | | |
| 597 Παπαελισσαίου Ελισσαίος του
Χρίστου | 8.2.1945 | Ανώγυρα | Λεμεσός | Στρατιωτικός | 22.7.1974 | Περιοχή Γερολάκκου | X | |
| 598 Παπαθανασίου Μελίς | 35 Ετών | Τύμπου | Τύμπου | Πολίτης | | Περιοχή αεροδρομίου
Τύμπου | | |
| 599 Παπαθανασίου Τάσος του
Σωτηρίου | 12.5.1956 | Αραδίππου | Αραδίππου | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή CYTA
Λευκωσίας | X | |
| 600 Παπαϊωάννου Ιωάννης του
Πολυδεύκη | 16.9.1948 | Αγία Τριάδα
Λεμεσού | Αγία Τριάδα Λεμεσού | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |
| 601 Παπακωνσταντή Θεόδωρος του
Ανδρέα | 10.1.1956 | Λύμπα | Λύμπα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|------------------------|--|--------------------------|--|--|--|--|
| 602 Παπακωνσταντίνου (Παπαστεφανή)
Νικόλας του Κώστα (Σκακαμπέας) | 1900 | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | 20-22.8.1974 | Περιοχή Κυθρέας | | |
| 603 Παπακωνσταντίνου Σφοκλῆς του
Κωνσταντίνου | 5.11.1948 | Μια Μηλιά | Μια Μηλιά | Πολίτης | 14.8.1974 | Μια Μηλιά | | |
| 604 Παπαλαζάρου Σωτήριος
(Νεοφύτου) | 24.1.1953 | Χολέτρια | Χολέτρια | Έφεδρος | 20.7.1974 | Επισκοπή Λεμεσού | | |
| 605 Παπαλουκά Γ. Ελπίδα | 1889 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | 4.4.1975 | Επτακώμη | | |
| 606 Παπαλουκά Φίλιππος του
Θεοδώρου | 1.12.1954 | Λεμόνα Πάφου | Λεμόνα Πάφου | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Μούτταλου
Πάφου | | |
| 607 Παπαμυχαήλ Αργυρίνη | 1892 | Σκυλλούρα | Καραβάς | πολίτης | 20.9.1974 | Καραβάς | | |
| 608 Παπανικολάου Κώστας του
Παπανικόλα | Μάιος 1909 | Λάρνακα της
Λαπήθου | Λάρνακα της
Λαπήθου | Πολίτης | 14.10.1974
τραυματίστηκε
στο χωριό του | 18.10.1974 απεβίωσε
στο Νοσ.Κερύνειας | | |
609 Παπανικολάου Μιχαήλ	1915	Κώμα του Γιαλού	Κώμα του Γιαλού	Πολίτης	21.4.1976	Κώμα του Γιαλού		
610 Παπανικολάου Χριστόδουλος	23.11.1900	Βύνη	Βύνη	Πολίτης	14.8.1974	Περιοχή Βύνης		
611 Παπαπέτρου Νικόλας του Πέτρου	1901	Μαραθόβουνος	Μαραθόβουνος	Πολίτης	17.8.1974	Μαραθόβουνος		
612 Παπαπέτρου Ολυμπιάδα του Μιχαήλ	1900	Καραβάς	Καραβάς	πολίτης	25.7.1974	Καραβάς (Πέντε Μίλι)		
613 Παπῆς Στέλιος του Κώστα	06.04.1952	Κοκκινотριμιθιά	Κοκκινотριμιθιά	Έφεδρος	Άγνωστη	Κερύνεια	X	
614 Παπασολομόντος Γεώργιος του
Κυριάκου	18.9.1940	Λευκόνικο	Λευκόνικο	Έφεδρος	21.7.1974	Περιοχή χωριού
Οφκρος
Αμμοχώστου		
615 Παπαχριστοδούλου Κυριάκος του
Παπαχριστοδούλου	3.2.1912	Αγκαστίνα	Παλλουριώτισσα	Πολίτης	23.7.1974	Περιοχή
Παλλουριώτισσας		
616 Παππουλή Γιαννάκης του
Αντωνίου	15.9.1954	Αγία Νάπα	Αγία Νάπα	Κληρωτός	16.8.1974	Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας	X	
617 Παρασκευῆ Ανδρέας του Νίκου	22.6.1952	Πλάτρες Πάνω	Πλάτρες Πάνω	Έφεδρος	22.7.1974	Περιοχή Κεντρικών
Φυλακῶν Λευκωσίας		
618 Παράσχου (Σιαούρτα) Μιχαήλ του
Παράσχου	7.7.1941	Γιαλούσα	Γιαλούσα	Πολίτης	Άγνωστη	Γιαλούσα		X
619 Παρτέρη (Λουκά) Μαρίσσα του
Σάββα	1912	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	Μεταξύ 18.8-
13.9.74	Περιοχή Λαπήθου		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|---------------------|--|--------------------------|--|---|--|--|
| 620 Παρπέρη Μαρία του Νικόλαου | 1899 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λατπήθου | | |
| 621 Παρτού Ουρανία | Οκτώβριος 1902 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| 622 Πατάνας Γρηγόρης του Χριστοφρή | 1894 | Γέναγρα | Γύψου | Πολίτης | 10.11.1974 | Γύψου | | |
| 623 Πατάσος Δημήτριος του Χριστοδούλου | 1931 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 20.7.1974 | Καραβάς | | |
| 624 Πατσαλή Γεώργιος Γιαννή Γιοφάνης | 80 Ετών | Καπούτι | Καπούτι | Πολίτης | | Καπούτι | | |
| 625 Πατσαλή Κώστας του Ανδρέα | 18.7.1956 | Ορμήδεια | Ορμήδεια | Κληρωτός | 20.7.1974
τραυματίστηκε
από βόμβα
Ναπάλμ στη
περιοχή
Αθαλάσας | 19.10.74 Στρατιωτικό
Νοσοκομείο Αθηνών | | |
626 Πατσαλή Μιχαήλ του Χριστοδούλου	1926	Αγκαστίνα	Αγκαστίνα	Πολίτης	17.8.1974	Αγκαστίνα		
627 Παυλάτσος Παύλος του Γεωργίου	15.1.1926	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης	4.9.1974	Περιοχή Βώνης		
628 Παυλάττου (Παρπέρη) Γ. Ελεγκού	80 Ετών	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης		Κυθρέα		
629 Παυλίδη Μαρίκα του Κώστα (Ρήγα)	1903	Λεμύθου	Αμμοχώστος	Πολίτης	21.8.1974	Περιοχή Αμμοχώστου		
630 Παυλίδης Αντώνης του Χριστοφόρου	11.3.1944	Παλαιχώρι	Κάτω Λακατάμια	Έφεδρος	22.7.1974	Καραβάς		
631 Παύλου Φλουρέντζος του Ευλαμπίου	13.3.1951	Μηλιά
Αμμοχώστου	Μηλιά
Αμμοχώστου	Έφεδρος	22.7.1974	Περιοχή Τ/Κ Χωριού
Τζιάς		
632 Παφίτη (Χρυσοστόμου) Ειρήνη του Γέτρου	15.3.1936	Πάφος	Τράχωνας Λευκωσία	Πολίτης	22.7.1974	Περιοχή Τράχωνα		
633 Παφίτη Γεώργιος Αργυρού	75 Ετών	Λακατάμια Κάτω	Λακατάμια Κάτω	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης		
634 Παφίτη Νικόδημος	1894	Καραβάς	Καραβάς	Πολίτης	8.8.1974	Καραβάς		
635 Παφίτη Παναγιώτης του Θεοχάρους	10.10.1954	Αυγόρου	Αυγόρου	Έφεδρος Λοχίας	20.7.1974	Περιοχή Σακκάρια
Αμμοχώστου		
636 Πελία Γεώργιος του Κυριάκου	11.6.1951	Λύση	Λύση	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Περιοχή Κλαψίδων
Αμμοχώστου		x

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|--------------------------|--|--------------------------|------------------|----------------------------------|--|--|
| 637 Πεμπέτσιου Μαρία του Γιαννή | 1884 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 20.2.1975 | Μόρφου | | |
| 638 Περδικου Δ.Θεοδοσία | 1884 | Αγία Τριάδα | Αγία Τριάδα | Πολίτης | 31.5.1975 | Αγία Τριάδα | | |
| 639 Περισιπιάνη Μαρία | 1874 | Καζάφрани | Καζάφрани | Πολίτης | 6.12.1974 | Καζάφрани | | |
| 640 Πετούσης Σπύρος του Κυριάκου | 1947 | Λεμεσός | Λεμεσός | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Επισκοπής | | |
| 641 Πέτρου (Δεσπότη) Αντώνιος του Πέτρου | 16.2.1954 | Παλαιόμετοχο | Παλαιόμετοχο | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή χωριού Πυρό | X | |
| 642 Πέτρου Ανδρέας του Νικολάου | 2.1.1954 | Πύλα | Πύλα | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 643 Πέτρου Μαρία | 1895 | Νέτα
Αμμοχώστου | Νέτα Αμμοχώστου | Πολίτης | 10.5.1975 | Νέτα Αμμοχώστου | | X |
| 644 Πέτρου Μόδεστος του Πέτρου | 16.12.1913 | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | Άγνωστη | Γαλάτεια | | X |
| 645 Πέτρου Νικόλαος του Πέτρου | 26.10.1951 | Βασίλεια
Κερύνειας | Βασίλεια Κερύνειας | Έφεδρος
Δεκανέας | 14.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 646 Πέτρου Νικόλαος | | Βασίλι | Βασίλι | Πολίτης | 30.8.1974 | Ορμήδεια | | |
| 647 Πέτσας Κύπρος του Ιωάννου | 27.4.1956 | Αγία Μαρίνα
Ξυλάτου | Ξερός | Κληρωτός | 16.8.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 648 Πέτσας Μάριος του Μιχαήλ | 1954 | Λευκωσία | Αγλαντζιά Λευκωσίας | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσης
Λευκωσίας | X | |
| 649 Πηλαβός Ανδρέας του Γεωργίου | 22.2.1942 | Περιστέρωνα
Μόρφου | Περιστέρωνα
Μόρφου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 650 Πηλείδης Κωνσταντίνος του Γεωργίου | 11.2.1955 | Λευκωσία | Αγλαντζιά Λευκωσίας | Κληρωτός | 15.8.1974 | Περιοχή Καίμακλίου
Λευκωσίας | X | |
| 651 Πηλιάς Μιχαήλ του Νικολάου | 20.7.1954 | Καίμακλι | Καίμακλι | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσης | X | |
| 652 Πιερί (Τσιπητή) Ευριπίδης | 1915 | Τριμίθι | Τριμίθι | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Τριμίθι | | X |
| 653 Πιέρη (Κασιάρχου) Κυριάκος του Πιέρη | 23.10.1915 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | Άγνωστη | Επτακώμη | | X |
| 654 Πιπεράρη Βασιλού | | Αγία Ειρήνη
Κερύνειας | Αγία Ειρήνη
Κερύνειας | Πολίτης | Άγνωστη | Αγία Ειρήνη | | |
| 655 Πίρρος Νίκος | 67 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | | Νέο Χωρίο Κυθρέας | | |
| 656 Πισσαρίδης (Σταυρινού)
Χριστόφορος του Νεάρχου | 27.9.1953 | Αγρός | Αγρός | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 17.8.1974 | Τρούλλοι Λάρνακας | | |
| 657 Πιστόλα Αλέξης του Χριστοφόρου | 1918 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή Λευκονοίκου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|---------------------------|--|--------------------------|------------------|---------------------------------------|--|--|
| 658 Πίπτιλος Χριστόδουλος του Νικολάου | 27.3.1901 | Βώνη | Βώνη | Πολίτης | 14.8.1974 | Βώνη | | |
| 659 Πίπτις Κώστας του Ανδρέα | 31.1.1954 | Βασίλεια Κεράνειας | Πάναγρα | Έφεδρος | 31.7.1974 | Περιοχή χωριού Αγριδάκι | | |
| 660 Πογιατζή Χαρίκλεια του Χ' Παναγή | 1884 | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Πολίτης | 26.7.1975 | Νοσ. Αμμοχώστου | | |
| 661 Πογιατζής Γεώργιος του Ξενοφώντος | 12.4.1948 | Άγιος Επιφάνειος | Άγιος Επιφάνειος | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Ακανθούς | | X |
| 662 Ποδηναράς Κυπρίης | 1884 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | Σεπτέμβριος 1974 | Μόρφου | | |
| 663 Πόλας Κυριάκος | 1910 | Μια Μηλιά | Μια Μηλιά | πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| 664 Πόλεος Κυριάκος | 1910 | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Πολίτης | 16.8.1974 | Άγ.Γεώργιος Σπαθαρικού | | |
| 665 Πόλεου Κυριάκου Βαρβάρα | 1907 | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού | Πολίτης | 16.8.1974 | Άγ.Γεώργιος Σπαθαρικού | | |
| 666 Πολυδώρου Σοφοκλής του Γεωργίου | 5.1.1936 | Ομορφίτα Λευκωσίας | Ομορφίτα Λευκωσίας | Πολίτης | 24.7.1974 | Περιοχή ΡΕΤΖΙΣ Λευκωσίας | | |
| 667 Πολυδώρου Φανή | 78 Ετών | Κοντεμένος | Κοντεμένος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Κοντεμένος | | |
| 668 Πολυδώρου Χριστόδουλος του Γεωργίου | 24.12.1955 | Χλώρακα | Χλώρακα | Κληρωτός | 22.7.1974 | Τζιάος | X | |
| 669 Πολυκάρπου Ελισάβετ του Σωφρονίου | 1906 | Λάπηθος | Λάρνακα της Λαπήθου | Πολίτης | 30.7.1974 | Περιοχή Λάρνακας Λαπήθου | | |
| 670 Θεοδώρου Νικόλαος του Θεοδώρου | 10.3.1941 | Ανώγυρα | Λεμεσός | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |
| 671 Ποστεκλής Γρηγόρης | 80 Ετών | Παλιόσαφος | Παλιόσαφος | Πολίτης | 27.7.1974 | Παλιόσαφος | | |
| 672 Ποταμού (Γεωργιάτση) Κυριάκος Χριστοφή | 1942 | Σωτήρα Αμμοχώστου | Σωτήρα Αμμοχώστου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Σακκάρια Αμμοχώστου | | |
| 673 Πουλλή Παναγιώτης του Γιακουμή | 1.1.1935 | Περιστέρωνα Αμμοχώστου | Περιστέρωνα Αμμοχώστου | Πολίτης | 17.8.1974 | Περιοχή χωριού Γαϊδουράς (Νέα Σπάρτη) | | |
| 674 Πουργουρίδης Αντώνης του Ιωάννου | 2.11.1924 | Κώμη Κεπήρ | Κώμη Κεπήρ | πολίτης | Άγνωστη | Κώμη Κεπήρ | | X |
| 675 Πουργουρίδης Πανίκος του Ευαγγέλου | 1942 | Λεμεσός | Γερμασόγεια Λεμεσού | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|------------------------|--|--------------------------|------------------|--|--|--|
| 676 Ππασής Απόστολος του Γιακουμή | 1.2.1952 | Άσσια | Άσσια | Έφεδρος | 15.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 677 Ππασής Χριστοφής του
Βασιλείου | 24.10.1945 | Ξυλοφάνου | Ξυλοφάνου | Έφεδρος | 14.8.1974 | Περιοχή Αγ. Παύλου
Λευκωσίας | X | |
| 678 Ππασής Πολύκαρπος του
Χαραλάμπους | 8.3.1955 | Μόρφου | Μόρφου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Καζάφрани | | X |
| 679 Προδρόμου Χριστοφής του
Μαρίνου | 10.7.1914 | Αχερίτου | Αχερίτου | Πολίτης | 31.8.1974 | Τοποθεσία
Ματακοριδιές-
Αχερίτου | | |
| 680 Προκοπίου Γεώργιος | 55 Ετών | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 681 Προύσης Σωτήριος του
Κυριάκου | 27.12.1949 | Καϊμακλί | Καϊμακλί | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 682 Ραμουάντα Χρήστος του Χρίστου | | Πρασιείο
Αμμοχώστου | Πρασιείο
Αμμοχώστου | Πολίτης | 22.9.1974 | Γύψου | | |
| 683 Ράσπας Ανδρέας του Κώστα | 9.1.1947 | Τσέρι | Τσέρι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 684 Ράφτης Γεώργιος του Χρίστου | 26.2.1945 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Έφεδρος Λοχίας | 20.7.1974 | Περιοχή Αγίου Συμεού
Αμμοχώστου | | |
| 685 Ρήγα Αναστασία | 1890 | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 14.8.1974 | Λευκόνοικο | | |
| 686 Ρήγας Ροδίων του Κώστα | 22.10.1957 | Λεμεσός | Λεμεσός | Μαθητής
Εθελοντής | 20.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 687 Ρισλά Αντώνιος του Γεωργίου | 21.5.1956 | Καλοψίδα | Καλοψίδα | Κληρωτός | 14.8.1974 | Πράσινη Γραμμή
Λευκωσίας | X | |
688 Ρισλά Σάββας του Κυριάκου	1910	Άγιος Επίκτητος	Άγιος Επίκτητος	Πολίτης	28.7.1974	Άγιος Επίκτητος		
689 Ρισλά Σοφία του Χρίστου	75 Ετών	Άγιος Επίκτητος	Άγιος Επίκτητος	Πολίτης	28.7.1974	Άγιος Επίκτητος		
690 Ρουσιά Μαρία	1890	Αργάκι	Αργάκι	Πολίτης	9.9.1974	Αργάκι		
691 Ρούσου Νικόλας	1894	Μάνδρες	Μάνδρες	Πολίτης	12.9.1974	Γύψου		
692 Ρωμανός (Μενελάου) Βάσος	22.06.1941	Άγιος Δομέτιος	Άγιος Δομέτιος	Έφεδρος	Άγνωστη	Κερύνεια		X
693 Ρωτού (Κεσμέ) Σωτηρούλλα του
Ανδρέα	26 Ετών	Νέο Χωριο
Κυθρέας	Νέο Χωριο
Κυθρέας	Πολίτης	14.8.1974	N.Χωριο Κυθρέας		
694 Σάββα (Σαουρή) Λουβαρού	65 Ετών	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	16-18.8.1974	Γύψου		
695 Σάββα (Σιονή) Λαΐζος του Ανδρέα	17.8.1948	Ακάκι	Ακάκι	Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός	23.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας	X	

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|--------------------|--|------------------------------------|---------------------|--|--|--|
| 696 Σάββα (Στενιώτη) Αριστοτέλης του Σάββα | 17.7.1935 | Ίννια | Αναβαργός | Πολίτης
Εθελοντής | 20.7.1974 | Περιοχή Πόλεως
Χρυσοχούς | | |
| 697 Σάββα (Σωφρονίου) Κωνσταντίνος του Σωφρονίου | 22.5.1956 | Σιά | Σιά | Κληρωτός
Σμηνίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Καντάρας | | |
| 698 Σάββα (Φιλίππου) Ανδρούλα του Σάββα | 20.8.1948 | Μακράσκα | Μακράσκα | Πολίτης | 13.10.1974 | Πυροβολήθηκε στην
Άχα. Απεβίωσε στο
Νοσοκομ. Δεκέλειας | | |
| 699 Σάββα Γεώργιος του Μιχαήλ | 19.12.1954 | Πάφος | Πάφος | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή Μούτταλου-
Πάφος | | |
700 Σάββα Γρηγόρης	1890	Κώμη Κεπήρ	Κώμη Κεπήρ	Πολίτης	11.2.1975	Κώμη Κεπήρ		
701 Σάββα Θεκλού	1874	Μακράσκα	Μακράσκα	Πολίτης	15.10.1974	Έγκλημα Αμμοχώστου		
702 Σάββα Σάββας	1894	Βώνη	Βώνη	Πολίτης	7.11.1974	Βώνη		
703 Σάββα Σάββας του Αλέκου	12.6.1955	Μόρφου	Μόρφου	Κληρωτός	Αύγουστος
1974	24.2.75 απεβίωσε στο
401 Στρατιωτικό
Νοσοκομείο Αθηνών		
704 Σάββα Σάββας του Ευριπίδου	3.1.1953	Γεράσα	Γεράσα	Κληρωτός
Λοχίας	16.8.1974	Περιοχή Σχολής
Γρηγορίου Λευκωσία		
705 Σαββίδης Κώστας του Μιχαήλ	8.3.1948	Πολέμι	Κλήρου	Έφεδρος	22.7.1974	Περιοχή Πόλεως
Χρυσοχούς		
706 Σαββίδης Κώστας του Παναγιώτη	27.10.1955	Π.Χρυσοχούς	Στατός	Κληρωτός
Δόκιμος
Αξιωματικός	16.8.1974	Περιοχή Αγλαντζιάς	x	
707 Σαββίδης Στέλιος του Νέοφυτου	31.3.1942	Γιαλούσα	Γιαλούσα	Πολίτης	Άγνωστη	Γιαλούσα		x
708 Σαββίδου Μερότη	68 Ετών	Λεμεσός	Λεμεσός	Πολίτης	20.7.1974	Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης		
709 Σαββόπουλος Ανδρέας του Γεωργίου	10.9.1952	Παλαιχώρι	Αμμόχωστος	Κληρωτός	Άγνωστη	Περιοχή Παλαικώρου		x
710 Σαξιά Ελπίνη του Κωστή	1909	Διόριος	Διόριος	Πολίτης	Σεπτέμβριος
1974	Διόριος		
711 Σαρκά Ελένη του Κωστή	1884	Μαραθόβουνος	Μαραθόβουνος	Πολίτης	Σεπτέμβριος
1974	Βιτσάδα		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|--------------------------|--|--------------------------|--|--|--|--|
| 712 Σείπταν Ανδρέας του Χαραλάμπους | 30.11.1942 | Λιβερά | Πρασιείο Μόρφου | Έφεδρος | 21.8.1974 | Περιοχή Π.Ζώδιας | | |
| 713 Σέρην Βασιλής | 1948 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 20.7.1974 | Καραβάς | | |
| 714 Σέρην Λούκας του Πετρή | 1900 | Άγιος Γεώργιος Κερύνειας | Άγιος Γεώργιος Κερύνειας | Πολίτης | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 715 Σέρην Σοφοκλής | 1885 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 19.8.1975 | Καραβάς | | |
| 716 Σεργίου (Πρωτοπαπά) Αδάμος του Σεργίου | 8.4.1920 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | Άγνωστη | Επτακώμη | | X |
| 717 Σεργίου Αρέστης του Σέργιου | 1.9.1944 | Νατά Πάφου | Πολέμι | Αστυνομικός | 22.7.1974 | Περιοχή χωριού Ανδρολίκου | | |
| 718 Σιαγκούτα Σωφρόνιος του Χριστοδούλου | 4.7.1934 | Καϊμακλί Λευκωσίας | Καϊμακλί Λευκωσίας | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Πανάνθρων Κερύνειας | | |
| 719 Σιακαλλή Μάριος του Γεωργίου | 6.10.1954 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | Τραυματίστηκε στις 20.7.74 στο νέο λιμάνι Αμμοχώστου | 9.7.1993 Σπρόβολος, λόγω των τραυματίων που υπέστη | | |
| 720 Σιάμισι Ανδρέας του Κυριάκου | 14.11.1941 | Σύσκλητος | Άγιος Δομέτιος | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 721 Σιαμιά Γιαννάκης του Χριστοδούλου | 31.8.1954 | Μαραθούντα Πάφου | Μαραθούντα Πάφου | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή Καϊμακλίου Λευκωσίας | X | |
| 722 Σιαμπάνης Βασίλειος του Διογένους | 1.1.1953 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή Άσπρη Μούττη Πενταδακτύλου | | |
| 723 Σιαρή Μάριος του Χαραλάμπους | 17.9.1956 | Αραδίππου | Αραδίππου | Κληρωτός | 14.8.1974 | Περιοχή CYTA Λευκωσίας | X | |
| 724 Σιάφκος Τροφής του Σάββα | 7.2.1918 | Λύση | Λύση | Πολίτης | 18.8.1974 | Περιοχή Λύσης | | |
| 725 Σιδεράς Μιχαλάκης του Σταύρου | 18.04.1954 | Κάτω Βαρώσι | Αμμόχωστος | Κληρωτός | Άγνωστη | | | X |
| 726 Σιεγγαρή Παναγής | 1909 | Τριμίθι | Τριμίθι | Πολίτης | 24.7.1974 | Τριμίθι | | X |
| 727 Σιέγκα (Κωστή) Κακουλλού του Θεοκλή | 1892 | Πηγή Αμμοχώστου | Πηγή Αμμοχώστου | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Πηγή Αμμοχώστου | | |
| 728 Σιακος Κώστας του Κυριάκου | | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Περιοχή Άσσιας | | |
| 729 Σιακος Χρίστος | 1903 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Περιοχή Άσσιας | | |
| 730 Σκαλιά Ευανθία του Νικόλα | 5.10.1930 | Άγιος Γεώργιος Κερύνειας | Άγιος Γεώργιος Κερύνειας | Πολίτης | 28.7.1974 | Άγιος Επικήτορος | | |
| 731 Σκορδή Χριστάκης του Κυριάκου | 24.6.1947 | Αμιάντος | Ομορφίτα Λευκωσίας | Έφεδρος | 25.7.1974 | Περιοχή ΡΕΤΖΙΣ Λευκωσία | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΣΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 732 Σκορδής Χριστόφορος του Γεωργίου | 28.9.1949 | Δάλι | Δάλι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 733 Σκουτάρη Ελένη του Νικολάου | 6.8.1911 | Αγκαστίνα | Αγκαστίνα | Πολίτης | 17.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 734 Σκουφάρη Μιχαλάκης του Θεοχάρη | 10.2.1955 | Ευρύχου | Ευρύχου | Κληρωτός | 30.7.1974 | Περιοχή χωριού Αγριδάκι | | |
| 735 Σκουφάρης Γιώργος του Κώστα | 13.11.1955 | Ομορφίτα
Λευκώσας | Ομορφίτα Λευκώσας | Κληρωτός | 20.7.1974
Τραυματίστηκε
στη περιοχή
CYTA | 27.7.1974 απεβίωσε
στο
Γεν.Νοσοκ.Λευκώσας | | |
| 736 Σμιρλίλη Χαράλαμπος του Γεωργίου | 1891 | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 8.2.1975 | Άγιος Σέργιος | | |
| 737 Σολωμού Σολυμός του Σπύρου | 27.11.1969 | Λιμιά
Αμμοχώστου | Παραλίμνι | Πολίτης | 14.8.1996 | Δερύνεια | | |
738 Σολωμού Χαράλαμπος του Σολωμού	5.5.1937	Πραστεϊό Μόρφου	Πραστεϊό Μόρφου	Πολίτης	21.8.1974	Περιοχή Π.Ζώδιας		
739 Σουτπουρή (Ιωάννου) Αρετή του Ιωάννη	2.4.1935	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο	X	
740 Σουτπουρή Ανδρέας του Πέτρου	20.9.1926	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο	X	
741 Σουτπουρή Δημητράκης του Ανδρέα	1968	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο	X	
742 Σουτπουρή Θέκλα του Πέτρου	1927	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο	X	
743 Σουτπουρή Ιουλίττα του Ανδρέα	1972	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο	X	
744 Σουτπουρή Ιωάννης του Ανδρέα	1965	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	17.8.1974	Παλαίκυθρο		
745 Σουτπουρή Ορθοδοξία του Πέτρου	1928	Παλαίκυθρο	Παλαίκυθρο	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Βύνη		
746 Σουτζή Αναστασία του Γρηγόρη	1896	Λάπηθος	Λάπηθος	Πολίτης	Μεταξύ 18.8-
13.9.74	Περιοχή Λαπήθου		
747 Σοφιανός Χαράλαμπος του Κώστα	26.3.1944	Άγιος Σέργιος
Αμμοχώστου	Αμμοχώστος	Έφεδρος Λοχίας	14.8.1974	Περιοχή Αμμοχώστου		
748 Σοφοκλέους Μιχαλάκης του Σόλωνα	25.6.1956	Κούκλια	Κούκλια	Κληρωτός	9.4.1976	Περιοχή
Αν.Κασσιανού
Λευκώσας		
749 Σοφοκλή Σταυρήν του Σοφοκλή	1904	Σπαθαρικό	Σπαθαρικό	Πολίτης	24.7.1974	Σπαθαρικό		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|----------------------|--|--------------------------|------------------|-------------------------------------|--|--|
| 750 Σπανιά Βάνιος του Χριστοφόρου | 14.3.1944 | Φασούλα
Λεμεσού | Παλλουριώπασα | Αστυνομικός | 23.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 751 Σπανός Ανδρέας του Σταύρου | 12.4.1955 | Αγία Βαρβάρα | Αγία Βαρβάρα | Στρατιωτικός | 23.7.1974 | Κοιμ.Λακατάμιας | X | |
| 752 Σπανού Θεοδότη του Χαρολάμπους | 1901 | Αράκι | Κυρά Μόρφου | πολίτης | 16.8.1974 | Κυρά Μόρφου | | |
| 753 Σπάου Κωνσταντίνος του Μιχαήλ | 5.9.1956 | Παραλίμνι | Παραλίμνι | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας | | X |
| 754 Σπετσιώτης Οδυσσεάς Σάββα | 4.12.1940 | Πλατανιστάσα | Στρόβολος | Έφεδρος | 26.7.1974 | Περιοχή Αγ.Ερμούλου | X | |
| 755 Σπύρου Ζαχαρίας του Σπύρου | 28.9.1928 | Ξυλοτύμπου | Ξυλοτύμπου | Πολίτης | 14.8.1974 | Περιοχή Τ/Κ Χωριού
Κόσιη | | |
| 756 Σταυράκη Ανδρέας του Θεοχάρη | 14.11.1947 | Βώνη | Βώνη | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 757 Σταυράκη Γεωργία του Γιάνκου | 1952 | Βώνη | Βώνη | Πολίτης | 14.8.1974 | Βώνη | | |
| 758 Σταυράκη Σταύρος του Κυπριανού | 18.8.1954 | Κυθρέα | Κυθρέα | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ Χωριού
Τζιάος | | |
| 759 Σταυρινού (Βωνιάτη Ζίτη) Ανδρέας
του Σταυρινού | 1916 | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | Πολίτης | 14.8.1974 | Αγκαστίνα | | |
| 760 Σταυρινού Νίκος του Σάββα | 23.7.1955 | Λατσία | Στρόβολος Λευκωσία | Κληρωτός | 26.7.1974 | Περιοχή Αγ.
Ερμούλου | | |
| 761 Σταύρου (Φώτηρου) Θεόδωρος
του Νικολάου | 10.5.1954 | Αθένου | Αθένου | Έφεδρος | 23.7.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| 762 Σταύρου Αντώνια | 41 Ετών | Αναφωτία | Αναφωτία | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχαστρέο
Αθαλάσσης | | |
| 763 Σταύρου Γεώργιος του Ιωάννη | 23.4.1948 | Λάρνακα | Λάρνακα | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Χωριού
Αλαμινός | | |
| 764 Σταύρου Δημήτριος του
Σταύρου | 2.5.1952 | Λατσία | Λατσία | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| 765 Σταύρου Μιχαήλ | 1894 | Γύμου | Γύμου | Πολίτης | 17.9.1974 | Γύμου | | |
| 766 Στέκκα Γεώργιος | 1918 | Νέο Χωριό
Κυθρέας | Νέο Χωριό
Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | Ν.Χωριό Κυθρέας | | |
| 767 Στιβάρος Ανδρέας του Δημητρίου | 19.12.1953 | Λεμεσός | Λεμεσός | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κλεπίνης | | X |
| 768 Στρογγυλός Γεώργιος του Κώστα | 12.10.1948 | Κερύνεια | Κερύνεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Καζέφανι | | X |
| 769 Στρούθος Ηρακλής του Λαΐζου | 1.7.1953 | Λευκωσία | Λευκωσία | Κληρωτός | 15.8.1974 | Περιοχή Καίμακλιου | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|--------------------|--|--------------------------|--|-----------------------------------|--|--|
| 770 Στυλιανού (Πίσση) Δημήτρη του Στυλιανού | 1895 | Τραχώνη Κυθρέας | Τραχώνη Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωνίου Κυθρέας | | |
| 771 Στυλιανού Ανδρέας του Στυλιανού | 2.2.1947 | Καμπιά | Λειβάδια | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Λευκωσίας | X | |
| 772 Στυλιανού Γιακουμής του Σάββα (Δασοφύλακα) | 1932 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | 18.8.1974 | Περιοχή Γύψου | | |
| 773 Στυλιανού Ελένη του Νικόλα | 1894 | Διόριος | Διόριος | Πολίτης | Σεπτέμβριος 1974 | Διόριος | | |
| 774 Στυλιανού Ιωάννης του Ιάκωβου | 30.1.1930 | Φτέρυχα | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Ελφάς | | X |
| 775 Στυλιανού Ιωάννης του Ιωάννη | 2.9.1956 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού Συγχαρί | X | |
| 776 Στυλιανού Φυσέντζος | 1880 | Άγιος Ανδρόνικος | Άγιος Ανδρόνικος | Πολίτης | 18.1.1975 | Αγ.Ανδρόνικος | | |
| 777 Στυλιανού Χριστάκης του Νικόλα | 18.03.1955 | Μύρτου | Μύρτου | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 778 Στυλλή Ανδρέας του Στυλιανού | 30.3.1947 | Τύμπου | Τύμπου | Έφεδρος | 29.7.1974 | Παχύραμιος Κερύνειας | | |
| 779 Σούζνος Γεώργιος του Δημητρίου | 6.8.1951 | Γύψου | Γύψου | Έφεδρος | 16-17.8.1974 | Περιοχή Καίμακλίου | | |
| 780 Σούζνος Δημήτριος του Φιλίππου | 5.1.1924 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 781 Σιμεού Στυλλού | 1900 | Τρεμετουσιά | Άρσος Λάρνακος | Πολίτης | Άγνωστη | Μεταξύ Άρσους-Λύσης | | |
| 782 Σιμεού Χρυσταλλού | 1889 | Μάσσαρι | | Πολίτης | 20.11.1974 | Μάρφου | | |
| 783 Σιμεωνίδη Θεοδόσης του Χαράλαμπος | 75 Ετών | Μπογάζι Τρικώμου | Μπογάζι | Πολίτης | 27.9.1974 | Μπογάζι Τρικώμου | | |
| 784 Σχίζας Σίμος του Σάββα | 15.8.1911 | Κάμπος | Κερύνεια | Πολίτης | 20.2.1981
(τραυματίστηκε μεταξύ 22-24.7.74 στη περιοχή Κερύνειας και απεβίωσε στη Λευκωσία) | Λευκωσία | | |
| 785 Σικκράτους Βασιλεία του Γεωργίου | 16.3.1960 | Ομορφίτα Λευκωσίας | Ομορφίτα Λευκωσίας | Πολίτης | 21.7.1974 | Ομορφίτα | X | |
| 786 Σικκράτους Σωκράτης του Ηλία | 29.4.1949 | Ερήμη Λεμεσού | Ζακάκι Λεμεσού | Έφεδρος Ανθυπολοχαγός | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου Επικτήτου Κερύνειας | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|--------------------|--|--------------------------|--|---|--|--|
| 787 Σωτηρίου Γεώργιος του Χρυσαστόμου | 22.11.1952 | Άσσια | Άσσια | Έφεδρος | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| 788 Σώτος Κωνσταντίνος του Σταυρινού Καμηλάρη | 4.4.1930 | Λευκωσία | Λευκωσία | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Ξέι Μίλι - Καραβά | | |
| 789 Σωφρονίου (Μαυρικόου) Θεοφανού του Νικολή | 62 ετών | Αμμόχωστος | Άγιος Μέμνωνας Αμμοχώστου | πολίτης | 16.8.1974 | Βαρύσια | | |
| 790 Σωφρονίου Αβηβός του Γεωργίου | 15.10.1952 | Λευκωσία | Λευκωσία | Κληρωτός Λοχίας | 20.7.1974 | Περιοχή Αθαλάσσης | X | |
| 791 Σωφρονίου Σωφρόνιος του Χαράλαμπος | 8.10.1956 | Γερμιασόγεια | Γερμιασόγεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | X |
| 792 Ταμπίδης Δημήτρης | 1892 | Διόριος | Διόριος | Πολίτης | 27.9.1974 | Διόριος | | |
| 793 Τζίρκα Μαρίτσα του Κυριάκου | 1919 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωνίου Κυθρέας | | |
| 794 Τζιωνή Παναγιώτης Αντωνίου | 24.3.1943 | Ορμήδεια | Ορμήδεια | Έφεδρος Δεκανέας | 14.8.1974
Τραυματίστηκε στη τοποθεσία "Κόρακας" Πενταδακτύλου | 14.8.1974
Νοσοκομείο Κυθρέας | | |
| 795 Τζιωρτζή Αντώνιος του Παναγιώτη | 3.10.1956 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Σακκάρια Αμμοχώστου | | |
| 796 Τζιωρτζή Γεώργιος του Σέργη | 79 Ετών | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 17.8.1974 | Τρίκωμο | | |
| 797 Τηλεμάχου Γεώργιος | 1890 | Άγιος Επικτήτος | Άγιος Επικτήτος | Πολίτης | 2.6.1975 | Άγιος Επικτήτος | | |
| 798 Τολέγκο Τογλής | | Αργάκι | Αργάκι | Πολίτης | 9.9.1974 | Αργάκι | | X |
| 799 Τομπόλη Γεώργιος του Θεοφάνη | 31.7.1946 | Σία Λευκωσίας | Σία Λευκωσίας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Κερύνειας | | |
| 800 Τσουλκάρς Κώστας του Χριστοδούλου | 12.7.1911 | Παλαισμέτοχο | Παλαισμέτοχο | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή Αρχαγγέλου-Ανθούπολης | | |
| 801 Τσουλή Μιχαήλ | 1890 | Βισαδά | Βισαδά | Πολίτης | 2.10.1974 | Βισαδά | | |
| 802 Τούμπα Κώστας του Παναγιώτη | 18.8.1944 | Αθένου | Αθένου | Έφεδρος | 18.8.1974 | Περιοχή Αθένου | | |
| 803 Τάφιος Χρίστος του Γεωργίου | 17.2.1955 | Μόρφου | Μόρφου | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή Λιμνίτη | | |
| 804 Τριανταφυλλίδης (Σάββα) Χριστάκης του Χρυσαστόμου | 11.4.1950 | Αγλαντζιά | Ομορφίτα | Έφεδρος | 15.8.1974 | Περιοχή Ομορφίτας-Βορείου Πόλου Λευκωσίας | X | |
| 805 Τριμιθιώτης Σωτήριος του Χριστοφόρου | | Γερόλακκος | Γερόλακκος | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή Καραβά | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|------------------------|--|--------------------------|------------------|--|--|--|
| 806 Τρύφωνος Τρύφων του Μενελάου | 14.8.1964 | Λευκωσία | Λαγουδερά | Κληρωτός | 18.12.1983 | Περιοχή Αγ. Κασσιανού | | |
| 807 Τσαγγάρη (Ιωάννου) Παναγιώτης
του Κυριάκου | 26.5.1953 | Δύμες Πιτσιλιάς | Γερμασόγεια
Λεμεσού | Έφεδρος
Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή Λεμεσού | | |
| 808 Τσαγγάρη Γρηγόρης του Σάββα | 68 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | | Νέο Χωρίο Κυθρέας | | |
| 809 Τσαγγάρη Χρυσάνθη του
Γρηγορίου | 63 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | | Νέο Χωρίο Κυθρέας | | |
| 810 Τσαούση Μηλού του Μιχάλη | 80 Ετών | Βώνη | Βώνη | Πολίτης | 14-17.8.74 | Βώνη | | |
| 811 Τσαούση Μιχάλης του Σάββα | 87 Ετών | Βώνη | Βώνη | Πολίτης | 14-17.8.1974 | Βώνη | | |
| 812 Τσαπαρίλλα Παναγιώτης του
Γεωργίου | 20.6.1949 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 25.7.1974 | Περιοχή Νέας
Σμύρνης Αμμοχώστου | | |
| 813 Τσιακάρη Ελενίτσα (Φελιά) του
Δημητρίου | 1890 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν.Χωρίο Κυθρέας | | |
| 814 Τσιάκκας Παναγιώτης του Σάββα | 2.2.1948 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Εληάς | | X |
| 815 Τσιάκκας Σάββας του Χ' Μιχαήλ | 8.11.1911 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Εληάς | | X |
| 816 Τσιακκής Αλέκος του Χαράλαμπους | 1924 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 817 Τσιακκός Νικόλαος του Γιαννή | 8.5.1909 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Τραχωινίου
Κυθρέας | | |
| 818 Τσιανάνκα Ευάγγελος του Ανδρέα | 6.4.1950 | Τραχώνι Κυθρέας | Τραχώνι Κυθρέας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάνους | | X |
| 819 Τσιαρτζιάζης Ρένος | 55 Ετών | Λευκωσία | Λευκωσία | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 820 Τσιατάρη Π. Μαρία | | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 10.9.1974 | Μόρφου | | |
| 821 Τσιάπταλος Μιχαήλ του Σάββα | 14.2.1954 | Παλασιμέτοχο | Παλασιμέτοχο | Έφεδρος | 24.7.1974 | Περιοχή Ομορφίτας | | |
| 822 Τσιγαρά Ελένη του Κώστα | 1918 | Γεράσα | Λάπηθος | Πολίτης | 21.7.1974 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| Τσίγκη Χαράλαμπος του
Θεοφάνους | 25.1.1951 | Παλασιμέτοχο | Μόρφου | Έφεδρος | 27.7.1974 | 29.7.74 Απεβίωσε
στο
Γεν.Νοσοκ.Λευκωσίας | | |
| 823 Τσιπητή Κωστή Ελένη | 1885 | Τριμίθι | Τριμίθι | πολίτης | άγνωστη | Άγνωστη | | |
| 825 Τσιπητή Θεοδώρα, Χριστοδούλου | 1890 | Καίμακλι,
Λευκωσίας | Πάνω Ζώδια | πολίτης | Πάνω Ζώδια | Άγνωστη | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 826 Τσιτσιάρης Νικόλας | | Πεντάγυια | Πεντάγυια | Πολίτης | 10.11.1974 | Πεντάγυια | | |
| 827 Τσολάκη Αντώνιος του Ιωάννη | 1940 | Αγρός | Λεμεσός | Εφεδρος | 20.7.1974 | Λεμεσός | | |
| 828 Τσουλούπα Ειρήνη του Κώστα | 1888 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 6-7.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 829 Τσουλά Χαράλαμπος του
Γιαννή | 80 Ετών | Γαληνή | Σόλοι
Καραβοστασίου | Πολίτης | | Περιοχή Σόλοι
Καραβοστασίου | | |
| 830 Ττόουλου Γεώργιος του Σταύρου | 17.7.1954 | Αραδίππου | Αραδίππου | Κληρωτός | 21.7.1974 | Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας | | |
| 831 Ττοπουζή (Κουπάνου) Ηλίας | | Άγιος Επίκτητος | Άγιος Επίκτητος | Πολίτης | 17.8.1974 | Παλακίθυρο | | |
| 832 Ττόφα Ανδρέας του Χριστοφί | 20.10.1920 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 17.8.1974 | Νέο Χωρίο Κυθρέας | | |
| 833 Ττοφή Χρυστάλλου του Ιωάννη | 1917 | Κυθρέα | Κυθρέα | πολίτης | άγνωστη | Κυθρέα | | |
| 834 Τυρίμου Μιχαλάκης του Νικολάου | 16.2.1954 | Καλό Χωριού
Κλήρου | Καλό Χωρίο Κλήρου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Ακανθούς | | X |
| 835 Φανή Ανδρέας του Γεωργίου | 28.10.1931 | Λειβάδια
Λάρνακας | Λειβάδια Λάρνακας | Πολίτης | 28.7.1975 | Περιοχή Λευκωσίας | | |
| 836 Φιερός Φοίβος του Μιχαήλ | 25.7.1954 | Κερύνεια | Κερύνεια | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Λιμανιού
Κερύνειας | | |
| 837 Φιλίη Παρασκευάς του Φιλίη | 70 Ετών | Λευκόνοικο | Λευκόνοικο | Πολίτης | 20-21.7.1974 | Λευκόνοικο | | |
| 838 Φιλίππου (Νικολαΐδη) Χριστάκης
του Ανδρέα | 20.11.1954 | Κυθρέα | Κυθρέα | Κληρωτός
Λοχίας | 22.7.1974 | Περιοχή Χωριού Ελιά | | |
| 839 Φιλίππου Νίκος | 49 Ετών | Πύργος | Πύργος | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 840 Φιλίππου Παπαϊωακείμ του
Φιλίππου | 14.1.1914 | Διόριος | Τρίκωμο | Κληρικός | 3.9.1974 | Τρίκωμο | | |
| 841 Φλόκκου Χριστάδουλος του
Θεοδούλου | 82 Ετών | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 10.8.1974 | Καραβάς | | |
| 842 Φλουρέντζου Α. Λιασής (Φράγκου) | 1889 | Ακανθού | Ακανθού | Πολίτης | 9.9.1974 | Γύψου | | |
| 843 Φραγκέσκου Μάριος του Κώστα | 4.6.1952 | Παλλουριώπιστα | Λευκωσία | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Κοντεμένου | | |
| 844 Φράγκου Φραγκόπουλος του
Κώστα | 18.10.1957 | Άσσια | Άσσια | Κληρωτός | 20.7.1974
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Τζιάος | 30.7.1974 σε
πρόχειρο νοσοκομείο
στην Αμμόχωστο | | |
| 845 Φραγκούδη Ανδρούλλα του Δημήτριου | 4.2.1968 | Αμμόχωστος | Ριζοκάρπασο | ανήλικη | 15.9.1974 | Ριζοκάρπασο | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|-----------------------|--|-------------------------------------|-------------------------|--------------------------------|--|--|
| 846 Φραντζής Ιωσήφ του Γεωργίου | 1901 | Καρπάσια
Κερύνειας | Καρπάσια Κερύνειας | Πολίτης | 4.9.1974 | Καρπάσια | | |
| 847 Φυσεντζίδης Μάριος του Ανδρέα | 15.02.1950 | Λευκωσία | Νέαπολη, Λευκωσία | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 848 Φωκά Χριστόδουλος του Κωσταρή | 1900 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 15.8.1974 | Περιοχή Νέου Χωρίου
Κυθρέας | | |
| 849 Φώτη Κυριάκος του Φώτη | | | | | | | | |
| 850 Φώτη Χρίστος του Φώτη | 25.1.1931 | Άσσια | Άσσια | Στρατιωτικός,
Αντισυνταγματάρχης | 20.7.1974 | Περιοχή Καζιβερών | | |
| 851 Φωτίου Δήμος του Παναγιώτη | 9.6.1928 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Πολίτης | 8.12.1974 | Λεμεσός | | |
| 852 Φωτίου Κώστας του Ανδρέα | 23.01.1948 | Πηγή
Αμμοχώστου | Πηγή Αμμοχώστου | Έφεδρος | Άγνωστη | | | X |
| 853 Φωτίου Νικόλαος | 5.2.1923 | Συριανοχώρι | Συριανοχώρι | Πολίτης | 16.8.1974 | Περιοχή Γαληνής | | |
| 854 Φωτίου Παναγιώτης του Αντώνη | 01.01.1956 | Βασιλί Κερπασίας | Βασιλί Κερπασίας | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Μιας Μηλιάς | | X |
| 855 Χ" Δημήτρης Παύλος του Ευαγόρα | 10.2.1945 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | Άγνωστη | Γιαλούσα | | X |
| 856 Χ" Νικόλαος Χρίστος του Πάνου | 11.4.1939 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | Άγνωστη | Γιαλούσα | | X |
| 857 Χ" Παντελής Σάββας του Καλλή | 17.1.1938 | Γιαλούσα | Γιαλούσα | Πολίτης | Άγνωστη | Γιαλούσα | | X |
| 858 Χ" Σωτήρη Αντώνης του
Κωνσταντή | 20.4.1919 | Κώμη Κεπήρ | Κώμη Κεπήρ | Πολίτης | Άγνωστη | Κώμη Κεπήρ | | X |
| 859 Χ" Χριστοδούλου Ανδρέας του
Πέτρου | 18.3.1945 | Κερύνεια | Κερύνεια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 860 Χ" Αθανάσιος Χρυσταλλένης του
Αντωνάκη | 80 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | 14.8.1974 | Ν Χωρίο Κυθρέας | | |
| 861 Χ" Βαττή Δημήτρης του Τροουλή | 1900 | Άγιος
Ανδρόνικος | Άγιος Ανδρόνικος | Πολίτης | 25.5.1975 | Γιαλούσα | | |
| 862 Χ" Γαβριήλ Γιαννής του Γεωργίου | 1888 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 15-16.8.1974 | Άσσια | | |
| 863 Χ" Γεωργίου Χαράλαμπος | 70 Ετών | Άγιος Επίκτητος | Άγιος Επίκτητος | Πολίτης | | Άγιος Επίκτητος | | |
| 864 Χ" Γακουμή Ανδρέας του Σπύρου | 4.8.1954 | Συρκανιά
Κυθρέας | Συρκανιά Κυθρέας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Πέλλα Παίς | | X |
| 865 Χ" Γακουμή Χ" Ξενοῦ του
Κωνσταντή | 1899 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 866 Χ" Γακουμή Χαράλαμπος | 1884 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 18.11.1974 | Λάπηθος | | |
| 867 Χ" Γιάννη Στυλίου (Πιλάτσης, -
Παστού) | 1887 | Καπούτι | Καπούτι | Πολίτης | 2.10.1974 | Καπούτι | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|----------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 868 Χ"Γιάννης Γεώργιος του Κυριάκου | 20.9.1940 | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 869 Χ"Γιωρκή Τιμόθεος | 1902 | Δαυλός | Δαυλός | Πολίτης | 24.11.1974 | Δαυλός | | |
| 870 Χ"Γιώρκου Μάρκος | 1882 | Γύψου | Γύψου | Πολίτης | 29.9.1974 | Γύψου | | |
| 871 Χ"Γρηγόρη Μιχαήλ του Χ"Γρηγόρη | 7.3.1948 | Παλαιομέτοχο | Παλαιομέτοχο | Έφεδρος | 22.7.74
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Καραβά-
Λαπήθου | 23.7.74 Γενικό
Νοσοκομείο
Λευκωσίας | X | |
872 Χ"Γρηγόρη Παυλής	1899	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	8.10.1974	Γύψου		
873 Χ"Δημήτρη Πίνα	1894	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	17.9.1974	Γύψου		
874 Χ"Ζαχαρία Νικόλας	1885	Γαλούσα	Γαλούσα	Πολίτης	3.2.1975	Γαλούσα		
875 Χ"Κυριάκου Δημήτρης	1902	Τρίκωμο	Τρίκωμο	Πολίτης	16.12.1974	Τρίκωμο		
876 Χ"Κυριάκου Πολύκαρπος του
Ανδρέα	24.7.1956	Μόρφου	Μόρφου	Κληρωτός	21.7.1974	Περιοχή Λεύκας		
877 Χ"Κυριάκου-Τουλεκή Χρυσταλλού	1895	Αγκαστίνα	Αγκαστίνα	Πολίτης	25.8.1974	Περιοχή
Μαραθόδουνου		
878 Χ"Κωνσταντή Γιούπα Μαρίτσα	70 Ετών	Βώνη	Βώνη	Πολίτης	17.8.1974	Βώνη		
879 Χ"Κωνσταντή Κωνσταντίνης του
Λοιζή	1899	Λευκόνοικο	Λευκόνοικο	Πολίτης	16.8.1974	Περιοχή Λευκονοίκου-
Μηλιάς		
880 Χ"Κωνσταντίνου Ροδού	1900	Γερόλακκος	Γερόλακκος	Πολίτης	Τραυματίστηκε
στις 22.7.74	Απεβίωσε στις
3.3.1979		
881 Χ"Κωνσταντίνου Χριστοφής του
Κώστα	1896	Άγιος Εριμόλαος	Άγιος Εριμόλαος	Πολίτης	2-8.8.1974	Περιοχή Αγ.Εριμόλου		
882 Χ"Κωνσταντούρας Χρίστος	1892	Λύση	Λύση	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Λύση		
883 Χ"Λαού Δώρος του Χρίστου	6.6.1940	Κοκκινότριμιθιά	Κοκκινότριμιθιά	Έφεδρος	23.7.1974	Περιοχή Μύλοι
Καραβά		
884 Χ"Λάρκου Δημήτριος του Στρατή	27.11.1927	Κάρμι	Κέρυνεια	Πολίτης	31.10.1974	Γενικό Νοσοκομείο
Λευκωσίας		
885 Χ"Μανώλη Ηλίας του Μανώλη	1899	Καραβάς	Καραβάς	Πολίτης	8.8.1974	Καραβάς		
886 Χ"Μηνά Στυλιανή του Ιωάννη	1897	Ελιά Κερύνειας	Κέρυνεια	Πολίτης	10.8.1974	Κέρυνεια		
887 Χ"Μιχαήλ Κυριάκος	1889	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	9.11.1974	Γύψου		
888 Χ"Μιχαήλ Μυροφόρα	1884	Μόρφου	Μόρφου	Πολίτης	28.9.1974	Μόρφου		
889 Χ"Νικόλα Κώστας	1909	Κυθρέα	Κυθρέα	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Χρυσίδα Κυθρέας		

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|--------------------------|--|---------------------------|----------------------------|-------------------------------------|--|--|
| 890 Χ"Νικολή Νίκος του Κώστα | 12.2.1953 | Αγία Βαρβάρα | Αγία Βαρβάρα | Κληρωτός
Λοχίας | 16.8.1974 | Περιοχή ΕΛΔΥΚ | | |
| 891 Χ"Παναγή Σωτήρης του Χαμπί | 12.2.1947 | Μάνδρες | Μάνδρες | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 892 Χ"Παύλου Νίκος του Κώστα | 16.9.1953 | Άγιοι Ομολογηταί | Στρόβολος Λευκωσία | Κληρωτός | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | | |
| 893 Χ"Πετρή Καλλού | 1880 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 23.8.1974 | Καραβάς | | |
| 894 Χ"Πετρή Ροδού του Χ"Γιάννη | 1898 | Παλιόσαφος | Μότιδες | Πολίτης | 13.8.1974 | Καραβάς | | |
| 895 Χ"Προδρόμου Μαρία | | Λιμνιά | Αμμόχωστος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Περιοχή Αγίου
Μέμνονα Αμμοχώστου | | |
| 896 Χ"Προδρόμου Χρ. | | Λιμνιά | Αμμόχωστος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Περιοχή Αγίου
Μέμνονα Αμμοχώστου | | |
| 897 Χ"Προκόπη (Σαββίδη) Σάββας του
Σάββα | 25.1.1898 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | 6.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 898 Χ"Προκόπη Γεράσιμος του
Προκόπη | 1923 | Αγία Τριάδα
Γιαλούσας | Αγία Τριάδα
Γιαλούσας | Πολίτης | 6.5.1976 | Αγία Τριάδα
Γιαλούσας | | |
| 899 Χ"Προκόπη Ευγενία του Προκόπη
(Ασπρή) | 1907 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 900 Χ"Προκόπη Προκόπης του
Κωνσταντίνου | 1908 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 901 Χ"Προκοπίου Σώτος του Κώστα | 10.9.1955 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 22.7.1974 | Περιοχή Καραόλος
Αμμοχώστου | | |
| 902 Χ"Συμεού Χαρίκλεια | 1911 | Λάτσηθος | Λάτσηθος | Πολίτης | Μεταξύ 18.8-
13.9.74 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 903 Χ"Τουμαζή Χ"Κωστής
(Καραπουτσός) | 1887 | Καπούτι | Καπούτι | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Καπούτι | | |
| 904 Χ"Τοφή (Κοζή) Αντώνης | 1875 | Βασίλι
Καρπασίας | Βασίλι
Καρπασίας | Πολίτης | 21.2.1975 | Βασίλι | | |
| 905 Χ"Τοφαλλής Χριστοφής του
Μιχαήλ | 78 ετών | Μαραθόβουνος | Μαραθόβουνος | πολίτης | 18.10.1974
Μαραθόβουνος | Άγνωστη | | |
| 906 Χ"Φραγκέσκου Φραγκέσκος του
Κωνσταντίνου | 1889 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 8.8.1974 | Καραβάς | | X |
| 907 Χ"Χάμπου Χ.Δέσποινα | 1897 | Επτακώμη | Επτακώμη | πολίτης | 29.5.1975 | Επτακώμη | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|-----------------------|--|--------------------------|---|---|--|--|
| 908 Χ"Χαραλάμπους (Κίτσιος) Ανδρέας | 1899 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Μόρφου | | |
| 909 Χ"Χαραλάμπους Γεώργιος του Κασμά | 1950 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 16.8.1974 | Περιοχή Αγ. Μέμνονα | | |
| 910 Χ"Κωνσταντίνη | 1890 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 28.10.1974 | Λάπηθος | | |
| 911 Χ"Χριστόδουλου (Κασιόλας) Χρίστος του Χ"Κυριάκου | 1903 | Καραβάς | Καραβάς | Πολίτης | 20.7.1974 | Καραβάς (Πικρό Νερό) | | |
| 912 Χ"Χριστοδούλου Νέοφυτος του Βασιλείου | 29.10.1955 | Επισκοπή | Επισκοπή | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Καζάφани | | X |
| 913 Χ"Χρίστου Σωτήρης του Σάββα | 5.5.1941 | Χάρτζια | Χάρτζια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κεράνεια | | X |
| 914 Χ"Χριστοφή Βασιλίου του Χριστοφή | 1.3.1912 | Ελιά Κεράνειας | Άγιος Γεώργιος Κεράνειας | Πολίτης | 20.7.1974 | Περιοχή "Πικρό Νερό" Καραβά | | |
| 915 Χ"Χριστοφόρου Χ"Κωνσταντίνος | 1903 | Γερόλακκος | Γερόλακκος | Πολίτης | 22.7.74
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Γερόλακκου | Απεβίωσε στις
25.7.74 στο
Γεν. Νοσ. Λευκωσίας | | |
| 916 Χ"Χρυσόστομου Θεογνωσία του Ιωάννη | 1900 | Άρδανα | Άρδανα | Πολίτης | 12.9.1974 | Γύψου | | |
| 917 Χαμόλη (Σαλάτας) Ανδρέας του Παντελή | 7.2.1921 | Καπούτι | Καπούτι | Πολίτης | 30.8.1974 | Καπούτι | | |
| 918 Χαμόλη Τερλικά Κυριακού | 62 Ετών | Βασίλεια | Βασίλεια | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
919 Χαμπή Ελεγκού	1890	Άρδανα	Άρδανα	Πολίτης	18.11.1974	Γύψου		
920 Χαμπου Γεώργιος	1899	Γύψου	Γύψου	Πολίτης	3.10.1974	Γύψου		
921 Χαραλαμπίδης Μιχαλάκης του Γεώργιου	23.3.1954	Κεράνεια	Κεράνεια	Στρατιωτικός	Άγνωστη	Καζάφани		X
922 Χαραλαμπίουδη Πέτρος του Ανδρέα	13.9.1955	Γιαλούσα	Γιαλούσα	Κληρωτός
Λοχίας	14.8.1974	Μια Μηλιά		
923 Χαραλάμπους (Μαστραππά)
Σταύρος του Κώστα	18.12.1958	Βασίλεια
Κεράνειας	Βασίλεια Κεράνειας	Πολίτης	20.7.1974	20.7.74 Περιοχή
Γερόλακκου	X	
924 Χαραλάμπους (Μαστραππάς)
Ζήνων του Κώστα	6.10.1961	Βασίλεια
Κεράνειας	Βασίλεια Κεράνειας	Πολίτης	20.7.74
τραυματίστηκε
στη περιοχή
Γερόλακκου	Απεβίωσε στο
Γ.Ν.Λευκωσίας	X	

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|-----------------------|--|---------------------------|------------------|-------------------------------------|--|--|
| 925 Χαραλάμπους (Στρατούρα)
Θεόδωρος του Χαραλάμπους | 26.2.1944 | Αργάκι | Κατωκοπιά | Έφεδρος | 21.7.1974 | Περιοχή Καζβερών | | |
| 926 Χαραλάμπους Ανδριανή | 1896 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 11.10.1974 | Λάπηθος | | |
| 927 Χαραλάμπους Γεώργιος του Αρτέμης | 3.9.1954 | Πέρα Ορεινής | Πέρα Ορεινής | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 928 Χαραλάμπους Γιαννάκης | 29 Ετών | Κατύδατα | Κατύδατα | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 929 Χαραλάμπους | | Πραστείο Μόρφου | Πραστείο Μόρφου | Πολίτης | 21.8.1974 | Περιοχή Πάνω Ζώδιας | | |
| 930 Χαραλάμπους Νικόδημος του
Χαραλάμπους | 25.7.1943 | Καλό Χωριό Κλήρου | Καλό Χωριό Κλήρου | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| 931 Χαραλάμπους Στεφάνου Χριστάκης
του Χαραλάμπους | 3.1.1956 | Λεύκαρα Κάτω | Λάρνακα | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή Μίας Μηλιάς | X | |
| 932 Χαραλάμπους του Χαραλάμπους | 23.10.1967 | Ξυλοφάγου | Ξυλοφάγου | Κληρωτός | 28.5.1988 | Περιοχή Αθηνέου | | |
| 933 Χαραλάμπους Χαραλάμπους του
Τάσου | 1889 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | 9.12.1974 | Μόρφου | | |
| 934 Χαραλάμπους Χαραλάμπους του
Χαρίτου Χάρης | 1902 | Πηγή
Αμμοχώστου | Πηγή Αμμοχώστου | Πολίτης | 14.9.1974 | Γύψου | | |
| 935 Χαρίτου Χαρίτων του Φωτίου | 13.4.1951 | Πολιτικό | Πολιτικό | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 936 Χατζηβασιλάδα Ευριπίδης του
Σταυρή | Αύγουστος 1912 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Πολίτης | 17.8.1974 | Τρίκωμο | | |
| 937 Χατζηδημητρίου Στέλιος του
Ευγένιου | 28.7.1952 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Αγίου
Γεωργίου Κερύνειας | | X |
| 938 Χατζηκυριάκος Σωτήρης του Σάββα | 1955 | Κυθρέα | Κυθρέα | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Τ/Κ χωριού
Τζιάος | X | |
| 939 Χατζηκυριάκου Φίλιππος | 21.8.1956 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Τζιάους | | X |
| 940 Χατζηκώστα Ειρήνη (Λοίζου) | 1899 | Καζάφрани | Καζάφрани | Πολίτης | 13.7.1975 | Καζάφрани | | |
| 941 Χατζημάρκου Παντελής του
Λεάνδρου | 1.8.1954 | Λευκωσία | Λευκωσία | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Κοντεμένος | X | |
| 942 Χατζημυχαήλ Μιχαήλ | 1890 | Ασώματος
Κερύνειας | Ασώματος Κερύνειας | Πολίτης | 7.2.1975 | Ασώματος | | |
| 943 Χατζημυχαήλ Πέτρος του Ιωάννη | 20.8.1949 | Ζώδια | Ζώδια | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή
Πενταδακτύλου | | X |
| 944 Χατζηπασαχάλη Ιάκωβος του
Μιχαήλ | 30.06.1955 | Τρίκωμο | Τρίκωμο | Κληρωτός | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΠΟΛΙΤΗΣ/ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ	ΗΜΕΡ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΡΗΡ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΕΑ
945 Χατζηγιάννης Ευθύμιος του Πέτρου	19.10.1953	Λευκωσία	Λευκωσία	Έφεδρος Ανθυπολοχαγός	24.7.1974	Περιοχή Κουτσουβέντη, Πενταδάκτυλος		
946 Χατζηγιάννης Μιχαήλ	1890	Μηλιά Αμμοχώστου	Μηλιά Αμμοχώστου	Πολίτης	15.9.1974	Γύψου		
947 Χατζηγιάννης Δημήτρης του Μιχαήλ	65 Ετών	Πηγή Αμμοχώστου	Πηγή Αμμοχώστου	Πολίτης	Αύγουστος 1974	Πηγή Αμμοχώστου		
948 Χατζηγιάννης Νικόλαος του Ιωάννη	5.10.1915	Αγίος Επικτήσιος	Αγίος Επικτήσιος	Πολίτης	29.7.1974	Αγίος Επικτήσιος		
949 Χρήστου (Λάμπρου) Ανδρέας του Χρήστου	10.7.1956	Πέτρα Σολέας	Τεμπριά	Κληρωτός Ανθυπολοχαγός	16.8.1974	Περιοχή Αγγλανάς	X	
950 Χριστοδουλίδης Χριστάκης του Αριστοτέλη	Αύγουστος 1954	Κάμπος	Γερόλακκος	Κληρωτός	20.7.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	
951 Χριστοδουλίδης Μιχαλάκης του Νίκου	26.6.1953	Λευκωσία	Λευκωσία	Κληρωτός Ανθυποσηναγός	23.7.1974	Περιοχή αεροδρομίου Λευκωσίας	X	
952 Χριστοδουλίδης Νίκος του Αβραάμ	10.10.1924	Παλαιό Λειβάδι	Νέο Λειβάδι	Πολίτης	21.8.1974	Πάνω Ζώδια		
953 Χριστοδούλου (Κουπτή) Νεόφυτος του Ευθυμίου	28.9.1956	Κυπερούντα	Κυπερούντα	Κληρωτός	17.8.1974	Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας		
954 Χριστοδούλου (Κουτσούφτας) Χαράλαμπος του Ελευθερίου	10.2.1955	Κυπερούντα	Κυπερούντα	Κληρωτός	22.7.1974	Περιοχή χωριού Ελιά		
955 Χριστοδούλου (Ξενή) Χριστάδουλος του Ξενή	5.1.1918	Λύση	Λύση	Πολίτης	18.8.1974	Περιοχή Λύσης		
956 Χριστοδούλου Ανδρούλα του Χριστάδουλου	1956	Ταύρου Αμμοχώστου	Ταύρου Αμμοχώστου	Πολίτης	22.8.1974	Ταύρου		
957 Χριστοδούλου Γεώργιος του Χ' Χριστοδούλου	5.4.1928	Αγκαστίνα	Αγκαστίνα	Πολίτης	Άγνωστη	Περιοχή Τζιάους		X
958 Χριστοδούλου Γεώργιος του Χριστοδούλου	8.3.1934	Βώνη	Βώνη	πολίτης	15.8.1974	Βώνη		
959 Χριστοδούλου Εύα του Γεωργίου	3.1.1953	Λευκωσία	Καϊμακλί Λευκωσίας	Πολίτης	15.8.1974	Περιοχή Αγγλανάς		
960 Χριστοδούλου Θεοδόσης του Χριστάδουλου	1915	Ελεδίου Πάρου	Τραχώνη Κυθρέας	Πολίτης	16.8.1974	Τραχώνη Κυθρέας		
961 Χριστοδούλου Μάμας του Νεοφύτου	30.1.1955	Αμμόχωστος	Αμμόχωστος	Κληρωτός	21.7.1974	Περιοχή Λευκωσίας	X	

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|----------------------|--|--------------------------|------------------|---|--|--|
| Χριστοδούλου Νίκος του Γεωργίου | 22.05.1955 | Άγιος Δομέτιος | Άγιος Δομέτιος | Κληρωτός | Άγνωστη | Περιοχή Λατρήθου | | X |
| Χριστοδούλου Νίκος του Λάμπρου | 7.11.1941 | Μια Μηλιά | Μια Μηλιά | Έφεδρος | Άγνωστη | Κερύνεια | | X |
| Χριστοδούλου Πολυξένη | 1892 | Μόρφου | Μόρφου | Πολίτης | Νοέμβριος 1974 | Μόρφου | | |
| Χριστοδούλου Σάββας του Λοΐζου | 20.2.1947 | Πηγαίνα | Πηγαίνα | Έφεδρος | 21.7.1974 | Περιοχή Παχύαμμου-
Κοκκίνων | | |
| Χριστοδούλου Σωκράτης Σπύρου | 8.12.1954 | Χαύλου | Χαύλου | Κληρωτός | 20.7.1974 | Περιοχή Μύρτου | | |
| Χριστοδούλου Σωφρόνης | 57 Ετών | Μονάγρι | Μονάγρι | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| Χριστοδούλου Φωτεινή του Ιωάννη | 69 Ετών | Κοντεμένος | Κοντεμένος | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Κοντεμένος | | |
| Χριστοδούλου Χ"Μερόπη
(Ταλιαδώρα) | | Κυθρέα | Κυθρέα | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Περιοχή Κυθρέας | | |
| Χριστοδούλου Χαράλαμπος | 1902 | Άγιος
Ανδρόνικος | Άγιος Ανδρόνικος | Πολίτης | 26.1.1975 | Άγ.Ανδρόνικος | | |
| Χριστοδούλου Χριστόδουλος του
Σολωμού | 8.4.1948 | Κερύνεια | Κερύνεια | Έφεδρος | 23.7.1974 | Περιοχή Χωριού
Τριμψι Κερύνειας | | X |
| Χριστοδούλου Χριστόδουλος του
Σάββα | 13.8.1946 | Κάιρο | Λάρνακα | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή χωριού
Αλαμινός | | |
| Χρίστου Ζαχαρίας | 74 Ετών | Καλαβασός | | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθλάσσης | | |
| Χρίστου Σοφία | | Σύσκλητος | Σύσκλητος | Πολίτης | | Σύσκλητος | | |
| Χρίστου Στέλιος του Ελευθερίου | 13.06.1948 | Λειβάδια
Λάρνακας | Λειβάδια Λάρνακας | Έφεδρος | Άγνωστη | περιοχή Τραωνίου
Κυθρέας-
Παλαικύθρου | | X |
| Χριστούδια (Χρίστου) Λοΐζος του
Ανδρέα | 18.12.1954 | Δερύνεια | Δερύνεια | Κληρωτός
Δεκανέας | 14.8.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| Χριστοφή (Κανάρουρος) | | | | | | | | |
| Χριστοφής του Αγαθοκλή | 27.8.1954 | Ύψωνας | Ύψωνας | Κληρωτός | 16.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | X | |
| Χριστοφή (Λεοντίου) Λεόντιος του
Χριστοφή | 14.11.1924 | Επτακώμη | Επτακώμη | Πολίτης | Άγνωστη | Επτακώμη | | X |
| Χριστοφή (Ρασπουτή) Σταύρος | 1915 | Δίκωμο | Δίκωμο | Πολίτης | 23.7.1974 | Περιοχή Δικόμους | | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|---|--------------------|----------------------------|--|---------------------------|------------------|-----------------------------------|--|--|
| Χριστοφή (Χ"Κωστή) Χ"Στυλλού του
Αναστάση | 70 Ετών | Μάσσαρι | Μάσσαρι | Πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| Χριστοφή Αθανασία | 1958 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Άσσια | | |
| Χριστοφή Κυριάκος του Γεωργίου | 3.8.1943 | Αρναδί | Αμμόχωστος | Έφεδρος | 20.7.1974 | Περιοχή Αγκαστίνας | | |
| Χριστοφή Κώστας του Χριστοφή
Μεσίτη | 9.1.1945 | Αυλώνα | Αυλώνα | Έφεδρος | 22.7.1974 | Περιοχή αεροδρομίου
Λευκωσίας | X | |
| Χριστοφή Μαριάννα | 1930 | Δερύνεια Κάτω | Δερύνεια Κάτω | Πολίτης | 21.8.1974 | Κάτω Δερύνεια | | |
| Χριστοφή Μελομένη του Χ"Σάββα | 1908 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| Χριστοφή Μιχαήλ | 1902 | Άγιος Επίκτητος | Άγιος Επίκτητος | Πολίτης | 3.12.1974 | Αγ. Επίκτητος | | |
| Χριστοφή Πανίκος του Αρίσταρχου | 10.5.1956 | Λεμεσός | Λεμεσός | Κληρωτός
Λοχίας | 21.7.1974 | Περιοχή Καραβά | | |
| Χριστοφή Σάββα Χριστίνα | 1934 | Αφάνεια | Αφάνεια | πολίτης | Άγνωστη | Άγνωστη | | |
| Χριστοφή Φίλιππος του Κυριάκου | 9.7.1954 | Λευκωσία | Λευκωσία | Στρατιωτικός | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| Χριστοφή Χαράλαμπος Χριστοφή
(Λούτσια) | 26.10.1982 | Σύγκραση
Αμμοχώστου | Σύγκραση
Αμμοχώστου | πολίτης | Άγνωστη | Σύγκραση | | |
| Χριστοφή Χριστάκης του Αντωνίου | 1954 | Αμμόχωστος | Αμμόχωστος | Κληρωτός | 22.7.1974 | Περιοχή Αμμοχώστου | | |
| Χριστοφίδης Κώστας του Χρίστου | 27.7.1955 | Λεμεσός | Μόρφου | Κληρωτός
Ανθυπολοχαγός | 21.7.1974 | Περιοχή Αγίου
Ιλαρίωνα | | |
| Χριστοφίδης Σπύρος του
Προκοπίου | 12.12.1937 | Λευκωσία | Λευκωσία | Εθελοντής | 14.8.1974 | Περιοχή Αγίου
Παύλου Λευκωσίας | | |
| Χριστοφίδης Χριστάκης του
Γεωργίου | 28.12.1945 | Νατά Πάφου | Κυθρέα | Αστυνομικός | 20.7.1974 | Κυθρέα | | |
| Χριστοφίδης Χριστάκης του Σάββα | 2.3.1943 | Κυρά Μόρφου | Κυρά Μόρφου | Πολίτης
εθελοντής | 20.7.1974 | Περιοχή ΣΥΤΑ
Λευκωσίας | X | |
| Χριστοφόρου (Τάτζη) Κωνσταντίνος
του Χριστοφόρου | 1.1.1895 | Άσσια | Άσσια | Πολίτης | 14.8.1974 | Άσσια | | |
| Χριστοφόρου Μιχάλης του
Χριστοφή | 17.5.1933 | Άγιος
Θεόδωρος
Αγρού | Καίμακλι | Εθελοντής | 21.7.1974 | Καίμακλι | X | |

| ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΣΟΝΤΑ | ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΤΟΠΟΣ
ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟ 1974 | ΠΟΛΙΤΗΣ/
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ | ΗΜΕΡ.
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΡΗΡ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ
ΜΕΘΟΔΟ DNA ΣΤΑ
ΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΔΕΑ |
|--|--------------------|---------------------------------|--|--------------------------|---------------------|---------------------------|--|--|
| 998 Χριστόφορου Χριστόφορος του
Κυριάκου | 14.01.1949 | Λευκωσία | Ποτάμι, Μόρφου | Έφεδρος | Άγνωστη | Περιοχή Λαπήθου | | X |
| 999 Χρστοφή (Τσαγγάρη) Δημήτρης του
Χρστοφή | 83 Ετών | Πηγή
Αμμοχώστου | Πηγή Αμμοχώστου | Πολίτης | Αύγουστος 1974 | Πηγή Αμμοχώστου | | |
| 1000 Χρυσάνθου Μυτροδώρα | 75 Ετών | Κακοπετριά | | Πολίτης | 20.7.1974 | Ψυχιατρείο
Αθαλάσσης | | |
| 1001 Χρυσαστάμου Δέσποινα | 1892 | Μηλιά
Αμμοχώστου | Μηλιά Αμμοχώστου | Πολίτης | 19.9.1974 | Γύψου | | |
| 1002 Χρυσαστάμου Παναγής | | Κώμα του
Γιαλού | Κώμα του Γιαλού | Πολίτης | 25.1.1975 | Κώμα του Γιαλού | | |
| 1003 Χρυσαστάμου Χριστόδουλος | 1894 | Άγιος
Θεόδωρος
Αμμοχώστου | Άγιος Θεόδωρος
Αμμοχώστου | Πολίτης | 28.9.1974 | Αγ.Θεόδωρος | | |
| 1004 Ψάλτη Ι. Μαρίτσα | 1879 | Ριζοκάρπασο | Ριζοκάρπασο | Πολίτης | 23.6.1975 | Ριζοκάρπασο | | |
| 1005 Ψάλτη Νικόλας του Γιαννακού | 75 Ετών | Νέο Χωρίο
Κυθρέας | Νέο Χωρίο Κυθρέας | Πολίτης | | Νέο Χωρίο Κυθρέας | | |
| 1006 Ψαρά Ιωάννης (Γιάνναρος) του
Παναγή | 1895 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 7.8.1974 | Περιοχή Λαπήθου | | |
| 1007 Ψαρά Χαρίκλεια του Κυριάκου | 1892 | Λάπηθος | Λάπηθος | Πολίτης | 3.8.1974 | Λάπηθος | | |
| 1008 Ψυλλίδης Χρίστος | 26.12.1955 | Παλλουριώπασσα | Παλλουριώπασσα | Κληρωτός
Δεκανέας | 20.8.1974 | Περιοχή Regis
Λευκωσία | | |
| 1009 Ψύλλου Α. Φουρεγκού | 1901 | Βισαδά | Βισαδά | Πολίτης | Σεπτέμβριος
1974 | Βισαδά | | |

ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ								
	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
1	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΡΟΔΟΣΘΕΝΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	10.7.1936 ΑΝΑΡΙΤΑ	ΑΝΑΡΙΤΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΚΟΛΟΣΣΙ	
2	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΙΩΡΔΑΝΗΣ	21.5.46 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΚΑΨΑΛΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
3	ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ	1.4.1941 ΑΓ. ΘΕΡΑΠΟΝΤΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	15.7.74 ΗΛΕΚΤΡ. ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΟΝΗΣ	
4	ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΑΣΣΟΣ) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ	7.1.1948 ΑΜΑΡΓΕΤΗ	ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ	15.7.74 ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ	
5	ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	8.12.1942 ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ ΠΑΦΟΥ	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ ΠΑΦΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΦΟΥ	8.9.74 ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ	
6	ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ	ΖΗΝΩΝ	14.4.1951 ΚΤΗΜΑ	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΦΟΥ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ	15.7.74 ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ	
7	ΖΗΝΙΕΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	28.10.1936 ΓΕΡΟΛΑΚΚΟΣ	ΧΛΩΡΑΚΑ ΠΑΦΟΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΚΟΛΟΣΣΙ	X
8	ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΗΡΟΔΟΤΟΣ	20.5.1938 ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΠΑΦΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΦΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΚΟΛΟΣΣΙ	

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
9	ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΘΕΟΔΟΣΗΣ	3.7.1960 ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΛΑΡΝΑΚΑ	
10	ΚΕΣΤΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ	12.2.1954 ΠΕΝΤΑΛΙΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ		16.7.74 ΑΚΡΩΤΗΡΙ	X
11	ΚΟΜΠΟΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ	ΠΕΤΡΟΣ	29.3.1950 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	16.7.1974 ΑΓ.ΤΥΧΩΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	
12	ΚΟΥΡΤΕΛΛΗ ΑΧΙΛΛΕΑΣ	ΚΩΣΤΑΣ	4.1.1950 ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΛΑΡΝΑΚΑ	
13	ΚΡΗΤΙΩΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1955 ΣΤΑΤΟΣ, ΑΓ. ΦΩΤΙΟΣ	ΣΤΑΤΟΣ ΠΑΦΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	120 ΛΒΟ	16.7.74 ΚΟΛΟΣΣΙ	X
14	ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΦΙΛΙΠΠΟΣ	10.10.1955 ΧΛΩΡΑΚΑ	ΧΛΩΡΑΚΑ ΠΑΦΟΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ	15-17.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	
15	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗΣ	ΕΥΑΓΟΡΑΣ	7.3.1954 ΛΟΥΒΑΡΑΣ	ΛΟΥΒΑΡΑΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	15.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
16	ΛΟΙΖΟΥ ΔΩΡΟΣ	ΒΥΡΩΝ	23.2.1944 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΔΟΜΕΤΙΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		30.8.74 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	
17	ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΩΣΤΑΣ	18.11.1957 ΕΜΠΑ	ΕΜΠΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΚΟΛΟΣΣΙ	
18	ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	22.2.1955 ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΘΑΡΙΚΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΘΑΡΙΚΟΥ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ	

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
19	ΜΙΣΙΑΟΥΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	29.5.1950 ΑΓΙΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΟΣ	ΤΣΕΡΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		17.7.1974 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ, ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 22.7.1974 ΣΤΟ ΓΕΝ.ΝΟΣΟΚ.ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	
20	ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΝΙΚΟΣ	1.8.1946 ΚΑΛΛΙΠΕΙΑ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	15.7.74 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ - ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 6.8.1974 ΣΤΟ ΓΕΝ.ΝΟΣ.ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	
21	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (ΑΝΤΗΣ)	ΚΩΣΤΑΣ	7.9.1950 ΠΑΦΟΣ	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΦΟΥ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΦΟΥ	16.7.74 ΖΑΚΑΚΙ ΛΕΜΕΣΟΥ	
22	ΠΑΥΛΟΥ ΝΤΙΝΟΣ	ΠΑΥΛΟΣ	8.8.1946 ΔΟΡΑ	ΔΟΡΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ		15.7.1974 ΜΑΛΙΑ	
23	ΠΕΛΑΒΑΣ ΗΛΙΑΣ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	19.9.1918 ΑΡΓΑΚΙ	ΑΡΓΑΚΙ	ΠΟΛΙΤΗΣ		29.9.74 ΛΕΜΕΣΟΣ	
24	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	9.2.1955 ΣΑΛΑΜΙΟΥ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	x
25	ΠΕΡΙΣΤΙΑΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ		ΚΑΖΑΦΛΙΝΙ	ΛΑΡΝΑΚΑ	Α.ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΣ		15.7.1974 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ- ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 11.8.1975	
26	ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	25.1.1952 ΔΡΥΜΟΥ	ΔΡΥΜΟΥ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
27	ΣΙΑΜΜΑ (ΧΡΙΣΤΟΦΗ) ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ	ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ	30.8.1952 ΦΙΚΑΡΔΟΥ	ΦΙΚΑΡΔΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.1974 ΑΠΟ ΤΥΧΩΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	
28	ΣΙΑΜΜΑ (ΧΡΙΣΤΟΦΗ) ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ	21.3.1949 ΦΙΚΑΡΔΟΥ	ΦΙΚΑΡΔΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.1974 ΑΠΟ ΤΥΧΩΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	

| | ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1974 | ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή
ΠΟΛΙΤΗΣ | ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ
ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ
DNA |
|----|------------------------------------|----------------------|-------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|--|--|
| 29 | ΣΙΕΠΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ | ΛΑΜΠΡΟΣ | 2.10.1954 ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ | ΠΑΦΟΣ | ΕΙΔΙΚΟΣ
ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ | ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΛΕΜΕΣΟΥ | 15.7.74 ΑΣΤΥΝ.ΣΤΑΘΜΟΣ
ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗ ΛΕΜΕΣΟΥ | |
| 30 | ΣΟΛΩΜΟΥ ΝΙΚΟΣ | ΧΡΙΣΤΟΣ | 14.9.1952 ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ
ΤΥΛΛΗΡΙΑΣ | ΠΑΧΥΑΜΜΟΣ
ΤΥΛΛΗΡΙΑΣ | ΕΙΔΙΚΟΣ
ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ | ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ | 17.7.74 ΛΕΜΕΣΟΣ | X |
| 31 | ΣΤΟΚΚΟΣ ΦΕΙΔΙΑΣ | ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ | 13.4.1952 ΧΟΛΕΤΡΙΑ | ΧΟΛΕΤΡΙΑ ΠΑΦΟΥ | ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΛΟΧΙΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ | ΕΦΕΔΡΙΚΟ ΣΩΜΑ | 15.7.74 ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ | |
| 32 | ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΣΤΕΛΙΟΣ | ΑΝΔΡΕΑΣ | 29.3.1948 ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΑΡΑΘΑΣΑΣ | ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ | |
| 33 | ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ | ΣΥΜΕΩΝ | 25.3.1939 ΑΜΠΕΛΙΚΟΥ | ΛΕΜΕΣΟΣ | ΑΝ.ΛΟΧΙΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΜΕΣΟΥ | |
| 34 | ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ | ΘΕΟΧΑΡΗΣ | 16.4.1937 ΚΕΡΥΝΕΙΑ | ΚΑΙΜΑΚΛΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΛΕΥΚΩΣΙΑ | |
| 35 | ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΥ ΝΙΚΟΣ
(ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ) | ΣΑΒΒΑΣ | 1956 ΚΕΡΥΝΕΙΑ | ΚΟΝΤΕΜΕΝΟΣ | ΚΛΗΡΩΤΟΣ | 281 Τ.Π. | 16.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ "ΠΑΝΑΓΙΑ" ΤΟΥ
ΧΩΡΙΟΥ ΑΓΙΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΟΣ | |
| 36 | Χ'ΣΤΕΦΑΝΗ (ΑΔΑΜΟΥ)
ΓΕΩΡΓΙΟΣ | ΑΔΑΜΟΣ | 5.3.1930 ΛΑΡΝΑΚΑ | ΛΑΡΝΑΚΑ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.1974 ΛΑΡΝΑΚΑ | |
| 37 | ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ | ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ | 20.12.1957 ΛΑΡΝΑΚΑ | ΛΑΡΝΑΚΑ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.1974 ΛΑΡΝΑΚΑ | |
| 38 | ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ | ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ | 28.2.1954 ΛΑΖΑΝΙΑ | ΛΑΖΑΝΙΑ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 16.7.1974 ΑΓΙΟ ΤΥΧΩΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ | |

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
39	ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΝΑΣ	ΠΙΕΡΗΣ	6.7.1950 ΛΑΡΝΑΚΑ	ΑΣΣΙΑ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ		15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
40	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ (ΠΑΠΑΓΥΛΟΥ) ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	11.9.1944 ΠΑΝΑΓΙΑ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ	ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	15.7.74 ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
41	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΑΔΑΜΟΣ	6.8.1955 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΔΟΜΕΤΙΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΥΠΟΔΕΚΑΝΕΑΣ	31 ΜΚ		Χ

ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
1	ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ	ΣΑΒΒΑΣ	27.12.1953 ΚΑΘΟΛΙΚΗ, ΛΕΜΕΣΟΣ	ΣΑΝΙΔΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	216 Τ.Π.	ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΙΣ 15.7.74. ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 8.8.1974 ΣΤΟ ΝΟΣΟΚ. ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ	
2	ΑΝΗΛΙΑΔΗΣ ΝΕΑΡΧΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	22.11.1953 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΔΟΜΕΤΙΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	31 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
3	ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Η ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΣΠΥΡΟΣ	ΔΗΜΟΣ	19.1.1956 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	216 Τ.Π.	ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΙΣ 15.7.74 ΚΑΙ ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 21.7.74	
4	ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΠΥΡΟΣ	11.7.1954 ΝΙΚΗΤΑΡΙ	ΝΙΚΗΤΑΡΙ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	256 ΤΠ	15.7.74 ΜΟΡΦΟΥ	
5	ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑΣ (ΠΙΡΙΝΤΖΗ)	ΠΕΤΡΟΣ	5.11.1955 ΑΓ. ΘΕΡΑΠΟΝΤΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	32ΜΚ	16.7.1974 ΓΕΝ.ΝΟΣΟΚ. ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Χ
6	ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ	2.7.1956 ΠΕΛΕΝΔΡΙ	ΠΕΛΕΝΔΡΙ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	31 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	
7	ΚΑΝΕΖΟΣ ΝΤΙΝΟΣ (ΚΑΝΕΛΛΟΣ)	ΚΛΕΑΝΘΗΣ	1954 ΣΥΡΙΑΝΟΧΩΡΙ	ΣΥΡΙΑΝΟΧΩΡΙ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	31 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	
8	ΚΑΡΚΑΣ ΘΩΜΑΣ	ΣΑΒΒΑΣ	9.11.1954 ΠΑΛΙΟΜΕΤΟΧΟ	ΠΑΛΙΟΜΕΤΟΧΟ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	31ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
9	ΚΑΨΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	30.12.1956 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΚΑΠΕΛΕΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
10	ΚΟΥΛΛΑΜΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΜΙΧΑΛΗΣ	19.8.1954 ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΓΡΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΓΡΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.1974 ΛΕΜΕΣΟΣ	

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
11	ΚΟΥΤΣΟΦΤΑΣ ΟΔΥΣΣΕΥΣ	ΛΟΥΚΑΣ	4.3.1955 ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	32ΜΚ	15.7.74 ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ	
12	ΚΥΝΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	24.1.1954 ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΟΥΤΤΑΓΙΑΚΑΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	31 ΜΚ	15.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ	X
13	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ	17.8.1954 ΑΓ.ΟΜΟΛΟΓΗΤΕΣ ΛΣΙΑ	ΕΝΟΡΙΑ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΥΠΟΔΕΚΑΝΕΑΣ	195 ΜΕΑ/ΑΠ	15.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ	
14	ΜΑΡΚΟΥ ΡΗΓΙΝΟΣ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ	21.11.1936 ΠΑΡΑΜΥΘΑ	ΠΑΧΝΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.74 ΖΑΚΑΚΙ ΛΕΜΕΣΟΥ	
15	ΜΑΥΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	24.1.1955 ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΔΟΚΙΜΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ	ΚΕΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	15.7.1974 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΑΠΟ ΤΥΧΑΙΑ ΕΚΠΥΡΣΟΚΡΟΤΗΣΗ ΟΠΛΟΥ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ	
16	ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΩΣΤΑΣ	9.2.1955 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΑΓΙΟΣ ΜΑΜΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	32 Μ.Κ.	15.7.1974 ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ	
17	ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΣΤΗ ΜΑΜΑΣ	ΜΙΧΑΗΛ	2.2.1955 ΒΙΤΣΑΔΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΒΙΤΣΑΔΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΛΟΧΙΑΣ	23 ΕΜΑ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	
18	ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ (ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ) ΚΩΣΤΑΚΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	8.10.1954 ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗΣ	ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	231 ΤΠ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΕΡΟΛΑΚΚΟΥ	
19	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΟΣΜΑΣ	ΠΑΥΛΟΣ	25.8.1955 ΛΑΓΙΑ	ΛΑΓΙΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	31 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	
20	ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΚΩΣΤΑΣ	ΑΣΣΙΑ	ΑΣΣΙΑ	ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ	32ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
21	ΠΑΠΑΒΑΡΝΑΒΑ ΒΑΡΝΑΒΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	18.9.1955 ΤΥΜΠΟΥ		ΥΠΟΔΕΚΑΝΕΑΣ	195 ΜΕΑ/ΑΠ	16.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ	

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
22	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ	21.1.1938 ΠΥΡΓΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΠΥΡΓΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ ΚΩΜΗΣ ΚΕΠΗΡ	
23	ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	1.2.1955 ΚΑΡΑΒΑΣ	ΚΑΡΑΒΑΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
24	ΠΑΡΤΖΙΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΑΔΑΜΟΣ	1954 ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
25	ΠΕΛΕΝΤΡΙΔΗΣ ΗΡΑΚΛΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	21.10.1943 ΙΣΜΑΗΛΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΖΑΚΑΚΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ	
26	ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗΣ	ΔΗΜΟΣ	1955 ΠΑΧΝΑ	ΠΑΧΝΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	
27	ΣΑΒΒΑ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΤΣΑΛΛΟΣ	20.11.1954 ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ		ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΣΤΥΝ.ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΓ.ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ	
28	ΣΑΒΒΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	7.4.1953 ΠΑΧΝΑ	ΠΑΧΝΑ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
29	ΣΑΒΒΑΚΗ ΜΙΧΑΗΛ	ΣΑΒΒΑΣ	14.12.1955 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	32 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
30	ΣΙΑΚΑΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΙΚΗΣ	26.10.1951 ΚΑΙΜΑΚΛΙ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		16.7.1974 ΚΑΙΜΑΚΛΙ	
31	ΣΥΜΚΑΣΗΣ ΙΩΣΗΦ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1955 ΚΟΡΜΑΚΙΤΗΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	31 ΜΚ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑ	

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
32	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΙΩΑΝΝΗ	11.3.1955 Κ.ΔΙΚΩΜΟ	ΔΙΚΩΜΟ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΛΟΧΙΑΣ	32ΜΚ	15.7.1974 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΣΤΙΣ 21.7.1974 ΣΤΟ ΓΕΝ.ΝΟΣΟΚ. ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Χ
33	ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Χ'ΠΑΠΑΠΑΝΑΤΩΤΟΥ) ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	18.2.1956 ΜΕΝΟΙΚΟ	ΜΕΝΟΙΚΟ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ ΔΕΚΑΝΕΑΣ	21 ΕΑΝ	15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	
34	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ	31.3.1955 ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΠΑΦΟΥ	ΑΓΙΑ ΦΥΛΑ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΚΛΗΡΩΤΟΣ	ΛΔ/IV ΑΤΔ	15.7.1974 Δ' ΑΝΩΤΕΡΑ ΛΕΜΕΣΟΣ	
35	ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ (ΤΟΦΑΡΗ) ΠΑΝΙΚΟΣ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ	15.3.1947 ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	ΕΦΕΛΡΟΣ ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΤΟΣ		16.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΖΑΚΑΚΙΟΥ	
36	ΨΑΡΑΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	20.12.1946 ΠΕΛΛΑ ΠΑΙΣ	ΠΕΛΛΑ ΠΑΙΣ	ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ	17.7.74 ΚΕΡΥΝΕΙΑ	

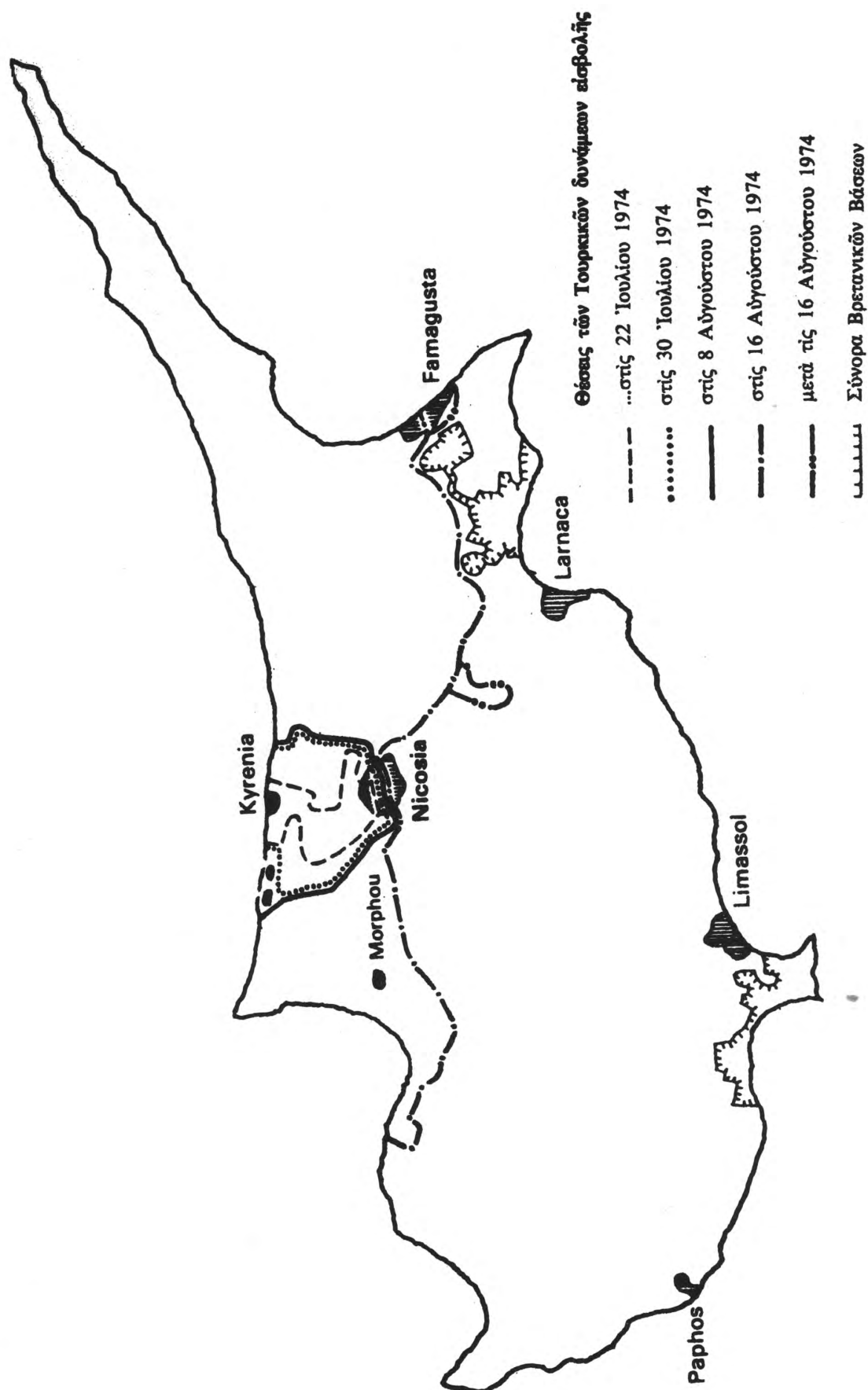
ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ

| | ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ | ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1974 | ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή
ΠΟΛΙΤΗΣ | ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ
ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ
ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ
DNA |
|---|---------------------------------|-------------------|----------------------------------|--------------------------------|---------------------------|--------------------------|---|--|
| 1 | ΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ | ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ | 28.9.1939 ΑΛΛΑΜΠΡΑ | ΛΕΥΚΩΣΙΑ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ | |
| 2 | ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ Κ. ΙΡΙΣ | ΣΩΤΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ | 1923 ΛΕΜΕΣΟΣ | ΛΕΜΕΣΟΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ
ΜΕΓΑΡΟΥ | |
| 3 | ΑΡΓΥΡΙΔΟΥ (ΛΟΙΖΟΥ)
ΑΝΔΡΟΥΛΛΑ | ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ | 6.1.1956 ΚΑΙΜΑΚΛΙ | ΚΑΙΜΑΚΛΙ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΚΑΙΜΑΚΛΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | |
| 4 | ΒΑΡΝΑΒΑ ΚΥΡΙΑΚΟΣ | ΒΑΡΝΑΒΑ | 16.3.1938
ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟ | ΟΜΟΡΦΙΤΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ
ΛΕΩΦ.ΣΤΑΖΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΠΕΒΙΩΣΕ
ΣΤΙΣ 22.7.1974 | X |
| 5 | ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ | ΠΕΤΡΟΣ | 1955 ΧΛΩΡΑΚΑ | ΧΛΩΡΑΚΑ ΠΑΦΟΣ | ΚΛΗΡΩΤΟΣ | ΛΔ'Υ ΛΤΔ | 16.7.1974 ΚΤΗΜΑ | |
| 6 | ΓΙΑΓΚΟΥ ΔΩΡΑ | ΓΙΑΓΚΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ | 1967 | ΑΚΡΟΠΟΛΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | |
| 7 | ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΑΡΤΑΡΙΤΑ | ΝΙΚΟΛΑΣ | 18.9.1912 ΑΜΑΡΓΕΤΗ | ΛΕΜΕΣΟΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΛΕΜΕΣΟΣ | |
| 8 | ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ ΧΡΥΣΗΛΙΟΣ | ΛΟΥΚΑΣ | 18.3.1925 ΑΚΑΚΙ | ΑΚΑΚΙ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 30.8.74 ΛΕΥΚΩΣΙΑ | |
| 9 | ΜΗΤΣΑΚΗ Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑ | ΣΩΤΟΣ | 1918 ΛΕΜΕΣΟΣ | ΛΕΜΕΣΟΣ | ΠΟΛΙΤΗΣ | | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ
ΜΕΓΑΡΟΥ | |

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1974	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή ΠΟΛΙΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ DNA
10	ΠΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΣΤΕΛΙΟΣ	3.3.66 ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΛΕΜΕΣΟΣ	
11	ΠΗΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΜΙΧΑΗΛ	28.4.1933 ΑΣΣΙΑ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	
12	ΣΤΑΥΡΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ	ΝΕΟΦΥΤΟΣ Χ'ΣΤΑΣΗ	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	ΠΟΛΙΤΗΣ		17.7.1974 ΑΚΡΩΤΗΡΙ	
13	ΤΥΜΒΙΟΣ (ΣΟΛΩΜΟΥ) ΝΙΚΟΣ	ΣΟΛΩΜΟΣ	8.9.1940 ΤΥΜΠΟΥ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΨΥΧΙΑΤΡΕΙΟΥ ΑΘΑΛΑΣΣΑΣ	
14	ΧΑΤΖΗΗΡΟΔΟΤΟΥ ΓΕΝΕΘΛΙΟΣ (ΤΖΑΚΗΣ)		16.4.1943 ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ	ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.74 ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ	
15	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΝΤΩΝΗΣ		17.1.1951 ΤΡΟΥΛΛΟΙ	ΑΣΣΙΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		15.7.1974 ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	
16	ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΘΕΟΔΩΤΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	31.10.1949 ΠΑΧΝΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΟΛΙΤΗΣ		18.7.74 ΛΑΡΝΑΚΑ	

ΕΛΛΑΔΙΤΕΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

| | ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ | ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ | Α.Μ. | ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ή
ΠΟΛΙΤΗΣ | ΜΟΝΑΔΑ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ | ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ | ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΕΨΑΝΩΝ ΜΕ
ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ
DNA |
|---|------------------------|--------------|--------------|---------------------------|--------------------------|---|---|
| 1 | ΣΠΗΛΙΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ | ΧΡΗΣΤΟΣ | 108/37541/74 | ΛΟΧΙΑΣ | 21 ΕΛΛΝ | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΙΚ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | |
| 2 | ΖΕΡΒΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ | ΜΙΧΑΗΛ | 34969 | ΤΧΗΣ ΠΖ | IV ΑΤΔ | 15.7.74 ΕΞΩΘΕΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΗΣ IV
ΑΤΔ ΛΕΜΕΣΟΥ | |
| 3 | ΧΩΛΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ | ΝΙΚΟΛΑΟΣ | 34943 | ΤΧΗΣ ΠΖ | 31 ΜΚ | 15.7.74 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΛΑΣΣΗΣ | |
| 4 | ΡΟΚΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ | ΜΙΧΑΗΛ | 36860 | ΛΓΟΣ ΠΖ | 32 ΜΚ | 15.7.74 ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ "ΟΧΙ"
ΛΕΩΦ.ΣΤΑΣΙΝΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑ | |
| 5 | ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ | ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ | 6802 | ΕΠΧΙΑΣ ΠΖ | ΕΛΔΥΚ | 15.7.74 ΕΝΤΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ | |

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Δ.Κ.	Αεροπορική Διοίκηση Κύπρου
Α.Ε.Δ.	Αρχηγείο Ενόπλων Δυνάμεων ή Αρχηγός Ενόπλων Δυνάμεων
Α.Κ.Ε.	Αεροπορικό Κέντρο Επιχειρήσεων
Α.Κ.Ε.Λ.	Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού
Α.Ν.	Αρχηγείο Ναυτικού ή Αρχηγός Ναυτικού
ΑΝ.ΣΚ.	Αντικειμενικός Σκοπός
Α.Σ.	Αριθμός Σήματος
Α.Σ.Δ.Α.Κ.	Ανωτάτη Στρατιωτική Διοίκηση Αμύνης Κύπρου
Α.Σ.Ε.Α.	Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Αμύνης
Α/Τ	Αντιαρματικό
Α.Τ.Δ.	Ανώτερη Τακτική Διοίκηση
Α.ΤΗ.Κ.	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
Α/Φ	Αεροσκάφος
Β.Μ.Η.	British Military Hospital (Βρετανικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο, ονομασία στρατοπέδου της ΕΦ)
Γ.Ε.Ε.Φ.	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς
Γ.Ε.ΕΘ.Α.	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Αμύνης
Γ.Ε.Σ.	Γενικό Επιτελείο Στρατού
Σ.Ι.Α.	Central Intelligence Agency (Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών ΗΠΑ)
Γ.Σ.Π.	Γυμναστικός Σύλλογος “Τα Παγκύπρια” (αθλητικό στάδιο)
ΔΗ.ΚΟ.	Δημοκρατικό Κόμμα
ΔΗ.ΣΥ.	Δημοκρατικός Συναγερμός
Δ.Ι.Ε.Φ.	Διεύθυνση Ιστορίας Εθνικής Φρουράς
Ε.Α.Δ.Ε.	Επιτροπή Αποκατάστασης της Δημοκρατίας στην Ελλάδα
Ε.ΑΝ.	Επιλαρχία Αναγνώρισης
Ε.Γ.	Επιτελικό Γραφείο
Ε.ΔΗ.	Ενωμένοι Δημοκράτες
Ε/Ε	Έλληνας Ελλάδας (Ελλαδίτης)
Ε/Κ	Ελληνοκύπριος
ΕΛ.ΔΥ.Κ.	Ελληνική Δύναμη Κύπρου
Ε.Μ.	Εθνικό Μέτωπο
Ε.Μ.Α.	Επιλαρχία Μέσων Αρμάτων
Ε.Ο.Κ.Α.	Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών
Ε.Σ.Ε.Α.	Επιτροπή Συντονισμού Εθνικού Αγώνα
Ε.Σ.Σ.Δ.	Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
Ε.Φ.	Εθνική Φρουρά
Ε.Χ.	Ειδικού Χειρισμού
Η.Ε./Ο.Η.Ε.	Ηνωμένα Έθνη/Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Κ.Υ.Π./Ε.	Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών Ελλάδας
Κ.Υ.Π./Κ.	Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών Κύπρου
Λ.Β.Ο.	Λόχος Βαρέων Όπλων
Μ.Ε.Α./Α.Π.	Μοίρα Ελαφρού Αντιαεροπορικού/Αντιαρματικού Πυροβολικού
Μ.Ε.Α./ΤΠΒ	Μοίρα Ελαφρού Αντιαρματικού Πυροβολικού
Μ.Κ.	Μοίρα Καταδρομών
Μ.Π.	Μεραρχία Πεζικού
Μ.Π.Π.	Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού
Μ.Τ.Π.	Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού
Ν.Α.Τ.Ο.	North Atlantic Treaty Organization (Σύμφωνο Βορειοατλαντικής Συμμαχίας)

Ο.Τ.Ε.	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΟΥ.Μ.Α.	Ουλαμός Μέσων Αρμάτων
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα
ΠΒ	Πυροβολικό
ΠΖ	Πεζικό
Ρ.Ι.Κ.	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
Σ.Α.Κ. "Αφροδίτη"	Σχέδιο Αμύνης Κύπρου "Αφροδίτη"
Σ.ΔΙ.Κ.	Στρατιωτική Διοίκηση Κύπρου
Σ.Κ. ΕΔΕΚ	Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ
ΤΜΤ	Τουρκική Αντιστασιακή Οργάνωση (μυστική παράνομη οργάνωση των Τουρκοκυπρίων)
ΤΟΥΡ.ΔΥ.Κ.	Τουρκική Δύναμη Κύπρου
Τ.Σ.	Τακτικό Συγκρότημα
Υ/Β	Υποβρύχιο/α

